MIKÓ IRÉN – FURKA ISTVÁN

A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története

Az 1951–2013 közötti időszak

MIKÓ IRÉN – FURKA ISTVÁN

A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története

AZ 1951–2013 KÖZÖTTI IDŐSZAK

DEBRECENI EGYETEM
ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

Debreceni Egyetemi Kiadó
Debrecen University Press
2023

A kiadvány az MTA TABT Debreceni Területi Bizottsága, a Magyar Sebész Társaság,
a Debreceni Egyetem Klinikai Központja,
a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kara, a Magyar Tudományos Akadémia,
a Convention Budapest Kft., a Magyar Sebkezelő Társaság és a Szerzők családjának
támogatásával valósult meg

Összeállította és szerkesztette:
PROF. DR. MIKÓ IRÉN
emeritus professor

Egykori dokumentumokat biztosította és rendezte:
PROF. DR. FURKA ISTVÁN
emeritus professor

Lektorálta:
PROF. DR. SÁPY PÉTER
emeritus professor

DR. KAPUSZ NÁNDOR
ny. egyetemi főtanácsos

Számítógépen szerkesztette:
Gavallérné Császár Veronika
Szilágyiné Kajtácsi Szilvia

Képanyagot számítógépen szerkesztette:
Füzesi Róbert

© Prof. Dr. Mikó Irén, 2023
© Debreceni Egyetemi Kiadó, 2023

ISBN 978 963 490 499 1

Kiadta a Debreceni Egyetemi Kiadó
Felelős kiadó: Karácsony Gyöngyi
Tipográfia, tördelés, borító, nyomdai előkészítés: Juhászné Marosi Edit
A nyomdai munkálatok a Debreceni Egyetemi Kiadó nyomdájában készültek

Prof. Dr. Mikó Irén
egyetemi tanár

A könyv végső formába való öntése idején részesült az 50 éves orvosi, egyben intézeti tevékenységéért Arany Diploma elismerésben. Szerzőtársához hasonló kitartással őrzött meg számos ugyancsak kortörténetinek, sebésztörténetinek tekinthető dokumentumot és építette be azokat e kötetbe. A könyv két szerzője 47 éven keresztül nemcsak munkatársak, de házastársak is voltak.

Prof. Dr. Furka István
egyetemi tanár

Az egyetemi éveket is beleszámítva 68 éven keresztül szolgálta hűséges odaadással szeretett Alma Mater-ét. Ebből 66 évet a Sebészeti Műtéttani Intézet falain belül töltött el, őrizve mindvégig az intézet oktatási-tudományos-egyéb szakmai tevékenységével kapcsolatos iratokat, kéziratokat, fényképeket, melyek e könyv alap kortörténet dokumentumaiként szolgáltak. Gyémánt Diplomáját 2019-ben vehette át.

Juhászné Marosi Edit
szerkesztő,

A szerzők kötetének formába öntését, színvilágának megalkotását most is odaadással és végtelen szeretettel végezte, megvalósítva türelemmel és megértéssel a még különleges kéréseket is, hasonlóan ahhoz, ahogy Furka Professzor úr korábbi köteteit is előkészítette.

Gavallérné Császár Veronika
titkárnő,

20 éve dolgozik az intézetben, jelenleg vezető titkárnőként. Az eddig megjelent intézeti szépirodalmi jellegű kiadványok legtöbbjének betűbe formálását végezte lelkiismeretesen, odaadóan mindkét szerző mellett.

Füzesi Róbert
grafikai szerkesztő,

24 éve dolgozik az intézetben jelenleg stúdióvezető beosztásban. Valamennyi egyetemi jegyzetünk, tankönyvünk és a szépirodalmi kiadványok fotódokumentációinak készítője. E könyv fotóanyagának válogatásában, szerkesztésében nagy odaadással vett részt, emlékezve egyúttal szeretett Professzorára is, aki intézeti pályáján elindította.

Szilágyiné Kajtácsi Szilvia
személyi titkárnő,

Furka professzor személyi titkárnőjeként több mint 20 évet dolgozott mellette. E könyv írásos anyagának szerkesztésében, rendezésében gondos ráfigyeléssel, odaadással és szeretettel vett részt, különösképpen a könyv befejezésének szakaszában.

TARTALOM

Előszó **11**

Gondolatok a Szerzőtől **12**
A fenti gondolatok folytatása… **12**

Az Intézet megalakulása előtti kor **15**

Rendelet a Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek létrehozásáról. Intézkedések **17**
A Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek létrejötte Magyarországon 17
A Műtéttani Intézetek tevékenységéről röviden az 1960–1970-es évektől kezdődően 20

A Tájanatómiai és Műtéttani Intézet létrejöttének előzményei a Debreceni Egyetemen **23**

NAGY DÉNES RÖVID INTÉZETIGAZGATÓI IDŐSZAKA (1951. december 1. – 1953. január 16.) **31**
Rövid életrajzi adatok 31
Az intézeti elhelyezése, munkatársak kinevezése 32
Az oktatási tevékenység elindítása, szemléltető anyagok készítése 34
Intézetvezetői váltás 41

BORNEMISZA GYÖRGY IGAZGATÓI KORSZAKA (1953. január 19.–1986. június 30.) **45**
Rövid életrajzi adatok 45
Az intézeti struktúra kialakítása 46
Új intézeti név 1953-tól – Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet 48
Az oktatási tevékenység kezdetei. Oktatás 1952–1972 között, majd 1972–1986 között 48

Kutatási tevékenység, kutatócsoportok, tudományos pályázatok, szakmai kapcsolatok 62
Külföldi szakmai kapcsolatok 94
Egyetemi tanári kinevezés 1972. július 1-től 99
Új intézeti név 1972-től – Kísérletes Sebészeti Intézet 100
Kísérletes Sebészeti Kongresszusok szervezése
Hazai kongresszusi részvételek 101
Egyéb tudományos ülések szervezése. MST Tiszántúli Csoport, DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság 128
Külföldi kongresszusi részvételek 137
Tudománytörténeti események. Tudományos felkérések, megbízatások 151
Tudományos Diákköri (TDK) tevékenység. Pályamunkák 153
Szakmai elismerések, kitüntetések 179
Intézeti életképek 181
Bornemisza György Professzor búcsúztatása 182
Intézeti tudományos közlemények jegyzéke (1953–1986) 183

FURKA ISTVÁN INTÉZETIGAZGATÁSÁNAK TÖRTÉNÉSEI (1986. július 1. – 2000. június 30.) 203
Rövid életrajzi adatok 203
Furka István önvallomása és tervei az intézetigazgatói kinevezése kapcsán 204
Az intézeti struktúra változásai. Az alapterület bővítése 208
A jövőbeni intézetvezetői alapelvekről az oktatás–kutatás és az intézeti élet kapcsán 238
Az intézet oktatási–kutatási–gazdasági tevékenységével kapcsolatos munkatársi elvárásokról 248
Az oktatási tevékenység újraindítása, bővítése a különböző karokon 250
ÁOK és TOK oktatásunk bemutatása 260
Speciális kollégiumok – Alternációk 269
Orvostovábbképző tanfolyamok indítása 276
Sebész rezidens/szakorvosképzés indítása 284
Orvostörténeti Múzeum létrehozása az oktatási tevékenységhez 286
Kutatási tevékenység, kutatócsoportok, tudományos pályázatok, szakmai kapcsolatok 289
Egyetemi tanári kinevezés 1989. május 1-jei hatállyal 298
Hazai és külföldi szakmai kapcsolatok 318

Kísérletes Sebészeti Kongresszusok szervezése 324
Egyéb tudományos ülések szervezése. MST Tiszántúli Csoport, DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság 338
Kongresszusi részvételek 351
Orvostudományi Doktori Iskola indítása 356
Tudománytörténeti események. Tudományos felkérések, megbízatások 357
Intermezzo. Férj – feleség egy intézetben 366
Tudományos Diákköri (TDK) tevékenység. Pályamunkák. Diplomamunkák. TDK találkozók 367
Tudományos ülés Furka István 10 éves tanszékvezetői kinevezése alkalmából 376
Művészetek a Műtéttanon. Képzőművészeti kiállítások. Az „Extra Galéria" ... 379
Szakmai elismerések, kitüntetések 382
Tudományos emlékülés Bornemisza György professzor emlékére és tiszteletére 383
Intézeti események, életképek 384
Szakmai-baráti körben 387
A Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársai – Intézeti tabló 1996-ban 388
Új intézeti név 2000-től – Sebészeti Műtéttani Intézet 389
Zárszó 390
Utószó 392
Intézeti tudományos közlemények jegyzéke (1986–2000) 394

MIKÓ IRÉN TANSZÉKVEZETŐI KORSZAKA (2000. július 1. – 2013. június 30.) 409
Rövid életrajzi adatok 409
Bevezető gondolatok ezen fejezet megírása kapcsán 410
Az intézeti struktúra – infrastruktúra további fejlesztése, alapterület bővítése 411
Új intézeti név 2004-től – Sebészeti Műtéttani Tanszék 418
Egyetemi tanári kinevezés 2005. szeptember 1-től 418
Az intézet oktatási-kutatási-gazdasági tevékenységével kapcsolatos munkatársi elvárásokról. Vezetői elvek 419
Az intézeti/tanszéki struktúra változása 2010-től 421
Az oktatási tevékenység bővítése. Gyakorló központok kialakítása 429
Egyéb oktatási tevékenység 451

Szakorvosképzésben, sebészrezidens törzsképzésben részvétel 459
Tanszéki oktatást segítő tananyagok készítése 467
Kutatási tevékenység, kutatócsoportok, tudományos pályázatok, szakmai kapcsolatok 468
Kísérletes Sebészeti Kongresszusok szervezése. Egyéb tudományos ülések szervezése..... 482
Kongresszusi részvételek 494
Tudománytörténeti események. Tudományos felkérések, megbízatások 502
Tudományos utánpótlás, PhD képzésben részvétel 506
Tudományos Diákköri (TDK) tevékenység. Pályamunkák. TDK Találkozók..... 518
Tudományos ülés Mikó Irén 2000–2005 és 2005–2010 közötti tanszékvezetői tevékenységéről 527
Kapcsolat Napja évenkénti egyetemi programokban részvétel 532
Újabb Orvostörténeti Múzeumok létrehozása az oktatáshoz 536
A Tanszék tevékenységét bemutató évkönyvek kiadása 543
Művészetek a Műtéttanon. Képzőművészeti kiállítások, előadóestek 544
Szakmai elismerések, kitüntetések 546
Intézeti események – Tények és életképek 551
Szakmai-baráti körben 569
A Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársai. A tanszéki tabló 2010-ben 571
Zárszó 573
Intézeti tudományos és oktatási közlemények jegyzéke (2000–2013) 574

TÁRSPROFESSZORI, EMERITUS PROFESSZORI TEVÉKENYSÉGEKRŐL RÖVIDEN 589
Bevezető gondolatok..... 589
Furka István tanszéki tevékenysége 2013. május 15-től 2021. október 12-ig..... 591
Mikó Irén tanszéki tevékenysége 2013. július 1-től napjainkig 608

Felhasznált irodalom 613

Lektori vélemények..... 616

ELŐSZÓ

Ha valaki avatottan meg tudja írni a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai és Műtéttani Intézet – Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet – Kísérletes Sebészeti Intézet – Sebészeti Műtéttani Intézet – majd újabb nevén a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszék történetét, összefüggésben országosan is, az maga e könyv Szerzője.

Az intézet rendeleti alapítása – 1951. december 1. – óta eltelt 70 évből 49 évet töltött el a Szerző egyedüli munkahelyén, végigjárva az egyetemi ranglétra minden egyes fokát a gyakornoktól az igazgató egyetemi tanárig.

Kutatómunkája során csak olyan munka került ki a keze alól, amely az objektív valóságot tükrözte – hisz ez volt széleskörű elfogadottságának az alapja –, így e munka hitelességéhez sem fér, nem férhet kétség.

Oktatómunkájában, tevékenységében elkötelezettségét az egyetemi jegyzetek sokasága jelzi az ifjúság iránti szeretete, tisztelete mellett.

Magam is 1955 óta aktív részese voltam s vagyok ma is ezen időszaknak, így hitelesíteni tudom az e könyvben foglaltakat, tapasztalatokat még akkor is, ha szoros kapcsolat fűz a Szerzőtárshoz. Nőiessége kapcsán érzelmi megnyilvánulásai adják e történelminek mondható kötet báját.

Az Intézetben/Tanszéken eltöltött idő több, mint egy emberöltő – sok tanulsággal szolgált és szolgálhat a jövőben is.

Igen! Nagy idők, nagy tapasztalatok vannak e könyvben. Kár lett volna, ha nem születik meg.

Fogadja a Kedves Olvasó szeretettel ezt a könyvet, melynek sorait a Szerző szakma iránti szeretete, elhivatottsága és az Olvasók iránti tisztelete hatja át.

Debrecen, 2021. július 1.

Dr. Furka István
professor emeritus

GONDOLATOK A SZERZŐTŐL

Elcsépeltnek tűnik az, hogy ismerd meg a múltat, mert e nélkül nincs jelen, s nem lehet jövőt építeni.

E gondolatsor mellé még az is késztetett, hogy bizony sokszor félremagyaráznak jelenségeket, történéseket, s a végén a valósághoz nincs is semmi közük.

Az is erősített e könyv megírásában, szerkesztésében, hogy bizony tekintélyes időt töltöttem az intézmény falai között, végigjárva a nem mindig könnyű ranglétrát. A sima utak mellett, bizony rögös szakaszok is adódtak bőven.

Nehezményezhetik, hogy nem lehetek mindig történéshű. Erre az a válaszom, hogy a kutatómunka csak akkor lehet eredményes – és ez elfogadott –, ha az szigorú tényekre alapuló volt.

Ez a könyv is ilyen lesz.

Ezt tanultam Mesteremtől, erre tanított az élet, persze megírva az érzéseimet is – melyek reményeim szerint – színezik majd a valóságot.

Debrecen, 2021. július 27.

A FENTI GONDOLATOK FOLYTATÁSA…

Sajnos 2021. október 12-én 22.05 perckor Furka István Professzor Úr szíve örökre megszűnt dobogni. Ő is elment a mindenélők útján.

Így e könyv írásának befejezése végképp rám maradt. Igyekszem a szóban elmondott – többször írásaiban is megjelenő – végakaratát mindenben teljesíteni, hiszen a közel 50 éves – néha bizony nem is olyan könnyű – pályánkon csak kéz a kezet fogva, egymást biztatva, segítve, lelkünket erősítve tudtuk céljainkat megvalósítani, melynek végső kicsengése, mindig az Intézet oktatás-kutatás eredményeinek, az új befogadásának, az intézeti struktúra megőrzésének, a fiatal tehetségek pályájának támogatása, segítésének vágya volt.

Ő azt szerette volna, hogy egyedüli szerzője legyek e könyvnek. De ezt nem tehetem!

Hiszen időközben olyan dokumentumokra leltem – mint a saját kézzel írott „Kék füzet", melyből az Ő intézetigazgatói korszakának kezdeteit fogom idézni. Az abban leírtak bizonyíthatják az intézet megvalósításának elképzeléseit, terveit és intézetigazgatói elveit, melyek megalapozták a későbbiekben Intézetünk széleskörű ismertségét, elismertségét.

Ezeket Őnélküle nem tudnám élethűen elmondani, bemutatni.

Ugyanígy megtaláltam dolgozószobájában a gondosan összegyűjtött, egyenként lefűzött dokumentumokat valamennyi kísérletes sebészeti kongresszusunk szervezéséről, a regionális, tiszántúli vagy akadémiai bizottsági sebész rendezvények terveiről, témáiról, melyeknek végső megvalósítójaként mindig ott szerepelt sok-sok éven keresztül.

Pótolhatatlan dokumentumok bizonyítják mind a nemzetközi tudományos életben való „bejutásunk" szinte elképzelhetetlenül nehéz útjait, mind a hazai tudományos életben betöltött aktív szerepét, akár sebészi, kísérletes sebészi, akadémiai, vagy állatvédelmi oldalról is megvilágítva azokat.

És akkor még nem is említettem a fiatalokkal, diákkörös hallgatókkal való törődését, támogatását, mely szintén egész életére jellemző volt, ennek is megtaláltam a dokumentumait.

És még ne felejtsük, hogy 10 éves tanszékvezetői jubileuma idejére írt egy „Számadás" alcímmel jelzett intézettörténeti kiadványt, s ezt is felhasználtam, bár ez sokkal szűkszavúbb volt, mint a nemrég fellelt „Kék füzet".

„Tettem, amit tettem, de azt jó szívvel tettem." – Hány feljegyzésében, majd szépirodalmi műveiben is előjöttek ezek az elvek. „Ezekért köszönetet sosem várj!" – mondta nekem többször is. – „Mert akkor csalódás sosem ér."

Tehát már ezek miatt sem tehetem, hogy egyedüli szerzője legyek e könyvnek. Bármennyire is ezt kérte volna tőlem.

Tudom, hogy nem könnyű ezen örökség megóvása, de hiszem, kitartásommal teljesülni fog. Ehhez kérem onnan Fentről az Ő kitartó támogatását is.

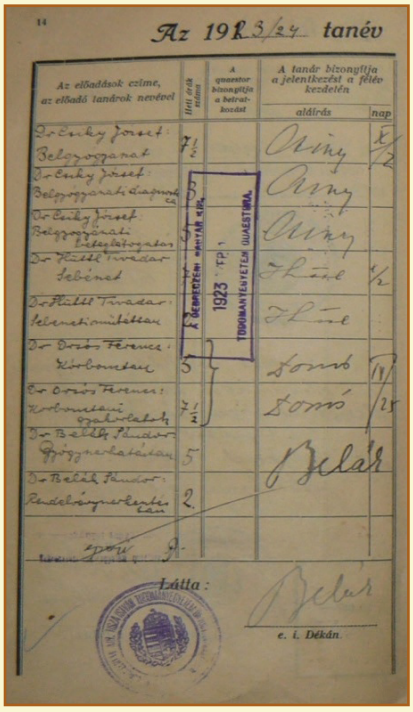
Érzem, segíteni fog most is, mint ahogy azt egész életében tette.

Debrecen, 2021. december 5.

Dr. Mikó Irén
professor emeritus

AZ INTÉZET MEGALAKULÁSA ELŐTTI KOR

Bár hivatalosan az 1951. december 1-i határozat alapján alakultak meg ezek az intézetek, meg kell jegyezni, hogy a Debreceni Magyar Királyi Tudományegyetem Orvosi Kar Sebészeti Klinika igazgatója, Hüttl Tivadar sebész professzor már ezt megelőzően is nagy súlyt fektetett a sebészeti műtéttan oktatására. Kinevezését követően – az 1923/1924. tanévtől kezdődően – a „sebészet" tantárgy mellett már a „sebészeti műtéttan" tantárgy is szerepelt, mint ahogyan ez Veres János korabeli leckekönyvéből is kiderül (1. ábra).

1. ábra Hüttl Tivadar nagy súlyt fektetett a műtéttan oktatására. Veres János bizonyítványában külön van bejegyezve a „sebészet" és a „sebészeti műtéttan" tantárgy az 1923/1924. tanévben (Furka István: Egy tű amely körül forog a világ. Dr. Veres János orvos életútja. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2014)

E törekvésében a Debreceni Magyar Királyi Tudomány Egyetem Orvosi Kar tanárai (2. ábra) is messzemenően támogatták.

2. ábra A Debreceni Magyar Királyi Tudomány Egyetem Orvosi Kar tanárai (1925) a „Debreceni Egyetem története 1912–2012" című kiadványa alapján. *Ülő sor (balról jobbra):* Verzár Frigyes, Belák Sándor, Kenézy Gyula, Szontágh Félix, Neuber Ede. *Állnak:* Bodnár János, Kettesy Aladár, Wodetzky József, Huzella Tivadar, Csiky József, Hüttl Tivadar, Orsós Ferenc, Elischer Gyula, Benedek László

A sebészeti műtéttani gyakorlatokat a Törvényszéki Orvostani Intézet hátsó bejáratánál lévő helyiségében szervezték meg (3. ábra).

3. ábra Sebészeti Műtéttani Intézet felirat az egykori Törvényszéki Orvostani Intézet hátsó bejáratánál

Egyik munkatársa, Dr. Loessl János „sebészeti műtéttan"-ból 1927-ben egyetemi magántanárrá habilitált és a tantárgy oktatója volt.

Hüttl Tivadar professzor 1935-ben még – akkori szóhasználattal – „Felirat"-ot is intézett az akkori Kultusz Miniszterhez, mivel nem volt elég tetem a műtéttan oktatásához.

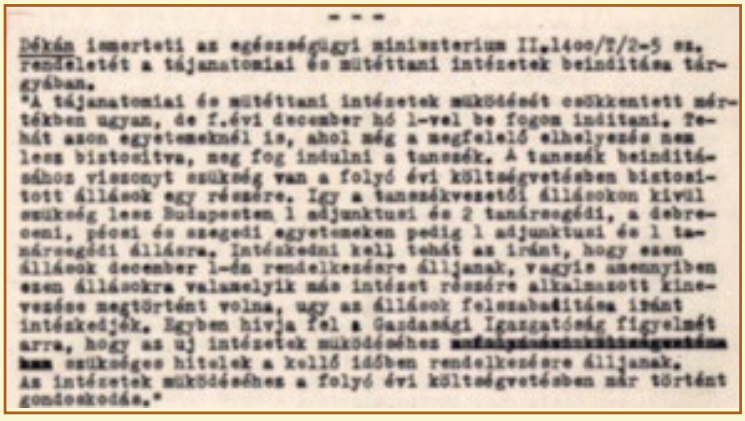
A sebészeti műtéttan oktatása ilyen formában történt egyetemünkön 1951-ig, a Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek beindításáig.

RENDELET A TÁJANATÓMIAI ÉS MŰTÉTTANI INTÉZETEK LÉTREHOZÁSÁRÓL. INTÉZKEDÉSEK

A TÁJANATÓMIAI ÉS MŰTÉTTANI INTÉZETEK LÉTREJÖTTE MAGYARORSZÁGON

Magyarországon, a négy orvosegyetemen (Budapest, Debrecen, Pécs, Szeged) a Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek az Egészségügyi Tárcának megfelelő Népjóléti Minisztérium 1951. november hó 29-én kelt 3040/P/12/1951. II. 1. sz. rendelete alapján, 1951. évi december hó 1-jei hatállyal jöttek létre (részben szovjet biztatásra, utasításra és be nem vallottan a III. világháború előkészületére tekintettel), azzal a céllal, hogy azokat az alkalmazott anatómiai és sebészeti műtéttani alapismereteket, amelyeket a klinikákon a betegeken nem lehetett oktatni, elsajátíthassák az orvostanhallgatók.

A Népjóléti Minisztérium II.1400/T/2-5. sz., a Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek beindítása tárgyában hozott rendelete az alábbiakat tartalmazta (4. ábra): *[„a tájanatómiai és műtéttani intézetek működését csökkentett mértékben ugyan, de f. évi december 1-vel be fogom indítani. Tehát azon egyetemeknél is, ahol még a*

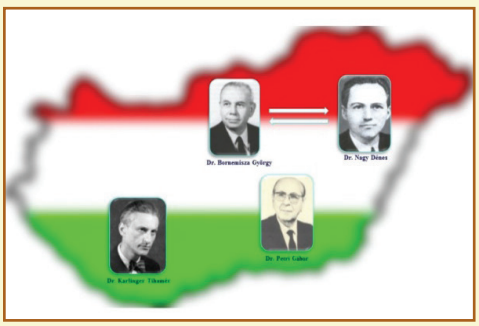

Dékán ismerteti az egészségügyi minisztérium II.1400/T/2-5 sz. rendeletét a tájanatomiai és műtéttani intézetek beindítása tárgyában.
"A tájanatomiai és műtéttani intézetek működését csökkentett mértékben ugyan, de f.évi december hó 1-vel be fogom indítani. Tehát azon egyetemeknél is, ahol még a megfelelő elhelyezés nem lesz biztosítva, meg fog indulni a tanszék. A tanszék beindításához viszonyt szükség van a folyó évi költségvetésben biztosított állások egy részére. Így a tanszékvezetői állásokon kívül szükség lesz Budapesten 1 adjunktusi és 2 tanársegédi, a debreceni, pécsi és szegedi egyetemeken pedig 1 adjunktusi és 1 tanársegédi állásra. Intézkedni kell tehát az iránt, hogy ezen állások december 1-én rendelkezésre álljanak, vagyis amennyiben ezen állásokra valamelyik más intézet részére alkalmazott kinevezése megtörtént volna, úgy az állások felszabadítása iránt intézkedjék. Egyben hívja fel a Gazdasági Igazgatóság figyelmét arra, hogy az új intézetek működéséhez [redacted] szükséges hitelek a kellő időben rendelkezésre álljanak. Az intézetek működéséhez a folyó évi költségvetésben már történt gondoskodás."

4. ábra Részlet a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanártestületének 1951. évi szeptember 6-án megtartott I. Tanácsülésének jegyzőkönyvéből I. Miniszteri leiratok és hatósági átiratok rész 2. oldaláról

megfelelő elhelyezés nem lesz biztosítva, meg fog indulni a tanszék. A tanszék beindításához viszont szükség van a folyó évi költségvetésben biztosított állások egy részére. Így a tanszékvezetői állásokon kívül szükség lesz Budapesten 1 adjunktusi és 2 tanársegédi, a debreceni, pécsi és szegedi egyetemeken pedig 1 adjunktusi és 1 tanársegédi állásra. Intézkedni kell tehát az iránt, hogy ezen állások december 1-én rendelkezésre álljanak] […Az intézetek működéséhez a folyó évi költségvetésben már történjen gondoskodás."]

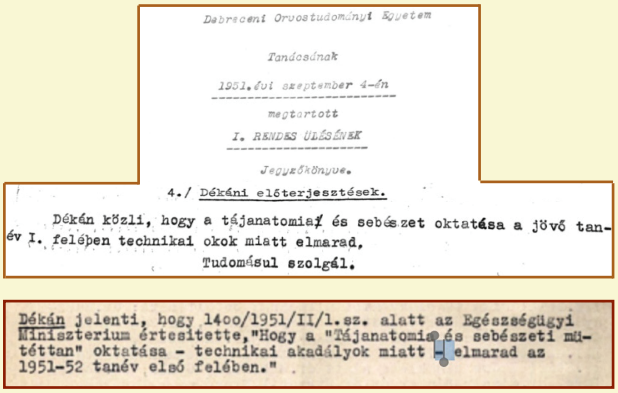
Budapesten az Intézet megszervezésével és ideiglenes vezetésével Dr. Bornemisza Györgyöt, Debrecenben Dr. Nagy Dénest, Pécsen Dr. Karlinger Tihamért, Szegeden Dr. Petri Gábort bízták meg (5. ábra).

5. ábra 1951. évi december hó 1-jei hatállyal, a négy orvosegyetemen a Tájanatómiai és Műtéttani Intézeteik ideiglenes megbízással kinevezett első vezetői. Budapest: Dr. Bornemisza György, Debrecen: Dr. Nagy Dénes, Pécs: Dr. Karlinger Tihamér, Szeged: Dr. Petri Gábor. 1953 januárjában a budapesti és a debreceni Intézet vezetői között csere történt

Az 1951/52. tanév I. félévében az oktatás, még nem indulhatott el, mivel a Dékánokat „*az 1400 /1951/II/1. sz. alatt az Egészségügyi Minisztérium értesítette, hogy a „Tájanatómia és sebészeti műtéttan" oktatása – technikai akadályok miatt – elmarad az 1951/52. tanév első felében*".

Mind a Debreceni Orvostudományi Egyetem, mind a Budapesti Orvostudományi Egyetem Kari Tanács jegyzőkönyveiben megtaláltuk az erre vonatkozó adatokat (6. ábra).

Debreceni Orvostudományi Egyetem

Tanácsának

1951.évi szeptember 4-én

megtartott

I. RENDES ÜLÉSÉNEK

Jegyzőkönyve.

4./ Dékáni előterjesztések.

Dékán közli, hogy a tájanatomia és sebészet oktatása a jövő tanév I. felében technikai okok miatt elmarad.

Tudomásul szolgál.

Dékán jelenti, hogy 1400/1951/II/1.sz. alatt az Egészségügyi Miniszterium értesitette,"Hogy a "Tájanatomia és sebészeti műtéttan" oktatása - technikai akadályok miatt elmarad az 1951-52 tanév első felében."

6. ábra a)–b) Részlet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1951. évi szeptember 4-én megtartott I. Rendes Ülésének jegyzőkönyvéből és a
c) Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanártestületének 1951. évi szeptember 6-án megtartott I. Tanácsülésének jegyzőkönyvéből a Miniszteri leiratok és hatósági átiratok rész 2. oldaláról

Így csak az 1951/52. tanév II. félévében kezdték meg az intézetek tényleges oktatási működésüket, mint az alábbi budapesti Kari Tanácsi jegyzőkönyv részletéből kitűnik.

[„Dékán jelenti, hogy a Tájanatómia és Mütéttani tanszék 1951-52. tanév II. felében megkezdi működését. A tanszék ideiglenesen az Anatómiai Intézetben nyer elhelyezést. Bornemisza elvtárstól jelentést kért munkája megkezdéséről és a beérkezett jelentést egy Bizottságnak adta ki”.] (Részlet a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanártestületének az 1951. évi december 18.-án megtartott Tanácsülésének jegyzőkönyve, I. Miniszteri leiratok és hatósági átiratok rész 2. oldaláról).

Az intézetek alapvető feladata az orvostanhallgatók gyakorlati képzése volt az előadásokon és a tájanatómiai gyakorlatokon.

1952 elején hirdették meg a tanszékvezetői pályázatokat.

1953. január 16-i hatállyal Budapestre Dr. Nagy Dénest nevezték ki tanszékvezetőnek, míg Debrecenben ugyanezt a megbízást Dr. Bornemisza György nyerte el pályázatával. Pécsen és Szegeden a korábban megbízott vezetők nyerték el az intézetvezetői címet.

1953 szeptemberében az intézetek nevei Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetre változtak.

Petri Gábor elévülhetetlen érdeme, hogy a szükséges klinikai anatómia és műtéttani ismeretek mellett – két féléves tárgy révén, mely szigorlattal záródott – megteremtette az intézetekben a sebészeti kísérletek lehetőségeit is, melyet csak a debreceni és a pécsi intézet követett. Budapesten bár a személyi állomány megvolt, a hely nem adatott meg ilyen típusú munkára.

Debrecenben Bornemisza György vezetésével a szövetbarát műanyagok alkalmazhatósága, szerv- és szövettartósítások, szövetpótlások jelentették a fő kutatási irányokat egyéb kutatások mellett.

Pécsett Karlinger Tihamér irányítása mellett kezdetben csontgyógyulási, majd érpótlási kutatások folytak. Török Béla vezetésbeli belépésével keringési-myocardialis infarktus modellek sebészi problémáinak megoldására való törekvés volt.

Szegeden sebészi pathophysiologiai kutatások (ileus-shock) indultak, melyek során a physiologiai szemléletet kívánták érvényre juttatni a sebészetben, megteremteni ezzel a mindennapi munkában is a kutatás és klinikum egységét.

A műtéttani intézetek tevékenységéről röviden az 1960–1970-es évektől kezdődően

A sorozatos oktatási reformok visszaszorították az intézetek oktatási jellegét, így 1972-től ugyancsak Petri Gábor javaslatára az intézetek névváltoztatása Kísérletes Sebészeti Intézetre történt, megerősítve, hogy ezek az intézetek a kutatás irányába mozdultak el.

Az egyre izmosodó kísérleti munka fórumot követelt magának, s így 1966-ban megalakult a Société Européenne de Chirurgie Expérimentale, melyhez felkérésre magyar alapító tagként Bornemisza György csatlakozott.

Egy évvel ezt követően, 1967-ben a debreceni intézet megszervezte hazánkban az I. Kísérletes Sebészeti Kongresszust Hajdúszoboszlón – Bornemisza György elnökségével és Furka István titkárságával.

Az akkori elhatározást követően – ez időtől kezdve – kétévenként kerültek megrendezésre ezek a kongresszusok, mindig a Magyar Sebész Kongresszusok rendezését követő évben.

Természetesen ekkor alakult meg a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciója (akkori nevén: Kísérletes Szakosztálya) is, melynek teljesítménye az egyetemes magyar sebészetet gyarapítja azóta is.

Sajnálatos, hogy Dr. Nagy Dénes külföldre való távozásával (aki az 1964. október – 1965. május közötti Nyugat-Németországi tanulmányútjáról nem tért vissza), 1966. február 16-án a Budapesti Egyetem Egyetemi Tanácsa az intézet „szüneteltetését" szavazta meg 1966. június 30-tól.

Ezt követően az intézet munkatársai különböző intézetekbe, klinikákra távoztak, illetve vezényelték át őket.

Ez időszaktól kezdve Magyarországon – hosszú időn keresztül – csak három ilyen jellegű intézet működött.

A budapesti Semmelweis Egyetem 2009. június 9-i Kari Tanácsának egyhangú döntése alapján 2010. július 1-től újraindult az intézet, s azóta ismét négy műtéttani intézet működik Magyarországon, a négy orvosegyetemen, bár mindegyik helyen eltérő elnevezéssel (a Szegedi Tudományegyetemen – Sebészeti Műtéttani Intézet, a Pécsi Tudományegyetemen – Sebészeti Oktató és Kutató Intézet, a Debreceni Egyetemen – Sebészeti Műtéttani Tanszék, a Semmelweis Egyetemen – Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Intézet).

Az idők folyamán vezetői változások is történtek.

Debrecenben Nagy Dénest és Bornemisza Györgyöt követően 1986-tól Furka István, 2000-től Mikó Irén kapott vezetői megbízást, míg 2013-tól Németh Norbert a tanszék vezetője.

Pécsett Karlinger Tihamért követően 1964-től Török Béla lett az intézet vezetője. 1992-től Temes Gyula megbízott igazgatóként, 1994-től Rőth Erzsébet, 2007-től Wéber György, 2012-től Jancsó Gábor nyert el kinevezést. 2020. szeptembertől kezdődően Dr. Takács Ildikó rövid megbízott igazgatása alatt az intézet sajnálatos módon 2022. január 1-től a Dékáni Vezetés döntése alapján az Orvosi Készségfejlesztő és Innovációs Központ része lett, eredeti funkcióit jórészt elvesztve.

Szegeden Petri Gábort követően 1984-ben Nagy Sándor, majd 1997-től Boros Mihály vette át a vezetést.

Budapesten a szüneteltetést követően 2010-től Wéber György lett az intézetigazgató, majd 2019-től Ferencz Andrea vette át az intézet vezetését, mely 2020. július 1-től a Semmelweis Egyetem Szenátusának döntéseként a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Kísérletes és Sebészeti Műtéttani Tanszékeként működik.

Az idők során a Műtéttani Intézetek körülményeiket folyamatosan fejlesztve, közel azonos oktatási feltételeket és lehetőségeket alakítottak ki, számtalan, valódi kiscsoportos gyakorlati lehetőséget biztosítva a hallgatóknak, mind graduális, mind posztgraduális szinten.

Petri Gábor professzor elévülhetetlen érdemeit megörökítendő a Kísérletes Sebész Szekció vezetősége megalapította a szekció legnagyobb elismerését jelentő „Petri Gábor Emlékérem" kitüntető címet azon kiemelkedő oktatók és kutatók számára, akik alkotómunkával teli iskolateremtő életpályájuk során a sebészettel szorosan kapcsolatban álló szakterületeken kimagasló oktató és tudományos eredményeket értek el (7. ábra).

7. ábra A „Petri Gábor Emlékérem"

Ez idáig a kitüntető címet elnyertek nevei:

2005 Furka István, Nagy Sándor, Török Béla
2007 Rőth Erzsébet, Juhász-Nagy Sándor (posztumusz)
2009 Kovács Gábor
2011 Faller József
2013 Mikó Irén
2015 Horváth Örs Péter
2017 Boros Mihály
2019 Dóczi Tamás
2022 Wéber György, Kékesi Violetta

A TÁJANATÓMIAI ÉS MŰTÉTTANI INTÉZET LÉTREJÖTTÉNEK ELŐZMÉNYEI A DEBRECENI EGYETEMEN

Számos Kari Tanácsi Jegyzőkönyvben fellelhető volt Dr. Bornemisza György minisztériumi főelőadó részvétele a Debreceni Tudományegyetem Orvoskari Tanács Ülésein 1951-ben, majd az Egészségügyi Minisztériumhoz való tartozást követően is, amikor még csak tervezték a Tájanatómiai és Műtéttani Intézetek létrehozását és elhelyezésük megoldási lehetőségeit az orvosegyetemeken.

Ezekből a jegyzőkönyvekből található egy összeállítás ebben a fejezetben. Talán segíteni tudja a debreceni intézet megalakulásának, tervezésének, feladatainak megértését is.

Adatokat találhatunk az orvosegyetemek Vallás és Közoktatási Minisztériumtól az Egészségügyi Minisztériumhoz való átkerüléséről is.

Jegyzőkönyv az Egészségügyi Minisztériumhoz való átkerülés ügyében

A Debreceni Tudományegyetem Orvoskari Tanács ülésének **1951. január 6-iki I. Rendkivüli Ülés Jegyzőkönyve.**

A Rendkívüli ülés összehívása a Vallás- és Közoktatási Minisztérium (VK. Min.) sürgős leiratára történt (8. ábra).

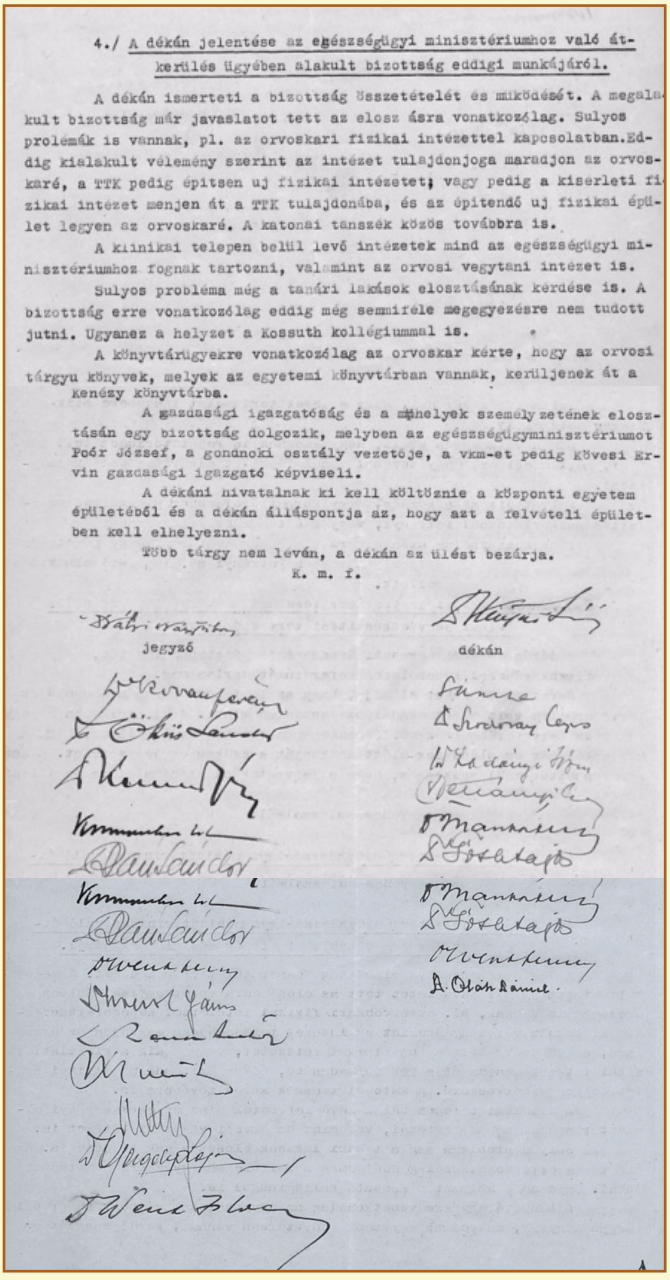
Tárgya:

1./ A Felsőoktatási reform megtárgyalása

2./ Az I. félévi vizsgák előkészítése

3./ Az I. félév jegyzetkészítési munka megtárgyalása a II. félévi jegyzetkészítési terv kidolgozásához

4./ Dékán jelentés az Egészségügyi Minisztériumhoz való átkerülés ügyében alakult bizottság eddigi munkájáról.

4./ A dékán jelentése az egészségügyi minisztériumhoz való átkerülés ügyében alakult bizottság eddigi munkájáról.

A dékán ismerteti a bizottság összetételét és működését. A megalakult bizottság már javaslatot tett az elosz ásra vonatkozólag. Sulyos problémák is vannak, pl. az orvoskari fizikai intézettel kapcsolatban. Eddig kialakult vélemény szerint az intézet tulajdonjoga maradjon az orvoskaré, a TTK pedig épitsen uj fizikai intézetet; vagy pedig a kiserleti fizikai intézet menjen át a TTK tulajdonába, és az épitendő uj fizikai épület legyen az orvoskaré. A katonai tanszék közös továbbra is.

A klinikai telepen belül levő intézetek mind az egészségügyi minisztériumhoz fognak tartozni, valamint az orvosi vegytani intézet is.

Sulyos probléma még a tanári lakások elosztásának kérdése is. A bizottság erre vonatkozólag eddig még semmiféle megegyezésre nem tudott jutni. Ugyanez a helyzet a Kossuth kollégiummal is.

A könyvtárügyekre vonatkozólag az orvoskar kérte, hogy az orvosi tárgyu könyvek, melyek az egyetemi könyvtárban vannak, kerüljenek át a kenézy könyvtárba.

A gazdasági igazgatóság és a műhelyek személyzetének elosztásán egy bizottság dolgozik, melyben az egészségügyminisztériumot Poór József, a gondnoki osztály vezetője, a vkm-et pedig Kövesi Ervin gazdasági igazgató képviseli.

A dékáni hivatalnak ki kell költöznie a központi egyetem épületéből és a dékán álláspontja az, hogy azt a felvételi épületben kell elhelyezni.

Több tárgy nem levén, a dékán az ülést bezárja.

K. m. f.

jegyző

dékán

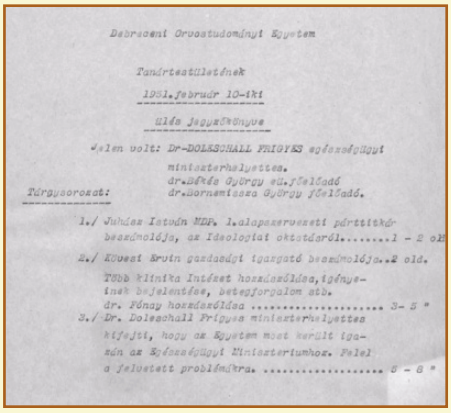

8. ábra Részletek az 1951. január 6-iki I. Rendkivüli Ülés Jegyzőkönyvéből, a Kari Tanács tagjainak aláírásával és a Debreceni Tudományegyetem Orvostudományi Kar pecsétjével

Jegyzőkönyv az Egészségügyi Minisztériumhoz való átkerülés megvalósulásáról az egészségügyi miniszterhelyettes és minisztériumi főelőadók részvételével

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanártestületének **1951. február 10-i ülés jegyzőkönyve** (9. ábra)**.**

„Jelen volt: Dr. Doleschall Frigyes egészségügyi miniszterhelyettes,
Dr. Békés György eü. főelőadó,
Dr. Bornemisza György főelőadó.
Tárgysorozat:
1./ Juhász István MDP 1. alapszervezeti párttitkár beszámolója, az Ideológiai oktatásról. … 1. old.
2./ Kövesi Ervin gazdasági igazgató beszámolója. … 2. old.
Több Klinika Intézet hozzászólása, igényeinek bejelentése, betegforgalom stb. dr. Fónay hozzászólása. … 2–5. old.
3./ Dr. Doleschall Frigyes miniszterhelyettes kifejti, hogy az Egyetem most került igazán az Egészségügyi Minisztériumhoz. Felel a felvetett problémákra. … 5–8. old.”

Debreceni Orvostudományi Egyetem

Tanártestületének

1951.február 10-iki

Ülés jegyzőkönyve

Jelen volt: Dr-DOLESCHALL FRIGYES egészségügyi miniszterhelyettes.
dr.Békés György eü.főelőadó
dr.Bornemissza György főelőadó.

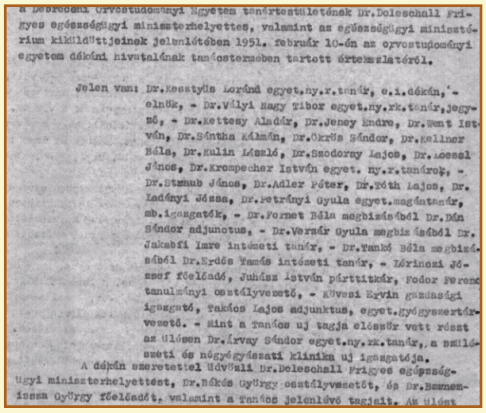
Tárgysorozat:

1./ Juhász István MDP. 1.alapszervezeti párttitkár beszámolója, az Ideologiai oktatásról.....1 - 2 old

2./ Kövesi Ervin gazdasági igazgató beszámolója..2 old.

Több klinika Intézet hozzászólása,igényeinek bejelentése, betegforgalom stb.
dr. Fónay hozzászólása ..... 3- 5 "

3./ Dr. Doleschall Frigyes miniszterhelyettes kifejti, hogy az Egyetem most került igazán az Egészségügyi Minisztériumhoz. Felel a felvetett problémákra. ..... 5 - 8 "

a Debreceni Orvostudományi Egyetem tanártestületének Dr.Doleschall Frigyes egészségügyi miniszterhelyettes, valamint az egészségügyi minisztérium kiküldöttjeinek jelenlétében 1951. február 10-én az orvostudományi egyetem dékáni hivatalának tanácstermében tartott értekezletéről.

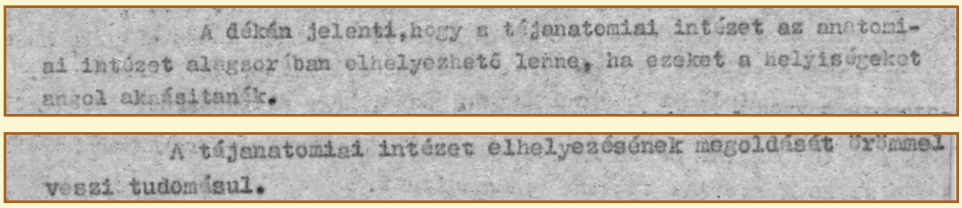
Jelen van: Dr.Kesztyüs Loránd egyet.ny.r.tanár, e.i.dékán, - elnök, - Dr.Vályi Nagy Tibor egyet.ny.rk.tanár,jegyző, - Dr.Kettesy Aladár, Dr.Jeney Endre, Dr.Szent István, Dr.Sántha Kálmán, Dr.Ördög Sándor, Dr.Kellner Béla, Dr.Kulin László, Dr.Szodoray Lajos, Dr.Lossa János, Dr.Krompecher István egyet. ny.r.tanárok, - Dr.Stumb János, Dr.Adler Péter, Dr.Réth Lajos, Dr. Laddányi Józsa, Dr.Petrányi Gyula egyet.magántanár, mb.igazgatók, - Dr.Fornet Béla megbízásából Dr.Mán Sándor adjunctus, - Dr.Vermár Gyula megbízásából Dr. Jakabfi Imre intézeti tanár, - Dr.Tankó Béla megbízásából Dr.Erdős Tamás intézeti tanár, - Dörinczi József főelőadó, Juhász István párttitkár, Fodor Ferenc tanulmányi osztályvezető, - Kövesi Ervin gazdasági igazgató, Takács Lajos adjunktus, egyet.gyógyszertárvezető. - Mint a tanács uj tagja először vett részt az ülésen Dr.Árvay Sándor egyet.ny.rk.tanár, a szülészeti és nőgyógyászati klinika uj igazgatója.

A dékán szeretettel üdvözli Dr.Doleschall Frigyes egészségügyi miniszterhelyettest, Dr.Békés György osztályvezetőt, és Dr.Bornemissza György főelőadót, valamint a tanács jelenlévő tagjait. Az ülést

9. ábra 1951. február 10.-iki ülés jegyzőkönyv napirendi pontjai, a jelenlévők névsora

Ezen jegyzőkönyv 4. oldalán található a következő dékáni bejelentés:
[„A dékán jelenti, hogy a tájanatómiai intézet az anatómiai intézet alagsorában elhelyezhető lenne, ha ezeket a helyiségeket angol aknásitanák.”]

A Jegyzőkönyv 6. oldalán ez olvasható – Dr. Doleschall Frigyes megjegyzése alapján – a Tájanatómiai Intézet vonatkozásában:
„A tájanatómia intézet elhelyezésének megoldását örömmel veszi tudomásul."

A dékán jelenti,hogy a tájanatomiai intézet az anatomiai intézet alagsorában elhelyezhető lenne, ha ezeket a helyiségeket arra alkalmasitanák.

A tájanatomiai intézet elhelyezésének megoldását örömmel veszi tudomásul.

10. ábra Részletek a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanártestületének 1951. február 10.-iki ülésének jegyzőkönyvéből a jövőben megalakulandó tájanatómiai intézetre vonatkozóan

A jegyzőkönyv végén az alábbi sor olvasható:
[„Dékán megköszöni az Egészségügyi Minisztérium kiküldötteinek, hogy meghallgatták a problémákat és reményét fejezi ki afelett, hogy a jelen értekezlet következtében az Egészségügyi Minisztérium és az Orvostudományi Egyetem között a kapcsolatok szorosabbá váltak."
A jegyzőkönyv aláírói: Dr. Vályi Nagy Tibor egyetemi tanár, jegyző Dr. Kesztyűs Loránd egyetem tanár, dékán voltak.]

Érdekességként azt a Kari Tanács jegyzőkönyvet is be szeretnénk mutatni, amelyből jól lehet következtetni, milyen elgondolások voltak ezen intézetek megalapítása kapcsán azok jövőbeni feladatairól, azaz működésükről.

Jegyzőkönyv a debreceni Tájanatómiai Intézet kialakításának építkezési terveiről

„A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának **1951. IX. 19-iki értekezlet Jegyzőkönyv"** alapján feltalálható a *„Tájanatómia és műtéttani intézet felállításával kapcsolatos építkezések eredeti tervének módosítása"* (11. ábra):

„Jegyzőkönyv

A Debreceni Orvostudományi Egyetemen felállítandó tájanatómiai és műtéttani tanszék felállításával kapcsolatos építkezések ügyében kiküldött bizottság 1951. szeptember 19-én d.e. 10 órakor a dékáni hivatalban tartott értekezletéről.

Elnök: Dr. Kesztyűs Loránd egyet.tanár, e.i. dékán

Jelen van: Dr. Bornemisza György eü.minisztériumi főelőadó,

Dr. Went István, Dr. Ökrös Sándor, Dr. Krompecher István egyet.tanár,

Stieber József a Tervező Intézet kiküldötte, – Galambos László az

egyetem műszaki osztálya képviseletében és később Dr. Kellner Béla egyet.tanár.

A dékán üdvözli a bizottság tagjait, az értekezletet megnyitja és felkéri Bornemisza eü. miniszteri kiküldöttet, ismertesse a felállítandó tájanatómiai és műtéttani intézet felállításával kapcsolatos építkezések eredeti tervének módosítását.

Bornemisza dr. előadja, hogy a tájanatómiai intézet tulajdonképpen 3 helyen lesz felállítva. 1./ a törvényszéki orvostani intézetben, – 2./ a műtéttani része az állatistállóban, – 3./ a kutyák tárolási helye pedig a gazdasági udvarban lesz.

A törvényszéki orvostani intézetben egy személyzeti fürdő van és ez a személyzeti fürdő a tájanatómia területébe esett. A törvényszéki intézetben ezért kárpótlásul a főlépcsőház melletti kettős w.c. helyisége lesz átalakítva személyzeti fürdővé és w.c. helyiséggé.

Továbbá van 2 drb laboratóriumi helyiség, amelyek közül az egyik jelenleg pártiroda helyiség.

Tekintve, hogy az intézet elég messze van a műtéttani résztől (kísérleti állat istállótól), a kutató műtéteket ebben a helyiségben fogják végezni. Mivel a helyiség betonos, alkalmas erre a célra különösebb átalakítás nélkül.

A folyosói részből lenne a könyvtár és múzeum. A következő helyiség az adjunctusi előszoba, mely egyúttal összekötő rész lenne egy csigalépcső lejárattal valamint inspekciós szoba helyiséggel.

A főbejárattól balra levő első helységben lehetne elhelyezni az adminisztrációs irodát és az ebből nyíló professzori dolgozót.

A dékán ismerteti az intézet elhelyezésével kapcsolatos kiköltöztetéseket, hivatkozva a f. évi szeptember hó 4-i I. rendes tanácsülésen a tárgyban történt hozzászólások közül Verzár tanár felszólalására, mely szerint Mikita Mihálynak, mint a fül-, orr-, gégeklinika műtősének bentlakása indokolt.

Bornemisza dr. megállapítja, hogy három lakást kell kiüríteni, hogy hová, azt az érdekelt professzorok döntsék el egymás között.

Ökrös tanár kijelenti, hogy Tóth Ferenc bentlakásra is indokolt,... éjjel felügyel a vízre, villanyra és még portás is.

Bornemisza dr. úgy gondolja, felül kell vizsgálni a klinikai telepen bentlakó családokat, mennyire szükséges a bentlakásuk és azok közül kell kiköltöztetni azokat, akik indokolatlanul laknak bent, a helyükre költöztetni a szóban forgó három altisztet. A kiköltöztetése költségeinek fedezésére hitelt kell kérni a minisztériumtól.

Ökrös tanár megjegyzi, hogy a törvényszéki orvostani intézetben lakó Pázmándy Lajosné több izben kijelentette, hogyha megfelelő lelépést kapna, hajlandó lenne kiköltözni az intézeti pincében lévő lakásából…

Kesztyűs tanár kérdi, nincsen-e olyan lakó az anatómián, akit ki lehetne költöztetni.

Krompecher tanár Várközi Ferencet jelöli meg, aki jelenleg a TTK-n dolgozik. Nevezett egy szobában lakik és hajlandó kiköltözni megfelelő lelépés ellenében. Azon kívül, a nemrég elhunyt..... lakását lehetne még kiüríteni, ide átmehetne Imre János hivatalsegéd és az ő lakása lehetne a műtő.

2./Állatműtő

Bornemisza dr. kérdi, hogy a frissen operált kutyák számára hol lenne helyiség?

Ökrös tanár szerint erre a célra az új kutya-farmban lenne helyiség.

Galambos László felsorolja, hogy a könyvtár-múzeum szobába szükséges egy mosdó, egy kapcsoló a két ablak közé és azon kívül a plafonon egy középvilágítás. A laboratóriumban egy roncsoló fülke, ami már ott is van, valamint a szokványos intézeti felszerelések szükségesek.

Ökrös tanár szerint kétrészes roncsoló-fülke szükséges, hasonló, a jelenlegi laboratóriumban lévőhöz. Gáz, víz legyen bevezetve, azon kívül egy nagyméretű és egy orvosi mosdó. Az ablaknál szükséges egy fémlábú, fehér fekete csempés dolgozó asztal a végén leöntővel.

Krompecher tanár szerint minden helyiségbe kell hat konnektor, szükség szerint 1 db váltó-, és négy-öt egyenárammal, az átlagnál erősebb világítással.

Bornemisza dr. kijelenti, hogy a kísérleti állatműtőben van már egy vasbeton asztallap. A helyiségbe a gázt be kell vezetni a sterilizáláshoz. Szükséges egy mosdó helyiség, a meglévő mellett egy mosogató leöntő. Középen megfelelő világítás. Javasolja, hogy legyen itt a steril műtő, ez esetben legyen a helyiségben egy fehérnemű sterilizáló autoclav.

Ökrös tanár javasolja, hogy az autclavot a laboratóriumba helyezzék el, mert ott már úgyis volt régebben autoclav.

A határozat szerint az új roncsoló-fülkét a törvényszéki orvostani intézet kapja, a régi a helyén marad, továbbá a tájanatómia területére esett személyzeti fürdő helyiségért kárpótlásul a törvényszéki intézetben a fő lépcsőház mellett meglévő egy kettős w.c. helyisége átalakítandó fürdővé és w.c. helyiséggé.

A professzori szoba 3,85 x 4 m lesz, ebbe fali konnektor szükséges.

Az irodába szintén kell konnektor és azon kívül kis kézmosó. Az előterek padozatai maradjanak és a két szoba-helyiség legyen parkettás.

Bornemisza ismerteti a műtő elhelyezését. Javasolja, hogy a folyosót lezárják egy ajtóval, hogy a hallgatók ne menjenek át a patkányok helyére. A műtő helyiséget meg kell nagyobbítani, hogy a kutya műtőasztalok elférjenek benne. A helyiség ezek szerint 10 x 4.20 m-es lenne. Ablakai nyugatra nyílnak, 5 ablak lesz, 5 asztallal, a hosszú falra 5 mosdó.

Bornemisza dr. javasolja, legyen egy kis helyiség a frissen operát kutyák számára, mert télen a kutyák könnyen kihűlnek, amig elhelyezik őket a távolabb fekvő nagy kutyatároló helyiségbe. Javasolja továbbá, hogy mivel ez a műtő nem lesz kellőképpen kihasználva, hogyha csak a medikusok használják, a közelebb fekvő intézetek dolgozzanak benne, ilyen formán egy csomó műtő-probléma megoldódnék.

Ökrös professzor örömmel üdvözli ezt a megoldást és maga részéről igénybe is fogja venni.

Krompecher professzor javasolja, hogy a műtőt csak a műtéttani intézet vezetőjének hozzájárulásával lehessen használni.

Kesztyűs tanár a maga részéről nem óhajtja a műtőt igénybe venni, de javasolja szekrények beállítását a műtőbe.

Bornemisza dr. szerint ez felesleges, mivel a hallgatók az intézetben kapnak steril ruhát, itt csak átöltöznek.

A bizottság ezt az elgondolást elfogadja

Galambos László javasolja, hogy az anatómiai intézet alagsorában, Imre János lakása helyén legyen felállítva egy új állatműtő, azokkal a szerelvényekkel, amikkel a jelenlegi műtő van berendezve."

„Bornemisza dr. közli, hogy kb. 300.000.-Ft áll rendelkezésre, ebből kell fedezni a szükséges átépítéseket, felszereléseket stb. 40-50 kutya elhelyezéséről van szó."

„Bornemisza dr. közli, hogy az anatómiai intézet kutyái ugyanott lesznek tárolva, ahol a tájanatómiai intézeti kutyák. Az építendő épület mellett lesz az anatómiai intézet kutyaistállója. Előadja továbbá, hogy a jövőben már 200 kutyára való istálló kell épüljön, de mivel ez a jelenlegi rendelkezésre álló 300.000.- Ft ból nem telik ki, most csak 50 kutya számára lehet építkezni. Viszont ezt az épületet úgy kell megszerkeszteni, hogy annak idején tovább fejleszthető legyen.

Kellner tanár szerint mindenesetre jó volna, ha állatápolói lakás is lenne, mivel a kutyák magukban nem maradhatnak, de ez lényegesen megdrágítaná az építkezést.

Bornemisza dr. szerint ez csak akkor lesz lehetséges, ha már a 200 kutya elhelyezésére építik az istállót. A kutyák külön-külön boxokban fognak lakni és így nem történik meg, hogy egymást ugatásra ingereljék.

Kesztyűs tanár szintén aggályosnak tartja, hogy 50 kutya őrző nélkül legyen együtt.

Bornemisza dr. ismét hangsúlyozza, hogy állatápoló lakás építésére most nincsen pénz, de 1952-ben már folyamatosan kiépülhet minden.

Kellner tanár előadja, hogy az állatok etetése rendkívül nehéz, a moslékért állandóan harcolni kell a többi intézetekkel. Ezért az 50 kutya ellátását nem látja biztosítottnak. Főzőhelyiséget javasol a kutyák ellátására, raktárt és kutya etetőt.

Bornemisza dr. válaszában kifejti, hogy mivel a tájanatómia csak a jelen tanév második felében fog előadásra kerülni, az anyagot egy félév alatt kell elsajátítani így az állatműtétekre csak 1952 szeptemberébe kerül sor, így a probléma csak akkor lesz megoldva. Addig a nagy műtőt a többi intézetek használják."

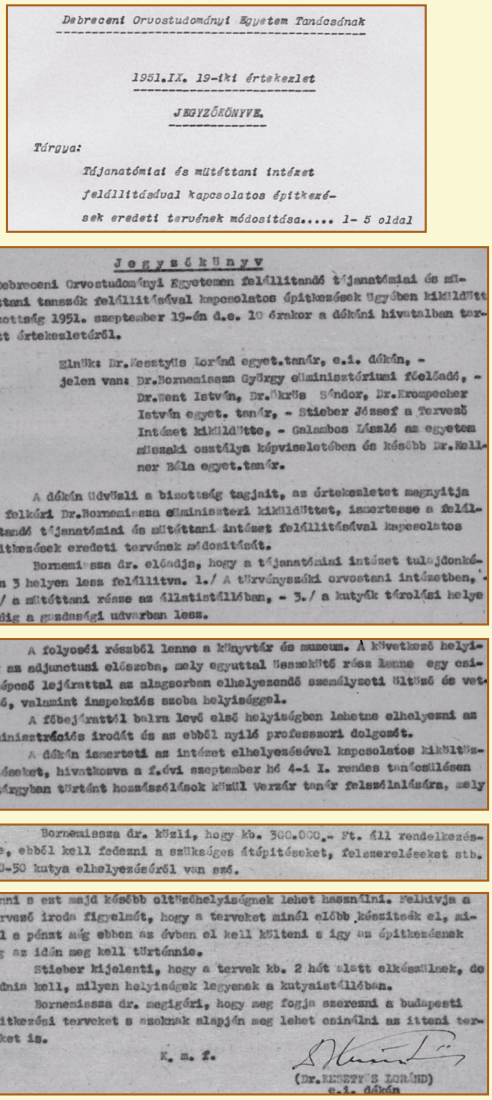
„Bornemisza dr. felhívja a Tervezőiroda figyelmét, hogy a terveket minél előbb készítsék el, mivel a pénzt még ebben az évben el kell költeni és így az építkezésnek még az idén meg kell történnie.

Stieber kijelenti, hogy a tervek kb. 2 hét alatt elkészülnek, de tudnia kell, milyen helyiségek legyenek a kutyaistállóban.

Bornemisza dr. megígéri, hogy meg fogja szerezni a budapesti építkezési terveket és azoknak alapján meg lehet csinálni az itteni terveket is.

k. m. f.

Dr. KESZTYŰS LORÁND
e.i. dékán"

Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának

1951.IX. 19-iki értekezlet

JEGYZŐKÖNYVE.

Tárgya:

Tájanatómiai és műtéttani intézet felállításával kapcsolatos építkezések eredeti tervének módosítása..... 1- 5 oldal

Jegyzőkönyv

a Debreceni Orvostudományi Egyetemen felállítandó tájanatómiai és műtéttani tanszék felállításával kapcsolatos építkezések ügyében kiküldött bizottság 1951. szeptember 19-én d.e. 10 órakor a dékáni hivatalban tartott értekezletéről.

Elnök: Dr. Kesztyűs Loránd egyet.tanár, e.i. dékán, - jelen van: Dr. Bornemissza György elminisztériumi főelőadó, - Dr. Kent István, Dr. Ökrös Sándor, Dr. Krompecher István egyet. tanár, - Stieber József a Tervező Intézet kiküldötte, - Galambos László az egyetem műszaki osztálya képviseletében és később Dr. Kellner Béla egyet.tanár.

A dékán üdvözli a bizottság tagjait, az értekezletet megnyitja és felkéri Dr. Bornemissza elminisztériumi kiküldöttet, ismertesse a felállítandó tájanatómiai és műtéttani intézet felállításával kapcsolatos építkezések eredeti tervének módosítását.

Bornemissza dr. előadja, hogy a tájanatómiai intézet tulajdonképpen 3 helyen lesz felállítva. 1./ A törvényszéki orvostani intézetben, 2./ a műtéttani része az állatistállóban, - 3./ a kutyák tárolási helye pedig a gazdasági udvarban lesz.

A folyosói részből lenne a könyvtár és museum. A következő helyiség az adjunctusi előszoba, mely egyuttal üzemeltető része lenne egy cselgáncsos lejárattal az alagsorban elhelyezendő személyzeti öltöző és vetkőző, valamint inspekciós szoba helyiséggel.

A főbejárattól balra levő első helyiségben lehetne elhelyezni az adminisztrációs irodát és az ebből nyíló professzori dolgozót.

A dékán ismerteti az intézet elhelyezésével kapcsolatos kiküldetéseket, hivatkozva a f.évi szeptember hó 4-i I. rendes tanácsülésen e tárgyban történt hozzászólások közül Verebélyi tanár felszólalására, mely

Bornemissza dr. közli, hogy kb. 300.000.- Ft. áll rendelkezésre, ebből kell fedezni a szükséges átépítéseket, felszereléseket stb. 40-50 kutya elhelyezéséről van szó.

lenni s ezt majd később oktatóhelyiségnek lehet használni. Felkéri a tervező iroda figyelmét, hogy a terveket minél előbb készítsék el, mivel a pénzt még ebben az évben el kell költeni s így az építkezésnek még az idén meg kell történnie.

Stieber kijelenti, hogy a tervek kb. 2 hót alatt elkészülnek, de tudnia kell, milyen helyiségek legyenek a kutyaistállóban.

Bornemissza dr. megígéri, hogy meg fogja szerezni a budapesti építkezési terveket s azoknak alapján meg lehet csinálni az itteni terveket is.

K. m. f.

(Dr. KESZTYŰS LORÁND)
e.i. dékán

11. ábra A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1951. IX. 19-iki értekezlet Jegyzőkönyvének néhány érdekesebb eredeti részlete

Bornemisza Györgynek a műtéttani intézetekkel kapcsolatos szakmai elképzeléseit feltétlenül erősíthette az a tény, mely egy 1957. augusztus 30-án keltezett önéletrajzában található:

„…1951 nyarán a Minisztérium tanulmányi útra küldött ki a Szovjetunióba, ahol főleg a moszkvai Tájanatómiai és műtéttani inzézeteket tanulmányoztam…”

NAGY DÉNES RÖVID INTÉZETIGAZGATÓI IDŐSZAKA (1951. december 1.–1953. január 16.)

Nagy Dénest bízta meg Ratkó Anna Miniszter Asszony a Tájanatómiai és Műtéttani Intézet megszervezésével és ideiglenes vezetésével 1951. december hó 1-jével (12. ábra), majd 1953. január 16-i hatállyal az Egészségügyi Miniszter a budapesti Sebészeti Anatómia és Műtéttani Intézet vezetőjévé nevezte ki és egyidejűleg felmentette a debreceni Műtéttani intézet megbízott igazgatói tisztsége alól.

12. ábra Dr. Nagy Dénes

RÖVID ÉLETRAJZI ADATOK

Nagy Dénes 1920. február 3-án Budapesten született. Orvosdiplomája megszerzését követően Budapesten a Szent Rókus Kórházban dolgozott sebészként fél évet, majd a budapesti Anatómia Intézetben Kiss Ferenc professzor adjunktusa lett.

Szolgálatát 1951. december 1-én kezdte meg Debrecenben.

1952. január 1-től a megbízott intézetvezetői állás betöltésére meghirdetett pályázatot egyetemi docensi kinevezéssel elnyerte és a Tanszék az 1951/1952. tanév II. félévében megkezdhette működését.

AZ INTÉZET ELHELYEZÉSE, MUNKATÁRSAK KINEVEZÉSE

A tanszék elhelyezésére az úgynevezett „Elméleti Négyszög" déli tömbjében található – a már korábban is jelzett – Törvényszéki Orvostani Intézet egyik szárnya került kijelölésre, azaz ebből az intézetből „szakították ki" a Tájanatómiai és Műtéttani Intézet alapterületét. [13. a) ábra].

Az Egészségügyi Minisztérium II.1400/T/2-5.sz., a tájanatómiai és műtéttani intézetek beindítása tárgyában hozott rendelete alapján az egyetemi adjunktusi kinevezést Dr. Hídvégi Ernő, Bakó Géza, míg egyetemi tanársegédi kinevezést Dr. Farkas László kapta meg. Csiha László tanszéki laboráns beosztást nyert el az újonnan megalakult tanszéken. Érdekességként megemlíthető, tekintve, hogy nőtlenek voltak, s hogy a szűkös lakásviszonyokon enyhíthessenek, bent lakhattak abban a helyiségben, melyet később a tanszék könyvtárává alakítottak ki. Ily módon az egyetemhez is tudták kötni a fiatal orvosokat. Erre utal az alábbi Tanácsülési jegyzőkönyv részlet is.

[„Dékán jelenti, hogy a Minisztérium az Egyetem intézeteiben és klinikáján a bentlakások engedélyezését december hó 1-ével a Dékán hatáskörébe utalta."] (Részlet a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanártestületének az 1951. évi december 18-án megtartott Tanácsülésének jegyzőkönyve, I. Miniszteri leiratok és hatósági átiratok rész 2. oldaláról)

Az első igazgató Nagy Dénes rövid itt tartózkodása 1952-ben csak az intézet beindításához szükséges szervező- és oktató munkára terjedhetett ki – a működéshez szükséges helyiségek kialakításával, funkciójuknak megfelelő berendezési tárgyak, bútorok, eszközök, műszerek beszerzését is beleértve, melyeket a könyv írása idején fellelt Leltárkönyv lapjain jól lehet követni, főleg az 1952. XII. 31-i bejegyzéseket olvasva [13. b)-d) ábrák].

Ezen intézet szervező-berendező és az elkezdett oktató munka miatt tudományos közlemény ez időből nem származhatott.

Főkönyvi számla — Debreceni Orvostudományi Egyetem — Kísérletes Sebészeti Intézete

Sorsz.	Neve:	Oldal:
122.		13.

	A számlalap megnevezése, esetleg jegyzet	Megnyitás kelte	Megszűnés kelte
122/T/10/64	Thermosztath,állvánnyal /1 szárnyu/	1952. XII.31.	
122/2/			

321/8/160	Szekrény gyógyszer-és vegyszertároló,4.		1952.XII.31.
321/8/161.	Szekrény egy ajtós és redőnyös	1.	1952.XII.31.
321/8/162	Szekrény,irat,2-vagy többajtós	2.	1952.XII.31.
321/8/167	Szekrény, könyv, 1-2-ajtós	5.	1952.XII.31.
321/8/172	Szekrény,műszertároló	9.	1961.XII.30.
321/8/173	Szekrény, öltöző	2.	1961.VII.7.
321/8/182	Szekrény üvegezett 2 v.több ajtós	1.	1957.
321/8/185	Személymérleg,vas	1.	1952.XII.31.
321/8/187	Szék,karos	12.	1955.VI.28.
321/8/188	Szék,karos,kárpitozott	2.	1955.VI.28.
321/8/191	Szék,orvosi,klf.	14.	1952.XII.31.

Főkönyvi számla — Debreceni Orvostudományi Egyetem — Kísérletes Sebészeti Intézete

Sorsz.	Neve:	Oldal:
126.		15.

	A számlalap megnevezése, esetleg jegyzet	Megnyitás kelte	Megszűnés kelte
126/B/1/1.	Filmnézőszekrény	1952. XII.31.	

Főkönyvi számla — Debreceni Orvostudományi Egyetem — Kísérletes Sebészeti Intézete

Sorsz.:	Neve:	Oldal:
122.		

	A számlalap megnevezése, esetleg jegyzet	Megnyitás kelte
122/G/10.	Gyomorvarrógép 2-részes,No:5173.	1952. XII.31.
	Tartozékai:	
	1 db. fadoboz	
	2 db. rögzítő állvány,fém	
	2 db. hajtókar -"-	
	1 db. csavarhúzó	
	1 db. kapocskivő	
	2 db. kapocs-visszanyomó lemez	

122/M/31.	Mikrotom,fagyasztó,Reichard		1958. VII.
122/M/31/32.	Mikrotom,szánka rendszerű, Magy.egyetm.295.		1969. II.27.
122/M/31.	Mikrotom,szánka-rendszerű,Reichert, No:328867.		1952. XII.31.
122/M/31.	Mikrotom sorozatmetszés ,Fok:176.		
	Bakelitdobozban:		
	1 db. okulár		
	1 db. hámas szorító,fém		
	1 db. hajtókar		
	3 db. elosztófej,fém		

122/M/36.	Műtőasztal,fűthető,elektromos		1952. XII.31
1222-M-10.	MŰTŐLÁMPA, ÁLLÓ		1952.XII.31

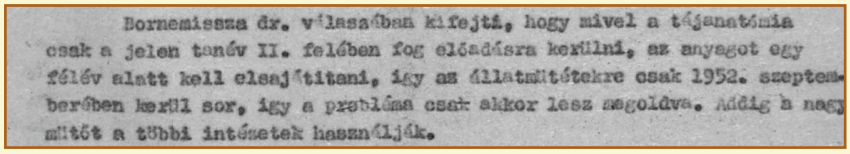
321/8/138	Sterilizáló,orvosi ,egyéb	1.	1952.XII.31.
321/8/140	Sterilizáló doboz kötszerhez,stb.	30.	1952.XII.31.
321/8/141	Sterilizátor, műszerhez	6.	1952.XII.31.
321/8/144	Súlysorozat,klf.	2.	1952.XII.31.

13. ábra a) A Sebészeti Műtéttani Intézet az egykori Törvényszéki Orvostani Intézet földszinti szárnyában került kialakításra. **b)** A működéshez szükséges alapvető bútorzat, a műtői és laboratóriumi berendezési tárgyak beszerzése a leltárkönyv alapján 1952. XII. 31-i bevételezési dátummal

AZ OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG ELINDÍTÁSA, SZEMLÉLTETŐ ANYAGOK KÉSZÍTÉSE

A kinevezett tanszékvezető elindította a szervezést az épület belső kialakítására. Érdekesség, hogy a Kari Tanács jegyzőkönyveit átnézve már volt egy rendkívüli tanácsülés 1951. IX. 19-én az intézet kialakításával kapcsolatosan és az Egészségügyi Minisztérium részéről az a Bornemisza György főelőadó volt jelen, aki a későbbiekben a debreceni intézet igazgatója is lett a rövid budapesti intézet igazgatását követően (lásd korábban 11. ábra).

A „Tájanatómia és sebészeti műtéttan" oktatása, mintahogy az előző fejezetben a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tanártestületének **1951. évi szeptember 6-án megtartott I. Tanácsülésének jegyzőkönyve** is utalt rá, elmaradt az 1951/1952 tanév I. félévében (lásd korábbi 6. ábra). Erre a tényre a Debreceni Orvostudományi Egyetem 1951. IX. 19-i jegyzőkönyve is utalt az alábbiak szerint (14. ábra) : *„Bornemisza dr. válaszában kifejti, hogy mivel a tájanatómia csak a jelen tanév második felében fog előadásra kerülni, az anyagot egy félév alatt kell elsajátítani, így az állatműtétekre csak 1952 szeptemberében kerül sor…",*

Bornemissza dr. válaszában kifejti, hogy mivel a tájanatómia
csak a jelen tanév II. felében fog előadásra kerülni, az anyagot egy
félév alatt kell elsajátítani, így az állatműtétekre csak 1952. szeptem-
berében kerül sor, így a probléma csak akkor lesz megoldva. Addig a nagy
műtőt a többi intézetek használják.

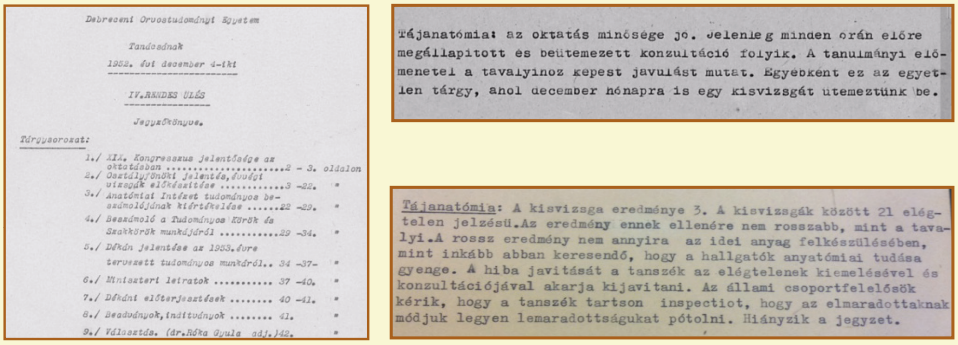
14. ábra Részlet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1951. IX. 19-iki értekezletének Jegyzőkönyvéből a „Tájanatómia és sebészeti műtéttan" tantárgy oktatásának elindulásáról

Az oktatás megkezdéséhez ezért 1952-ben rövid időn belül közel 120 db nagyméretű, művészi értékű „oktatási táblakép" készítése kezdődött el, az előadások bemutatásához és a majd 1952 szeptemberében induló műtéttani gyakorlatok szemléltetéséhez, melyeket tanszékünkön azóta is megőriztünk várva az alkalomra, hogy könyvben is megjelentethessük azokat idővel, hiszen komoly oktatástörténeti értékeik vannak.

Tehát teljes két féléves oktatás, az előadásokkal és a gyakorlatokkal együttesen, így csak az 1952/1953. tanév I. félévében indulhatott el, igen szigorú egyetemi felügyelettel, ún. kisvizsgák előírásával is. Az egyetemi oktatás eredményességéről egy tanévben többször is, minden oktatott tárgy vonatkozásában, rendszeres je-

lentés kötelezettsége volt az egyes „évfolyam osztályfőnök”-nek a Kari Tanács ülésein. A IV. évfolyam vonatkozásában Rencz Antal kapta ezt az osztályfőnöki megbízatást.

Egy, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának **1952. évi december 4-iki IV. RENDES ÜLÉS Jegyzőkönyv részlete** mutatja a Tájanatómiai és Sebészeti Műtéttani Tanszék oktató munkájának értékelését (15. ábra), mely szerint:
„Tájanatómia: az oktatás minősége jó, jelenleg minden órán előre megállapított és beütemezett konzultáció folyik. A tanulmányi előmenetel a tavalyihoz képest javulást mutat. Egyébként ez az egyetlen tárgy, ahol december hónapra is egy kisvizsgát ütemeztünk be.”
„Tájanatómia: A kisvizsga eredménye 3. A kisvizsgák között 21 elégtelen jelzésű. Az eredmény ennek ellenére nem rosszabb, mint a tavalyi. A rossz eredmény nem annyira az idei anyag felkészülésében, mint inkább abban keresendő, hogy a hallgatók anatómiai tudása gyenge. A hiba javítását a tanszék az elégtelenek kiemelésével és konzultációjával akarja kijavítani. Az állami csoportfelelősök kérik, hogy a tanszék tartson inspectiót, hogy az elmaradottaknak módjuk legyen lemaradottságukat pótolni.”

Debreceni Orvostudományi Egyetem

Tanácsának

1952. évi december 4-iki

IV.RENDES ÜLÉS

Jegyzőkönyve.

Tárgysorozat:

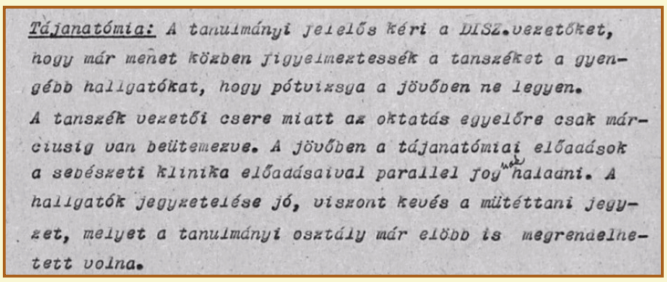
1./ XII. Kongresszus jelentősége az oktatásban .....2 - 3. oldalon
2./ Osztályfőnöki jelentés,évközi vizsgák előírásáról .....3 -22. "
3./ Anatómiai Intézet tudományos beszámolójának kiértékelése .....22 -29. "
4./ Beszámoló a Tudományos Körök és Szakkörök munkájáról .....29 -34. "
5./ Dékáni jelentése az 1953.évre tervezett tudományos munkáról.. 34 -37- "
6./ Miniszteri leiratok ..... 37 -40. "
7./ Dékáni előterjesztések ..... 40 -41. "
8./ Beadványok,inditványok ..... 41. "
9./ Vélemény. (dr.Kóta Gyula adj.)42. "

Tájanatómia: az oktatás minősége jó. Jelenleg minden órán előre megállapitott és beütemezett konzultáció folyik. A tanulmányi előmenetel a tavalyihoz képest javulást mutat. Egyébként ez az egyetlen tárgy, ahol december hónapra is egy kisvizsgát ütemeztünk be.

Tájanatómia: A kisvizsga eredménye 3. A kisvizsgák között 21 elégtelen jelzésü.Az eredmény ennek ellenére nem rosszabb, mint a tavalyi.A rossz eredmény nem annyira az idei anyag felkészülésében, mint inkább abban keresendő, hogy a hallgatók anyatómiai tudása gyenge. A hiba javitását a tanszék az elégtelenek kiemelésével és konzultációjával akarja kijavitani. Az állami csoportfelelősök kérik, hogy a tanszék tartson inspectiot, hogy az elmaradottaknak módjuk legyen lemaradottságukat pótolni. Hiányzik a jegyzet.

15. ábra A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1952. évi december 4-iki IV. RENDES ÜLÉS Jegyzőkönyv részletei a Tájanatómia és Sebészeti Műtéttani Tanszék oktató munkájának értékeléséről

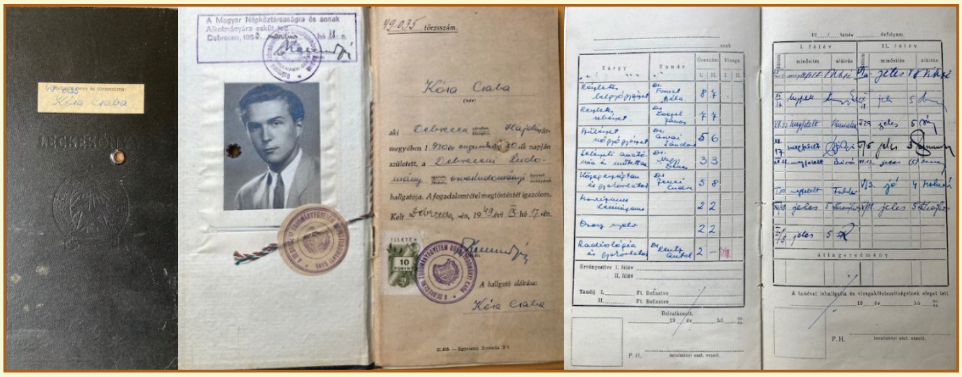
Korabeli Kari Tanácsi Jegyzőkönyv alapján, műtéttani jegyzet írása is megkezdődött, illetve idővel meg is történt (16. ábra).
„Tájanatómia: A tanulmányi felelős kéri a DISZ vezetőket, hogy már menet közben figyelmeztessék a tanszéket a gyengébb hallgatókat, hogy pótvizsga a jövőben ne legyen. A tanszék vezetői csere miatt az oktatás egyelőre csak márciusig van beütemezve. A jövőben a tájanatómiai előadások a sebészeti klinika előadásaival parallel fognak haladni. A hallgatók jegyzetelése jó, viszont kevés a műtéttani jegyzet, melyet a tanulmányi osztály már előbb is megrendelhetett volna.”

Tájanatómia: A tanulmányi jelelős kéri a DISZ.vezetőket, hogy már menet közben figyelmeztessék a tanszéket a gyengébb hallgatókat, hogy pótvizsga a jövőben ne legyen. A tanszék vezetői csere miatt az oktatás egyelőre csak márciusig van beütemezve. A jövőben a tájanatómiai előadások a sebészeti klinika előadásaival parallel fognak haladni. A hallgatók jegyzetelése jó, viszont kevés a műtéttani jegyzet, melyet a tanulmányi osztály már előbb is megrendelnetett volna.

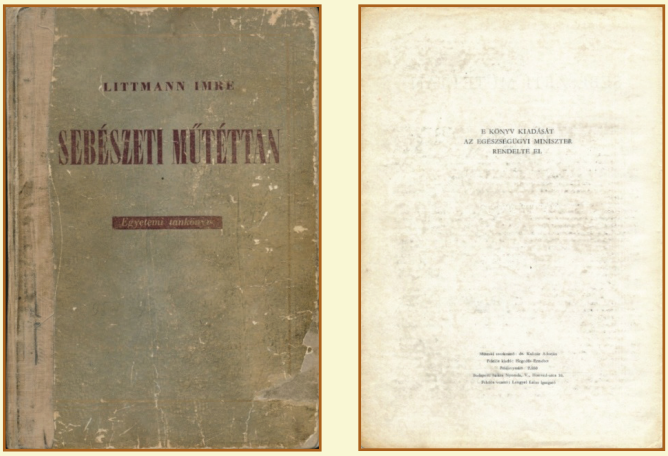
16. ábra. Kari Tanács ülés részlet a hallgatók műtéttani jegyzet ellátásával kapcsolatosan

Sikerült ebből a kezdeti oktatási időszakból Kósa Csaba egykori hallgató Leckekönyvébe betekinteni e könyv szerzőinek. A IV. évnél a „Sebészeti anatómia és műtéttan" tantárgy tanárának Nagy Dénes neve van bevezetve. Az első félév végén még az ő aláírása található, de a második félév végén a szigorlatot a hallgató már Bornemisza Györgynél, az újonnan kinevezett intézetigazgatónál teljesítette jeles eredménnyel (17. ábra).

17. ábra a) Kósa Csaba IV. éves hallgató Leckekönyve. **b)** az 1952/1953. tanévben a „Sebészeti anatómia és műtéttan" tantárgy I. félévi megfelelt eredmény Nagy Dénes kézjegyével, míg a II. félévi jeles szigorlat eredmény már az igazgató váltást követően Bornemisza György aláírásával

1953-tól hivatalos tananyagként a Budapesten az Egészségügyi Kiadó által 2.550 példányban megjelentetett Littmann Imre: Sebészeti műtéttan című egyetemi tankönyve szolgált (18. ábra), az alábbi belső fedőlapi szöveggel: *„E könyv kiadását az Egészségügyi Miniszter rendelte el."*

18. ábra Littmann Imre: Sebészeti műtéttan című egyetemi tankönyve (Egészségügyi Kiadó, Budapest, 1953)

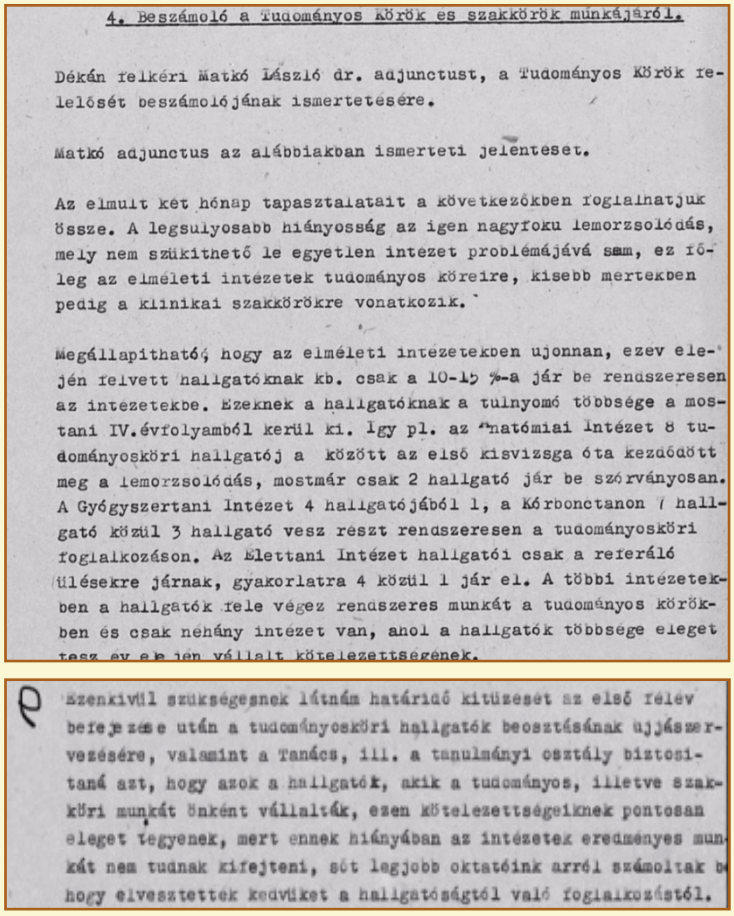
Az 1952-es évi december 4-iki IV. RENDES ÜLÉS jegyzőkönyvének még két pontjára – a 4. és 5. napirendi pontra – érdemes kitérni, melyekből következtetések vonhatók le ezen időszak hallgatói tudományos szakköri munkáiról (a mai tudományos diákköröknek felelhetett ez meg, de nem önkéntes volt a jelentkezés, hanem kijelölés alapján történt a részvétel), valamint az intézetek tudományos tevékenységére is bepillantást nyerhetünk.A jegyzőkönyv szerint megállapítható, hogy az elméleti intézetekben voltak a tudományos körök, míg a klinikákon a szakkörök.

„Beszámoló a Tudományos Körök és Szakkörök munkájáról." c. 4. napirendi pontnál található az alábbi megjegyzés:

A Tudományos Körök felelősének dr. Mackó László adjunktusnak a beszámolója alapján jelezték, hogy a elméleti intézetekbe újonnan felvett hallgatóknak csak a 10-15%-a jár be rendszeresen az intézetekbe. Ezek a hallgatók általában a IV. évfolyamról kerültek ki. Itt a korábban jelzett kisvizsgákkal magyarázták a lemorzsolódást. Általában az intézetekbe felvett hallgatók fele végzett csak rendszeres munkát a tudományos körökben. E jegyzőkönyv szerint, ebben a periódusban a Tájanatómiai Intézetben még nem volt diákkörös hallgató (19. ábra).

Ezen a tanácsülésen jelentették be, hogy az 1952–53 tanév második félévében lesz megszervezve a Tudományos Diákegyesületek működése és szervezeti szabályzata. Még december folyamán tervezték a megalakulást a Tudományos Diákegyesület tanácsának tagjaira vonatkozóan és terv szerint az új félévben készültek hozzákezdeni a Diákegyesület működésének megszervezésében. *Dékán kérte:*

„Kérem a tanácsot, hogy a Tudományos Diákegyesület tanácsának tagjaira vonatkozó javaslatát tegye meg, hogy a Tanács még december folyamán megalakulhasson, és hogy az új félévben hozzákezdhessünk a diákegyesület működésének megszervezéséhez.”

4. Beszámoló a Tudományos Körök és szakkörök munkájáról.

Dékán felkéri Matkó László dr. adjunctust, a Tudományos Körök referelőset beszámolójának ismertetésére.

Matkó adjunctus az alábbiakban ismerteti jelentését.

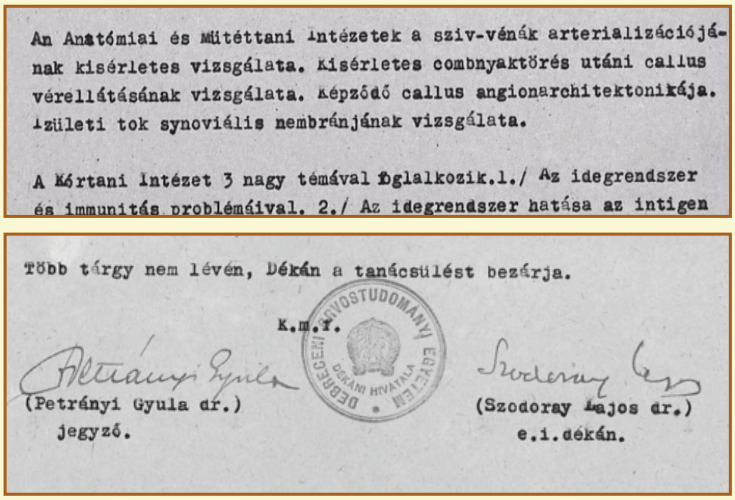
Az elmult két hónap tapasztalatait a következőkben foglalnatjuk össze. A legsulyosabb hiányosság az igen nagyfoku lemorzsolódás, mely nem szükithető le egyetlen intézet problémájává sem, ez főleg az elméleti intézetek tudományos köreire, kisebb mertekben pedig a klinikai szakkörökre vonatkozik.

Megállapitható, hogy az elméleti intézetekben ujonnan, ezev elején felvett hallgatóknak kb. csak a 10-15 %-a jár be rendszeresen az intézetekbe. Ezeknek a hallgatóknak a tulnyomó többsége a mostani IV.évfolyamból kerül ki. Igy pl. az Anatómiai Intézet 8 tudományosköri hallgatój a között az első kisvizsga óta kezdődött meg a lemorzsolódás, mostmár csak 2 hallgató jár be szórványosan. A Gyógyszertani Intézet 4 hallgatójából 1, a Kórbonctanon 7 hallgató közül 3 hallgató vesz részt rendszeresen a tudományosköri foglalkozáson. Az Elettani Intézet hallgatói csak a referáló ülésekre járnak, gyakorlatra 4 közül 1 jár el. A többi intézetekben a hallgatók fele végez rendszeres munkát a tudományos körökben és csak néhány intézet van, ahol a hallgatók többsége eleget tesz év elején vállalt kötelezettségének.

Szenkivül szükségesnek látnám határidő kitüzését az első félév befejezése után a tudományosköri hallgatók beosztásának ujjászervezésére, valamint a Tanács, ill. a tanulmányi osztály biztositaná azt, hogy azok a hallgatók, akik a tudományos, illetve szakköri munkát önként vállalták, ezen kötelezettségeiknek pontosan eleget tegyenek, mert ennek hiányában az intézetek eredményes munkát nem tudnak kifejteni, sőt legjobb oktatóink arról számoltak be hogy elvesztették kedvüket a hallgatóságtól való foglalkozástól.

19. ábra A DOTE Tanácsának 1952. évi december 4-iki jegyzőkönyvi részlete a Tudományos Körök és Szakkörök munkájáról

„Dékán jelentése az 1953. évre tervezett tudományos munkáról.” c. 5. napirendi pontnál található, hogy az Anatómiai és Műtéttani Intézet e jegyzőkönyv szerint a következőkben felsorolt tudományos témákat kapta a következő tanévre (20. ábra): *[„A szív-vénák arterializációjának kísérletes vizsgálata. Kísérletes combnyaktörés utáni callus vérellátásának vizsgálata. Képződött callus angionarchitektonikája. Ízületi tok synoviális membránjának vizsgálata.”]*

An Anatómiai és Műtéttani Intézetek a szív-vénák arterializációjának kísérletes vizsgálata. Kísérletes combnyaktörés utáni callus vérellátásának vizsgálata. Képződő callus angionarchitektonikája. Ízületi tok synoviális membránjának vizsgálata.

A Kórtani Intézet 3 nagy témával foglalkozik.1./ Az idegrendszer és immunitás problémáival. 2./ Az idegrendszer hatása az intigen

Több tárgy nem lévén, Dékán a tanácsülést bezárja.

K.m.f.

(Petrányi Gyula dr.)
jegyző.

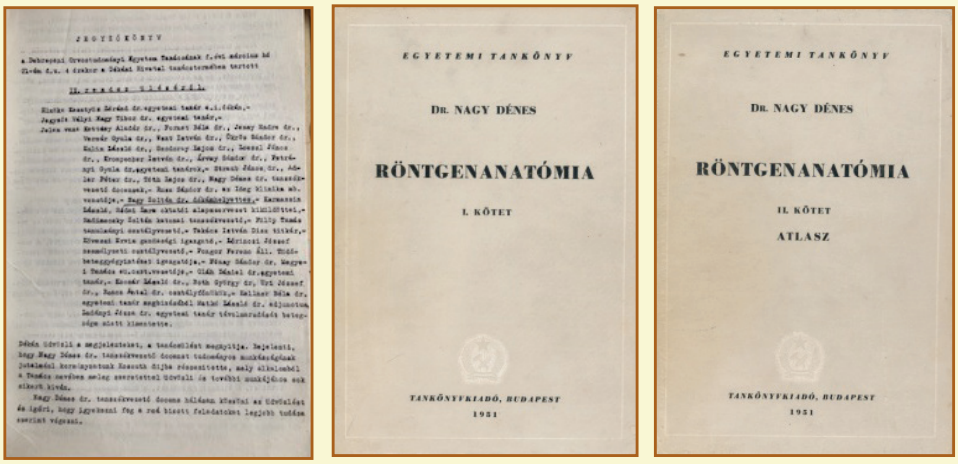
(Szodoray Lajos dr.)
e.i.dékán.

20. ábra A DOTE Tanácsának 1952. évi december 4-iki jegyzőkönyvi részlete az intézet meghatározott kutatási témáiról 1953. évre

Dr. Nagy Dénest „Röntgenanatómia I–II.” című tankönyve elismeréseképpen 1952-ben a Kossuth-díj ezüst fokozatával tüntették ki [21. a) ábra].

Részlet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának I**X. rendes ülésének 1952. évi március hó 21-én d.u. 4 órakor** a dékáni hivatal tanácstermében **felvett jegyzőkönyvéből:**
[„Dékán üdvözli a megjelenteket a tanácsülést megnyitja. Bejelenti, hogy Nagy Dénes dr. tanszékvezető docenst tudományos munkásságának jutalmául kormányzatunk Kossuth dijban részesítette, mely alkalomból a Tanács nevében meleg szeretettel üdvözli és további munkájához sok sikert kíván.
Nagy Dénes dr. tanszékvezető docens hálásan köszöni az üdvözlést és ígéri, hogy igyekezni fog a rá bízott feladatokat legjobb tudása szerint végezni.”

Tanszékünk könyvtárának Leltárkönyvében a 4. sorszám alatt fellelhető Röntgenanatómia I–II.” című tankönyv feltételezhetően Nagy Dénes adakozásaként került az intézet könyvtárába [21. b)-c) ábra].

JEGYZŐKÖNYV

EGYETEMI TANKÖNYV

Dr. NAGY DÉNES

RÖNTGENANATÓMIA

I. KÖTET

TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST
1951

EGYETEMI TANKÖNYV

Dr. NAGY DÉNES
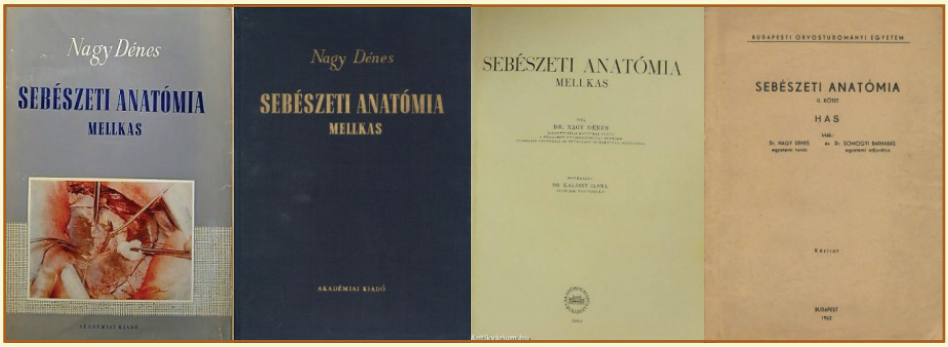
RÖNTGENANATÓMIA

II. KÖTET

ATLASZ

TANKÖNYVKIADÓ, BUDAPEST
1951

21. ábra a) A Kossuth-díj bejelentése a Kari Tanács ülésen. **b)-c)** A Tankönyvkiadó által 1951-ben kiadott „Röntgenanatómia" Tankönyv I. kötete és „Röntgenanatómia" II. kötete az Atlasz –, melyet később több nyelvre is lefordítottak, illetve több országban is kiadták

Nagy Dénes

SEBÉSZETI ANATÓMIA

MELLKAS

Nagy Dénes

SEBÉSZETI ANATÓMIA

MELLKAS

AKADÉMIAI KIADÓ

SEBÉSZETI ANATÓMIA

MELLKAS

BUDAPESTI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

SEBÉSZETI ANATÓMIA

II. KÖTET

HAS

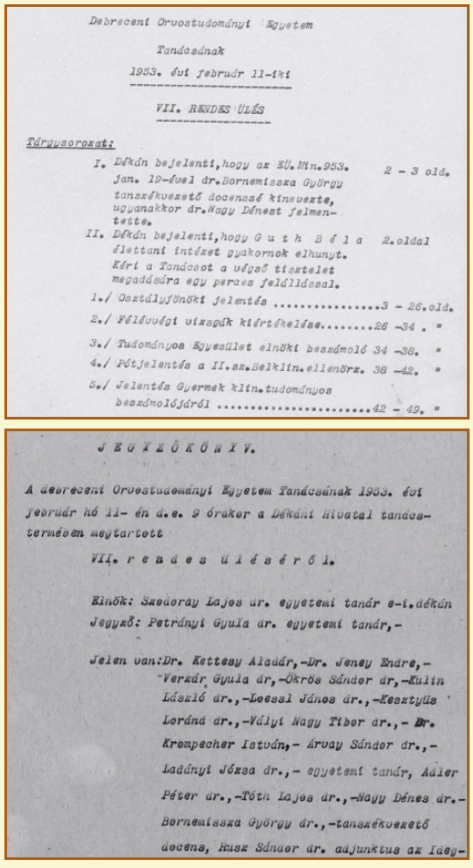
22. ábra Nagy Dénes fellelhető kézirat vagy jegyzet formátumai: **a)** Sebészeti anatómia. Mellkas. Akadémiai Kiadó, p. 439. 1960. (tankönyv, kiadói borító, egészvászon kötés, belső borítón lévő szöveg: Írta: Dr. Nagy Dénes Kossuth-díjas egyetemi tanár, a Budapesti Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Inézet igazgatója, Munkatárs: Dr. Kalászy Ilona tanársegéd). **b)-c)** ugyanezen könyv egyéb megjelenési formái. **d)** Sebészeti anatómia. Has. (Kézirat), Budapest, 1962

INTÉZETVEZETŐI VÁLTÁS

Nagy Dénesnek Bornemisza Györgygyel való gyors intézetvezetői váltása a kinevezését követő szűk egy évvel későbbre esik.

Jegyzőkönyv részlet a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának **1953. február 11-iki RENDES ÜLÉS** tárgysorozatából, mely 1. pontja szerint: *[„Dékán bejelenti, hogy az Eü. Min. 1953. jan. 19-ével Dr. Bornemisza György tanszékvezető docenst kinevezte, ugyanakkor Nagy Dénest felmentette.”]*

A jegyzőkönyv szerint mindkét tanszékvezető ezen a Kari Tanács Ülésen részt vett (23. ábra). A két igazgató jegyzőkönyvbe rögzített mondatai is olvashatóak (24. ábra):

Debrecent Orvostudományi Egyetem

Tanácsának

1953. évi február 11-ikí

VII. RENDES ÜLÉS

Tárgysorozat:

I. Dékán bejelenti, hogy az Eü. Min. 953. jan. 19-ével dr. Bornemisza György tanszékvezető docenssé kinevezte, ugyanakkor dr. Nagy Dénest felmentette. 2 – 3 old.

II. Dékán bejelenti, hogy G u t h B é l a élettani intézet gyakornok elhunyt. Kéri a Tanácsot a végső tisztelet megadására egy perces felállással. 2. oldal

1./ Osztályfőnöki jelentés .....3 – 26. old.

2./ Féléves vizsgák kiértékelése.....26 – 34 . "

3./ Tudományos Egyesület elnöki beszámoló 34 – 38. "

4./ Pótjelentés a II. sz. Belklin. ellenőrz. 38 – 42. "

5./ Jelentés Gyermek klin. tudományos beszámolójáról .....42 – 49. "

J E G Y Z Ő K Ö N Y V.

A debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának 1953. évi február hó 11- én d.e. 9 órakor a Dékáni Hivatal tanácstermében megtartott

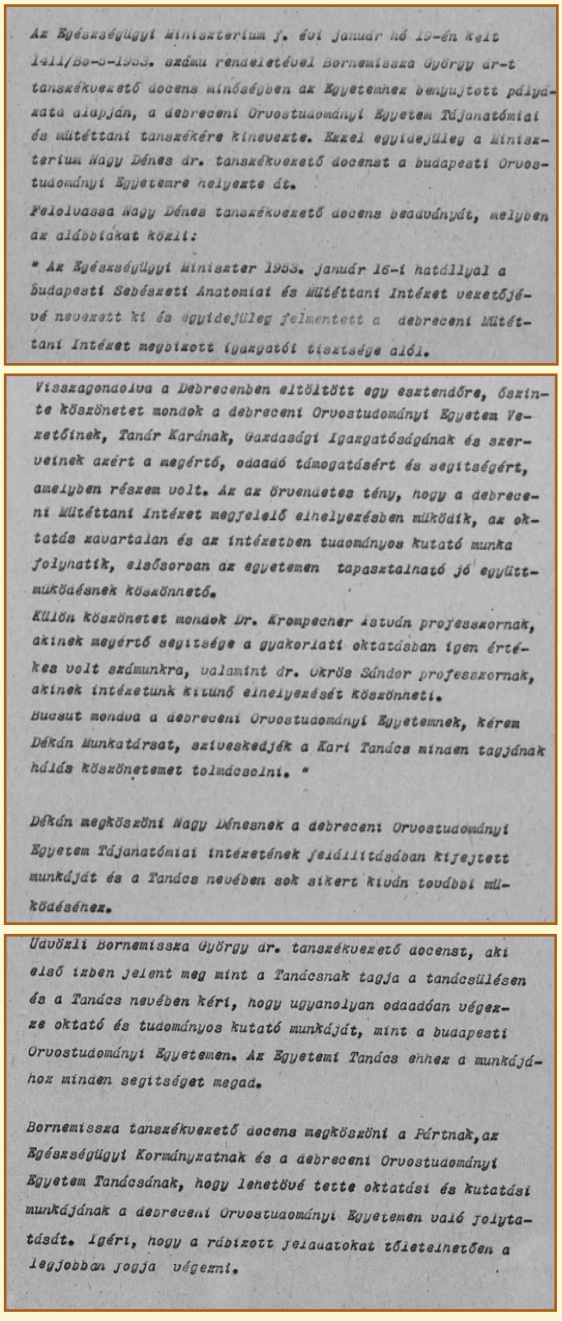
VII. r e n d e s ü l é s é r ő l.

Elnök: Szedoray Lajos dr. egyetemi tanár e-i. dékán

Jegyző: Petrányi Gyula dr. egyetemi tanár,-

Jelen van: Dr. Kettesy Aladár,-Dr. Jeney Endre,- Verzár Gyula dr,-Ökrös Sándor dr,-Kulin László dr.,-Lecsai János dr.,-Keszthelyi Loránd dr.,-Váli Nagy Tibor dr.,- Dr. Krompecher István,- Árvay Sándor dr.,- Ladányi József dr.,- egyetemi tanár, Adler Péter dr.,-Tóth Lajos dr.,-Nagy Dénes dr.- Bornemissza György dr.,-tanszékvezető docens, Kusz Sándor dr. adjunktus az Ideg-

23. ábra A Jegyzőkönyv 1. oldala az 1953. február 11-iki Kari Tanács rendes üléséről, amelyen mindkét tanszékvezető részt vett

Az Egészségügyi Minisztérium f. évi január hó 19-én kelt 1411/Bo-3-1953. számú rendeletével Bornemissza György dr-t tanszékvezető docens minőségben az Egyetemnek benyújtott pályázata alapján, a debreceni Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai és Műtéttani tanszékére kinevezte. Ezzel egyidejűleg a Miniszterium Nagy Dénes dr. tanszékvezető docenst a budapesti Orvostudományi Egyetemre helyezte át.

Felolvassa Nagy Dénes tanszékvezető docens beadványát, melyben az alábbiakat közli:

" Az Egészségügyi Miniszter 1953. január 16-i hatállyal a budapesti Sebészeti Anatomiai és Műtéttani Intézet vezetőjévé nevezett ki és egyidejűleg felmentett a debreceni Műtéttani Intézet megbízott igazgatói tisztsége alól.

Visszagondolva a Debrecenben eltöltött egy esztendőre, őszinte köszönetet mondok a debreceni Orvostudományi Egyetem Vezetőinek, Tanár Karának, Gazdasági Igazgatóságának és szerveinek azért a megértő, odaadó támogatásért és segítségért, amelyben részem volt. Az az örvendetes tény, hogy a debreceni Műtéttani Intézet megfelelő elhelyezésben működik, az oktatás zavartalan és az intézetben tudományos kutató munka folynatik, elsősorban az egyetemen tapasztalnató jó együttműködésnek köszönhető.

Külön köszönetet mondok Dr. Krompecher István professzornak, akinek megértő segítsége a gyakorlati oktatásban igen értékes volt számunkra, valamint dr. Ökrös Sándor professzornak, akinek intézetünk kitűnő elhelyezését köszönheti.

Búcsut mondva a debreceni Orvostudományi Egyetemnek, kérem Dékán Munkatársat, szíveskedjék a Kari Tanács minden tagjának hálás köszönetemet tolmácsolni. "

Dékán megköszöni Nagy Dénesnek a debreceni Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai intézetének felállításában kifejtett munkáját és a Tanács nevében sok sikert kíván további működéséhez.

Üdvözli Bornemissza György dr. tanszékvezető docenst, aki első ízben jelent meg mint a Tanácsnak tagja a tanácsülésen és a Tanács nevében kéri, hogy ugyanolyan odaadóan végezze oktató és tudományos kutató munkáját, mint a budapesti Orvostudományi Egyetemen. Az Egyetemi Tanács ehhez a munkájához minden segítséget megad.

Bornemissza tanszékvezető docens megköszöni a Pártnak, az Egészségügyi Kormányzatnak és a debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának, hogy lehetővé tette oktatási és kutatási munkájának a debreceni Orvostudományi Egyetemen való folytatását. Igéri, hogy a rábízott feladatokat tőlételnetően a legjobban fogja végezni.

24. ábra Jegyzőkönyv részlet az 1953. február 11-iki Kari Tanács rendes üléséről

Jegyzőkönyv részletek az 1953. február 11-iki rendes ülésről a két igazgató jegyzőkönyvbe rögzített mondataival:

[Az Egészségügyi Minisztérium F. évi január hó 19-én kelt 1411 / B0-5-1953 számú rendeletével Bornemisza György dr-t tanszékvezető docens minőségben az egyetemhez benyújtott pályázata alapján, a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai és Műtéttani Tanszékére kinevezte. Ezzel egyidejűleg a minisztérium Nagy Dénes dr tanszékvezető docenst a Budapesti Orvostudományi Egyetemre helyezte át.

Felolvassa Nagy Dénes tanszékvezető docens beadványát, melyben az alábbiakat közli:

„Az egészségügyi Miniszter 1953. január 16-iki hatállyal a budapesti Sebészeti Anatómia és Műtéttani Intézet vezetőjévé nevezett ki és egyidejüleg felmentett a debreceni Műtéttani intézet megbízott igazgatói tisztsége alól"]

[„Visszagondolva a Debrecenben eltöltött egy esztendőre, őszinte köszönetet mondok a Debreceni Orvostudományi Egyetem Vezetőinek, Tanári Karának, Gazdasági Igazgatóságának és Szerveinek azért a megértő, odaadó támogatásért és segítségért, amelyben részem volt. Az az örvendetes tény, hogy a debreceni Műtéttani Intézet megfelelő elhelyezésben működik, az oktatás zavartalan és az Intézetben tudományos kutatómunka folyhatik, elsősorban az Egyetemen tapasztalható jó együttműködésnek köszönhető.

Külön köszönetet mondok Dr. Krompecher István professzornak, akinek megértő segítsége a gyakorlati oktatásban igen értékes volt számunkra, valamint Dr. Ökrös Sándor professzornak, akinek Intézetünk kitűnő elhelyezését köszönheti.

Búcsút mondok a Debreceni Orvostudományi Egyetemnek, kérem Dékán Munkatársat, szíveskedjék a Kari Tanács minden tagjának hálás köszönetemet tolmácsolni."

Dékán megköszöni Nagy Dénesnek a Debreceni Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai Intézetének felállításában kifejtett munkáját és a Tanács nevében sok sikert kíván további működéséhez. Üdvözli Bornemisza György dr. tanszékvezető docenst, aki első ízben jelent meg, mint a Tanácsnak tagja a Tanácsülésen és a Tanács nevében kéri, hogy ugyanolyan odaadóan végezze oktató és tudományos kutató munkáját, mint a budapesti Orvostudományi Egyetemen. Az Egyetemi Tanács ehhez a munkájához minden segítséget megad.

Bornemisza tanszékvezető docens megköszöni a Pártnak az Egészségügyi Kormányzatnak és a debreceni Orvostudományi Egyetem Tanácsának, hogy lehetővé tette oktatási és kutatási munkájának a debreceni Orvostudományi Egyetemen való folytatását. Ígéri, hogy a rá bízott feladatokat a tőletelhetően legjobban fogja végezni."]

Ezt követően Dr. Nagy Dénes, a tanszék első vezetője 1953. január 16-tól Budapestre távozott. Így megtörtént hivatalosan is a tanszékvezető-váltás.

25. ábra Anatómiai Intézet Budapesten, amelyben a Tájanatómiai és Műtéttani Intézet elhelyezést nyert

Az Anatómiai Intézet Budapesten, amelyben a Tájanatómiai és Műtéttani Intézet elhelyezést nyert, s ahová Nagy Dénest a tanszékvezetői váltást követően folytathatta az intézetigazgatói tevékenységet (25. ábra). A fényképet Furka István bocsájtotta rendelkezésünkre a könyv megírása kapcsán.

Nagy Dénes Professzor az 1964. október – 1965. május közötti Nyugat-Németországi tanulmányútjáról nem tért vissza. Rheinfeldenben élt s talán ott is hunyt el, de a Semmelweis Egyetem Kegyeleti adattára alapján elhunytának pontos ideje nem ismert.

BORNEMISZA GYÖRGY IGAZGATÓI KORSZAKA (1953. január 19.–1986. június 30.)

Bornemisza György vezette a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetet 1953-tól 1972-ig egyetemi docensi, majd 1972-től egyetemi tanári rangban, Kísérletes Sebészeti Intézet néven 1986-ig (26. ábra).

26. ábra Dr. Bornemisza György az intézetbe történt kinevezésekor

RÖVID ÉLETRAJZI ADATOK

Bornemisza György Felvincen (Torda-Aranyos vármegye) született 1916. április 14-én. A tordai állami gimnáziumban érettségizett. Egyetemi tanulmányait a Kolozsvári Ferdinánd Tudományegyetemen végezte, 1939-ben szerzett általános orvosdoktori oklevelet. Már medikusként dolgozott a Kolozsvári Egyetem Anatómiai Intézetében és Sebészeti Klinikáján.

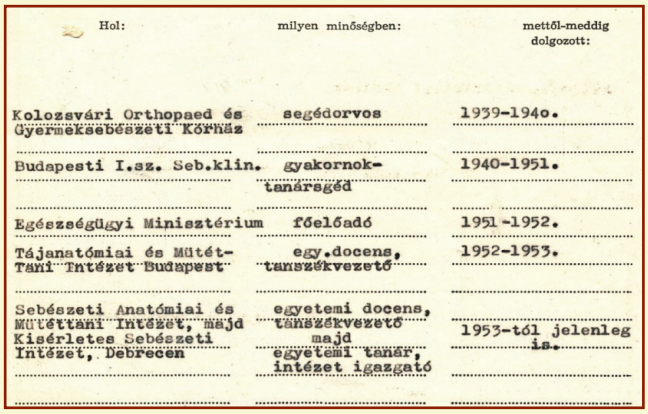
A diploma elnyerése után 1939–1940 között segédorvosként a kolozsvári Orthopaed és Gyermeksebészeti Intézetbe nyert kinevezést.

1940–1951 között a budapesti I. sz. Sebészeti Klinikán dolgozott, mint gyakornok, klinikai orvos, majd tanársegéd. 1942-ben műtőorvosi és sebészi szakvizsgát tett.

Ezt követően 1951–1952 között az Egészségügyi Minisztérium főelőadója volt az egyetemi osztályon.

Innen kapott Ratkó Anna Miniszter Asszonytól ideiglenes megbízást a Budapesti Orvostudományi Egyetem Tájanatómiai és Műtéttani Intézet megszervezésére, majd pályázat révén 1953. január 19-től kinevezést a Debreceni Orvostudományi Egyetem Sebészeti Műtéttani és Anatómiai Intézetének vezetésére (27. ábra).

Feladata volt az intézet struktúrájának további kialakítása, az alapvető oktatási módszerek kidolgozása, a vizsgáztatás bevezetése, a kutatás feltételeinek megteremtése.

Hol:	milyen minőségben:	mettől-meddig dolgozott:
Kolozsvári Orthopaed és Gyermeksebészeti Kórház	segédorvos	1939-1940.
Budapesti I.sz. Seb.klin.	gyakornok-tanáraséd	1940-1951.
Egészségügyi Minisztérium	főelőadó	1951-1952.
Tájanatómiai és Műtéttani Intézet Budapest	egy.docens, tanszékvezető	1952-1953.
Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet, majd Kisérletes Sebészeti Intézet, Debrecen	egyetemi docens, tanszékvezető majd egyetemi tanár, intézet igazgató	1953-tól jelenleg is.

27. ábra Részlet Dr. Bornemisza György hivatali beosztásairól a DOTE Személyzeti Osztályáról kapott egyik dokumentum alapján

Az intézeti struktúra kialakítása

Bornemisza György első legfontosabb feladata az intézet struktúrájának végső kialakítása volt 213 m² alapterületen a két alapfunkciónak – oktatás és kutatás – megfelelően (28–29. ábra).

Az Intézet munkatereinek kialakítása – 213 m² alapterületen

- 3 asztalos oktató műtő – az élő állatokon havonta egyszer történő műtéttani gyakorlatok számára
- bemosakodó helyiség
- 1 asztalos műtő – a kutató műtétek elindításához

- sterilizáló helyiség (egy autoclavval) a hátsó bejárati ajtónál
- műtő előkészítő helyiség állatketrecekkel az oktató-kutató műtétekhez
- „roncsoló labor" – liofilizáló készülékkel szövettartósításhoz
- fotólabor
- raktárhelyiség
- férfi munkatársak öltözőszekrényei (utóbbiak a hátsó intézeti folyósón)
- szövettani laboratórium beépített szekrényekkel (vegyszerek, laboreszközök számára, valamint női dolgozók öltözőinek) a főbejárattal szembeni részen
- igazgatói dolgozószoba
- titkárság (az igazgatói dolgozószoba előtt, a főbejárat melletti részen)
- a könyvtár kialakítása későbbi terv volt, kezdetben egyetlen orvosi dolgozó szobaként és egyben bentlakásos szálláshelyként is szolgált
- folyosói beépített szekrénysorok sebészeti műszerek, műtői köpenyek és textiliák és egyéb munkaruhák tárolásához
- zuhanyzó- és mellékhelyiség
- tágasabb előtér a hallgatóság fogadására – ülőgarnitúrával
- állatházi részleg – állatistálló részben állattartó fakkokkal, kifutó részekkel, részben egyedi állattartó ketrecekkel az I. Klinika telep hátsó távolabbi részén

28. ábra Az oktatást segítő helyiségek: **a)** műtői bemosakodó, **b)** oktatóműtő 3 műtőasztallal, **c)** műtői előkészítő helyiség a hátsó bejárati ajtónál, állattartó ketrecekkel

29. ábra Bornemisza György dolgozószobájában, az Intézetbe történő kinevezése idején

Új intézeti név 1953-tól – Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet

1953 szeptemberétől az intézetek nevei Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetre változtak.

Az oktatási tevékenység kezdetei. Oktatás 1952–1972 között, majd 1972–1986 között

Az oktatási tematika kidolgozása

- A „Sebészeti műtéttan" tárgy oktatásának megszervezése a IV. éven az 1952/1953. tanév II. félévétől
- Előadások tartása a Kórbonctani Intézet tantermében
- Tájanatómiai gyakorlatok tetemeken az Anatómia Intézet bonctermeiben– minden csoport számára
- Műtéttani gyakorlatok altatott élő állatokon a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet oktató műtőiben – minden csoport számára
- „Szigorlati napló" felvezetése az 1952/1953. tanév II. félévétől

A korábbi miniszteri utasításnak megfelelően az 1952/1953. tanévtől a IV. éves hallgatók számára megindult a két féléves, szigorlattal záruló „Sebészeti műtéttan" tantárgy oktatása az 1953. év elején megjelent Littmann Imre: Sebészeti műtéttan című egyetemi tankönyvre alapozva.

Részletek a tankönyv szerző által írt Bevezetéséből, mely jobban megvilágítja a tárgy indításának szükségességét:

[„Az egyetemi reform, mely a Szovjetúnió tapasztalataira támaszkodik, nagy lépést jelent azon az úton, melynek célja a szocialista orvos képzése. Ez a reform kötelezővé teszi két féléven át a sebészeti műtéttan oktatását és minden orvostanhallgató számára előírja a legfontosabb műtétek elvégzését hullákon és élő állatokon."

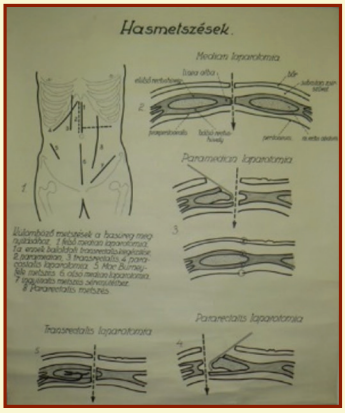
„Jelen tankönyv feladata – Kiss Ferencz Tájanatómia c. könyvével együtt – alapot adni a sebészeti műtéttan és a tájanatómia újrendszerű oktatásához, egyfelől bevezetni a hallgatót a tájanatómia ismeretébe, másrészt ezen ismereteire támaszkodva hozzásegíteni a műtéttan elsajátításához, hogy műtétekben segédkezni tudjon, sőt sürgős műtéteket maga is képes legyen elvégezni."

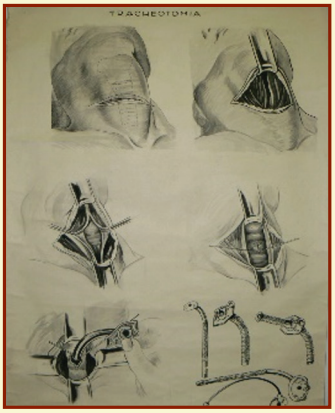
„A könyv az orvostanhallgatók számára készült. Egyes kérdések részletesebb tárgyalásával azonban a kezdő sebészeket is segíteni kívánja munkájukban."]

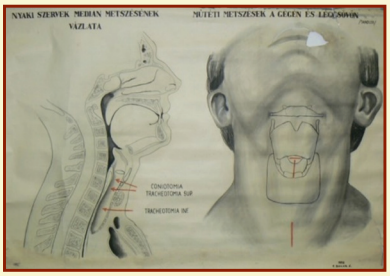
Az előadások a Kórbonctani Intézet tantermében hangzottak el, alkalmazva szemléltető eszközként az „oktatási táblaképeket” (30–31. ábra), melyeknek készíttetését F. Bokor Á.-val még Nagy Dénes kezdte el kinevezését követően.

A tájanatómiai bonctermi gyakorlatok jelentős része az Anatómiai Intézet tetemein történtek, de itt is rendszeresen bemutatásra kerültek az „oktatási táblaképek” vagy a viasz moulagok (32. ábra) az adott tájanatómiai régiók megismeréséhez. Az intézet három Skutta moulage képpel rendelkezett, melyeken az alapvető sebészi varrattechnikákat, a subclavia régió anatómiai képleteit és a gégemetszés kivitelezéséhez szükséges anatómiai orientációt ismertették meg az orvostanhallgatókkal.

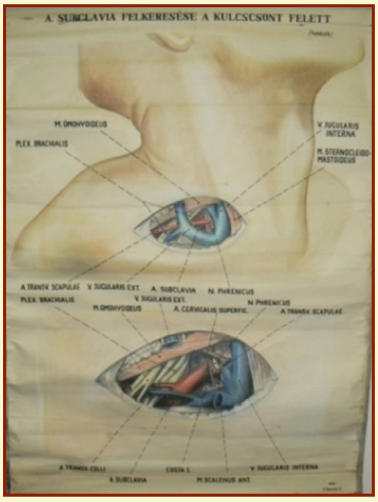
A Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet oktató műtőiben, sebészi bemosakodást és sebészi beöltözést követően, három műtőasztalon – havonta egy alkalommal – kísérleti állatokon oktatóműtétek is szolgálták a sebészeti műtéttani alapok és alapvető sebészeti, valamint bizonyos életmentő beavatkozások elsajátítását.

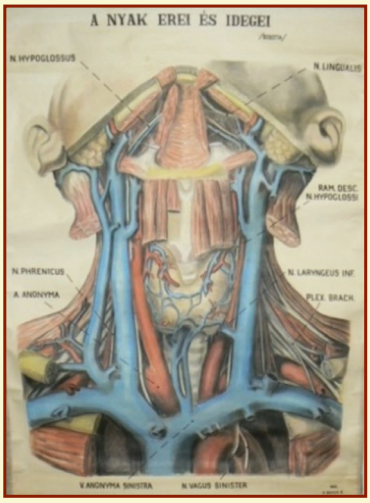

30. ábra Oktatási táblaképek a sebészeti műtéttan és tájanatómia oktatásához: **a)** Hasmetszések, **b)** Tracheotomia (légcsőmetszés) műtéttechnikai lépéseinek és kellékeinek bemutatása, **c)** Nyaki szervek medián metszésének vázlata. (Készítette: F. Bokor Á. – 1952 (szélesség: 110 cm, magasság: 150 cm)

31. ábra Oktatási táblaképek a sebészeti műtéttan és tájanatómia oktatásához:
a) A. subclavia felkeresése a kulcscsont felett, **b)** A nyak erei és idegei.
Készítette: F. Bokor Á. – 1952 (szélesség: 110 cm, magasság: 150 cm)

32. ábra Viasz moulage oktatási szemléltető anyagok.
a) A subclavia régió (szélesség: 38 cm, magasság: 34,5 cm, mélység: 11,5 cm).
b) Alapvető sebészeti varrat- és csomózási technikák
(szélesség: 45 cm, magasság: 44,5 cm, mélység: 9,5 cm).
Készítette: Dr. Skutta Árpád – 1928.

Talán néhány sor erejéig érdemes megemlékezni itt Skutta Árpádról, a magyarországi orvosi moulag-ok „atyjáról" is – tudománytörténeti érdekességként.

„A moulage-ok egyes testrészekről, alakokról készített háromdimenziós leképezések, amikkel a 18. század végétől a dermatológiában különböző betegségek bőrtüneteit örökítették meg. Régen dokumentációs és oktatási célokra használták őket, ma orvostörténeti és muzeológiai jelentőségük van, kevés publikációban jelennek meg. Mára a vizuális archivációban a digitális fényképek foglalják el helyüket.

A leghíresebb európai moulage-készítő műhely a párizsi Saint Louis kórházban volt, ahol Charles Lailler vezetése alatt Jules Baretta munkái készültek és ahonnan egész Európa megismerhette a moulage-okat. A viaszfigurák készítése nem csak szakmai hozzáértést kívánt meg, hanem a készítők sokszor a szobrászművészet mesterei is voltak egyben." …

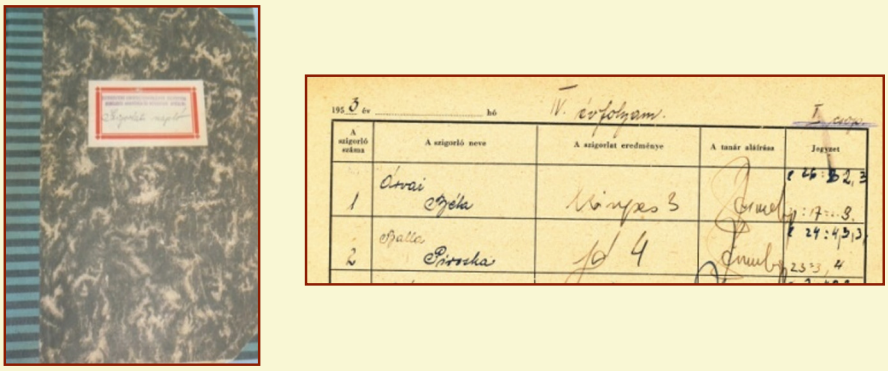
… „A magyarországi moulage-készítés prof. Dr. Skutta Árpád (1901-1961) nevéhez fűződik. Orvosi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen (1920-1926), majd gyakorlati évét 1927-ben a debreceni Tisza István Tudományegyetemen végezte. Tanulmányai mellett Nékám professzor engedélyével a budapesti Bőr- és Nemikórtani Klinikán laboratóriumi munkát vállalt, ahol szövettanban, szövettenyésztésben, bakteriológiában, mikrobiológiában és mikrofotográfiában képezte ki magát. 1923-ban átvette a moulage-laboratórium vezetését.

Mivel a technikákat külföldön titokban tartották, a magyarországi moulagekészítés nem volt megfelelő minőségű. Önálló kísérletezése során olyan alapanyagot állított össze, amivel új technikájának köszönhetően már jobb minőségű modelleket készített. 1924-ben Nékám professzor Párizsba küldte a Saint Louis kórház gyűjteményének összehasonlító tanulmányozására. 1929-ben Huzella professzor kérésére elkészítette a debreceni anatómiai intézet számára az emberi test tájbonctani moulage-sorozatát. Ezt a 60 készítményből álló gyűjteményt 1930-ban az amszterdami II. Nemzetközi Anatómiai Kongresszuson kiállították.

1944-től 1950-ig mint megbízott klinikai igazgatóként dolgozott, 1947-től mint klinikai főorvos. Amikor a második világháború hullámai elérték Debrecent, munkahelyén maradva segített a klinika állagának megőrzésében, az oktató és tudományos tevékenység mielőbbi újrakezdésében. A Debreceni Egyetem Bőr- és Nemikórtani Klinikáján található több mint 500 darabos gyűjtemény 1921 óta őrzi Skutta Árpád és Vincze nevű szobrásza munkáit."

[Keresztessy T, Remenyik É.: A dermatológiai moulage története. (The history of dermatological moulage.) Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle 87(2). 43–47. 2011.]

A „*Szigorlati napló*” felvezetése is 1953 májusában történt meg a Sebészeti Műtéttani és Tájanatómiai Intézetben a tantárgy indulásától, vizsgakötelezettségétől kezdődően az 1952/1953. tanév II. félévében a IV. évfolyam I. csoport vizsga eredményeivel (33. ábra).

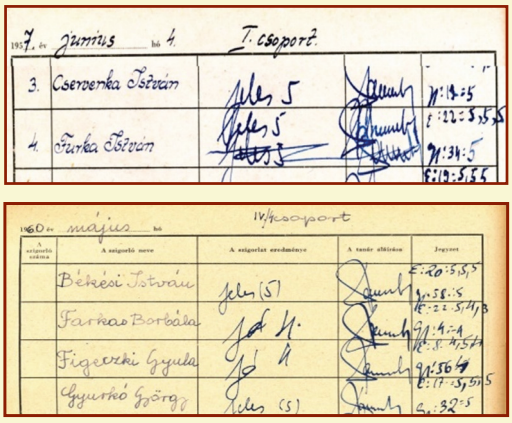

33. ábra a) A „Szigorlati napló”.
b) 1953 májusában az első két IV. éves vizsgázó eredményei (IV. évfolyam I. csoport)

Az intézet két későbbi munkatársának, Furka Istvánnak és Gyurkó Györgynek jeles szigorlati eredményei is fellelhetők a „*Szigorlati napló*”-ban (34. ábra).

Érdekes módon Furka István jeles eredménye kétszer is be lett írva.

Talán megérezte Bornemisza György, hogy ebből a hallgatóból egyszer még lesz „valaki”, talán még igazgató is ebben az intézetben?

34. ábra „Szigorlati napló” részletek. **a)** az 1957. június 4-i szigorlati eredményeknél található Furka István IV. évfolyam I. csoportban, valamint **b)** 1960 májusában Gyurkó György IV. évfolyam IV. csoportban vizsgázó hallgató jeles szigorlati eredménye Bornemisza György intézet igazgató aláírásával

Furka István „Leckekönyv”-ében a „Sebészeti anatómia és műtéttan” tantárgyból az 1956/57. tanévben elért eredményei láthatók. Az első és második félévben is „igen szorgalmas” minősítést kapott. A második félévben VI. 4-én tett szigorlata jeles érdemjegyű (35. ábra).

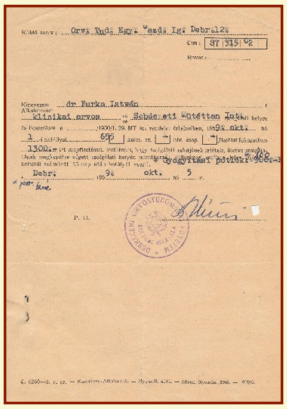
35. ábra Furka István „Leckekönyv”-ében a IV. éves vizsga eredményei

Furka István 1958-ban már szigorló orvos korában [36. a) ábra] kinevezést nyert az Intézetbe, majd 1959-ben történt orvosdoktorrá avatását követően klinikai orvos kinevezést kapott, melynek kinevezési okmányát, majd 1961-ben újabb két évre történő meghosszabbítását a megőrzött dokumentumok alapján bemutatjuk a Kedves Olvasónak [36. b)-c) ábra].

Ugyancsak 1959 szeptemberében az év végéig szóló kinevezést kapott az Országos Mentőszolgálattól is, mely kinevezés 1960. január 1-től határozatlan idejűvé változott [36. d)-e) ábra]. Ezen gyakorlati tapasztalatait tudta a későbbiekben előadásaiba beépíteni, életszerűvé téve azokat.

Gyurkó Györgyy 1962-től 1971-ig volt az Intézet munkatársa, majd 1973-ig az I.sz. Sebészeti Klinikára lett átirányítva, 1974-től pedig statusra kinevezve.

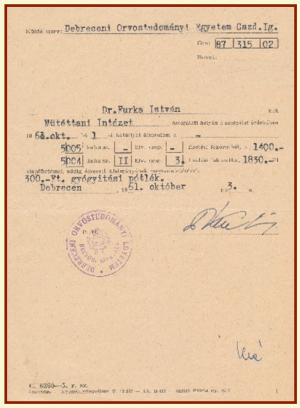

Orvs. Tud. Egy. Vezető Igi Debrecen
87 315 02

Klinikai orvos ... Sebészeti Műtéttan Tanszéken

Debr ... okt. 2

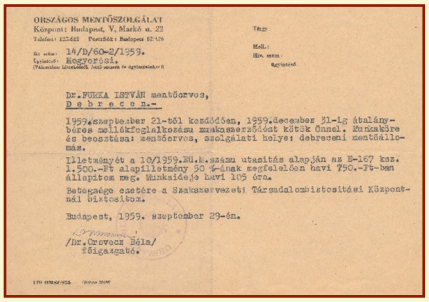

Debreceni Orvostudományi Egyetem Csad.Ig.
87 315 02

Dr.Furka István

Műtéttani Intézet

Debrecen ... okt. október 3.

ORSZÁGOS MENTŐSZOLGÁLAT
Központ: Budapest, V, Markó u. 23
Telefon: 122-611 Postafiók: Budapest 62/439

Ikt. szám: 14/B/60-2/1959.
Ügyintéző: Nagyrózsai.

Dr.FURKA ISTVÁN mentőorvos,
D e b r e c e n.-

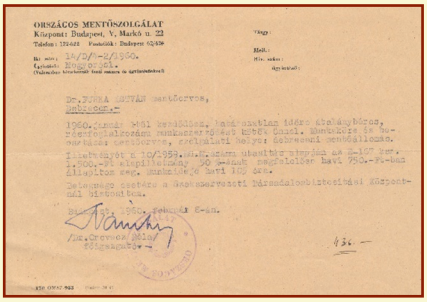
1959.szeptember 21-től kezdődően, 1959.december 31-ig átalányos megállapodásos munkaviszonyban történő alkalmazásra és beosztása: mentőorvos, szolgálati helye: debreceni mentőállomás.

Illetményét a 10/1959.BM.k.számu utasítás alapján az E-167 ksz. 1.500.-Ft alapfizetésnek 90 %-ának megfelelően havi 750.-Ft-ban állapítom meg. Munkaideje havi 165 óra.

Betegsége esetére a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központnál biztosítom.

Budapest, 1959. szeptember 29-én.

/Dr.Orovecz Béla/
főigazgató.

ORSZÁGOS MENTŐSZOLGÁLAT
Központ: Budapest, V, Markó u. 23
Telefon: 122-611 Postafiók: Budapest 62/439

Dr.FURKA ISTVÁN mentőorvos,
Debrecen.-

1960.január hó napjától, határozatlan időre átalányban, rögzített alapfizetésre munkaviszonyban történő alkalmazásra és beosztása: mentőorvos, szolgálati helye: debreceni mentőállomás.

Illetményét a 10/1959.BM.k.számu utasítás alapján az E-167 ksz. 1.500.-Ft alapfizetésnek 90 %-ának megfelelően havi 750.-Ft-ban állapítom meg. Munkaideje havi 165 óra.

Betegsége esetére a Szakszervezeti Társadalombiztosítási Központnál biztosítom.

Budapest, 1960. január 5-én.

/Dr.Orovecz Béla/
főigazgató.

36. ábra a) Furka István 1958-ban, a Sebészeti Műtéttani Intézetbe még szigorló orvos korában történt kinevezésekor, **b)** az 1951. október 1-i klinikai orvosi kinevezési okmánya, **c)** az 1961. október 3-i meghosszabítás irata. **d)** Az Országos Mentőszolgálat 1959. szeptember 21-től szóló határozott idejű kinevezési okmánya, majd **e)** az 1960. január 1-től határozatlan időtartamú kinevezés

A „*Szigorlati napló*”-ban 1963 júniusával bezárólag találunk vizsga adatokat, illetve szeptemberben néhány pótvizsga eredményt.

Erre a tényre egy 1962. január 15-i Rektornak címzett levél adott magyarázatot, melynek oka egy tervezett oktatási reformra előkészített rendelet és azzal kapcsolatos véleménykérés volt –, de a javaslatok ellenére sajnos az 1963/1964 tanévtől a szigorlat mégiscsak megszűnt:

„Tisztelt Rektor Úr!
Hivatkozással a 985/1961/62. OTE sz. átiratra, az Egészségügyi Minisztérium 120.345/1961.II/1. sz. oszt. rendeletre vonatkozóan, az orvosképzés reformjával kapcsolatos a vonatkozó rektori utasításban foglaltak szerint történt intézeti megtárgyalás után, állásfoglalásomat az alábbiakban terjesztem elő.

A Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézeteket ill. e tárgy önálló oktatását hazánkban éppúgy mint más országokban a szükség hozta létre, szüksége annak, hogy az általános orvosok ilyen jellegű ismeretekkel rendelkezzenek. Számos országban, így nemcsak a Szovjetunióban és a Népi Demokráciákban, hanem más államokban is a tárgyat ilyen, vagy ehhez hasonló címen oktatják, ennek hazánkban is kialakult gyakorlata van."…

„…Amennyiben a Sebészeti anatómia és műtéttan, mint önálló szigorlati tárgy megszűnne, szükségesnek látnám a sebészeti szigorlatba beolvasztott egyéb tárgyakkal együtt a tárgy is szerepelne szigorlaton…."

„…Szükségesnek látszik továbbá az, hogy a hallgatóság gyakorlati műtéttani kiképzése ne csak abból álljon, hogy „egy-két műtétet végezzenek" kutyán, hanem emberi tetemen is. Erre a célra szükséges volna tanrendileg biztosítani a sebészeti oktatással párhuzamosan legalább háromszor két órát… és ugyanannyit állatműtétekre is csoportonként…."

…" Feladatainak teljes ellátása céljából szükséges, hogy az intézetvezető részt vegyen továbbra is az Egyetemi Tanácsüléseken.

A tárgy fakultatív oktatott előadások a IV. vagy V. év keretében kellene elhangozzanak, III. éven oktatott hallgatók számára korai volna."

Debrecen, 1962. január 15.

Dr. Bornemisza György
egy. t. tanszékvezető"

Az 1963/1964 tanévtől önálló előadások már nem voltak, csak mindkét félévben „Műtéttani gyakorlatok" címen lett a tárgy bejegyezve. A gyakorlatok részben az Anatómiai Intézet bonctermében, részben a Sebészeti Műtéttani Intézet műtőjében történtek heti 2 gyakorlati órában. Így összesen 30-30 óra tájanatómiai műtői gyakorlat-, illetve állatműtői gyakorlat volt, melynek minősítése vagy igen szorgalmas, vagy szorgalmas vagy megfelelt lehetett. Ezt támasztja alá e könyv másik szerzőjének a „Leckekönyv" bejegyzése is az 1969/1970. tanév mindkét félévi „igen szorgalmas" minősítéssel (37. ábra).

Erről az oktatási reform következményeként kialakult helyzetről Bornemisza György egy Feljegyzésében az alábbiak szerint írt 1967 őszén:

„…a hazai műtéttani oktatás az intézetek helyzete: A sebészeti műtéttan a legutóbbi reformig IV. évfolyamon nyert elméleti és gyakorlati oktatást, melyet szigorlat követett, addig a reform óta csak műtéttani gyakorlatokként szerepel a tárgy, elméleti oktatás és vizsga nincs. Legfeljebb a sebészet szigorlatán merülhet fel valamilyen műtéttani kérdés…"

„…Így minden igyekezetünk ellenére csak a hallgatók jelenlétét tudjuk a gyakorlaton megkövetelni, az anyag elsajátítása a hallgatók belátásától függ."

(Részletek Bornemisza György „Feljegyzés"-éből 1967 őszén)

37. ábra Mikó Irén „Leckekönyv”-ében az 1969/1970. tanévben a IV. év mindkét félévében a „Műtéttani gyakorlatok” tantárgy teljesítését igazoló „igen szorgalmas” bejegyzések

1972-től kezdődően jöttek a következő fejezetben majd részletesebben is leírt újabb oktatási reformok, változások, melynek következményeként **a Tanrendben ettől kezdődően megszűnt a *„Sebészeti műtéttan”* mint tantárgy megjelenítése.**

Az oktatást, kutatást, állattartást is segítő szakkönyvi beszerzések a leendő tanszéki *Könyvtár*-hoz folyamatosan történtek. Kezdetben adakozásként számtalan, különböző nyelvű műtéttani szakkönyv került az Intézetbe, majd az első vételi bejegyzés a *„Könyvek” Leltárkönyv*-ben 1960. X. 14. dátumú volt. A következő vételek 1963. IX. 17-től követhetők. Számos könyvet a Kenézy Könyvtártól kapott az Intézet, miután valamilyen módon Bornemisza György két könyvszekrényt megszerzett az Intézetnek, melyek a kutató műtő előtti folyóson kaptak kezdetben helyet, hisz e leendő könyvtár sokáig a miniszteri rendelkezés értelmében a fiatal orvosok bentlakását biztosította (mint ahogy erre korábban már utalás történt).

Wilhelm Nusshag „Lehrbuch der Anatomie und Physiologie der Haustiere” (S. Hirzel Verlagsbuchhandlung Leipzig) című szakkönyve 1951. évi kiadása 136. leltári szám alatt 1953. VIII. hóban lett bevételezve. „A kisérleti állatok gondozása és a leggyakrabban alkalmazott kísérleti beavatkozások” című kézirat, (Felsőoktatási Jegyzetellátó Vállalat, Budapest, 1955.) a 242. sorszámmal lett bevételezve a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet könyvtárába (38. ábra).

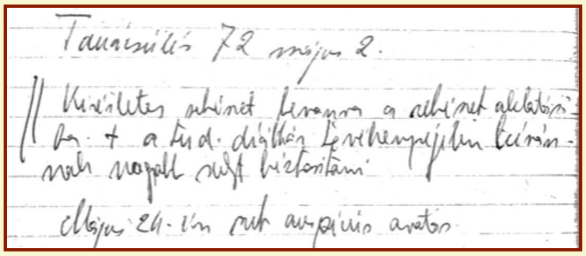
38. ábra A „Könyvek” Leltárkönyv **a)** borító lapja, **b)** Nagy Dénes Röntgenanatómia című könyv adományának bevételezése 5. sorszám alatt, **c)** az első vételi bejegyzés a Kutya című 33. sorszámú könyv 1960. X. 14. dátummal. Állatkísérletes kutatómunkát segítő **d)-e)** „Lehrbuch der Anatomie und Physiologie der Haustiere” szakkönyv 1951-ből és **f)-g)** „A kisérleti állatok gondozása és a leggyakrabban alkalmazott kísérleti beavatkozások” című jegyzet 1955-ből

A könyvtár tehát átvette eredeti funkcióját. Komoly tárgyaló asztalt is kapott az intézet – melyet a mai napig is megőriztük könyvtárunkban –, valamint két íróasztal elhelyezésével végre két orvosi munkahely is létesült a könyvtárban.

1964. IX. 22-én a 366. könyvnél a leltárkönyvet hivatalos ellenőrzés után az ellenőr lezárta, s ezt követően újra felvezetésre kerültek a könyvek, melyek ezután végleges elhelyezést már a könyvtárban nyertek a két nagyon szép könyvtárszekrényben, melyet a mai napig sikerült megőrizni.

OKTATÁS 1972–1986 KÖZÖTT

Az intézet eddigi oktatási rendje nagyot változott. Ezek a változások talán legjobban az alább bemutatandó Bornemisza professzor sajátkezű Kari Tanács Ülésen készített feljegyzéseivel: *„Kísérletes sebészet bevonva a sebészet oktatásába + a tud. diákkör tevékenységéhez kívánnak nagyobb súlyt biztosítani”*, valamint az egykori Évkönyv adataival szemléltethetőek legjobban (39. ábra).

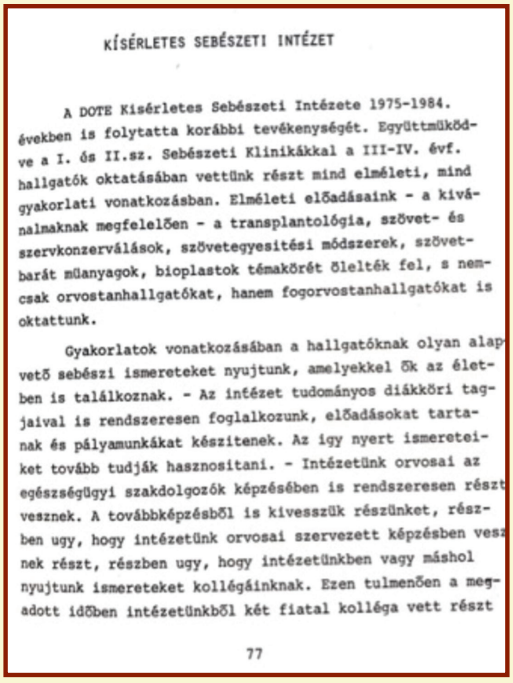

Tanácsülés 72 május 2.

Kísérletes sebészet bevonva a sebészet oktatásába + a tud. diákkör tevékenységéhez kívánnak nagyobb súlyt biztosítani

elfogva 24-ig rektor aug. 20-ig avatás

KÍSÉRLETES SEBÉSZETI INTÉZET

A DOTE Kisérletes Sebészeti Intézete 1975-1984. években is folytatta korábbi tevékenységét. Együttmüködve a I. és II.sz. Sebészeti Klinikákkal a III-IV. évf. hallgatók oktatásában vettünk részt mind elméleti, mind gyakorlati vonatkozásban. Elméleti előadásaink - a kivánalmaknak megfelelően - a transplantológia, szövet- és szervkonzerválások, szövetegyesitési módszerek, szövetbarát műanyagok, bioplastok témakörét ölelték fel, s nemcsak orvostanhallgatókat, hanem fogorvostanhallgatókat is oktattunk.

Gyakorlatok vonatkozásában a hallgatóknak olyan alapvető sebészi ismereteket nyujtunk, amelyekkel ők az életben is találkoznak. - Az intézet tudományos diákköri tagjaival is rendszeresen foglalkozunk, előadásokat tartanak és pályamunkákat készitenek. Az igy nyert ismereteiket tovább tudják hasznositani. - Intézetünk orvosai az egészségügyi szakdolgozók képzésében is rendszeresen részt vesznek. A továbbképzésből is kivesszük részünket, részben ugy, hogy intézetünk orvosai szervezett képzésben vesznek részt, részben ugy, hogy intézetünkben vagy máshol nyujtunk ismereteket kollégáinknak. Ezen tulmenően a megadott időben intézetünkből két fiatal kolléga vett részt

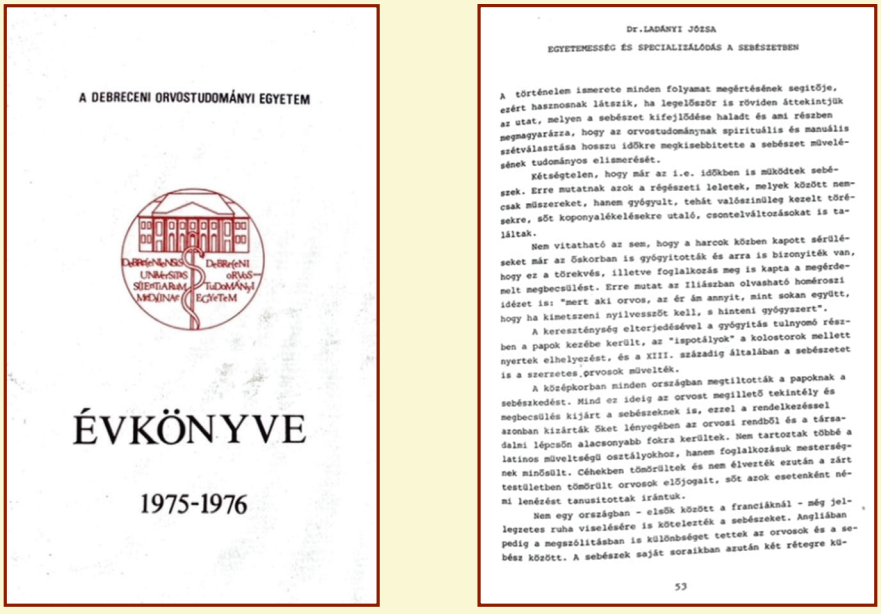
77

39. ábra a) Bornemisza professzor Kari Tanács Ülés feljegyzése az intézetet érintő bejelentésről, **b)-c)** a DOTE „Fejlődésünk 10 éve” c. kiadványban a Kisérletes Sebészeti Intézet beszámolójának részlete az oktatási tevékenység megváltozásáról

De jól szemlélteti ezt a változást az alábbi részlet is Bornemisza professzor 1972. március 17-i Rektori „Minősítés”-ében az intézet jövőbeni feladatairól:
„1972. január 1-től az oktatási reform következtében a műtéttani intézetet az Egészségügyi Minisztérium átszervezte Kísérletes Sebészeti Intézetté…”
„Fontos feladata, hogy az átszervezett Kísérletes Sebészeti Intézet kollaboratív munkáját kialakítsa, a műtétes klinikák kísérletes munkáit aktívan segítse és támogassa, a manuális klinikákkal szorosabb kapcsolatot létesítsen, továbbá hogy a Kísérletes Sebészeti Intézetben továbbképzésen részt vevő orvosok számára a szakmai alapokat, tudományos munkáikhoz a megfelelő irányítást biztosítsa. Oda kell hatnia, hogy intézeti munkatársai megszerezzék a sebészi vagy más operatív területen a szakorvosi képesítést.”

Dr. Kesztyüs Lóránd
egyetemi tanár e.i. rektor”

Tanulságos olvasmány Ladányi Józsa Professzornő alábbi gondolatai is, melyeket a sebészet fejlődéséről írt a DOTE 1975-1976. évi Évkönyvében s ebben a kísérletes sebészeten belüli változásokat is érinti (40. ábra).

A DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

ÉVKÖNYVE

1975-1976

Dr. LADÁNYI JÓZSA

EGYETEMESSÉG ÉS SPECIALIZÁLÓDÁS A SEBÉSZETBEN

A történelem ismerete minden folyamat megértésének segítője, ezért hasznosnak látszik, ha legelőször is röviden áttekintjük az utat, melyen a sebészet kifejlődése haladt és ami részben megmagyarázza, hogy az orvostudománynak spirituális és manuális szétválasztása hosszú időkre megkisebbítette a sebészet művelésének tudományos elismerését.

Kétségtelen, hogy már az i.e. időkben is működtek sebészek. Erre mutatnak azok a régészeti leletek, melyek között nemcsak műszereket, hanem gyógyult, tehát valószínűleg kezelt törésekre, sőt koponyalékelésekre utaló, csontelváltozásokat is találtak.

Nem vitatható az sem, hogy a harcok közben kapott sérüléseket már az őskorban is gyógyították és arra is bizonyíték van, hogy ez a törekvés, illetve foglalkozás meg is kapta a megérdemelt megbecsülést. Erre mutat az Iliászban olvasható homéroszi idézet is: "mert aki orvos, az ér ám annyit, mint sokan együtt, hogy ha kimetszeni nyílvesszőt kell, s hinteni gyógyszert".

A kereszténység elterjedésével a gyógyítás tulnyomó részben a papok kezébe került, az "ispotályok" a kolostorok mellett nyertek elhelyezést, és a XIII. századig általában a sebészetet is a szerzetes-orvosok művelték.

A középkorban minden országban megtiltották a papoknak a sebészkedést. Mind ez ideig az orvost megillető tekintély és megbecsülés kijárt a sebészeknek is, ezzel a rendelkezéssel azonban kizárták őket lényegében az orvosi rendből és a társadalmi lépcsőn alacsonyabb fokra kerültek. Nem tartoztak többé a latinos műveltségű osztályokhoz, hanem foglalkozásuk mesterségnek minősült. Céhekben tömörültek és nem élvezték ezután a zárt testületben tömörült orvosok előjogait, sőt azok esetenként némi lenézést tanusítottak iránuk.

Nem egy országban – elsők között a franciáknál – még jellegzetes ruha viselésére is kötelezték a sebészeket. Angliában pedig a megszólításban is különbséget tettek az orvosok és a sebész között. A sebészek saját soraikban azután két rétegre kü-

53

40. ábra Ladányi Józsa professzornő írásának első lapja az 1975–1976. évi Évkönyvben

„Néhány szót mondanunk kell arról a fordulatról, mely az ún. Sebészeti Műtéttani Tanszéken beállott.
Ezek az intézetek többé nem a régi értelemben töltik be a műtéttani oktatás egyedüli feladatát, hanem szocialista egészségügyünk és tudásunk szerint több más európai állam is, experimentális sebészeti jelleggel ruházta fel ezeket. Működésük módot ad a sebészet jellegének átformálódásához olyanképpen, hogy a technikai eljárások begyakorlása mellett az állatműtétek végzésével kórélettani, biokémiai és molekulár biológiai megfigyelésekre ad módot. Előnye: újabb és újabb kérdések célzott felvetésére megvan a lehetőség.
Az állatműtétek eredményében az emberrel való teljes analógia természetesen nem biztosított, mégis több következtetés megfelelő alapot nyerhet." [Részlet: Dr. Ladányi Józsa: Egyetemesség és specializálódás a sebészetben. Debreceni Orvostudományi Egyetem Évkönyve 1975–1976. pp. 53–67.

S hogy sikerült-e és hogyan ezen új feladatokat megvalósítani, azokat az alábbi egyetemi tízéves munkát bemutató kiadvány részlete szemlélteti [39. b)-c) ábra]:

„A DOTE Kísérletes Sebészeti Intézete 1975-1984 években is folytatta korábbi tevékenységét. Együttműködve a I. és II. Sebészeti Klinikákkal, a III–IV. évf. hallgatók oktatásában vettünk részt mind elméleti, mind gyakorlati vonatkozásban. Elméleti előadásaink – a kívánalmaknak megfelelően – a transplantológia, szövet- és szervkonzerválások, szövetegyesítési módszerek, szövetbarát műanyagok, bioplasztok témakörét ölelték fel, s nemcsak orvostanhallgatókat, hanem fogorvostan-hallgatókat is oktattunk.
Gyakorlatok vonatkozásában a hallgatóknak olyan alapvető sebészi ismereteket nyújtunk, amelyekkel ők az életben is találkoznak. – Az intézet tudományos diákköri tagjaival is rendszeresen foglalkozunk, előadásokat tartanak és pályamunkákat készítenek. Az így nyert ismereteiket tovább tudják hasznosítani." [Részlet: A Debreceni Orvostudományi Egyetem, 1975–1985. Fejlődésünk 10 éve c. kiadványából.]

Erre a periódusra esik az intézet munkatársainak szakorvosi képesítés elnyerésével kapcsolatos történések, illetve levelezések is. Furka István adjunktus kandidátusnak urológia szakvizsga, Gyurkó György tanársegéd kandidátusnak érsebész szakvizsga megszerzésére nyílt lehetőség 1971 áprilisától. Az intézet tevékenységének folyamatosságát ez idő alatt két orvos „átvezényelésével" oldották meg az I. sz. Sebészeti Klinika állományából.

Az engedélyt követően mindkét munkatárs megkezdte a klinikai gyakorlatát, de sajnos azt 1972. február 17-én meg kellett szakítaniuk, visszavezényelték őket az intézetbe. Gyurkó György még ez év őszén folytatta a klinikai gyakorlatát, áthelyezését kérve a Sebészeti Klinikára, majd a szakvizsga megszerzését követően eltávozott az intézetből. Furka István maradt az intézet folyamatos működésének biztosítása miatt, s így csak jóval később –1983-ban – tudott szakvizsgát szerezni.

„Dr. Árvay Sándor *Debrecen, 1972.I.7.*
Rektorhelyettes úrnak
DOTE / Rektori hivatal

Igen tisztelt Rektor helyettes Úr!
Hivatkozással korábbi megbeszélésünkre, beterjesztem
Furka István adjunktus és
Gyurkó György tanársegéd
kandidátusoknak az Országos Szakorvosképesítő Bizottsághoz intézett kérelmét mellékletekkel, ill. az intézetvezető közös, támogató javaslatával. Tisztelettel kérem Rektor helyettes Urat, hogy ezeket megfelelő javaslattal szíveskedjék illetékes helyre továbbítani azzal az általános javaslattal, hogy a továbbiakban az Intézetünkhöz kinevezett kartársak, egyéni elbírálás alapján, részesüljenek abban a lehetőségben, hogy itteni kinevezésük megtartása mellett bizonyos meghatározott, rövidebb gyakorlati idő után sebész-szakvizsgát tehessenek. Úgy hiszem, hogy ez az oktatás-kutatás-gyógyítás egységét szolgálná s egyetemünk, ill. az érintett kartársak számára is előnyös lenne.

Tisztelettel:

Dr. Bornemisza György
egy. docens, tanszékvezető, az orvostudományok doktora”

„Országos Szakorvosképesítő Vizsgabizottság
Budapest
F-2/1971.
XIII. Szabolcs u. 33.

Dr. Furka István adjunktus úrnak
Debrecen

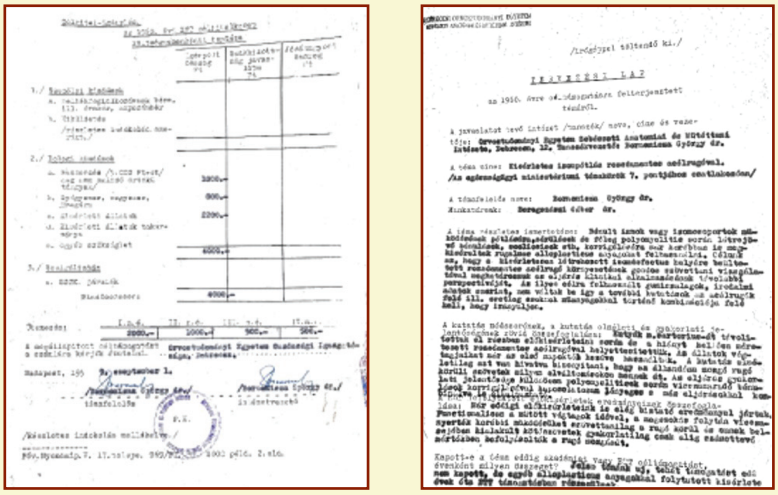
Értesítjük Adjunktus Urat, hogy a benyújtott okmányok alapján méltányosságból engedélyezni fogjuk urológiából a szakorvosi vizsga letételét, ha 24 hónapot teljes munkaidős beosztásban urológiai osztályon eltölt.
Az urológiai gyakorlat megszerzése hivatalos rektori átvezényléssel vagy orvoscserével is megoldható.
Budapest, 1971. április 6.
Melléklet: 12 db.

Dr. Kádár Tibor
egyetemi tanár, az OSZV elnöke”

A Gyurkó György megüresedő állására 1972 október 1-től pályázatot elnyerő Mikó Irén – hasonló feltételek mellett – 1976-ban tudott laboratóriumi vizsgálatokból szakvizsgát szerezni.

KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG, KUTATÓCSOPORTOK, TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK, SZAKMAI KAPCSOLATOK

Bornemisza György vezetésével **1953–1960 között** elsősorban a szövetbarát műanyagok sebészi felhasználása, az alloplasztikus szövetpótlások lehetősége és a liofilizálással történő szövetkonzerválási lehetőségek jelentették a kutatások fő irányát, valamint experimentális érsebészeti beavatkozások sebésztechnikai vonatkozásai tartoztak még a kutatások közé (I. táblázat). Egy érdekes kutatási téma ETT pályázati lapjára is ráakadtunk, mely a bénult izmok, izomcsoportok működésének pótlási lehetőségeit kívánta vizsgálni rozsdamentes acélrugóval (41. ábra).

41. ábra „Tervezési lap” a „Kisérletes izompótlás rozsdamentes acélrugóval” című az Egészségügyi Minisztérium témakörök 7. pontjához csatlakozó, az 1960. évre ETT céltámogatásra felterjesztett témához

A 42–46. számú ábrákon néhány szövetkonzerválási, szövetpótlási kutatási eredményt kívánunk szemléltetni, bemutatva a szövettani anyagok készítéséhez használt ultra-mikrotómot és a szövettani metszetek készítéséhez használt Agfa isocrom fotolemezeket is, néhány szövettani képpel. Ezen időszakból négy kutatás témájának a teljes szövettani anyaga a mai napig is megtalálható ezen üveglemezeken ritka értékkel bíró dokumentumként.

I. táblázat Az intézet kutatási témái 1953–1960 között

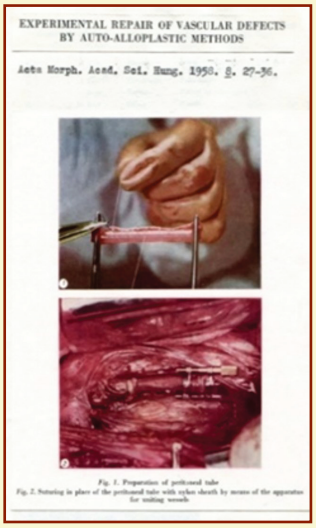
Kutatási témák	**Témavezető**/Résztvevők
szövetkonzerválás – szövettartósítás liofilizálással: - fasciák, dura mater, erek, csontok, inak - szövetpótlás liofilizált szövetekkel	**Bornemisza György** Farkas László Bakó Géza Beregszászi Gábor Kiss Antónia Ressman Valéria
műanyagok és egyéb anyagok felhasználási lehetősége a sebészetben: - műgyanta, polyamid, poly-methyl-metacrylát - egyes műanyagok kontakt proliferatív hatásának vizsgálata - szövetpótlások auto-alloplasztikus eljárással - vastagbél anastomosisok biztosítása - izompótlás rozsdamentes acélrugóval - myocardium revascularisatiója műanyagok segítségével	
új sebészi eljárások az érsebészetben: - érhiányok pótlása műgyanta csövekkel, polyethylén protézissel	
sebészi varróanyagok – 1957-től - polyamid alapanyagúak vizsgálata	
sebészi szövetragasztó anyagok – 1958-től	
kollaborációs klinikai kísérletek - kísérletes csonttörések gyógyulása poly-methyl-metacrylát porral - térdízületi kísérletek - fogászati kísérletek	**Forgon Mihály** Bornemisza György Kiss Antónia

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezető jelölése

42. ábra Szövetkonzerválás, szövetpótlás kutatási eredmények bemutatása: Vákuum alatt lévő szilikagél beágyazásban lévő liofilizált kutya dura-darab ér- vagy szövethiány pótlására – 1955. május 3. (Méret: 33 cm × 3,5 cm). Muzeális értéke miatt átadva a Kenézy Villa Orvostörténeti Gyűjtőhelyének 2010-ben

EXPERIMENTAL REPAIR OF VASCULAR DEFECTS
BY AUTO-ALLOPLASTIC METHODS

Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1950. 3. 27-36.

43. ábra Szövetpótlás auto-alloplasztikus eljárással. Különböző alakú poly-methyl-metacrylát darabok. A henger alakút, polírozás és sterilezés után, a nagycsepleszbe ültetve, a felszínén auto-alloplasztikus szövet képződött, mely érpótlásra vagy egyéb szövethiány pótlására volt alkalmazható (Bornemisza-féle módszer). Muzeális értéke miatt a poly-methyl-metacrylát darabok átadva a Kenézy Villa Orvostörténeti Gyűjtőhelyének 2010-ben

Elkezdődtek a kísérletek a sebészi varróanyagokkal, szövetragasztó anyagokkal és a sebészi hálókkal is. Kísérleti állatokként keverék kutyák szolgáltak. Kollaborációs klinikai kísérletek is indultak.

Alapvetően pathologiai-morphologiai vizsgáló módszereket használtak a kísérletek értékeléséhez. Az akkori idők szövettani vizsgálataihoz szükséges eszközöket is megőriztük (44. ábra), a speciális üveglapokra készített szövettani metszetek nagyrésze is megtalálható még a mai napig is intézetünkben (45–46. ábrák).

44. ábra Szövettani laboratórium: **a)-b)** Gillette-pengés F.O.K. Ultra-mikrotom, magyar gyártmány az 1950-es évekből. Muzeális értéke miatt átadva a Kenézy Villa Orvostörténeti Gyűjtőhelyének 2010-ben

9/a. sz. ábra
Nőgyanta szemcsék körüli szövetek képe 22 nappal a műtét után.

45. ábra Szövettani metszetek az Agfa isocrom fotolemezen: **a)** auto-alloplasztikus anyag szövettani képe, **b)** polyamid hálóba tett poly-methyl-metacrylát forgács szövettani képe a körülötte képződött allo-plasztikus szövettel, **c)** Agfa Isocrom szövettani lemezek, (méret: 9 cm × 12 cm). Muzeális értéke miatt átadva a Kenézy Villa Orvostörténeti Gyűjtőhelyének 2010-ben

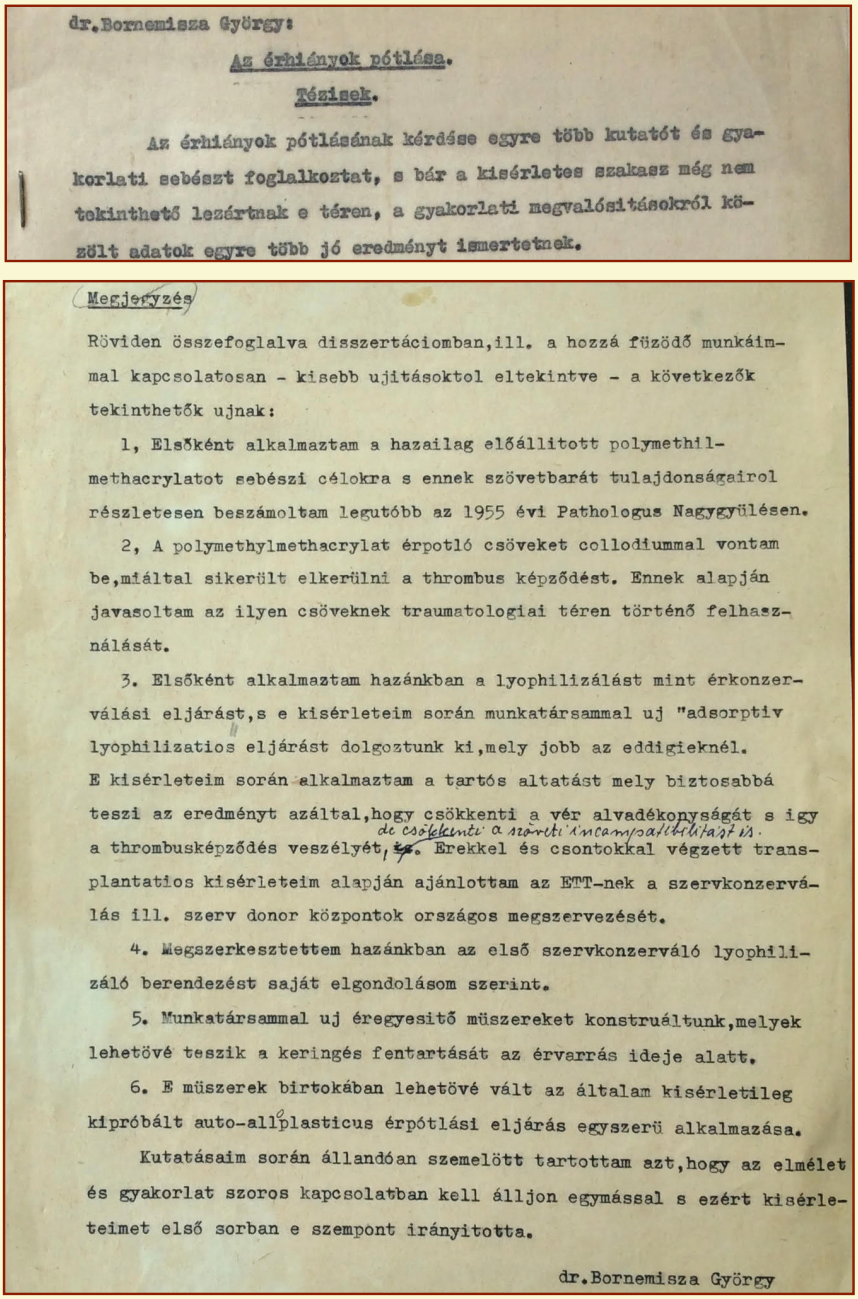
Az 1958–59–60-as években végzett intézeti (vastagbél anastomosisok) és kollaborációs (csontsebészeti) kísérletekről fotolemezre rögzített szövettani preparátumokat is felleltünk Furka István gondos gyűjtőmunkájaként. (46. ábra)

46. ábra. a) Agfa isocrom fotolemezre készített szövettani preparátumok gondos csomagolásban, **b)** a Forgon Tanár Úrral végzett csontkísérletek szövettani metszetei

Az első kutatási peródusra esik Bornemisza György: „Az érhiányok pótlása" c. disszertációjának elkészítése 1956-ban, az orvostudományok kandidátusa cím elnyerése. Sajnos e disszertációval tanszékünk nem rendelkezik, de egy régi dossziéban – e könyv írásának befejezésekor – rátaláltam az értekezés téziseinek vázlatára, melynek bevezető sorait és az értekezés új megállapításait be szeretném mutatni. (47. ábra)

dr.Bornemisza György:

Az érhiányok pótlása.

Tézisek.

Az érhiányok pótlásának kérdése egyre több kutatót és gyakorlati sebészt foglalkoztat, s bár a kisérletes szakasz még nem tekinthető lezártnak e téren, a gyakorlati megvalósitásokról közölt adatok egyre több jó eredményt ismertetnek.

Megjegyzés

Röviden összefoglalva disszertációmban,ill. a hozzá füzödő munkáimmal kapcsolatosan - kisebb ujitásoktol eltekintve - a következők tekinthetők ujnak:

1, Elsőként alkalmaztam a hazailag előállitott polymethilmethacrylatot sebészi célokra s ennek szövetbarát tulajdonságairol részletesen beszámoltam legutóbb az 1955 évi Pathologus Nagygyülésen.

2, A polymethylmethacrylat érpotló csöveket collodiummal vontam be,miáltal sikerült elkerülni a thrombus képződést. Ennek alapján javasoltam az ilyen csöveknek traumatologiai téren történő felhasználását.

3. Elsőként alkalmaztam hazánkban a lyophilizálást mint érkonzerválási eljárást,s e kisérleteim során munkatársammal uj "adsorptiv lyophilizatios eljárást dolgoztunk ki,mely jobb az eddigieknél. E kisérleteim során alkalmaztam a tartós altatást mely biztosabbá teszi az eredményt azáltal,hogy csökkenti a vér alvadékonyságát s igy a thrombusképződés veszélyét, de csökkenti a szöveti vincampallkaloidot is. Erekkel és csontokkal végzett transplantatios kisérleteim alapján ajánlottam az ETT-nek a szervkonzerválás ill. szerv donor központok országos megszervezését.

4. Megszerkesztettem hazánkban az első szervkonzerváló lyophilizáló berendezést saját elgondolásom szerint.

5. Munkatársammal uj éregyesitő müszereket konstruáltunk,melyek lehetövé teszik a keringés fentartását az érvarrás ideje alatt.

6. E müszerek birtokában lehetövé vált az általam kisérletileg kipróbált auto-allóplasticus érpótlási eljárás egyszerü alkalmazása.

Kutatásaim során állandóan szemelött tartottam azt,hogy az elmélet és gyakorlat szoros kapcsolatban kell álljon egymással s ezért kisérleteimet első sorban e szempont irányitotta.

dr.Bornemisza György

47. ábra Bornemisza György: „Az érhiányok pótlása” c. disszertációjának tézis-vázlata az értekezés új megállapításainak rövid összefoglalásával

Az 1960–1970 közötti években Bornemisza György témavezetésével az experimentális sebészeti kutatási témák főként a műanyagok felhasználási lehetőségeiről szóltak a csont-, szív- és érsebészet, hasi és mellkas sebészet egyes területein, de a sebészi varróanyagokkal és sebészi szövetragasztókkal, a sebészi varrógépek használati lehetőségeivel is egyaránt foglalkoztak sebészeti-, urológiai-, érsebészeti témákban végzett kísérletekben (II. táblázat).

II. táblázat Az intézet kutatási témái 1960–1970 között

Kutatási témák	**Témavezető**/Résztvevők
experimentális sebészet - új műtéttechnikai megoldások a sebészet különböző területein - májtranszplantációs előkísérletek kezdetei - műanyagok felhasználási lehetőségei csont-, szív- és érsebészet, hasi- és mellkas sebészet egyes területein - sebészi varróanyagok	**Bornemisza György** Kiss Antónia Furka István Gyurkó György Nagy Zoltán Szalóki László Czehelnik Rózsa
experimentális urológia - új műtéti technikák az ureteren - ureterotomiák, ureter anastomosisok - sebészi szövetragasztó anyagok, sebészi varrógépek használata - vesico-ureterális reflux-gátló műtét	**Furka István** Bornemisza György Gyurkó György
experimentális érsebészet - polyester velour érgraftok - érplasztikák, foltplasztikák - auto-alloplasztikus érpótlások - keringésdinamikai vizsgálatok - verőér méretek matematikai elemzése	**Bornemisza György** **Gyurkó György** Furka István
bőrpótlás - biológiai „fedőkötés” kutatások kezdete	**Prof. Ladányi Józsa** Bornemisza György
klinikai kollaborációs kutatások - combnyaktörés compressiós kezelése, femurfej necrosis-revascularisatios kutatások - kísérletes sphincter Oddi vizsgálatok - herepótlás műanyaggal	**Forgon Mihály,** Bornemisza Gy., Kiss Antónia **Kósa Csaba,** Kunkli F, Békési L. **Furka István, Molnár Jenő**

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezető jelölése

Furka István irányításával *urológiai munkacsoport* kezdte el kísérletes urológiai kutatásait, az ureter sebészeti lehetőségeinek vizsgálatával.

Majd Gyurkó György és Bornemisza György témavezetésével *érsebészeti* kutatások kezdődtek.

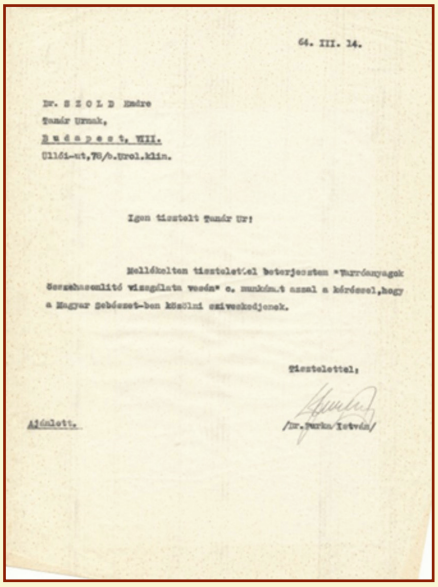
E periódus végén Ladányi professzornő közreműködésével is megkezdődtek a biológiai fedőkötések témakörben a kutatások.

Furka István kutatásaiból készített valamennyi közlemény kézirata megőrzésre került az Intézet Irattárában (48. ábra).

Ezen kéziratokból kívánunk egyet-egyet bemutatni, megőrízve így *az akkori idők „közlési előírásait, módszereit”*. Indigóval másolt – így sokszorosított – vékony írólapokon megjelenítve több példányban kellett beküldeni a kéziratot, mellékelve a foto és egyéb dokumentációkat. Furka István megőrizte az igen szellemes *„lyukkártyás – kötőtűs” irodalmi adatgyűjtő fadobozát* is, melyből egy hosszú kötőtűvel az adott kutatási témakörhöz tartozó irodalmi hivatkozásokat egy mozdulattal ki lehetett emelni. Ezek a történelmi információk a mai számítógépes időkben szinte hihetetlennek tűnnek (48–51. ábra).

48. ábra Az Irattár egyik szekrényében **a)** a közlésre beküldött kéziratok az irattartó mappákban (felső sor), a megjelent közlemények irattartókba helyezett különlenyomataival (alsó sor). **b)** A kutatásokhoz gyűjtött irodalmi adatokat tartalmazó fadoboz a „lyukkártyás – kötőtűs” rendszerű kereséshez, valamint **c)** az 1960-as évek elejéről közlésre beküldött néhány kézirat teljes dokumentációival az irattartó mappákban

64. III. 14.

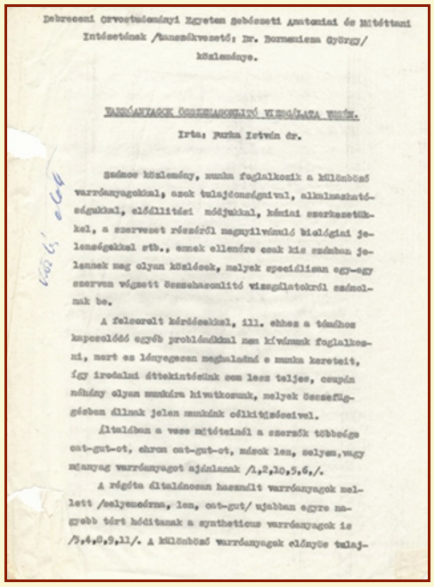
Dr. S Z O L D Endre
főnök Urnak,
B u d a p e s t, VII.
Üllői-út,70/b.Urol.klin.

Igen tisztelt főnök Úr!

Mellékelten tisztelettel beterjesztem "Varróanyagok összehasonlító vizsgálata vesén" c. munkám.t azzal a kéréssel,hogy a Magyar Sebészet-ben közölni szíveskedjenek.

Tisztelettel;

Ajánlott. /Dr.Furka István/

Debreceni Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatómiai és Mütéttani Intézetének /Igazgatóvezető: Dr. Bornemisza György/ közleménye.

VARRÓANYAGOK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA VESÉN.

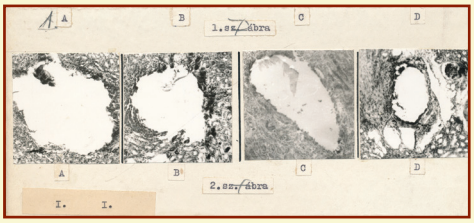
Irta: Furka István dr.

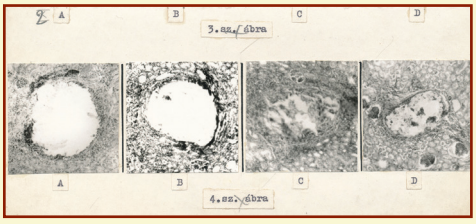
Jelenlegi közleményünk munkánk foglalkozik a különböző varróanyagokkal, azok tulajdonságaival, alkalmazhatóságukkal, előállítási módjukkal, kémiai szerkezetükkel, a szervezet részéről megnyilvánuló biológiai jelenségekkel stb., ennek ellenére csak kis számban jelennek meg olyan közlések, melyek specifikusan egy-egy szerven végzett összehasonlító vizsgálatokról számolnak be.

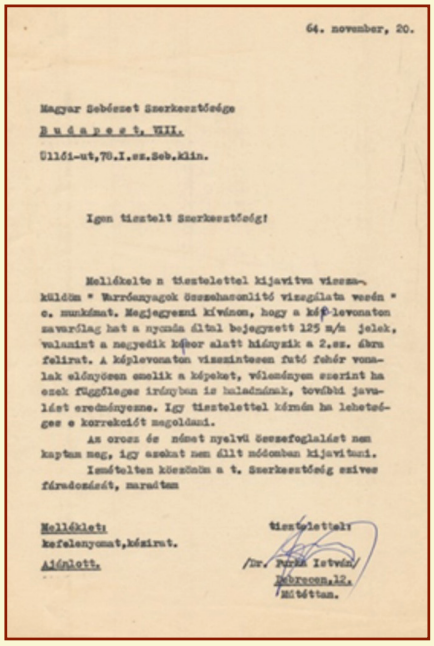
A felsorolt kérdésekkel, ill. ehhez a témához kapcsolódó egyéb problémákkal nem kívánunk foglalkozni, mert ez lényegesen meghaladná e munka keretét, így irodalmi áttekintésünk sem lesz teljes, csupán néhány olyan munkára hivatkozunk, melyek összefüggésében állnak jelen munkánk célkitűzésével.

Általában a vese műtéteinél a szerzők többsége cat-gut-ot, chrom cat-gut-ot, mások len, selyem, vagy műanyag varróanyagot ajánlanak /1,2,10,5,6,/.

A régóta általánosan használt varróanyagok mellett /selyemzsinór, len, cat-gut/ újabban egyre nagyobb tért hódítanak a synthetikus varróanyagok is /3,4,8,9,11/. A különböző varróanyagok előnyös tulaj-

64. november, 20.

Magyar Sebészet Szerkesztősége
B u d a p e s t, VII.
Üllői-út,70.I.sz.Seb.klin.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Mellékelte a tisztelettel kijavítva visszaküldöm " Varróanyagok összehasonlító vizsgálata vesén " c. munkámat. Megjegyzni kívánom, hogy a kép-levonaton zavarólag hat a nyomda által bejegyzett 125 m/m jelek, valamint a negyedik kép-or alatt hiányzik a 2.sz. ábra felirat. A képlevonaton visszintesen futó fehér vonalak eldöntően emelik a képeket, vélemányem szerint ha ezek függőleges irányban is haladnának, további javulást eredményezne. Így tisztelettel kérném ha lehetőség e korrekciót megoldani.

Az orosz és német nyelvű összefoglalást nem kaptam meg, így azokat nem állt módomban kijavítani.

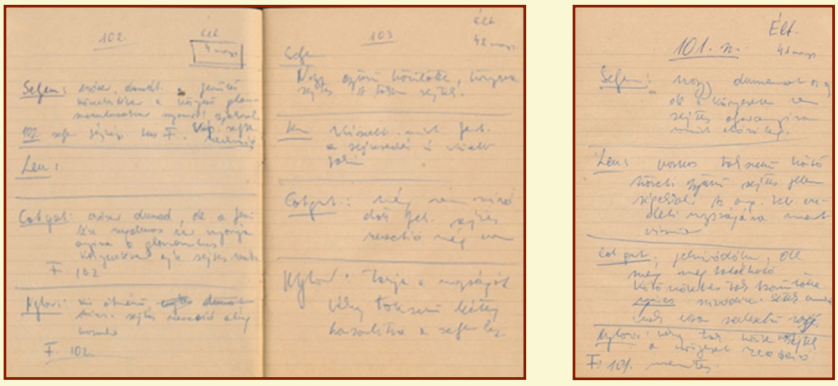
Ismételten köszönöm a t. Szerkesztőség szíves fáradozását, maradtam

Tisztelettel

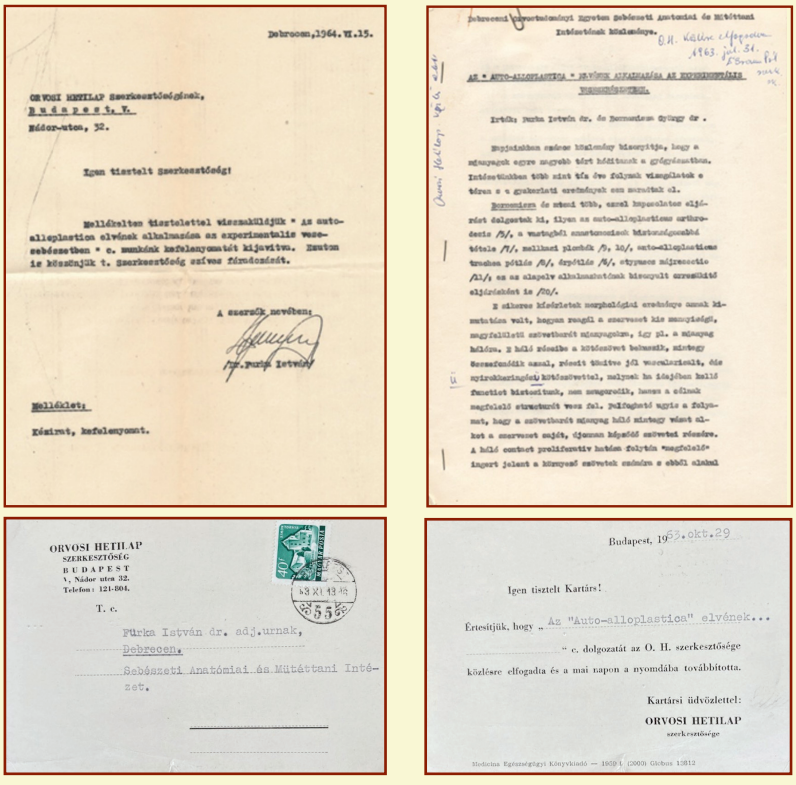
Mellékl: kefelenyomat,kézirat.
Ajánlott.

/Dr. Furka István/
Debrecen,12.
Mütéttan.

49. ábra I. Furka István a Magyar Sebészet folyóirathoz 1964. március 14-én beküldött kéziratának **a)** kísérőlevele **b)** a közlemény első lapja **c)-d)** néhány fotódokumentációval és **e)** a beküldött kézirat a Magyar Sebészet Szerkesztőségéhez

49. ábra II. f)-g) A beküldött közlemény dossziéjában talált kisfüzetben rögzített műtéti jegyzőkönyv néhány oldala a kísérletekről

Debrecen, 1964. VI. 15.

ORVOSI HETILAP Szerkesztőségének,
Budapest, V.
Bálor-utca, 32.

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Mellékelten tisztelettel visszaküldjük "Az auto-alloplastica elvének alkalmazása az experimentalis vese-sebészetben" c. munkánk kefelenyomatát kijavítva. Ezúton is köszönjük t. Szerkesztőség szíves fáradozását.

A szerzők nevében:
Dr. Fürka István

Melléklet:
Kézirat, kefelenyomat.

Debrecen, Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetének közleménye.

O.H. Kézirat elfogadva 1963. jún. 31. Szerkesztőség

AZ "AUTO-ALLOPLASTICA" ELVÉNEK ALKALMAZÁSA AZ EXPERIMENTÁLIS VESESEBÉSZETBEN.

Írták: Fürka István dr. és Bernardovics György dr.

Bevezetés és irodalmi áttekintés

Közleményünk célja kísérletes adatokkal igazolni, hogy a műszerek egyre nagyobb térhódítása a gyógyászatban, különösképpen több mint tíz éve folyamatos vizsgálataink során a gyakorlati eredmények ezen mennyiségét is...

ORVOSI HETILAP
SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST
V., Nádor utca 32.
Telefon: 121-804.

T. c.
Fürka István dr. adj. urnak,
Debrecen,
Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet.

Budapest, 1963. okt. 29.

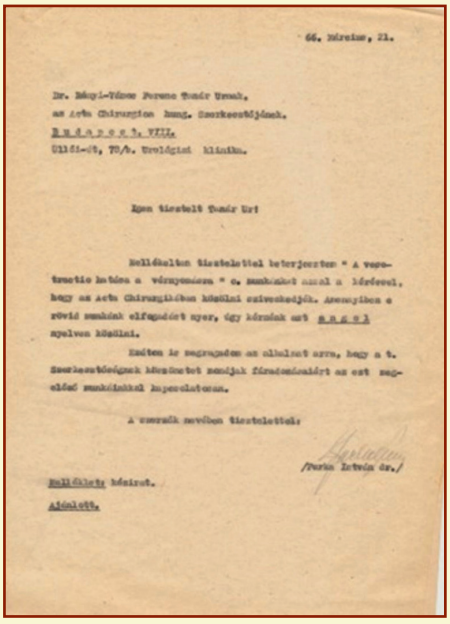
Igen tisztelt Kartárs!

Értesítjük, hogy „Az "Auto-alloplastica" elvének... " c. dolgozatát az O. H. szerkesztősége közlésre elfogadta és a mai napon a nyomdába továbbította.

Kartársi üdvözlettel:
ORVOSI HETILAP
szerkesztősége

Medicina Egészségügyi Könyvkiadó — 1969.1. (2000) Globus 13812

50. ábra Az Orvosi Hetilapnak 1964. július 15-én közlésre beküldött közlemény **a)** kísérőlevele **b)** a kézirat első lapjával – rajta gondosan rögzítve a beküldés és a közlésre való elfogadás dátuma is, és **c)-d)** a Szerkesztőség értesítése „közlésre elfogadta és a mai napon a nyomdába továbbította” jelzéssel

66. Március, 21.

Dr. Bényi-Vince Ferenc Tanár Urnak,
az Acta Chirurgica Hung. Szerkesztőjének,
Budapest, VIII.
Üllői-út, 70/b. Urológiai klinika.

Igen tisztelt Tanár Úr!

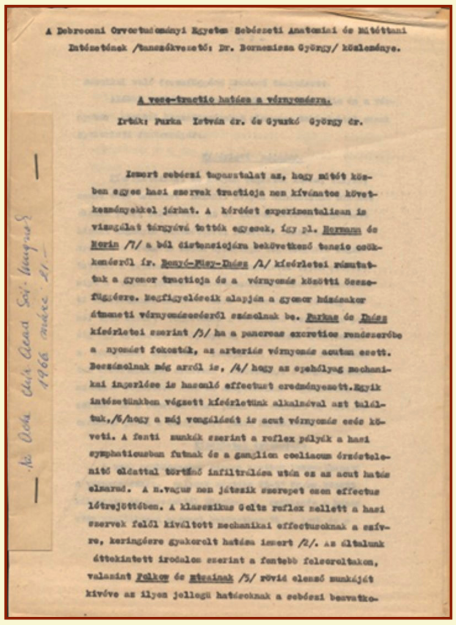
Mellékelten tisztelettel beterjesztem " A vena-tractio hatása a vérnyomásra " c. munkámat annak kérésével, hogy az Acta Chirurgicában közölni szíveskedjék. Amennyiben a rövid munkák elfogadót nyer, úgy kérnénk azt magyar nyelven közölni.

Ezúton is megragadom az alkalmat arra, hogy a t. Szerkesztőségnek közreműködését fáradozásáért ezúton megelőző munkáimnál kifejezhessem.

A tisztelet nevében tisztelettel:

/Furka István dr./

Mellékletek: kézirat.
Aláírás.

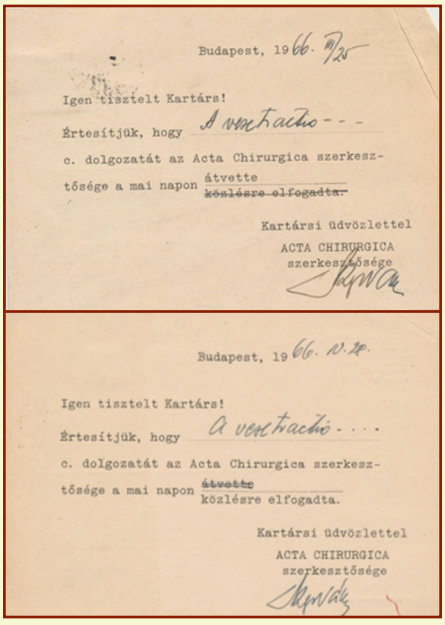

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetének /Igazgatóvezető: Dr. Bornemisza György/ közleménye.

A vena-tractio hatása a vérnyomásra.

Írták: Furka István dr. és Gyurkó György dr.

Ismert sebészi tapasztalat az, hogy műtét közben egyes hasi szervek tractiója nem kívánatos következményekkel járhat. A kérdést experimentalisan is vizsgálat tárgyává tették egyesek, így pl. Herrman és Morin /1/ a bél eltávolítására behozhatnó taxis módszeréről ír. Benyó-Vince-Enyedi /2/ kísérletei rámutattak a gyomor tractiója és a vérnyomás közötti összefüggésre. Megfigyeléseik alapján a gyomor húzásakor átmeneti vérnyomáscsökkenés számolnak be. Furkas és Enyedi kísérletei szerint /3/ ha a pancreas excretice rendszerébe a nyomást fokozták, az arteriás vérnyomás azonnal esett. Összefoglalnak még arról is, /4/ hogy az epehólyag mechanikai ingerlése is hasonló effectust eredményezett. Egyik intézetünkben végzett kísérletünk alkalmával azt találtuk, /5/ hogy a máj vongálását is azonnal vérnyomás esés követi. A fenti munkák szerint a reflex pályák a hasi sympathicusban futnak és a ganglion coeliacum érrendszerinti oldattal történő infiltrálása után ez az azonnal hatás elmarad. A n.vagus nem játszik szerepet ezen effectus létrejöttében. A klasszikus Goltz reflex mellett a hasi szervek felől kiváltott mechanikai effectusoknak a szívre, keringésre gyakorolt hatása ismert /6/. Az általunk áttekintett irodalom szerint a fentebb felsoroltakon, valamint Falkow és társainak /7/ rövid elemző munkáját kivéve az ilyen jellegű hatásoknak a sebészi beavatko-

Budapest, 1966. III/25

Igen tisztelt Kartárs!

Értesítjük, hogy A vena-tractio - - -

c. dolgozatát az Acta Chirurgica szerkesztősége a mai napon átvette ~~közlésre elfogadta.~~

Kartársi üdvözlettel

ACTA CHIRURGICA
szerkesztősége

Budapest, 1966. IV. 28.

Igen tisztelt Kartárs!

Értesítjük, hogy A vena-tractio - - -

c. dolgozatát az Acta Chirurgica szerkesztősége a mai napon ~~átvette~~ közlésre elfogadta.

Kartársi üdvözlettel

ACTA CHIRURGICA
szerkesztősége

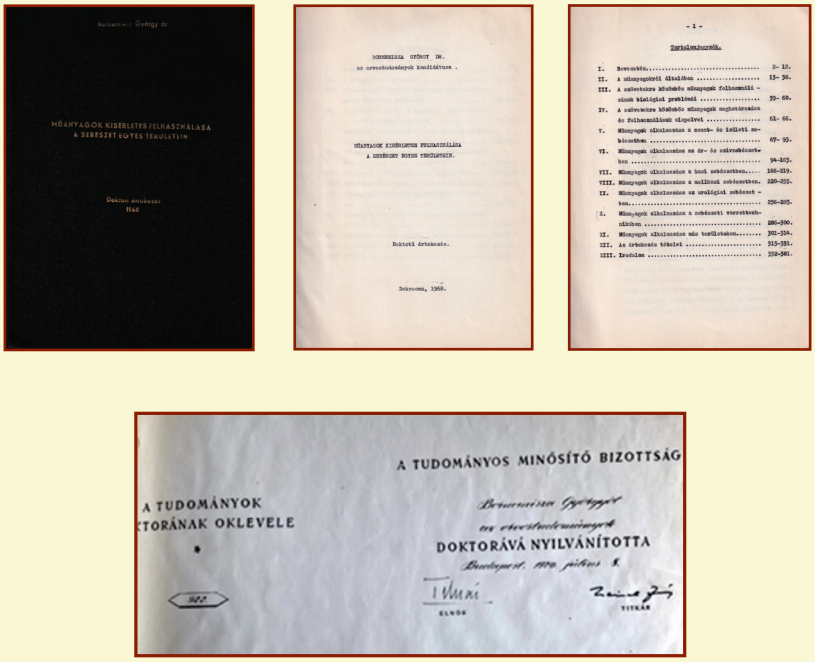
51. ábra Az 1966. március 21-én beküldött közlemény **a)** kísérőlevele **b)** a kézirat első lapjával, valamint **c)** a kézirat március 25-i beérkezéséről és **d)** április 28-i keltezésű, a közlésre elfogadásról szóló értesítésekkel az Acta Chirurgica Szerkesztőségétől

Erre a kutatási periódusra esett egy nagydoktori (Bornemisza György, 1968) és két kandidátusi értekezés (Furka István, 1968 és Gyurkó György, 1969) benyújtása és sikeres védése az Intézetben.

Tekintve, hogy az ezen időszakban készült disszertációk a ma használatos doktori adatbázisokban nem érhetők el, de tudományos értékük kiemelkedőek, e könyv keretén belül ismertetjük azok tartalomjegyzékét, fejezeteit és fontosabb tudományos megállapításait, mintegy megőrízve azokat a mai kutatók számára.

Több kutatási téma eredménye még a mai napokban is megállja helyét, s klinikai alkalmazásuk is sok esetben megtörtént.

Bornemisza György az 1968-ban benyújtott **„Műanyagok kísérletes felhasználása a sebészet egyes területein" c. doktori értekezés**ét 1970-ben védte meg, mellyel az orvostudományok doktora tudományos fokozatot nyerte el (52. ábra).

52. ábra a)-c) Bornemisza György nagydoktori disszertációjának külső és belső fedőlapja a tartalomjegyzékkel, **d)** a doktori értekezés tézis füzetével **e)** és a „Tudományok Doktorának Oklevele" másolati példányával

A disszertáció az alábbi fejezeteket tartalmazta

I. *Bevezetés*
II. *A műanyagokról általában*
III. *A szövetekre közömbös műanyagok felhasználásának biológiai problémái*
IV. *A szövetekre közömbös műanyagok meghatározása és felhasználásuk alapelvei*
V. *Műanyagok alkalmazása a csont- és ízületi sebészetben*
VI. *Műanyagok alkalmazása az ér- és szívsebészetben*
VII. *Műanyagok alkalmazása a hasi sebészetben*
VIII. *Műanyagok alkalmazása a mellkasi sebészetben*
IX. *Műanyagok alkalmazása az urológiai sebészetben*
X. *Műanyagok alkalmazása a sebészeti varrattechnikában*
XI. *Műanyagok alkalmazása más területeken*
XII. *Az értekezés tézisei*
XIII. *Irodalomjegyzék*

A kutatások eredményei, a disszertáció megállapításai a következők voltak

1. *Csontsebészeti vonatkozásban alkalmaztam a polimetilmetakrilát megmunkálása során nyert forgácsot mesterségesen létrehozott csontüregek kitöltésére azzal a céllal, hogy ez a módszer kóros eredetű csontüregek (cysták, chronicus osteomyelitis során keletkező üregek, stb.) esetében is alkalmazható legyen. Az eljárás előnye, hogy a forgács mint megmunkálási melléktermék semmibe sem kerül, segítségével bármilyen alakú, méretű üreg jól kitölthető, s ha az üreg nagysága, vagy más körülmény megkívánja, az eljárást műanyag vagy csontléc alkalmazásával lehet kombinálni. A forgácsba poralakú antibioticumokat, chemotherapeuticumokat lehet keverni, így az eljárás septikus körülmények között is alkalmazható, mert a műanyagot sem a mikroorganizmusok, sem ezek termékei nem károsítják. Szövettanilag a műgyanta forgács közeit fokozatosan kötőszöveti sövények töltik ki, melyek idővel elmeszesednek, ill. elcsontosodnak s a műgyanta forgáccsal együtt olyan, általam „auto-alloplasztikus"-nak nevezett képződményt alkotnak, mely az üreget betonszerűen kitölti s a terhelés tehát a funkció hatására egyre jobban megerősödik. Ez az intenzív csontosodási folyamat a műgyanta forgács kontakt proliferatív hatására jön létre.*
2. *A polimetilmetakrilátból származó reszelék (por) alkalmas kis mennyiségben mesterségesen létrehozott törések gyógyulásának elősegítésére, mint ezt azonos állatokon végzett összehasonlító vizsgálataim során bizonyítottam.*
3. *Míg a csontsebészetben a műgyanta jelenléte hasznos, mert elősegíti a csontosodást, az ízületképzésben ez a körülmény hátrányos, mert appositionalis csontképződés folytán az ízület mozgékonyságát idővel csökkenti. Ez ébresztette bennem azt a gondolatot, hogy a műgyantát nem ízületképzésre, hanem fordítva, ízületmerevítésre lehetne felhasználni. Ez alkalommal is polimetilmetakrilát forgácsot használtam fel kísérletesen részben sértett, részben sértetlen porcfelszínek mellett. Az ízület merevedése apposi-*

tionális csontképződés folytán mindkét esetben létrejött, de sértett ízfelszínek mellett gyorsabban. Az eljárást akár önmagában, akár más eljárásokkal kombináltan lehetne felhasználni arthrodesis létrehozására.

4. *Érsebészeti vonatkozásban alkalmasan kiképzett polimetilmetakrilát csövek szilikonozásával értem el sikert. Az ilyen módon hidrofobizált rövid műgyanta érprothesisek használatát nem olyan értelemben ajánlom, mint a napjainkban használatos flexibilis érpótló prothesisek használatát, hanem csupán traumatológiai vonatkozásban olyan esetekben, amikor rövid érszakaszok pótlásáról van szó és a flexibilis prothesisek bevarrásának sem tárgyi, sem személyi feltételei nem állnak fenn. Ilyen esetben a szilikonozott műgyanta cső bekötése feltétlenül előnyösebb az azonnali ligaturánál, mert ha idővel el is záródna, közben a collateralis keringés kifejlődhet vagy szükség esetén a sérült olyan intézménybe szállítható, ahol az érprothesis alkalmasabbra kicserélhető. A merev falú érprothesisek bekötése különösebb érsebészeti ismeretek nélkül is elvégezhető.*
5. *Auto-alloplasztikus eljárásaim sorozatában első az érpótlás volt s bár az újabban előállított műanyag érprothesisek ma már több lehetőséget nyújtanak e téren, megemlítését azért látom célszerűnek, mert a többi auto-alloplasztikus eljárás is erre az elvre épült. Lényege az, hogy alkalmas méretű sima felületű műgyanta hengerre olyan nagy porozitású vékony műanyag hálót rögzítettem, mely önmagában semmi esetre sem lehetett volna alkalmas érprothesisként. Ezt részben fali peritoneummal vagy cseplesszel burkoltam vagy a kötőszövetbe ültettem. Utóbbi két esetben néhány hetes várakozási idő után lehetett az érpótlást elvégezni, amikor már pluripotens mesenchymalis eredetű sejtek vándoroltak be a háló réseibe, tömítve ennek hézagait. Az ilyen módon kialakult érprothesis, mely részben autoplasztikus szövetekből, részben alloplasztikus anyagból áll, a beültetés során nem ereszti át a vért s később a funkció hatására rugalmas rostok és simaizom elemek is megjelennek falában.*
6. *Szívsebészeti vonatkozásban a myocardium revascularisatioja céljából használtam fel műanyagokat. A cardio-pericardiopexia eljárását módosítottam azáltal, hogy e célra nem talkumot, hanem polimetilmetakrilát reszeléket (port) vagy műanyag hálót alkalmaztam. Összehasonlítva ezek alkalmazását a talkummal azt tapasztaltam, hogy a keletkezett szöveti összeköttetések gyorsabban alakultak ki, jobban vascularisaltak és lazábbak voltak, mint a talkum esetében. Ez annak tulajdonítható, hogy a szövetbarát műanyagok által okozott kontakt proliferatív hatás nem okoz olyan jellegű szövetizgalmat, mint a talkum. A keletkezett érösszeköttetések nemcsak, hogy bőségesebbek voltak, de később sem záródtak el, mint a talkum esetében, ahol a keletkezett hegszövet zsugorodása folytán ez a folyamat kísérleteim során minden esetben megfigyelhető volt. Az eljárást kombinálni lehet más módszerekkel is, így további kísérleteim során – amikor tudomást szereztem Krompecher és munkatársainak a patkány mellékvese összkivonattal más területeken elért eredményeiről – ezzel az anyaggal kombinálva a műanyagok kontakt proliferatív hatását, még jobb eredményeket értem el.*

7. *A fenti indirekt revascularisatios eljárások mellett ún. direkt módszert is alkalmaztam. A coronaria erek nagyobb ágaiból a keletkezett akadályt direkt úton el lehet távolítani, de az arteriotomia zárása szűkítő hatású. Ennek elkerülésére alkalmazzák az ún. foltplasztikát, amelynek varratokkal való rögzítése azonban hosszadalmas, aprólékos munka. Varrás helyett ragasztást alkalmazva szövetbarát ragasztóanyagokkal a foltplasztika idejét igen rövidre tudtam leszorítani. A modern műanyag ragasztószerek napjainkban a sebészet legkülönbözőbb területein kerülnek alkalmazásra, mint ezt a referátumban kifejtettem.*
8. *Hasi sebészeti vonatkozásban műanyagot először choledochus pótlására használtam fel. Korábbi tapasztalatok azt bizonyították, hogy a felhasznált műanyagok e téren nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeiket, a prothesisek idővel elzáródtak. Kísérleteim során olyan eljárást dolgoztam ki, melyben az általam alkalmazott polietilén csőnek csak átmeneti szerepe van s a végleges feladat az ezzel kapcsolatosan alkalmazott izolált vékonybél szakaszra hárul. Ezt beszűkítve, érellátásának megtartásával ültettem a choledochuson létrehozott hiányba. Ennek kapcsán a műanyag csőnek hármas szerepe van: ezen történik az izolált vékonybél szakasz szűkítése; ez teszi lehetővé a choledochus csonkok, ill. a béltransplantatum pontos egyesítését, s ideiglenes prothesisként szolgál az epe elvezetésére, tehát tehermentesíti a transplantatumot, míg a szövetek összetapadása létrejön. A cső „késleltető" varratok behelyezése mellett 2-3 hónap múltával távozik el s ez idő alatt nem is záródik el. A vizsgálatok bizonyították a béltransplantatum fokozatos átalakulását új funkciójának megfelelően. Ezzel is bizonyítást nyert az, hogy a transplantatum sorsára milyen nagy befolyással van a funkció s ebben az esetben a műanyag cső tette lehetővé az új funkcióhoz való adaptatiot.*
9. *Nagy hasi folyadékgyülemek mint pl. ascites eltávolítására kísérleteim során hazailag előállított viszkóz szivacsot használtam, számolva olyan lehetőséggel, hogy ha nem áll rendelkezésre szívógép, a folyadékgyülem kiiktatása ezzel az anyaggal gyorsabb és egyszerűbb, mint az általában használt géztörlőkkel. A viszkóz szivacsnak igen jelentős nedvszívó képessége van, kinyomása után újra és újra használni lehet, igen olcsó és jól sterilizálható. Vérgyülem esetén haemolisáló, antiszeptikus oldatban lehet időnként átmosni. Az anyaggal hasüregi implantatiokat is végeztem annak megállapítására, hogy ha műtét során leszakadna a szivacsból vagy tévedésből maradna a hasüregben, ez milyen következményekkel járna. E kísérletek során peritonitis nem keletkezett, a műanyag hézagait fokozatosan kötőszövet töltötte ki s a szivacs lassú felszívódásnak indult anélkül, hogy a szervezet tűrőképességét meghaladó idegentest reakciót okozott volna. Implantatio céljára természetesen nem ajánlom, de folyadékgyülemek eltávolítására veszély nélkül felhasználható.*
10. *Az auto-alloplasztika elvét atypusos májresectioknál is felhasználtam. Tekintve, hogy sérüléseknél, daganatok eltávolításánál, stb. a typusos májresectio néha nem lehetséges, az atypusos eljárások további tökéletesítése nem látszik feleslegesnek. E célra*

Spongostan (zselatinhab) és műanyag háló került felhasználásra s a laza háló lehetővé tette azt, hogy a rögzítés kisszámú varrattal történjék. A Spongostan fokozatos felszívódásával párhuzamosan a műanyag háló közeiben kialakult autoplasztikus szövet a hálóval együtt olyan auto-alloplasztikus képződményt alkotott, mely a Glisson-tokot teljes mértékben helyettesítette. A Spongostan kitűnő helyi vérzéscsillapító anyagnak bizonyult és idővel nyomtalanul felszívódott.

11. *Az előbbi módszerhez hasonlót alkalmaztam vastagbél anastomosisok biztonságosabbá tételére. Ez úgy történt, hogy kutyák colon sigmoideumát átvágva ezt csupán 4 csomós catgut és 4 selyem öltéssel egyesítettem, majd beborítottam fibrinhabbal vagy filmmel s ezt vékony műanyag hálóval vettem körül, ezt is csak néhány öltéssel rögzítve. Az ilyen módon kezelt állatok nem pusztultak el, szemben azokkal a kontroll állatokkal, melyeknek az ilyen módon elégtelenül készített vég-a-véghez vastagbél anastomosisait nem védtem a fenti módon. Szövettani vizsgálatokkal bizonyítottam, hogy miközben a fibrinréteg kb. egy hónap alatt felszívódott, az alkalmazott poliamid háló réseit kötőszövet töltötte ki s ez az auto-alloplasztikus képződmény a fibrin felszívódása után is biztosította a teljes zárást. Az eljárást a gyakorlatban természetesen szabályosan elvégzett anastomosisok biztonságosabbá tételére ajánlom s nem csak a vastagbél sebészetében lehet alkalmazni, hanem a tápcsatorna bármely szakaszán.*
12. *Az auto-alloplasztika elve került alkalmazásra a nagy diaphragma hiányok pótlása terén is. Műanyag hálókat már korábban is alkalmaztak e célra, de ezek nem biztosítanak azonnali légmentes zárást. Kísérleteim során úgy jártam el, hogy nagy átmérőjű Dacron vagy Teflon érprothesis darabot rögzítettem simára csiszolt felületű polimetilmetakrilát hengerre vagy lapra s ezt cseplesszel burkolva a hasüreg felső részében rögzítettem. Négy hét múlva transthoracalis behatolással létrehoztam a nagyfokú rekeszhiányt, az implantatumot felhúztam a mellüregbe, hosszirányban felvágva eltávolítottam a műgyanta betétet s az időközben kialakult auto-alloplasztikus képződményt úgy ültettem be, hogy a műgyanta henger felé eső sima felülete a mellüreg felé tekintsen, túloldala pedig kapcsolatban maradjon a tápláló cseplesszel. Az érprothesis hézagait a mesenchymalis eredetű elemek időközben teljesen kitöltötték s így a légmentes zárás biztosítva volt. A képződmény bevarrása ugyancsak műanyag szálakkal történt s az összetapadás a megmaradt diaphragma részekkel tökéletes volt.*
13. *Mellkasi sebészetben a műanyagokat főleg üregek kitöltésére használják. Kísérleteim során polimetilmetakrilát forgácsból és poliamid hálóból készített plombákat használtam azzal a céllal, hogy a pulmonectomiák, stb. során visszamaradó üregek kitöltésére ezt a módszert kipróbáljam. Az üreg kitöltésének ilyen jellegű megoldása nem új, az előbbi eljárásoktól eltérően én azonban a fenti két műanyag kombinációját használtam. Előnye a poliamid mellkasplombákkal szemben az, hogy a polimetilmetakrilát nem szívódik fel, vagy ha igen, úgy jóval lassabban, kisebb mértékben, mint a poliamid plombák. Előnye még a műgyantaforgácsnak, hogy poralakú antibioticumokkal, che-*

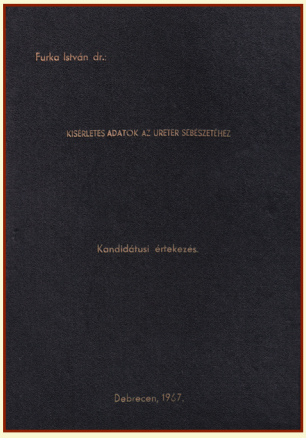
motherapeuticumokkal keverhető s ez itt számottevő biztonságot jelent. Más kutatókkal megegyezően a szövettani vizsgálatok kapcsán azt tapasztaltam, hogy a szövetbarát műanyag plomba réseibe kötőszövet kúszik be, ezen túlmenően azonban különös gondot fordítottam e plombák erezettségének vizsgálatára.

14. *Később megismételve e vizsgálatokat, részletes tanulmány tárgyává tettem e plombák nyirokkeringését. Főleg tusbefecskendezések segítségével sikerült igen dús nyirokérhálózatot kimutatni e plombákban, ill. ezek kapcsolatát a környező szervekkel. – Miután ilyen módon bizonyítást nyert e képződmények jó vér- és nyirokkeringése, úgy vélem, nem túlzok, ha azt állítom, hogy lényeges különbség van a tömör és porosus szerkezetű műanyag implantatumok között. Míg az előbbieket a szervezet csak megtűri, mint a szöveteket nem izgató idegentesteket, addig az utóbbiakkal a szervezet kapcsolatba lép s a benyomuló autoplasztikus szövetek képezik végső fokon a prothesis egy részét. Ez a jó rögzítés mellett egyben azt is eredményezi, hogy kis mennyiségű műanyag felhasználása is elegendő, már pedig törekvésünk az kell legyen, hogy lehetőleg minél kevesebb testidegen anyagot vigyünk be a szervezetbe még ha ez nem is hat izgatólag a szövetekre.*
15. *Mellkassebészeti vonatkozású probléma a trachea-hiányok pótlása is. Miután a korábban alkalmazott egyéb eljárások nem bizonyultak teljesen kielégítőnek, e területen is alkalmaztam az auto-alloplasztikus eljárást. Rozsdamentes acélspirálrugó köré műanyag hálót feszítettem, s ennek réseit az állat saját alvasztott vérével tömítettem; ez biztosította kezdetben a légmentes zárást. A véralvadék felszívódásával párhuzamosan a háló réseit a bekúszó pluripotens mesenchymalis eredetű sejtek tömítették s a képződmény belsejét idővel az ép trachea belfelületét borító hámjához hasonló képződmény vonta be. A kísérleti eredmények igen jók voltak.*
16. *Az auto-alloplasztika elve nyert alkalmazást az urológiai sebészet egyes területein is. A vastag- vagy vékonybéllel végzett cystoplasztika helyett, melyeknek bizonyos hátrányaik vannak, megkíséreltem a hólyagpótlást műgyanta hengerre erősített Dacron érprothesissel, melyet csepleszbe burkoltam. A második ülésben történt a hólyagresectio, majd a hiány pótlása olyan módon, hogy a 3-4 hét alatt kialakult auto-alloplasztikus képződményt hossziránybanban felvágva s a műgyantahengert eltávolítva, ezt bevarrtam a létrehozott hiány helyébe. A képződmény sima belső felülete a hólyag lumene felé tekintett, kapcsolatát a csepleszsel meghagytam. Az auto-alloplasztikus képződmény teljesen steril volt, ebből coli- vagy egyéb fertőzés nem indult ki, mint a bélplasztikák esetében, vizeletfelszívódás nem történt s az újonnan képzett hólyagfalat a vizelet nem károsította.*
17. *Az urethra pótlást is auto-alloplasztikus eljárással oldottam meg. Az urethra átmérőjének megfelelő műgyantahengert műanyag hálóval vettem körül, majd ezt beültettem az urethra mellé a kívánt helyen. A 3-4 hét alatt keletkezett auto-alloplasztikus képződményt érkapcsolatainak részbeni meghagyásával második ülésben ültettem be a resecalt urethra szakasz helyébe. Annak ellenére, hogy cathetert a kísérleti állatokon*

nem alkalmaztam, szűkület, vagy egyéb szövődmény nem keletkezett s az eredmény tartósnak bizonyult.

18. *Bár a vese arteria szűkületét közvetlen vagy megkerülő érsebészeti eljárásokkal is sikerrel lehet orvosolni, az indirekt revascularisatios eljárásoknak is megvan a létjogosultságuk. A vese és más szervek közötti érösszeköttetések kialakulását sokféle módon igyekeztek elősegíteni; a szív revascularisatiojának mintájára ezt a kérdést is műanyagok segítségével próbáltam megoldani. A scarificalt vesére poliamid háló helyeztem, majd erre csepleszt borítottam. A kialakult érösszenövések olyan bőségesek voltak, hogy az érintett oldalú arteria és vena renalis lekötése és túloldali nephrectomia után az állatok egyrésze életben maradt. Ilyen módon a műanyag kontakt proliferatív hatására létrejövő érösszeköttetések olyan bőségesnek bizonyultak, hogy nemcsak a szerv őrizhette meg életképességét, de a funkcióját is fenntartotta.*
19. *Műszálakat sebészi varróanyagként már több mint két évtizede rendszeresen használnak a sebészetben és számos kutató bizonyította, hogy használatuk mellett kevesebb a fonalgennyesedés, jobb a sebgyógyulás. Kísérletes műtéteim során magam is igen sok esetben használtam műszálakat, de szövetbarát tulajdonságuk különösen in-transzplantációs kísérleteimnél domborodott ki, az ínszövet ugyanis rosszul tűri az állati vagy növényi eredetű varróanyagokat, míg a műszál igen jól bevált. Szakadékony, nehezen varrható szövetekben a varratok bevágódását ugyancsak műanyaggal akadályoztam meg. Hosszirányban felvágott Dacron típusú érprothesis darabokat fektettem kísérletes máj- és nyelőcső resectiok széleire s a vékony és kisszámú műszál öltést ezeken át vezettem. A nagy felületen ráfekvő és odatapadó porosus műanyag megakadályozta még a vékony varratok bevágódását is. Azáltal, hogy ilyen módon a varratok jobban meghúzhatókká váltak, a vérzéscsillapítás is tökéletesebb volt.*
20. *Műanyagokat számos más területen is felhasználnak, így plasmapótszerként is. Kísérleteim során egy természetes alapú műanyaggal, a Dextrannal foglalkoztam, összehasonlítva több szempontból ennek hatását a Locke-oldattal. A plasmához közelálló viszkozitású hazai előállítású Plasmodex oldat igen jónak bizonyult, de alkalmazásával párhuzamosan a Locke-oldat felhasználását is ajánlom s nagyobb vérveszteség esetén, addig amíg vérátömlesztésre nincs lehetőség, oxigén adagolását javaslom.*
21. *Kísérleteim során a műanyagokat különböző módon alkalmazva, különböző területeken próbáltam ki azzal a céllal, hogy új műtéti lehetőségeket tárjak fel s további gondolatokat ébresszek a gyakorlati sebészet számára. Az auto-alloplasztika fogalmával nem új kifejezést, hanem új szemléletet akartam megvalósítani szem előtt tartva azt az elsőrendű célt, hogy beavatkozásainkkal betegeinket minél kevesebb kockázatnak tegyük ki.*

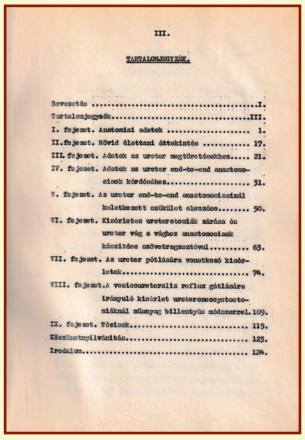
Furka István „Kísérletes adatok az ureter sebészetéhez” címmel 1968-ban nyújtotta be s majd 1969. május 29-én védte meg **kandidátusi értekezés**ét, mely e kutatási periódus eredményeből lett összeállítva (53–54. ábra). Az értekezés opponensei: Dr. Petri Gábor és Dr. Pintér József az orvostudományok kandidátusai voltak.

Furka István dr.

KISÉRLETES ADATOK AZ URETER SEBÉSZETÉHEZ

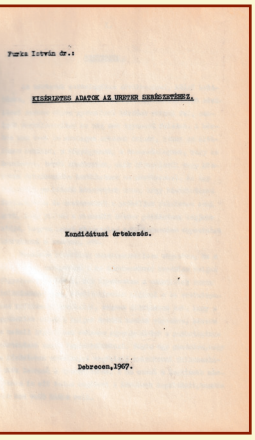
Kandidátusi értekezés.

Debrecen, 1967.

III.

TARTALOMJEGYZÉK.

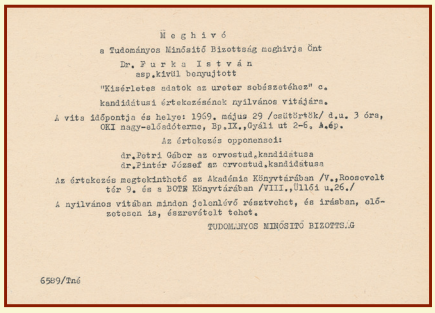
Bevezetés .....I.
Tartalomjegyzék.....III.
I. fejezet. Anatomiai adatok ..... 1.
II.fejezet. Rövid élettani áttekintés ..... 17.
III.fejezet. Adatok az ureter megtörténéséhez..... 21.
IV. fejezet. Adatok az ureter end-to-end anastomosisok kérdéséhez..... 31.
V. fejezet. Az ureter end-to-end anastomosisainál kalottszett nélkület elemzése..... 50.
VI. fejezet. Kísérletes ureterectomiák sárán és ureter vég a végbe anastomosisok készítése szövetragasztóval..... 63.
VII. fejezet. Az ureter pótlására vonatkozó kísérletek..... 70.
VIII. fejezet. A vesicoureteralis reflux gátlására irányuló kísérlet ureteroneocystostomiánál műanyag billentyűs módszerrel 109.
IX. fejezet. Vérlok..... 119.
Köszönetnyilvánítás..... 123.
Irodalom..... 124.

Furka István dr.:

KISÉRLETES ADATOK AZ URETER SEBÉSZETÉHEZ.

Kandidátusi értekezés.

Debrecen,1967.

M e g h i v ó

a Tudományos Minősítő Bizottság meghívja Önt

Dr. F u r k a I s t v á n
asp.kívül benyújtott

"Kísérletes adatok az ureter sebészetéhez" c.

kandidátusi értekezésének nyilvános vitájára.

A vita időpontja és helye: 1969. május 29 /csütörtök/ d.u. 3 óra, OKI nagy-előadóterme, Bp.IX.,Gyáli út 2-6. A.ép.

Az értekezés opponensei:

dr.Petri Gábor az orvostud.kandidátusa
dr.Pintér József az orvostud.kandidátusa

Az értekezés megtekinthető az Akadémia Könyvtárában /V.,Roosevelt tér 9. és a BOTE Könyvtárában /VIII.,Üllői u.26./

A nyilvános vitában minden jelenlévő résztvehet, és írásban, előzetesen is, észrevételt tehet.

TUDOMÁNYOS MINŐSÍTŐ BIZOTTSÁG

6589/Tné

53. ábra a) Furka István kandidátusi disszertációjának fedőlapja **b)** a tartalomjegyzékkel. **c)** Az értekezés tézisfüzete és **d)** a Tudományos Minősítő Bizottság meghívója a kandidátusi disszertáció nyilvános vitájára az OKI nagy előadótermébe

A disszertáció az alábbi fejezeteket tartalmazta

Bevezetés
Tartalomjegyzék
I. fejezet. Anatómiai adatok
II. fejezet. Rövid élettani áttekintés
III. fejezet. Adatok az ureter megtöretésekhez
IV. fejezet. Adatok az ureter end-to-end anastomosisok kérdéséhez
V. fejezet. Az ureter end-to-end anastomosisainál keletkezett szűkület elemzése
VI. fejezet. Kísérletes ureterotomiák zárása és ureter vég a véghez anastomosisok készítése szövetragasztóval
VII. fejezet. Az ureter pótlására való kísérletek
VIII. fejezet. A vesicoureteralis reflux gátlására irányuló kísérletes ureteroneocystostomiáknál műanyag billentyűs módszerrel
IX. fejezet. Tézisek
Köszönetnyilvánítás
Irodalom

A kutatások eredményei, a disszertáció megállapításai a következők voltak

1. *Az ureter megtöretések elemzésénél meghatároztam azt, hogy a 180° összértéken felül ureter megtöretés minden esetben ureterectasiához, pyelectasiához, ill. a későbbiek folyamán hydroureterhez, hydronephrosishoz vezet. Ezt a fokban kifejezett rezisztenciát már az üregrendszer izomereje nem képes legyőzni. Ez a megtöretési fok (180°) kritikus megtöretési foknak is nevezhető, melyet én írtam le először.*
2. *Az ureter end-to-end anastomosisok összehasonlító vizsgálatánál a kifordító varrattechnikával készítetteket találtam a legalkalmasabbaknak.*
3. *Kézi varrás esetén a varróanyag szempontjából a catgutot kell előnyben részesíteni a többi közismert, hagyományos varróanyagokkal szemben.*
4. *Az egyre terjedő technikai lehetőségek alapján – ha erre mód van – sikerrel lehet alkalmazni az ureter vég a véghez egyesítések készítésénél az eredetileg érvarratok céljára konstruált, szovjet gyártmányú USC-2 típusú érvarrógépet, mert:*
   a.) speciális varrattechnikai ismereteket nem igényel;
   b.) minimális az anastomosis készítési ideje;
   c.) a szövetbarát anyagból készített kapcsok a lument nem, vagy csak alig szűkítik;
   d.) szövettanilag csekély a reakció;
   e.) kisebb a kapcsok által okozott traumatizáció, mint a hagyományos varrattechnikáé.
   Ezt a típusú érvarrógépet én alkalmaztam először az ureter vég a véghez egyesítéseknél.
5. *Az ureter end-to-end anastomosisainál keletkezett szűkületek elemzésnél azt tapasztaltam, ha a lumen szűkület foka a rövid ideig túlélő állatoknál (5-28 nap) az 50%-ot meghaladja, ez minden esetben az ureter, ill. a pyelum tágulatához vezet.*

6. *A hosszan túlélő állatoknál (180 nap) ez az érték valamivel magasabbnak, 60% körülinek adódott. Ezek az értékek szintén kritikusnak tekinthetők, mert ennél nagyobb fokú szűkületeket a felsőbb húgyutak izomereje nem képes legyőzni.*
7. *A csomós U varratok szűkítik a legkevésbé mechanikusan az ureter lumenét vég a végheznastomosisoknál, mert az átlagos szűkítés 13,5%, szemben a matracvarratokéval, ahol ez az érték 32,7%.*
   Az 5., 6., 7., pontokban megadott értékeket szintén én határoztam meg először.
8. *A felső ureter harmadban készített end-to-end anastomosisoknak nagyobb a beszűkülési hajlama, mint a középső és az alsó harmadban hasonló technikával készítetteké. Ez valószínű összefügghet az ureter szakaszok anatómiai felépítettségének különbözőségével is. Ezt a kísérleti adatot én tettem közzé először.*
9. *Az Aron Alpha A „Sankyo" szövetragasztó műanyaggal sikeresen lehet ureterotomiákat zárni.*
10. *E ragasztóanyagot sikerrel használtam a varrat nélküli ureter end-to-end anastomosisok készítésére is, akár az ureterotomiák zárására, akár a vég a véghez ureter anastomosisok készítésére alkalmaztam ezt az anyagot.*
    a.) A zárás „vízbiztos" volt s a későbbiekben sem észleltem sipolyképződést.
    b.) Szövettanilag miminális volt a hegképződés.
    c.) A késői utánvizsgálatoknál normális felsőbb húgyutakat találtam.
    Az általam áttekintett irodalom szerint az ureterotomiák zárására és vég a véghez ureter anastomosisok készítésére én alkalmaztam először ezt az anyagot.
11. *Az ureter pótlást az általam szerkesztett speciális műanyag prothesissel az esetek nagy részében kísérletesen először sikerrel alkalmaztam. E prothesis segítségével az ureter hegesedési hajlamát előnyként lehetett hasznosítani, szemben sok más műanyaggal történő pótlás esetében, ahol ez a sikertelenség oka volt.*
12. *Kísérletesen sikert értünk el az ureter pótlása során a Bornemisza elve alapján kidolgozott auto-alloplastikus eljárással.*
13. *A fagyasztva szárított ureterrel végzett transplantatio e szerv pótlására jelen ismereteink szerint nem alkalmas.*
14. *Az általam szerkesztett speciális alakú műanyag (polietilén) fólia a hólyagba beépítve, ureteroneocystostomiák során képes volt megakadályozni az esetek döntő többségében a vesicoureteralis refluxot. Ez azért lehetséges, mert a fólia szelep-szerűen működik. Ezt a technikát és anyagot e célra kísérletesen én ismertettem először.*

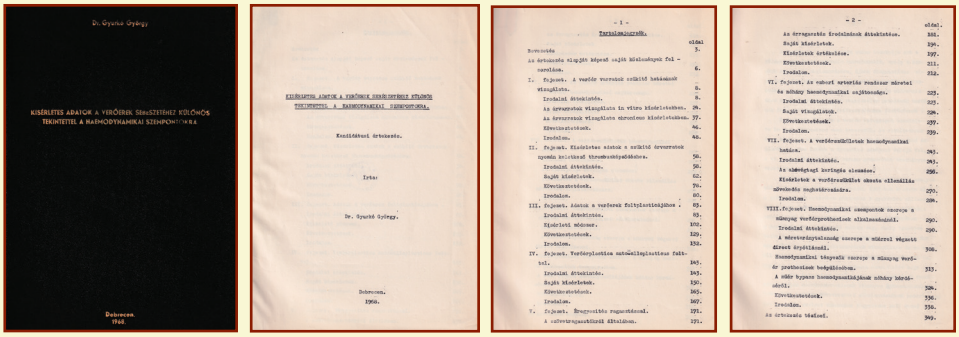
54. ábra „A tudományok kandidátusának oklevele” Furka István számára

Jelentős egyik műtéttechnikai megoldása (vesicoureteralis reflux gátlása), amely a kandidátusi disszertációban is szerepelt, és az „Urologische Operationslehre” c. szakkönyv 1969-ben nevével jelezve adott közre „Kunststoffklappe zur Refluxverhinderung nach Furka” elnevezéssel (55. ábra).

55. ábra Furka István egyik urológiai műtéttechnikai megoldása (vesicoureteralis reflux gátlása) az Urologische Operationslehre c. szakkönyvben 1969-ben

Gyurkó György „Kísérletes adatok a verőerek sebészetéhez, különös tekintettel a haemodynamicai szempontokra” címmel 1969-ben nyújtotta be, majd 1970-ben védte meg **kandidátusi disszertáció**ját (56. ábra).

56. ábra Gyurkó György kandidátusi disszertációjának **a)-b)** külső és belső fedőlapja **c)-d)** a tartalomjegyzékkel

A disszertáció az alábbi fejezeteket tartalmazta

Bevezetés
Az értekezés alapját képező saját közlemények felsorolása
I. fejezet. A verőér varratok szűkítő hatásának vizsgálata.
II. fejezet. Kísérletes adatok a szűkítő érvarratok nyomán keletkező thrombus képződéshez.
III. fejezet. Adatok a verőerek foltplasticájához.
IV. fejezet. Verőérplastica auto-alloplasticus folttal.
V. fejezet. Éregyesítés ragasztással.
VI. fejezet. Az emberi arteriás rendszer méretei és néhány haemodynamikai sajátossága.
VII. fejezet. A verőérszűkületek haemodynamikai hatása.
VIII. fejezet. Haemodynamikai szempontok szerepe a műanyag verőér prothesisek alkalmazásánál.
Az értekezés tézisei.

A kutatások eredményei, a disszertáció megállapításai a következők voltak

I. Az érvarratok szűkítő hatásának in vitro és in vivo vizsgálatából, valamint az eredmények matematikai általánosításából az alábbi következtetések vonhatók le:

1. A haránt irányú varratoknál a csomós, a hossziránynyúaknál a tovafutó varrattechnika okoz kisebb szűkítő hatást.

2. *A matracvarratok szűkítő hatása nagyobb, mint az egyszerű varratoké, ezért elsősorban kisereknél célszerűbb az egyszerű tovafutó, ill. csomós varrat alkalmazása.*
3. *A ferde vég-a-véghez anastomosis kisebb szűkületet okoz a haránt nál és a 45°-os ferdeségi szög az optimális. Kisereknél, bár a műtét valamivel hosszabb időt vesz igénybe, de a ferde varrat előnyben részesítendő.*
4. *A harántirányú arteriotomiák varratának szűkítő hatása kisebb a hosszirányúnál és lényegesen kisebb a ferdeirányúnál. A jobb feltárást adó hosszmetszések zárásánál közepes és kisméretű, különösen scleroticus ereknél indokolt a foltplastica alkalmazása.*
5. *A varratok mechanikus szűkítő hatására („primer stenosis") superponálódhat a hegesedés biológiai folyamata és az intima megvastagodás („secunder stenosis"), azonban hosszirányú varratoknál az ér tágulása folytán a varratok okozta szűkület részben kompenzálódhat is.*
6. *Kisereknél (4 mm belső átmérő alatt) igen gondos technikával és megfelelő eszközök birtokában az érvarrás kisfokú szűkülettel is elvégezhető. Fontos szerepe van ebben a megfelelő atraumaticus tű és jó varróanyag alkalmazásának.*
7. *Az általam érvarrásra először használt Lycra rugalmas varróanyaggal praktikusan szűkületmentes éregyesítés is elérhető, s a jövőben további vizsgálatokra alkalmasnak tartom.*

II. *A szűkítő érvarratok és thrombusképződés kapcsolatát vizsgálva megállapítom:*

1. *A varratokkal különböző fokban beszűkített, de gondosan elkészített vég-a-véghez anastomosisoknál, ill. hosszirányú incisiok zárásánál található egy kritikus lumen beszűkülési érték, amelynél nagyobb szűkületnél minden esetben thromboticus elzáródás jött létre. Ezt a kritikus értéket kísérleteim alapján a vég-a-véghez anastomosisoknál 60%-nak, a 3 cm-es hosszvarratnál 56%-nak találtam, a különben ép keringési rendszerű és normális alvadási viszonyokkal rendelkező állatok hasi aortájában. A distalisan tapintható surranás a szűkület közel kritikus fokára utal.*
2. *A thrombusképződés szempontjából a beszűkülés foka sokkal lényegesebb tényező a szűkület hosszánál s az utóbbi csak a közel kritikus értékeknél játszik szerepet.*
3. *A thrombus létrejöttében a haemodynamikai tényezők, így a turbulencia előidézte keveredés, határréteg változás, a vér alakos elemeit és az intimát károsító hatások fontos szerepet játszanak.*

III. *A különböző méretű verőerekbe ültetett autoplasticus vena, arteria, peritoneum, fascia, műanyag és auto-alloplasticus foltok numericus, histologiai és haemodynamikai vizsgálata alapján az alábbi megállapításokat teszem:*

1. *Mivel az arteria és vena foltok le-, ill. átépülési folyamatokon mennek keresztül, s az egyéb autoplasticus és auto-alloplasticus foltok átalakulnak és adaptálódnak a befogadó érhez, a műanyag foltok körül pedig érfalszerű szerkezet alakul ki, így a beültetett foltok képe 8-10 hónap után eléggé hasonló lesz, tekintet nélkül a kiindulási anyagra.*

Különbség a kezdeti időszakban van annak megfelelően, hogy eredetileg is endothellel bélelt anyagot, sima felszínű autotransplantatumot, ill. érdesebb felszínű műanyag foltot ültetünk be. Nagyobb ereknél (5 mm átmérő felett) ezek egyaránt alkalmasak, de kis ereknél az eredetileg is endothel bélésű, saját vena és arteria foltok sikeresebbek.

2. *A folt méretét úgy kell megválasztani, hogy az kb. 20%-os kezdeti lumentágítást idézzen elő, mert a későbbiekben ez teremt isodimensionalis viszonyokat. A kívánt folt szélességet az érátmérő, varrattechnika, esetleg falhiány figyelembe vételével közelítő matematikai formulákkal is megadtam.*
3. *A hydromechanika törvényeire alapozva elemeztem a nem megfelelő méretű foltok várható hatását, valamint a haemodynamikai tényezők szerepét a thrombotikus elzáródások létrejöttében. Kimutattam, hogy a szűkület és a thrombotikus elzáródások között signifikáns kapcsolat áll fenn.*
4. *A foltplastica sikere és az átmérő nagysága között signifikáns kapcsolatot találtam. A 3 mm-nél tágabb ereknél a siker közel biztos, 2 mm-ig az esetek kétharmad részében várható, ezen alul azonban a szokásos technika alkalmazása mellett valószínűtlen. Siker ilyen esetben csak microchirurgiai módszerektől várható. Az egyszerű, főképpen a sarkoknál gondosan elkészített tovafutó varrat látszik a legalkalmasabbnak a folt beültetéséhez.*

IV. *A verőerekbe ültetett auto-alloplasticus anyag kialakításának módját, beépülését és szerkezetét vizsgálva megállapítom, hogy*

1. *A műanyag hálóval bevont polymethylmetacrylat hengernek a szervezet különböző helyeire történő implantatioja után annak felületén kialakult, a műanyag hálót is magába foglaló, kötőszöveti lemez 4-8 héttel a beültetés után alkalmas verőerekbe ültetésre.*
2. *Alkalmazható foltplasticai eljáráshoz, ill. irodalmi adatok alapján verőér hiányok pótlására is, főleg úgy, hogy a csőszerű képződményt a pótlandó ér mellett „in situ" képezzük ki a szükséges hossz és harántméretnek megfelelően, ill. krónikus formában.*
3. *A beültetett auto-alloplasticus anyag jól beépül a verőerekbe, felszíne endothelizálódik, falában elasticus rostokat és simaizom sejteket is találtam.*

V. *Az „Aron Alpha A Sankyo" szövetragasztó anyaggal szerzett éregyesítési tapasztalataim alapján megállapítom, hogy*

1. *Az összehasonlított vég-a-véghez kisér anastomosis készítési módszerek közül a polyaethylen belső sín és két tartóöltés alkalmazásával eszközölt éregyesítés adta a legjobb eredményt.*
2. *A hosszincisio zárására a belső sín felett végzett ragasztásos foltplastica bizonyult a legeredményesebbnek. A saját vena és fascia foltok között nem találtam különbséget.*
3. *A ragasztó okozta szöveti reactiot csekélynek találtam s ez nem lehet az érsebészeti alkalmazás akadálya.*
4. *Az Aron Alpha A felszívódási ideje 6 hónap.*

VI. Az emberi tetemek verőér méreteinek matematikai értékelése alapján az alábbi következtetésekre jutottam:

1. A verőerek átmérő méretében észlelt jelentős ingadozások szükségessé teszik a műerek kiválasztásához az intraoperatív mérés útján történő tájékozódást, mivel az átlag méretek csak megközelítően irányadóak.

2. Az alsóvégtagi verőerek fokozatos lumencsökkenése a műér bypassok méretaránytalanságának elkerülése céljából indokolja a fokozatosan szűkülő graftok előállítását, amelyek méretezéséhez adatokat szolgáltattam.

3. A hasi aortában és az alsó végtagi erekben a keresztmetszeti viszonyok és az áramlás dynamicus expansioját tételezik fel, melynek szerepe lehet ezen érszakaszok atheroscleroticus elváltozásoktól való gyakori érintettségében.

4. Az iliofemoralis érkaliber változásokból következően célszerűnek látszik a magasan felhelyezett bypassok proximalis végét a hasi aortába szájaztatni a jobb graft-áramlás nyerése céljából.

5. Az alsó és felső végtagokat ellátó főverőerek lumenterületének összehasonlítása alapján érthető az alsó végtagi ischaemiás megbetegedések nagyobb gyakorisága, melyben az emberré válás fontos szereppel bírhat.

VII. Irodalmi adatok, kísérletek és áramlási törvények alapján az alsó végtagi obliteratív verőeres megbetegedések haemodynamikáját elemezve megállapítom:

1. A kóros és ép oldal összehasonlítása nem adhat minden esetben klinikailag reális képet, főleg az átáramlást tekintve, mivel a kóros oldalon a normálisnál kevesebb, az épen pedig több vér fog áthaladni.

2. A signifikans nyomásesést előidéző kritikus zóna 65-80%-os lumen szűkületnél van, amelynek hatását peripheriás ellenállás, vérviszkozitás, systemás nyomás, vér-volumen, stb. jelentősen módosítja.

3. A rekonstruktív érműtétek csak akkor lehetnek hatásosak, ha a legnagyobb resistentiát okozó szűkületet vagy szűkületeket is megszüntették, vagyis a kiáramlási pályát gyakorlatilag csak a capillaris resistentia szabályozza.

4. A peripheriás resistentiát csökkentő therapiás beavatkozásoktól lényegesebb hatás csak akkor várható, nagyfokú stenosisok esetén, ha vannak tágulóképes collateralisok.

5. Az érpótlási és bypass műtétek csak akkor lehetnek sikeresek, ha a prothesis resistentiája jóval kisebb a collateralisokénál és a distalis kiáramlási pálya ép.

6. Egyszerű eljárást dolgoztam ki, amelyet alkalmasnak tartok az ellenállás vizsgálatára a prae-, intra- és postoperatív diagnosztikában.

VIII. A lumen méretaránytalanság előidézésével létrehozott eltérő haemodynamikai milieu befolyását vizsgáltam a műérprothesisek és bypassok átjárhatóságára, ill. beépülésére, az alábbi következtetésekre jutottam:

1. A műerekkel végzett direkt érpótlásnál, ill. bypass készítésnél törekedni kell az isodimensionális vagy csak kissé tágabb (+30%-ig) lumenterületű prothesisek beülte-

tésére, mert a lumen keresztmetszet jelentősebb pozitív és negatív irányú változásai áramlási veszteséget idéznek elő, ill. thromboticus elzáródásra praedisponálnak.

2. *A műerek beépülése quantative és qualitative egyaránt függ a bennük uralkodó haemodynamikai viszonyoktól, ill. a befogadó értől való távolságtól. Az áramlási sebesség, ill. a helyi geometriai sajátosságok meghatározzák a határréteg kiterjedését, ill. a lerakódó fibrinréteg, továbbá a képződő neointima vastagságát. Ahol a határréteg szélesebb, vagy leválik, a neointima vastagabb, ahol keskenyebb, ott vékonyabb s az előbbi esetben a thrombusképződés áramlási feltételei adottak. Ez magyarázatul szolgál a kiáramlási pálya és az elzáródás kapcsolatára is. Az érspecifikus szöveti elemek olyan műerekben képződnek, ahol a pulsatorikus változások azokat indukálják. A befogadó érhez közeli szakaszok beépülése tökéletesebb és gyorsabb.*
3. *Ha két egymással párhuzamos érpálya közel egyformán hatásos vezetőként résztvesz a keringésben, hosszú ideig átjárható maradhat mindkettő. Amikor ez az egyensúlyi állapot nem áll fenn, a kevésbé hatásos elzáródik. Ezen competitio kiküszöbölésére, ill. a hatásosabb graftáramlás elérése céljából, ha az a regionalis vérellátást nem veszélyeztetni, célszerű a szűkült érszakasz lekötése.*

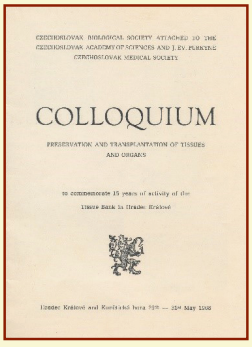
Az 1971–1985 között a kutatási témák tovább bővültek (III. táblázat).

A Bornemisza Professzor Úr által irányított experimentális sebészeti munkacsoport a máj transzplantáció, a máj perfúzió témakörökben végezte kutatásait. A téma indításában fontos szerepe lehetett részben az intézet munkatársainak még 1968-ban történő együttes – tanulmányút jellegű – kongresszusi részvétele Hradec Kralovéban a „Preservation and Transplantation of Tissues and Organs Colloquium"-on – még saját költségen történő utazással, melyhez az Egészségügyi Minisztérium 500 Ft támogatást adott [57. a)-b) ábra], majd Furka István adjunktus 1970-ben a Lengyel Népköztársaságban (Varsó – I. Sebészeti Klinika, I. Belklinika, Kísérletes Sebészeti Intézet, Lodz – III. Sebészeti Klinika) tett tanulmányútjának is [57. c)-f) ábra].

Részletek Furka István – az Egészségügyi Minisztériumnak küldött – úti jelentéséből: *„Hazajövetelem óta intézetünkben több olyan technikai fogást átvettünk már és sikerrel alkalmaztunk, melyet a fenti időben sajátítottam el."*

A tanulmányúton készült napló részletes műtéttechnikai leírásokat, rajzokat, műtéttechnikai megoldásokat tartalmaz, s mai napig megőrizte Furka István a számos tanulmányútjáról eltett dossziékban. Nagyon tanulságos leírások.

Bornemisza György tanszékvezető az alábbi módon jellemezte a tanulmányut hasznosságát, megítélését az ez időben a tanulmányutakat követő „kötelező" jellegű tanszékvezetői véleménye alapján [57. g) ábra]:

CZECHOSLOVAK BIOLOGICAL SOCIETY ATTACHED TO THE CZECHOSLOVAK ACADEMY OF SCIENCES AND J.EV. PURKYNĚ CZECHOSLOVAK MEDICAL SOCIETY

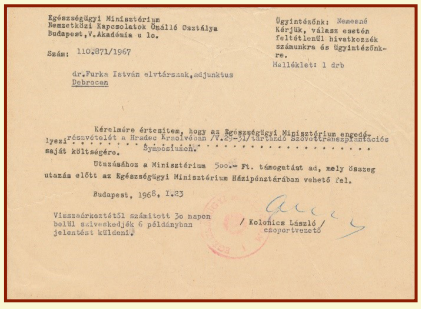
COLLOQUIUM

PRESERVATION AND TRANSPLANTATION OF TISSUES AND ORGANS

to commemorate 15 years of activity of the

Tissue Bank in Hradec Králové

Hradec Králové and Kunčická hora 29th — 31st May 1968

Egészségügyi Minisztérium
Nemzetközi Kapcsolatok Önálló Osztálya
Budapest, V. Akadémia u 12.

Szám: 110/871/1967

Ügyintéző: Nemesné
Kérjük, válasz esetén
feltétlenül hivatkozzék
számunkra és ügyintézőnk-
re.
Melléklet: 1 drb

dr. Furka István elvtársnak, adjunktus
Debrecen

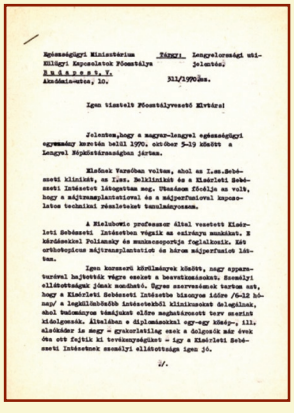
Kérésére értesítem, hogy az Egészségügyi Minisztérium engedé-
lyezi részvételét a Hradec Kroalovában /V.29-31/ tartandó Szövetmegmaradási
saját költségére.

Utazásához a Minisztérium 5000.- Ft. támogatást ad, mely Összeg
utazás előtt az Egészségügyi Minisztérium Hézipénztárában vehető fel.

Budapest, 1968. I.23

Visszaérkezéstől számított 30 napon
belül szöveshelyék 6 példányban
jelentését kérjük.

/ Kolonics László /
csoportvezető

Egészségügyi Minisztérium _TÁRGY: Lengyelországi uta-
Hilágyi Kapcsolatok Főosztálya Jelentés;
B u d a p e s t
Akadémia-utca, 10. XII/1970.sz.

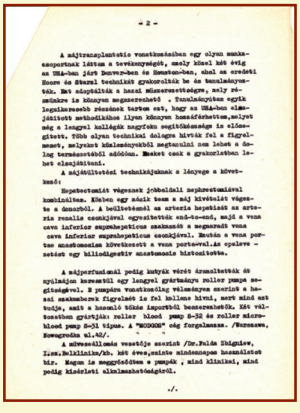
Igen tisztelt Főosztályvezető Elvtárs!

Jelentem, hogy a magyar-lengyel egészségügyi egyezmény keretén belül 1970. október 5-ig három a Lengyel Népköztársaságban jártam.

Második városban voltam, ahol az I.sz.Sebészeti klinikán, az Izsc. Belklinikán és a Kísérleti Sebészeti Intézetet látogattam meg. Utazásom főcélja az volt, hogy a májtransplantációval és a májperfúzióval kapcsolatos technikai részleteket tanulmányozzam.

A Nicolowic professzor által vezetett Kísérleti Sebészeti Intézetben végzik az szirárgia munkákat. E kérdéskörrel Polikarp és munkacsoportja foglalkozik. Két orthotopicus májtransplantációt és három májperfúziót láttam.

Igen korszerű közlőmányok készült, hogy egyszerűsítsék a bonyolult műtéteket. Személyi ellátottságuk jónak mondható. Egyre szervezettebb tartam azt, hogy a Kísérleti Sebészeti Intézetbe bizonyos időre /6-12 hónap/ a legkülönbözőbb Intézetekből klinikusokat delegálnak, akik tudományos témájukat ellőre meghatározott terv szerint kidolgozzák. Általában a diplomaszerzéssel egy-egy Mód-, Ill. alkalmával is megy - gyakorlatilag csak a dolgozók már évek óta erre fajtái ki tevékenységüket - így a Kísérleti Sebészeti Intézetnek személyi ellátottsága igen jó.

- 2 -

A májtransplantatio vonatkozásában egy olyan munkacsoportnak látam a tevékenységét, amely közel két évig az USA-ban járt Denverben és Houston-ban, ahol az eredeti Moore és Starzl technikát gyakorolták be és tanulmányutjuk. Ezt alapítják a hazai műszervezésüket, mely remélhetően is könnyen megszervezhető . Tanulmányiten egyik legalkalmasabb pénzének tartom ezt, hogy az USA-ban elsajátított technikához jutva könnyen hasznosíthatom, melyet még a lengyel kollégák nagyfokú segítőkészsége is elősegített. Több olyan technikai dologra hívták fel a figyelmemet, melyeket közleményekből megtanulni nem lehet a dolog természetéből adódóan. Mindezt csak a gyakorlatban lehet elsajátítani.

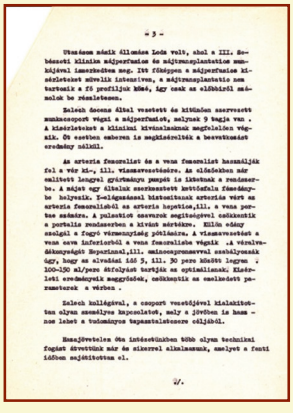
A sajátelőtételei technikájuknak a lényege a következő:

Hegedorsonist végeznek jobboldali nephrectomiával kombinálva. Ekkor egy sázit hosszú a máj kivételét végezte a donorból. A beültetésnél az arteria hepatica az arteria renalis csonkjával egyesítették end-to-end, majd a vena cava inferior csonkjába csatlakozik a megmaradt vena cava inferior csonkjába csatlakozik. Minden a vena portae összefutási közvetlenül a vena portae-val az epeúton - szétöt egy bilioligestiv anastomosis historiette.

A májperfúzióval pedig kutyák véréről áramoltatják és nyilvájon keresztül egy lengyel gyártmányu roller pumpa segítségével. E pumpára vonatkozólag valamilyen szerint a hazai szakmabeli figyelmét is fel kellene hívni, mert mind azt tudja, amit a hasonló tőkés importból beszerezhetők. Két változatban gyártják: roller blood pump S-32 és roller microblood pump S-31 típus. A "MECHANIKA" cég forgalmazza. /Warszawa, Koszgrodzka ul.40/.

A műveszállónia vezetője eszközt /Dr.Feldz Zbigniew, Izsc.Belklinika/Vb. két éves,mintie mindennapos használatot biz. Magam is megrendeltem a pumpát , mind klinikai, mind pedig Kísérleti alkalmazhatóságról.

./.

- 3 -

Utazásom második állomása Lodz volt, ahol a III. Belbenső klinika májperfúziós és májtransplantációs munkájával ismerkedtem meg. Itt főképpen a májperfúziós kísérletekkel művelik intenzíven, a májtransplantatio nem tartozik a fő profilját közé, így csak az előbbiről számolok be részletesen.

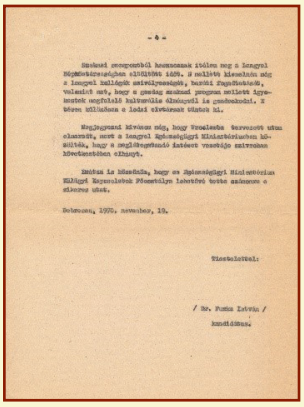
Belsch docens által vezetett és kitűnően szervezett munkacsoport végzi a májperfúziós, melynek 9 tagja van , A kísérleteket a klinikai kivitelezéssel megfelelően végzik. Ők ezekben emberen is megkísérelték a beavatkozást eredmény nélkül.

Az arteria femoralist és a vena femoralist használják fel a vér ki-, ill. visszavezetésére. Az előzőekben már említett lengyel gyártmányu pumpát is láttamat a rendszerbe. A májat egy általuk szerkesztett hűtőfalu fémdobozba helyezik. E-hőgázással hőtartásnak arteria vért az arteria femoralisból az arteria hepatica,ill. a vena portae szájára. A pulzatilis szervezet segítségével oxigénezik a portalis rendszerben a kívánt értékre. Külön cső szolgál a fagyó vérmennyiség pótlására. A visszavezetést a vena cava inferiorból a vena femoralisba végzik .A vérátvándorlásmagyarországi,ill. emlőszervezetnek szabályozzák úgy, hogy az elvadási idő 5, ill. 30 perc között legyen . 100-150 ml/perc átfolyást hoznak ki optimálisnak. Kísérleti eredményeik nagyrészt, csökkentik az emlőszövet permeterek a vérben .

Belsch kollégával, a csoport vezetőjével kialakítottam olyan személyes kapcsolatot, mely a jövőben is hasznos lehet a tudományos tapasztalatcsere céljából.

Hosszabbítsa Ön intézetünkben több olyan technikai fogást átvettünk már és sikerrel alkalmazunk, amelyet a fenti időben sajátítottam el.

./.

- 4 -

Második szempontból hasznosnak ítélem meg a Lengyel Népköztársaságban eltöltött 1400. a mellett hiszekben még a lengyel kollégák szívélyességét, barátiságukat, valamint azt, hogy a gazdag szakmai program mellett ügyesen tudtak megfelelő kikapcsolódási lehetőséget is gondoskodni. E téren különösen a lodzi élményeit tűntek ki.

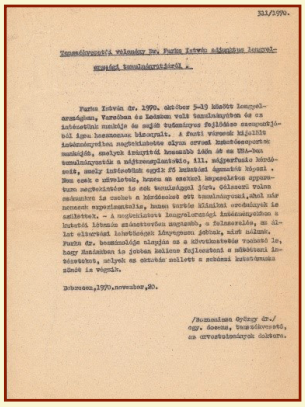
Megjegyzem tévésen még, hogy Wroclawba tervezett utam elmaradt, mert a Lengyel Egészségügyi Minisztériumban közölték, hogy a megfelelőpontú határok vonatkozó szervezés hivatalosan elmaradt.

Végül is kérem/a, hogy az Egészségügyi Minisztérium Hilágyi Kapcsolatok Főosztályán lehetőleg tudja számomra a részvételt utat.

Debrecen, 1970. november, 10.

Tisztelettel:

/ Dr. Furka István /
kandidátus.

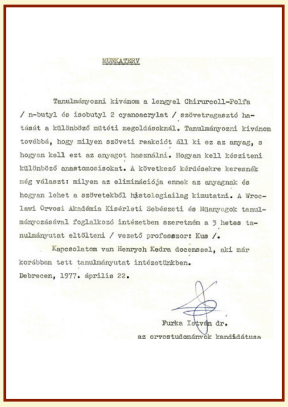
XII/1970.

Tanulmányutról készülő Dr. Furka István adjunktus lengyelországi tanulmányútjáról a.

Furka István dr. 1970. okt-ber 5-ig három lengyelországban, Varsóban és Lodzban volt tanulmányúton és ez időszakban szakmája és saját tudományos fejlődése szempontjából igen hasznosnak bizonyult. A fenti városok kiválóan szervezettségüknek megfelelően olyan orvosi konferenciaprogramokat állítottak össze, amelyek kimutató hasznára lódo és az USA-ban tanulmányutakat a májtransplantációra, ill. májperfúziós kérdésekről, amely intézetekben ő személyesen ismerős lépett. Nem csak a műveletek, hanem az esetleg szükséges gyógyszerterápiás megoldások is ezek tanulságait járva. Előzetesen való ismeretre is szükség a kérdéskörről szóló tanulmányokat, amelyeket a lengyel orvosok klinikai orvosok is megismertek. - A megbeszélések lengyelországi intézményekben a látottak látnak szintetikus megoldás, a felmerülő, az illetőt elsősorban kísérletügyi jellegű, mint például.
Furka dr. beszámolója alapján az alábbiakban vázolni fel, hogy Kaszásban is jóleső érzéssel fogadtuk a műszőcsei intézetünk, amelyek az eltelt szűkös kísérletünk nálunk is végzik.

Debrecen, 1970. november, 10.

/Bornemisza György dr./
egy. docens, tanszékvezető,
az orvostudományok doktora.

MUNKATERV

Tanulmányozni kívánom a lengyel Chinrecell-Polfa / n-butyl és isobutyl 2 cyanoacrylat / szövetragasztó hatását a különböző mítéti megoldásoknál. Tanulmányozni kívánom továbbá, hogy milyen szöveti reakciót áll ki ez az anyag, a hogyan kell ezt az anyagot használni. Hogyan kell készíteni különböző anastomoseiskat. A következő kérdésekre keresnék még választ: milyen az eliminációja ennek az anyagnak és hogyan lehet a szövetekből hístologialing kimutatni. A Wroclawi Orvosi Akadémia Kísérleti Sebészeti és Hőmérséklet tanulmányozásával foglalkozó intézetben szeretném a 3 hetes tanulmányutat eltölteni / vezető professzori Kun /.

Kapcsolatom van Henryck Kadra docenssel, aki már korábban tett tanulmányutat intézetünkben.

Debrecen, 1977. április 22.

Furka István dr.
az orvostudományok kandidátusa

57. ábra a) A Hradec Královéi 1968. V. 29–31. között rendezett Transplantatios Colloquium programfüzete **b)** az Egészségügyi Minisztérium engedély saját költségen való kongresszusi kiutazáshoz. **c)-f)** Részletek Furka István 1970 évi lengyelországi tanulmányútjáról máj transplantatio, máj perfusio témakörben – útijelentés az Egészségügyi Minisztériumnak, **g)** Bornemisza György tanulmányút értékelése. **h)** Furka István 1977. évi Wrocławi tanulmányútjának „Munkaterv”-e

„Tanszékvezetői vélemény (311/1970)
Dr. Furka István adjunktus Lengyelországi tanulmányútjáról

Furka István dr. 1970. október 5–19. között Lengyelországban Varsóban és Lodzban volt tanulmányúton és ez Intézetünk munkája és saját tudományos fejlődése szempontjából igen hasznosnak bizonyult. A fenti városok kijelölt intézményeiben megtekintette olyan orvosi kutatócsoportok munkáját, amelyek irányítói hosszabb időn át az USA-ban tanulmányozták a máj transplantatio ill. máj perfusio kérdéseit, melyek Intézetünk egyik kutatási ágazatát képezi. Nem csak e műveletek, hanem az ezekkel kapcsolatos apparatura megtekintése is sok tanulsággal járt. Célszerű volna számunkra is ezeket a kérdéseket ott tanulmányozni, ahol már nemcsak experimentalis, hanem tartós klinikai eredmények is születtek. – A megtekintett lengyelországi intézményekben a kutatói létszám számottevően magasabb, a felszerelés, az állat eltartási lehetőségek lényegesen jobbak, mint nálunk. Furka dr beszámolója alapján az a következtetés vonható le, hogy Hazánkban is jobban kellene fejleszteni a műtéttani intézeteket, melyek az oktatás mellett a sebészi kutatómunka zömét is végzik

Debrecen, 1970. november. 20.

Dr. Bornemisza György
egy. docens, tanszékvezető
az orvostudományok doktora”

Hasonló jelentőségű lehetett Furka István 1977-ben tett ugyancsak lengyel három hetes tanulmányútja a további intézeti kutatások vonatkozásában, melyet a magyar–lengyel egészségü gyi egyezmény alapján az intézetek közötti együttműködés keretében a Wrocławi Orvosi Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetében tett. A tanulmányút munkaterve az alábbi volt [57. h) ábra]:

„Munkaterv

Tanulmányozni kívánom a lengyel Chirurcoll-Polfa (n-butyl és isobutyl-2-cyanoacrylat) szövetragasztó hatását a különböző műtéti megoldásoknál. Tanulmányozni kívánom továbbá, hogy milyen szöveti reakciót vált ki ez az anyag, s hogyan kell ezt az anyagot használni. Hogyan kell készíteni különböző anastomosisokat. A következő kérdésekre keresnék még választ: milyen az eliminációja ennek az anyagnak és hogyan lehet a szövetekből histologiailag kimutatni. A Wrocławi Orvosi Akadémia Kísérletes Sebészeti és Műanyagok tanulmányozásával foglalkozó intézetben szeretném a három hetes tanulmányutat eltölteni (vezető professzor: Kus). Kapcsolatom van Hencrych Kedra docenssel, aki már korábban tett tanulmányutat intézetünkben.

Debrecen, 1977. árpilis 22.

Furka István dr.
az orvostudomány kandidátusa”

A tanulmányúton Furka István sikeresen elsajátította e szövetragasztó anyag használatának módját, felhasználását, az alkalmazott technikákat állatkísérletekben. A szövetragasztók felhasználásával kapcsolatos ismeretek a klinikai felhasználás alapjait is megadták.

III. táblázat Az intézet kutatási témái 1971–1985 között

Kutatási témák	**Témavezető/k** – Résztvevők
experimentális sebészet - új műtéttechnikai megoldások - máj transzplantáció, máj perfúzió - sebészi varróanyagok - sebészi ragasztóanyagok, bioplasztok alkalmazási lehetőségei	**Prof. Bornemisza György** Furka István Gyurkó György Török Imre, Czehelnik Rózsa Szalóki László, Mikó Irén
teljes pancreas transzplantáció - pancreas segment transzplantáció, preserv. - sebészi varrógépek alkalmazása	**Prof. Bornemisza György** Furka István Szentkereszty Béla, Mikó Irén
- experimentális érsebészet	**Gyurkó György**
experimentális urológia - új, szervmegtartó műtéti technikák az urogenitalis apparatuson sebészi szövetragasztó anyagokkal, bioplasztokkal - uretero-neo-cystostomia, transuretero-uretero-stomia - urethra pótlás vénával - vese transzplantációs technikák - perfúziós vesekonzerválás - hypothermiás vese sebészet - vese varratok, húgyhólyag varratok - here resectio ellátás bioplastokkal - mikrosebészeti kutatások kezdetei	**Furka István** Mikó Irén Tarsoly Emil **Pintér József** Szabó Zoltán
experimentális szív- tüdősebészet - coronaria-mammaria anastomosis szív-tüdőmotor nélkül - szív,- tüdősérülések ellátása szövetragasztó anyaggal - kisegítő tüdő – tüdő perfusio - acupunctura alkalmazása – sebészi lehetőségek	**Szentkereszty Béla** Furka István Mikó Irén **Hennel Ervin**, Furka István, Szentkereszty Béla, Mikó Irén
bőrpótlás – biológiai „fedőkötés”-sel - különféle bioplasztokkal - fül replantáció nyulakon	**Prof. Ladányi Józsa** Prof. Bornemisza György Mikó Irén

klinikai kollaborációs kutatások	
- pancreatitis modellek, varratok, bioplastok	**Sápy Péter**, Gál István, Balázs György
- postoperativ adhesiók, plikációs műtétek	Fedor Endre
- hypothermiás vesesebészet	**Pintér József**, Szabó Zoltán,
- Anderson plasztika	Szokoly Viktor,
- máj rezekció – máj regeneráció – Szeged	**Karácsonyi Sándor,**
- nyelőcső sebészet – Szeged	**Petri András,** Petri István
- chronicus pancreatitis – Rostock	**Woithe,** Koch, **Sápy Péter**, Furka I.
- pancreas transzplantáció/perfusio – Bratislava	**Acad. Prof. K. Siska, Prof. V. Holec**
- vese transzplantáció – Rostock	**R. Templin, Pintér József**,
	Szabó Zoltán, Furka István
- n. peron. comm. pacemaker beültetés – USA	**F. Sreter,** Kövér András, Furka István

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezetők jelölése

A munkacsoport folytatta *máj transzplantációs és perfúziós* vizsgálatait is, majd a kezdetekben a *teljes pancreas-*, majd a későbbiekben a *pancreas segment transzplantáció* sebésztechnikai lehetőségeit vizsgálta.

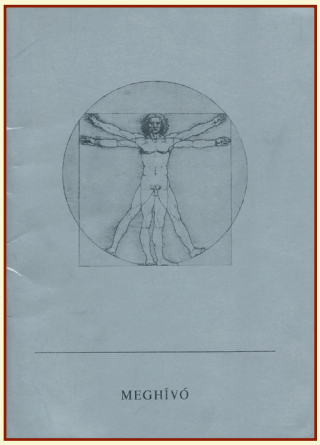
Az experimentális *érsebészeti* munkacsoport részéről a befejező momentumok zajlottak publikációk megjelentetésével.

Az 1970-es évek elejétől további bővülést jelentett az experimentális *urológiai és vese transzplantációs* munkacsoport megalakulása Furka István vezetésével, különösen a szervmegtartó műtéttechnikai megoldások kutatására, a vese transzplantáció ureter vonatkozású, eddig még meg nem oldott kérdések tisztázására [58. a)-b) ábra]. A szövetragasztók urológiai felhasználásának, újabb lehetőségeinek feltárására a klinikai munkatársakkal kiépített tudományos kapcsolatok továbbfejlesztése szolgált, hasonlóan a hypothermiában végzett vesesebészeti beavatkozások kutatásának elindulásával, melyet az Urológiai Klinikával együttesen elnyert ETT támogatás biztosított.

Az urogenitális apparátuson végzett műtéteknél használt szövetragasztó anyag kimutathatósága fontos kérdés volt. E kutatási témából a DOTE KISZ-bizottsága, az Urológiai Klinika és a II. sz. Belgyógyászati Klinika KISZ alapszervezete rendezésében a „Fiatal Oktatók Tudományos Ülése" rendezvényen tartott előadást Mikó Irén 1977. április 8-án [58. c)-e) ábra]. Az ülésszak elnöke Endes Pongrác Professzor Úr volt, aki az előadást követő időkben egy-egy különlenyomattal vagy szakmai intelemmel „lepte meg" a fiatal kutató orvosnőt. Ez Tőle nagy kitüntetésnek számított!

A Debreceni Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottsága,
az Urológiai Klinika
és a II. sz. Belgyógyászati Klinika KISZ-alapszervezete
1977. április 8—9-én rendezi a

FIATAL OKTATÓK
TUDOMÁNYOS ÜLÉSÉT

melyre tisztelettel meghívjuk

AZ ÜLÉS HELYE:
„A" szekció: Elméleti tömb tanterme
„B" szekció: Kórélettan tanterme

MEGNYITÓ:
1977. április 8-án, délelőtt 9 órakor az
Elméleti tömb tantermében

AZ ÜLÉST MEGNYITJA:
Dr. Karmazsin László egyetemi tanár,
oktatási rektorhelyettes

Az előadások időtartama 8 perc

Az ülés ideje alatt a MEDICOR Művek műszerkiállítást rendez
az Elméleti tömb előcsarnokában

PROGRAM:

1977. április 8-án pénteken

„A" SZEKCIÓ
9 óra 15 perckor

Elnök: Dr. Elődi Pál egyetemi tanár
Titkár: Lantyik György

1. Papp Sándor (Biofizikai Intézet): A DNS függő RNS polimeráz spektrofluorimetriás vizsgálata
2. Fodor Annamária (Biokémiai Intézet): Teljes aktivitású immobilizált tripszin előállítása
3. Dr. Kiss Ákos (Biokémiai Intézet): Neurospora crassa nukleázok hatásának vizsgálata natív DNS-sel történő transzformációs kísérletekben
4. Dr. Pozsgay Vincéné (Biokémiai Intézet): Ideális szubsztrát és inhibitor modellezése proteázok számára
5. Bíró Sándor (Biológiai Intézet): Biológiailag aktív fehérjék izolálása
6. Dr. Fehér Zsigmond (Biológiai Intézet): A genetikai homológia jellemzése nukleinsavhybridizációval

Szünet

Elnök: Dr. Endes Pongrác egyetemi tanár
Titkár: Dr. Fehér Zsigmond

7. Dr. Nagy Attila, Dr. Mikó Tivadar, Dr. Maródi László (Kórbonctani Intézet, Gyermek Klinika): Xanthogranuloma juvenile
8. Dr. Mikó Tivadar (Kórbonctani Intézet): A posoperatív „eosinophil meritis"-ről
9. Lantyik György (Kórbonctani Intézet): Iontartalom vizsgálata glomeruláris arteriolák falában elektronszonda-mikroanalízissel
10. Dr. Mikó Irén (Kísérletes Sebészeti Intézet): Az urogenitalis apparatuson végzett műtéteknél használt szövetragasztóanyag kimutathatósága
11. Dr. Szabó Zoltán, Dr. Varga Attila (Urológiai Klinika): Az urogenitalis tbc kezeléséről klinikánk tapasztalata alapján
12. Dr. Kéry Sándor (Urológiai Klinika): A hyperplasias prostata chronicus gyulladása

58. ábra a)-b) Furka István, az urológiai kutatások munkacsoport vezetője, Mikó Irén tanársegéddel, Czink Irén és Kin Ágnes TDK hallgatókkal vesetranszplantációs állatkísérletekben. **c)-e)**A szövetragasztók felhasználásának urológiai kisérletekben fontos eleme volt a szövetragasztó felszívódási idejének követése szövettani vizsgálatokkal. – Fiatal Oktatók Tudományos Ülés meghívója, 1977. április 8.

Az intézet fentebb is jelzett máj-, vese- és hasnyálmirigy transzplantációk műtéttechnikai megoldásait számos filmtekercs is megőrizte, de nemcsak a vágott anyagot, hanem a teljes filmfelvételek anyagát is! Tanulságos dokumentáció lehet a mai kutatók számára is. A filmek forgatókönyveit Furka István készítette, melyeket megőriztünk az utókor számára is. Az ez időben készített első oktatófilm is megőrződött (59. ábra).

Megindult a kísérletes *szívsebészeti és tüdősebészeti* munkacsoport munkássága Szentkereszty Béla irányításával.

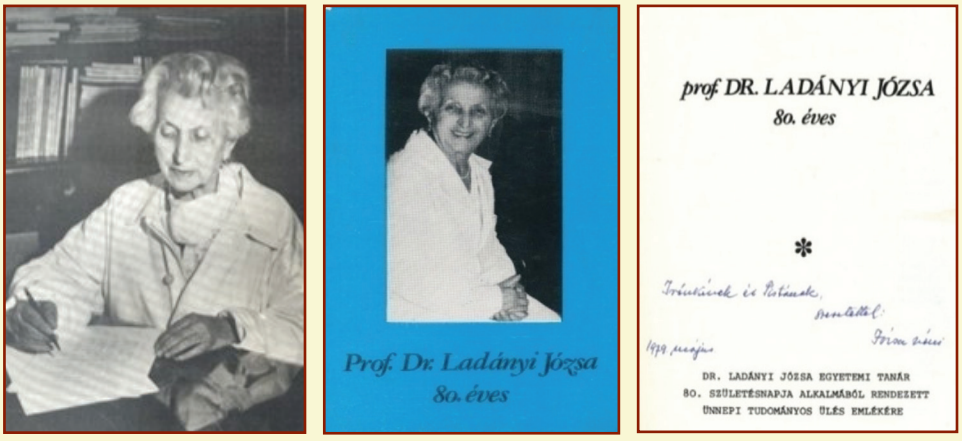
Ladányi Professzornő kutatómunkája is ebben a periódusban teljesedett ki (60. ábra).

A korábbi pathologiai – morphologiai vizsgáló módszerek mellett funkcionális vizsgáló módszerek bevezetése is megkezdődött a kísérletek értékeléséhez.

59. ábra Az Intézet vese (2. filmtekercs), máj (1., 4., 6. filmtekercs), hasnyálmirigy (5. filmtekercs) transzplantációs kutatásainak eredményeit a korabeli filmtekercsek is őrzik, a műtéttani oktatófilmek (3. filmtekercs) mellett.
A filmtekercsek tetején a – Furka István készítette – filmforgatókönyvek láthatók

Klinikai kollaborációs kutatások is történtek ezen időszakban.

60. ábra Ladányi József professzornővel több éves kutatási kapcsolata volt Intézetünknek. A 80. születésnapjára készült kiadvány dedikált példánya Furka Istvánnak és Mikó Irénnek

KUTATÁSI PÁLYÁZATOK – HAZAI KOLLABORÁCIÓKKAL

1974–1976	Coronaria sebészeti kutatások – ETT kutatás (intézeti)
1978–1983	Chronicus pancreatitis sebészete – (I. sz. Sebészeti Klinikával)
	Postoperativ adhesiok vizsgálata – endotoxin shock kutatás (I. sz. Sebészeti Klinikával)
1980–1985	Hypothermiás vesesebészet klinikai és kísérletes vizsgálata – ETT kutatás (Urológiai Klinikával)

KÜLFÖLDI SZAKMAI KAPCSOLATOK

1965-től kezdődően az intézet több külföldi intézettel volt kollaborációs kapcsolatban: a Leningrádi Orvostudományi Akadémia Szív- és Érsebészeti Intézetével, a Rostocki Egyetem Anatómiai Intézetével, Sebészeti és Urológiai Klinikájával, a Greifswaldi Sebészeti Klinikával, a Bratislavai Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetével, a Varsói és a Wroclawi Egyetem Kísérletes Sebészeti és Polimerkutató Intézetével, a Berlini Humboldt Egyetem és a Charité Berlin Sebészeti Klinikájával (61–63. ábra).

Részletek e szakmai kapcsolatokhoz az 1970. február 18-i keltezésű Bornemisza György életrajzból:

„1965-ben a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Osztályának irányításával tudományos kollaboráció jött létre műanyagok vonatkozásában Intézetünk és a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiája Szív-és Érsebészeti Intézete között, mely együttműködés keretében először prof. Dobrova látogatott el Intézetünkbe, majd 1967-ben magam látogattam el oda és a Leningrádi Műtéttani Intézetbe, ahol szintén sikeres tapasztalatcsere alakult ki."

Furka István megőrizte a Bratislavai Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetével kötött alábbi kutatási szerződést:

„Együttműködési szerződés

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézete igazgató: Prof. Dr. Bornemisza György, az orvostudományok doktora /H-4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98./ és a Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézete igazgató: Akad. Prof. MU Dr. Karol Siska, DrSc. /Bratislava-Patronka, Dubravaka S. TSSR/ között.

1973-ban, a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztályának Kongresszusán, Visegrádon kezdődtek az akkor még nem hivatalos kapcsolatok intézeteink között, melyek tovább bővültek az 1975-ben Hajdúszoboszlón rendezett Kísérletes Sebészeti Kongresszuson, majd Prágában az 1976-ban megrendezett Nemzetközi Sebész Kongresszuson. Ezeken részt*vettek mind a Bratislava-i, mind a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetek igazgatói és helyettesei. Az 1976-ban megtartott Magyar Sebész Társaság Kongresszusán további alkalom nyílt e kapcsolatok bővítésére. Akkor határoztatott el, Akad. Prof. MUDr. Karol Siska, DrSc. és helyettesének Vladimir Holec Dr. Sc. látogatása a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézetébe. E látogatás 1976-ban jött létre, ahol áttekintés és megbeszélést nyert az experimentalis pancreas transplantatio és perfusio.*

Az 1977-ben Pécsett megrendezett Kísérletes Sebészeti Kongresszuson a két intézet igazgatói és helyettesei kölcsönösen megegyeztek abban, hogy 1977 októberében a Smolenicében megrendezendő sympoziumon találkoznak, s ezt követően Prof. Dr. Bornemisza György, az orvostudományok doktora és helyettese Dr. Furka István, az orvostudomány kandidátusa egy héten át tanulmányozták Bratislava-ban a Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetében folyó munkát. A magyar kutatók a Magyar Tudományos Akadémia kiküldötteiként tartózkodtak Bratislava-ban.

A megbeszélések során merült fel a közös kutatási témákkal kapcsolatban az, hogy célszerű volna a további kapcsolatokat hivatalos együttműködési szerződés formájában rögzíteni. Ezt a szomszédos szocialista országaink közötti testvéri kapcsolatok is messzemenően indokolják.

Az együttműködési téma: a kísérletes pancreas transplantatio és perfusio. Az együttműködés ideje alatt a téma lehetőleg teljes kidolgozást nyer.

A szerződés érvényessége 5 év.

A szerződő felek megegyeznek a munkatársak kölcsönös látogatásában.

Szerződő felek megállapodnak a közlemények különlenyomatainak kölcsönös cseréjében is. A közösen végzett munkát közösen publikálják.

Szerződő felek kísérleteiket koordinálják a Prof. Dr. Szécsény Andor (Budapest, I. sz. Sebészeti Klinika) által szervezett kollaboratív munkával, melyben a következő intézetek vesznek részt:

Bp. I. Sebészeti Klinika
Transzplantológiai Klinika, Moszkva, USSR, Prof. Dr. Sumakov
DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet
Sebészeti Kutató és Transzplantációs Kutató Intézet, Varsó, Prof. Dr. Olszewski
Sebészeti Klinika Magdeburg, Prof. Dr. Heinrich
Klinikai és Experimentális Intézet Prága, Prof. MUDr. Malek

A szerződés szövege Bratislava-ban készült a Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetében; jelen voltak Debrecenből: Prof. Dr. Bornemisza György, az orvostu-

dományok doktora és Dr. Furka István, az orvostudományok kandidátusa, Bratislava-ból Akad. Prof. MUDr. Karol Siska, DrSc. és Vladimir Holec Dr. Sc.

A szerződés szövege hat szlovák és hat magyar példányban készült, minden példány azonos mértékkel bír.

Bratislava, 1977. október 11.

Prof. MUDr. K. Siska, DrSc
a Csehszlovák és a Szlovák
Tudományos Akadémia tagja,
a SzTA Kísérletes Sebészeti
Intézetének igazgatója Bratislavában

Prof. Dr. Bornemisza György
az orvostudományok doktora,
a Debreceni Orvostudományi
Egyetem Kísérletes Sebészeti
Intézetének igazgatója"

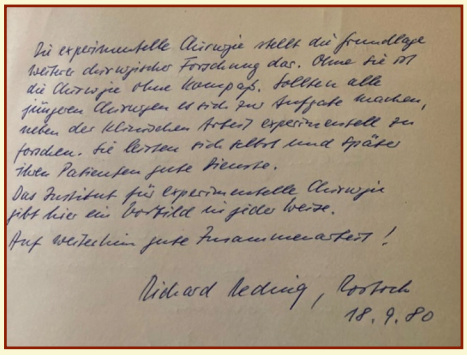

61. ábra Szlovák–magyar kutatások résztvevői Smolenicében:
a) *az első sorban jobbról balra:* Prof. Bornemisza György, Prof. Ladányi Józsa, Karol Siska akadémikus Szlovák Tudományos Akadémia,
a harmadik sorban balról jobbra: Mikó Irén, Furka István,
b) Furka István, Mikó Irén, Prof. Vladimir Holec, Prof. Karol Siska,
c-d) Furka István, Prof. Petri Gáborné, Prof. Petri Gábor, Mikó Irén, Prof. Karácsonyi Sándor, Prof. Bornemisza Györgyné *(balról jobbra)*

Az Egészségügyi Minisztérium jóváhagyásával a Debreceni Orvostudományi Egyetem és a Rostocki Egyetem (NDK) Sebészeti, valamint a DOTE I. és II. sz. Sebészeti Klinikával sebészi pancreas kutatásokra 1980-ban tudományos együttműködési egyezményt kötött, amelyeknek kísérletes részét a Kísérletes Sebészeti Intézetben végeztük.

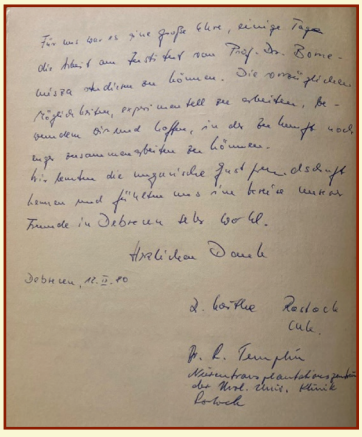
Hasonló szerződés volt az Urológiai Klinikák között is. Ennek révén több tanulmányutat nyertünk el a fentebb jelzett intézetekbe, s több kollaborációs munka is készült (62–63. ábra).

62. ábra Rostock–Debrecen kutatási kapcsolatai: **a)** Vese transzplantációs kutatások során: Pintér József, Rüdiger Templin, Szabó Zoltán, Furka István és a **b)-d)** chronicus pancreatitis kutatások kapcsán: Sápy Péter, Furka István, Mikó Irén, Woithe és Koch docensek

63. ábra Vendégkönyvi bejegyzések a rostocki szakmai kapcsolatokról.
a) Richard Reding bejegyzése, **b)** a rostocki Sebészeti Klinika munkatársai,
c) Woithe Sebészeti Klinika és Rüdiger Templin Urológiai Klinika beírásai

Bornemisza professzor munkássága alatt 294 tudományos közlemény jelent meg intézetünkből.

AZ INTÉZETI KUTATÓMUNKA ELISMERÉSE

Az intézeti kutatómunka elismeréseként akadémiai kutatói díjat vehetett át Bornemisza professzor 1973-ban. A díj átadásáról szóló levelet az alábbiakban mutatjuk be:

„Magyar Tudományos Akadémia
Tudományos Testületi Titkársága
Expressz

Budapest, 1973. december 4.
Ügyiratszám: 56425/73/3

Dr. Bornemisza György
egyetemi tanár
Debrecen

Szíves tudomására hozom, hogy a távlati kutatási terv fő irányaiban elért eredmények jutalmazására benyújtott pályázatát az Akadémia elnöke kutatási jutalomban kívánja részesíteni.

A jutalom ünnepélyes átadására 1973. december hó 17-én 16:00 órakor az Akadémia Dísztermében (Bp. V. Roosevelt tér 9. I. emelet/ kerül sor.

Kérem szíves megjelenését.

Dr. Thész János
a Tudományos Testületi Titkárság
vezetője”

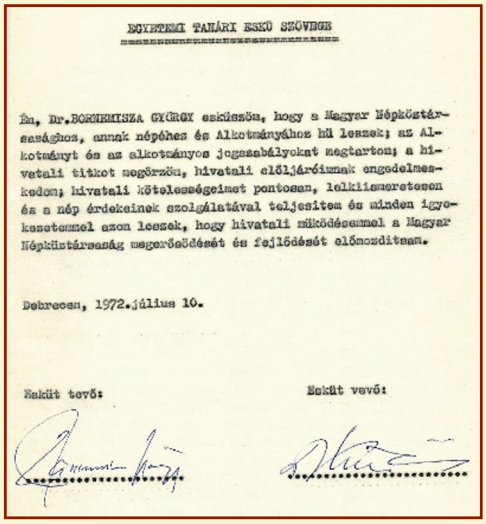
EGYETEMI TANÁRI KINEVEZÉS 1972. JÚLIUS 1-TŐL

Bornemisza György professzori kinevezést kapott, melyet az alábbi esküszöveggel vett át a DOTE Rektorától (64. ábra):

„Én, Dr. BORNEMISZA GYÖRGY esküszöm, hogy a Magyar Népköztársasághoz, annak népéhez és Alkotmányához hű leszek, az Alkotmányt és az alkotmányos jogszabályokat megtartom, a hivatali titkot megőrzöm, hivatali előljáróimnak engedelmeskedem, hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen és a nép érdekeinek szolgálatával teljesítem és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy hivatali működésemmel a Magyar Népköztársaság megerősödését és fejlődését előmozdítsam.

Debrecen, 1972. július 10.

Esküt tevő: *Esküt vevő:”*

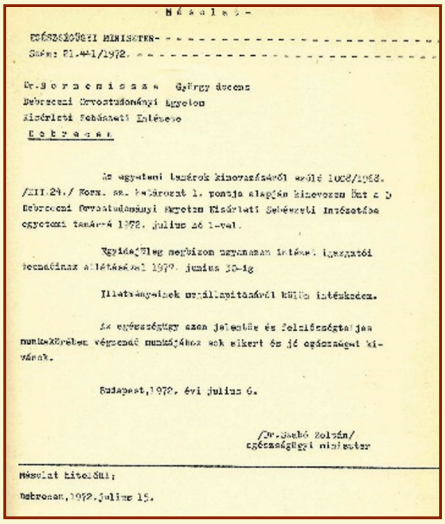

EGYETEMI TANÁRI ESKÜ SZÖVEGE

Én, Dr. BORNEMISZA GYÖRGY esküszöm, hogy a Magyar Népköztársasághoz, annak népéhez és Alkotmányához hű leszek; az Alkotmányt és az alkotmányos jogszabályokat megtartom; a hivatali titkot megőrzöm, hivatali elöljáróimnak engedelmeskedem; hivatali kötelességeimet pontosan, lelkiismeretesen és a nép érdekeinek szolgálatával teljesítem és minden igyekezetemmel azon leszek, hogy hivatali működésemmel a Magyar Népköztársaság megerősödését és fejlődését előmozdítsam.

Debrecen, 1972.július 10.

Esküt tevő: Esküt vevő:

Másolat -

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉR- - - -

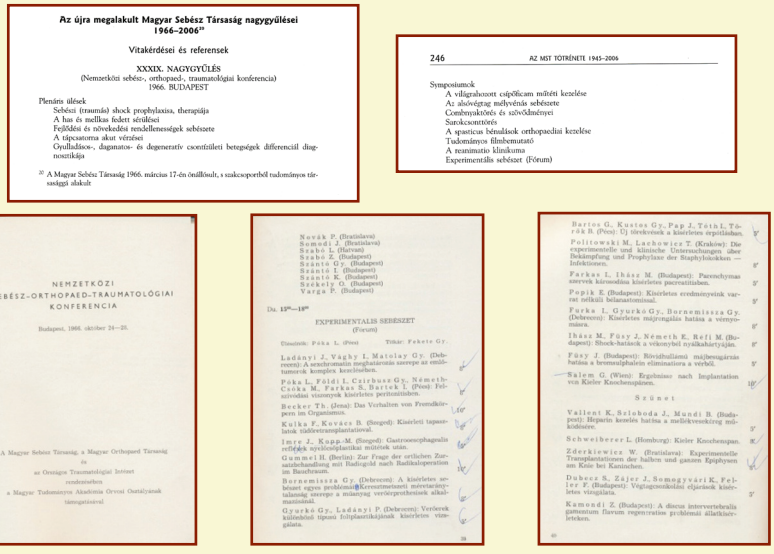
KÍSÉRLETES SEBÉSZETI KONGRESSZUSOK SZERVEZÉSE, HAZAI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

1966. február 17-én Pont-á-Mousson-ban (Nancy közelében) alakult meg a Société Européenne de Chirurgie Expérimentale, az Európai Kísérletes Sebész Társaság (a társaság jelenlegi neve 1974 óta European Society for Surgical Research), mely Bornemisza Györgyöt alapító tagjává választotta.

Erről így emlékezett meg Bornemisza György – a Rektornak összeállított – az 1961–1966 között intézeti munkáról készült beszámolójában:

[„1965. szept. 22.-én kelt levelében R. Benichoux prof. arról értesített, hogy beválasztottak a „Société Européenne de Chirurgie Expérimentale" alapító tagjai sorába s ugyanakkor felkért előadás megtartására Nancy-ban."]

Ebben a fejezetben feltétlen meg kell említeni, hogy 1966. március 17-én újra alakult a Magyar Sebész Társaság [65. a)-b) ábra] és az ez évben október 24–26. között megrendezett 39. Nemzetközi Sebész-, Orthopaed-, Traumatológiai Konferencián már megjelent az **experimentális sebészet** szekció is **„Fórum"** címszó alatt [65. c)-e) ábra].

Az újra megalakult Magyar Sebész Társaság nagygyűlései 1966–2006[20]

Vitakérdései és referensek

XXXIX. NAGYGYŰLÉS
(Nemzetközi sebész-, orthopaed-, traumatológiai konferencia)
1966. BUDAPEST

Plenáris ülések
Sebészi (trauma) shock prophylaxisa, therapiája
A has és mellkas fedett sérülései
Fejlődési és növekedési rendellenességek sebészete
A tápcsatorna akut vérzései
Gyulladásos-, daganatos- és degeneratív csontrendszeri betegségek differenciál diagnosztikája

[20] A Magyar Sebész Társaság 1966. március 17-én önállósult, s szakcsoportból tudományos társasággá alakult

246 AZ MST TÖRTÉNETE 1945–2006

Symposiumok
A világrahozott csípőficam műtéti kezelése
Az alsóvégtag mélyvénás sebészete
Combnyaktörés és szövődményei
Sarokcsonttörés
A spasticus bénulások orthopaediai kezelése
Tudományos filmbemutató
A reanimatio klinikuma
Experimentális sebészet (Fórum)

NEMZETKÖZI
SEBÉSZ-ORTHOPAED-TRAUMATOLÓGIAI
KONFERENCIA

Budapest, 1966. október 24–26.

A Magyar Sebész Társaság, a Magyar Orthopaed Társaság
és
az Országos Traumatológiai Intézet
rendezésében
a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Osztályának
támogatásával

Da. 13[00]–18[00]

EXPERIMENTALIS SEBÉSZET
(Forum)

Elnökök: Páka L. (Pécs) Titkár: Fekete Gy.

Ludányi J., Vághy I., Matolay Gy. (Debrecen): A neurohormalin meghatározás szerepe az emlőtumorok komplex kezelésében.

Páka L., Földi I., Csirbusz Gy., Németh-Csóka M., Farkas S., Bartek I. (Pécs): Felszívódási vizsgálatok kísérletes perforatióban.

Becker Th. (Jena): Das Verhalten von Fremdkörpern im Organismus.

Kulka F., Kovács B. (Szeged): Kísérleti tapasztalatok tüdőtransplantációval.

Imre J., Kopp-M. (Szeged): Gastroesophagealis reflexek nyirokelszívási műtétek után.

Gummel H. (Berlin): Zur Frage der örtlichen Zurückhaltung mit Radioaktivität nach Radikaloperation im Bauchraum.

Bornemissza Gy. (Debrecen): A kísérletes sebészet egyes problémái. Kereszttörzsteni méretarány-talanság szerepe a műanyag verőérprotézisek alkalmazásánál.

Gyurkó Gy., Ladányi P. (Debrecen): Verőerek különböző típusú folipasztrikájának kísérletes vizsgálata.

Bartos G., Kustos Gy., Pap J., Tóth L., Török B. (Pécs): Új tűrekvések a kísérletes érpótlásban.

Poltowski M., Lachowicz T. (Kraków): Die experimentelle und klinische Untersuchungen über Bekämpfung und Prophylaxe der Staphylokokken — Infektionen.

Farkas L., Ihász M. (Budapest): Parenchymas szervek károsodása kísérletes pancreatitisben.

Popik E. (Budapest): Kísérleten eredményeink varrat nélküli bélanastomosal.

Farka L., Gyurkó Gy., Bornemissza Gy. (Debrecen): Kísérletes májrongálás hatása a vérnyomásra.

Ihász M., Füsy J., Németh E., Réfi M. (Budapest): Shock-hatások a vékonybél nyálkahártyájára.

Füsy J. (Budapest): Rövidhullámú májbecsapárnás hatása a bromsulphalein eliminatiora a vérből.

Salem G. (Wien): Ergebnisse nach Implantation von Kieler Knochenspänen.

Szünet

Vallent K., Szloboda J., Mundi B. (Budapest): Heparin kezelés hatása a mellékvesekéreg működésére.

Schweiberer L. (Homburg): Kieler Knochenspan.

Zderkiewicz W. (Bratislava): Experimentelle Transplantationen der harten und gatzen Epiphysen am Knie bei Kaninchen.

Dubecz S., Zájer J., Somogyvári K., Feller F. (Budapest): Végtagcsonkolási eljárások kísérleten vizsgálata.

Kámondi Z. (Budapest): A discus intervertebralis gamentum flavum regenerativ problémái állatkísérletekben.

65. ábra a)-b) 1966. március 17-én újra alakult a Magyar Sebész Társaság (Lukács G., Szállási Á., Gazda I.: 100 éves a Magyar Sebész társaság c. kiadványból.
c)-e) 1966. október 24–26. a 39. Nemzetközi Sebész – Orthopaed Traumatológiai Konferencián a „Fórum" szekcióban 3 előadást tartottak intézetünk munkatársai

Bornemisza György éveken keresztül vezetőségi tagja volt a Magyar Sebész Társaságnak. Egyik alapító tagja és – Furka Istvánnal együtt – szervezője volt a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztályának, melynek 1967. január 25-ig 136 regisztrált tagja lett. Még ez évben a Szakosztály Elnöke is lett. Később több alkalommal is betöltötte e tisztséget.

Furka István dokumentumai között – nem sokkal e könyv végső befejezése előtt – találtam rá a Szakosztály szerveződésével kapcsolatos két levélre, melyet Bornemisza György írt az MST főtitkárának.

A leveleket Furka István iktatta zöld színnel, ez jelzi a közös erőfeszítésüket e téren is, hasonlóan a későbbiekben bemutatandó kongresszusi meghívó levélhez.

Az I. Tudományos Ülésre szóló eredeti meghívó levelet Furka István, a rendezvény titkáraként szintén megőrizte.

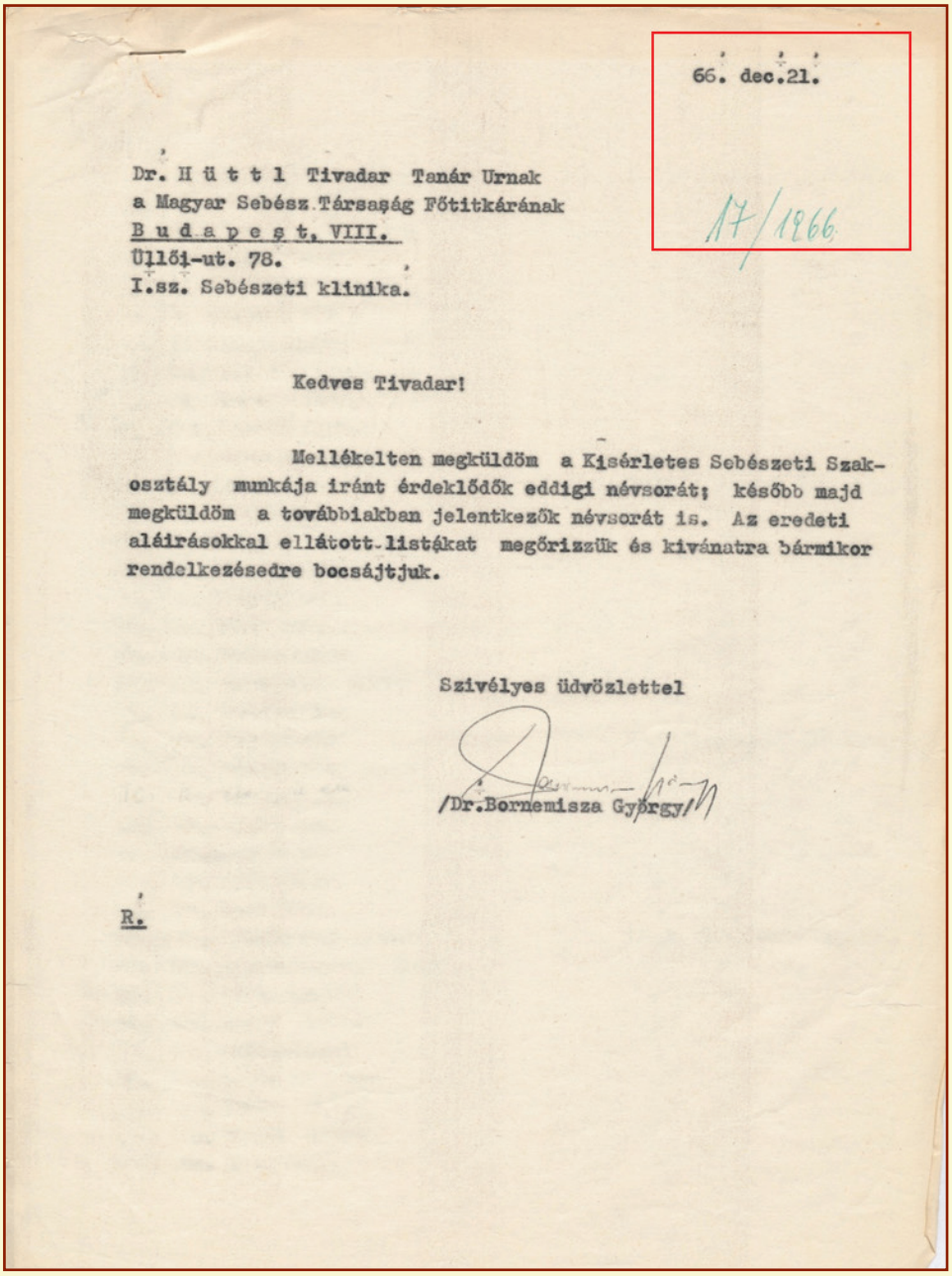
Ezek a dokumentumok eredeti nagyságukban lesznek bemutatva, hisz a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztálya szervezésének, megalakulásának pótolhatatlan dokumentumai ugyanúgy, mint az e levelekből sugallt gondolatnak, hogy talán a konferencia anyaga is megjelent annak idején az Orvosi Hetilapban, nemcsak a Szakosztály megalakulásának ténye és a jelentkezési felhívás. S valóban így történt.

A dokumentumok a 66. ábra részei s bemutatási sorrendjük a következő lesz:

– Levelek Hüttl Tivadar Tanár Úrnak az MST Főtitikárának 1966. december 21–i dátummal 62 fő részvételi szándékával, valamint 1967. január 25-i dátummal 74 fő részvételi szándékával [66. a)-f) ábra].

– A Kísérletes Sebészeti Szakosztály megalakulása után az I. Tudományos Ülés elnökének Bornemisza Györgynek és titkárának Furka Istvánnak a Meghívó levele kongresszusi részvételre és előadások bejelentésére [66. g) ábra].

S végül két korabeli fotó a Kongresszus Elnökéről, Dr. Bornemisza Györgyről és Titkáráról, Dr. Furka Istvánról [66. h)-i) ábra].

66. dec.21.

17/1966

Dr. H ü t t l Tivadar Tanár Urnak
a Magyar Sebész Társaság Főtitkárának
B u d a p e s t, VIII.
Üllői-ut. 78.
I.sz. Sebészeti klinika.

Kedves Tivadar!

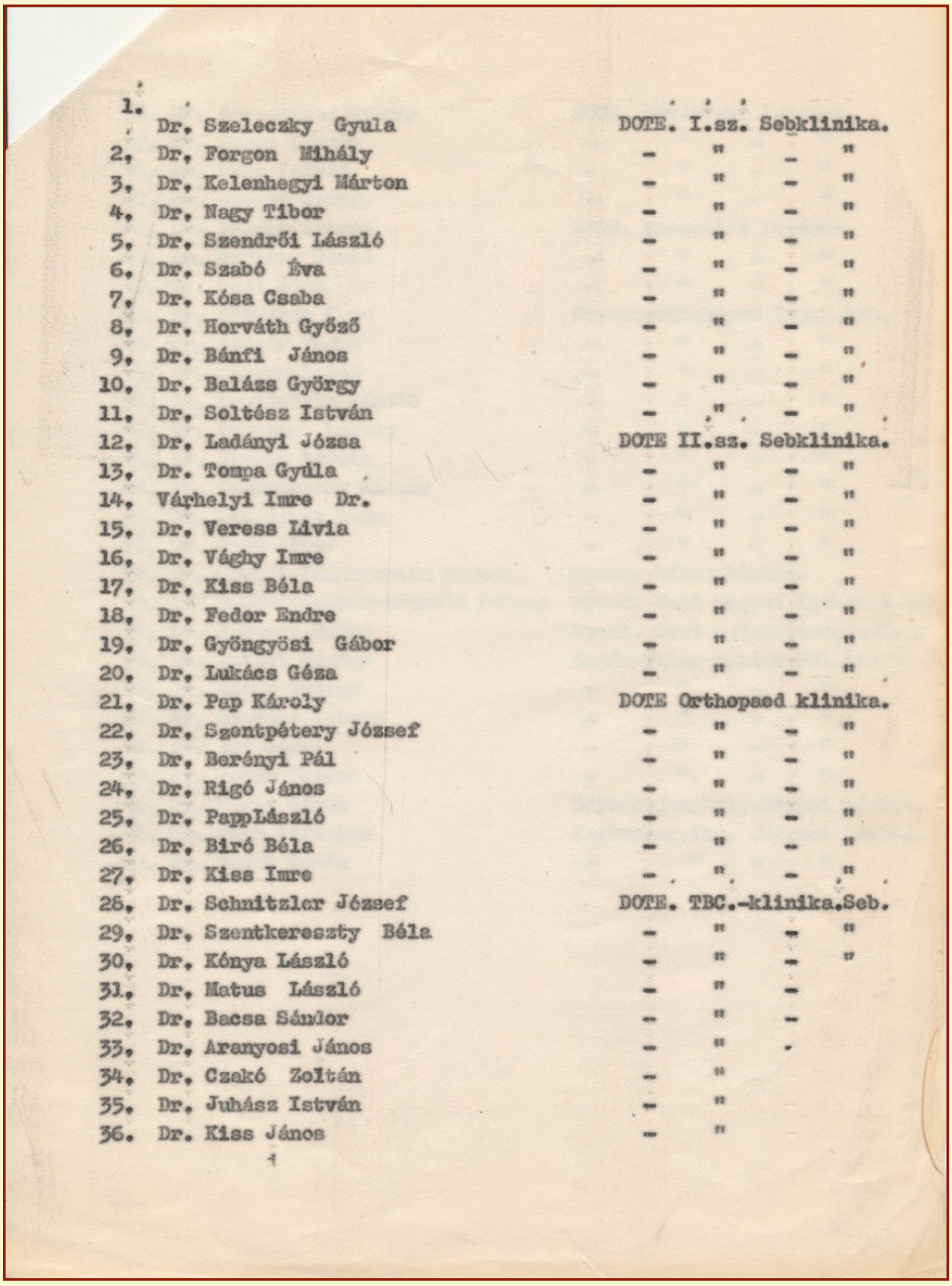
Mellékelten megküldöm a Kísérletes Sebészeti Szakosztály munkája iránt érdeklődők eddigi névsorát; később majd megküldöm a továbbiakban jelentkezők névsorát is. Az eredeti aláírásokkal ellátott listákat megőrizzük és kívánatra bármikor rendelkezésedre bocsájtjuk.

Szivélyes üdvözlettel

/Dr.Bornemisza György/

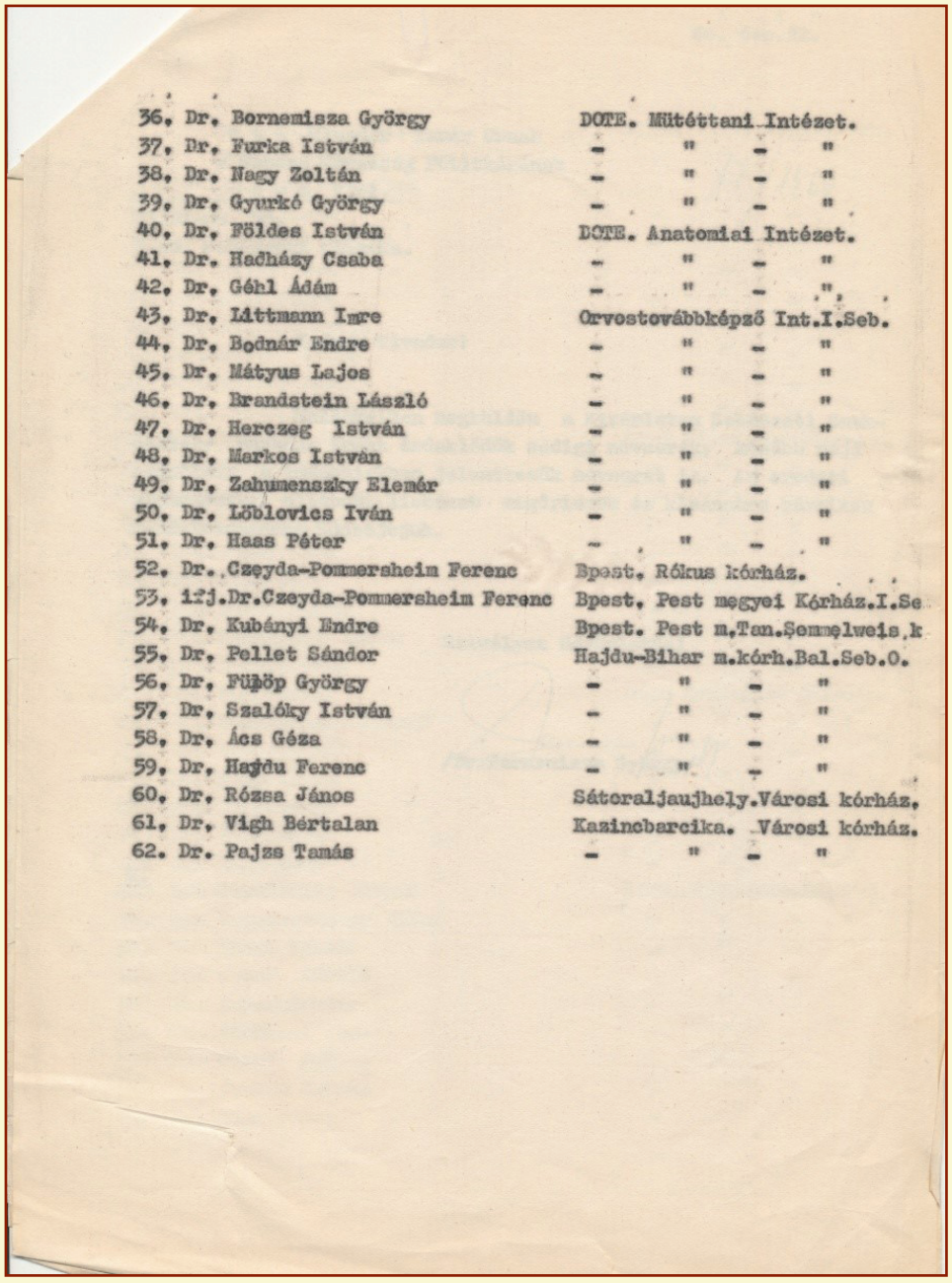
R.

66. ábra a) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1966. december 21. Levél az MST főtitkárának

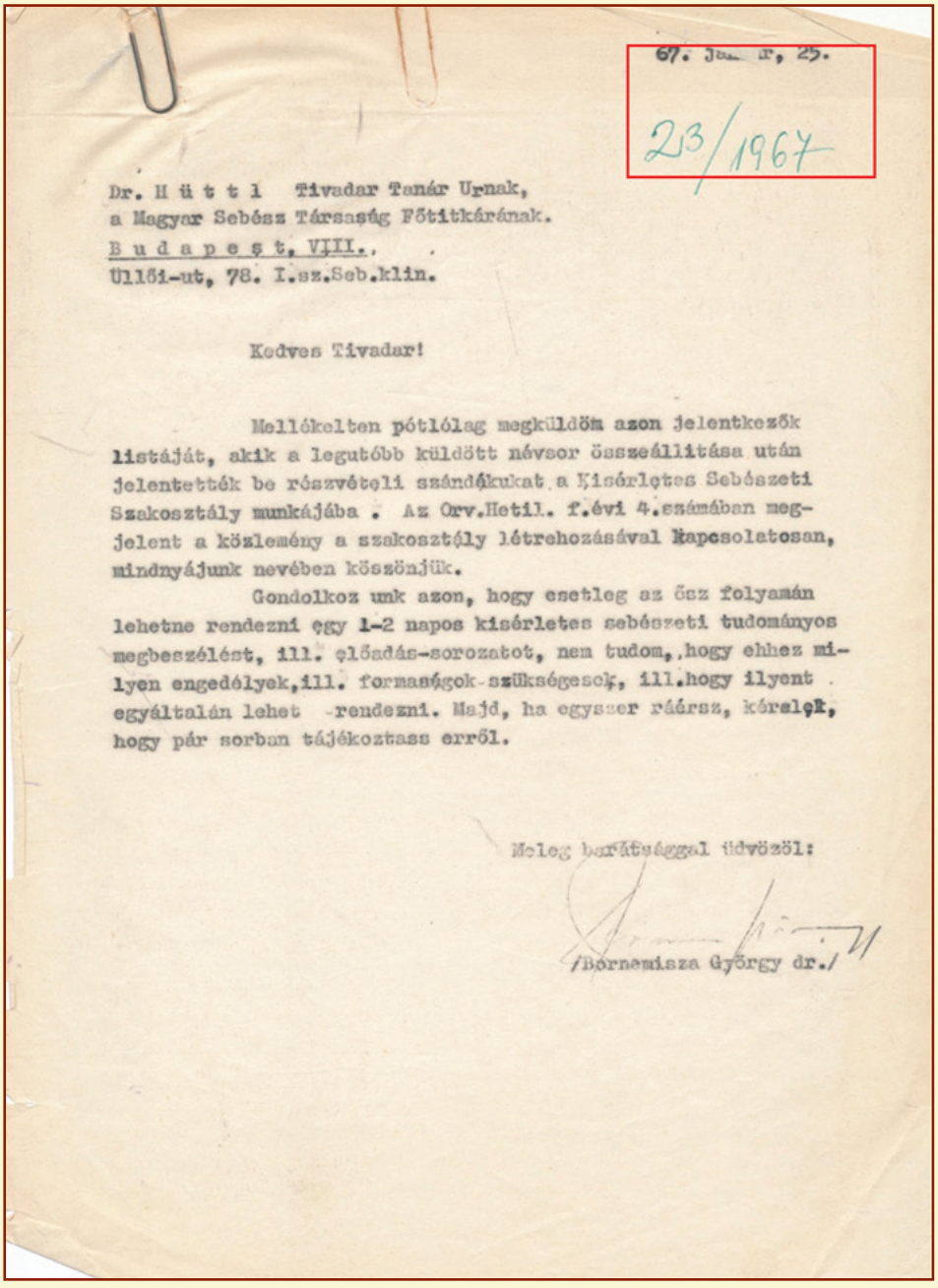
1.	Dr. Szeleczky Gyula	DOTE. I.sz. Sebklinika.
2.	Dr. Forgon Mihály	– " – "
3.	Dr. Kelenhegyi Márton	– " – "
4.	Dr. Nagy Tibor	– " – "
5.	Dr. Szendrői László	– " – "
6.	Dr. Szabó Éva	– " – "
7.	Dr. Kósa Csaba	– " – "
8.	Dr. Horváth Győző	– " – "
9.	Dr. Bánfi János	– " – "
10.	Dr. Balázs György	– " – "
11.	Dr. Soltész István	– " – "
12.	Dr. Ladányi Józsa	DOTE II.sz. Sebklinika.
13.	Dr. Tompa Gyula	– " – "
14.	Várhelyi Imre Dr.	– " – "
15.	Dr. Veress Lívia	– " – "
16.	Dr. Vághy Imre	– " – "
17.	Dr. Kiss Béla	– " – "
18.	Dr. Fedor Endre	– " – "
19.	Dr. Gyöngyösi Gábor	– " – "
20.	Dr. Lukács Géza	– " – "
21.	Dr. Pap Károly	DOTE Orthopaed klinika.
22.	Dr. Szentpétery József	– " – "
23.	Dr. Berényi Pál	– " – "
24.	Dr. Rigó János	– " – "
25.	Dr. PappLászló	– " – "
26.	Dr. Biró Béla	– " – "
27.	Dr. Kiss Imre	– " – "
28.	Dr. Schnitzler József	DOTE. TBC.-klinika.Seb.
29.	Dr. Szentkereszty Béla	– " – "
30.	Dr. Kónya László	– " – "
31.	Dr. Matus László	– " –
32.	Dr. Bacsa Sándor	– " –
33.	Dr. Aranyosi János	– "
34.	Dr. Czakó Zoltán	– "
35.	Dr. Juhász István	– "
36.	Dr. Kiss János	– "

66. ábra b) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1966. december 21. A jelentkezők névsora

36. Dr. Bornemisza György — DOTE. Műtéttani Intézet.
37. Dr. Furka István — " "
38. Dr. Nagy Zoltán — " "
39. Dr. Gyurkó György — " "
40. Dr. Földes István — DOTE. Anatomiai Intézet.
41. Dr. Hadházy Csaba — " "
42. Dr. Géhl Ádám — " "
43. Dr. Littmann Imre — Orvostovábbképző Int.I.Seb.
44. Dr. Bodnár Endre — " "
45. Dr. Mátyus Lajos — " "
46. Dr. Brandstein László — " "
47. Dr. Herczeg István — " "
48. Dr. Markos István — " "
49. Dr. Zahumenszky Elemér — " "
50. Dr. Löblovics Iván — " "
51. Dr. Haas Péter — " "
52. Dr. Czeyda-Pommersheim Ferenc — Bpest. Rókus kórház.
53. ifj.Dr.Czeyda-Pommersheim Ferenc — Bpest. Pest megyei Kórház.I.Se
54. Dr. Kubányi Endre — Bpest. Pest m.Tan.Semmelweis k
55. Dr. Pellet Sándor — Hajdu-Bihar m.kórh.Bal.Seb.O.
56. Dr. Püspöp György — " "
57. Dr. Szalóky István — " "
58. Dr. Ács Géza — " "
59. Dr. Hajdu Ferenc — " "
60. Dr. Rózsa János — Sátoraljaujhely.Városi kórház.
61. Dr. Vigh Bértalan — Kazincbarcika. Városi kórház.
62. Dr. Pajzs Tamás — " "

66. ábra c) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1966. december 21. A jelentkezők névsora

67. Ja[illegible] r, 25.

23/1967

Dr. H ü t t l Tivadar Tanár Urnak,
a Magyar Sebész Társaság Főtitkárának.
B u d a p e s t, VIII.,
Üllői-ut, 78. I.sz.Seb.klin.

Kedves Tivadar!

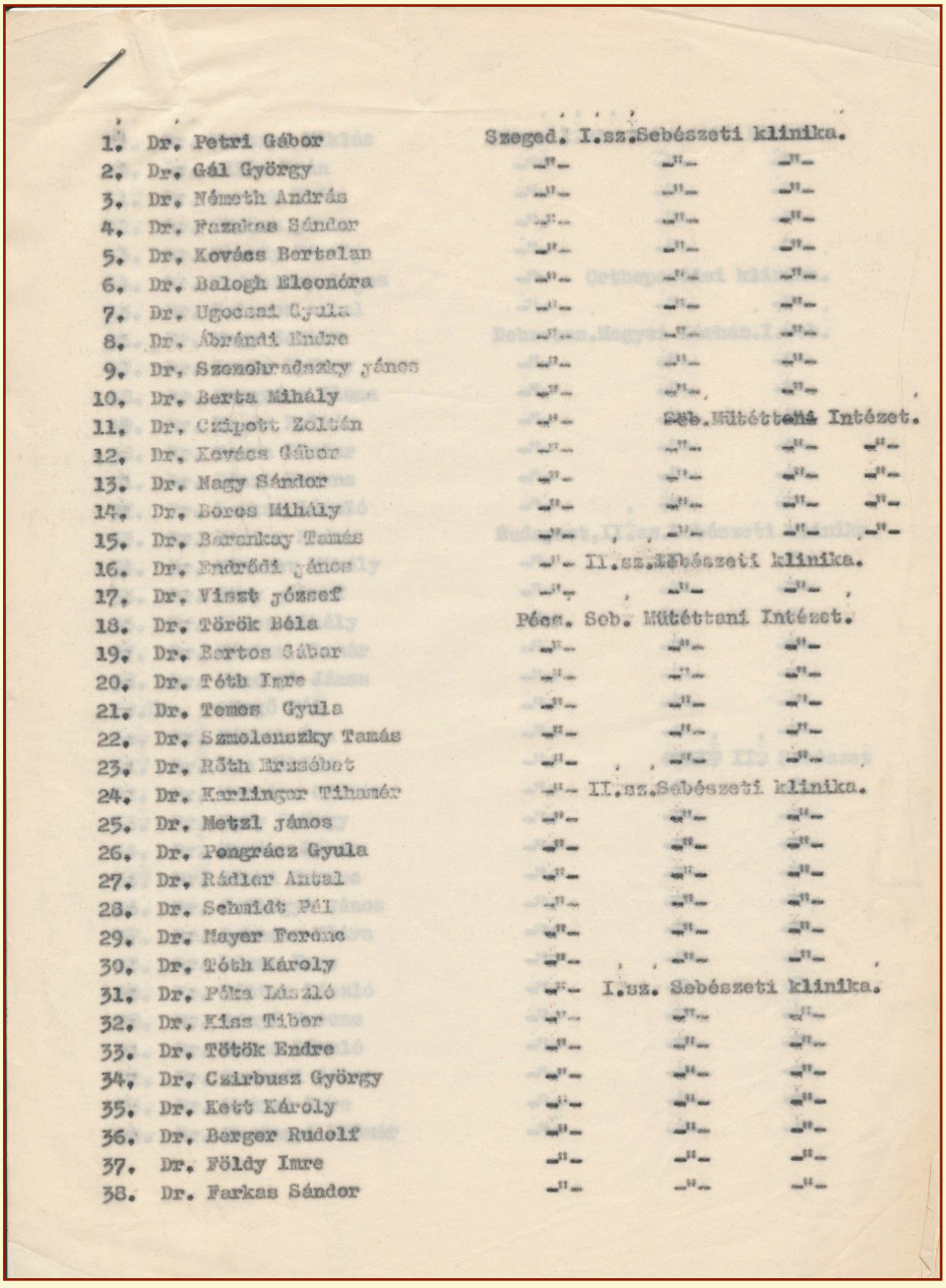
Mellékelten pótlólag megküldöm azon jelentkezők listáját, akik a legutóbb küldött névsor összeállitása után jelentették be részvételi szándékukat a Kisérletes Sebészeti Szakosztály munkájába . Az Orv.Hetil. f.évi 4.számában megjelent a közlemény a szakosztály létrehozásával kapcsolatosan, mindnyájunk nevében köszönjük.

Gondolkoz unk azon, hogy esetleg az ősz folyamán lehetne rendezni egy 1-2 napos kisérletes sebészeti tudományos megbeszélést, ill. előadás-sorozatot, nem tudom, hogy ehhez milyen engedélyek, ill. formaságok szükségesek, ill. hogy ilyent egyáltalán lehet rendezni. Majd, ha egyszer ráérsz, kérlek, hogy pár sorban tájékoztass erről.

Meleg barátsággal üdvözöl:

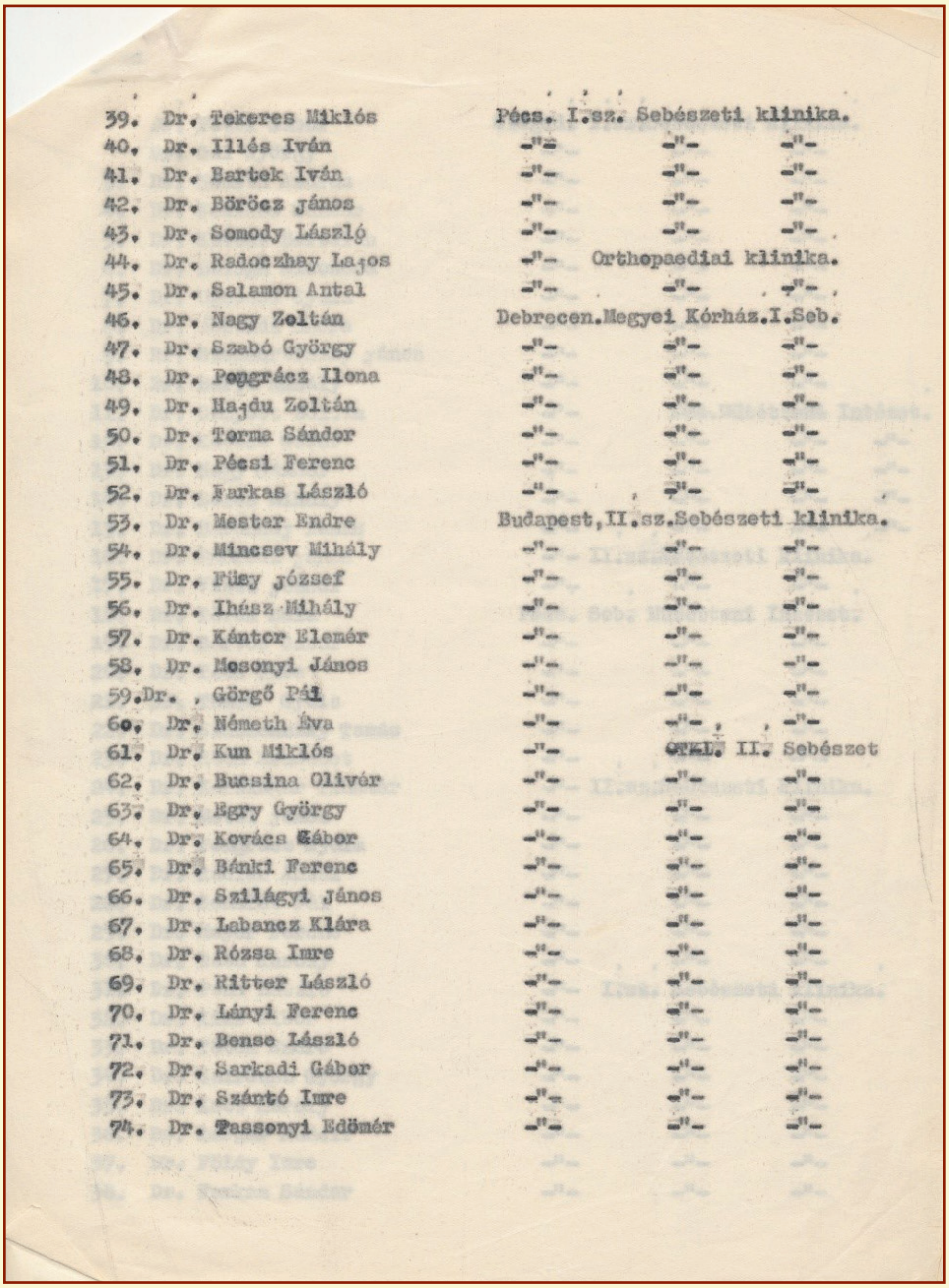
/Bornemisza György dr./

66. ábra d) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1967. január 25. Levél az MST főtitkárának

1.	Dr. Petri Gábor	Szeged. I.sz.Sebészeti klinika.
2.	Dr. Gál György	-"- -"- -"-
3.	Dr. Németh András	-"- -"- -"-
4.	Dr. Fazakas Sándor	-"- -"- -"-
5.	Dr. Kovács Bertalan	-"- -"- -"-
6.	Dr. Balogh Eleonóra	-"- -"- -"-
7.	Dr. Ugocsai Gyula	-"- -"- -"-
8.	Dr. Ábrándi Endre	-"- -"- -"-
9.	Dr. Szenohradszky János	-"- -"- -"-
10.	Dr. Berta Mihály	-"- -"- -"-
11.	Dr. Czipott Zoltán	-"- Seb.Műtéttani Intézet.
12.	Dr. Kovács Gábor	-"- -"- -"- -"-
13.	Dr. Nagy Sándor	-"- -"- -"- -"-
14.	Dr. Boros Mihály	-"- -"- -"- -"-
15.	Dr. Barankay Tamás	-"- -"- -"- -"-
16.	Dr. Endrődi János	-"- II.sz.Sebészeti klinika.
17.	Dr. Visszt József	-"- -"- -"-
18.	Dr. Török Béla	Pécs. Seb. Műtéttani Intézet.
19.	Dr. Bertos Gábor	-"- -"- -"-
20.	Dr. Tóth Imre	-"- -"- -"-
21.	Dr. Temes Gyula	-"- -"- -"-
22.	Dr. Szmolenszky Tamás	-"- -"- -"-
23.	Dr. Röth Erzsébet	-"- -"- -"-
24.	Dr. Karlinger Tihamér	-"- II.sz.Sebészeti klinika.
25.	Dr. Metzl János	-"- -"- -"-
26.	Dr. Pongrácz Gyula	-"- -"- -"-
27.	Dr. Rádler Antal	-"- -"- -"-
28.	Dr. Schmidt Pál	-"- -"- -"-
29.	Dr. Mayer Ferenc	-"- -"- -"-
30.	Dr. Tóth Károly	-"- -"- -"-
31.	Dr. Pőka László	-"- I.sz. Sebészeti klinika.
32.	Dr. Kiss Tibor	-"- -"- -"-
33.	Dr. Tötök Endre	-"- -"- -"-
34.	Dr. Czirbusz György	-"- -"- -"-
35.	Dr. Kett Károly	-"- -"- -"-
36.	Dr. Berger Rudolf	-"- -"- -"-
37.	Dr. Földy Imre	-"- -"- -"-
38.	Dr. Farkas Sándor	-"- -"- -"-

66. ábra e) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1967. január 25. A jelentkezők névsora

39.	Dr. Tekeres Miklós	Pécs. I.sz. Sebészeti klinika.
40.	Dr. Illés Iván	-"- -"- -"-
41.	Dr. Bartek Iván	-"- -"- -"-
42.	Dr. Böröcz János	-"- -"- -"-
43.	Dr. Somody László	-"- -"- -"-
44.	Dr. Radoczhay Lajos	-"- Orthopaediai klinika.
45.	Dr. Salamon Antal	-"- -"- -"-
46.	Dr. Nagy Zoltán	Debrecen.Megyei Kórház.I.Seb.
47.	Dr. Szabó György	-"- -"- -"-
48.	Dr. Pongrácz Ilona	-"- -"- -"-
49.	Dr. Hajdu Zoltán	-"- -"- -"-
50.	Dr. Torma Sándor	-"- -"- -"-
51.	Dr. Pécsi Ferenc	-"- -"- -"-
52.	Dr. Farkas László	-"- -"- -"-
53.	Dr. Mester Endre	Budapest,II.sz.Sebészeti klinika.
54.	Dr. Mincsev Mihály	-"- -"- -"-
55.	Dr. Füsy józsef	-"- -"- -"-
56.	Dr. Ihász Mihály	-"- -"- -"-
57.	Dr. Kántor Elemér	-"- -"- -"-
58.	Dr. Mosonyi János	-"- -"- -"-
59.	Dr. Görgő Pál	-"- -"- -"-
60.	Dr. Németh Éva	-"- -"- -"-
61.	Dr. Kun Miklós	-"- OTKI. II. Sebészet
62.	Dr. Bucsina Olivér	-"- -"- -"-
63.	Dr. Egry György	-"- -"- -"-
64.	Dr. Kovács Gábor	-"- -"- -"-
65.	Dr. Bánki Ferenc	-"- -"- -"-
66.	Dr. Szilágyi János	-"- -"- -"-
67.	Dr. Labancz Klára	-"- -"- -"-
68.	Dr. Rózsa Imre	-"- -"- -"-
69.	Dr. Ritter László	-"- -"- -"-
70.	Dr. Lányi Ferenc	-"- -"- -"-
71.	Dr. Bense László	-"- -"- -"-
72.	Dr. Sarkadi Gábor	-"- -"- -"-
73.	Dr. Szántó Imre	-"- -"- -"-
74.	Dr. Passonyi Edömér	-"- -"- -"-

66. ábra f) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztály szervezésének dokumentumai. 1967. január 25. A jelentkezők névsora

Igen tisztelt Kartars !

A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészi Szakosztálya 1967. szept. 29-30-án Debrecenben rendezi első tudományos ülését, melyre ezuton a rendezőség t. Címet tisztelettel meghivja.

E tudományos ülés előzetes programtervezete a következő : szeptember 29-én 14.30 h-kor az ülés megnyitása után referátumok, majd előadások, 20 h-kor közös vacsora az egyetemi étteremben.

Szeptember 30-án 8.30 h-kor a tudományos ülés folytatása a Hajduszoboszlói BÉKE gyógyüdülő szinházternében kb. 13 h-kor közös ebéd a gyógyfürdő éttermében. Ezt követően a gyógyfürdő igazgatósága a részivevők részére bemutatja és rendelkezésére bocsátja a fürdőjét.

Kiutazás Hajduszoboszlóra személygépkocsival, ill. külön autóbusszal.

Elhelyezési lehetőségek : az IBUSZ Debrecení kirendeltségén keresztül egy-, két ágyas szállodai szobákban a kivánságoknak messzemenő figyelembe vételével.

A mellékelt jelentkezési lapot sziveskedjék kitölteni, kivánságának megfelelően címünkre

1967. augusztus 1-ig

visszaküldeni. Ezen a lapon kérnénk az esetleges előadásának címét, ill. annak 4-5 soros kivonatát is.

A jelentkezéseknek megfelelően az IBUSZ Debrecení kirendeltsége intézkedik az elhelyezést, ellátást illetően.

Debrecen, 1967. junius 12.

Jelenkezését várva a rendezőség nevében tisztelettel üdvözli :

Bornemisza György dr.
és
Furka István dr.

Rendezőség címe : Debrecén, 12. Műtéttani Intézet.

66. ábra g) A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztálya I. Tudományos Ülésére szóló eredeti felhívó levele. **b)-c)** A kongresszus főszervezői az 1967-ben készült fotókon: Dr. Bornemisza György, Dr. Furka István

A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészi Szakosztálya I. Tudományos Ülését, az **I. Kísérletes Sebészeti Kongresszust 1967. szeptember 29–30-án** a debreceni intézet szervezte, részben **Debrecenben,** részben **Hajdúszoboszlón**.

A kongresszus Elnöke: Bornemisza György
A kongresszus Titkára: Furka István

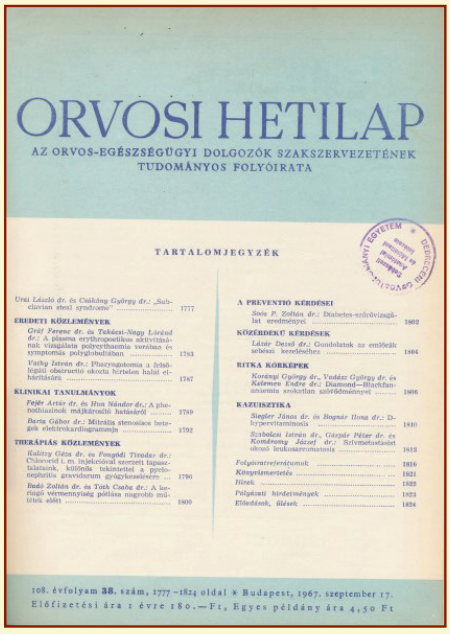
Sajnos erre a kongresszusra kongresszusi füzet nem készült. A kongresszus tudományos programja a 40 előadással – hasonlóan a felhívó levélhez – gépelt lapokon lett eljuttatva a résztvevőknek, de azt sajnos nem leltük fel.

Felleltük viszont az Orvosi Hetilapban a részletes programot s a Debreceni Orvostudományi Egyetem Évkönyvében a rövid kongresszusi beszámolót.

A 67. ábra tartalmazza az alábbi sorrendben ezeket a dokumentumokat:

– Az Orvosi Hetilap 1967. szeptember 17-i száma, benne a Tudományos Ülés programja [67. a)-b) ábra].

– A Debreceni Orvostudományi Egyetem 1967–1968. évi Évkönyvében található beszámoló, megörökítve ezt az első kongresszust [67. c) ábra].

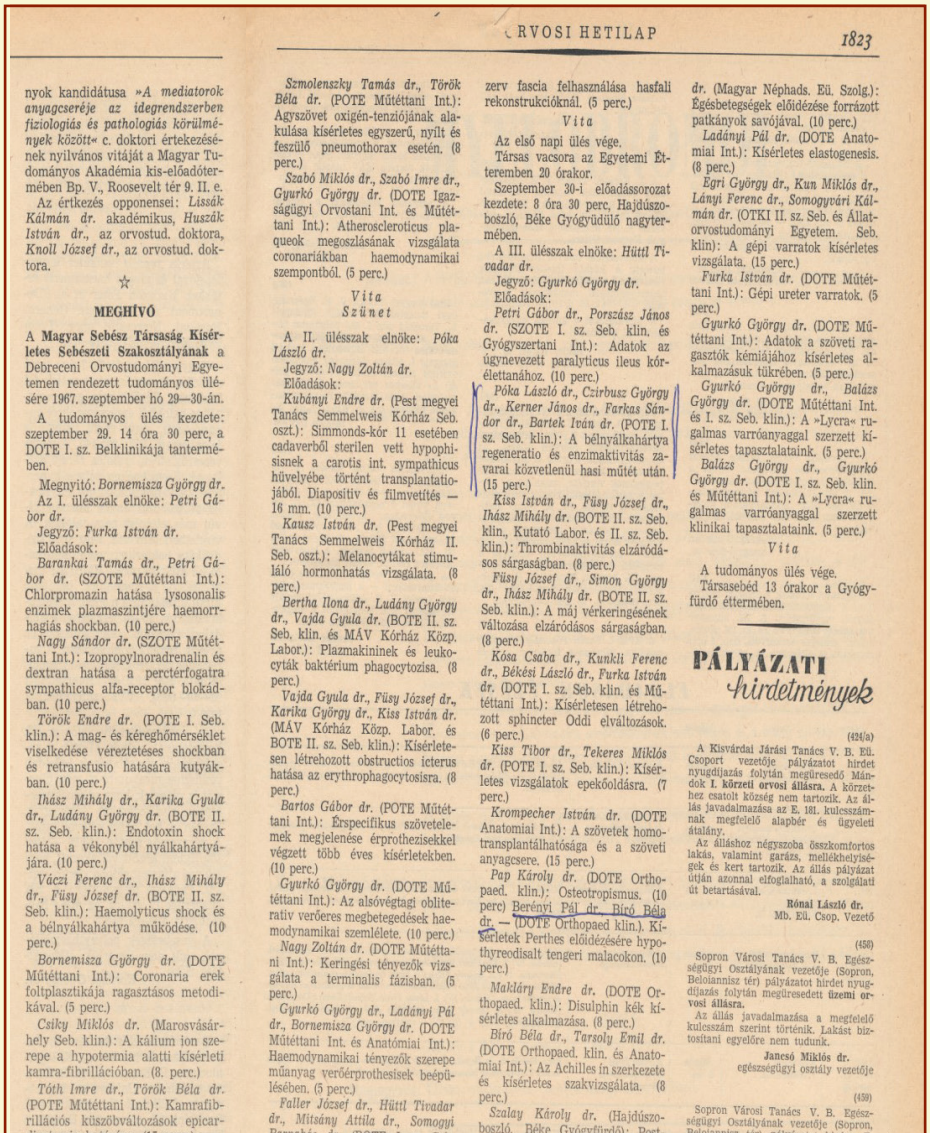
ORVOSI HETILAP

AZ ORVOS-EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK TUDOMÁNYOS FOLYÓIRATA

TARTALOMJEGYZÉK

108. évfolyam 38. szám, 1777–1824 oldal * Budapest, 1967. szeptember 17.
Előfizetési ára 1 évre 180.—Ft, Egyes példány ára 4,50 Ft

67. ábra a) Az Orvosi Hetilap 1967. szeptember 17-i lapszáma

ORVOSI HETILAP 1823

nyok kandidátusa »*A mediatorok anyagcseréje az idegrendszerben fiziologiás és pathologiás körülmények között*« c. doktori értekezésének nyilvános vitáját a Magyar Tudományos Akadémia kis-előadótermében Bp. V., Roosevelt tér 9. II. e.

Az értkezés opponensei: *Lissák Kálmán dr.* akadémikus, *Huszák István dr.*, az orvostud. doktora, *Knoll József dr.*, az orvostud. doktora.

☆

MEGHÍVÓ

A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakosztályának a Debreceni Orvostudományi Egyetemen rendezett tudományos ülésére 1967. szeptember hó 29—30-án.

A tudományos ülés kezdete: szeptember 29. 14 óra 30 perc, a DOTE I. sz. Belklinikája tantermében.

Megnyitó: *Bornemisza György dr.*

Az I. ülésszak elnöke: *Petri Gábor dr.*

Jegyző: *Furka István dr.*

Előadások:

Barankai Tamás dr., Petri Gábor dr. (SZOTE Műtéttani Int.): Chlorpromazin hatása lysosonalis enzimek plazmaszintjére haemorrhagiás shockban. (10 perc.)

Nagy Sándor dr. (SZOTE Műtéttani Int.): Izopropylnoradrenalin és dextran hatása a perctérfogatra sympathicus alfa-receptor blokádban. (10 perc.)

Török Endre dr. (POTE I. Seb. klin.): A mag- és kéreghőmérséklet viselkedése véreztetéses shockban és retransfusio hatására kutyákban. (10 perc.)

Ihász Mihály dr., Karika Gyula dr., Ludány György dr. (BOTE II. sz. Seb. klin.): Endotoxin shock hatása a vékonybél nyálkahártyájára. (10 perc.)

Váczi Ferenc dr., Ihász Mihály dr., Füsy József dr. (BOTE II. sz. Seb. klin.): Haemolyticus shock és a bélnyálkahártya működése. (10 perc.)

Bornemisza György dr. (DOTE Műtéttani Int.): Coronaria erek foltplasztikája ragasztásos metodikával. (5 perc.)

Csiky Miklós dr. (Marosvásárhely Seb. klin.): A kálium ion szerepe a hypotermia alatti kísérleti kamra-fibrillációban. (8. perc.)

Tóth Imre dr., Török Béla dr. (POTE Műtéttani Int.): Kamrafibrillációs küszöbváltozások epicardiectomia hatására. (15 perc.)

Temes Gyula dr., Böröcz János dr., Török Béla dr. (POTE Műtéttani Int): A postmortalis coronariographia értékelése ép és károsított keringésű kutyaszíveken. (10 perc.)

Róth Erzsébet dr., Török Béla dr. (POTE Műtéttani Int.): Ép és károsított keringésű szívizomzat fluorescens mikroszkópiás képe. (8 perc.)

Szmolenszky Tamás dr., Török Béla dr. (POTE Műtéttani Int.): Agyszövet oxigén-tenziójának alakulása kísérletes egyszerű, nyílt és feszülő pneumothorax esetén. (8 perc.)

Szabó Miklós dr., Szabó Imre dr., Gyurkó György dr. (DOTE Igazságügyi Orvostani Int. és Műtéttani Int.): Atheroscleroticus plaquek megoszlásának vizsgálata coronariákban haemodynamikai szempontból. (5 perc.)

Vita
Szünet

A II. ülésszak elnöke: *Póka László dr.*

Jegyző: *Nagy Zoltán dr.*

Előadások:

Kubányi Endre dr. (Pest megyei Tanács Semmelweis Kórház Seb. oszt.): Simmonds-kór 11 esetében cadaverből sterilen vett hypophisisnek a carotis int. sympathicus hüvelyébe történt transplantatiójából. Diapositiv és filmvetítés — 16 mm. (10 perc.)

Kausz István dr. (Pest megyei Tanács Semmelweis Kórház II. Seb. oszt.): Melanocytákat stimuláló hormonhatás vizsgálata. (8 perc.)

Bertha Ilona dr., Ludány György dr., Vajda Gyula dr. (BOTE II. sz. Seb. klin. és MÁV Kórház Közp. Labor.): Plazmakininek és leukocyták baktérium phagocytozisa. (8 perc.)

Vajda Gyula dr., Füsy József dr., Karika György dr., Kiss István dr. (MÁV Kórház Közp. Labor. és BOTE II. sz. Seb. klin.): Kísérletesen létrehozott obstructios icterus hatása az erythrophagocytosisra. (8 perc.)

Bartos Gábor dr. (POTE Műtéttani Int.): Érspecifikus szövetelemek megjelenése érprothezisekkel végzett több éves kísérletekben. (10 perc.)

Gyurkó György dr. (DOTE Műtéttani Int.): Az alsóvégtagi obliterativ verőeres megbetegedések haemodynamikai szemlélete. (10 perc.)

Nagy Zoltán dr. (DOTE Műtéttani Int.): Keringési tényezők vizsgálata a terminalis fázisban. (5 perc.)

Gyurkó György dr., Ladányi Pál dr., Bornemisza György dr. (DOTE Műtéttani Int. és Anatómiai Int.): Haemodynamikai tényezők szerepe műanyag verőérprothesisek beépülésében. (5 perc.)

Faller József dr., Hüttl Tivadar dr., Mitsány Attila dr., Somogyi Barnabás dr. (BOTE I. sz. Seb. klin.): A peritonealis resorptio kísérletes vizsgálata. (10 perc.)

Fedor Endre dr., Ladányi Józsa dr., Furka István dr. (DOTE II. sz. Seb. klin. és Műtéttani Int.): Totális és selectiv vagotomiák hatása kutyák atofan ulcusára. (15 perc.)

Bucsina Olivér dr., Ritter László dr., Bálint József dr. (OTK II. sz. Seb. és Orsz. Traumat. Int.): Konzerv fascia felhasználása hasfali rekonstrukcióknál. (5 perc.)

Vita

Az első napi ülés vége.

Társas vacsora az Egyetemi Éttermben 20 órakor.

Szeptember 30-i előadássorozat kezdete: 8 óra 30 perc, Hajdúszoboszló, Béke Gyógyüdülő nagytermében.

A III. ülésszak elnöke: *Hüttl Tivadar dr.*

Jegyző: *Gyurkó György dr.*

Előadások:

Petri Gábor dr., Porszász János dr. (SZOTE I. sz. Seb. klin. és Gyógyszertani Int.): Adatok az úgynevezett paralyticus ileus kórélettanához. (10 perc.)

Póka László dr., Czirbusz György dr., Kerner János dr., Farkas Sándor dr., Bartek Iván dr. (POTE I. sz. Seb. klin.): A bélnyálkahártya regeneratio és enzimaktivitás zavarai közvetlenül hasi műtét után. (15 perc.)

Kiss István dr., Füsy József dr., Ihász Mihály dr. (BOTE II. sz. Seb. klin., Kutató Labor. és II. sz. Seb. klin.): Thrombinaktivitás elzáródásos sárgaságban. (8 perc.)

Füsy József dr., Simon György dr., Ihász Mihály dr. (BOTE II. sz. Seb. klin.): A máj vérkeringésének változása elzáródásos sárgaságban. (8 perc.)

Kósa Csaba dr., Kunkli Ferenc dr., Békési László dr., Furka István dr. (DOTE I. sz. Seb. klin. és Műtéttani Int.): Kísérletesen létrehozott sphincter Oddi elváltozások. (6 perc.)

Kiss Tibor dr., Tekeres Miklós dr. (POTE I. sz. Seb. klin.): Kísérletes vizsgálatok epekőoldásra. (7 perc.)

Krompecher István dr. (DOTE Anatomiai Int.): A szövetek homotranspantálhatósága és a szöveti anyagcsere. (15 perc.)

Pap Károly dr. (DOTE Orthopaed. klin.): Osteotropismus. (10 perc) Berényi Pál dr., Bíró Béla dr. — (DOTE Orthopaed klin.). Kísérletek Perthes előidézésére hypothyreodisalt tengeri malacokon. (10 perc.)

Makláry Endre dr. (DOTE Orthopaed. klin.): Disulphin kék kísérletes alkalmazása. (8 perc.)

Bíró Béla dr., Tarsoly Emil dr. (DOTE Orthopaed. klin. és Anatomiai Int.): Az Achilles ín szerkezete és kísérletes szakvizsgálata. (8 perc.)

Szalay Károly dr. (Hajdúszoboszló, Béke Gyógyfürdő): Posttraumás algodystrophia egyes kérdései. (10 perc.)

Vita
Szünet

A IV. ülésszak elnöke: *Ladányi Józsa dr.*

Jegyző: *Kósa Csaba dr.*

Előadások:

Novák János dr., Dallos György dr. (Magyar Néphads. Eü. Szolg.): Égésbetegségek előidézése forrázott patkányok savójával. (10 perc.)

Ladányi Pál dr. (DOTE Anatomiai Int.): Kísérletes elastogenesis. (8 perc.)

Egri György dr., Kun Miklós dr., Lányi Ferenc dr., Somogyvári Kálmán dr. (OTKI II. sz. Seb. és Állatorvostudományi Egyetem. Seb. klin): A gépi varratok kísérletes vizsgálata. (15 perc.)

Furka István dr. (DOTE Műtéttani Int.): Gépi ureter varratok. (5 perc.)

Gyurkó György dr. (DOTE Műtéttani Int.): Adatok a szöveti ragasztók kémiájához kísérletes alkalmazásuk tükrében. (5 perc.)

Gyurkó György dr., Balázs György dr. (DOTE Műtéttani Int. és I. sz. Seb. klin.): A »Lycra« rugalmas varróanyaggal szerzett kísérletes tapasztalataink. (5 perc.)

Balázs György dr., Gyurkó György dr. (DOTE I. sz. Seb. klin. és Műtéttani Int.): A »Lycra« rugalmas varróanyaggal szerzett klinikai tapasztalataink. (5 perc.)

Vita

A tudományos ülés vége.

Társasebéd 13 órakor a Gyógyfürdő éttermében.

PÁLYÁZATI *hirdetmények*

(424/a)

A Kisvárdai Járási Tanács V. B. Eü. Csoport vezetője pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedő Mándok **I. körzeti orvosi állásra.** A körzethez csatolt község nem tartozik. Az állás javadalmazása az E. 181. kulcsszámnak megfelelő alapbér és ügyeleti átalány.

Az álláshoz négyszoba összkomfortos lakás, valamint garázs, mellékhelyiségek és kert tartozik. Az állás pályázat útján azonnal elfoglalható, a szolgálati út betartásával.

Rónai László dr.
Mb. Eü. Csop. Vezető

(458)

Sopron Városi Tanács V. B. Egészségügyi Osztályának vezetője (Sopron, Beloiannisz tér) pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett **üzemi orvosi állásra.**

Az állás javadalmazása a megfelelő kulcsszám szerint történik. Lakást biztosítani egyelőre nem tudunk.

Janecó Miklós dr.
egészségügyi osztály vezetője

(459)

Sopron Városi Tanács V. B. Egészségügyi Osztályának vezetője (Sopron, Beloiannisz tér) pályázatot hirdet: E. 109. kulcsszámú **osztályvezető sebész főorvosi állásra.**

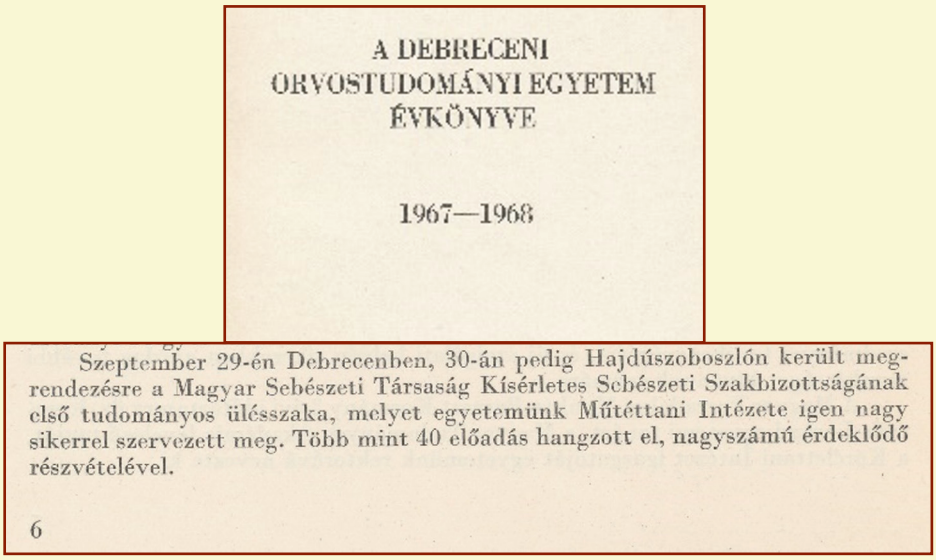
Janecó Miklós dr.
egészségügyi osztály vezetője

(460)

Pályázatot hirdetek a szentendrei rendelőintézetben áthelyezés miatt megüresedett **szemész szakfőorvosi állásra.** Ksz. E. 126. Illetmény havi 2550 Ft. Az állás Budapesttől elláthető és azonnal elfoglalható.

Szinna Ferenc dr.
r. i. ig.-főorvos

67. ábra b) A kongresszus tudományos programja az Orvosi Hetilapban

A DEBRECENI
ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
ÉVKÖNYVE

1967—1968

Szeptember 29-én Debrecenben, 30-án pedig Hajdúszoboszlón került megrendezésre a Magyar Sebészeti Társaság Kísérletes Sebészeti Szakbizottságának első tudományos ülésszaka, melyet egyetemünk Műtéttani Intézete igen nagy sikerrel szervezett meg. Több mint 40 előadás hangzott el, nagyszámú érdeklődő részvételével.

6

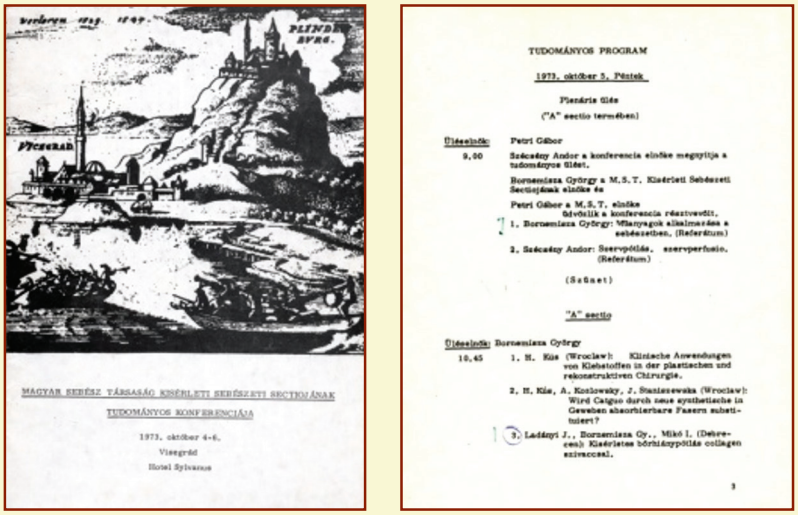
67. ábra c) Az első kongresszus méltatása a DOTE 1967–1968. évi Évkönyvében: „Szeptember 29-én Debrecenben, 30-án pedig Hajdúszoboszlón került megrendezésre a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szakbizottságának első tudományos ülésszaka, melyet egyetemünk Műtéttani Intézete igen nagy sikerrel szervezett meg. Több mint 40 előadás hangzott el, nagyszámú érdeklődő részvételével.”

Ezt követően kétévente, mindig a páratlan számú években, forgórendszerben rendezték a társintézetek ezeket a kongresszusokat. A páros számú években rendezett Magyar Sebész Társaság Kongresszusainak mindig voltak kísérletes sebészeti kutatásokkal foglalkozó ülésszakai, – általában „Fórum” címszó alatt – melyeknek elnöki és titkári teendőinek ellátására ezen intézetek vezetői és munkatársai kaptak felkérést.

1970-ben Budapesten volt a 40. Nemzetközi Sebész-, Traumatológus- és Aneszteziológus Konferencia, ahol Bornemisza György és Furka István üléselnöki teendőket látott el.

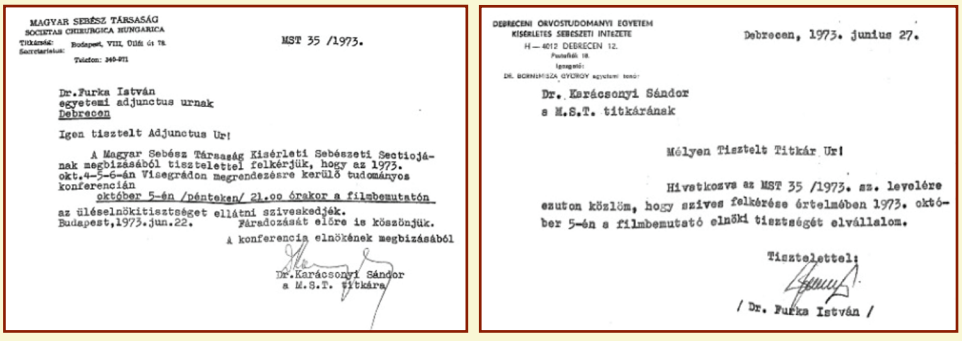
1972. október 5–7. között a 41. MST Nemzeti Nagygyűlése Budapesten volt. Ez volt az első konferencia, amelyen e könyv első szerzője akkor pályáját kezdő kutatóként résztvehetett és betekintést nyert a sebészeti jellegű tudományos konferenciák világába. Bornemisza György és Furka István üléselnöki teendőket látott el a „Fórum” Szekcióban, ahol intézetünk 3 előadást tartott.

1973-ban Kísérletes Sebész Konferencia volt Visegrádon. Mikó Irén itt tartotta élete első előadását Ladányi Józsa, Bornemisza György, Mikó Irén: „Kísérletes bőrhiánypótlás Collagen szivaccsal” címmel (68. ábra).

68. ábra a) A Magyar Sebész Társaság Kisérleti Sebész Sectiójának Tudományos Konferenciája, Visegrád, 1973. október 4–6. Programfüzete **b)** Mikó Irén első kongresszusi előadásának megjelenítésével

A Magyar Sebész Társaság vezetősége figyelemmel kísérte és nagyon támogatta ezeket a konferenciákat. Ekkor az MST Elnöke Petri Gábor, Titkára Karácsonyi Sándor volt. Érdekességképpen egy levelezést bemutatunk a Visegrádi Kongresszus egyik ülésszakának elnöki teendőire való felkérésről (69. ábra), mely ebben az időben az MST titkárának feladatkörébe tartozott.

69. ábra a) Karácsonyi Sándor az MST titkárának felkérő levelele a filmbemutató elnöki tisztségére **b)** s annak elvállalásáról a visszajelző levél Furka István részéről

Az 1974 évi MST Kongresszus Budapesten 42. Nemzetközi Sebész-, Traumatológus-, Angiológus- és Aneszteziológiai Konferencia néven lett megszervezve.

A Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebészeti Sectiójának V. Tudományos Konferenciáját nemzetközi részvétellel **1975. szeptember 25–27.** között **Hajdúszoboszló**n a Délibáb Hotelben illetve a TIVIZIG (Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság) két előadótermében a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet szervezte.

A Konferencia Elnöke: Bornemisza György
Intézőbizottság: Furka István
Mikó Irén
Szentkereszty Béla

A kongresszus megnyitóján Bornemisza György Professzor, a kongresszus elnöke részéről az alábbi köszöntés hangzott el, melyet e kongresszus szervezési dossziéjában leltünk fel:

„Kedves Kartársak! Kedves Vendégeink!

Üdvözlöm Önöket Kísérletes Sebészeti Konferenciánkon, melyet kétévenként ötödik alkalommal rendezünk meg Magyarországon egyre nagyobb számú résztvevővel. Külön üdvözlöm a Hajdúszoboszló Városi Pártbizottság részéről Úhr Attilánét, a Városi Tanács részéről Dr. Tajthy Ferenc elvtársat, a Magyar Sebész Társaság Alelnökét Dr. Széchény Andor professzort, a Debreceni Orvostudományi Egyetemről Dr. Leövey András professzort. Köszönöm, hogy jelenlétükkel megtiszteltek bennünket! Jelentem, hogy Dr. Uzvölgyi Ferenc megyei főorvos is megtisztel bennünket.

A klinikai orvostudomány fejlődésének egyik fontos pillérét az állatkísérletek jelentik. Vonatkozik ez természetesen a gyakorlati sebészet különböző ágaira is. A kísérletes sebészet problémáit számos helyi és nemzetközi kongresszus, folyóirat taglalja, így jelentőségét aligha kell tovább hangsúlyoznom. Mi 1967-ben tartottunk Magyarországon ilyen jellegű kongresszust, Debrecenben és Hajdúszoboszlón, s már akkor elég nagy volt az érdeklődés munkánk iránt. Eredményeinket nemcsak ezeken a konferenciákon ismertetjük, az ugyancsak kétévenként ismétlődő Sebész Nagygyűléseinken a Fórum keretében is módunkban van ilyen jellegű előadásokat tartani.

Ez alkalommal nem szerveztünk referátumokat, hogy minél több idő maradjon az egyéni illetve csoportos kutatások eredményének ismertetésére, a beható, őszinte vitákra. Remélem, hogy sokat fogunk tanulni egymástól.

Egyéni, illetve csoportos igények alapján lehetőség van arra is, hogy az érdeklődők megtekintsék a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézetét, s természetesen az Egyetemet, illetve Debrecent is.

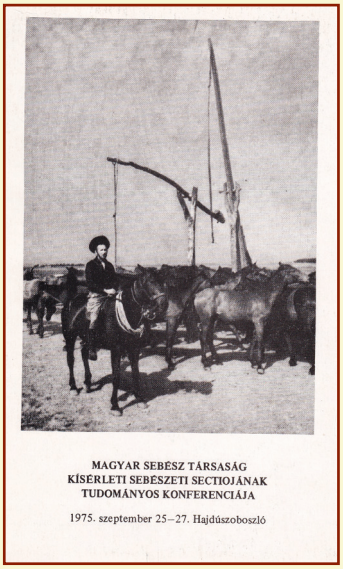
Reméljük, hogy jól fogják érezni magukat és a kongresszus során hasznos eszmecserék alakulnak ki, melyek elmélyítik barátságunkat, s további együttműködésünket.

Jelentem még, hogy Petri Gábor professzor értesített, hogy parlamenti elfoglaltsága miatt nem tud konferenciánkon jelen lenni, vagy csak nagyon későn fog érkezni. Sajnáljuk nagyon.

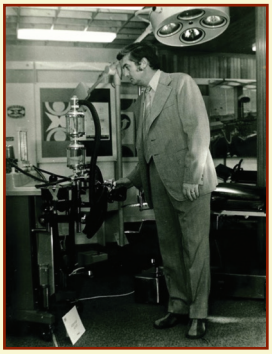
Felhívom még szíves figyelmüket az orvosi műszerkiállítások megtekintésére.

Remélem, hogy ez a kellemes üdülőhelyi környezet is hozzájárul majd a Kongresszus sikeréhez. Nagy örömünkre szolgál nemcsak a nagyszámú hazai résztvevő, hanem azok a kedves kollégák is, akik eljöttek hozzánk."

A Konferencia tudományos programjában 90 előadás hangzott el szinkron német–magyar tolmácsolással. E Konferencián intézetünk 9 előadást tartott. A magyar előadókon kívül 15 külföldi (német, csehszlovák, román, finn, angol) szerző is beszámolt tudományos kutatási eredményeikről. A konferencián a három kísérletes sebészeti intézeten túlmenően számos sebészeti klinika illetve osztály mutatta be kutatási eredményeit (70–71. ábra). Emlékezetünk szerint a budapesti I. Sebészeti Klinika 21 sebészével képviseltette magát. Mintegy 220 résztvevője volt a konferenciának, ebből 32 külföldi sebész kolléga.

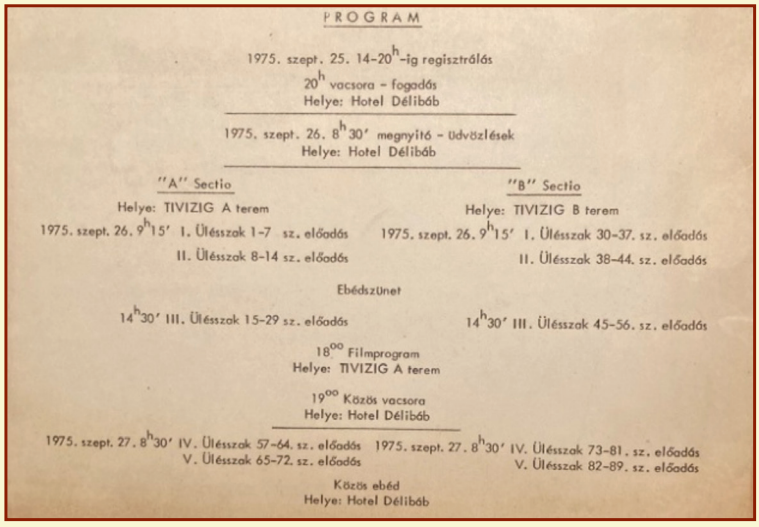
70. ábra a) A kongresszusi program füzet fedőlapja, **b)** Az első ülésszakona Petri Gábort helyettesítő Mester Endre professzor üléselnök mellett élete első üléstitkári megbízását kapta Mikó Irén az „A" Sectio I. Ülésszakán, **c)** Furka István a kongresszus titkára a műszer kiállításon, **d)** hivatalosan is megköszönte a kiállítók támogatását az egyik kongresszusi szünetben

Neves műszer- és gyógyszer kiállítóink voltak nemcsak belföldről, hanem külföldről is (Converta-Helsinki, Grenzmüller–Solingen, Davis & Geck, Johnson, Medicor Művek, Behring-Hoechst, Chinoin).

A konferencia időtartama alatt megbeszélések történtek a Magyar Sebész Társaság vezetősége, a Kísérleti Sebészet Sectio vezetősége és az NDK Sebészeti Szakosztályának vezetősége között egy bilaterális kísérletes sebészeti együttműködési szerződés előkészítésére vonatkozóan.

Témakörök

1. Szervtranszplantatio és extracorporalis szervperfusio
2. Művi keringés
3. Máj-epeút rendszer és portalis hypertonia
4. Szabadon választott témák az urológiai sebészet, tápcsatorna, keringés, endocrinologia stb. témakörökből

PROGRAM

1975. szept. 25. 14–20^{h}-ig regisztrálás
20^{h} vacsora – fogadás
Helye: Hotel Délibáb

1975. szept. 26. 8^{h}30′ megnyitó – üdvözlések
Helye: Hotel Délibáb

"A" Sectio
Helye: TIVIZIG A terem
1975. szept. 26. 9^{h}15′ I. Ülésszak 1–7 sz. előadás
II. Ülésszak 8–14 sz. előadás

"B" Sectio
Helye: TIVIZIG B terem
1975. szept. 26. 9^{h}15′ I. Ülésszak 30–37. sz. előadás
II. Ülésszak 38–44. sz. előadás

Ebédszünet

14^{h}30′ III. Ülésszak 15–29 sz. előadás
14^{h}30′ III. Ülésszak 45–56. sz. előadás

18^{oo} Filmprogram
Helye: TIVIZIG A terem

19^{oo} Közös vacsora
Helye: Hotel Délibáb

1975. szept. 27. 8^{h}30′ IV. Ülésszak 57–64. sz. előadás
V. Ülésszak 65–72. sz. előadás
1975. szept. 27. 8^{h}30′ IV. Ülésszak 73–81. sz. előadás
V. Ülésszak 82–89. sz. előadás

Közös ebéd
Helye: Hotel Délibáb

71. ábra A kongresszusi füzet összefoglaló program-lapja

Tudományos program

„A" Sectio – szeptember 26.

I. Ülésszak:

Üléselnök: Mester Endre, Üléstitkár: Mikó Irén

Pancreas transzplantációs kutatási eredményeket mutattak be a szegedi, debreceni és a greifswaldi intézetekből.

II. Ülésszak:

Üléselnök: Bornemisza György, Üléstitkár: Tóth Imre

Főként vese transzplantációs kutatásaik eredményeit mutatta be a budapesti I. sz. Sebészeti Klinika transzplantációs munkacsoportja, de máj transzplantációs eredmények is bemutatásra kerültek a drezdai Intézetből.

III. Ülésszak:

Üléselnök: Szentkereszty Béla, Üléstitkár: Temes Gyula

Főként vese konzerválási kutatási eredmények bemutatása történt nagyrészben a pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet munkájából, de a budapesti I. sz. Sebészeti Klinikáról és Berlinből is hangzott el előadás.

„B" Sectio – szeptember 26.

I. Ülésszak:

Üléselnök: Török Béla, Üléstitkár: Alánt Oszkár

Az előadások a myocardium ischaemia kísérletes vonatkozásai mellett, szívsebészeti kutatási és klinikai erdmények ismertetésével, érsebészeti kérdésekkel foglalkoztak a pécsi, a debreceni Intézet, a budapesti Klinika és a berettyóújfalui Kórház eredményeinek bemutatásával.

II. Ülésszak:

Üléselnök: Szécsény Andor, Üléstitkár: Barankay András

A máj-epeutak sebészeti vonatkozásában hangzottak el előadások főként a budapesti Sebészeti Klinikákról, valamint Székesfehérvárról.

III. Ülésszak:

Üléselnök: Nagy Sándor, Üléstitkár: Flautner Lajos

Az első rész a portalis hypertensio sebészi kérdéseit tárgyalta főként a budapesti I. sz. Sebészeti Klinika máj munkacsoportjától, valamint a drezdai Sebészeti Klinika előadásai kapcsán. A második rész máj ischaemia-, pancreas sebészeti problémákat tárgyalt meg drezdai, greifswaldi és budapesti munkacsoportok előadásai alapján.

Film program

Üléselnök: Perner Ferenc, Üléstitkár: Kupcsulik Péter

Nagyrészt állatkísérletes szervtranszplantációs (vese, máj, pancreas, szív) filmek vetítése történt, de a program anyaga írásban nem maradt fenn, csak annyi információ, hogy a program „nyitott" maradt, az utolsó pillanatig lehetett rá jelentkezni.

„A" Sectio – szeptember 27.
IV. Ülésszak:
Üléselnök: Ladányi Józsa, Üléstitkár: Szmolenszky Tamás
Állatkísérletes kutatási eredmények bemutatásai hangzottak el különböző kutatási témákban: hypoxia, haemorrhagiás shock, heveny légzési elégtelenség kezelése kisegítő tüdővel, biológiai fedőkötések vizsgálata.
V. Ülésszak:
Üléselnök: Furka István, Üléstitkár: Erdős Éva
Főként urológiai témakörben hangzottak el kísérletes és klinikai jellegű előadások főként a sebészeti ragasztóanyagok használatáról Intézetünkből, a debreceni, a salgótarjáni és a pécsi Urológiai Osztályokról. Helsinkiből is elhangzott egy előadás a sebészeti egyszerhasználatos textiliákról, valamint egy debreceni előadás Intézetünkből a kísérletes lépsérülések ellátásáról számolt be.

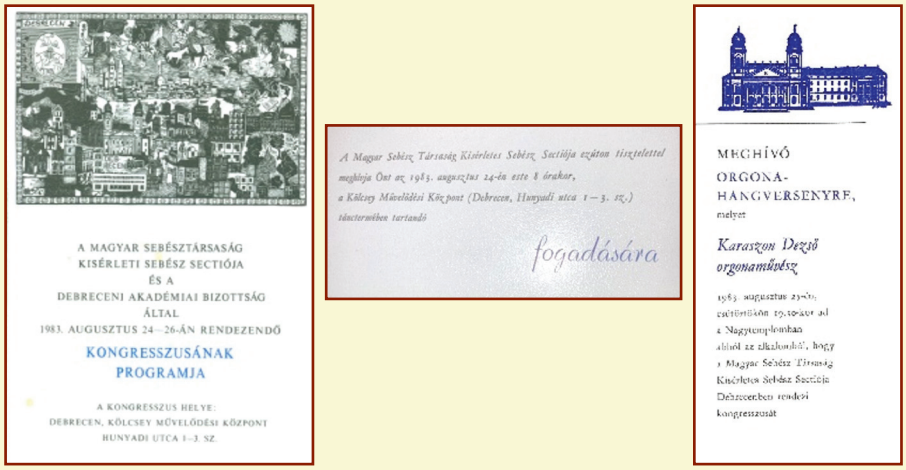
„B" Sectio – szeptember 27.
IV. Ülésszak:
Üléselnök:Karácsonyi Sándor, Üléstitkár: Rőth Erzsébet
Nyelőcső-, gyomor- és bélsebészeti témakörben hangzottak el klinikai és kísérletes eredmények debreceni, lipcsei, greifswaldi, erdélyi, szegedi, budapesti kutatóktól, valamint heveny végtag ischaemiás kutatásokról, és segmentális hőmérséklet különbségekről kutyák nagy arteriái és vénái vonatkozásában.
V. Ülésszak:
Üléselnök: Ihász Mihály, Üléstitkár: Faller József
Kisérletes hasi összenövések téma Budapestről, gyomor műtétek technikai lehetőségeiről lipcsei, budapesti, nagyváradi sebész kollegák számoltak be
Elhangzott egy liofilezéssel és sugársterilezéssel előállított in-praeparatum transplantiós vizsgálatát bemutató előadás is debreceni-budapesti kollaboráció kapcsán.

Ezt követően mindig részt vettünk előadásokkal is mind a Magyar Sebész Társaság, mind a Kísérletes Sebészeti Szekció kongresszusain is, így:

1976. Debrecen, Magyar Sebész Társaság 43. Nagygyűlés
1977. Pécs, Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectio Kongresszusa
1978. Budapest, Magyar Sebész Társaság 44. kongresszus
1979. Szeged, Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectio Kongresszusa
1980. Szeged, Magyar Sebész Társaság 45. Kongresszus
1981. Budapest, Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectio Kongresszusa
1982. Budapest, Magyar Sebész Társaság 46. Kongresszusa, Nagygyűlése
1982. Pécs, Bilaterális Magyar-Csehszlovák Kísérletes Sebészeti Konferencia

A Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectiója kongresszusát Debrecenben 1983. augusztus 24–26. között ismét intézetünk szervezte a Debreceni Akadémiai Bizottsággal együttműködve a Kölcsey Művelődési Központban.

A Kongresszus Elnökei: Balázs György, Bornemisza György
A Kongresszus Titkára: Furka István

72. ábra a) A Kongresszus programfüzete, **b)** a nyitó fogadásra és az **c)** orgona hangversenyre szóló meghívóval

A Kísérletes Sebészeti Intézetek előadásai mellet az orvosegyetemek Sebész Klinikáiról, és a különböző Sebészeti Osztályokról 122 előadás hangzott el. Mintegy 200 résztvevője volt a kongresszusnak (72. ábra). Nagyszámú lengyel (Warszawa, Krakkó, Poznan, Wroclaw, Lódz, Gdansk, Lublin, Bialystok), csehszlovák (Bratislava), NDK (Berlin, Rostock, Leipzig), osztrák (Bécs, Innsbruck, Salzburg), NSZK (Münster) résztvevő volt, emiatt ún. külföldi ülésszakok is voltak (73. ábra).

Témakörök
Vese-, máj-, pancreas transzplantáció
Szervkonzerválás – pancreas, vese, máj
Szívsebészet, mellkassebészet, érsebészet
Szivizom ischaemiás károsodások
Hypothermiás vese sebészet
Immunologia
Shock kutatások
Nyelőcső-, gyomor-, béltraktus sebészete

Tudományos program

„A" Sectio – augusztus 25.

I. Ülésszak:

Üléselnök: Petri Gábor, Üléstitkár: Lantos János

Szervtranszplantáció kapcsán főleg kísérletes adatok hangzottak el a szegedi társintézet munkatársaitól, de már a klinikai transzplantáció kapcsán is jelentek meg adatok Szegedről, illetve Budapestről. Osztrák és lengyel előadói is voltak a szekciónak állatkísérletes transzplantációk kapcsán.

II. Ülésszak:

Üléselnök: Pintér József, Üléstitkár: Adamicza Ágnes

Elsősorban vese prezerváció és transzplantációval kapcsolatos előadások voltak a pécsi és a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetek munkáiból. Ebben a témakörben előadások hangzottak el német (NSZK) és lengyel előadók részéről is. Budapestről előadás hangzott el a laser hatásáról is.

III. Ülésszak:

Üléselnök: Török Béla, Üléstitkár: Tarsoly Emil

A szívizom ischaemiás károsodással kapcsolatos kutatási eredményekről számoltak be a pécsi testvérintézet munkatársai, de előadások hangzottak el pozsonyi és lengyel kutató intézetekből is.

IV. Ülésszak:

Üléselnök: Bornemisza György, Üléstitkár: Baltás Béla

Szívsebészeti kutatásokkal kapcsolatosan német (NDK és NSZK), lengyel kutatóktól voltak beszámolók a budapesti Szívsebészeti Központ munkatársainak előadásai mellett. Klinikai eredményekről számoltak be a műanyagok alkalmazásáról a mellkas-sebészetben Budapestről és Szikszóról. Gore-Tex prothesissel végzett trachea pótlásos kísérletekről számoltak be a szegedi klinikusok állatkísérletes kutatásaik során.

„B" Sectio – augusztus 25.

I. Ülésszak:

Üléselnök: Balázs György, Üléstitkár: Csikos Mihály

Klinikai adatok hangzottak el Budapestről a lépeltávolítás korai és késői szövődményeinek lehetőségeiről, valamint egy előadás a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetből a partialis splenectomia egyik műtéti megoldási lehetőségéről állatkísérletekben. Krónikus pancreatitis állatmodellek eredményeiről számoltak be Rostock-ból, valamint akut pancreatitises állatkísérleteikről adtak számot a debreceni I. sz. Sebészeti Klinika és intézetünk kollaborációjában készült eredményekről 3 előadásban is.

II. Ülésszak:

Üléselnök: Furka István, Üléstitkár: Erdős Éva

Vese vénás hypotermia lokális és extra-corporealis eredményeiről számoltunk be intézetünk és az Urológiai Klinika kollaborációjában, valamint hasonló témakörben a Rostock-i

Urológiai Klinikáról is hangzottak el előadások. Ezen túlmenően urológiai állatkísérletes eredményekről számolt be az ureter és húgyhólyagon végzett kísérleteiről a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet és a budapesti Urológiai Klinika munkatársai is. Figyelemfelkeltő klinikai előadás hangzott el lengyel kutatóktól a reno-vascularis hypertensio kérdéskörben.

III. Ülésszak:

Üléselnök: Gervain Mihály, Üléstitkár: Szabó Zoltán

Az orosházi Kórház Urológiai Osztályáról fontos klinikai eredményeket osztottak meg az orchidometerrel, a kontakt és thermographiás módszerrel, e vizsgálati lehetőségek használatáról az urológiai és andrológiai diagnosztikában, valamint a thermographiás vizsgálati lehetőségekről az alsóvégtagi verőér elzáródásainak tisztázásában. Veszprémből, Budapestről klinikai eredményekről számoltak be a felső végtag verőeres keringésének vizsgálatairól photoplethysmographiával. Budapestről új nyelőcső intubációs módszert is bemutattak. Szentesről különleges érprothesis bemutatása történt, valamint Budapestről hordozható őrzőkészüléket mutattak be a műtéti anaesthesia során. Egy film bemutatása is megtörtént ujj-plethysmometriáról.

IV. Ülésszak:

Üléselnök: Temes Gyula, Üléstitkár: Szabó Imre

Budapestről, Miskolcról új érpótló anyagok alkalmazásáról számoltak be, hasonló jellegű előadás hangzott el lengyel klinikusoktól is. Mikrosebészeti technikák gyakorlási lehetőségét mutatták be Budapestről, új mikrosebészeti porto-cavalis anastomosis technikát is bemutatva patkányokban. A sebészet kérdéseit taglalták gazdasági szempontból, valamint ezen eljárások indikációiról és eredményeiről is beszámoltak Münster-ből (NSZK). A mikrosebészet klinikai alkalmazhatóságáról a szív coronaria erek megbetegedése kapcsán lengyel klinikusok tartottak beszámolót.

„A" Sectio – augusztus 26.

I. Ülésszak:

Üléselnök: Vallent Károly, Üléstitkár: Szokoly Viktor

Experimentális immunológiai előadások, valamint haemorrhagiás shock kutatások eredményeinek bemutatása történt több előadásban is a szegedi társintézet munkatársai részéről. Budapestről is hasonló, haemorrhagiás shock modellben végzett experimentális kutatások eredményeit mutatták be.

II. Ülésszak:

Üléselnök: Nagy Sándor, Üléstitkár: Tárnoky Klára

Endotoxin kutatási eredményekről számoltak be több előadásban is miskolci és budapesti kutatók és klinikusok. Nyelőcső műtétekkel kapcsolatos műtéti előkészítésekről, a műtétek után észlelt szövődményekről szegedi klinikusok tartottak előadást. Lengyel sebészek és kutatók (Varsóból) a lymphoedema kérdéskörét tárgyalták 4 előadásban, vizsgálva a nyirokerek és a nyirokcsomók permeabilitását is.

III. Ülésszak:
Üléselnök: Rőth Erzsébet, Üléstitkár: Végh Pál
Rendkívül változatos ülésszak volt. Agyi ischaemia és hypoperfusiós modellek bemutatásától kezdve (pécsi testvérintézet) a thromboplasztikus aktivitásról klinikai adatok kapcsán a debreceni Kenézy Kórházból. Onkológiai témakörhöz is csatlakozott előadás. A posztoperatív thromboemboliák kérdésköréhez Veszprémből mutatták be eredményeiket, valamint anyagcsere egyensúlyzavarokat is elemeztek látens diabéteszben.

„B" Sectio – augusztus 26.
I. Ülésszak:
Üléselnök: Karácsonyi Sándor, Üléstitkár: Mikó Irén
Budapestről a kései nyelőcső perforációk ellátását mutatták be, Szegedről kísérletes mediastinitis modellt ismertettek kutyákon végzett kísérletekben. Az endoscopos vizsgálatok lehetőségéről előadások hangzottak el Debrecenből és Berettyóújfaluból. Gyomor resectiós eredményeiket elemezték a szikszói kollégák, különös tekintettel az anastomosisok technikai hiba lehetőségeire. Kísérletes trunkális vagotomia hatásait vizsgálták budapesti klinikusok patkány kísérletekben. Szegedről a szuperszelektív vagotomia utáni késői változásokat mutatták be duodenalis ulcusban. Lengyel klinikusok a duodenalis ulcus kezelés utáni refluxról tartottak előadást.
II. Ülésszak:
Üléselnök: Kiss János, Üléstitkár: Sápy Péter
A gyomor- és béltraktus sebészetéhez hangzottak el klinikai előadások. Magukba foglalták a duodenalis ulcus, a rövidbél szindróma kezelési lehetőségeit, a vastagbél daganatok monitorizálási lehetőségét computertomographiával. Klinikai eredményekről számoltak be vastagbél diverticulosis betegek kapcsán és a sigma-rectalis daganatok sebészetében alkalmazott invaginatios anastomosisok lehetőségeiről. Állatkísérletekről számoltak be kísérletes bélelzáródás, ischaemiás bélelváltozások kapcsán szövettani és fluorescein angiogaphiás vizsgálatok eredményeit bemutatva. A magyar előadók mellett lengyel és német (NSZK) előadók is szerepeltek ebben a szekcióban.
III. Ülésszak:
Üléselnök: Faller József, Üléstitkár: Baradnay Gyula
Nagyrészt a külföldi előadók szekciója volt, ahol Berlinből máj konzerválási, máj transzplantációs, pancreas sziget-transzplantációs eredményeiket mutatták be. Lengyel klinikusok az extrém obesitas sebészi kezelési lehetőségeiről számoltak be. Egy másik lengyel előadás a parenterális táplálás lehetőségeit taglalta a posztoperatív komplikációk kezelésében. Záró előadásként Szegedről a perifériás idegek regenerációjának kísérletes vizsgálatáról számoltak be.

Az ülésszakok üléselnökeinek bemutatása reprezentálja, hogy szűkebb szakterületünk mellett a magyar sebészet vezetői és a manuális szakmák képviselői is szinte valamennyien megtisztelték kongresszusunkat, nem beszélve a nagyszámú külföldi résztvevőről.

73. ábra a) A külföldi előadók ülésszaka előtt Hartig, Lippert, Wolff, Olszewski és Otto professzorok Karácsonyi Sándor professzor Úrral együtt.
b) A szekció külföldi előadói

A tudományos programot első nap este nagyszabású Fogadás, a második napon Orgona hangverseny a Nagytemplomban [72. b)-c) ábra], majd a harmadik napon Hortobágyi kirándulás (mindösszesen 20 forintos áron!) lovas-bemutatóval, folklór műsorral és vacsorával zárta (74–75. ábra).

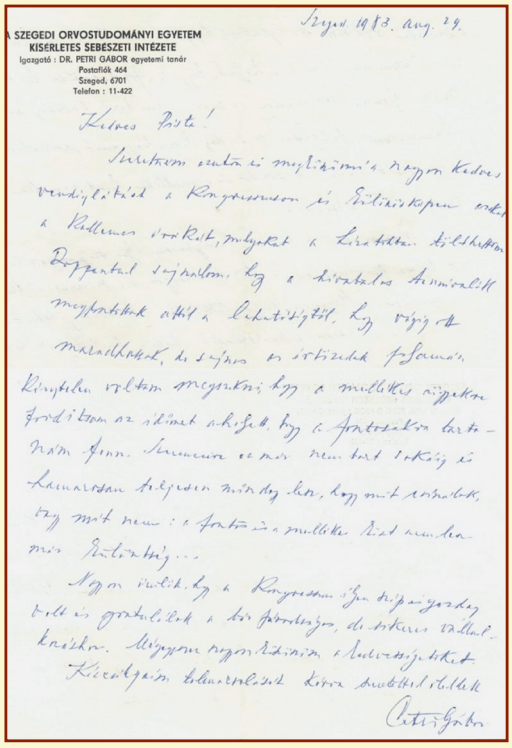

74. ábra A kongresszus nyitófogadása: A felső sorban: **a)-b)** a kongresszus részvevőit köszöntő Prof. Bornemisza György, Mikó Irén, Furka István, Balázs György, Kincses Éva, Bornemisza Györgyné. **c)** Hartig és Petri Gábor professzorok üdvözlése. A második sorban: **d)-e)** a pécsi testvér intézet munkatársai, **f)** Prof. Karácsonyi Sándor és a szegedi Sebészeti Klinika munkatársai, harmadik sor: **g)** Gruca és Petri professzor, mögöttük Furka István, Gömöri professzor **h)** Faller professzor feleségével, **d)** Lippert és Hartig professzor, Az alsó sorban: Kósa Csaba, a Kenézy Kórház Sebészeti Osztály és a DOTE II. Sebészeti Klinika munkatársai Schnitzler József professzorral, **h)** Ladányi Józsa professzornő, valamint **i)** Török Béla és Bornemisza György professzorok

75. ábra A vidám hangulatú Hortobágyi kirándulás néhány emlékezetes pillanata

A Kongresszust követő harmadik napon nagyon kedves, kézzel írt köszönő levelet hozott a posta Petri Professzor úrtól Furka István számára (76. ábra).

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
KÍSÉRLETES SEBÉSZETI INTÉZETE
Igazgató: DR. PETRI GÁBOR egyetemi tanár
Postafiók 464
Szeged, 6701
Telefon: 11-422

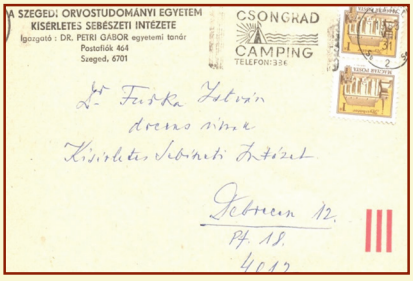
Szeged, 1983. aug. 29.

Kedves Pista!

Szeretnem ezuton is megkoszonni a nagyon kedves vendegszeretetedet a Kongresszuson es Szilvaskapun ugyis a Kollegaim vonatkozasaban, amelyekkel a kiralykban talalkoztam. Boldogan tapasztaltam, hogy a kiralyhalas szemmelveheto megnyugvast okozott a kollegaimnak, hogy vegre ok maguk, de sajnos es orvendetes fejlemenyek kiruljebelul valtam megyokroi, hogy a mullekes vizsgalatokat tovabbi ilyenek alkalmaval, hogy a Hortobagyon barta-inkkal. Szeretnem ezuton is megkoszonni a kollegaimnak, hogy mit csinaltak, hogy mit nem: a Hortobagyon a mullekes kirandulasunkon. Hortobagy...

Nagyon orulok, hogy a Kongresszus sikeresen lezajlott, es gratulalok a kis Fotoriporjo, de sokszor vallamit kaszalok. Milyenek vagytok Kolozsvaron a kollegaitokkal. Kiveteljem tolmacsolasat kerve maradtam tisztelettel

Petri Gábor

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
KÍSÉRLETES SEBÉSZETI INTÉZETE
Igazgató: DR. PETRI GÁBOR egyetemi tanár
Postafiók 464
Szeged, 6701

CSONGRÁD
CAMPING
TELEFON: 35

Dr. Furka István
docens úrnak
Kísérletes Sebészeti Intézet

Debrecen 12.
Pf. 18.
4012

III

76. ábra Petri Gábor professzor úr 1983. augusztus 29-i levele Furka Istvánnak

„Szeged, 1983. aug. 29.

Kedves Pista!

Szeretném ezúton is megköszönni a nagyon kedves vendéglátást a kongresszuson és különösképpen azokat a kellemes órákat, amelyeket a házatokban tölthettem.

Roppantul sajnálom, hogy a hivatalos tennivalók megfosztottak attól a lehetőségtől, hogy végig ott maradhassak és sajnos az évtizedek folyamán kénytelen voltam megszokni, hogy a mellékes ügyekre fordítsam az időmet ahelyett, hogy a fontosakra tartanám fenn. Számomra ez már nem tart sokáig és hamarosan teljesen mindegy lesz, hogy mit csinálok, vagy mit nem: a fontos és a mellékes közt nem lesz már különbség…

Nagyon örülök, hogy a kongresszus ilyen szép és gazdag volt és gratulálok a bár fáradságos, de sikeres vállalkozás*hoz. Még egyszer nagyon köszönöm a kedvességeteket.*

Kézcsókjaim tolmácsolását kérve szeretettel ölellek

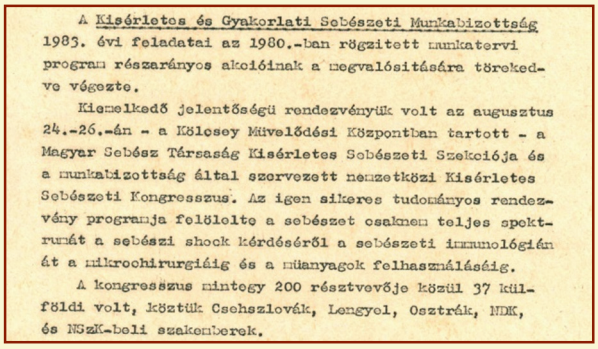
Petri Gábor”

A kongresszusról az MTA Debreceni Akadémiai Bizottság Orvostudományi és Biológiai Szakbizottsága az 1984. március 29-én tartott, a Szakbizottságok és a Munkabizottságok 1983. évi munkájáról szóló jelentésében az alábbiak szerint számolt be (77. ábra):

„A Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság az 1983. évi feladatait az 1980-ban rögzített munkatervi program részarányos akcióinak a megvalósítására törekedve végezte.

Kiemelkedő jelentőségű rendezvényük volt az augusztus 24-26-án – a Kölcsey Művelődési Központban tartott – a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciója és a Munkabizottság által szervezett nemzetközi Kísérletes Sebészeti Kongresszus. Az igen sikeres tudományos rendezvény programja felölelte a sebészet csaknem teljes spektrumát a sebészi shock kérdéséről *a sebészeti immunológián át a mikrochirurgiáig és a műanyagok felhasználásáig.*

A kongresszus mintegy 200 résztvevője közül 37 külföldi volt, köztük Csehszlovák, Lengyel, Osztrák, NDK és NSZK-beli szakemberek.”

A Kisérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság 1983. évi feladatai az 1980.-ban rögzitett munkatervi program részarányos akcióinak a megvalósitására törekedve végezte.

Kiemelkedő jelentőségü rendezvényük volt az augusztus 24.-26.-án - a Kölcsey Müvelődési Központban tartott - a Magyar Sebész Társaság Kisérletes Sebészeti Szekciója és a munkabizottság által szervezett nemzetközi Kisérletes Sebészeti Kongresszus. Az igen sikeres tudományos rendezvény programja felölelte a sebészet csaknem teljes spektrumát a sebészi shock kérdéséről a sebészeti immunológián át a mikrochirurgiáig és a müanyagok felhasználásáig.

A kongresszus mintegy 200 résztvevője közül 37 külföldi volt, köztük Csehszlovák, Lengyel, Osztrák, NDK, és NSzK-beli szakemberek.

77. ábra Részlet aDAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság éves beszámolójából

Az ezt következő években is rendszeres résztvevői voltunk a Magyar Sebész Társaság és a Kísérletes Sebészeti Szekció kongresszusainak (78. ábra). Így:

1984. Pécs, Magyar Sebész Társaság 47. Nagygyűlése
1985. Zalaegerszeg, Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectio Kongresszusa
1986. Budapest, Magyar Sebész Társaság 48. Jubileumi Kongresszusa a Társaság alapításának 80. évfordulójára

78. ábra A Magyar Sebész Társaság, az MST Kísérleti Sebész Sectio Kongresszusai és a Qadrilateralis Kongresszusok 1972–1980 közötti programfüzeteiből válogatás

EGYÉB TUDOMÁNYOS ÜLÉSEK SZERVEZÉSE

Intézetünk mind oktatási, mind tudományos tevékenységének bemutatásánál érezhette a Kedves Olvasó, hogy kiemelkedően szoros együttműködés volt az I. és II. sz. Sebészeti Klinikával, mely együttműködés a régió tudományos rendezvényei kapcsán is bebizonyosodott, hisz általában e klinikák igazgatói töltötték be az elnöki-, míg intézetünk a titkári funkciót két nagyon fontos Szakbizottságnál illetve Munkabizottságnál is az 1980-as évek elejétől.

Így e könyv keretén belül is meg kívánjuk örökíteni e fontos tudományos együttműködést, a régióban rendezett legfontosabb tudományos ülések, rendezvények bemutatásával is, hisz a szervezés technikai-adminisztratív lebonyolítása legnagyobb részt titkári – azaz saját intézeti – feladat volt.

1980. október 29-től a DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság *elnöke* Schnitzler József professzor úr, *titkára* Kiss János István, míg *szervező titkára* Furka István lett.

1980. november 15-től az MST Tiszántúli Csoportjának elnöke Balázs György, titkára Dr. Furka István lett, miután Dr. Szeleczky Gyula ny. professzor elnöki, Dr. Kósa Csaba sebész főorvos titkári tisztségéről lemondott, melyet az alábbi levélben jelentette az MST Elnökének az új titkár:

„Magyar Sebész Társaság
Tiszántúli Csoportja
Debrecen

Dr. Szécsény Andor
a MST elnöke
Budapest

T. Elnök Úr! *3/80.*

A MST Tiszántúli Csoportja 1980. november 15.-én tudományos ülést rendezett, melyen Dr. Szeleczky Gyula ny. egyetemi tanár elnöki, Kósa Csaba sebész főorvos titkári tisztségéről lemondott.

A MST Tiszántúli Csoportja új elnökévé Dr. Balázs György egyetemi tanárt, titkárává Dr. Furka István egyetem docenst választotta meg.

Debrecen, 1980. XII. 10.

Dr. Furka István
egyetemi docens”

Ez idáig a Szakcsoport önállóan rendezte tudományos üléseit. Ez időtől kezdve számos rendezvényt közösen kezdett rendezni a két Bizottság, hisz a titkár személye mindkét Bizottságban azonos lett.

A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG (MST) TISZÁNTÚLI CSOPORTJÁNAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSEI

Önállóan szervezett szakcsoporti rendezvények voltak. A rendezvények teljes levelezési anyaga, kongresszusi dokumentumai, meghívói Furka István megőrzött tudományos dossziéjában voltak fellelhetők.

1981. június 4. Debrecen, DOTE I. Sebészeti Klinika, Kísérletes Sebészeti Intézet, II. Sebészeti Klinika szervezésében
Témakör: ***Tudományos ülés a DOTE és a Rostocki Egyetem közti tudományos együttműködés keretében***
Gastroenterologia/pancreatitis témakörben hangzottak el előadások Koch, Woithe docensek részéről.

1981. június 6. Ózd, Pártoktatók Háza tükörtermében
Témakörök: ***„1979–1980. év tumoros beteganyaga"***
„1979–1980. év urológiai tumoros beteganyaga"
Az ülés megrendezésében jelentős szerepet játszott az Ózdi Városi Kórház Sebészeti Osztálya. A tudományos ülésen 7 sebészeti és 5 urológiai jellegű előadás hangzott el [79. a)-b) ábra].

1981. november 21. Debrecen, DOTE I. Sebészeti Klinika tanterme
Témakör: ***Tudományos ülés szabadon választott témakörű előadásokkal***
Nagyrészt a gyomor sebészetének kérdései köré csoportosulva, mert ezzel is szerettek volna Billroth emléke előtt tisztelegni, aki 100 évvel azelőtt végezete az azóta róla elnevezett első gyomor resectiós műtétet. Az ülésszak meghívott vendége volt V. Koristek, Brno-ból. Intézetünk részéről egy előadás hangzott el a gyomorvarratokról. Urologiai sectio is szerepelt a programban [79. c)-d)-e) ábra].

1983. szeptember 23. Sátoraljaújhely/Kőkapu
Témakör: ***„Az acut és krónikus pancreatitis"***
Referátumok:
Karácsonyi Sándor: Acut pancreatitis
Sápy Péter: Krónikus pancreatitis
Fábián Erzsébet: Labordiagnosztika
Péter Mózes: Krónikus pancreatitis diagnosztika (röntgendiagnosztika)
Félegyházi Árpád: Intenzívterápia-fájdalomcsillapítás acut és krónikus pancreatitisben

Hagyományainkhoz híven az ülés első szakasza referáló-továbbképző jellegű volt, a második, illetve harmadik szakaszban a területünkhöz tartozó intézetek számoltak be anyagaikról, felvetve a gondokat is [79. f)-g) ábra].
Igen nagy érdeklődés mellett referálók és rövidebb beszámolók hangzottak el. Az ülés megrendezésében jelentős szerepet játszott Juhász Tibor osztályvezető sebész főorvos úr és a Sátoraljaújhelyi Városi Kórház Sebészeti Osztálya.

1984. június 1. Nyíregyháza
Témakör: *„Appendicitis acuta perforativa”*
Referátumok:

Balázs György: sebészi referátum,
Buris László: igazságügyi kérdések
Reding professzor, Rostock: NDK sebész tapasztalatok
Hafeland professzor: NDK igazságügyi tapasztalatok

Résztvevők: Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Szabolcs-Szatmár Megyei Kórházak Sebészi Osztályai tapasztalataikról számoltak be és 12 felkért hozzászólás volt a városi kórházak osztályok főorvosaitól is [79. h)-i)-j) ábra]. Az ülés megrendezésében jelentős szerepet játszott Dr. Békési László osztályvezető sebész főorvos úr és a Szabolcs-Szatmár Megyei Kórház Sebészeti Osztálya.

1984. október: Értesítő levelek mentek ki a X. Kísérletes Sebész Kongresszus szervezéséről a klinika igazgatóknak, megyei, városi kórházi főorvosoknak (a 4 megyén túlmenően Szolnok, Gyöngyös, Cegléd kórházaihoz is).

1984. november, Debrecen
Témakör:*„Az érsebészet és szívsebészet helyzete, feladatai területünkön”*
A Tiszántúli Szakcsoport és a DAB Munkabizottság együttes szervezésében történt a tudományos ülés.

1984. december 6. Ózd
Témakör: ***„A pajzsmirigy sebészete”***
A Tiszántúli Szakcsoport és a DAB Munkabizottság együttes szervezésében történt a tudományos ülés.

Meghívó

A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG TISZÁNTÚLI CSOPORTJA, A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG KISKÖRÉBEN ÉS GYAKORLATI SEBÉSZETI MUNKABIZOTTSÁGA AZ ÓZDI VÁROSI KÓRHÁZ SEBÉSZETI OSZTÁLYÁNAK BEVONÁSÁVAL

1981. június 6-án, 9 órai kezdettel az Ózdi Városi Kórház Párttitkársága Bástya tükörtermében,

tudományos ülést rendez,

MELYRE SZÍVESEN A SEBÉSZI BIZOTTSÁG A T. CÍMET MEGHÍVJA

PROGRAM:

8.00 Megnyitó, üdvözletek

8.30 1970-80. ÉV TUMOROS BETEGANYAGA
(Előadások időtartama vetítéssel 12 perc)

Ülnökök:
PROF. DR. BALÁZS GYÖRGY
PROF. DR. SCHNITZLER JÓZSEF

Ülnökök:
DR. FURKA ISTVÁN

Előadók:

1. DR. BOROSGI TIVADAR
DOTE I. sz. Sebé. Klinika
2. DR. KISS JÁNOS — DR. JUHÁSZ ISTVÁN — DR. KISS BÉLA
DOTE II. sz. Sebé. Klinika
3. DR. HERCZEG LÁSZLÓ
Borsod-Abaúj-Zemplén megye
4. DR. NÓSA CSABA — DR. KULCSÁR LAJOS
Hajdú-Bihar megye
5. DR. HÉDER LÁSZLÓ
Szabolcs-Szatmár megye
6. DR. KOVÁCS ISTVÁN — DR. RADECZKY GÁBOR — DR. INCZE DÉNES — DR. CSEPÁNYI ATTILA
Szolnok megye
7. DR. CZINNAR BÉLA — DR. PANKA LÁSZLÓ — DR. OROSZ ERNŐ — DR. KOMTHASZKY DÉNES — DR. ÁDÁM ATTILA — DR. BÁNYÁSZ ROLF — DR. ERDÉLYI BÉLA — DR. KOVÁCS ERZSI
Nógrád megye

10.35 Hozzászólások, vita.
(Hozzászólások időtartama 3 perc)

11.15 Szünet

11.45 1970-80. ÉV UROLÓGIAI TUMOROS BETEGANYAGA
(Előadások időtartama vetítéssel 10 perc)

Ülnökök:
PROF. DR. FINTÉR JÓZSEF

Ülnökök:
DR. KISS JÁNOS

Előadók:

1. PROF. DR. FINTÉR JÓZSEF
DOTE Urológiai Klinika
2. DR. MOHÁCSY LÁSZLÓ
Szabolcs-Szatmár megye
3. DR. SZOMOR LÁSZLÓ
Borsod-Abaúj-Zemplén megye
4. DR. KÁRPÁTI FERENC — DR. TÖNSOL IMRE — DR. SZŰCS ISTVÁN
Szolnok megye
5. DR. ZARÁNDY BERTALAN
Hajdú megye

12.25 Hozzászólás, vita.
(Hozzászólás időtartama 3 perc)

12.50 Zárszó

13.00 Közös ebéd

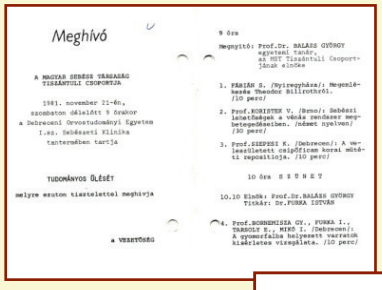
Prof. Dr. Schnitzler József sk.
egyetemi tanár, a DAB Kisebbsége és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottságának elnöke

Prof. Dr. Balázs György sk.
egyetemi tanár, a MST Tiszántúli Csoportjának elnöke

Dr. Kiss János sk.
egyetemi docens, a DAB Kisebbsége és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottságának titkára

Dr. Furka István sk.
egyetemi docens, a MST Tiszántúli Csoportjának titkára

Ózd Kórház-Rendelőintézeti Egység
Tudományos Bizottsága és Sebészeti Osztálya

Meghívó

A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG TISZÁNTÚLI CSOPORTJA

1981. november 21-én, szombaton délelőtt 9 órakor a Debreceni Orvostudományi Egyetem I.sz. Sebészeti Klinika tantermében tartja

TUDOMÁNYOS ÜLÉSÉT

melyre ezuton tiszteletteel meghivja

a VEZETŐSÉG

9 óra

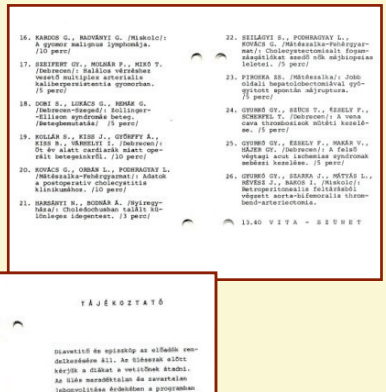
Megnyitó: Prof.Dr. BALÁSS GYÖRGY egyetemi tanár, az MST Tiszántúli Csoportjának elnöke

1. FÁBIÁN S. /Nyiregyháza/: Megemlékezés Theodor Billrothról. /10 perc/
2. Prof.KOSITSEK V. /Brno/: Sebészi lehetőségek a vénás rendszer megbetegedéseiben. /német nyelven/ /30 perc/
3. Prof.SZEPESI K. /Debrecen/: A veleszületett csípőficam korai műtéti megoldásáról. /10 perc/

10 óra SZÜNET

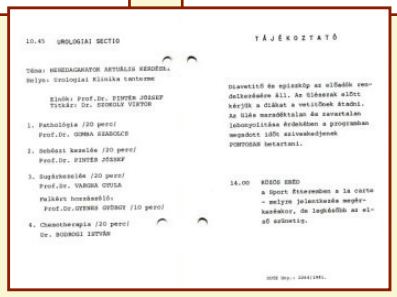
10.10 Elnök: Prof.Dr.BALÁSS GYÖRGY
Titkár: Dr.FURKA ISTVÁN

4. Prof.BORNEMISZA GY., FURKA I., TARDOLY E., MIKÓ I. /Debrecen/: A gyomorfalba helyezett varratok kiakrlatos vizsgálata. /10 perc/

16. KARDOS G., NAGYÁNYI G. /Miskolc/: A gyomor malignus lymphomája. /10 perc/
17. SZEIFERT GY., MOLNÁR P., MIKÓ T. /Debrecen/: Sailós vérbéher vezető multiplex arterialis kaliberperistentia gyomorban. /5 perc/
18. DOBI S., LUKÁCS G., NÉMÁ G. /Debrecen-Szeged/: Zollinger-Ellison syndroma beteg. /Betegbemutatás/ /5 perc/
19. KOLLÁR S., KISS J., GYÖRFFY Á., KISS B., VÉRHELYI I. /Debrecen/: Ös év alatt cardiarák miatt operált betegeinkről. /10 perc/
20. KOVÁCS G., ONDÁS L., PODHRAGYAY L. /Mátészalka-Fehérgyarmat/: Adatok a postoperativ cholecystitis kliníkumához. /10 perc/
21. HARSÁNYI N., BOZNÁR Á. /Nyiregyháza/: Choledochusban talált különleges idegentest. /3 perc/
22. SZILÁGYI S., PODHRAGYAY L., KOVÁCS G. /Mátészalka-Fehérgyarmat/: Cholecystectomiasit fogamzásgátlást szedő nők sajátossága leletei. /5 perc/
23. PINGOSA ES. /Mátészalka/: Jobb oldali hepatolobectomiával gyógyított spontán májruptura. /5 perc/
24. GYURKÓ GY., SZŰCS T., ÉSZELY F., SCHEMPEL T. /Debrecen/: A vena cava thrombosisok műtéti kezelése. /5 perc/
25. GYURKÓ GY., ÉSZELY F., MARÁN V., HÁJER GY. /Debrecen/: A felső végtagi acut ischemiás syndromák sebészi kezelése. /5 perc/
26. GYURKÓ GY., SZABÓ J., MÉTYÁS L., NÉVÉSS J., BAROS I. /Miskolc/: Retroperitonealis feltárásból végzett aorta-bifemoralis thrombend-arterlectomia.

13.40 V I T A - S Z Ü N E T

10.45 UROLÓGIAI SECTIO

TÁJÉKOZTATÓ

Téma: MEHNEDAGANATOK AKTUÁLIS KÉRDÉSEI.
Helye: Urológiai Klinika tanterme

Elnök: Prof.Dr. FINTÉR JÓZSEF
Titkár: Dr. SZOMOLY VIKTOR

1. Pathológia /20 perc/
Prof.Dr. GOMBA SZABOLCS
2. Sebészi kezelés /20 perc/
Prof.Dr. FINTÉR JÓZSEF
3. Sugárkezelés /20 perc/
Prof.Dr. VARGHA GYULA
Falkért hozzászóló:
Prof.Dr.GYENES GYÖRGY /10 perc/
4. Chemotherapia /20 perc/
Dr. BOSNYÓGI ISTVÁN

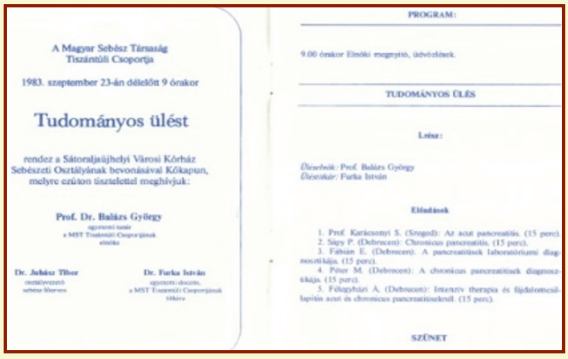
Diavetítő és episzkóp az előadók rendelkezésére áll. Az ülésnek előtt kérjük a cikket a vetítőnek átadni. Az ülés zavartalan lebonyolítása érdekében a programban megadott időt szívesbefjenek PONTOSAN betartani.

14.00 KÖZÖS EBÉD
a Sport Étteremben a la carte - melyre jelentkezés megérkezésekor, de legkésőbb az első szünetig.

Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportjának Tudományos Ülése

Sátoraljaújhely (Kókapu) 1983. szeptember 23.

A Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportja

1983. szeptember 23-án délelőtt 9 órakor

Tudományos ülést

rendez a Sátoraljaújhelyi Városi Kórház Sebészeti Osztályának bevonásával Kókapun, melyre ezúton tisztelettel meghívjuk.

Prof. Dr. Balázs György
egyetemi tanár
a MST Tiszántúli Csoportjának elnöke

Dr. Juhász Tibor
osztályvezető
sebész főorvos

Dr. Furka István
egyetemi docens,
a MST Tiszántúli Csoportjának titkára

PROGRAM:

9.00 órakor Elnöki megnyitó, üdvözletek.

TUDOMÁNYOS ÜLÉS

Leíra:

Elnöknök: Prof. Balázs György
Elnöktár: Furka István

Előadások

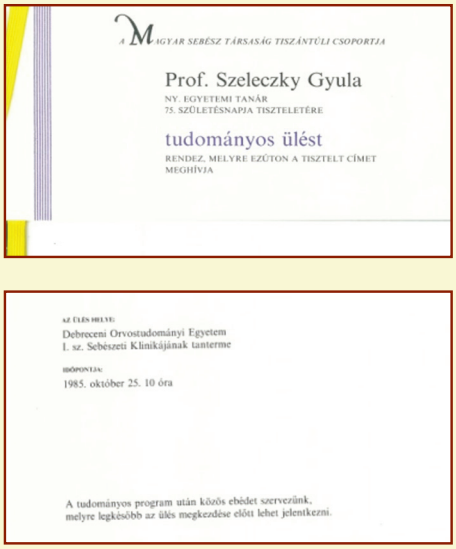
1. Prof. Karácsonyi S. (Szeged): Az acut pancreatitis. (15 perc)
2. Sápy P. (Debrecen): Chronicus pancreatitis. (15 perc).
3. Fábián E. (Debrecen): A pancreatitisek laboratóriumi diagnosztikája. (15 perc).
4. Péter M. (Debrecen): A chronicus pancreatitisek diagnosztikája. (15 perc).
5. Fényhíjári Á. (Debrecen): Intenzív therapia és fájdalomcsillapítás acut és chronicus pancreatitiseknél. (15 perc).

SZÜNET

79. ábra Az MST Tiszántúli Csoportjának meghívói **a)-b)** az 1981. június 6-i Ózdon, **c)-d)-e)** az 1981. november 21-i Debrecenben, **f)-g)** az 1983. szeptember 23-i Kőkapun **h)-i)-j)** az 1984. június 1-i Nyíregyházán rendezett Tudományos Ülésekre

1985. október 25. DOTE I. Sebészeti Klinika
Prof. Szeleczky Gyula 75. születésnapja tiszteletére rendezett Tudományos Ülés
(80. ábra)

80. ábra Az MST Tiszántúli Csoportjának meghívója az 1985. október 25-i Prof. Szeleczky Gyula 75. születésnapja tiszteletére rendezett Tudományos Ülésére

A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG (DAB) KÍSÉRLETES ÉS GYAKORLATI SEBÉSZETI MUNKABIZOTTSÁG TUDOMÁNYOS ÜLÉSEI

1980. október 29. újjáalakult a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Kísérletes és Gyakorlati Munkabizottsága, melynek a Kísérletes Sebészeti Intézet részéről tagjai Prof. Bornemisza György és Furka István lettek.

Bornemisza György professzor, mint az intézet igazgatója, egyben a Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság tagjaként vett részt általában a munkabizottsági üléseken, Furka István szervező titkári funkciót nyert el [81. a) ábra].

Részletek a DAB Munkabizottság 1981–1985. évi Munkatervéből:

1. „A munkabizottság alapvető feladatának tekinti a területéhez tartozó három megye (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár, Szolnok) szakemberei tudományos tevékenységének összefogását, illetve a tudományos munkába való bevonását…"

2. „A kettősség, vagy a párhuzamos tevékenység az erők elforgácsolódásához vezet. A Munkabizottság vezetősége kívánatosnak tartja, hogy a Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportja és a Munkabizottság munkáját ne külön külön, hanem együttműködésben végezze. A Csoport egészüljön ki az urológusokkal…"

Egy újabb, **1982. február 28-án** keltezett 94/1982/DAB iktatószámú dokumentum alapján a Munkabizottság Vezetőségi tagjai [81. b)-c) ábra]:

Elnök: Dr. Schnitzler József II. sz. Sebészeti Klinika,
Alelnökök: Dr. Balázs György II. sz. Sebészeti Klinika,
Dr. Bornemisza György Kísérletes Sebészeti Intézet és
Dr. Pintér József Urológiai Klinika,
Titkárok: Dr. Furka István Kísérletes Sebészeti Intézet és
Dr. Kiss János II. sz. Sebészeti Klinika

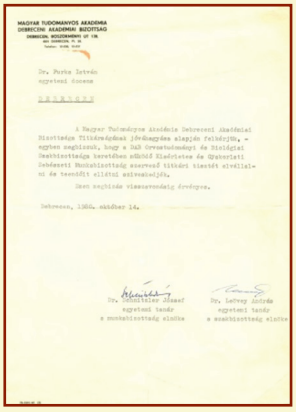
Érdekes tudománytörténeti dokumentumként bemutatjuk a Debreceni Akadémiai Bizottság fentebb jelzett levelét, az ahhoz csatolt, a DAB szervezeti tagozódását bemutató ábrát is, melyet Furka István DAB Munkabizottsági dossziéja őrzött meg [81. d) ábra].

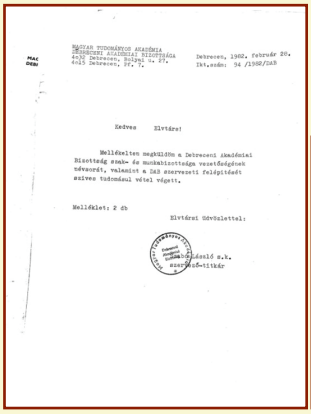
1983. május 16. Budapest

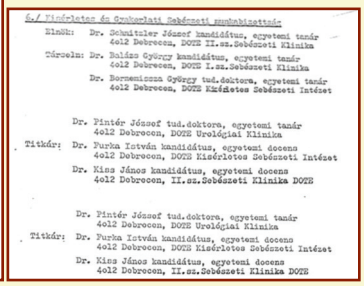
Témakör: *„A prosztatarák diagnosztikai és therápiás problémái"*

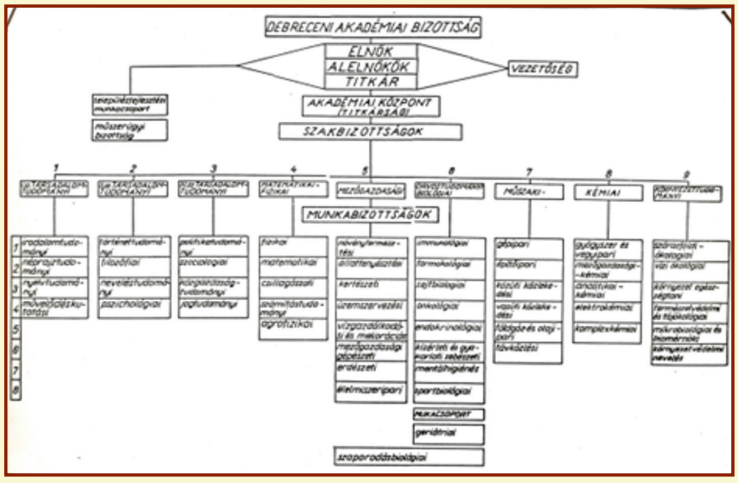
A Magyar Urológusok és Radiológusok Társaságával közösen kerekasztal-konferencia Pintér József Professzor vezetésével.

A kérdéskört mintegy 100 szakember részvételével vitatták meg.

81. ábra a) A DAB Munkabizotság szervező titikári megbízása 1980-ban,
b) a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) szervező titkár levele,
c) a Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság új vezetősége 1982-től,
d) és a DAB Szervezetei felépítése az 1980-as évek elején

1983. június 4. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
Schnitzler József professzor 70. születésnapja tiszteletére rendezett Tudományos Ülés

„Az impozáns és bensőséges hangulatú ünnepség első részét Schnitzler professzor köszöntésének szentelték. A rendezvény tudományos programja keretében Dr. Kulka Frigyes egyetemi tanár tartott bevezető referátumot, majd a II. sz. Sebészeti Klinika orvosai, Prof. Schnitzler tanítványai tartottak »A légmell fajtái és kezelése« témakörből rövid referátumokat. A rendezvénynek mintegy 250 résztvevője volt.”

1983. augusztus 24–26. Debrecen – Kölcsey Művelődési Központ
A „Magyar Sebész Társaság Kísérleti Sebész Sectiójának Kongresszusa”
A Kísérletes Sebészeti Intézet – mint arra korábban utaltunk – a Debreceni Akadémiai Bizottsággal együttműködve szervezte meg e rendezvényt. A DAB Munkabizottság jelentését a kongresszusról már korábban bemutattuk (lásd korábbi 77. ábra).

1984 novembere, Debrecen
Témakör: *„Az érsebészet és szívsebészet helyzete, feladatai területünkön”*
A Tiszántúli Szakcsoport és DAB Munkabizottság együttes szervezésében történt.

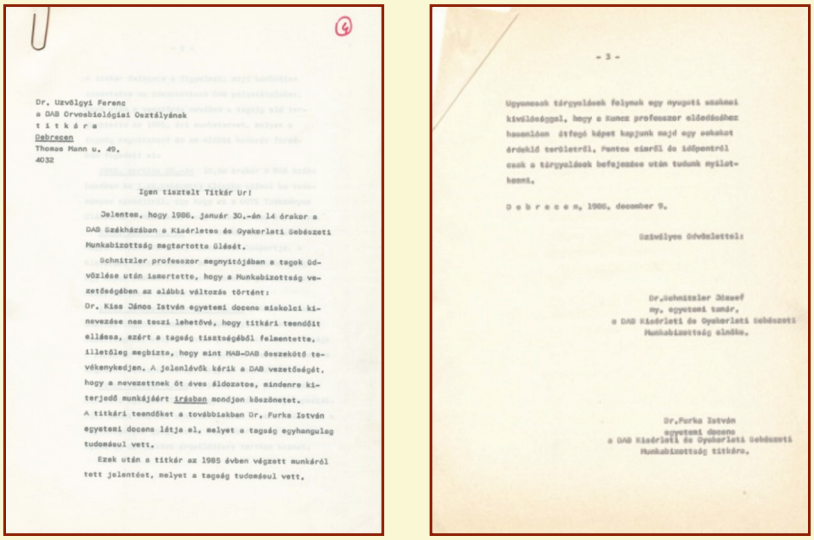
1984. december 6. Ózd
Témakör: ***„Daganat sebészet a Tiszántúlon. A pajzsmirigy sebészete”***
A Tiszántúli Szakcsoport és DAB Munkabizottság együttes szervezésében történt a tudományos ülés.

1985 nyarától – Kiss János István Miskolcra való távozását követően – Furka István felkérést kapott a Munkabizottság titkári feladatainak ellátására, részben Dr. Uzvölgyi Ferenc, a DAB Orvosbiológiai Osztályának titkára és részben Prof. Dr. Schnitzler József professzor, a Munkabizottság elnöke részéről, átvéve a korábbi bizottsági dokumentumok egyrészét is.

1985. október 31-én a DAB Munkabizottság valamint a Szakbizottság elnöke a 328/1985. iktatószámú levelében felkérte Bornemisza Professzort,”*… hogy az 1990. évi tisztújító plenáris ülés megtartásáig a Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság munkájában tagként közreműködni sziveskedjék”*

A korábbi társ-titkár Dr. Kiss János István a Miskolci és a Debreceni Akadémiai Bizottság – hasonló jellegű munkabizottságai – között vállalt összekötő szerepet.

Az **1986. január 30**-án tartott Munkabizottsági ülésen a tagság egyhangúlag megválasztotta titkárnak Dr. Furka István egyetemi docenst (82. ábra).

Dr. Uzvölgyi Ferenc
a DAB Orvosbiológiai Osztályának
t i t k á r a
Debrecen
Thomas Mann u. 49.
4032

Igen tisztelt Titkár Úr!

Jelentem, hogy 1986. január 30.-án 14 órakor a DAB Székházában a Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság megtartotta Ülését.

Schnitzler professzor megnyitójában a tagok üdvözlése után ismertette, hogy a Munkabizottság vezetőségében az alábbi változás történt:

Dr. Kiss János István egyetemi docens miskolci kinevezése nem teszi lehetővé, hogy titkári teendőit ellássa, ezért a tagság tisztségéből felmentette, illetőleg megbízta, hogy mint MAB-DAB összekötő tevékenykedjen. A jelenlévők kérik a DAB vezetőségét, hogy a nevezettnek öt éves áldozatos, mindenre kiterjedő munkájáért Írásban mondjon köszönetet.

A titkári teendőket a továbbiakban Dr. Furka István egyetemi docens látja el, melyet a tagság egyhangúlag tudomásul vett.

Ezek után a titkár az 1985 évben végzett munkáról tett jelentést, melyet a tagság tudomásul vett.

- 3 -

Ügyvezetnek tárgyaldunk folynak egy nyugati szakmai kiválósággal, hogy a Kuncz professzor előadásához hasonlóan átfogó képet kapjunk majd egy sokakat érdeklő területről. Pontos dátumról és időpontról csak a tárgyalások befejezése után tudunk nyilatkozni.

D e b r e c e n, 1986. december 9.

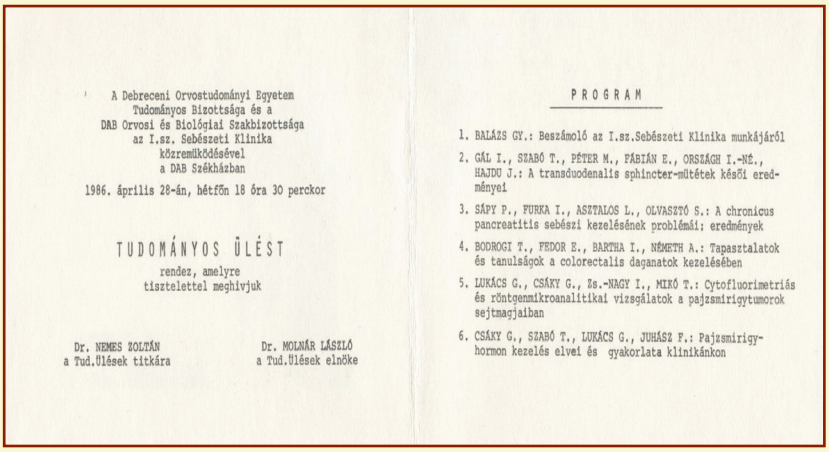
Szívélyes üdvözlettel:

Dr.Schnitzler József
ny. egyetemi tanár,
a DAB Kísérleti és Gyakorlati Sebészeti
Munkabizottság elnöke.

Dr.Furka István
egyetemi docens
a DAB Kísérleti és Gyakorlati Sebészeti
Munkabizottság titkára.

82. ábra DAB Munkabizottsági jelentés, benne Furka István titkári megszavazása, majd megbízatása

1986. április 28. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
Témakör: *„Az I. sz. Sebészeti Klinika Tudományos Ülése”*
Az újból megválasztott titkár első önálló ténykedése e rendezvény megszervezésével és megrendezésével kezdődött (83. ábra).

A Debreceni Orvostudományi Egyetem
Tudományos Bizottsága és a
DAB Orvosi és Biológiai Szakbizottsága
az I.sz. Sebészeti Klinika
közreműködésével
a DAB Székházban
1986. április 28-án, hétfőn 18 óra 30 perckor

TUDOMÁNYOS ÜLÉST
rendez, amelyre
tisztelettel meghívjuk

Dr. NEMES ZOLTÁN
a Tud.Ülések titkára

Dr. MOLNÁR LÁSZLÓ
a Tud.Ülések elnöke

PROGRAM

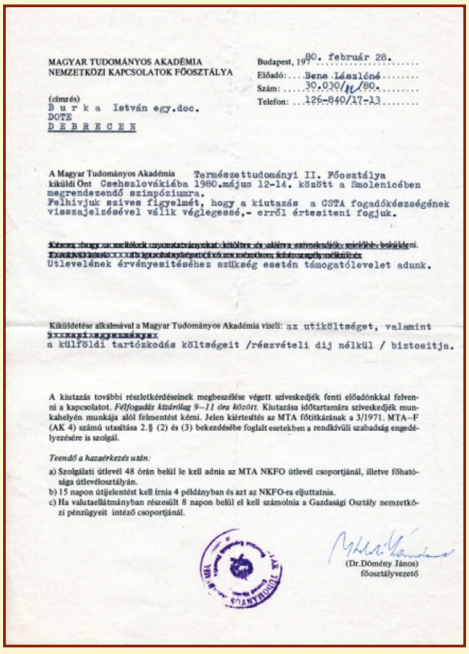
1. BALÁZS GY.: Beszámoló az I.sz.Sebészeti Klinika munkájáról
2. GÁL I., SZABÓ T., PÉTER M., FÁBIÁN E., ORSZÁGH I.-NÉ., HAJDU J.: A transduodenalis sphincter-műtétek késői eredményei
3. SÁPY P., FURKA I., ASZTALOS L., OLVASZTÓ S.: A chronicus pancreatitis sebészi kezelésének problémái; eredmények
4. BODROGI T., FEDOR E., BARTHA I., NÉMETH A.: Tapasztalatok és tanulságok a colorectalis daganatok kezelésében
5. LUKÁCS G., CSÁKY G., Zs.-NAGY I., MIKÓ T.: Cytofluorimetriás és röntgenmikroanalitikai vizsgálatok a pajzsmirigytumorok sejtmagjaiban
6. CSÁKY G., SZABÓ T., LUKÁCS G., JUHÁSZ F.: Pajzsmirigyhormon kezelés elvei és gyakorlata klinikánkon

83. ábra A DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság Tudományos Ülésének meghívója 1986. április 28.

KÜLFÖLDI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

Szakmánk legjelentősebb küföldi kongresszusain mindig igyekeztünk részt venni. Az NDK-beli, csehszlovák és lengyel nemzeti kongresszusokon mindigott voltunk, majd az ezen országok által szervezett bilaterális, később quadrilaterális kongresszusokon is. Ez utóbbiak angol nyelven szerveződtek, s átmenetet jelentettek a későbbiekben a nyugati kongresszusok irányába (84–85. ábra).

Részvételünk kezdetben jórészt saját költségen történt több-kevesebb intézeti támogatással, de minden esetben kiutazási engedély birtokában. Idővel a Magyar Tudományos Akadémia (MTA), esetleg az Egészségügyi Minisztérium vagy a Magyar Sebész Társaság támogatását is el lehetett nyerni útiköltség és/vagy részvételi díjra. Ritkábban szállásköltségre is – de csak elfogadott előadás esetén.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK FŐOSZTÁLYA

Budapest, 1980. február 28.
Előadó: Bene Lászlóné
Szám: 30.030/M/80.
Telefon: 126-840/17-13

(címzés)
B u r k a István egy.doc.
DOTE
D E B R E C E N

A Magyar Tudományos Akadémia Természettudományi II. Főosztálya kiküldi Önt Csehszlovákiába 1980.május 12-14. között a Smolenicében megrendezendő szimpóziumra.
Felhívjuk szíves figyelmét, hogy a kiutazás a CSTA fogadókészségének visszajelzésével válik véglegessé,- erről értesíteni fogjuk.

Utólevelének érvényesítéséhez szükség esetén támogatólevelet adunk.

Küldetése alkalmával a Magyar Tudományos Akadémia viseli: az utiköltséget, valamint a külföldi tartózkodás költségeit /részvételi díj nélkül / biztositja.

A kiutazás további részletkérdéseinek megbeszélése végett szíveskedjék fenti előadónkkal felvenni a kapcsolatot. *Félfogadás kizárólag 9–11 óra között.* Kiutazása időtartamára szíveskedjék munkahelyén munkája alól felmentését kérni. Jelen kiértesítés az MTA főtitkárának a 3/1971. MTA–F (AK 4) számú utasítása 2.§ (2) és (3) bekezdésébe foglalt esetekben a rendkívüli szabadság engedélyezésére is szolgál.

Teendő a hazatérkezés után:
a) Szolgálati útlevél 48 órán belül le kell adnia az MTA NKFO útlevél csoportjánál, illetve főhatósága útlevélosztályán.
b) 15 napon útjelentést kell írnia 4 példányban és azt az NKFO-ra eljuttatnia.
c) Ha valutaellátmányban részesült 8 napon belül el kell számolnia a Gazdasági Osztály nemzetközi pénzügyeit intéző csoportjánál.

(Dr.Dömény János)
főosztályvezető

84. ábra Csehszlovák–magyar sebész symposium, Smolenice 1980. május 12–14. a Magyar Tudományos Akadémia Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályának kiutazási támogatása Furka István egyetemi docens számára

Legfontosabb *szocialista országok-beli* kongresszusi részvételeink:

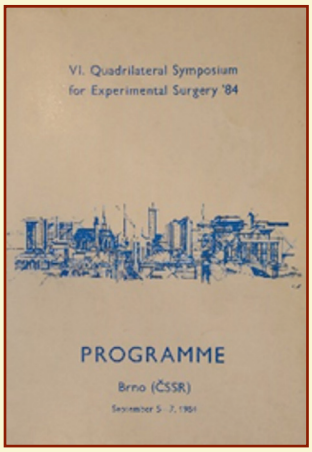
Bilaterális csehszlovák–magyar symposium: 1980. Smolenice

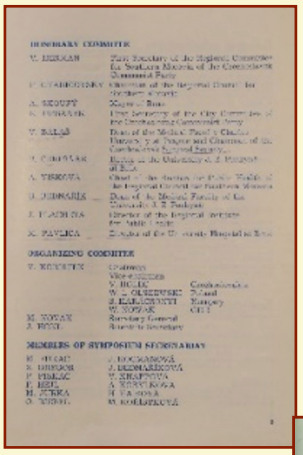
Quadrilateral Symposium for Experimental Surgery: 1979 – Zakopane; 1981 – Budapest; 1982 – Oberwiesenthal; 1984 – Brno – **Furka István Purkyne Érem** kitüntetése

Német Sebész Kongresszusok: 1980 – Meissen; 1985 – Berlin

Csehszlovák Sebész Kongresszusok: 1976 – Prága; 1977 – Smolenice–Bratislava; 1981 – Pöstyén; 1985 – Prága

Symposium für Experimentelle Urologie: 1976 – Würzburg; 1981, 1983 – Rostock–Warnemünde

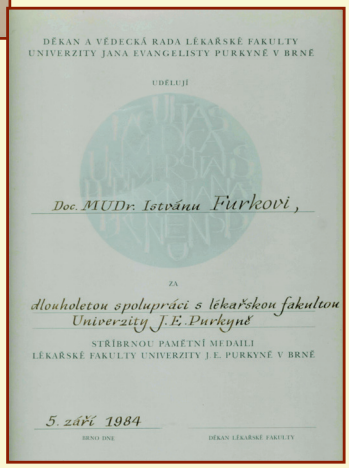

85. ábra Quadrilateral Symposium for Experimental Surgery Brno, 1984.
a)-b) Programfüzet a nemzetközi szervezőbizottság tagjaival. **c)** A Symposium elnöksége, **d)** Prof. Karácsonyi Sándor a magyar delegáció vezetőjének köszöntése,
e)-f) Furka István „Purkyne Érem" kitüntetésben részesült

Legfontosabb *nem szocialista országok-beli* kongresszusi részvételeink:

Congress of European Society for Surgical Research (ESSR): 1977 – Varsó; 1978 – Helsinki; 1979 – Barcelona; 1980 – Brüsszel; 1981 – Garmisch–Partenkirchen; 1985 – Rotterdam; 1986 – Nancy

Török Urológus Kongresszus: 1975 – Antalya

International Fibrinkleber Symposium: 1985 – Bécs

A nem szocialista országokba való kiutazást, amennyiben elfogadott előadások voltak, pályázat beadását követően általában az Egészségügyi Minisztérium támogatta. Ez azt jelentette, hogy a részvételi díjra, szállásra a valutát biztosította, némi napi díj mellett, melyet saját költségre így ki lehetett váltani.

Furka István bíztatására, magunk is felismerve így ezt a lehetőséget, elkezdtünk pályázni ezekre a számunkra nagyon fontos szakmai kongresszusok részvételének támogatására. Természetesen a pályázatok megírásának „motorja" a továbbiakban is Furka Tanár Úr maradt.

De megérte az anyagi „áldozatot", így legalább részt vehettünk e rangos rendezvényeken, haza hozhattuk a legújabb tudományos eredményeket, mint pl. az Európai Kísérletes Sebész Társaság (ESSR) Kongresszusai – mely szakmánk világkongresszusa a mai napig is! –, s megismerhették kutatási eredményeinket a „vasfüggönyön" túl is. Így lassan megismertek bennünket, munkánkat. Így tudtunk „betörni" – még ha komoly anyagi ráfordítás árán is – a nemzetközi tudományos életbe.

Az ESSR Kongresszusra való első kiutazási lehetőségünket a Waldemar Olszewski Professzor által 1977-ben Varsóban szervezett kongresszus adta, itt ismerhettük meg azokat a világnagyságokat, akikről addig csak az „irodalom"-ból volt lehetőségünk hallani.

Korabeli megmaradt, az 1979-ben a barcelonai ESSR kongresszusra való „kijutásunk" engedélyeztetési anyagából talán érdemes bemutatni, hogyan is lehetett részt venni és az elfogadott előadásainkat bemutatni „annak idején" egy világkongresszuson.

A 86–88. ábrákon az ESSR Kongresszus első értesítő meghívó levelét, a bejelentett előadások elfogadásának közlését, majd az ezt követő levelezéseket – az Egészségügyi Minisztérium Nemzetközi Kapcsolatok Főosztályához 4 részes Adatlapon kiutazási kérelem valutaigényléssel – az előadás anyagának kiviteli engedélyei az ábrák, fotók, szöveges részek tételes felsorolásával a Titkos Ügyirat Kezelés (TÜK) szabályai szerint – majd az Egészségügyi Minisztérium felé törté-

nő valuta elszámolás dokumentumait mutatjuk be a kongresszusi folyóiratban megjelent posztereink absztraktjaival együtt.

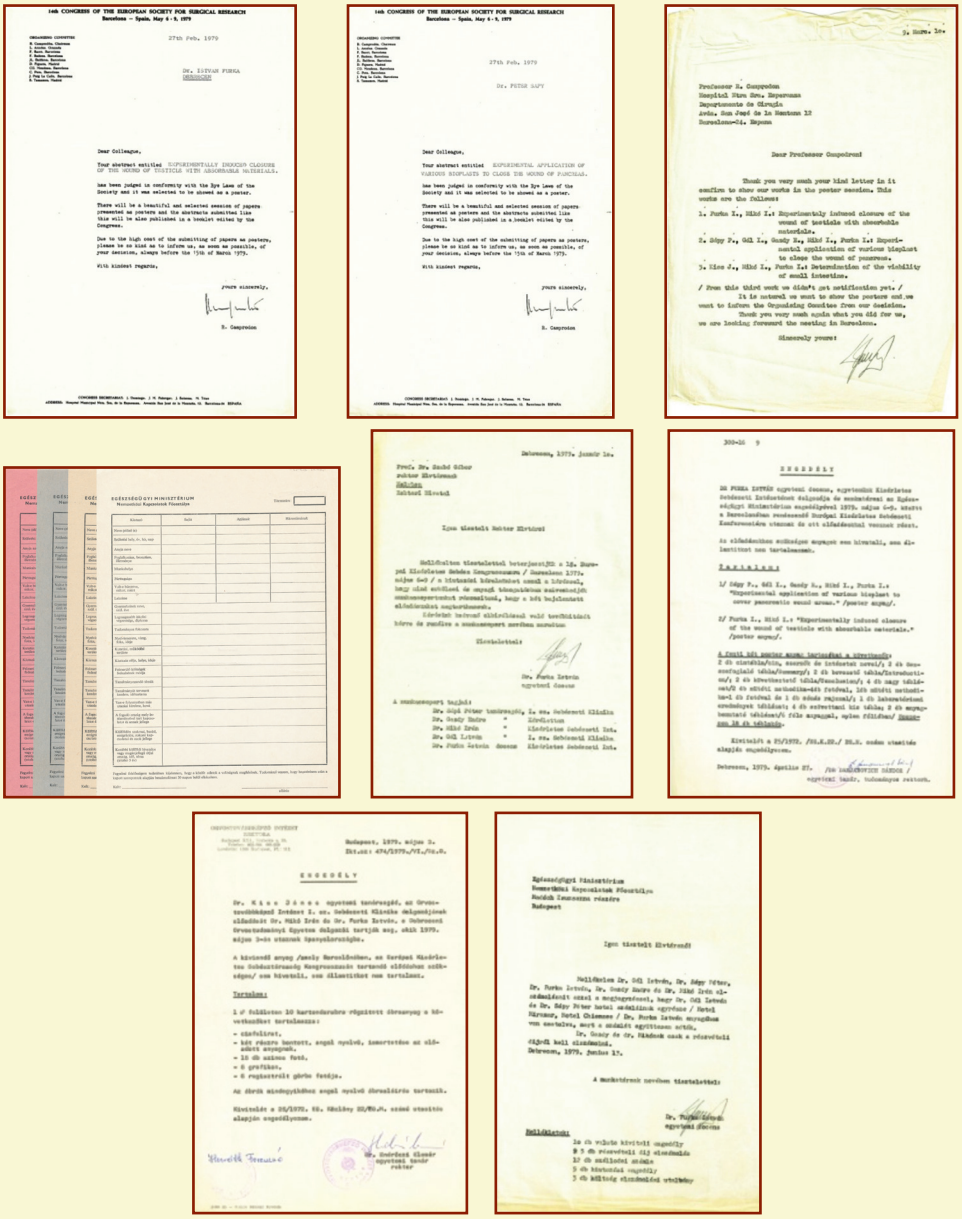
A Debreceni Orvostudományi Egyetemről (DOTE) Furka István, Mikó Irén Kísérletes Sebészeti Intézet, Sápy Péter, Gál István I. sz. Sebészeti Klinika, Gazdy Endre Kórélettani Intézet és a Budapesti Orvostovábbképző Intézetből (OTKI) Kiss János Sebészeti Klinika orvosainak szóltak ezek a dokumentumok.

A kiutazás szervezési munkáit Furka István tanár úr vállalta magára nemcsak ezen, hanem a többi ilyen jellegű kongresszuson is mind a kiutazó saját intézeti, mind az együttműködő klinikus kollegák számára is.

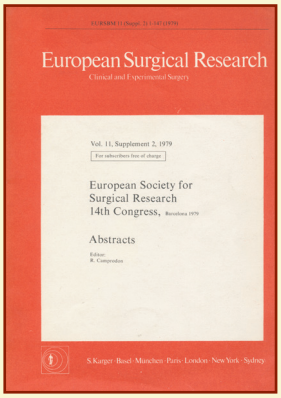
Talán a ma fiataljai számára ez az eljárási folyamat már szinte hihetetlennek tűnik, de bizony ez volt az „eljárási rend", a hivatali „szabályozás"!

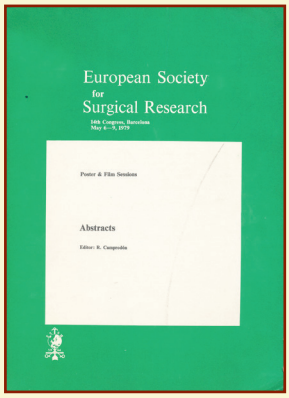

86. ábra Camprodon Professzor meghívó képeslapja az 1979. május 6–9. között rendezendő 14th ESSR kongresszusra

87. ábra a)-c) Camprodon Professzor értesítései a bejelentett előadások elfogadásáról, Furka István válasz levelével **d)-h)** Az Egészségügyi Minisztérium 4 részes kiutazási kérelem adatlapja, a kérelmek egyetemi beterjesztése, az előadások Titkos Ügyirat Kezelés (TÜK) szabályai szerinti kiviteli engedélyei a debreceni és a budapesti egyetemtől és a kongresszusi elszámolás az Egészségügyi Minisztérium felé

P 25 DETERMINATION OF THE VIABILITY OF SMALL INTESTINE.

János Kiss, Irén Mikó, István Furka.

Dept. of Exp. Surg. Univ. Med. School Debrecen 12., Postgraduate Medical School Budapest – HUNGARY –

In operations of oesophageal resection, for substitution small intestine in form of a Roux-loop is used in the majority of cases.

The success of the operation is based on the proper blood circulation of the jejunum section. If some longer intestine is required the circulation of the oral part, which is the distal one from the point of view of circularion, will have circulation disorder in any case. It should be judged precisely whether the microcirculation of the jejunal tissue used to develop the oesophago-jejunal anastomosis remained satisfactory. Animal operations have been

P 170 EXPERIMENTAL APPLICATION OF VARIOUS BIOPLASTS TO CLOSE THE WOUND OF PANCREAS

P. Sapy, I. Gal, E. Gazdy, I. Mikó, I. Furka

1st Exp.Surg. Pathophysiology. Dept. of Exp. Surg. Univ. Med School Debrecen (HUNGARY)

After pancreas operations, carried out even with the highest professional skill, there occur complications. First of all oozing of the pancreatic juice and fistulization are common that can presumably be connected with the digestive nature of pancreatic enzymes as well. Concerning the surgical safety, there have hardly appeared publications on experiments obtained by application of bioplasts under in vitro and in vivo conditions, respectively.

P 171 EXPERIMENTALLY INDUCED CLOSURE OF THE WOUND OF TESTICLE WITH ABSORBABLE MATERIAL

I. Furka, I. Mikó

Dept. of Experimental Surgery. University Medical School. Debrecen – (HUNGARY)

Efforts aimed at organ retention imply an important surgical task. For this purpose a special technique has now been worked out to close the wound of testicle.
The wound of testicle resected in different directions but in plane was covered as follows: a bioplast net of oxidized cellulose was placed on the wound area so that it should cover the whole area or overlap it by 2–3 mm. The whole area was

88. ábra Részletek az ESSR barcelonai kongresszusán bemutatott posztereink absztrakt kivonataiból

Furka István ezen kongresszusi kiutazást 40 évvel később megörökítette ***„Visszapillantó”*** címet viselő egyik szépirodalmi kötetében.

Igen! Ezt meg kellett örökíteni, hisz az idő távlatából láthattuk csak, hogy tudományos eredményeink elismertetésében a varsói és barcelonai kongresszusra való kijutásunk volt az első komoly lépés. E könyv íróinak egész – további tudományos – életét meghatározó esemény lett!

Kedves Olvasó! Ugye ezen intézettörténeti könyv megjelenése évében szinte hihetetlennek tűnő az alábbi történet?

Részletek Furka István „ESSR Barcelona” című írásából:

„Az ESSR rövidítéssel tartozom: European Society for Surgical Research – azaz Európai Kísérletes Sebész Társaság rövidítése. Minden év májusában rendeznek egy európai kongresszust különböző országokban és városokban. Nagyon magas színvonalú összejövetelek voltak ezek, vágytunk oda, sok újdonságot hallottunk. Ez különösen a ’60-’70-es években, talán a ’80-as évek közepéig volt jellemző – manapság talán csökkent a színvonal, meg a látogatottság is.

Szóval vágytunk oda.

Ma, ha van rávalód, bejelentkezel, elmész és kész.

De hogy volt ez akkor? „Visszapillantsunk” egy kicsit.

A Varsóban rendezett ESSR volt az első, amit a társaság alapítása óta az úgynevezett szocialista tömbben rendeztek. A mai napig rejtély előttem, hogy Olszewski professzor hogy tudta ezt a rendezési jogot megkapni – pedig jó barátom. A lengyel „szervek” pedig kitettek magukért – hisz meg kellett mutatni ennek a főképp nyugatiakból álló résztvevő seregnek, hogy nem akárkik vagyunk ám.

Ez számunkra jó lehetőség volt,– mert akkor már piros útlevelünk is volt és ezzel szabadon utazhattunk a szocialista országokba.

– Mi az, hogy piros útlevél? – kérdezte nem is olyan régen egy fiatal kolléga.

Volt egy piros útlevél, amely a keleti tömbbe való utazást szolgálta, kivéve a Szovjetuniót, mert oda különleges pecsét kellett (meghívó levél, hivatalos helyre való utazás, hogy miért szeretnél odamenni, útvonalterv, stb.). Volt a kék útlevél – érvényes a világ összes országára, szöveg is volt benne, de ehhez kilépő pecsét kellett. Megkaphattad például három évenként az ún. 70 dolláros útra, ez egy egyéni turistaút volt és harminc napra szólt.

Ezzel az útlevéllel utazhattál, ha például egy kongresszus kapcsán kaptál kiutazási engedélyt: szolgálati célú – magánutazás volt a hivatalos „jogcím”. Ennek megszerzése bonyolult és hosszadalmas volt. Hónapok teltek az ügyintézés alatt.

Barcelona volt a cél, de mi köze volt ehhez Varsónak?

Ez egy fontos állomás volt, itt köthettünk barátságokat, ismeretségeket újíthattunk fel, meg itt ismertem meg személyesen Camprodon professzort, aki egy év múlva a barcelonai kongresszus elnöke és szervezője volt.

Szokatlan dolgot kértem tőle.

Szíveskedjen hivatalos levelet küldeni, hogy az előadásainkat elfogadták és programba iktatták.

Csodálkozni való dolog volt ez?

Nagyon is az volt.

Most is előttem van Camprodon kedves, de nagyon meglepett tekintete. Kérdően nézett rám – nem értette ezt az egészet. Mielőtt megszólalt volna a lényeget mondtam:

Csak akkor kaphatunk kiutazási engedélyt, ha elfogadott előadásunk van és az ügyintézés hónapokba kerül. Tudom, hogy a következő év januárjában jön majd felhívás az előadás bejelentésére, ezt követően a bíráló bizottság dönt, ez kb. április eleje, hogy a májusi kongresszuson az előadásodat elfogadták vagy elutasították.

Megerősítve mondtam, ha van elfogadott előadás, akkor utazhatunk, ha nem, akkor nem. Nem eltartásról szóló levél kell, hanem csak az előadás elfogadása. Mintha egy kicsit megnyugodott volna, átadta a névjegyét, a jóindulat, meg egy kicsit a kétség egyszerre vegyesen látszott az arcán. Szóltak hozzá, azokkal továbbment.

Istenem, mit gondolhatott rólam!

Természetesen a kongresszus alatt többször is találkoztunk, illedelmes bólintás, egy-két szó, kicsi mosolygás, de lehet, hogy ezt csak én láttam rajta.

Bizakodtam.

Eljött a szeptember – irány a Személyzeti Osztály a négyrészes adatkérő lapért.

– Kettőt kérek!

– Hova akarnak utazni, Furka elvtárs? – szokásos hang, szokásos megszólítás.

– Barcelonába, majd jövő év májusában az ESSR-re – szándékosan ezt mondtam.

– Milyen kongresszus is ez?

– Európai Kísérletes Sebész Kongresszus.

– Jó messze van – nyújtotta a két darab négyrészest.

– Köszönöm.

Mielőtt továbbkérdezett volna megszólalt a telefon.

– Igen, én vagyok. Vannak nálam, de – látszott már, hogy én kevésbé érdekelem, levette a füléről a kagylót: Viszontlátásra!

– Viszontlátásra! – hamar ki innen.

A négyrészes, négy különböző színű lap volt, melyet géppel azonosan kellett kitölteni. Sok rovata volt, többek között külföldön rokona.

Prska Kotlarova. Csehszlovákia, Levice, Tekovska C7. Anyai nagynéném.

Mikor hagyta el az országot?

1945. terület rendezés. Az első kiutazások egyikén azt írtam „tudatlanul”, hogy békekötés, elcsatolás.

– Ezt ne írja! Terület rendezés – világos ugye?

– Igen.

Üresen kongott az agyamban a „Világos, ugye?

Kellemetlen, fura érzés kerített hatalmába akkor, de most egy kicsit idősen belém hasított, de belém ám. Mi mindenről maradtam le! Az ott töltött rövid idők emléke rohant meg. A kirándulások, a lévai fiatalok, a Tátra, Pozsony, Zuzka kék szeme – a Dobsinai-jégbarlangban a kezének melege – Piri néni túláradó szeretete, keresztapám, Marika, Öcsi – elzárva egy határral.

Nem tudok tovább írni. Most leteszem, majd később.

Emlék … emlék … emlék …

Három nap szünetem volt az írásban.

Nagyszerű is, meg szörnyű is az emlékezés. Igen, az. Vajon az Alzheimer-es betegek ezt hogyan élik meg, ha egyáltalán megélik – megértik.

Hálát adok az Istennek, hogy tiszta az agyam, nemcsak én érzem így, hanem a környezetem is mondja.

Megírtam a kérő levelet Camprodon professzornak, izgulva adtam fel, de bizakodva is.

Hamar megérkezett a válasz, úgy, ahogy kértem. Jóleső érzés volt, hogy végső soron vannak emberek a világ más pontján, viszonylagosan engem alig ismerve, akik segítenek is.

Többen is szándékoztunk, kívántunk utazni. A feleségeinkkel szerettünk volna menni – ma ez természetes.

De akkor a praktika a következő volt:

Két előadásról kértem „papírt”, természetesen úgy, hogy a neveket kevertem. A feleségeink is orvosok voltak, így ez megkönnyítette a dolgot. Kivéve egy barátunk, akinek a neje lengyel állampolgár volt és eleve nem is számolhattunk jövetelével, meg a gyerekük is nagyon kicsi volt még.

Igen, a gyerekek.

Fájó szívvel, de a „vele utazó 18 éven aluli kiskorú” rovat kihúzva – tudatosan tettük. A gyerekek a visszatérés biztosítékai voltak.

A papírok elindultak, benne a kézzel írott, nem tudom hányszor leírt önéletrajzzal – a hivatalok hosszú, kifürkészhetetlen útjaira.

Várakozás, várakozás.

Ez alatt útvonal tervezés, hogy menjünk, a legolcsóbban, de lehetőleg minél hamarabb odaérve, hányszor kell tankolni, hol a legolcsóbb a benzin – gyűjtöttük az adatokat. Szállás kérdés is komoly gond volt, nem kaphattunk annyi valutát, hogy az utazás alatt végig szállodára is teljen. Így maradt a kemping, igen, a kemping.

Indulásnál volt egy nagyon kellemetlen dolog. Két autóval terveztük az utat = 8 férőhely. Az egyik barátunk -János- a budapesti déli találkozásunkkor letörten, szomorúan mondta, hogy a főnöke is próbál segíteni, aki nagyember volt, de az útlevele bolyong valahol, nem tud jönni. Kongresszus után egy nappal kapta meg végül, mert ugye ilyenkor senki nem tud semmit. Nagyon sajnáltuk.

Mosonmagyaróvárott egy jó magyar vacsora, korai fekvés – hajnali indulás.

Hegyeshalom: „Útleveleket kérem!", majd a vámos: „Valutakivitel engedély, van elvámolni való?"

Kezébe nyomtam a kétszeres csomagolásban, többszörös pecséttel ellátott nagy borítékot, amelyben az előadásaink voltak a diapozitívokkal együtt „szigorúan titkosítva".

A ..... című előadás és a hozzátartozó x számú diapozitív „államtitkot nem tartalmaz, kivihető" volt a belső szöveg.

– Hova mennek?

– Barcelonába, a Kísérletes Sebész Kongresszusra.

Belenézett még a csomagtartóba: „Jó utat!"

Kigurultunk a nagy, iszonyúan vastag vas sorompóhoz, amely lassan felnyílt, szabad volt az út.

Az osztrák határőr – pecsét – „Viszlát!", mondta magyarul, intett – mehettünk.

Osztrák-nyugat-német határ. Akkor még volt Nyugat-Németország. Lassan gördültek a kocsik, megállás nélkül. Odaérkeztünk – intettek, hogy álljunk ki.

„Passport, bitte!" – összeszedte őket. Bevitte az épületbe, mi meg ott álltunk. A mellettünk elmenők igencsak bámultak ránk, 10 perc vagy talán egy kicsivel több várakozás ott a placcon, nagyon hosszúnak és főként kellemetlennek tűnt. Keleti csodabogarak. A határőr unottan visszaadta az útleveleket – „Gute Reise!" – mondta közönyös hangon, megfordult, elment.

Nyugat-német és olasz határ, csak pecsét – mehettünk tovább. Olasz–francia, kiállás, mert itt is intett a határőr. Lassan, komótosan jött a kocsikhoz. Útlevelet kért, összeszedte, bevitte. Ugyanaz a várakozás, ugyanaz az érzés, mint az osztrák-nyugat-németen. Na, innen is mehettünk tovább.

Francia–spanyol határ, pecsét – mehettünk tovább.

Barcelonát egy kicsit a külső részén érintve az El ToroBravo kempingbe vezetett az utunk.

Tengerpart, homok, fák, pálmák, tiszta mosdók, óriási sátrak és mesés lakókocsik.

Hely keresés – sátorverés – jól esett már nem autózni. Kellemes hazai, nem kellett ringatni.

Másnap délelőtt be a városba – Sophia hotelbe, a kongresszus helyszínére regisztrálni.

Nagyon elegáns hotel volt. Csinosan öltözött kongresszusi tisztviselők.

– Camprodon professzort keresem.

– Körülbelül 1 óra múlva jön – mondta az udvarias választ.

– Köszönöm.

Kellemes, nagy fotelekben ücsörögtünk, vártuk a profot mind a heten.

– Köszönöm ismét a meghívó levelet, hál Istennek, kiengedtek bennünket. Engedje meg, hogy ezt a jellegzetes matyó, kézzel készített terítőt tiszteletünk jeléül, mindannyiunk nevében átadjam. – mondtam a többiek gyűrűjében.

– Köszönöm-köszönöm. – De különleges. Köszönöm – örömmel nézte.

– Regisztráltatok már?

– Ó, nem. Professzor Úr, van egy kis gondunk.

– Micsoda? Segíthetek?

Úgy éreztem, hogy a fülem hegyéig elpirultam. Kicsit száraz szájjal mondtam:

– Sajnos csak egy részvételi díjat válthattunk át – több szó helyett megmozdult egy kicsit a vállam. Otthon van pénzünk, de többet nem engedélyeztek váltani, ha meg úgy hoztunk volna, akkor lebukhattunk volna, és nem engedtek volna. Csak néztem rá.

A tekintete kérdő is volt, egy kicsit kétkedő, egy kicsit csodálkozó, meg valami furcsa is.

– Várjatok. – A regisztráló pulthoz ment, tárgyalásba kezdett.

Kínos, nehéz percek voltak. Félve nézegettem a pult felé, egyszer csak intett.

– Mindjárt megcsinálják a nevetekre szóló részvételi jegyeket.

Köszönetet is alig tudtunk mondani: „Bye, Bye" és elsietett.

Úristen! Mindenhova szóló részvételi jegyet kaptunk, mind a heten?

Nem tudom, kiben mi fordulhatott meg, nem tudom visszaadni ezt az érzést, ami akkor bennem kavargott. Hála – öröm – szégyen – koldulás – ma sem tudom összerakni.

Örömmel vissza a kempingbe. Körülbelül 40 perc kellett a hotel és a kemping között. Volt egy kis időnk.

Eljött az idő, öltözködés sötét öltönybe, nyakkendő, a hölgyek elegánsan.

Kiléptünk a sátrakból, a mellettünk lévők atlétában, félmeztelenül, rövidnadrágban, döbbenten tekintettek ránk. Ilyen „úri emberek" a kempingben? Fura volt a tekintetük.

Egy nagydarab német, az óriási lakókocsija mellett magas antenna volt, erősen és nagyon hangosan mondta: „Ulrich, Ulrich, Ich bin in Barcelona! Ich bin in Barcelona!" Meglátott bennünket, elállt a szava. Igyekeztünk hamar a kocsiba indulni.

Hogy mit gondolhattak!

Nagyszerű megnyitó, nagyszerű fogadás. Finomságok gyönyörű környezetben, spanyol vörösbor, ebből ugye ketten kimaradtunk. Találkoztunk az ismerősökkel is.

– Hogy jöttetek?

– Autóval.

– Mi repültünk – így sokkal kényelmesebb.

– De mi máshol is szét akarunk nézni. – Két napig szinte egyfolytában a kocsiban voltunk. Szétnézni?

– Hol laktok?

– A tengerparton – és itt elharaptam a következő szót.

– Igen? A menők a tengerparton? Mi itt a Sophia-ban.
Szegények...
– Jöttök kirándulni a Monte Serrat-i kolostorhoz?
– Ó, most nem, máshova megyünk. – 40 dollár volt, ha jól emlékszem, fejenként.
Istenem, miért kellett így beszélnem!"

[Furka I.: ESSR Barcelona. In: Visszapillantó. Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen, 2017, pp. 61–71. és In: Mit tettem? Egy kutató sebész professzor tevékenységének tükre válogatott írásai alapján. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2021, pp. 111–121.]

89. ábra a)-b) Útközben Barcelona felé haladva, **b)-c)** s végre a Kongresszus Megnyitóján *(balról jobbra)* Mikó Irén, Furka István, Sápy Péter, Gazdy Endre, Pécsi Éva, Hegedüs Éva, Gál István. Mögöttük középen Török Béla professzor Pécsről

A nemzetközi kapcsolatok építése tovább folytatódott a következő években is. A rotterdami 1985. évi kongresszust (90. ábra) követően a végső „szakmai áttörés"-t a Nancy-ban rendezett 1986. évi Európai Kísérletes Sebészeti Társaság Kongresszusa hozta, ahol 2 ajánló javaslatát követően ESSR taggá választotta nyilvános szavazással a társaság Közgyűlése Furka Istvánt. És ezen a kongresszuson tudott személyesen találkozni Harry Buncke professzorral, a mikrosebészet világhírű képviselőjével, mely konzultáció a mikrosebészettel kapcsolatos elképzeléseinek jövőbeni megvalósításához döntő jelentőségűvé vált! A kongresszus néhány emlékezetes pillanatát örökíti meg a 91. ábra. Hazaérkezésünk után néhány nap múlva érkezett az ESSR elnökétől Losano professzortól a társaság tagfelvéte-

léről szóló hivatalos dokumentum Furka István részére [92. a)-b) ábra], de természetesen a kongresszusi kiutazással együttjáró kötelező minisztériumi adminisztrációt sem feledhettük el [92. c) ábra].

90. ábra Nemzetközi kapcsolatok építése: **a)-b)** ESSR 1985. Rotterdam, Nyitó fogadás **c)** 1985. Bécs, International Fibrinkleber Symposium

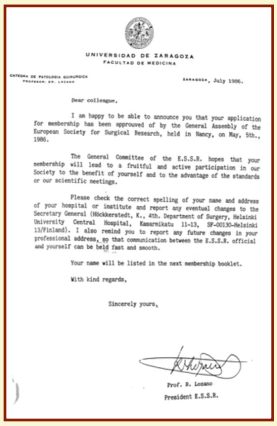

91. ábra 1986. május – XX. Congress of European Society for Surgical Research, Nancy már jól ismert és egyben elismert tagjai lettünk ennek a világtársaságnak **a)** A kongresszus Megnyitóján jobb oldalt Furka István, Mikó Irén, **b)** a kongresszus Nyitófogadása, **c)** a kongresszusi szünetben Mikó Irén, **d)-e)** a Bankett vacsora vidám pillanatai

Az Európai Kisérletes Sebész Társaság (ESSR) kongresszusain a Nyitó fogadások vagy/és Bankettek védnökei a rendező országok vagy fővárosok államfői, vezetői voltak és mindig bemutatták az adott országra jellemző kulturális hagyományokat [91. d)-e) ábra].

Emlékezésképpen a Varsó-Helsinki-Barcelona ESSR Kongresszusok absztraktjait megjelenítő European Surgical Research Supplementumait a barcelonai kongresszus programfüzetével együtt kívánjuk bemutatni (92. ábra).

UNIVERSIDAD DE ZARAGOZA
FACULTAD DE MEDICINA

Dear colleague,

I am happy to be able to announce you that your application for membership has been approved of by the General Assembly of the European Society for Surgical Research, held in Nancy, on May, 5th., 1986.

The General Committee of the E.S.S.R. hopes that your membership will lead to a fruitful and active participation in our Society to the benefit of yourself and to the advantage of the standards or our scientific meetings.

Please check the correct spelling of your name and address of your hospital or institute and report any eventual changes to the Secretary General (Höckerstedt, K., 4th. Department of Surgery, Helsinki University Central Hospital, Kasarmikatu 11-13, SF-00130-Helsinki 13/Finland). I also remind you to report any future changes in your professional address, so that communication between the E.S.S.R. official and yourself can be held fast and smooth.

Your name will be listed in the next membership booklet.

With kind regards,

Sincerely yours,

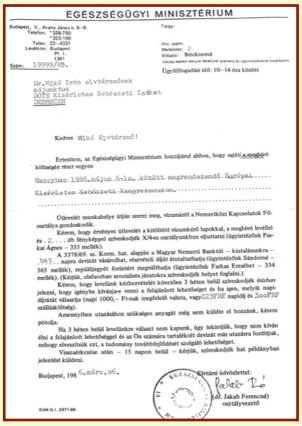
Prof. R. Lozano
President E.S.S.R.

CONSIGNE EN BUS ENVOYÉ EL CORREO POSTAL

OFFICE OF THE SECRETARY GENERAL

Furka, Istvan,
Inst. of Exper. Surgery,
Nagyerdei Krt. 98,
4010-Debrecen/Hungary

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉRIUM

Budapest, V., Arany János u. 6-8.
Telefon: 328-700
323-100
Telex: 22-4337
Levélcím: Budapest
Pf. 1
1361

Szám: 19999/86.

Ügyfélfogadási idő: 10–14 óra között

Dr. Mikó Irén elvtársnének
adjunktus
DOTE Kisérletes Sebészeti Intézet
HENCIDA

Kedves Mikó Elvtársnő!

Értesítem, az Egészségügyi Minisztérium hozzájárul ahhoz, hogy saját

Hangsúlyozom, hogy a kiutazást saját költségén biztosítsa.

Budapest, 198 6.márc.06.

Kérjük időtöltettel:
Dr. Jakab Ferenc
osztályvezető

92. ábra a)-b) Hivatalos értesítő levél az ESSR elnökétől Furka István részére a társaság tagjai közé választásáról. **c)** Mikó Irénnek a kongresszusi kiutazást saját költségen biztosító minisztériumi adminisztratív folyamat egyik dokumentuma

93. ábra Az European Surgical Research folyóirataiban megjelent ESSR kongresszusi absztraktok. 1977. Varsó, 1978 Helsinki, 1979. Barcelona, ez utóbbi kongresszus programfüzetével is. Ezen kongresszusi részvételek adtak lehetőséget a nemzetközi tudományos életbe való „betörésünkhöz”

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI ESEMÉNYEK. TUDOMÁNYOS FELKÉRÉSEK, MEGBÍZATÁSOK

Bornemisza György kéthetes NDK tanulmányúton vett részt 1976 júniusában (Leipzig, Greifswald, Dresda) és mint a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciójának elnöke aláírta az NDK–Magyarország Kísérletes Sebészeti Szakosztályai közötti – bilaterális – együttműködési szerződést.

1976. június 23–25. között a XIX. Nemzetközi Sebész Kongresszuson Prágában a Magyar Tudományos Akadémia kiküldetésében Bornemisza György, Dr. Furka István és Dr. Szentkereszty Béla vett részt előadással.
A kongresszus időtartama alatt tárgyalások történtek a Csehszlovák- és a Magyar Sebész Társaság közötti kapcsolatok fokozásáról kísérletes sebészeti téren.

1977-től a „Polymers in Medicine" c. lengyel tudományos folyóirat Bornemisza Györgyöt az Editors, míg Furka Istvánt és klinikai kollaborációkban a vele együtt dolgozó Kósa Csabát is az Associate Editors tagjai közé választotta [94. a)-b) ábra], majd 1979-től Gyurkó György is Associate Editors tag lett [94. c)-d) ábra].

1979-től az Urologiai és Nephrológiai Szemle szerkesztőbizottsági tagja Furka István 1987-ig, a lap megszűnéséig [94. e)-f) ábra].

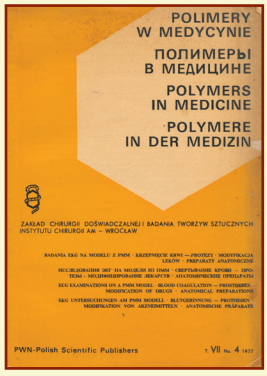
1980. október 29. az újjá alakult a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Kísérletes és Gyakorlati Munkabizottsága. Intézetünk részéről tagjai Prof. Bornemisza György és Furka István.

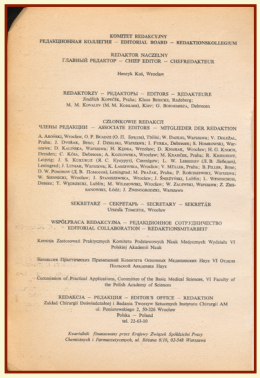
1980. november 15-től a Magyar Sebész Társaság (MST) Tiszántúli Csoport korábbi elnöke Szeleczky Gyula professzor és titkára, Kósa Csaba főorvos lemondott, s az új elnök, Balázs György mellett titkárnak Dr. Furka Istvánt választották.

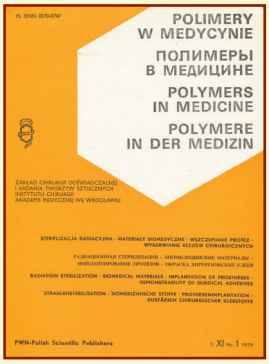
1982. januártól a DAB Kísérletes és Gyakorlati Munkabizottsága egyik alelnökévé választotta Prof. Dr. Bornemisza Györgyöt és titkárának Dr. Furka Istvánt. [lásd korábban 81. a)-c) ábra].

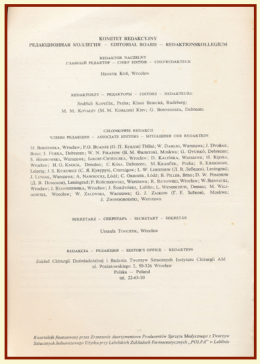
1983. március 4. a Magyar Sebész Társaság (MST) vezetőségválasztó közgyűlésén újra a Vezetőség tagjai közé választották Bornemisza Györgyöt. Furka István is vezetőségi tag lett, és az MST Elnökségének tagjává is megválasztották ellenőrként.

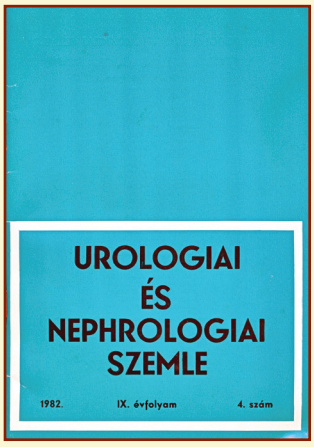
1984. december 12-i ülésén a Tudományos Minősítő Bizottság (TMB) Dr. Furka Istvánt hároméves időtartamra a II. Klinikai Orvostudományi Szakbizottság tagjává választották [94. g) ábra].

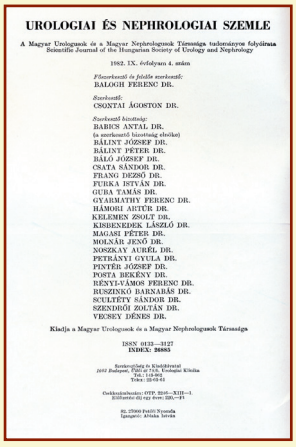

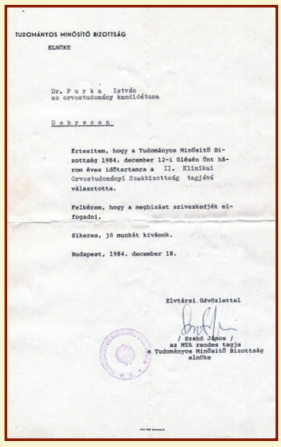

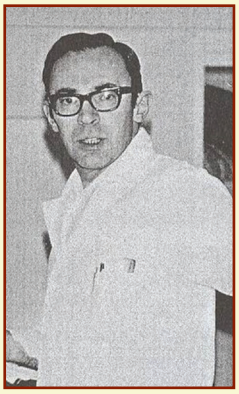
94. ábra a)-b) A „Polymers in Medicine” folyóirat Szerkesztőbizottsági tagjai között 1977-től Bornemisza György, Furka István, Kósa Csaba Debrecenből, **c)-d)** majd 1979-től Gyurkó György is. **e)-f)** 1979-től az Urologiai és Nephrológiai Szemle szerkesztőbizottsági tagja Furka István 1987-ig, a lap megszűntéig. **g)** 1984-től Furka István TMB megbízatása

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI (TDK) TEVÉKENYSÉG, PÁLYAMUNKÁK

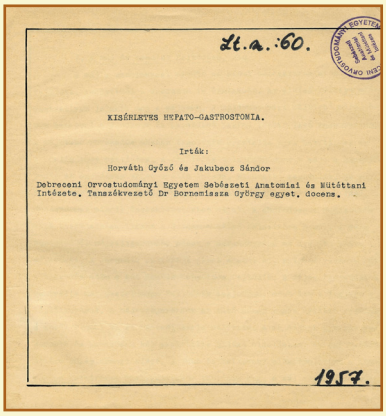
E fejezet bevezetéseként egyrészt visszautalunk még a korábbi Kari Tanácsi feljegyzésekre is a szakköri munkát illetően (lásd korábbi 19. ábra), valamint két orvostanhallgató, Furka István 1957-ben és Gyurkó György 1960-ban elért kiváló vizsgaeredményére a „Szigorlati napló” bejegyzése alapján (34. ábra).

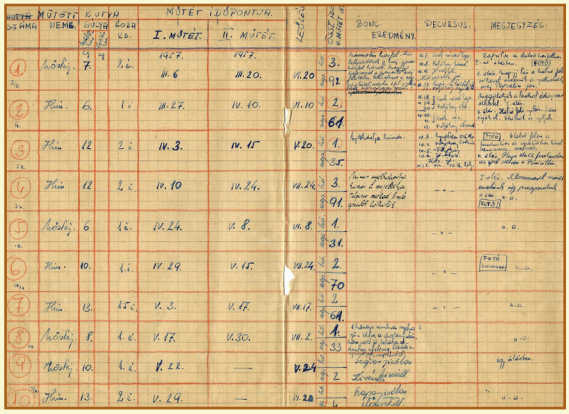
Ők mindketten a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet kiváló diákkörös hallgatói is lettek két-két pályamunkát is készítve, előadásokat tartva (95. ábra). Érdekesség, hogy Furka István Gyurkó György egyik pályamunkájának a témavezetője is lett.

95. ábra a)-b) Furka István és Gyurkó György diákkörös hallgatóként a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetben. **c)** Furka István OTDK előadást tart 1959-ben, Szegeden. Az asztalon a dia szemléltetését segítő bambuszbot. **d)-e)** Az intézetben készült első pályamunka belső címlapja és a kutatási jegyzőkönyv összesített adatai

Az Intézeti TDK munka kezdetei éveihez Furka István két későbbi írásából tudhatunk meg részleteket, ahol visszaemlékezik többek között a diákköri élet kezdeteire is az Intézetben, az első TDK kutató munkájára s az első TDK előadás elkészítésének nehézségeire és az előadás izgalmaira.

Részlet az első visszaemlékezésből:

„Emlékezetem szerint kezdetekben volt az externista, aki bárhova bejárhatott, ha az intézet befogadta, és ott ilyen-olyan feladatokat elvégzett, kísérletek részese lehetett, a klinikumban ott tüsténkedett a tanársegéd, vagy az adjunktus úr körül, ügyeletbe is részt vehetett, netalántán az „V. éves doktor" asszisztálhatott is, ha úgy hozta jó sorsa.

Úgy az 50-es évek elején azután valakik úgy határoztak, hogy legyen Tudományos Diákkör és bizonyos feltételeket is szabtak. Azt mondták, hogy csak elméleti intézetben lehet Tudományos Diákkör – a klinikumban abban az időben még nem. A tanulmányi átlagnak 3.51 felett kellett lennie. Természetesen ez az externistákra nem vonatkozott, de igyekeztek olyan légkört teremteni, hogy csak diákkörös legyen az elméleti intézetekben. Túl kicsi voltam, hogy e döntések mögé láthattam volna. Így lettem a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet diákköröse, majd kinevezett demonstrátora és a Sebészeti Klinika externistája – ahol külön urológiai részleg is volt – Uzvölgyi tanársegéd úr mellett. Néhányan összejöttünk, igaz nemcsak az évfolyamunkról, s az intézetben megalakult a Diákkör. …" [Részlet: Furka I.: Egy volt diákkörös visszaemlékezései… In: Mikó I., Furka I.: 50 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén. 1957–2007. Civis Copy Kft. Debrecen, 2008, pp. 5–8.]

A második visszaemlékezés:

„Büszke ötödéves orvostanhallgató voltam, kinevezett demonstrátor, amiért még pénz is járt. Összetéve az ösztöndíjammal jó érzés volt, mert megvehettem az első hőn áhított fényképezőgépemet, meg gyűjtöttem egy új csináltatott öltönyre – na, nem konfekciósra –, csináltatottra az avatásomra.

Mint intézeti tag kaptam heti egy fehér nadrágot, köpenyt, inget – szóval már külsőleg is fiatal doktornak néztem ki –, hát, hogyne lettem volna büszke.

Jól mentek a kísérleteim is. A vese vezeték pótlásával foglalkoztam – az irodalom szerint is kihívás volt. Az intézetbe az adjunktusnő volt a diákköri főnök, így természetesen a kísérleteket is Ő felügyelte. Szelíd, nagy tudású, de a munkában igencsak megkövetelte azt, amit meg kellett – csendes szóval, de határozottan.

Az intézeti referáló után:

– Maradj itt egy kicsit, beszédem van veled. – így szólt. Egy rendszerint valamilyen diákkörös, szervezési vagy oktatási feladatot kellett megoldani.

– Hány kísérletet végeztél?

– Húszat. Ennyi műtétet jelentett ez a kísérletsorozat.

– Mennyi van már feldolgozva?

– Csak az utolsónak a szövettana hiányzik, de ezt a héten megcsinálom.

– Rendben.

A kísérletek egyértelműek voltak, azaz a döntő többsége sikeres volt.

– Két hét múlva diákköri konferencia lesz és ezt előadásnak bejelentettem. - mondta az adjunktusnő, kedves becenevén, Toncsi.

Belém szorult a szó – erre nem volt mit mondani, már csak a meglepetéstől sem. Szótlanul, tanácstalanul néztem rá, én, a hosszú, magas, a vékony, kis, alacsony, törékeny nőre.

– Tíz perc az előadás, ábráid egy része már megvan, mert láttam. Holnap Pestre megyek, holnaputánra csináld meg!

…

– Igen

…

Igen-igen, de hogy?

Ugye a szövegnek 10 percnek kell lennie, ez így rendben lévő dolognak tűnt, de ugye ebbe még bele kellett az ábrákat is illeszteni.

„Megnyitottam a kísérleti állat hasát" – kezdtem a dolgot leírni. Rettenetes hosszú összetett mondatok sikerültek, mondhatnám kacifántosak. Én értettem, hogy miről van szó – azt gondoltam, hogy minél bonyolultabbak a mondatok, annál tudományosabbak. Egy-egy közlemény fordítása közben is találtam ilyeneket – így tartottam jónak.

Úgy gondoltam, hogy leírtam mindent – na, olvassam hát el. Az óra ki az asztalra:

„Megnyitottam a kísérleti állat hasát" – kezdtem.

27 perc lett a vége.

Jaj-jaj, mit hagyjak ki? Az ábrákról meg valahogy teljesen elfelejtkeztem. Egyre zavarosabb lett a dolog.

A gyomrom jelezte, hogy üres. A fejem meg tele.

Jaj, Istenem, melyik Úrnak szolgáljak!

A gyomrom győzött.

A kollégiumi szobánk telefonja csengett (nagy szó volt, hogy már akkor, ebben a kollégiumban minden szobában volt telefon).

– Tessék!

– Gyere, sétáljunk egyet! – szólt a bájos, kedves női hang, aminek természetesen nem lehetett ellenállni.

– Megyek azonnal.

A kollégium melletti Nagyerdő hatalmas őrzőfái között és alatti séták mindig jót jelentettek számomra. – Istenem, ha visszagondolok, és ha tükörbe néznék, talán az öregedő szemem most is ugyanúgy csillogna.

…

A holnap hamar itt lesz, a rám-bízottaknak meg kell lennie, ha törik, ha szakad.

Vajúdások közepette hol ezt hagytam ki, hol azt, végül úgy ítéltem meg, hogy na, ez most jó lesz. Igaz, hogy gyorsabban olvastam egy kicsit és így lett 11 perc. Ó, mit számít azaz egy perc, de összeállt a mondandóm.

Tetemre hívásnak éreztem a Toncsival való találkozást, szó se róla, izgultam.

– Na, kezdjük. –mondta.

Elővettem a papírt, amire letisztáztam a szöveget. Az első mondat után:

– Állj meg! Ez előadás – nem felolvasás – saját szavaiddal mondd el, amit leírtál. Még a kicsit akadozás is jobb, mint a felolvasás. – mondta igen szigorúan, egy picit dorgálva.

– Én ezt nem tudom kívülről. – mondtam talán sápadtan, talán elpirulva, bambán állva, izzadva, igazán nagy zavaromban.

– Add ide a papírt – nézzük át együtt! - Alaposan meggyomlálta a „művemet". - Ez egész jó. Ezt így nem lehet. Ki érti ezeket a nyakatekert mondatokat? A kevesebb többet jelent. Nem írunk egyes szám első személyben.

Örökké hálás leszek Toncsinak, hogy megtanított, hogyan kell egy előadást elkészíteni, megcsinálni. Elindított azon a nem könnyű úton, hogy úgy add elő mondandódat, hogy az érthető – látványos, de ne önfényező – nagyképű legyen. Ma is sokszor gondolok rá hálás szívvel, idézve törékeny alakját, kedves, nyugodt, simogató hangját… Istenem, de rég volt… szegény idegen földben nyugszik…

Na, de rohamosan közeledett a konferencia ideje. Még egy próbaelőadást tartottam, minden rendben ment.

– Ne izgulj, érted, ne izgulj! – szólt az intelem.

Akkor még szombat is munkanap volt, délelőtt a program szerint 9 előadást iktattak be, délután is ugyanennyit.

A délutániba utolsó előttinek következtem.

Minden előadáshoz többen is hozzászóltak – volt, hogy az előadó nem tudott a feltett kérdésre válaszolni – helyette én ezt égésnek könyveltem el. Reméltem, hogy az enyémhez nem szólnak hozzá, szóval izgalommal telve voltam.

Az előadások ábra anyagát diapozitívakról vetítették diáktársaink és az előadó egy nagy hosszú bambusz bottal mutogatott a bemutatandó részekre.

Az előttem lévő előadásnál a második dia beszorult.

Úristen, még ez is közbejöhet!

A nagy tekintélyű, szigorú, de jóságos Krompecher anatómus professzor Úr volt az elnök.

– Meg tudjátok csinálni? – morogtak valamit a fiúk és valahogy hirtelen jó lett a vetítés.

– Folytasd, kérlek. – szólt a Professzor Úr.

– Következik az utolsóelőtti előadás, Furka István …., többet nem is hallottam, le a lépcsőn, kézbe vettem a bambusz botot, meghajoltam és:

– Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Diákköri Konferencia!

Annyira idegen volt a hangom, mintha nem is én lettem volna. Az első általam bizonytalannak ítélt hang után valahogy visszataláltam önmagamhoz, azután ment minden rendben.

– Köszönöm a figyelmet! – meghajoltam.

– Érdekes kísérletet láttunk bemutatni, van-e kérdés, hozzászólás?

Jaj, ne legyen!

De volt – több is!

Ezek közül Hadházy tanársegéd Úré volt a legérdekesebb. Kielégítően mindent megválaszoltam, a végén Hadházy Csaba ezek után még egy javaslatot is tett a kísérletekkel kapcsolatosan.

Valahogy ez indította el azt az életre szóló barátságot, mert egyre többet beszélgettünk, nemcsak a szakmáról, hanem az élet egyéb komoly dolgairól is. Sok kellemes órát, napot töltöttünk családjainkkal is együtt. Kiváló ember, nagyszerű barát volt.

Szívfájdalmam, hogy utolsó útjára nem tudtam elkísérni hosszabb külföldi utam miatt…

A konferencia végén visszamentünk az intézetbe értékelni a történteket.

– Miért nem köszönted meg a hozzászólásokat? Úgy illik!

Kicsit szégyenkezve mondtam:

– Nem tudtam.

Néhány nap múlva Toncsi hívatott.

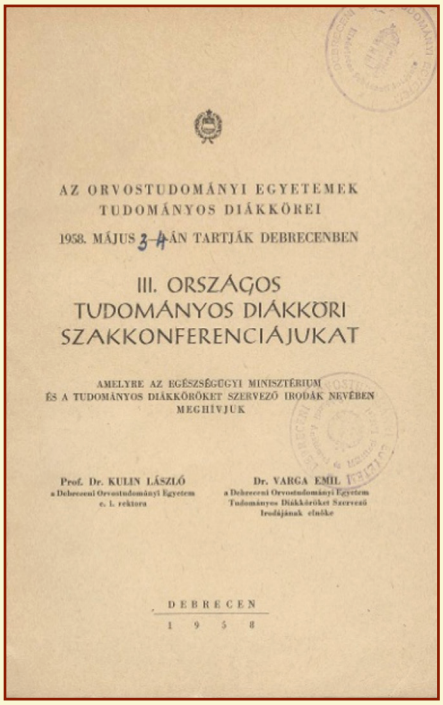
– Úgy ítélték meg az előadásodat, hogy az Országos Konferenciára is benevezték.

Nagyon örültem, megköszöntem még egyszer Toncsi odaadó, mindenre kiterjedő segítőkészségét.

Így indultam el a világba… és akkor fogadtam meg, hogy ha én is valaha ilyen helyzetbe kerülök, én is így fogok segíteni."

[Furka I.: Az első előadás. In: Visszanézek félutamról. Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen, 2019, pp. 18–24. és In: Mit tettem? Egy kutató sebész professzor tevékenységének tükre válogatott írásai alapján. Debreceni Egyetem Kiadó, Debrecen, 2021, pp. 99–105.]

Ez után az előadás után kutatási témáiból Furka István pályamunkákat írt, s résztvehetett előadással a IV. Országos TDK Konferencián is (96. ábra).

AZ ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMEK
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖREI
1958. MÁJUS 3-ÁN TARTJÁK DEBRECENBEN
III. ORSZÁGOS
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI
SZAKKONFERENCIÁJUKAT
AMELYRE AZ EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉRIUM
ÉS A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRÖKET SZERVEZŐ IRODÁK NEVÉBEN
MEGHÍVJUK
Prof. Dr. KULIN LÁSZLÓ
a Debreceni Orvostudományi Egyetem
c. i. rektora
Dr. VARGA EMIL
a Debreceni Orvostudományi Egyetem
Tudományos Diákköröket Szervező
Irodájának elnöke
DEBRECEN
1958

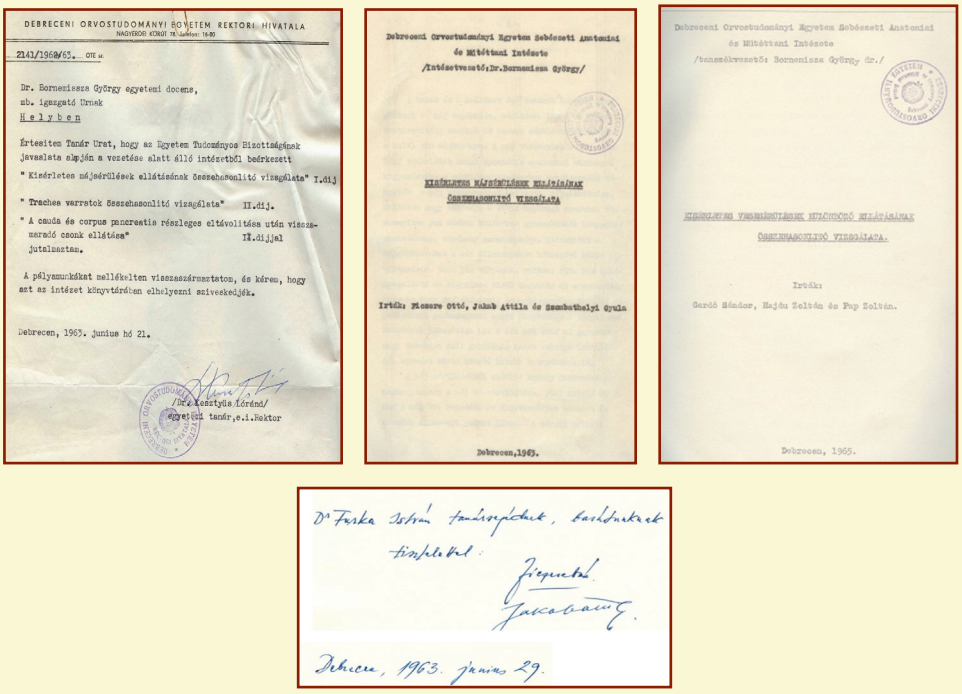
96. ábra a) A III. Országos TDK Szakkonferencia, Debrecen, 1958. május 3-4. program füzete. **b)** utazás TDK konferenciára, a kép bal szélen Furka István, **c)** a IV. Országos TDK Konferencia 1959. április 1–3., Szeged, ahol Furka István először tartott előadást országos konferencián. (A résztvevőkről készült fotó jobb oldalán a 2. sor szélén áll.)

1962–1968 között az Intézet diákköri megbízottja volt Furka István. Ezekre az időkre így emlékezett vissza:

„Jó sorsom úgy hozta, hogy a tanársegédi kinevezésem mellé az intézeti TDK megbízott feladatot is megkaptam. Én ezt nagy örömmel vettem, nagyon fontos feladatnak tartottam. Készültek a pályamunkák, az előadások – utólag bevallom – tanítva tanultam. Barátságok szövődtek, kellemes összejövetelek, kirándulások alakultak, mind-mind alig feledhető emlékekkel ajándékoztak meg ezek az évek."

[Furka I.: Egy volt diákkörös visszaemlékezései… In: Mikó I., Furka I.: 50 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén. 1957–2007. Civis Copy Kft. Debrecen, 2008, pp. 5–8.]

Éveken át 20-25 hallgató dolgozott az intézetben. Számos pályamunka készült, szinte valamennyi díjazott lett. Néhány pályamunkát a 97. ábrán is bemutatunk.

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORI HIVATALA

Dr. Bornemisza György egyetemi docens,
ub. igazgató Urnek
Helyben

Értesítem Tanár Urat, hogy az Egyetem Tudományos Bizottságának javaslata alapján a vezetése alatt álló intézetből benyújtott

" Kísérletes májsérülések ellátásának összehasonlító vizsgálata" I.díj

" Trachea varratok összehasonlító vizsgálata" II.díj.

" A cauda és corpus pancreatis részleges eltávolítása után visszamaradó csonk ellátása" II.díjjal

jutalmaztam.

A pályamunkákat mellékelten visszaszármaztatom, és kérem, hogy azt az intézet könyvtárában elhelyezni szíveskedjék.

Debrecen, 1963. június hó 21.

/Dr. Kosztyu István/
egyetemi tanár,e.i.Rektor

Debreceni Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatomiai és Műtéttani Intézete
/Intézetvezető:Dr.Bornemisza György/

KÍSÉRLETES MÁJSÉRÜLÉSEK ELLÁTÁSÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Írták: Mezere Ottó, Jakab Attila és Szombathelyi Gyula

Debrecen,1963.

Debreceni Orvostudományi Egyetem Sebészeti Anatomiai és Műtéttani Intézete
/tanszékvezető: Bornemisza György dr./

KÍSÉRLETES VESESÉRÜLÉSEK KÜLÖNBÖZŐ ELLÁTÁSAINAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA.

Írták:
Gardó Sándor, Hajdu Zoltán és Pap Zoltán.

Debrecen, 1965.

Dr Furka István tanársegédnek, barátsággal
tisztelettel
Jegyzetek
Jakabovits

Debrecen, 1963. június 29.

97. ábra a) Értesítés díjnyertes pályamunkákról 1963-ban,
b)-c) Furka István témavezetésével készült pályamunkák az 1960-as évek elején.
d) Köszönet a témavezetőnek

A pályamunkák szerzői évtizedekkel később is megemlékeztek diákköri témavezetőjükről, akinek a szakmai pályán való elindulásukat is köszönhették (98. ábra).

Gardó Sándor visszaemlékezése:

„…Negyedéves koromtól kapcsolódtam be a tudományos diákköri munkába a Műtéttani Intézetben. Óriási szerencsémre Furka István tanársegéd (a későbbi igazgató professzor) szakköröse lettem, aki belém oltotta a tudományos kutatómunka szeretetét. Végzésre már több hazai és nemzetközi TDK kongresszuson díjazott pályamunka és egy megjelent közlemény volt a tarsolyomban.” [Magyar Nőorvosok Lapja, 73(6): 301–307. 2010.]

Pap Zoltán visszaemlékezése:

Első történet:

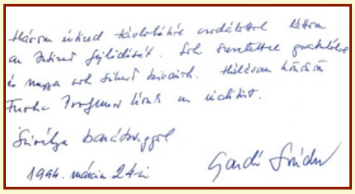
„Hatodéves koromban a Műtéttani és Tájanatómiai Intézetben voltam szakkörös. Ifjú szakköröskként buzgott bennünk a lelkesedés, a tudásvágy. A sterilitást, a műtőben való mozgást, a steril ruha felvételének szabályait, a beteg műtőasztalon előkészítését itt tanultuk meg atyai barátom dr. Furka István professzor, aki akkor adjunktus úr volt, útmutatásai alapján. Amikor munkahelyemen először készültem műtéti bemosakodáshoz… már nem is izgultam annyira."

Második történet:

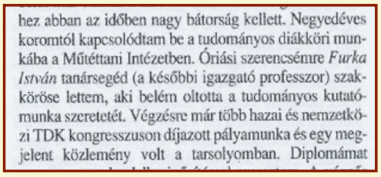
Furka István professzor mondta hatodéves korunkban a beteggel való találkozásra példaként: Jó napot Józsi bácsi! – mondom neki kezet nyújtván. Majd másik kezemmel a pulzusát tapintva feltéve egy semleges kérdést: Hogy vannak otthon? – folytatom. Ez alatt a pár másodperc alatt megállapítom, hogy milyen a kézfogása. Erős, gyenge. A keze nyirkos, hideg vagy éppen forró. Milyen a pulzusa? S így, mielőtt ő panaszkodni kezdene, már képet alkotok magamban róla."

Helyettesítő körzeti orvos koromban sokszor hasznát vettem ennek a tanításnak.

[Pap Z.: Anekdoták. Humoros és szomorkás történetecskéim. Kapitális Nyomda, Debrecen, 2020, p. 38. és p. 40.]

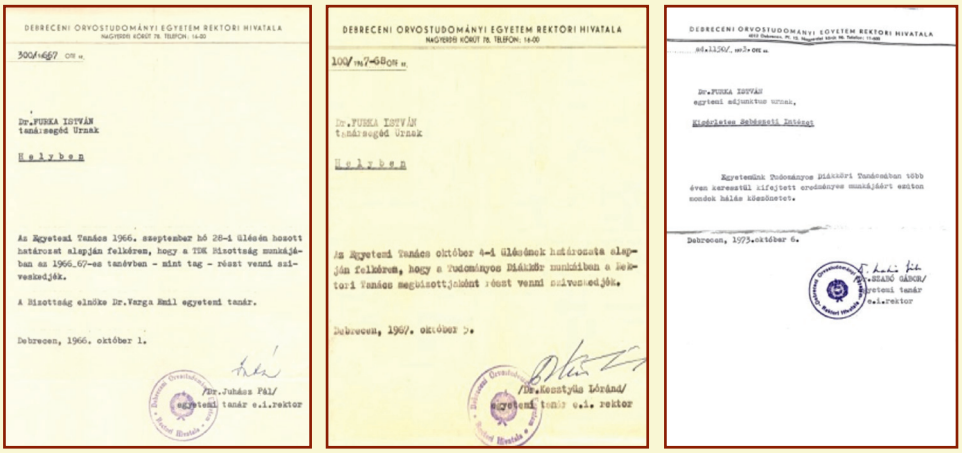

hez abban az időben nagy bátorság kellett. Negyedéves koromtól kapcsolódtam be a tudományos diákköri munkába a Műtéttani Intézetben. Óriási szerencsémre *Furka István* tanársegéd (a későbbi igazgató professzor) szakköröse lettem, aki belém oltotta a tudományos kutatómunka szeretetét. Végzésre már több hazai és nemzetközi TDK kongresszuson díjazott pályamunka és egy megjelent közlemény volt a tarsolyomban. Diplomámat

98. ábra Gardó Sándor későbbi szülész professzor visszaemlékezése egykori diákkörös témavezetőjéről **a)** 1994-ben az Intézet Vendégkönyvében és **b)-c)** 2010-ben a „Magyar Nőorvosok Lapjá"-ban

1964–1973. között Furka István a DOTE Tudományos Diákköri Tanács (TDT) oktatói titkára is volt, évenkénti rektori felkérések alapján (99. ábra). Ez alatt Debrecenben két Országos Tudományos Diákköri Konferenciát szervezett (100–101. ábra).

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORI HIVATALA
NAGYERDEI KÖRÚT 78. TELEFON: 16-00

300/1667 OTH sz.

Dr.FURKA ISTVÁN
tanársegéd Urnak

Helyben

Az Egyetemi Tanács 1966. szeptember hó 28-i ülésén hozott határozat alapján felkérem, hogy a TDK Bizottság munkájában az 1966_67-es tanévben - mint tag - részt venni szíveskedjék.

A Bizottság elnöke Dr.Varga Emil egyetemi tanár.

Debrecen, 1966. október 1.

/Dr.Juhász Pál/
egyetemi tanár o.i.rektor

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORI HIVATALA
NAGYERDEI KÖRÚT 78. TELEFON: 16-00

100/1967-68OH sz.

Dr.FURKA ISTVÁN
tanársegéd Urnak

Helyben

Az Egyetemi Tanács október 4-i ülésének határozata alapján felkérem, hogy a Tudományos Diákkör munkájában a Rektori Tanács megbízottjaként részt venni szíveskedjék.

Debrecen, 1967. október 5.

/Dr.Kesztyűs Lóránd/
egyetemi tanár o.i. rektor

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORI HIVATALA

Dr.FURKA ISTVÁN
egyetemi adjunktus urnak,

Klinikánkon

Egyetemünk Tudományos Diákköri Tanácsában több éven keresztül kifejtett eredményes munkájáért ezúton szeretném kifejezni köszönetemet.

Debrecen, 1973.október 6.

/Dr.SZABÓ GÁBOR/
egyetemi tanár
o.i.rektor

99. ábra a) Juhász Pál és **b)** Kesztyűs Lóránd rektorok Furka Istvánnak címzett TDT oktató titkári, Rektori Tanács képviseletének megbízó levelei és **c)** Szabó Gábor rektor 1973. októberi köszönő levele a Tudományos Diákköri Tanácsban több éven keresztül kifejtett eredményes munkáért

„Egyre jobban teljesítettünk, más intézetekben is egyre több és nagyobb volumenü munka készült el.

Az egyetem vezetése is egyre szervezettebb tevékenységet követelt meg, s lassan összeállt a Tudományos Diákkörök vezetősége. Két rektori megbízott mellett – *az egyik professzori rangban, mint elnök, a másik pedig oktatói titkári minőségben– szervezte a dolgokat a diák elnökkel és a diák titkárral egyetemben.*

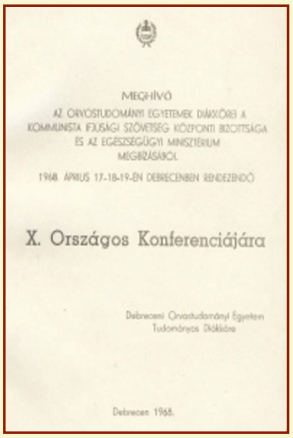
Egy ilyen periódus váltás alkalmával az a megtiszteltetés ért, hogy én kaptam az oktatói titkári teendők ellátására a megbízást, amely mintegy 10 évig tartott. Ezen idő alatt minden helyi konferencia rendezésében részt vettem, amely természetesen a feladataimhoz is tartozott. Ezen időszak alatt az országos konferenciákon is részt vettem, mint a debreceni delegáció egyik vezetője. Két országos kongresszus megrendezése is erre az időszakra esett.”…

„Hálás vagyok a sorsnak, hogy nagyszerű emberekkel dolgozhattam együtt. A lista hosszú lenne, de meg kell említenem a különösen szívemhez nőtt – a későbbi pathológus professzorral – Dr. Dévényi Istvánnal való meleg barátságom. Sajnos korán elment a mindenélők útján.

Meleg szívvel emlékszem Dr. Kovács Tiborra is, aki később az élettan professzora lett. Volt mit csinálni, munkás évek voltak, szépek voltak, de ez már egy másik történet, melyet máshol fogok majd vagy megírni, vagy elmesélni… (ha esetleg megkérnek rá).”

[Részlet: Furka I.: Egy volt diákkörös visszaemlékezései. In: Mikó I., Furka I.: 50 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén. 1957–2007. Civis Copy Kft. Debrecen, 2008, pp. 9.]

Két Országos Tudományos Diákköri Konferenciáról (OTDK) talán érdemes röviden, képekkel is megemlékezni, melyeket a DOTE rendezett Furka István titkársága alatt (100. ábra). Az 1972. évi Konferenciának Mikó Irén VI. évesként a hallgatói főszervezője volt (101. ábra).

MEGHÍVÓ

AZ ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMEK DIÁKKÖRI A KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG KÖZPONTI BIZOTTSÁGA ÉS AZ EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉRIUM MEGBÍZÁSÁBÓL

1968. ÁPRILIS 17-18-19-ÉN DEBRECENBEN RENDEZENDŐ

X. Országos Konferenciájára

Debreceni Orvostudományi Egyetem Tudományos Diákköre

Debrecen 1968.

Egy öreg TDK-s emlékeiből, avagy mélyek a gyökerek

Írta: Dr. Furka István adjunktus, a TDT titkára

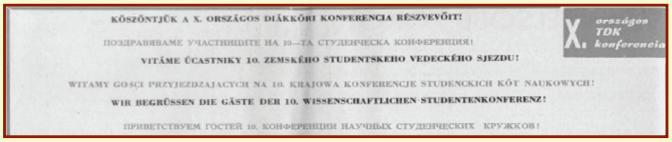
1955-ben lettem szakkörös. Egy-két évvel azelőtt indultak megszervezetten a diákkörök az egyes intézetekben — noha már azt megelőzően is jól ismerték az externisták fogalmát. És hogy hányan voltunk akkor? Körülbelül 40—50 hallgató volt szakkörös. Ez a létszám fokozatosan nőtt, főképpen a Tudományos Diákköröket Szervező Iroda tevékenysége folytán. Ez volt a megelőző neve a Tudományos Diákköri Tanácsnak.

Nagy eseménynek számított egy-egy helyi konferencia, és sokan vettek részt rajta oktatók, hallgatók egyaránt. Érdekes lenne összehasonlítani egy akkori és egy mostani helyi konferencia látogatottságát, de csak az utóbbiakról vannak számszerű adataink...

Részt vettem a III. országos konferencián, mint előadó. Küldöttségünk létszáma a kísérő oktatóval együtt talán 15 fő volt, maga a tanácskozás egy napig tartott. Ez volt az első olyan előadásom, amely nem az alma mater falain belül hangzott el. Nagy izgalom — nagy élmény volt.

Közben telt, múlt az idő, és egyszer abban a megtiszteltetésben volt részem, hogy mint kísérő oktató utazhattam a VI. országos diákköri kongresszusra. Ez sokkal több izgalmat hozott számomra, mert részvevő szakköröseinkért drukkoltam, hogy jól sikerüljön az előadásuk, és hogy küldöttségünk megállja a helyét. Azóta minden kongresszuson részt vettem.

Visszaemlékezve a le nem írt és írható élményekre, voltam bátor e címet is választani.

KÖSZÖNTJÜK A X. ORSZÁGOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA RÉSZVEVŐIT!

ПОЗДРАВЯВАМЕ УЧАСТНИЦИТЕ НА 10-ТА СТУДЕНЧЕСКА КОНФЕРЕНЦИЯ!

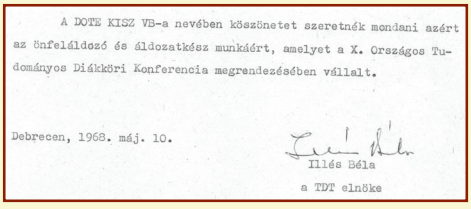
VITÁME ČASTNÍKY 10. ZEMSKÉHO STUDENTSKÉHO VEDECKÉHO SJEZDU!

WITAMY GOŚCI PRZYJEZDZAJACYCH NA 10. KRAJOWA KONFERENCJE STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH!

WIR BEGRÜSSEN DIE GÄSTE DER 10. WISSENSCHAFTLICHEN STUDENTENKONFERENZ!

ПРИВЕТСТВУЕМ ГОСТЕЙ 10. КОНФЕРЕНЦИИ НАУЧНЫХ СТУДЕНЧЕСКИХ КРУЖКОВ!

X országos TDK konferencia

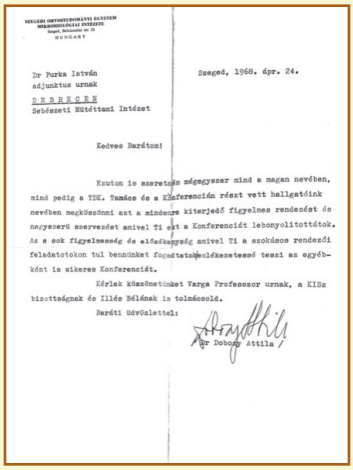

A DOTE KISZ VB-a nevében köszönetet szeretnék mondani azért az önfeláldozó és áldozatkész munkáért, amelyet a X. Országos Tudományos Diákköri Konferencia megrendezésében vállalt.

Debrecen, 1968. máj. 10.

Illés Béla

a TDT elnöke

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM SEBÉSZTUDOMÁNYI INTÉZETE Szeged, Semmelweis tér 75 HUNGARY

Dr Furka István adjunktus urnak

DEBRECEN

Sebészeti Műtéttani Intézet

Szeged, 1968. ápr. 24.

Kedves Barátom!

Ezuton is szeretnék mégegyszer mind a magam nevében, mind pedig a TDK. Tanács és a Konferencián részt vett hallgatóink nevében megköszönni azt a mindenre kiterjedő figyelmes rendezést és nagyszerű szervezést amivel Ti ezt a Konferenciát lebonyolitottátok. Az a sok figyelmesség és előzékenység amivel Ti a szokásos rendezői feladatokon tul bennünket fogadtatok emlékezetessé teszi az egyébként is sikeres Konferenciát.

Kérlek köszönetünket Varga Professzor urnak, a KISz bizottságnak és Illés Bélának is tolmácsold.

Baráti üdvözlettel:

/ Dr Dobozy Attila /

100. ábra a)-b)-c) Az Orvostudományi Egyetemek Diákköre X. Országos Konferenciája, Debrecen, 1968. április 17–19. A programfüzet, a Konferencia főszervezőjének, Furka Istvánnak a visszaemlékezései kezdő diákköri éveire a kongresszus résztvevőinek köszöntésével az Egyetemi Élet újságban. **d)-e)** Dr. Illés Béla, a TDT elnökének és Szegedről Dobozy Attilának a köszönőlevele Furka István kongresszusi szervezőmunkájáért

101. ábra A Tudományos Diákkörök fennállásának 20-ik évfordulója tiszteletére rendezett Országos Tudományos Diákköri Konferencia, Debrecen, 1972. április 6–8. Felső sor: A kongresszus programfüzete, meghívója és az ünnepélyes megnyitó elnöksége *(balról jobbra):* Dr. Furka István a TDT titkára, Dr. Farádi László az Egészségügyi Minisztérium első helyettese, Prof. Dr. Kesztyüs Lóránd a DOTE rektora, Dr. Alföldy Árpád és Rakusz Lajos a KISZ KB két képviselője. *Alsó sor:* a KISZ KB fogadásán *(bal odali képen):* középen Prof. Dr. Dévényi István, a DOTE TDT elnöke, mögötte Mikó Irén a kongresszus hallgatói főszervezője, bal szélen Dr. Hernádi Ferenc, *(a jobb oldali képen):* Dr. Furka István, a TDT titkára és Prof. Dr. Kovács Tibor

Sajnos 1972–1985 között, az akkori egyetemi reformok értelmében az oktatás háttérbe szorult, így demonstrátori lehetőségek sem voltak, de ennek ellenére nagyszámú diákkörös hallgató tevékenykedett mindig az Intézetben.

Évente általában 25-30 orvostanhallgató csatlakozott az intézeti kutatási témákhoz diákkörösként, s számosan kiemelkedő eredményeket értek el. Többször jelent meg munkájukról hiradás az „Egyetemi Élet” c. lapban (102–104. ábra).

Több diákkörös hallgatónk jutott tovább Országos Tudományos Diákköri Konferenciákra s értek el kiemelkedő helyezéseket is:

Pető Ferenc, Tamási Stefánia, Kónya Károly (1968)
Bánhegyi Judit, Kovács Judit, Lente István (1972)
Bulyovszky István, Pősze Judit (1973)
Noviczki Miklós, Bánhegyi Judit, Pősze Judit, Szikszai Péter (1973)
Czink Irén, Fekete Antal, Pardavi Gábor (1976)
Czink Irén, Szegedi Róza (1977)
Csarkó Péter, Székely Péter, Kőhalmi György (1978)
Nagy Valéria, Szilasi Mária, Diószeghy Gábor (1979)
Gregus Erika, Páll Mariann (1981)
Csernátonyi Zoltán, Rácz Tamás (1985)

OKLEVÉL

Dr. Furka István
elvtárs
irányításával készült pályamunka

A XV. Országos Tudományos Diákköri Konferencia
Orvostudományi Szekciójában

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉRIUMI,
HBm-i TANÁCS VB ÉS DOTE KISZ

NIVÓDIJAT NYERT

Debrecen, 1981. április 3.

a biráló bizottság elnöke

102. ábra Gregus Erika és Páll Mariann előadása Dr. Furka István témavezetésével 1981-ben az Országos Tudományos Diákköri Konferencián az Egészségügyi Minisztérium, a HBM-i VB- és a DOTE KISZ nívódíját is elnyerte

Számosan kaptak meghívást külföldi TDK Konferenciákra:

Pintér József, Szegedi Róza, Major Attila (1979, Kassa)

A *legjobbnak ítélt előadások* „felnőtt” kongresszuson is, azaz a *Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebész Sectiójának Kongresszusaira* is elfogadást nyertek:

Pardavi Gábor, Fekete Antal, Czink Irén (1975. Hajdúszoboszló)
Rigler Magdolna, Fülöp Judit, Semjén Judit, Simó Dezső (1979. Szeged)
Szentkereszty György, Matolay Ágnes, Kelemen Dezső, Bacskó György (1979. Szeged)
Villányi Kinga, Berényi Pál (1983. Debrecen)
Simon Gizella (1985. Zalaegerszeg)

Az Intézet munkatársai közül a *TDT oktatói tagjai* közé választották:

Dr. Mikó Irént (1980–1986).

A *TDT hallgatói tagjai* lehettek kiváló diákköri tevékenységükért:

Czink Irén (1975–1977)
Szegedi Róza (1977–1978)
Berényi Pál (1983–1984)
Ormay Péter (1984–1985)

Önállóan operálnak

Megnőtt az érdeklődés a DOTE-n a kísérletes sebészeti intézet tudományos diákköre iránt. A reformoktatás során a hallgatóknak talán kevesebb lehetőségük van a gyakorlati sebészeti tevékenységre, amelynek keretén belül élő szövetekben gyakorolhatnának. Az intézetben lehetőség nyílik az ezzel kapcsolatos manuális készségek elsajátítására. A megnőtt érdeklődést jól mutatják a számok. Az 1973/74-es tanévben, illetve második félévében 13, illetve 16, az 1974/75-ös tanévben 16–16, s az idei tanév első félévében máris 29 hallgató volt tagja a tudományos diákkörnek.

Dr. Bornemisza György vezetésével működik legnépesebb diákkör a mienk, s ennek külön örülök.

Dr. Furka István adjunktus — aki már több mint fél évtizedet töltött a TDK-munka szervezésével — az egyik munkacsoport vezetője, s dr. Mikó Irén TDK-megbízott beszél az intézeti TDK életéről.

Dr. Furka István: — Intézetünk három nagy témája a szervátültetéssel kapcsolatos vérzések tanulmányozása, az urológiai vonatkozású kutatások, s a szív- és érrendszerrel kapcsolatos kérdésekhez. Munkacsoportjainkba ezekhez kapcsolódnak, a hallgatók innen választják témájukat. Többnyire harmadévtől jönnek ide, túl az alapozó képzésen, de még inkább a gyakorlati stúdiumokon.

Nagy jelentősége van itt annak, hogy élő szöveteken dolgoznak, amely mindségile más problémákat jelent, mint a nem élő.

(Kis történetet mesél Furk István egyik gyakorlatos operáció közben, mintha csak véletlenül történne, átmetszett egy üteret. A vér azonnal elborította a műtéti területe. A hallgató, aki elmeletbe tisztában volt az ilyenkor te endőkkel, kétségbeesett, kap kodott, végül elsírta magá nem tudta elháríta a vé szélyt. Fél évvel később ugyanez a hallgató ezt a fel adatot játszva megoldotta.)

— Mi szükséges ahhoz, hog egy TDK-ra jelentkező hallga tó átessen az első operáció el mentén?

— Dr. Mikó Irén: Az első félév ennek a megalapozásával telik el. A tudományos diákköri tanács által szervezett módszertani előadások látogatásán kívül megismerkednek az alapvető műtéttechnikai ismeretekkel, az itt szükséges szövettani tudnivalókkal és mikrofotózási, magtanulnak fotózni, megtanulják az eszközelmélet alapokat, önálló könyvtárhasználatra és irodalomkeresésre is megtanítjuk őket. Mindezek szükségesek ahhoz, hogy kialakíthassuk az önálló munkacsoportokat, kiosztha önálló témákat.

Dr. Furka István: Amit külön hangsúlyozunk: Mi a legteljesebb önállóságra neveljük diákköreinket. Nem haliga tóknak, hanem fiatal munkatársaknak tekintjük őket. Helyenként ők is részt vesznek referáló ülésünkön. Ha rájuk kerül a sor, beszámolnak a külföldi szakirodalmi utakon olvasott cikkekből. Igen fontosnak tartjuk a nyelvtudást, TDK-sainkat közül néhányuk már nyelvvizsgája is van, más sok nyelvtanfolyamokon vesznek részt. Egyik legnagyobb eredményünk, hogy az összel nemzetközi részvétellel rendezett kísérletes sebészeti konferencián előadásaink pályamunkái is szerepeltek, idegen nyelven. Czink Irén, Pardavi Gábor és Fekete Antal voltak az előadók.

— Említünk néhány diákköri munkacsoportot is!

— Üreterotomiás összehasonlító vizsgálata (Czink Irén és Szegedi Róza), transzureterostomiák kísérletes vizsgálata (Asztalos László, Karolyáki Mária), veresenectiák ellátásának összehasonlító vizsgálata (Kovács László, Szabó Gyula), vastagbél „end to end” anastomosisának biztonságának tesztje (Csarkó Péter, Barna Éva, Szekely Péter és Szabó Béla). Utóbbi három hallgatónk dr. Szentkereszty Ilona munkacsoportjában dolgozik.

Eddig a beszélgetés a kísérletes sebészeti intézet diákköri patronusával folyt. Három hallgatót faggattunk tovább a legjobban dolgunk közül: miért választották éppen ezt a területet diákköri munkájuk tárgyául?

— Czink Irén: Először gyermekgyógyász szerettem volna lenni. Ez volt az elképzelésem, mielőtt az egyetemre jöttem volna. Később a szem gyógyítása, azon belül is a szemsebészet vonzott. A gyakorlati utáni vágy, ami ide hozott, az hogy én magam vágjam az élő szövetet, ne csak nézzem, mint anyagi a sebészeti gyakorlatunkon volt.

Asztalos László: Sebész szeretnék lenni. Ehhez kívál előkészítést ad ez a diákkör. Szeretem a manuális munkát, a nagy szükségem is van, erre mint orvosnak. Vannak olyan dolgok, amelyeket — bármilyen jó orvos is — ma nem minden orvos tudja elvégezni. Például egy gége metszést — amit szükség esetén kötelező megtennie minden orvosnak — megcsinálni csak olyasvalaki tud, aki már vágott élő szövetet.

Gyékiné György: Baleseti sebész szeretnék lenni, de meg közepiskolai koromban ide szoktam, látván az önálló munkát.

Asztalos László

Czink Irén

Czink Irén: Aki nálunk dolgozik, kicsiben átéli az orvosi munka egészét. Egy teljes orvosi folyamatot végzünk egyedül: az operáció előkészítését, az operációt, majd az utógondozás műveleteket. Látjuk a munka eredményét is, és felelősséget vállalunk a sikerért.

Gáa József

XIV. évfolyam, 8. szám 1976. február 13.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

EGYETEMI ÉLET 9

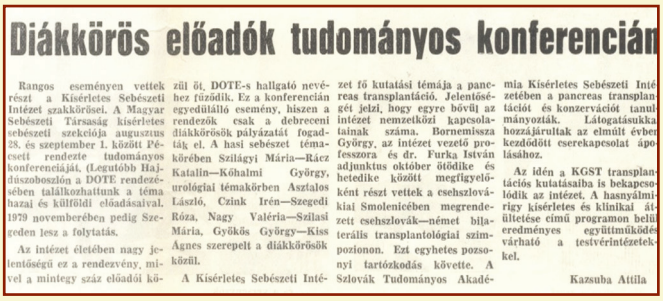
A DEBRECENI EGYETEMEK LAPJA

103. ábra „Egyetemi Élet” 1976. február 13.

Diákkörös előadók tudományos konferencián

Rangos eseményen vettek részt a Kísérletes Sebészeti Intézet szakkörösei. A Magyar Sebészeti Társaság kísérletes sebészeti szekciója augusztus 28. és szeptember 1. között Pécsett rendezte tudományos konferenciáját, (Legutóbb Hajdúszoboszlón a DOTE rendezésében találkozhattunk a téma hazai és külföldi előadásaival. 1979 novemberében pedig Szegeden lesz a folytatás.

Az intézet életében nagy jelentőségű ez a rendezvény, mivel a mintegy száz előadói közül öt, DOTE-s hallgató nevéhez fűződik. Ez a konferencián egyedülálló esemény, hiszen a rendezők csak a debreceni diákkörösök pályázatát fogadták el. A hasi sebészet témakörében Szilágyi Mária—Rácz Katalin—Kóhalmi György, urológiai témakörben Asztalos László, Czink Irén—Szegedi Róza, Nagy Valéria—Szilasi Mária, Gyökös György—Kiss Ágnes szerepelt a diákkörösök közül.

A Kísérletes Sebészeti Intézet fő kutatási témája a pancreas transplantáció. Jelentőségét jelzi, hogy egyre bővül az intézet nemzetközi kapcsolatainak száma. Bornemissza György, az intézet vezető professzora és dr. Furka István adjunktus október 6ódikén és 8etedike között megfigyelőként részt vettek a csehszlovákiai Smolenicében megrendezett csehszlovák—német bilaterális transplantológiai szimpozionon. Ezt egyhetes pozsonyi tartózkodás követte. A Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetében a pancreas transplantációt és konzervációt tanulmányozták. Látogatásukkal hozzájárultak az elmúlt évben kezdődött cserekapcsolat ápolásához.

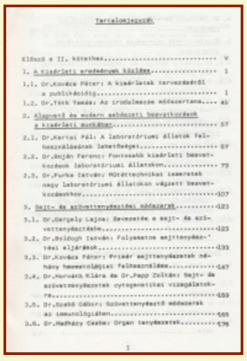
Az idén a KGST transplantációs kutatásaiba is bekapcsolódik az intézet. A hasnyálmirigy kísérletes és klinikai átültetése című programon belüli eredményes együttműködés várható a testvérintézetekkel.

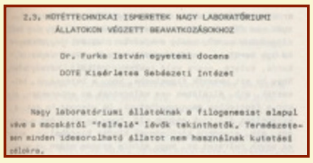
Kazsuba Attila

104. ábra „Egyetemi Élet” 1977. november 24.

Furka István a „Modern kutatási módszerek alkalmazásának lehetőségei az orvostudományban” című TDT kiadványba – felkérésre – „Műtéttechnikai ismeretek nagy laboratóriumi állatokon végzett beavatkozásokhoz” címmel az állatkísérletes munkákat segítő fejezetet is írt (105. ábra).

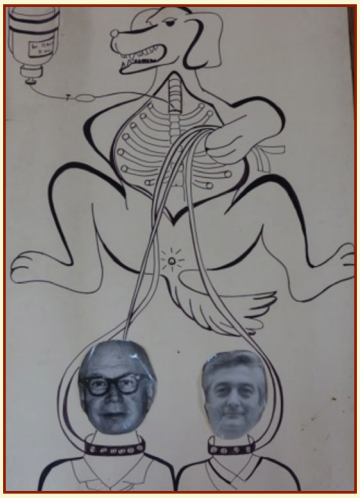

105. ábra A „Modern kutatási módszerek alkalmazásának lehetőségei az orvostudományban” című kiadványba Furka István által írt fejezet és az egyik Továbbképző Konferencia résztvevői *(bal oldalt Mikó Irén)*

106. ábra A „ballagó” medikusok ily módon is megörökítették intézetünk oktatóit

Bár 1978-tól félévente csak 1 vagy 2 műtéttani gyakorlatot tartottunk a III. és a IV. évfolyamos hallgatóknak a sebészet keretén belül (Az I. és a II. sz. Sebészeti Klinika óraszám kérésének megfelelően), de az évente nálunk dolgozó 25-30 diákkörösünk révén mindig nagy szeretet övezte intézetünket, melyek az V. év végi ballagásoknál szeretetteljes felvonulási képekben is kifejezésre jutottak (106. ábra).

Nagyon kedves dokumentumok kerültek elő Mikó Irén gondos megőrzése révén 1981, 1983 és 1984 májusából, melyek még ezt a minimális óraszámú oktatást is „megörökítették” dalba foglalt vidám ballagási versecskéikben a Kísérletes Sebészeti Intézettől is búcsúzó V. éves hallgatók.

KÍSÉRLETES SEBÉSZET
(Bunkócska)

Harmadévesen ó, az ember oly bohó,
hogy azt gondolja, semmi egy varrás.
Nem az I-es Seben, a Kísérletesen
ért bennünket az első csalódás:
hej, te kutyuska, te drága,
te, a Műtéttan kis állata, te drága,
/ne/ vonyíts most!

Negyedévesen is, nem tudom, mikor is
történt, hogy megint műteni kellett.
Furka viccet mesél, mégis izzadok én
vinnyogó kutya, s vértócsa mellett.
Hej, te Furkácska, te drága,
hej, te sebészeknek legszebbik virága, te drága,
segíts most!

(1981. május)

KÍSÉRLETES SEBÉSZET
(Kis kutya nagy kutya…)

Kis kutya nagy kutya ugathat hiába
Mert itt mindegyiket éles szike várja
Bornemisza, Tarsoly, Furka mért haragszol?
Ha nem úgy sikerül, s a varrat nem passzol.

Egyetlen műtőben húsz medikus tolong
Steril ruhájukról az izzadság csorog
Furka még tetézi, vérrel is szennyezi
Mikor a carotist hirtelen átmetszi.

Ha orvos koromban kóbor kutyát látok
Elküldöm hozzátok szúrjátok, vágjátok
Tanulhasson rajta medikus, medika
Ha netán sebész lesz, ne legyen hát bamba.

Búcsúzunk tőletek nem kell szomorkodni
Jönnek még utánunk lehet hát okítni
Mikó Irénkének is köszönjük szépen
Hogy ilyen sokat tűrt el buta kezünknek."

(1983. május)

KÍSÉRLETES SEBÉSZET
/Megy a gőzös,…/

Megy a diák, megy a diák
Műtéttanra
Megmenteni a kutyákat
Kasztrálással
A műtőben az öreg Furka
Kezében a Szegi-tacskó
Lompos farka

Vágjad fiam, mondja Tarsoly
Hogyne vágnánk
Bennünk él még másodévről
A Barátság
Műtősfőnök neve Sándor
Ha Ő segít ég a kezünk
A fonáltól

Bornemiszát, a professzort
Sose láttuk
Mikó Irén arany kezét
Majd elvágtuk
Légcsőmetszést megtanultuk,
Isten őrizz, hogy kezünkbe
Ilyet kapjunk!

(1984. május)

Olyan élénk TDK munka volt, és ennek kapcsán olyan oktatási tevékenység és utánpótlás-nevelés volt Intézetünkben, hogy bár 1972-től 1989-ig szüneteltették a tantárgyunk önálló oktatását, mégis az 1982-ben az Egyetemünkön megszervezett *Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Bizottság tagjai* közé Furka Istvánt – nagy oktatási tapasztalára való hivatkozással – az alábbi levéllel az oktatási rektorhelyettes felkérte.

„Dr. Furka István
egyetemi docens elvtársnak
Kísérletes Sebészet

Helyben

Igen Tisztelt Tanár Elvtárs!

Az Egyetemen folyó oktatási munka színvonalának emelésére, a modern AV- módszer elterjesztésére és az oktatásban történő felhasználására már korábban is komoly erőfeszítések történtek az Egyetemünkön. Az előttünk álló feladatok hatékony megoldására létre kívánjuk hozni a Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Bizottságot. Tisztelettel felkérem, hogy a Bizottság munkájában szíveskedjék részt vállalni.

Mind az Egyetem vezetősége, mind magam részéről nagyra értékelem az Ön oktató tevékenységét, tapasztalatait és az oktatás modernizálása iránti lelkesedését. Ezért biztosra veszem, hogy a Bizottság munkáját tapasztalataival és tanácsaival jelentősen elő fogja segíteni.

A Szakdidaktikai és Oktatástechnikai Bizottság első ülését 1982. szeptember 17-én du. 3 órakor tartja az Élettani Intézet Könyvtárában.

Megjelenésére feltétlen számítunk.

Debrecen, 1982. augusztus 31.

Tisztelettel:

Dr. Szegedi Gyula
/egyetemi tanár,
oktatási rektorhelyettes/”

1985-ben Furka Istvánt ugyancsak elismert oktatói munkája révén megbízták a *Külügyi Bizottság Elnöki* teendőinek ellátásával is. Feladatai közé tartozott a nyári devizamentes gyakorlatok – mind belföldi, mind külföldi NDK, Csehszlovákia, Bulgária Lengyelország – megszervezése.

Sőt 1986 tavaszán a *Téritéses Orvosképzés* szervezésében és az *Oktatási Bizottság*ban *(Educational and Admission's Office)* is kapott feladatokat.

Bornemisza György intézet igazgatása idején **74** pályamunka készült.

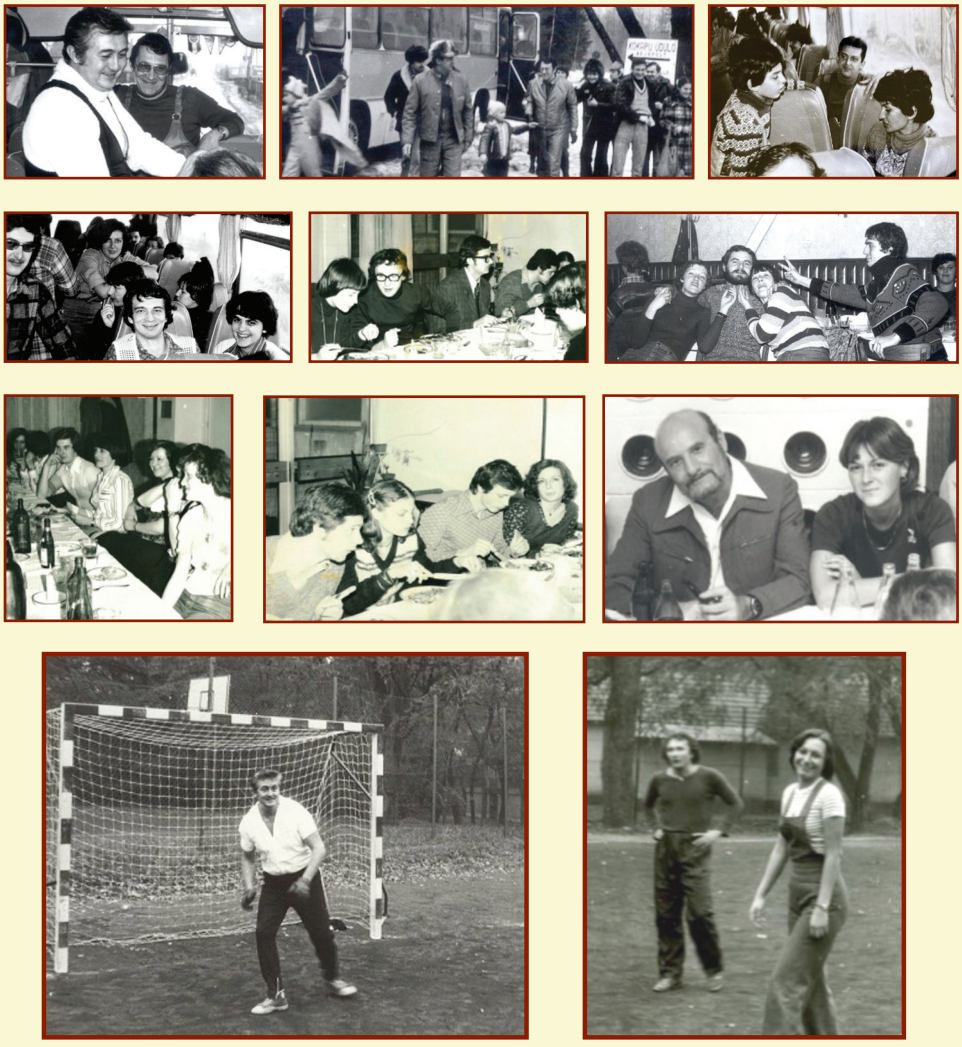
Dr. Bornemisza György **9** pályamunka, Dr. Bakó Géza **1** pályamunka, Dr. Kiss Antónia **6** pályamunka, Dr. Beregszászi Gábor **2** pályamunka, Furka István **31** pályamunka, Dr. Gyurkó György **13** pályamunka, Dr. Mikó Irén **1** pályamunka, Dr. Szentkereszty Béla **6** pályamunka, Tarsoly Emil **1** pályamunka témavezetője volt ebben a periódusban.

Néhány korabeli fotóval is emlékezni szeretnénk erre a szép diákkörös periódusra (107–108. ábra).

107. ábra TDK életképek az 1975 őszi Zemplén kirándulásról: Czink Irén, Asztalos László, Morvay Judit, Tiba Sándor, Dr. Furka István, Dr. Mikó Irén, Kin Ágnes, Gyökös György és még mások

108. ábra TDK életképek kirándulásokról, fehér-asztalos kongresszusi részvételekről: **a)-f)** 1980-ban téli kirándulása Zemplénbe, Kőkapu-Pálházára: Dr. Furka István, Dr. Gál István, Dr. Sápy Péter, Szentkereszty György, Matolay Ágnes, Szentkereszty László, Borbély Imre, Kelemen Dezső, Bogdán-Rajcs Sándor, Olvasztó Sándor, Kósa Ágnes, Csikai Barna, Dr. Mikó Irén, Páll Mariann, Palágyi István, Gregus Erika, Mikecz Ágnes, **g)-i)** TDK összejövetel ebéddel: Falucskai Edit, Gáll Éva, Dr. Tarsoly Emil, Villányi Kinga. **j)-k)** Időnként sportoltunk is: Dr. Furka István, ifj. Pintér József, Gregus Erika

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI PÁLYAMUNKÁK (1957–1985)

1957

1. Horváth Győző – Jakubecz Sándor: Kísérletes hepato-gastrostomia
   Témavezető: Dr. Bakó Géza

1958

2. Furka István: Ureterpótlás műanyagcső segítségével
   Témavezető: Dr. Kiss Antónia

1959

3. Furka István – Kiss Béla – Topscher Zoltán: Összehasonlító vizsgálatok vena és arteria homoiotransplantatumokkal nagy gyűjtőereken létrejött hiányok pótlása szempontjából.
   Témavezető: Dr. Kiss Antónia
4. Gyetván Imre – Sidló László: Módosított Billroth I. gyomorresectio kapcsán a gyomor csonk és a duodenum közé transzplantált jejunum szakasz morphológiai vizsgálata

1960

5. Balogh Judit – Imre Mária: Mit köszönhet a magyar sebészet fejlődése a szovjet orvostudománynak a felszabadulás óta
   Témavezető: Dr. Bornemisza György
6. Cseke Béla – Mihály György: Autoplasticus izom szabad átültetése
   Témavezető: Dr. Kiss Antónia
7. Fógli László – Székely Andor – Viczén Mária: A gyomorfalba transplantált izolált vékonybélszakasz kísérletes vizsgálata
   Témavezető: Dr. Kiss Antónia
8. Gyetván Imre – Virágh László – Zaprel Ferenc: Kísérletes rekeszizom pótlás homoplasticus fasciaval és nylonhálóval
   Témavezető: Dr. Bornemisza György
9. Imre Mária – Balogh Judit: Peritoneum hiány pótlása polyamid hálóval
   Témavezető: Dr. Bornemisza György
10. Szabó Éva – Vincze Elemér: A replantatio kérdésének tanulmányozása kísérletes májrupturákkal kapcsolatban
    Témavezető: Dr. Beregszászi Gábor

1961

11. Gyurkó György – Kovács Erzsébet – Lovász Sára: Vékonybél vég a véghez anastomosisainál keletkezett szűkület vizsgálata
    Témavezető: Dr. Bornemisza György
12. Kovács Viktor: Pleura hiányok pótlása nyeles és szabadon átültetett cseplesszel
    Témavezető: Dr. Bornemisza György

13. Varga József – Borus Béla: Kísérletes pancreas sérülések különböző ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Bornemisza György

1962

14. Gyurkó György – Kovács Erzsébet: Kísérletes lépruturák ellátása Spongostannal
Témavezető: Dr. Furka István
15. Kovács Erzsébet – Gyurkó György: A felszabadulás óta hogyan segítette elő a szovjet orvosképzés, a szovjet orvostudomány példája az experimentális és a gyakorlati sebészet fejlődését hazánkban?
Témavezető: Dr. Bornemisza György
16. Jakab Attila – Krasznai István – Varga Miklós: Kísérletes verőér varratok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Bornemisza György
17. Horváth Ferenc: Összehasonlító vizsgálatok kísérletes nyelőcső sérülések ellátásával kapcsolatban
Témavezető: Dr. Bornemisza György

1963

18. Hidasi József – Lukács László – Kozma József: A cauda és corpus pancreatis részleges eltávolítása után visszamaradó csonk ellátása
Témavezető: Dr. Furka István
19. Ficzere Ottó – Jakab Attila – Szombathelyi Gyula: Kísérletes májsérülések ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István

1964

20. Ficzere Ottó – Nagy Ernő: Kísérletes nyelőcsősérülések ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
21. Farkas Zita – Hajdú Zoltán: Kísérletes tüdősérülések különböző ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István

1965

22. Gardó Sándor – Hajdú Zoltán – Pap Zoltán: Kísérletes vesesérülések különböző ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
23. Wiesner Katalin – Kondrai Gergely: Kísérletes tracheasérülések ellátásainak összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Nagy Zoltán
24. Ajtai Béla – Bíró Tibor – Somlyai Károly: Kísérletes ínsérülések ellátása
Témavezető: Dr. Beregszászi Gábor

1966

25. Lajtay Ildikó: Laboratóriumi állatok eltartása, gondozása
26. Oláh Katalin – Jancsi Éva: Kísérletes vastagbélsérülés ellátása
27. Tamási Stefánia – Kónya Károly – Kovács Lajos – Pethő Ferenc: A Plasmodex antithromboticus hatásának kísérletes vizsgálata
    Témavezető: Dr. Gyurkó György

1967

28. Kenyeres István – Illyés Árpád – Halmos Tibor: Kísérletes immuntolerancia inductioja acelluláris szövet extractummal
    Témavezető: Dr. Kiss Antónia
29. Lajtay Ildikó – Kovács Lajos: Részleges pancreatectomia hatása a vércukor szintre
    Témavezető: Dr. Furka István
30. Pethő Ferenc – Tamási Stefánia – Kónya Károly: Kísérletes adatok a Dextran (Plasmodex) hatásmechanizmusához
    Témavezető: Dr. Gyurkó György

1968

31. Pethő Ferenc – Balogh Ákos – Tőke Zsuzsa: Haránt és ferde éranastomosisok összehasonlító vizsgálata
    Témavezető: Dr. Gyurkó György

1969

32. Gaál István Obadike Gilbert – Rák Judit: Intimafosztott verőérszakaszok kiáramlási pályájának experimentális vizsgálata
    Témavezető: Dr. Gyurkó György
33. Karácsony Tibor – Vékás Kovács Kornélia: A vese érrendszerének nyomásváltozásai különféle narcoticumok hatására
    Témavezető: Dr. Furka István
34. Pásztor Rozália – Szilasi Imre – German Canaviri G.: A beáramlási pálya szerepének kísérletes vizsgálata az endarterectomizált verőérszakasz átjárhatóságának fennmaradásában
    Témavezető: Dr. Gyurkó György

1970

35. Barna Péter – Geréb István – Komócsi András – Kovács Judit: Érhelyreállító műtétek eredményességének kísérletes vizsgálata, különös tekintettel a kiáramlási pályára
    Témavezető: Dr. Gyurkó György
36. Kaposi Katalin – Kelenhegyi Csilla – Szabó Zoltán: Különböző ureteroneocystostomiák kísérletes összehasonlító vizsgálata
    Témavezető: Dr. Furka István
37. Miszti György: Modellkísérletek a collateralis keringés mechanizmusának vizsgálatára
    Témavezető: Dr. Gyurkó György

38. Miszti György – Wolf Zoltán – Magyar Klára – Lente István: A beáramlási pálya szerepének kísérletes vizsgálata különböző érrekonstrukcióknál
Témavezető: Dr. Gyurkó György

1971

39. Bánhegyi Judit – Kovács Judit – Lente István – Miszti György: Kísérletes adatok a thrombendarterectomia néhány kérdéséhez
Témavezető: Dr. Gyurkó György
40. Bánhegyi Judit – Kovács Judit – Lente István – Toldi László: Adatok a collateralis keringés kialakulásának mechanizmusához
Témavezető: Dr. Gyurkó György

1972

41. Bánhegyi Judit – Noviczki Miklós – Pősze Judit – Szikszai Péter: Polyester velour alkalmazása verőérplasztikai célokra
Témavezető: Dr. Gyurkó György
42. Bulyovszky István – Kelenhegyi Csilla – Tóth Tamás: Sebészi szövetragasztó- és varróanyagok összehasonlító vizsgálata ureterotomiák zárásánál
Témavezető: Dr. Furka István
43. Joós Gyula – Kovács Tibor – Szeverényi Péter – Takács Zoltán: Bélanastomosisok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
44. Szikszai Péter: Kísérleti adatok a módosított vénafolt plasticai eljárásokhoz
Témavezető: Dr. Gyurkó György

1973

45. Joós Gyula – Takács Zoltán: Coronaria áramlásmérések „pulsus imitátorral”
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla
46. Iványi Pál – Noviczki Miklós – Pősze Judit: Adatok a collateralis rendszer kialakulásához egyidejű artériás és vénás elzáródás esetén
Témavezető: Dr. Gyurkó György

1974

47. Asztalos László – Czink Irén – Galambos Teodóra – Morvay Judit: Különböző sebészi varróanyagok szöveti reactiójának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
48. Berbik Ágnes – Halász Tamás – Pősze Judit: Kézi és gépi bélvarratok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István

1975

49. Czink Irén – Fekete Antal – Pardavi Gábor: Kísérletes léprupturák ellátásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
50. Morvay Judit – Asztalos László – Darida Sarolta – Toka Éva: Különböző kísérletes jejunostomiák összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István

1976

51. Czink Irén – Szegedi Róza – Tiba Sándor: Kísérletes ureterotomiák zárásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
52. Kín Ágnes – Gyökös György: A vese sebfelületének zárására alkalmazott GRF és Histoacryl-N-Blau szöveti ragasztók összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
53. Nagy Valéria – Szilasi Mária: Összehasonlító hólyagvarratok
Témavezető: Dr. Furka István
54. Szilasi Mária – Nagy Valéria: Húgyhólyagba helyezett varróanyagok kísérletes vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
55. Csarkó Péter – Szabó Béla – Székely Péter: Kísérletes vastagbélvarratok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla

1977

56. Rácz Kálmán – Szabó Béla – Szilágyi Mária – Kovács Edit: Módosított gépi pylorusplastica
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla
57. Székely Péter – Csarkó Péter – Kőhalmi György: Kísérletes hasfali defektusok pótlása polyester és collagen szivacs kombinációjával
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla

1979

58. Szegedi Róza – Major Attila – Pintér József: Kísérletes pyelotomiák zárásának összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
59. Szentkereszty György – Matolay Ágnes – Kelemen Dezső – Bacskó György: Kísérletes hörgőcsonk zárások
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla
60. Szilasi Mária – Nagy Valéria – Diószeghy Gábor: Kísérletes veserupturák ellátása bioplastokkal
Témavezető: Dr. Furka István

1980

61. Bogdán Rajcs Sándor – Kelemen Dezső: Májsérülések ellátásának összehasonlító vizsgálata kísérleti állatokon
Témavezető: Dr. Furka István

62. Kazsuba Attila – Kovács Brigitta – Szabó Irén – Németh Lajos: Electroanaesthesia állatkísérletekben acupuncturás pontok felhasználásával
Témavezető: Dr. Szentkereszty Béla
63. Sóvágó László – Varga Géza: Különböző varróanyagok szöveti reactiójának összehasonlító vizsgálata pancreasban
Témavezető: Dr. Furka István

1981

64. Szilassy Géza – Bogdán Rajcs Sándor: A húgyhólyag tompa és éles feltárásainak összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
65. Olvasztó Sándor – Csikai Barna: Pancreatico-duodenális graft nyerésének technikája
Témavezető: Dr. Furka István

1982

66. Berényi Pál – Villányi Kinga: Sebészeti célokra történő vesekonzerválás Collins és Sacks II. típusú oldatokkal
Témavezető: Dr. Furka István
67. Borbás Sarolta – Jaross Nándor: Húgyhólyag varróanyagok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Furka István
68. Kobzos Ilona: Gépi varratok alkalmazásának lehetőségei a tápcsatorna sebészetében
Témavezető: Dr. Furka István
69. Országh László – Palágyi István: A ductus deferens részleges pótlása állatkísérletekben
Témavezető: Dr. Furka István
70. Villányi Kinga: Sebészeti szempontból hasznosítható adatok a veseperfúzió és konzerválás egyes kérdéseihez – Összehasonlító vizsgálatok
Témavezető: Dr. Furka István

1983

71. Lukács Valéria: Gyökértömő anyagok sorsának és hatásának in vivo vizsgálata
Témavezető: Dr. Tarsoly Emil

1984

72. Csernátony Zoltán – Rácz Tamás: Vese parenchymás sebfelszínének ellátása kollagénnel és polyamid hálóval
Témavezető: Dr. Mikó Irén
73. Villányi Kinga – Kobzos Ilona: Pancreas kísérletes partialis resectioja U0-40 típusú sebészi varrógép segítségével
Témavezető: Dr. Furka István

1985

74. Simon Gizella – Balku Enikő: Bricker hólyag készítésének modellje kutyán
Témavezető: Dr. Furka István

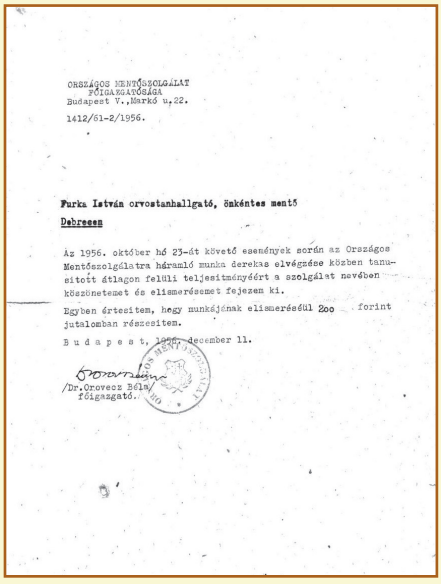
SZAKMAI ELISMERÉSEK, KITÜNTETÉSEK

Bornemisza György intézetigazgatása alatt az Intézet munkatársai az alábbi szakmai elismerésekben, kitüntetésekben részesültek (109. ábra):

Bornemisza György
MTA Elnökének kutatói jutalma – 1973 (lásd a 98. oldalon)
Kiváló Munkáért – 1983
Munka Érdemrend arany fokozata – 1986

Furka István
Mentőszolgálatért – 1956 [109. a) ábra]
Dicsérő Elismerés a tiszavölgyi árvízvédekezésnél tanúsított helytállásáért – 1970 [109. b) ábra]
Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója – 1970 [109. c)-d) ábra]
Egészségügyi Miniszteri Dicséret – 1970
Egészségügyi Miniszteri Dicséret – 1977
Purkyne Érem, Brno – 1984 (lásd korábbi 85. ábra)

Mikó Irén
Rektori dicséret OTDK Konferencia szervezéséért – 1972
Rektori dicséret – 1980
Oktatási Rektorhelyettesi köszönő levél a Tudományos Diákkörben végzett kiemelkedő munkáért – 1981
Az Egyetem Ifjúságáért Emlékplakett – DOTE hallgatói elismerés – 1982 [109. e)-f) ábra]
Miniszterhelyettesi Elismerő Oklevél tanítványok eredményes felkészítéséért – 1985
Miniszteri dicséret eredményes diákköri témavezetői tevékenységért – 1989

ORSZÁGOS MENTŐSZOLGÁLAT
FŐIGAZGATÓSÁGA
Budapest V., Markó u. 22.
1412/61-2/1956.

Furka István orvostanhallgató, önkéntes mentő
Debrecen

Az 1956. október hó 23-át követő események során az Országos Mentőszolgálatra háramló munka derekas elvégzése közben tanúsított átlagon felüli teljesítményéért a szolgálat nevében köszönetemet és elismerésemet fejezem ki.

Egyben értesítem, hogy munkájának elismeréséül 200 forint jutalomban részesítem.

B u d a p e s t, 1956. december 11.

Dr. Orovecz Béla
főigazgató.

DICSÉRŐ ELISMERÉS

DR. FURKA ISTVÁN
adjunktus
RÉSZÉRE

AZ 1970. ÉVI TISZAVOLGYI ÁRVÍZVÉDEKEZÉSNÉL TANÚSÍTOTT HELYTÁLLÁSÁÉRT

BUDAPEST, 1970. JÚLIUS HÓ

DEGEN IMRE
ÁRVÍZVÉDELMI KORMÁNYBIZTOS

ÁRVÍZVÉDELMI KORMÁNYBIZTOS

OKTATÁSÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA

Dr.Bot György	/1955/	Dr.Lampé István	/1971/
Dr.Endes Pongrác	/1962/	Dr.Csorba Sándor	/1971/
Dr.Szilágyi Tibor	/1964/	Bodnár Imre	/1971/
Dr.Dezső István	/1964/	Dr.Szabó Imre	/1972/
Dr.Rédai Imre	/1967/	Dr.Jenei Ilona	/1972/
Hovanyecz László	/1969/	Dr.Vachter János	/1973/
Dr.Varga Emil	/1970/	Bolodár Alajos	/1973/
Dr.Damjanovich Sándor	/1970/	Dr.Szegedi Gyula	/1974/
Dr.Furka István	/1970/	Dr.Kovács László	/1974/

A MAGYAR KOMMUNISTA IFJÚSÁGI SZÖVETSÉG
DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEMI BIZOTTSÁGA

Dr. MIKÓ IRÉN
elvtársnak
EREDMÉNYES TEVÉKENYSÉGÉÉRT
AZ EGYETEM IFJÚSÁGÁÉRT
EMLÉKPLAKETTET ADOMÁNYOZZA

Debrecen, 1982. márc. 25.

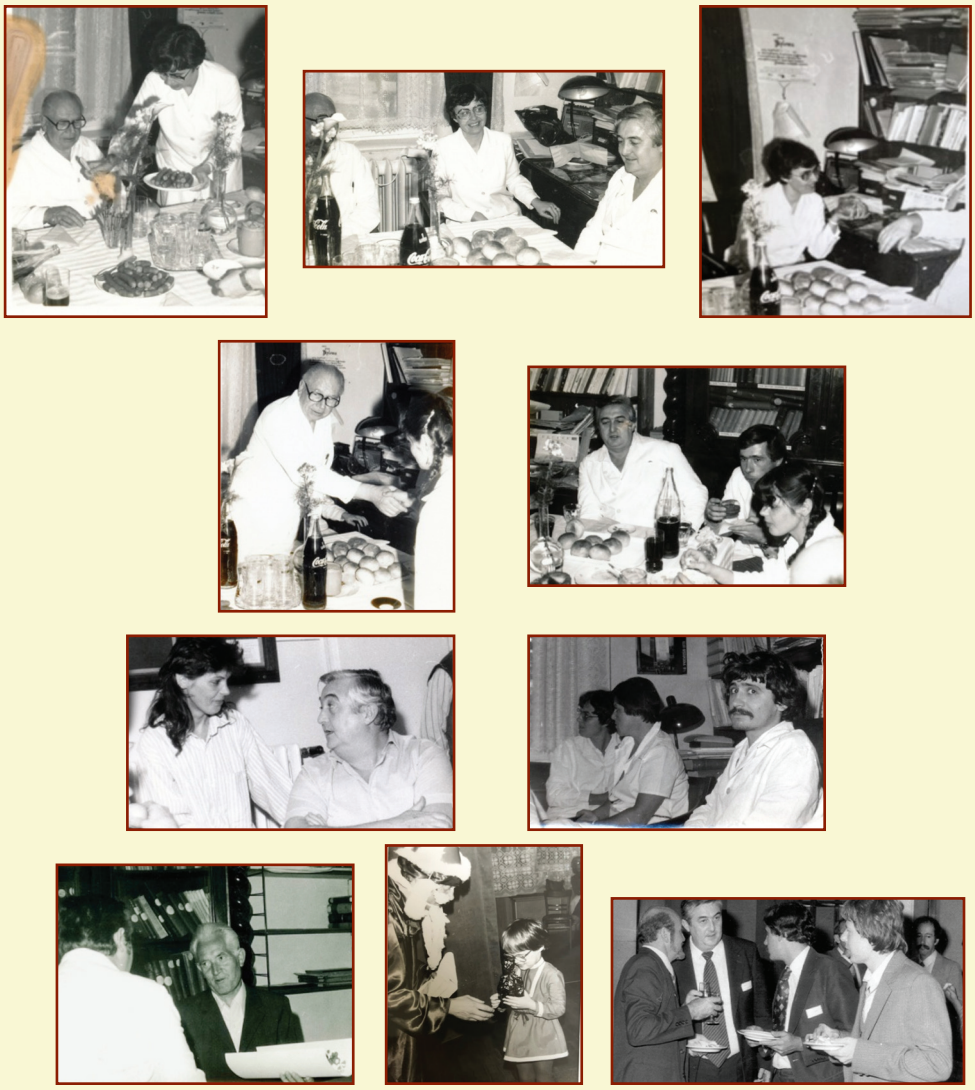
Egyetemi KISZ Bizottság Titkára

PH

109. ábra Szakmai elismerések: **a)** Mentőszolgálatért, 1956. **b)** Dicsérő Elismerés az 1970-es tiszavölgyi árvízvédekezésnél tanúsított helytállásáért. **c)-d)** Furka István „Az Oktatásügy Kiváló Dolgozója” kitüntetése, 1970. **e)-f)** Mikó Irén „Az Egyetem Ifjúságáért Emlékplakett”, 1982

INTÉZETI ÉLETKÉPEK

Néhány kedves intézeti összejövetelt szeretnénk bemutatni képekben is (110. ábra).

110. ábra Munkatársainkkal az intézet helyi összejövetelein vagy kongresszusi rendezvényen – Prof. Bornemisza György, Dr. Mikó Irén, Dr. Furka István, Dr. Hajdú Jenő, Füzesi Gáborné, Peterman Vera, Major Sándor, az intézeti Mikulás és Furka Andrea, Dr. Tarsoly Emil, Szabó Sándor, Sándor Tibor

BORNEMISZA GYÖRGY PROFESSZOR BÚCSÚZTATÁSA

Bornemisza professzor 1986-ban vonult nyugdíjba, s azonnal visszaköltözött Budapestre.

1992. november 13-án Budapesten hunyt el.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem nevében Dr. Furka István búcsúztatta a Farkasréti temetőben történő gyászszertartásán.

Tisztelt Gyászolók!

Búcsúzni jöttem a magyar sebész társadalom, a szűkebb szakma, a kutatósebészek, a DOTE tanári kara, oktatói és hallgatói, valamint a Kísérletes Sebészeti Intézet Munkatársai nevében.

Búcsúzni jöttem attól az embertől, aki munkáját nagy odaadással, megszállottsággal végezte és kereste a biológiai összefüggésekre a választ szakmája területén, ezzel is szolgálva a betegeket.

Búcsúzni jöttem a tudóstól, az orvostól, az orvostudomány doktorától, akinek alkotó készsége olyan eljárásokat eredményezett, amelyet az idő vasfoga sem tudott elhalványítani, munkáját ma is idézik.

Búcsúzni jöttem a Tanítómestertől, kinek útmutatásait nem éreztük tehernek, bírálatait elfogadtuk, hisz az széleskörű, szakmai, irodalmi ismereteken és tapasztalatokon alapultak.

Búcsúzni jöttem a széles látókörű embertől, akinek csodáltuk szépirodalmi olvasottságát és a történelmi eseményekben való jártasságát.

Búcsúzni jöttem attól az embertől, aki biztos családi hátteret teremtett, és ha fáradt volt, a zene szeretete és élvezete mindig felüdülést, újra feltöltődést jelentett számára.

Búcsúzni jöttem a tudomány állhatatos zászlótartójától, aki biztos kézzel akkor is magasba emelte azt, ha erős viharok nyögték. Nekünk jut az a feladat, hogy szellemében olyan kitartással vigyük ezt tovább, hogy örök pihenése nyugodt legyen.

Mélyen Tisztelt Professzor Úr! Kedves Gyurka Bátyám!

Isten áldjon, nyugodj békében!

INTÉZETI TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK JEGYZÉKE (1953–1986)

1953

1. **Bornemisza Gy.**: Új altatógép ismertetése.
   In: DOTE Tudományos Üléseinek Évkönyve 1953–1954. pp. 9–9. (Elhangzott: 1953. XII. 10.)
2. **Bornemisza Gy.**: Az érpótlás kérdésének mai állása és e téren elért kísérletes eredményeink.
   In: DOTE Tudományos Üléseinek Évkönyve 1953–1954. pp. 40–43. (Elhangzott: 1953. XI. 5.)

1954

3. **Bornemisza Gy.**: Érpótlási kísérletek műgyanta csövek segítségével.
   Magy. Seb. 1954. 7. 271–279.
4. **Bornemisza Gy.**, Szilágyi I., **Bakó G.**, **Kiss A.**, **Ressmann V.**, Tóth F.: Kísérletes érpótlás lyophilizált erekkel.
   Magy. Seb. 1954. 7. 418–421.
5. **Bornemisza Gy.**, Szilágyi I., **Bakó G.**, **Kiss A.**, **Ressmann V.**, Tóth F.: Experimental Angioplasty with Lyophilized Vessels.
   Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1954. Suppl. Nr. 4.
6. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**, **Farkas L.**, **Ritoók L.**: Portalis hypertensio, ill. ascites-palliativ kezelése progressziv érlekötéssel.
   In: DOTE Tudományos Üléseinek Évkönyve 1954–1955. pp. 81–84. (Elhangzott: 1954. XI. 18.)

1955

7. **Bornemisza Gy.**: Műanyagok sorsa a szervezetben. Koreferátum.
   In: Patológus Szakcsoport Tudományos Ülés, Budapest, 1955.
8. **Bornemisza Gy.**, Csalay L, **Horváth Gy.**, Ludány Gy.: Fájdalominger hatása a vérplasma histamin tartalmára.
   Orv. Hetil. 1955. 96. 410–412.
9. Szilágyi Gy., **Bornemisza Gy.**: Neues Verfahren zur Konservierung von Organenmittels "adsorptiver Lyophilisierung".
   Zbl. Chir. 1955. 80. 1129–1136.
10. Bakos L., **Bornemisza Gy.**, Ludány Gy., Vajda J.: Novokain hatása a fehérvérsejtek baktérium fagocytozisára.
    Kísérl. Orv. Tud. 1955. 3. 225–231.
11. Bakos L., **Bornemisza Gy.**, LudányGy., Vajda J.: Die Wirkung der Novocains auf die Bakterienphagocytose der leukocyten.
    Zeitschr. Hygiene 1955. 140. 396–404.

12. **Bornemisza Gy.**, Csalay L., **Horváth Gy.**, Ludány Gy.: Die Wirkung des Schmerzreizes auf den Histamingehalt des Blutplasma.
Acta Chir. Med. Acad. Sci. Hung. 1955. 2. 187.

1956

13. **Bornemisza Gy.**: Az érhiányok pótlása.
Kandidátusi értekezés. Budapest, 1956.
14. **Bornemisza Gy.**: The fate of plastics in the live organism.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1956. 6. 10–14.
15. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**, **Farkas L.**: Homotransplantation of fascia preserved by lyophilisation.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1956. 6. 173–181.
16. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**: Plombs toraciques experimentaux préparés avec des copeaux de résine syntetique enveloppés d'une gaine de nylon, leur sort dans l'organism, avec considerations particuliére quant á la vascularisation.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1956. 6. 381–389.
17. **Bornemisza Gy.**, Szilágyi I., **Kiss A.**, **Farkas L.**: Lyophilisalással konzervált csontok homotransplantatiója.
Magy. Seb. 1956. 9. 38–46.
18. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**: A polymerizált methylmethacrylat (műgyanta) és polyamid (nylon) tulajdonságai, s újabb sebészi felhasználásukra irányuló kísérletes eredmények.
Magy. Seb. 1956. 9. 104–110.
19. **Bornemisza Gy.**, **Sándor I.**: Új éregyesítő műszerek.
Magy. Seb. 1956. 9. 170–174.
20. **Bornemisza Gy.**: A szervkonzerválás néhány időszerű kérdése.
Orv. Hetil. 1956. 97. 449–454.

1957

21. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**, **Farkas L.**: Tartósított braditroph szövetek homotransplantatiója.
Magy. Seb. 1957. 10. 21–28.
22. **Bornemisza Gy.**: Kísérletes choledochus pótlás szűkített vékonybél szakasszal, ideiglenes polyaethylen prothesissel.
Magy. Seb. 1957. 10. 5. 296–304.
23. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.** , **Farkas L.**: Homotransplantation of tendons preserved by lyophilisation.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1957. 7. 287–298.
24. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**: Das Ausfüllen experimentel gesetzter Knochhöhlen mit Kunststoff-Spänen.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1957. 194. 4. 449–455.
25. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**, **Farkas I.**: Über den Gebrauch homoplastischen Nahtmaterials bei der Herstellung von Magen-Darm-Anastomosen und bei der Versorgung von Leberrupturen.
Zbl. Chir. 1957. 82. 1401–1405.

1958

26. **Bornemisza Gy.**: Revascularisation des Myocards mittels Kunsttoffen.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1958. 196. 1–12.
27. **Kiss A.**, Áfra D., **Bornemisza Gy.**: Experimentelle und klinische Ergebnisse mit konservierten Durahomotransplantaten.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1958. 196. 178–188.
28. **Kiss A.**, Áfra D., **Bornemisza Gy.**: Kísérletes és klinikai eredmények tartósított dura homotransplantátumokkal.
Ideggy. Szle. 1958. 21. 81–86.
29. **Bornemisza Gy.**: Viszkóz szivacs alkalmazása a hasi sebészetben.
Orv. Hetil. 1958. 42. 1464-1466.
Megjelent még a Loessl János Emlékkönyvben 1958-ban.
30. **Bornemisza Gy.**: Experimental Repair of Vascular Defects by Auto-Alloplastic Methods.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1958. 8. 27–38.
31. **Bornemisza Gy.**, **Bakó G.**: Experimental use of polymethyl methacrylate turning for the filling of bone defects.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1958. 8. 131–138.
32. **Bornemisza Gy.**: A myocardium revascularisatiója műanyagok segítségével.
Magy. Seb. 1958. 11. 92–99.
33. **Bornemisza Gy.**: A myocardium revascularisatiója műanyagok segítségével.
In: Magyar Sebészet Nagygyűlés Évkönyve, 1958.
34. **Bornemisza Gy.**: Experimenteller Choledochus ersatz mit verengten Dünndarmabschnitt, mit provisorischer Polyaethylen protese.
Zbl. Chir. 1958. 83. 1485–1495.

1959

35. **Bornemisza Gy.**: Reinforcement of large intestine anastomoses by the use of fibrin products and nylon mesh.
Acta Med. Acad. Sci. Hung. 1959. 14. 353–361.
36. Forgon M., **Kiss A.**, **Bornemisza Gy.**: Die Verwendung von Polymethyl-methacrylat-Pulver in der experimentellen Fracturheilung.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1959. 198. 249–254.
37. **Bornemisza Gy.**: Vastagbél anastomozisok biztosítása műanyagok segítségével.
Magy. Seb. 1959. 12. 221–227.
Megjelent az Egészségügyi Közlönyben (újítás) 1959. 9. 164.
38. Dán S., **Bornemisza Gy.**: A serum peptonase és transaminase aktivitásának vizsgálata kísérletes szívizom infarctusban.
Kísérl. Orv. Tud. 1959. 11. 668–670.

1960

39. **Bornemisza Gy.**, **Beregszászi G.**: Kísérletes izompótlás acélrugóval.
Magy. Seb. 1960. 13. 109–114.
40. **Bornemisza Gy.**: Experimental ankylosis by means of polymethyl-metacrylate shavings.
Acta Med. Hung. 1960. 17. 129–136.

41. **Bornemisza Gy.**: Experimentelle Gelenkversteifung mit Polymethyl metacrylat spanen (Auto-allo-alloplastische Arthrodese).
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1960. 200. 116–122.
42. Forgon M., **Bornemisza Gy.**: Experimentelle Angaben über vorteilhafte Anwendung von Kompressiokräften in der Frakturheilung.
Langenbecks Arch. Klin. Chir. 1960. 294. 195–204.
43. **Bornemisza Gy.**: Adatok a műanyag implantátumok biológiai problémáihoz.
Orv. Hetil. 1960. 101. 1477–1481.
44. **Bornemisza Gy.**: Modifizierte End-zu-End Dündarm-Anastomose.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1960. 201. 370–378.

1961

45. **Bornemisza Gy.**: Experimenteller Ersatz von Tracheadefekten mit Hilfe der auto-alloplastischen Methode.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1961. 202. 368–376.
46. **Bornemisza Gy.**, **Beregszászi G.**, **Furka I.**, **Nagy Z.**: Der Lymphkreislauf auto-alloplastischer Thoraxplomben.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1961. 203. 40–46.
47. **Bornemisza Gy.**: A Szövetpótlás újabb szemlélete.
Az Orvosképzés főszerkesztője által felkért tanulmány.
Orvosképzés 1961. 5. 362–374.
48. **Furka I.**: Ureter pótlás műanyag cső segítségével.
Magy. Seb. 1961. 14. 307–315.
49. **Bornemisza Gy.**: Trachea hiányok kísérletes pótlása auto-alloplasticus módszerrel.
Magy. Seb. 1961. 14. 357–363.
50. **Furka I.**: Ureteral substitution by plastic tubing.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1961. 2. 277–286.
51. **Bornemisza Gy.**, **Beregszászi G.**, **Furka I.**, **Nagy Z.**: Lymphcirculation in auto-alloplastic thoracic plombs.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1961. 2. 445–452.

1962

52. **Bornemisza Gy.**: Atypical liver resection with the auto-alloplastic technique.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1962. 3. 47–57.
53. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**: Experimental Auto-alloplastic Revascularization of the Kidney.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1962. 3. 239–247.
54. **Bornemisza Gy.**: Experimental repair of thoracic-wall defects by preserved homoplastic dura mater.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1962. 3. 315–321.
55. **Bornemisza Gy.**: Revascularisation des Myocards mittels Kunststoffen.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1962. 203. 1–10.
56. **Bornemisza Gy.**: Atypische Leberresektion mit Hilfe der auto-alloplastischen Methode.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1962. 204. 277–285.

57. **Bornemisza Gy.**: Experimenteller Ersätz von Thoraxwand-Defekten durch konservierte homoioplastsche harte Gehirnhaut.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1962. 205. 303–310.
58. **Furka I.**: Ureter varratok összahasonlító vizsgálata.
Magy. Seb. 1962. 15. 230–235.

1963

59. Petrányi Gy., **Bornemisza Gy.**, Kelenhegyi M.: Ineffectiveness of spasmolytics in spasms of the urinary tract.
In: V. Conferencia Hungarica pro therapia et Investigatione in Pharmakologia. 1963. pp. 409–411.
60. Forgon M., **Bornemisza Gy.**: Schenkelkopfnekrose, ein mechanisches Problem. Experimentelle Untersuchungen über die Revascularisation des Schenkelkopfes nach medialer Schenkelhalsfraktur.
Langenbeck's Arch. Chir. 1963. 302. 785–798.
61. **Bornemisza Gy.**: Einige probleme der Gewebekonservierung.
Zbl. Chir. 1963. 88. 1993–1998.
62. **Furka I.:** Kísérletes vesesérülések ellátása polyamid hálóval.
Magy. Seb. 1963. 16. 133–137.
63. **Bornemisza Gy.**: Adatok a szövetpótlás megválasztásának kérdéséhez.
Magy. Seb. 1963. 16. 157–161.
64. **Furka I.:** Experimental substitution of renal capsule by auto-alloplasty.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1963. 4. 95–101.
65. **Bornemisza Gy.**: Adatok a szövetpótlás megválasztásának kérdéseihez.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1963. 4. 158–161.
66. Jurcsák L., **Furka I.**, Balogh R.: Experimental constriction of the nasal cavity by auto-alloplasty.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1963. 4. 189–193.
67. **Furka I., Bornemisza Gy.**: Experimental auto-alloplastic revascularization of the kidney.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1963. 4. 239–247.
68. Zádor L., **Furka I.**, Csellár M.: Substitution of the urethra by plastic tubing.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1963. 4. 301–305.
69. **Bornemisza Gy.**: Auto-, Homo-, Hetero-Neo Alloplastika?
Acta Chir. Orthop. Trauma Cecoslovaca 1963. 30. 5. 379–382.

1964

70. **Bornemisza Gy.**: Auto-alloplastic cystoplasty.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 35–44.
71. **Gyurkó Gy.**, Kovács E.: Application of gelfoam in experimental splenic injury.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 87–94.
72. **Gyurkó Gy.**, Kovács E.: Untersuchung der nach End-zu-End Anastomosis entstandenen Dünndarmstenose.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 105–112.

73. **Bornemisza Gy., Furka I.**: Auto-alloplastic ureteral substitution.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 133–140.
74. **Gyurkó Gy., Furka I.:** Untersuchung der nach End-zu-Seit-Anastomose entstandenen Dünndarmstenose.
Acta. Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 231–237.
75. **Bornemisza Gy., Gyurkó Gy.**: Thrombus formation in experimentally constricted vascular anastomoses.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1964. 5. 273–280.
76. **Bornemisza Gy.**: Az alloplasztika időszerű kérdései.
A szerkesztőség felkérésére írt Balassa János Emlékcikk.
Orv. Hetil. 1964. 105. 1393–1397.
77. **Furka I., Bornemisza Gy.**: Az „auto-alloplastica" elvének alkalmazása az experimentális vesesebészetben.
Orv. Hetil. 1964. 105. 1456–1460.
78. Borbély B., **Furka I.:** Az extractiós seb gyógyulása kutyán, különböző kísérleti körülmények között.
Fogorv. Szle. 1964. 57. 177–181.
79. **Gyurkó Gy., Furka I.:** A bélbeültetett pancreascsonk kísérletes vizsgálata.
Magy. Seb. 1964. 17. 353–356.
80. **Furka I.:** Varróanyagok összahasonlító vizsgálata vesén.
Magy. Seb. 1964. 17. 400–403.

1965

81. **Bornemisza Gy.**: Gewebekonserven. Herstellung und Anwendung. Harnblasenersatz mittels auto-alloplastischer Metode.
In: Gewebekonserven II. VEB Verlag Volk und Gesundheit, Berlin. 1965. pp. 243–247.
82. **Bornemisza Gy.**: Theoretische Probleme der Gewebekonservierung.
In: Gewebekonserven II. VEB VerlagVolk und Gesundheit, Berlin. 1965. pp. 295–307.
83. **Bornemisza Gy.**: Varratok bevágódásának megakadályozása szakadékony szövetekben.
Magy. Seb. 1965. 18. 99–102.
84. **Furka I., Gyurkó Gy.**: Az ureter end-to-end anastomosisainál keletkezett szűkület biometricus elemzése.
Magy. Seb. 1965. 18. 270–272.
85. **Gyurkó Gy.**: Sebészi varróanyagok összehasonlító vizsgálata májban.
Magy. Seb. 1965. 19. 387–390.
86. **Bornemisza Gy.**: Repair of diaphragmatic defect by the auto-alloplastic method.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 129–133.
87. **Gyurkó Gy.**: Comparative survey of duodenotomies.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 273–279.
88. **Bornemisza Gy., Gyurkó Gy.**: Constriction of vessels caused by longitudinal sutures.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 289–295.
89. **Bornemisza Gy., Gyurkó Gy., Nagy Z.**: Experimental cardiac tamponade.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 397–405.

90. **Furka I.**: Synthetic valve for the prevention of vesico-ureteral reflux.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 425–428.
91. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**: Experimenteller auto-alloplastischer Urethraersatz.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1965. 211. 1. 50–55.
92. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**: Urethral substitution by the auto-alloplastic method.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1965. 6. 239–244.

1966

93. **Bornemisza Gy.**: Műanyagok felhasználása a gyógyászatban.
Magy. Tud. 1966. 7–8. 441–448.
94. **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Bornemisza Gy.**: Kísérletes májvongálás hatása a vérnyomásra.
Magy. Seb. 1966. 19. 307–309.
95. **Gyurkó Gy.**: A verőerek foltplasztikájáról.
Magy. Seb. 1966. 19. 349–356.
96. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Experimentelle Daten zu Frage der infolge einengender Gefässnahte entstandenen Thromben.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1966. 213. 78–90.
97. **Gyurkó Gy.**: Experimental reconstruction of arteries by patch-graft angioplasty.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 99–109.
98. Forgon M., **Bornemisza Gy.**: Revascularisation der Schenkelkopfes im Tierversuch.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1966. 213. 494–502.
99. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Nagy Z.**: Changes in the serum phosphatase and glutamic acid-oxaloacetic acid transaminase levels after ligation of mesenteric vessels in the dog.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 195–199.
100. Zádor L., **Furka I.**: Correction of ureteral defects by lyophilized ureter.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 211–214.
101. **Furka I.:** Repair of experimental testicular defects by the auto-alloplastic method.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 293–295.
102. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Repair of abdominal wall defects with homoeoplastic artery.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 329–332.
103. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Repair of venous defect by preserved homoplastic dura mater.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 371–377.
104. **Furka I.**, **Nagy Z.**, **Gyurkó Gy.**: Closure of bronchial stump with polyurethane sponge.
Acta. Chir. Acad. Sci. Hung. 1966. 7. 387–391.
105. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: A lép érszerkezetének vizsgálata sebészeti anatómiai szempontból.
Igazságügyi Morph. Szle. 1966. 6. 1–6.

106. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: Beiträge zum Studium der Gefässtruktur der Milz.
Acta Hepato-Splenol. 1966. 13. 234–240.
107. **Bakó G.**, **Bornemisza Gy.**: Über die Wirkung der lokalen Naphazolin-behandlung auf die Schleimhaut der Magen anastomose.
Acta Chir. Sci. Hung. 1966. 7. 425–428.

1967

108. **Bornemisza Gy.**: Az audiovizuális módszerek szerepe az orvosképzésben.
Felsőokt. Szle. 1967. 16. 430–433.
109. **Furka I.,** Molnár J.: Palliativer Hodenersatz mit Kunststoff.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1967. 8. 25–29.
110. **Furka I., Gyurkó Gy.:** Effect of renal traction on blood pressure.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1967. 8. 31–33.
111. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**, **Furka I.**: Connections between diameter and functioning of synthetic arterial prostheses.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1967. 8. 331–335.
112. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**, **Furka I.**, **Nagy Z.**: Experimentelle Revaskularisation des Myokards mit Ratten-Nebennierengesamtextrakt.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1967. 8. 369–377.
113. **Gyurkó Gy.**, Ladányi P.: Experiencias en chirurgia plastica arterial con parches autoaloplasticas.
Angiologia (Barcelona) 1967. 19. 26–37.
114. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Experimenteller mesenterialer Gefäßverschluß.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1967. 215. 240–245.
115. Forgon M., **Bornemisza Gy.**: Compression callus.
Acta Morph. Acad. Sci. Hung. 1967. 15. 345–350.
116. Molnár J., **Furka I.**: Hodenersatz mit Kunststoff.
Wiederbelebung und Organersatz 1967. 4. 83–87.
117. **Gyurkó Gy., Furka I.**: Stenosing effect of vessel sutures.
J. Card. Vasc. Surg. 1967. 8. 379–385.
118. **Gyurkó Gy.**: A polipropilén varróanyag kísérletes vizsgálata.
Orv. Hetil. 1967. 108. 266–267.
119. **Gyurkó Gy.**: Szövetegyesítés ragasztóanyaggal.
Orv. Hetil. 1967. 108. 544–546.
120. Gardó S., Wiesner K., **Furka I.**, Pap Z.: A húgyhólyag varrata polipropilénnel.
Magy. Seb. 1967. 20. 135–137.
121. **Furka I., Gyurkó Gy.**: Az ureter különböző helyein készített anastomosisok vizsgálata.
Magy. Seb. 1967. 20. 198–200.
122. **Gyurkó Gy.**, **Nagy Z.**, **Kenyeres I.**: Az alsó végtagi arteriás keringés haemodynamikai szemlélete obliterativ érbetegségekben kísérletes vizsgálatok alapján.
Magy. Seb. 1967. 20. 218–228.

123. **Furka I., Gyurkó Gy.**: A varratok mechanikus szűkítő hatásának felmérése end-to-end ureter-anastomosisokban.
Magy. Seb. 1967. 20. 270–271.

1968

124. **Bornemisza Gy., Gyurkó Gy.:** Epeút pótlási kísérletek.
In: A Berettyóújfalui Kórház Tudományos Üléseinek Emlékkönyve. 1968. pp. 116–120.
125. **Bornemisza Gy.**: Experimental coronary patch adhesive grafting.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 9. 5–10.
126. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Experimentelle Ersetzung der Mangelhaften Nierenfunktion.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 9. 11–17.
127. **Furka I.**: Ureteral anastomoses made by instrumental suturing.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 9. 53–57.
128. **Gyurkó Gy.**: Kleben von Kleingefässen mit Aron Alpha A.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 9. 109–130.
129. **Gyurkó Gy.**, Ladányi P., **Bornemisza Gy.**: Role of haemodynamic factors arterial prostheses.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 1. 272–280.
130. **Gyurkó Gy.**, Ladányi P., **Bornemisza Gy.**: Role of haemodynamic factors in the incorporation of synthetic arterial prostheses.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1968. 9. 441–447.
131. **Gyurkó Gy.**: Ragasztott sebek.
Természet Világa 1968. 12. 68–69.
132. **Gyurkó Gy.**, **Nagy Z.**: Kísérletes oesophagus incisiok zárása „Aron Alpha A"-val.
Magy. Seb. 1968. 21. 102–105.
133. **Gyurkó Gy.**: Kísérletek a peripheriás ellenállás nagyságának meghatározására ép és kóros viszonyok között.
Magy. Seb. 1968. 21. 106–112.
134. **Nagy Z., Gyurkó Gy.**, **Kenyeres I.**: Keringési paraméterek kísérletes vizsgálata nyílt mellkasi szív-massage alatt.
Magy. Seb. 1968. 21. 241–243.
135. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: Adatok az emberi arteriás rendszer nagyobb értörzseinek méreteire vonatkozóan.
Magy. Seb. 1968. 21. 276–281.
136. **Bornemisza Gy.**: Patching coronariaen expérimental par collagen.
Ann. Chir. Thor. Card. 1968. 7. 129–132.
137. **Bornemisza Gy.**: Műanyagok felhasználása a gyógyászatban.
Műanyag és Gumi 1968. 5. 4. 141–146.
138. **Bornemisza Gy.**: Bélinfarctus terjedésének kimutatása festékkel.
Orv. Hetil. 1968. 109. 294–295.
139. Molnár J., **Furka I.**: A here helyettesítése műanyaggal.
Orv. Hetil. 1968. 109. 371–372.

140. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**, **Nagy Z.**: Beiträge zur Wirksamkeit von Substitutionverfahren bei experimentellen Blutverlust.
Z. Exp. Chir. (Berlin) 1968. 1. 272–280.
141. **Nagy Z.**, **Gyurkó Gy.**, **Kenyeres I.**: Keringési tényezők vizsgálata a terminalis fázisban, a resuscitatio lehetőségei.
Anaesth. Ref. Szle. 1968. 6. 419–427.

1969

142. **Bornemisza Gy.**: Műanyagok felhasználása a sebészet egyes területein.
Doktori értekezés, Debrecen, 1969.
143. **Furka I.**: Kísérletes adatok az ureter sebészetéhez.
Kandidátusi értekezés, Debrecen, 1969.
144. **Gyurkó Gy.**: Kísérletes adatok a verőerek sebészetéhez, különös tekintettel a haemodynamicai szempontokra.
Kandidátusi értekezés, Debrecen, 1969.
145. **Gyurkó Gy.**: Adatok a collateralis keringés haemodynamikájához.
In: MST Tiszántúli Csoportja Tudományos Ülésének Kiadványa, Nyíregyháza, 1969. pp. 101–106.
146. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.:** Kísérletes ínegyesítés ragasztással.
In: MST Tiszántúli Csoportja Tudományos Ülésének Kiadványa, Nyíregyháza, 1969. pp. 148–152.
147. **Furka I.**: Szövetragasztó alkalmazása az ureter vonatkozásában.
In: MST Tiszántúli Csoportja Tudományos Ülésének Kiadványa, Nyíregyháza, 1969. pp. 159–162.
148. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Über die experimentelle Verwendung gewebsfreundlicher Klebstoffe.
Zbl. Chir. 1969. 94. 258–264.
149. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**, **Furka I.**: Comparative survey of certain experimental methods for the improvement of coronary circulation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1969. 10. 45–53.
150. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Experimental vascular homografting with lyophilized dura mater.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1969. 10. 151–157.
151. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Constrictive effect of choledochal sutures and its prevention by autoplasty. An experimental study.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1969. 10. 387–391.
152. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Nagy Z.**, **Szalóki L.**: Kísérletes heterotopicus májtransplantatio.
Orv. Hetil. 1969. 110. 1362–1364.
153. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Konzervált homoioplastikus dura mater felhasználási lehetőségei a szövetpótlás terén.
Orvosképzés 1969. 44. 370–374.

154. **Furka I., Gyurkó Gy.:** Kísérletes ureterotomiák ragasztásos zárása.
Magy. Seb. 1969. 21. 268–269.
155. **Gyurkó Gy.**: Pegado de vasos de menor calibere con „Aron Alpha A".
Angiologia (Barcelona) 1969. 21. 1–10.
156. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: Keringésmechanikai tényezők szerepe az atheroscleroticus plaqueok localisatiojában.
Magy. Seb. 1969. 22. 62–68.
157. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: Experimental investigations of the role of haemodynamic factors in formation of intima changes.
Surgery 1969. 66. 871–874.
158. Kósa Cs., **Furka I.,** Kunkli F., Békési L.: Kísérletesen létrehozott sphincter Oddi elváltozások.
Kísérl. Orv. Tud. 1969. 21. 243–245.
159. **Gyurkó Gy.**, Balázs Gy.: Die mit dem elastischen Nähmaterial „Lycra" ervorbenen Versuchserfahrungen.
Z. Exper. Chir. 1969. 2. 266–269.

1970

160. Fedor E., **Furka I.**: Totalis és selectiv vagotomia hatása kutyák atophan fekélyére.
In: Ladányi Emlékkönyv, Debrecen, 1970. pp. 39–45.
161. **Bornemisza Gy.**, Kertész L, **Gyurkó Gy.**: Comparison of cardiac revascularisation procedures. Examinations with the ^{86}Rb dilution.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1970. 11. 39–42.
162. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**: Experimental straightening of tendons by adhsive fixation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1970. 11. 197–202.
163. **Furka I., Gyurkó Gy.:** Experimental ureteral adhesive anastomosis.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1970. 11. 231–235.
164. **Gyurkó Gy.**: Experimentelle Angaben zur Hämodynamik der Kunstgefäss-Bypasse.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1970. 11. 237–249.
Magy. Seb. 1970. 23. 113–117.
165. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Restoration of the divided ductus deferens by adhesive material.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1970. 11. 335–339.
166. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Peristaltikus mozgások tanulmányozása fordított vékonybélszakaszon.
Magy. Seb. 1970. 23. 48–50.
167. **Gyurkó Gy.**, Szabó M.: A haemodynamikai tényezők szerepének kísérletes vizsgálata az intima elváltozások létrejöttében.
Magy. Seb. 1970. 23. 113–117.
168. Szabó M., Szabó I., **Gyurkó Gy.**: Atheroscleroticus plaqueok megoszlásának vizsgálata a coronariákban.
Magy. Seb. 1970. 23. 222–228.

169. Forgon M., **Bornemisza Gy.**: Über die Revaskularisierung eines auto und homoioplastischen Spongiosa transplantates im Tierversuch.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1970. 218. 277–285.
170. Kincses É., Hatvani I., Süveges I., **Gyurkó Gy.**, **Bornemisza Gy.**: Szarusebek egyesítése cyanoacrylat ragasztóanyaggal állatkísérletekben.
Szemészet 1970. 107. 253–257.
171. **Bornemisza Gy.**: A szövet- és szervkonzerválásról.
Orvosképzés 1970. 45. 445–450.
172. **Gyurkó Gy.,** Szabó M.: Investigations on the caliber of major vessels in the human arterial system, with special reference to haemodynamic factors.
Z. Exper. Chir. 1970. 3. 348–354.

1971

173. Petrányi Gy., **Bornemisza Gy.**, Kelenhegyi M.: Ineffectiveness of spasmolitics in spasm of the urinary tract.
In: Conf. Hung. Pharmakol. Budapest. 1971. pp. 409–411.
174. **Bornemisza Gy.**: Az extracorporális szervperfusióról.
Orv. Hetil. 1971. 112. 2344–2346.
175. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Kertész L.**: Erfahrungen mit Gewebeskleemitteln in der experimentellen Leberchirurgie.
Wiener Med. Akad. 1971. 419–421.
176. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Nonsuture vascular anastomosis.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1971. 12. 49–56.
177. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: The mechanism of collateral circulation I. Model experiments.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1971. 12. 351–367.
178. **Bornemisza Gy.**, Hankiss J.: Plastubollal végzett kísérletes májtokképzés.
Gyógyszereink 1971. 21. 513–516.
179. **Furka I., Czehelnik R.**: Kísérletes adatok az ureter-sérülések pathologiájához.
Magy. Seb. 1971. 24. 266–268.
180. **Kenyeres I., Gyurkó Gy.**: Aktiv immuntolerancia inductioja sejtmentes szövetkivonattal.
Kísérl. Orv. Tud. 1971. 23. 215–219.
181. **Gyurkó Gy.,** Szalóki L.: Experimental Noble operation performed with use of tissue adhesive.
Arch. Surg. 1971. 102. 503–504.
182. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: Closure of wounds of the stomach and pancreas with tissue adhesive and autoplastic peritoneum patch. An experimental study.
Am. Surg. 1971. 37. 761–764.

1972

183. **Furka I.**: Experimentalis ureterotomiák operáló mikroszkóp segítségével.
In: Orvosi Közlemények T.M.T.K. folyóirata, 1972. pp. 117–118.

184. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Kertész L.**: Unsere neueren Erfahrungen auf dem Gebiet der Experientellen Leberchirurgie.
In: Gesellschaft für Chirurgie Krems, Verlag H. Engermann. 1972. pp. 240–241.
185. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Use of adhesives for reimplantation and autografting of the renal pole.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1972. 13. 85–92.
186. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: Development of collateral circulation II. acute and chronic experiments.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1972. 13. 153–163.
187. **Gyurkó Gy.,** Szilasi I., Pásztor R., Gaál I., Obadike G., Grandon G. C., Rák J.: Role of the inflow and autflow tract in the patency of thromboendarterectomized arterial segments.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1972. 13. 229–241.
188. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: End-to-end anastomosis of choledochal stumps by vessel suturing apparatus and adhesives.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1972. 13. 303–307.
189. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Czehelnik R.**: Experimental heterotopic liver transplantation.
Acta Chir. Acad. Hung. 1972. 13. 385–393.
190. **Bornemisza Gy.**, **Czehelnik R.**: Closure of experimental hepatic wounds with adhesive and absorbable cellulose.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1972. 13. 413–417.
191. **Gyurkó Gy.**, **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Czehelnik R.**: Ragasztásos éregyesítési kísérleteink tapasztalatai.
Orvostudomány 1972. 23. 13–26.
192. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: Gyomor- és pancreas sebzések ellátása Hystoacryl szövetragasztóval.
Magy. Seb. 1972. 25. 32–35.
193. **Gyurkó Gy.,** Szalóki L.: Szövetragasztó alkalmazása kísérletes Noble-műtét kapcsán.
Magy. Seb. 1972. 25. 111–114.
194. **Gyurkó Gy.,** Balázs Gy.: Kísérletes és klinikai tapasztalataink a Lycra rugalmas varróanyaggal.
Magy. Seb. 1972. 25. 225–230.
195. **Furka I., Gyurkó Gy.:** Biometrische Analyse von Ureter-Knickungen.
Z. Exp. Chir. 1972. 5. 57–61.
196. **Gyurkó Gy.,** Obadike G., Gaál I., Rák J.: The role of the outflowing course in the penetrability of thrombendarterectomial section. An experimental study.
Z. Exp. Chir. 1972. 5. 370–378.
197. **Bornemisza Gy.**: Gewebeersatz mit Hilfe der auto-alloplastischen Methode.
Z. Exp. Chir. 1972. 5. 403–411.
198. Molnár J., **Furka I.**: Hodenprothese aus Kunststoff.
Andrologie 1972. 4. 141–146.

1973

199. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Die Deckung Experimentell Gesetzter Hautdefekte mit Kollagen schwamm.
In: Kongressbericht der Österreichischen Gesellschaft für Chirurgie Millstatt/ Karnten, 1973. pp. 94–95.
200. **Bornemisza Gy.**: Fejlődés a szövethiányok pótlása terén az elmúlt negyedszázadban.
Orv. Hetil. 1973. 114. 2085–2091.
201. Miszti Gy., **Gyurkó Gy.,** Barna P., **Wolf Z.**, Geréb I., Komocsi A., Lente I., Kovács J., **Czehelnik R.**, Magyar K.: Effect of the inflow and aufflow tracts on the success of vascular reconstruction.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1973. 14. 69–77.
202. **Gyurkó Gy.,** Bánhegyi J., Lente I., Kovács J.: Effect on patency of the length of thrombendarteriectomy.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1973. 14. 113–117.
203. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Czehelnik R.**, Pádár I., Timári I., Várhelyi I., Ladányi J.: Coagulation disturbances connected with hepatic lobe transplantation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1973. 14. 239–244.
204. **Bornemisza Gy.**, **Gyurkó Gy.**, **Czehelnik R.**: Tracheal union by adhesive.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1973. 14. 299–304.
205. Lányi F., Szűcs J., Bánki F., Papp R., **Gyurkó Gy.**: Szövetragasztóval végzett Noble-műtét.
Magy. Seb. 1973. 26. 221–223.
206. Ézsely F., **Gyurkó Gy.,** Szűcs J.: Nyelv alakú anastomosisok alkalmazása érprothesiseknél.
Magy. Seb. 1973. 26. 361–364.
207. **Gyurkó Gy.,** Szűcs J., Megyeri L., **Noviczki M.**, **Pősze J.**: Experiences obtained with polyester Velour angioplasty.
Vasc. Surg. 1973. 7. 298–304.

1974

208. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Modifizierte Operationstechnik der Pancreasresektion.
In: Kongressbericht der Österreichischen Gesellschaft für Chirurgie, Linz, 1974. pp. 512–513.
209. **Furka I.**, **Mikó I.**, Majoros I.: Cidexben sterilizált ureter katheterek vizsgálata.
Magy. Seb. 1974. 27. 131–133.
210. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: Kisátmérőjű erek egyesítése módosított invaginatios eljárással.
Magy. Seb. 1974. 27. 164–171.
211. **Gyurkó Gy.,** Szücs G., **Bánhegyi J., Kenyeres I., Szikszai P., Noviczki M., Pősze J.**: Experimental experience with polyester velour in vascular plastic surgery.
Acta Chir. Hung. 1974. 15. 35–43.

212. **Furka I.:** Experimental adhesive ureteroneocystostomy.
Acta. Chir. Acad. Sci. Hung. 1974. 15. 129–134.
213. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Experimentelle Nephropexie mit Kleben.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1974. 15. 173–179.
214. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Substitution of experimental skin defects with collagen foam.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1974. 15. 181–188.
215. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Verschluss der Zystotomie mit Kleben.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1974. 15. 233–238.
216. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Gyurkó Gy.**, **Szentkereszty B.**, **Mikó I.**: Experimental pancreas transplantation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1974. 15. 4. 343–352.
217. **Gyurkó Gy., Czehelnik R.**: Über die modifizierte Gefässvereinnigung mit Invagination.
Bruns' Beitr. Klin. Chir. 1974. 221. 70–78.
218. **Gyurkó Gy.**, **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Czehelnik R.**: Experience with tissue adhesives in 500 experimental vascular junctions.
Am. Surg. 1974. 40. 210–215.
219. **Bornemisza Gy.**: Műanyagok alkalmazása a sebészetben.
Orvosképzés 1974. 49. 312–320.

1975

220. **Szentkereszty B.**, Szilágyi J., **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Mikó I.**, Nosztray K.: Kísérletes extracorporális tüdőkészítmény, mint kisegítő oxygenátor.
Tuberkulózis és Tüdőbetegségek 1975. 28. 86–88.
221. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**, Ladányi J., Demény P.: Application of Histoacryl-N-blau and Surgicel in experimental pancreas injuries and resections.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1975. 16. 63–72.
222. **Szentkereszty B.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Versorgung experimenteller Herzverletzungen.
Acta. Chir. Acad. Sci. Hung. 1975. 16. 131–137.
223. **Gyurkó Gy.**, **Bornemisza Gy.**: Auto-alloplastic arterial prostheses.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1975. 16. 139–143.
224. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Treatment of gastric, intestinal and hepatic injuries with Collagen and adhesive.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1975. 16. 145–149.
225. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Treatment of experimental oesophageal perforation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1975. 16. 211–217.
226. **Gyurkó Gy.,** Nemes Z.: Szövetragasztó alkalmazása a helyreállító érsebészetben.
Orvostudomány 1975. 26. 185–196.

1976

227. Molnár J., Furka I.: Herepótlás műanyag prothesissel.
In: Plasztikai Sebészet. Országos Ankét Szentesen. 1976. pp. 99. Szerk.: Bugyi I.

228. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Die Versorgung von experimenteller gesetzen penetrierenden Verletzung des Magen-Darmtraktes mit Bioplast.
In: Bericht der 17. Tagung der Österreichischen Gesellschaft für Chirurgie, Salzburg, 1976. pp. 493–494.
229. **Furka I.**, **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Use of absorbable material for the closure of experimental longitudinal nephrotomy.
Inter. Urol. Nephrol. 1976. 8. 107–112.
230. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Sicherung von Darmnähten.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1976. 17. 67–73.
231. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Experimental restoration of skin defects with Surgicel soaked in blood.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1976. 17. 135–139.
232. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Experimental auto-alloplastic repair of parietal peritoneum.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1976. 17. 179–183.
233. **Bornemisza Gy.**, Ladányi J., **Furka I.**, **Mikó I.**: Effect of absorbable cellulose on the renal parenchyma.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1976. 17. 329–333.
234. **Bornemisza Gy.**, Ladányi J., **Mikó I.**: Experimenteller Hauterzats mit Hilfe absorbierenden alloplastischen Stoffes.
Z. Exp. Chir. 1976. 9. 150–154.
235. **Bornemisza Gy.**: A pancreastrans plantatio és a diabetes mellitus.
Orv. Hetil. 1976. 117. 1283–1284.

1977

236. **Furka I.**, **Mikó I.**: Experimental transuretero-ureterostomy performed with tissue adhesive.
Invest. Urol. 1977. 14. 284–287.
237. **Mikó I.**: Kísérletes urológiai jellegű műtétekhez használt szövetragasztó anyag kimutathatóságának módszere.
Urol. Nephrol. Szle. 1977. 4. 9–11
238. **Szentkereszty B.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Experimental anastomosis of small vessels with plastic tubing.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1977. 18. 13–18.
239. **Bornemisza Gy.**, **Szentkereszty B.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Modified technique of intestinal machine anastomosis.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1977. 18. 19–23.
240. **Szentkereszty B.**: Application of cubital venous graft for double coronary bypass.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1977. 18. 155–158.
241. Szokol M., Baranyai E., **Mikó I.**, Gomba Sz.: The effect of unilateral papillectomy on the juxtaglomerular granulated cells.
Exp. Pathol (Jena), Bd. 1977. 14. 69–75.

242. **Furka I.**, **Nagy V.**, **Szilasi M.**: Különböző varróanyagokkal készített kísérletes húgyhólyagvarratok összehasonlító vizsgálata.
Magy. Seb. 1977. 30. 321–323.
243. **Furka I.**: A szövetragasztó anyagok urológiai alkalmazhatóságának lehetőségei.
Urol. Nephrol. Szle. 1977. 4. 13–16.
244. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Szentkereszty B.**, **Mikó I.**: Experimental heterotopic pancreas transplantation.
Eur. Surg. Res. Suppl. Nr. 1, 1977. 9. 234–234.

1978

245. **Furka I.**: Műtéttechnikai ismeretek nagy laboratóriumi állatokon végzett beavatkozásokhoz.
In: Modern kutatási módszerek alkamazásának lehetőségei az orvostudományban. DOTE, 1978. II. kötet, pp. 107–121.
246. **Bornemisza Gy.**: Szövetegyesítési módszerek a szülészeti-nőgyógyászati műtéteknél.
In: DOTE Női Klinikájának Kiadványai. Debrecen, 1978. 4. 87–97.
247. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Szentkereszty B.**, **Mikó I.**: Experimental heterotropic pancreas segment transplantation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1978. 19. 13–16.
248. **Bornemisza Gy.**, **Szentkereszty B.**, **Mikó I.**: Treatment with oxidized cellulose of the resection surface of the lung.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1978. 19. 329–333.
249. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Szentkereszty B.**, **Mikó I.**, Demény P.: Experimentelle Pancreas transplantation am Schwein.
Z. Exp. Chir. 1978. 11. 139–146.
250. Fedor E., Gazdy E., **Mikó I.**, **Furka I.**: Gordox hatása kísérletes endotoxin-schokban.
Magy. Seb. 1978. 31. 239–245.
251. **Bornemisza Gy.**, Ladányi J., **Mikó I.**: Kísérletes hámosító eljárás fibrin-készítménnyel.
Magy. Seb. 1978. 31. 347–349.

1979

252. **Mikó I.**: Histologic demonstrability of surgical adhesives.
Polymers in Medicine 1979. IX/1. 39–42.
253. **Bornemisza Gy.**, Ladányi J., **Mikó I.**: Experimental dermatoplasty of skin defects with an absorbable bioplastic preparation.
Polymers in Medicine 1979. IX/4. 209–213.
254. Szentmiklósi J., Szegi J., Jezerniczky J., **Furka I.**, **Mikó I.**, **Szentkereszty B.**: A szívizom szénhidrát anyagcseréjének és redox állapotának változásai adenosin-infúzió alatt.
Acta Pharmaceut. Hung. 1979. 49. 228–233.
255. **Bornemisza Gy.**, **Szentkereszty B.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Comparison of suture materials for intestinal anastomosis.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1979. 20. 29–39.

256. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Preservation of pancreas for transplantation.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1979. 20. 385–394.
257. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**: Hautergenzug mit Fibrinprodukt.
Acta Chir. Austr. 1979. Suppl. Nr. 850–852.
258. **Tarsoly E.**, Jánossy J., Kosztura L.: Effect of testosterone on fracture healing in hypophysectomized rats.
Acta Histochem. 1979. 65. 25–33.

1980

259. Sreter F. A., Mabuchi K., Kövér A., Gesztelyi I., **Nagy Z.**, **Furka I.**: Effect of chronic stimulation on cation distribution and membrane potential in fastwitch muscles of rabbit.
In: Plasticity of Muscle. 1980. pp. 441–451.
Ed.: Dirk Pette, Walter de Gruyter & Co., Berlin, New York.
260. Kiss J., **Mikó I.**: Hisztológiai vizsgálatok a bél életképességének meghatározásánál.
Magy. Seb. 1980. 33. 178–182.
261. **Bornemisza Gy.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: A talkum és más intraperitonealisan alkalmazott anyagok okozta elváltozások vizsgálata.
Magy. Seb. 1980. 33. 410–416.
262. **Bornemisza Gy.**: Péan és életműve.
Orv. Hetil. 1980. 121. 47. 410–416.
263. **Bornemisza Gy.**: A pancreas transplantatióról.
Orvosképzés 1980. 55. 333–336.
264. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**: Kísérletesen létrehozott sebek kezelése bioplastokkal.
Magy. Trauma 1980. 23. 233–235.

1981

265. **Gyurkó Gy.**, Kaposi T., Kozlovszky B., **Bornemisza Gy.**, Nemes Z., Félegyházi Á.: Tapasztalataink köldökvéna protézissel.
Magy. Seb. 1981. 34. 130–136.
266. Sápy P., **Mikó I.**, Asztalos L., **Furka I.**: Akut és krónikus pancreatitises modell kutyákban.
Magy. Seb. 1981. 34. 381–384.
267. Fedor E., Dezső Gy., Nagy T., **Mikó I.**: Experimentelle Kreislaufuntersuchungen nach Plikations operationen.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1981. 22. 1–7.
268. Sápy P., Gál I., **Mikó I.**, **Furka I.**: Druckverhaltnisse im Pankreasgang bei experimenteller akuter Pancreatitis.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1981. 22. 9–13.
269. Ladányi J., **Bornemisza Gy.**: A sebészet helyzete Magyarországon a felszabadulás utáni időkben, a felsőoktatási intézmények működésének tükrében.
Orvosképzés 1981. 56. 59–64.

270. Balogh Á., **Furka I.**, Sótonyi P., Dalmy L., Bertók L.: Leberprotektive Wirkung der Vorbehandlung mit strahlendetoxifiziertem Endotoxin (Tolerin) beim akuten Myocardinfarkt des Hundes.
Z. Exp. Chir. 1981. 14. 156–164.
271. Balogh Á., **Furka I.**, Sótonyi P., Dalmi L., Bertók L.: Sugárzással detoxifikált endotoxin (Tolerin) előkezelés májvédő hatása kutyák acut myocardiális infarctusában.
Kís. Orv. Tud. 1981. 33. 414–420.

1982

272. Fedor E., **Mikó I.**, **Furka I.**: Plicatios műtétek varróanyagainak összehasonlító vizsgálata kísérletes körülmények között.
Kís. Orv. Tud. 1982. 34. 78–83.
273. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**: Experimentelle Choledochusplastik.
Z. Exp. Chir. 1982. 15. 229–234.
274. Sápy P., **Mikó I.**, **Furka I.**: Comparison of suture materials in the pancreas.
Acta Chir. Hung. 1982. 23. 209–216.
275. **Tarsoly E.**, **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**: Tissue reaction to Histoacryl Blue adhesive and histological investigation of its disappearance in various organs.
Acta Chir. Acad. Sci. Hung. 1982. 23. 61–73.
276. Frang D., **Furka I.**, Köves S.: Urethral replecement with autologous venous graft: An experimental study in the dog.
Urol. Res. 1982. 10. 145–147.
277. Frang D., **Furka I.**, Köves S.: Hugycsőpótlás autolog venagrafttal kutyakísérletben.
Urol. Nephrol. Szle. 1982. 9. 153–156.

1983

278. **Mikó I.**, Szabó Z., **Furka I.**: Veseparenchymába helyezett különböző bioplastok kísérletes összehasonlító vizsgálata.
Urol. Nephrol. Szle. 1983. 10. 183–185.
279. Fedor E., **Mikó I.**, Nagy T.: The role of ischaemia in the formation of postoperative intra-abdominal adhesions.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 3–8.
280. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**: Sutures inserted into the gastric wall. An experimental study.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 9–16.
281. Sápy P., **Mikó I.**, Gazdy E., **Furka I.**, Mecseky L.: Comparative studie on bioplasts used for the closure of wound surfaces of the pancreas.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 17–23.
282. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**: Experimental partial splenectomy.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 37–42.
283. Szabó Z., **Mikó I.**, **Tarsoly E.**, Szokoly V., Pintér J., **Furka I.**: Comparative studies with extracorporeal hypothermal kidney perfusion.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 67–72.

284. Sápy P., Asztalos L., **Mikó I.**, **Tarsoly E.**, **Furka I.**: Intraductal pressure in experimental chronic pancreatitis and the magnitude of decompression after different types of operation.
Acta Chir. Hung. 1983. 24. 155–160.
285. **Bornemisza Gy.**, **Furka I.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**, Ladányi J.: Sicherung der Dickdarmanastomose durch geklebtes autologes Gewebe.
Z. Exp. Chir. Transplant. Künstl. Organe 1983. 16. 251–255.
286. **Bornemisza Gy.**: Hasüregi szervek varratvonalainak biztosítása ragasztóanyag segítségével.
Orvosképzés 1983. 58. 207–210.

1984

287. **Mikó I.**, Szokoly V., **Furka I.**, **Greguss E.**, **Páll M.**, Pintér J., Szabó Z.: Experimental study of suture materials placed in the renal parenchyma.
Acta Chir. Hung. 1984. 25. 5–11.
288. Kovács V., **Tarsoly E.**, **Hajdu J.**: Varróanyagok összehasonlító vizsgálata kutya choledochusán.
Magy. Seb. 1984. 37. 340–344.

1985

289. Szabó Z., **Mikó I.**, Pintér J., **Furka I.**: A vénás hypothermia klinikai alkalmazhatósága.
Urol. Nephrol. Szle. 1985. 12. 55–60.
290. **Mikó I.**, Szabó Z., Pintér J., **Furka I.**: Adatok a kísérletes extracorporális veseműtétek tecnikai kivitelezéséhez.
Urol. Nephrol. Szle. 1985. 12. 93–94.
291. **Bornemisza Gy.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**, **Hajdu J.**: Auto-alloplastics closure of cervical esophageal fistulae.
Acta Chir. Hung. 1985. 26. 135–140.
292. **Mikó I.**, Szabó Z., **Furka I.**, **Tarsoly E.**, Pintér J.: Experimental in situ renal hypothermia through the renal vein.
Acta Chir. Hung. 1985. 26. 253–258.
293. Szabó Z., Pintér J., **Mikó I.**, **Furka I.**: A hypothermia jelentősége a vese-sebészetben.
Orv. Hetil. 1985. 126. 44. 2709–2712.
294. **Furka I.**: VI. Quadrilaterális Symposium For Experimental Surgery 1984.
Z. Exp. Chir. Transplant Künstl. Organe 1985. 18. 184–185.
295. Serfőző J., **Bornemisza Gy.**, Tóth-Jakab Á., **Furka I.**, **Tarsoly E.**, **Mikó I.**: Ultrastructural changes in the beta-cells of pancreatic islets prepared for transplantation.
Acta. Physiol. Hung. 1985. 66. 379–380.

FURKA ISTVÁN INTÉZETIGAZGATÁSÁNAK TÖRTÉNÉSEI (1986. július 1.—2000. június 30.

Furka István 1986-tól kapott megbízást az intézet vezetésére, kezdetben egyetemi docensi rangban, majd 1989. május 1-től 2000-ig egyetemi tanári kinevezéssel (111. ábra).

111. ábra Furka István intézetigazgatói kinevezése idején

RÖVID ÉLETRAJZI ADATOK

Furka István Gyulán született 1935. május 15-én. Egyetemi tanulmányait a Debreceni Orvostudományi Egyetemen végezte 1953–1959 között. 1958-ban – már végzését megelőzően egy évvel – gyakornoki kinevezést nyert a Kísérletes Sebészeti Intézet jogelődjébe, a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetbe. Végigjárta az egyetemi ranglétrát az egyetemi tanárságig.

Intézetigazgatói megbízást 1986. július 1-jén nyert el, mely megbízatását 2000. június 30-ig töltötte be, 1989. május 1-től professzori rangban.

Ezt követően egyetemi tanárként végzett oktató-, kutató- és szakmai munkát nemcsak egyetemünkön, hanem az MTA és különböző minisztériumok megbízásaiként is. 2003-tól a Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központ szakmai igazgatója címett kapott.

2005-től Emeritus Professori címet nyert el.

FURKA ISTVÁN ÖNVALLOMÁSA ÉS TERVEI AZ INTÉZETIGAZGATÓI KINEVEZÉSE KAPCSÁN

„Itt éltem már Debrecenben 1953 óta, itt végeztem az egyetemet 1959-ben, itt szereztem a szakvizsgákat (urológia, labor), innen írtam kandidátusi értekezésemet (1969). Itt lépegettem a „ranglétrán", itt voltam vagy 10 évig az egyetem Tudományos Diákkör Tanácsának titkára, a Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportjának jó néhány évig szintén titkára, itt értek sikerek és méltánytalanságok, de mint egyetemi docens most merőben új feladatot, szerepet kaptam, így ***a régi életem folytatásaként új időszámítás kezdődött számomra, amelynek dátuma 1986. július 1-je."***

„Az akkori vezetés frissitést, új stílust, nagyobb léptékű fejlődést várt tőlem, mellyel magam is egyetértettem. A fejlődés felgyorsult, az addigi megfelelően működő intézeti belső struktúra már elégtelennek bizonyult. Az amúgy is siralmas állapotban lévő állatházunk bizonyos építkezések és főképpen közegészségügyi okok miatt rossz helyen volt, azaz lebontásra ítéltetett, így már ennek kapcsán is mód nyilt bizonyos változtatásokra.

Kezdetben csak az állatház áttelepítése volt napirenden, de szerencsére az akkori vezetők többet is áldoztak az épületre, s így ott már „több"-ben is lehetett gondolkodni, mint egyszerű állatistálló. Közben pénzügyi zavarok támadtak az épület finanszírozása körül, de szerencsére megtalálták a módját, hogy hogyan lehet befejezni az építkezést. Nagyon sokan segítettek e kérdés megoldásában.

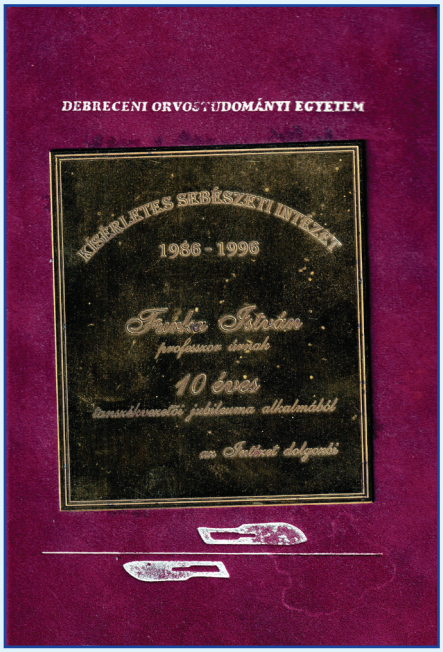
Tehát a leltár így festett: a belső telepen egy régi, de korszerűtlen belsőépítészeti struktúra, az omladozó állatistálló mellett lendületesen épülő új állatház, melynek „emeletesítésével" remény látszott egy új struktúra kialakítására.

Személyi vonatkozásban három doktor és egy üres álláshely, titkárnő, asszisztensnő, műtősnő, műtőssegéd, állatgondozó, takarítónő, 3 órás nyugdíjas gondnok volt az induló állomány.

Kéziműszer-készletünk elfogadható volt, de lényegesen nagyobb eszközünk egy öreg operáló mikroszkópon, két avulóban lévő mennyezeti műtőlámpán – és ahogy mondani szokás – egy 100 éves, de jól működő autoklávon kívül nem volt." *[Számadás[1], 12–14. o.]*

[1] *Számadás* = Furka I.: Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézet 1986–1996. *Számadás*. Nyomdaipari Szolgáltató Kkt. és Könyv-garázs, Debrecen, 1996.

Mikor ezt a részt még együtt állítottuk össze, csak a 10 éves tanszékvezetői jubileumára kiadott könyvből, amit Ő **„Számadás”**-nak nevezett terveztünk idézni részleteket (112. ábra).

112. ábra Furka István 10 éves tanszékvezetői jubileumára összeállított díszborítású saját tulajdonú könyve, melyből többször is idézünk ebben a fejezetben

Furka István professzor halálát követően nem sokkal később került kezembe a **„Kék füzet”**[2], melyet egyetemi tanári kinevezését megelőzően vezetett, s ebből a hitelesség kedvéért több részlet is idézve lesz a továbbiakban.

A Kedves Olvasó könnyebb eligazodásának segítésére, úgy döntöttem, hogy a „Számadás” elnevezésű kötetből a Furka István munkásságának 10 éves tevékenységét bemutató részeket a könyv borítólapja színének megfelelően bordó színű betűkkel idézzük fel.

A később fellelt „Kék füzet”-ből történő „naprakész” hivatkozásokat kék színű betűkkel nyomtatjuk ki.

[2] „Kék füzet” = Furka István saját kézzel írott naplója.

1986. június 5.

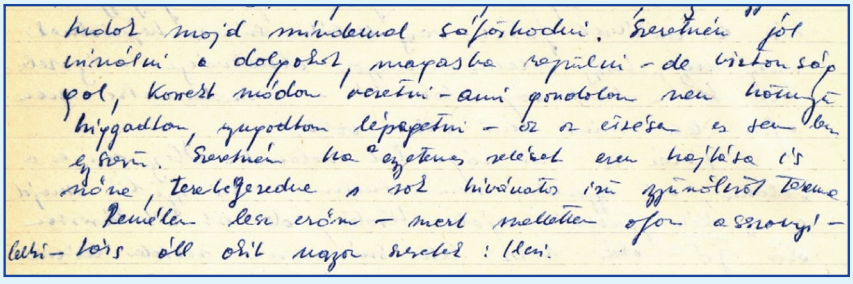
Már régóta gondoltam, hogy „valamiféle naplót" kellene írni – legalábbis a főbb dolgokat feljegyezni – hisz az emlékezet fakul, vagy csalóka színek képződnek vagy úgy, hogy valami nagyon elhalványul – így relatív tarka-barkaság alakult ki – mindenesetre nem olyan lesz mint ami akkor volt.

Talán az írás rögzíthet valamit. Hogy mi ez a valami, azt egyenlőre nem tudom. Mi gyűlik majd a „Kék füzet"-be – újabb kérdés, de azt elhatároztam akár jó – akár rossz lesz számomra röviden leírom, és hogy kinek rögzítem ezt? – természetesen elsősorban önmagamnak. Ez az elhatározásom nem zárja ki azt, hogy majd mások is megtekinthessék ezt a naplót, hátha valakinek egyszer kedve szottyan megírni az Intézet történetét… És akkor levonja belőle az én szubjektivitásomat (rajongásomat) és van egy kis anyaga – ahogy ezt ma mondani szokták.

Évekkel ezelőtt egyik raktár osztás alkalmával megkérdezte valaki, hogy kell-e nekem ez a kék, vastag füzet? Már hogy ne kellett volna, mert hát jó dolog kapni. Majd jó lesz valamire gondoltam – s most hogy költözés előtt álltam a szobámból, mivel hogy az intézetvezetői megbízásomat bejelentették, kezembe került e kék füzet – s hát erre lesz ez jó.

Elsősorban magamnak nem mondanék igazat, ha azt állítanám, hogy nem készültem évekkel ezelőtt erre a feladatra. Hajtott a vágy is, hogy ebben a „házban" levő lehetőségek ne maradjanak kihasználatlanul. Az utóbbi évek vegetálása is valami belső kényszert ösztönzött bennem. Hogy mi lesz ebből? hova vezet? mire futja? sok-sok ismeretlenes egyenlet, de van egy út amelyet szeretnék végig járni, ……. Ez persze majd elválik, hogy hogyan tudok majd mindennel sáfárkodni.

Szeretném jól csinálni a dolgokat, magasba repülni – de biztonsággal, korrekt módon vezetni – ami gondolom nem könnyű. Higgadtan, nyugodtan lépegetni – az az érzésem ez sem lesz egyszerű. Szeretném ha az egyetemes sebészet ezen hajtása is nőne, terebélyesedne s sok kívánatos ízű gyümölcsöt teremne. Remélem lesz erőm – mert mellettem olyan asszonyi – lelki – társ áll, akit nagyon szeretek: Ilcsi. [„Kék Füzet", 2. o.] (113. ábra)

113. ábra A „Kék füzet" bevezető gondolatainak utolsó mondatai Furka István szakmai-emberi hitvallásáról

Intézetigazgatói kinevezése elején fogalmazta meg az alábbi gondolatokat is a „kísérletes sebészet" fogalmáról, valamint sebészkutatói hitvallásáról:

„Kísérletes sebészeten olyan megismerő tevékenységet kell érteni, amely különböző, fontos ismereteket és eljárásokat szolgáltat – lehetőleg a legmodernebb kutatási módszerekkel és elvek felhasználásával, és ezen van a hangsúly – a sebészeti gyakorlat számára, vagy még egy kicsit tágabban értelmezve mind azok számára, akik ezt igénylik. E meghatározásból az is kitűnik, hogy nemcsak állatkísérletes vizsgálatokról van szó.

A kísérletes sebészet a nagy egész sebészeti diszciplína egy szeleteként fogható fel, mert szervesen illeszkedik a nagy egészhez. Teljesítmény orientált világunkban a szakmának az eredményei – az előbb vázoltak szerint – az egész sebészet teljesítményét is növelik.

A kísérletes sebészet így közvetve szolgálja a gyógyítást, vagy másképpen szólva, ez egy alkalmazott kutatási irányzat.

A valós problémát, vagy ha úgy tetszik, a betegágytól kiinduló kérdést a megfelelő kísérleti modellnek feladjuk, választ várunk rá és kellő interpretálással visszavisszük a kiindulóponthoz. E dinamikus munka különböző fázisaiban egyenrangú partnerek közös munkája hozhat eredményt, mint ahogy a mindennapi klinikai munkában is több szakember integrált tevékenysége hoz sikert. Új ismeretek, új elképzelések kipróbálása, teóriák igazolása, mind, mind izgalmas feladat.

Az ilyen helyen eltöltött idő meglátszik a sebész későbbi munkájában. A pallérozottság, a tudományos igényesség, a jelenségek felismerésének készsége a későbbi diagnosztikai munkában segítséget jelenthet, a problémamegoldó képesség, illetve ennek fejlesztése a későbbi gyógyító tevékenységet is animálhatja.

Az intézetek önállósága biztosítja mások számára is a kutatás szabadságát."
[Számadás, 9–11. o.]

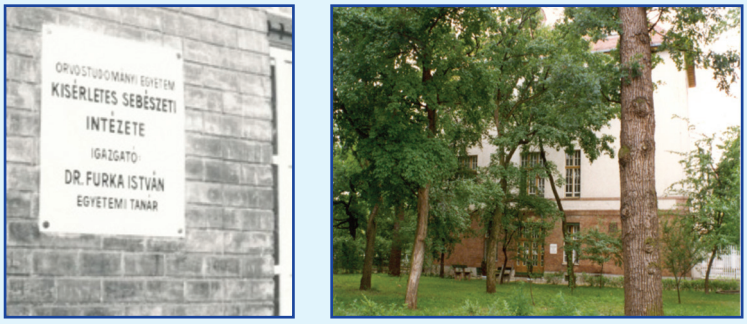
Furka István ilyen kristálytiszta gondolatokkal, különleges és csodálatos szakmánk megerősítésének és lehetőségeinek kiszélesítésével – nemcsak debreceni szinten, hanem országosan is szerette volna megvalósítani azokat – látott hozzá intézetigazgatói tevékenységéhez 1986. július 1-jén.

AZ INTÉZETI STRUKTÚRA VÁLTOZÁSAI. AZ ALAPTERÜLET BŐVÍTÉSE

Intézetigazgatói kinevezését követően irányításával alakult ki az Intézet mai napig is meglévő szerkezete.

Jelentős belső átépítések történtek az I. klinikatelepi régi épületben (114. ábra), és szinte ezzel egyidőben a II. klinikatelepi új épületben.

Milyen belső átépítések történtek az I. klinikatelepi „A” épületben (intézeti szóhasználatunkkal a „Felső ház”-ban)?

114. ábra A Kísérletes Sebészeti Intézet „Felső-ház”-a az új intézetigazgató kinevezésekor

Az intézet hátsó részében egy „*Fórum*”-nak nevezett tágas helyiség lett kialakítva többféle rendeltetéssel.

Elsősorban oktatási célú hely volt vetítési és videólehetőségekkel, az újra induló graduális oktatásunk úgynevezett száraz-tréning gyakorlatai itt történtek kiscsoportos formában [115. a) ábra].

115. ábra A „Fórum” **a)** a „Műtéttani alapismeretek” tantárgyunk sebészeti műszertani gyakorlatára előkészítve, **b)** a „Sebészeti ellátás a családorvoslásban”c. tanfolyam gyakorlataihoz 1992. október 26–27-én

Itt lehetett a havi „nagy” intézeti munkaértekezleteket, mintegy 30 fővel referálókat, valamint szakkörösökkel való találkozást tartani.

A posztgraduális oktatásaink során indított orvostovábbképző tanfolyamaink előadásainak és bizonyos gyakorlatainak is ez volt a helye [115. b) ábra]. Itt szerveztük meg idővel az első sebészi varróanyag tanfolyamokat (116. ábra), majd a később indítandó laparoszkópos kurzusok előadásait is (117. ábra). Néhány perces átrendezéssel sebészeti műszerekből, vagy sebészeti segédanyagokból (varróanyagok, szövetragasztók, vérzéscsillapító bioplasztok) mini kiállítást vagy termékismertető-bemutató workshop lehetőséget tudtunk teremteni.

116. ábra „Újabb ismeretek a sebészeti varróanyagokról” tanfolyam a „Fórum”-ban 1989. október 26–27.

117. ábra Laparoszkópos tanfolyam résztvevői Budapestről a „Fórum”-ban
a) Prof. Furka István előadása, mellette Faller József professzor, klinikaigazgató
b) a budapesti III. Sebészeti Klinika sebészei: Jakab Ferenc, Schmal Ferenc, Rozsos Tamás, Sugár István, Ondrejka Pál. Hátsó sorban intézetünk munkatársai: Hauck Mátyás adjunktus és Sefcsik István főállatorvos (1993. június 15.)

Ez lett a helye az intézeti „jóléti összejöveteleink”-nek is, köszöntve egy-egy újabb intézeti kinevezést, kitüntetést, disszertációvédést, vagy egyéb jelesebb évfordulót.

Itt történtek a féléves záró munkaértekezletek, az első félévben ünnepi karácsonyi ebéddel, a tanév végén évzáró ebéddel, ahová a velünk együtt dolgozó klinikák és intézetek munkatársait is mindig meghívtuk.

A klinikák, intézetek titkárnői találkozójának szervezése is ide történt, hogy megismerjék intézetünk tevékenységét, a nálunk folyó kollaborációs munkákat is, segítve majd a jövőben a kutatásban résztvevők adminisztratív munkáját (118. ábra).

118. ábra A „Titkárnői Klub” tagjai 1990-ben a „Fórum”-ban és az intézet bejáratánál

Itt szerveztük meg három Tudományos Diákköri (TDK) találkozónkat is korábbi hallgatóinkkal (119. ábra).

119. ábra Jubileumi hét 1998-ban – 80 éves az orvosképzés rendezvényen
a) II. Diákköri találkozónk a „Fórum”-ban, mely egybeesett **b)** Osvaldo Chiara milánói traumatológus professzor intézet látogatásával, előadásával és itt végzett tudományos kutató munkájának kezdetével is

A „Fórum” adott helyt két nagyon szép régi klinikai üveges könyvtári szekrényben a bekötött, katalogizált, intézet által előfizetett szakmai folyóiratoknak is. Az Extra Galéria megnyitását követően a „Fórum” falait a megyében élő képzőművészek alkotásai díszítették.

*Könyvtár*unkban a két korábbi orvosi dolgozóhely régi íróasztalai helyett a Furka István által tervezett szekreterek készültek lehajtható ajtóval, mely így íróasztalnak is volt használható. Egyidejűleg a kis fali polcokat eltávolítottuk, hisz elegendő – egyúttal zárható – belső tér állt mostmár rendelkezésünkre a szekreterekben. A csodálos könyvszekrényeinkhez ez a két bútordarab már jól illett a nagy tárgyaló asztallal együtt, melyhez a rektori tanácsteremből lecserélt karos székeket leltári könyvátírással megkaphattuk. A könyvtár lett a helye a mindennapos rövid orvosi megbeszéléseknek, a tudományos megbeszéléseknek, a kutatási referálóknak és legfőképpen a kutatómunkák irodalmi hátterének. Magyarországon is ritkaságszámba menő, komoly mennyiségű, a sebészeti jellegű szakágakat ellátó hasi-, és mellkassebészeti, urológiai, ortopédiai, traumatológiai, sebészpathológiai valamint az állatkísérleteket segítő sebészeti-, laboratóriumi- és szövettani vizsgáló módszerek sokaságát tartalmazó, azaz kutatásokat segítő szakkönyvekkel rendelkeztünk már ekkor tájt is! (120. ábra)

120. ábra Könyvtárunk az egyik könyvszekrénnyel, illetve a tárgyalóasztallal

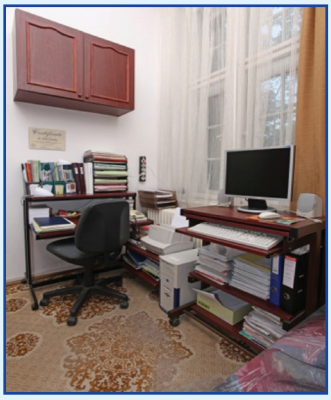
Természetesen célszerű átalakítások történtek az *intézetigazgatói dolgozószobá*nál is, mely elé egy kis előtér is került, mintegy fogadva az érkező látogatókat, szakmai együttműködést kérőket, vagy kollaborációs munkát adókat. A korábbi *Professzori dolgozószoba* belső tere is megújult [121. a) ábra].

Új *orvosi szobák*at is tervezett intézetvezetőnk, az adjunktusi szobát a könyvtár melletti előtérbe – helyettesének [121. b) ábra], egy másikat a Fórumból nyíló

területen [121. c) ábra]. Furka István korábbi dolgozószobája is felújításra került, bár ennek bútorzata részben megmaradt [121. d) ábra]. Lassan minden orvos külön dolgozószobát kapott így, új íróasztallal, forgatható irodai fotellel, könyvespolcokkal és egy lehajtható háttámlája kanapéval. Ez utóbbi jelentősége abban rejlett, ha valaki bejelentkezett akár rövidebb-hosszabb idejű kutató munkára, vagy a két hetes mikrosebészeti tanfolyamra, az Intézetünk szállás lehetőséget tudott számára biztosítani. Bizony, nagy szó volt ez abban az időben! Így lehetett az újabb szakmai megismerésre vágyókat támogatni, mai szóhasználattal élve, szponzorálni. Ez egy alapvető „Furka-féle elv" volt!

A „Fórum", a Könyvtár – adjunktusi dolgozó – előtér komplexum már július 31-re elkészült.

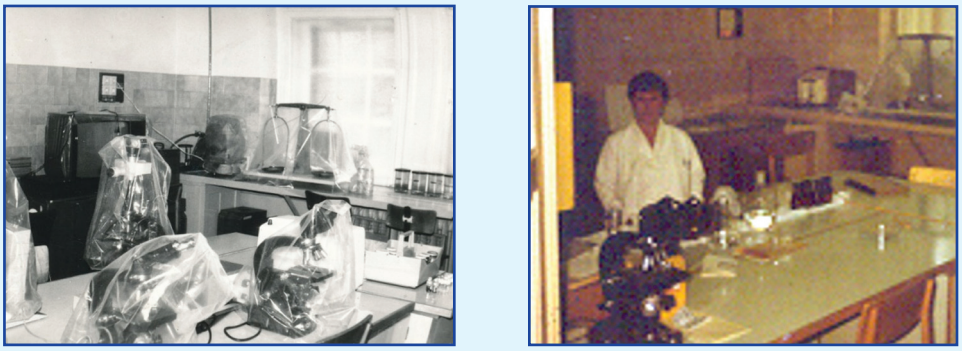

121. ábra a) A felújított Professzori dolgozószobában Kiss János professzor az intézet látogatásakor. **b)** Az újonnan kialakított adjunktusi szoba, **c)** a „Fórum" hátsó részénél kialakított újabb orvosi dolgozószoba. **d)** Furka István korábbi dolgozószobája is részben felújításra került

Az oktatóműtők „B” épületbe való áthelyezésével, – mely július folyamán megtörtént – a régi műtők helyére költöztettük át a *szövettani laboratórium*unkat és egy kisebb *rutin laboratórium* is kialakításra került ezen a nagyobb területen, íróasztalokkal is a mikrosebészeti műtősasszisztens- és a laborasszisztenső számára (122. ábra).

122. ábra A szövettani és rutin labor kialakítása

A korábbi szövettani laboratórium helyére költözött át a *Titkárság*, szemben elhelyezkedve az intézeti főbejárattal. Így azonnal látható volt ki érkezik az intézetbe. A beléptető csengőt is innen kezelték. Teljesen új kialakítású lett a *titkársági iroda* a megújított bútorzattal és 3 modern elektromos írógéppel. Ez utóbbiakat a Tervhivataltól kaptuk ajándékba, mivel náluk is épp felújítások történtek. Ettől kezdve a reggeli munka eligazítások az új titkársági szobából történtek telefon kapcsolat útján az „Alsó ház”-zal (123. ábra).

123. ábra Az új titkársági szoba

A titkárság előtti folyosórészbe egy ülőgarnitura került, itt fogadva az intézetbe érkező látogatókat. Az intézet főbejárata utáni folyosó bal oldalán helyeztük el 1987 szeptemberétől a Sebészi Varróanyagok Múzeuma egyik üveges tároló szekrényét, míg a fogadótérrel szembeni folyosó elejére a Múzeum másik tárolószekrénye került (124. ábra).

124. ábra a) Az „Alsó ház" főbejárata a Sebészi Varróanyagok Múzeuma egyik tárlójával, **b)** a titkárság előtti fogadótér, **c)** innen jobbra nyílt a Sebészi Varróanyagok Múzeuma másik tároló szekrénye és a **d)** beépített szekrénysor a szövettani labor és a Microchirurgia előtti folyosóra

A „B" épületbe leköltöztetett korábbi kutató műtőnk helyén lett kialakítva a „*Microchirurgia*" elnevezésű, mikrosebészeti oktatást biztosító helyiség, kezdetben csak azzal a bizonyos első Zeiss operáló mikroszkóppal, melynek „kalandos" beszerzéséről a korábbi fejezetben már szóltunk. Ehhez pályázati úton hamarosan még három Leica mikroszkópot tudtunk beszerezni. Speciális lábtartós, a karok megfelelő rögzítését biztosító mikroszkóp asztalokat csináltattunk speciális ma-

gasítható-forgatható háttámlás székekkel együtt. Három Braun mikrosebészeti műszer-szett is beszerzésre került a haladó képzéshez s az induló mikrosebészeti jellegű kutatómunkához. A Medicor által gyártott alap mikrosebészeti gyakorló műszer-szettek is megrendelésre kerültek. Minden feltétel lassan megteremtődött az akkrediált mikrosebészeti folyamatos orvostovábbképző –, majd a hallgatói graduális kurzusok (speciális kollégium, majd alternáció) indításához (125. ábra).

Ezeken túlmenően *gondnoki szoba*, férfi és női *öltözők* zuhanyozóval és *raktárhelyiség* is kialakításra került. Felújításra kerültek a már korábban is meglévő beépített szekrénysoraink is, melyek a száraz-tréningek nagy mennyiségű kéziműszer készletének, műtői textiliáknak, laboreszközöknek, szövettani blokkoknak és metszeteknek, vegyszereknek, a bekötött szakmai folyóirataink egyrészének és az irodai dokumentumok tárolásának a helye volt [124. d) ábra].

125. ábra „Microchirurgia" – **a)** az első Zeiss operáló mikroszkóp, **b)** a későbbiekben pályázati úton elnyert 3 Leica mikroszkóppal (jobb oldalt hátul a Zeiss készülék)

Ezekről az első lépésben megtett átalakításokról Furka István így emlékezett meg a 10 éves intézetigazgatói tevékenységéről számot adó tudományos ülés alkalmából készített könyvében:

> *„A falak lehetséges belső átrendezése kapcsán, a belső telepen, vagy ha úgy tetszik az „A" részlegben – a mi belső szóhasználatunkkal élve a „Felső ház" -ban – kialakultak a mikrosebészet, valamint a laborok, az orvosi szobák az iroda leendő helyei. Ugyanazon a falakon belül sokkal tágasabb lett a hely és így valóban sokkal jobb strukturális feltételek mellett teljes intenzitással megindulhatott a munka.*
>
> *Az építkezés ideje alatt egy pillanatra sem szünetelt intézeti tevékenységünk. Nem is tudom, hogyan viseltük el ezt akkor." [Számadás, 15. o.]*

Ezekkel a „Felső ház”-i felújítási munkákkal csaknem párhuzamosan – bár időben lényegesen előrébb – folytak **a II. klinikatelepen levő „B” épületünk, az „Alsó ház” építési munkálatai, belső építészeti kialakításai** is a többször is átvitt tervezést igénylő építészeti tervek alapján.

A „B” épület belső munkálatai 1986. szeptember elejére fejeződtek be, hiszen készülni kellett a műtői gyakorlatokra és a kutató műtétek mihamarabbi újraindítására is.

A Rektori vezetés döntése alapján az épület első kétharmad része lett a Kísérletes Sebészeti Intézeté, míg a hátsó egyharmad részben a Gyógyszertani Intézet állatháza kapott helyet beagle kutya tenyészettel, fontos klinikai gyógyszerészeti kutatásokat is biztosítva számukra.

Ide kívánkoznak az intézet igazgatói „Kék füzet” feljegyzései a történeti hűség megörökítése céljából az egyetemen csak „Állatház”-nak nevezett épület hiteles történetéről, amely Furka István építészeti tervei alapján kialakított oktatási-kutatási funkciói révén megalapozta az Intézet későbbi – az addigiaktól eltérő – széleskörű tevékenységét, amely a pécsi és szegedi intézet új szellemű oktatási tevékenységéhez is alapul szolgált.

1986. június 17.

Hát persze az új állatháznak is története van. A régi az egyenesen szörnyűség. Igaz ennek a tudatában, hogy új épül, oda már még a meszelést sem engedélyezték. Igazuk is volt.

Kiderült, hogy a szomszéd egyetem építkezik és így meg kell szüntetni ezeket a kerítésen kívüli házakat. Karmazsin – tényleg, csak ahogy mondani szokás – áldani kell a nevét, meg a gondolatát, így utólag meg pláne – vetette fel hogy az Auguszta mögött a volt kazánház „rekonstrukciója” kapcsán lehetne a miénket is felépíteni. Így is lett – az első terv szerint – Vasas úr a műszakis mondta, hogy vasvázas, középfolyosós megoldás lehetséges, ebben kell gondolkodni – így tervezzem meg…– Megterveztem – jónak tartották. Aztán egy újabb értekezlet, ahol Karmazsin rektor, Lampé rektorhelyettes, Boján a VB titkár, Vasas, Nagyné személyzetis, Varga prof (élettan) és jómagam vettünk részt. Ismertették, hogy az állatházakat le kell bontani – s csak kint van rá lehetőség. Egyedül én mentem bele, hogy ott legyen az új állatház. Varga Emil részéről óriási tiltakozás. Jó. – Döntés: Varga Emil marad, mi megyünk. Anatómia se akar jönni, Kórbonctan sem.

Tervezzem meg a mienket, de már úgy, hogy műtő is legyen benne, oktatás is lehetséges legyen. Ezt is megcsináltam. Bornemisza professzor ezeregy kifogással volt, hogy messze van, szállítóeszköz kell ide, hogy csak egyet-egyet említsek. Szóval kaptam érte – na mindegy. Ezt a tervet is jónak tartották.

Igaz az első terveken Bornemisza aláírása szerepel, ehhez neki semmi köze sem volt, csak az akadékoskodás a legkülönösebb helyeken. Én mondtam neki, hogy most csendben kell lenni, megy minden a maga útján és jól, csak nem kell irritálni az embereket, pláne Karmazsint – akinek az egészet lehet köszönni – de ez a dolog tovább folyt a részéről igen jó ideológiával „hogy ő mozgatja a dolgot", de valójában nekem azt mondta, hogy „az lenne jó, ha ez egyáltalán el sem készülne". – Na, jó – hát erről dióhéjban ennyit. Rögtön láttam ebben az új lehetőséget – közben pedig kaptam érte. Na, mindegy – most is kifújtam magam – közben Lampé azt mondta, hogy legyen emeletes és azért, hogy mások is elférjenek ott — mert most még nem látják – de az állatházak a kerítésen kívül megszünnek – már fel is húzták az emeleti falakat is. Akkor azt mondtam, hogy sokféle állat összezsúfolása szakmailag nem lehet. Ezt vallotta Hernádi prof is, aki időközben bekapcsolódott a munkába illetve az épületbe — mert elfogyott a pénz – és neki, mint KK-s (külső kutatások) embernek volt is, lesz is pénze, hogy az időközben banki kölcsönnel is támogatott építkezés pénzét az egyetem visszafizethesse.

Újabb bonyodalom – az épületet osztani kell, ezek a tervek nem jók, de hogyan lehet felosztani az épületet? Nagyon kemény „beszélgetés" következett Kiss Balázs főigazgató szobájában. Világossá lett előttem, Hernádi hozza a pénzt, Ő dirigál, de nagyon rendes volt, mert meghallgatta az én érveimet is – szóval egyharmad/kétharmad arány lett – ahogy most van – a javunkra, de újra kellett tervezni egyes részeket. Kompromisszum született, úgy éreztem okos és jó. Elveszítettünk egy oktató helyiséget meg az előkészítőt, de a lényeges funkcionálisan összefüggő részek egyben maradtak. Szóval nehéz szülések korszaka volt.

Jött a másik dolog – a pénz, hogy hogyan lesz majd finanszírozva a befejezés! Hernádi nagyvonalúan vállalta illetve azt mondta, hogy a Pista biznisze lassabban érő dolog, így őt most segíteni kell. Jól esett ez. – Őszintén mondom.

1986. június 18. szerda

14 ^{h}-ra kell az állatház előtt lenni, mert oda jön a Lampé. A rektori Volgát átküldték értem. Nagyon sok ember gyűlt össze ott. Kezdeti bizonytalanság után, akkor bemutatom a mi részlegünket és majd hát Hernádi Feri következik. Mondhatom meglepődtek, hogy milyen ez a ház. Kérdés: van-e egyáltalán az országban ilyen? (Lampé). Én: nincs. Állattartásra berendezett jobb ház van Gödöllőn és Veszprémben – így Hernádi Feri. Szóval itt öröm lesz dolgozni (Lampé). Én: igen. Lampé: honnan lesz pénz a törlesztésre, mert azé lesz a ház, aki fizet. Ez kicsit meredek kérdés volt – először Hernádi válaszolt: majd én. Igyekszünk – illetve a Biogaltól kaptam ígérvény levelet, amelyet aztán mellékeltem. Nagyszerű volt Jancsó Sándor dr (Biogal) segítsége – mert Ő is látott komoly potenciát a házban, amikor Neki azt megmutattam. Szóval nem kis izgalmak ezek.

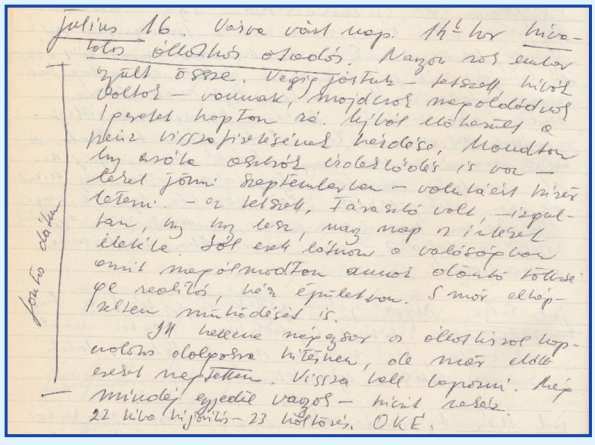
Határozatok: július 16-án átadás, egy hét a hibajavítás, tehát 23-án költözés. Régebben Lampé augusztus első napjait jelölte meg erre. Nahát átprogramoztam a dolgokat. Én vállaltam elsőnek a költözést. Gondoltam minél előbb, annál jobb. Benne lenni – ez a lényeg. Ezt el is mondtam a munkatársaknak, akik meg is értették ezt. [„Kék füzet” 5–7. o.]

126. ábra A II. klinika telepen 1986. július 16-án 14 órakor hivatalos állatház átadáskor készült fotó a „B” épületről azaz az „Alsó ház”-ról

1986. július 16.

Várva várt nap. 14h-kor hivatalos állatház átadás. Nagyon sok ember gyűlt össze. Végigjártuk – tetszett, hibák voltak – vannak, majd csak megoldódnak. Ígéretet kaptam rá. Újból előkerült a pénz visszafizetésének kérdése. Mondtam, hogy azóta osztrák érdeklődés is van – lehet jönni szeptemberben valutáért kísérletezni – ez tetszett. Fárasztó volt – izgultam, hogy hogy lesz, nagy nap az intézet életében. Jól esett látnom a valóságban, amit megálmodtam, annak döntő többsége realitás, kész épület van. És már elképzeltem működését is. („fontos dátum” feljegyzés kiemelve a napló bal oldalán) (126–127. ábra)

127. ábra 1986. július 16. A hivatalos állatház átadás története a „Kék füzet”-ben

1986. július 22. kedd

Ezt a napot is vártam már. Ekkorra ígérték a hibák kijavítását – s a következő napra szerveztem a költözést. A 14 órai ismételt átadáson már a rektorhelyettes nem vett részt, de az összes többi igen. Még egy bejárás és akkor a következő nap költözés. Meghívtam az intézetbe egy pohár italra az egész társaságot: Dr. Kiss Balázs gazdasági igazgató, Demesné Ildikó főkönyvelő, az építőipari KTSZ elnöke, Lámfalussy, Ágh, Sarkadi urak, a villanyos főművezető (János). Szóval egy kis szendvics-bor-sör-üdítő mellett megköszöntem a főmérnök úrnak (Nyitrai Miklós) mint műszakisnak, illetőleg Kiss Balázsnak, mint a legfőbb pénzügyi hadúrnak a létesítményt. A főmérnök viszontválaszában kiemelte, hogy igazán jó és emberi kapcsolat alakult ki az Intézet és a Műszaki Főosztály között. Megmondom jól esett az elismerés. Szóval holnap költözünk.

1986. július 23-án Lenke napja

Óramű pontossággal indult itt a költözés, bár az autó késett. Mindenki izgalomban volt. Szóval igyekezett derekasan mindenki és már 13^{h}-ra ott is volt minden. De közben volt egy kemény ügy. 10^{h}-ra vár a Lampé rektorhelyettes a klinikán, illetve megkaptam az üzenetet, hogy 14^{30}-ra Rektor úr hívott az állatházzal kapcsolatosan

Ez a következőképpen alakult. Én azt hittem, hogy Lampé azért hívott, hogy mi van a költözéssel. Örömmel mondtam, hogy úgy néz ki, hogy már felében a költözés megtörtént. Mire Ő a következőket mondja: Ma délután dönt majd a Rektor az állatház ügyében, hogy kié legyen – egy szó se essék, hogy már ez megtörtént illetve történik. Azt mondja, hogy a KSI-t (Kisérletes Sebészeti Intézet) még csak csak elfogadja, de Hernádit alig. Szóval nagyszerűen felkészített a délutáni találkozásra, remekül ismerte a taktikai dolgokat (ezt persze csak később tudtam meg, mint ahogy a napló számára is később jegyzem le a dolgokat). Ez az előkészítés jó 30 percet tartott. Később érkezett Hernádi. Mire ő azt mondta, ha ennyit vacakolnak ezzel az épülettel, akkor ő meg van nélküle és izélje meg a Rektor az egészet. Mindjárt láttam, megéreztem, hogy itt megint szikrázni fog a penge. Együtt jöttünk el Hernádival, de én búcsúzóul odasúgtam Lampénak, hogy ennek ellenére én megyek tovább költözni. Biztató mosoly volt a válasz.

Hernádi Feri mondta, hogy majd meglátjuk, hogy mit mond majd a Rektor és aszerint taktikázunk. Kicsit feszült voltam – szívesen elengedtem volna ezeket az izgalmakat.

14^{30} előtt érkeztem és még néhány szót tudtam váltani Kiss Balázzsal, de hozott ám iszonyú mennyiségű papírt, iratot. Hát kik voltunk ott? Rektor, Bolodár, Demesné, Hernádi prof, Kiss Balázs, meg én. Kissé idegessé tett, hogy Lampé nem volt ott. Ő azt mondta, hogy majd ő beszél mi csak majd a végén. Közben ezt

megelőzően Ilcsi is tudott Balázzsal beszélni – és ő is nyugtatott. Mindenki elmondta a dolgait, illetve ezt megelőzően a Rektor a következőket mondta: Tegnap megtekintettem az állatházat – igen szép, hasznos, de majd az Egyetem Vezetése dönt, hogy kié legyen.

Szóval jöttek az ismertetések – és a legvégén én: elmondtam ismét a Biogal ígérvény levelének hátterét, most már konkrétan a Crupodex család kialakításának tervét, és az osztrák érdeklődést – (Pont a mai postával jött a Tóth Csaba üdvözlő lapja Bécsből, amelyen szintén jelezte az érdeklődést. Igen az élethez szerencse is kell, sokszor még annál is több szükségeltetik, mint amennyit gondolna az ember). A végén Kiss Balázs mondta, hogy a bank ragaszkodik a működő házhoz – hát ez hogy legyen? – Én tudom biztosítani. Rektor: jó, de semmi extra kiadás, Kiss Balázs: kb. 30.000 kell – ez megvan és működőképes ház lesz, mert a Furka tanár úr összeszedte már a dolgokat (ez igaz is), így a bank nem tud kifogást emelni. Ha a kő, amely elmozdult a szívemről, akkor óriási koppanást hallott volna mindenki. – Mert ez azt jelenti, hogy költözés, azaz már a befejezett költözés legális. Rektor: menni kell a szerződésekért és hát munkára fel.

Demesné, Hernádi meg én jöttünk el együtt és be is mentünk Ildikóhoz. Mindenki megkönnyebbült. Így ültünk le és hát a szerződésekről esett szó. Szóval tényleg menni kell utána – ez így igaz. Én azt mondtam, hogy én vagyok most a kisgyerek, akit támogatni kell – amelyet megköszöntem és azt mondtam még, hogy kisgyerek és remélem, aki meg is nő. Mire Hernádi mondta: hogy akkor 4 év múlva építjük az újabb épületet. – Egyszóval optimistán jöttünk el, de ez a nap sem tartozott a könnyűek közé.

Szerencsére már nem voltam egyedül – s ez nagyszerű dolog. Nem is tudom miért most jut eszembe, hogy valamikor Apósom is meglátogatott itt az új helyemen és azt mondta, hogy hát ebből kell új intézetet faragnod. Szóval sűrűek a napok. [„Kék füzet", 14–17. o.]

1986. július 24.

A gólyatáborból (leendő I. évesek) kaptam egy pár fiút, akik hasznosan segítettek még a költözésnél, a leányok pedig komoly festési munkálatokat végeztek és még festeni is fognak egy darabig.

1986. július 31.

Jól halad a belső átalakítás. … Állatháznál napról napra jobb a helyzet. A főigazgatónak ígértem, hogy szeptember első hetében operálunk! …

A főigazgatónak tegnap említettem a gondnok állását, nagy szükség lenne rá.

1986. augusztus 1.

Műszerek pótlásának lehetősége – Tarsoly tanárt bíztam meg az előkészítéssel. Költözés – rendcsinálás – de a jövő héten megyek egy kicsit szabadságra – fáradtnak érzem magam – de egy pár nap jót tesz a hegyben.

1986. augusztus 11.

Jó volt az a pár nap a hegyben. Itthon újabb gondok. – Jó gondok. Lassan kezd az állatház is egyenesbe jönni. Ma meglátogatott Karmazsin professzor úr is, akinek nagyon nagyon sokat lehet köszönni az új állatház létrejöttében. Bölcs, higgadt és előrelátó elképzelése volt az új állatház ideája. Nagyon meg volt elégedve és gratulált is érte. Megkérdeztem, egy kicsit provokatívan, hogy annak az előlegezett bizalomnak megfeleltem-e? A kérdéssel kapcsolatosan azt mondta, hogy nagyon szükséges volt már ez a korszerű kisérleti telep, mert hisz csak így lehet eredményeket elérni. Nagyon megköszöntem Neki – mert az Ő támogatása nélkül aligha lett volna ebből valami. Igaz akkor akartam csak megmutatni, amikor már működik. De így jött ki a lépés. Karmazsin professzor azt is mondta, hogy végre van az egyetemnek egy korszerű kísérleti centruma – ahol korszerű körülmények között lehet dolgozni. [„Kék füzet", 19–20. o.]

Furka István így mutatta be a 10 éves tanszékvezetői tevékenysége alkalmára készített kiadványban az – ő építési és belsőépítészeti tervei, elképzelései szerint elkészült – „Alsó ház"-at.

„A földszinti központi folyosóból nyílnak a különböző rendeltetésű helyiségek: a férfi dolgozók öltözője, az állattápszertár, az állatok fertőtlenítésére szolgáló fürdető, a karanténok. Itt van elhelyezve az előkészítő, valamint a nyolc férőhelyes műtét utáni őrző részleg a kórtermekkel együtt.

Az emeleten az alábbi helyiségek, részlegek találhatók: a műtősnők öltözője, egy mini oktató helyiség vetítési-, és videó lehetőséggel. Zsilip rendszeren keresztül juthatunk a műtő blokkba, ahol bemosakodó helyiség, 3 műtő 5 műtőasztallal, sterilizáló blokk, műszertár, műszermosó található. A műtő blokk úgy van kiképezve, hogy a „A" és a „B" műtő helyiség 2-2 műtőasztallal egymástól szeparáltan is tud működni, leválasztható. Az a meggondolás vezetett a tervezésnél, hogy a különböző csoportok munkájuk folyamán ne zavarják egymást. Az oktató műtétek kapcsán pedig a kiscsoportos oktatásnak is megfeleljen. Igen sok variációs lehetőség adódik így, ezt a gyakorlati élet teljes mértékben igazolta.

Azt is szokták mondani, kicsit lekicsinylően, hogy állatműtő, mintha ott lazább, alacsonyabb követelmények lennének érvényben. Ez teljesen hibás nézet: műtő csak egyféle van, a sterilitás és egyéb szabályoknak minden műtőben egyformán meg kell felelni, az más kérdés, hogy a műtétet állaton vagy emberen hajtják végre. A műtéti körülmények „lazasága" már csak azért sem engedhető meg, mert a jövő nemzedékét csak a korszerű, a műtői szabályok szigorú betartásával lehet felkészíteni az eljövendő munkájukra." [Számadás, 18–19. o.]

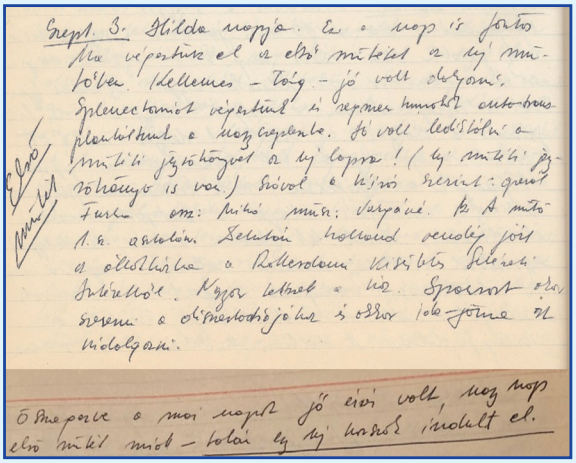

128. ábra Műtőink a „B" épületben, azaz az „Alsó ház"-ban. **a)** Hallgatói gyakorlati műtétre berendezkedve az „A" műtőben. **b)** Kutató műtét közbeni életkép

Tehát az új „B" épületben az „Alsó ház"-ban a műtétes oktatási-kutatási feltételeknek megfelelően 1986. augusztus végére az intézeti műtői-állatházi struktúra kialakítása befejeződött (128. ábra).

Nevezetes napok ezt követően, az új funkció megvalósításában:
- 1986. szeptember 3-án megtörtént az első műtét, a műtő „felavatása" (129. ábra)
- 1986. október 13-án sikerrel megtartottuk az első medicus oktatóműtétet (130–131. ábra)
- 1986. november 17-i héten elkezdődtek a „kemény valutás" és gyógyszergyári szerződéses kutatási műtétek a banki hitel törlesztésének visszafizetésére (132. ábra).

Ezen jeles napokra a visszaemlékezés a „Kék füzet"-ben is megtörtént.

129. ábra Műtő avató 1986. szeptember 3-án.
Első műtét az „Alsó ház”-ban az „A” műtő 1. sz. asztalán

1986. szept. 3. Hilda napja

Ez a nap is fontos. Ma végeztük el az első műtétet az új műtőben. Kellemes – tág – jó volt dolgozni. Splenectomiát végeztünk és segmentumokat auto-transplantáltunk a nagycsepleszbe. Jó volt lediktálni a műtéti jegyzőkönyvet az új lapra! (új műtéti jegyzőkönyv is van). Szóval a kiírás szerint: Operál: Furka, Assz: Mikó, Műsz: Vargáné. Az “A” műtő 1. sz. asztalán.

Délután holland vendég jött az állatházba a Rotterdami Kísérletes Sebészeti Intézetből. Nagyon tetszett a ház. Szponzort akar szerezni a disszertációjához és akkor idejönne azt kidolgozni.

Összegezve a mai napot, jó érzés volt, nagy nap az első műtét miatt – talán egy új korszak indult el. [„Kék füzet”, 24–25. o.]

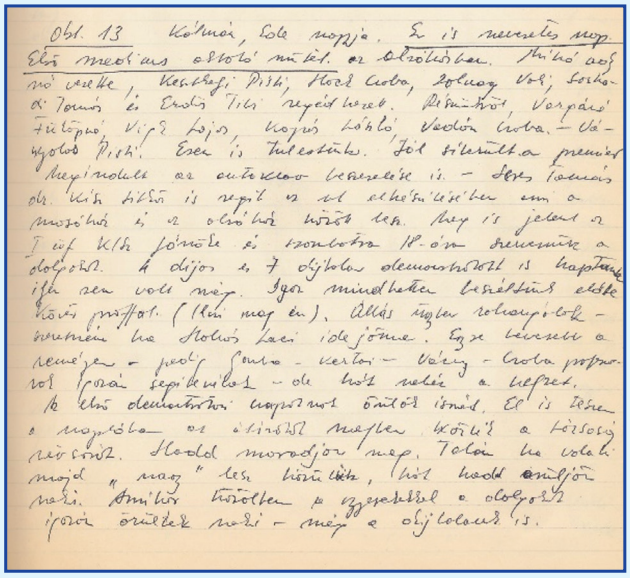
1986. október 13. *(Ez is nevezetes nap)*

Első medicus oktatóműtét az Alsóházban. Mikó adjunktusnő vezette, Keszthelyi Pisti, Hock Csaba, Zolnay Vali, Sarkadi Tamás és Erdős Tibi segédkezett. Részünkről Vargáné, Fülöpné, Vígh Lajos, Kapás László, Vadász Csaba, Ványolos Pisti. Ezen is túlestünk. Jól sikerült a premier.

Megindult az autokláv beszerelése is – Veres Tamás dr. KISZ titkár is segít az út elkészítésében, ami a mosóház és az Alsóház között lesz. Meg is jelent az I. évfolyam KISZ főnöke és szombatra, 18-ára szervezzük a dolgokat.

4 díjas és 7 díjtalan demonstrátort is kaptunk. Ilyen sem volt még. Igaz, mindketten beszéltünk előtte Kövér Proffal (Ilcsi meg én). Állásügyben rohangálok … Egyre kevesebb a reményem – pedig Gomba, Kertai – Váczy – Csaba professzorok igazán segítenének – de hát nehéz a helyzet.

Az első demonstrátori csapatnak örülök ismét. El is teszem a naplóba az átiratot, melyben közlik a társaság névsorát. Hadd maradjon meg. Talán, ha valaki majd „nagy" lesz közülük, hát hadd örüljön neki. Amikor közöltem a gyerekekkel a dolgokat, igazán örültek neki – még a díjtalanok is. [„Kék füzet", 45. o.]

130. ábra 1986. október 13. Az első medicus oktató műtét története a „Kék füzet"-ből

OKTATÓ MŰTÉTEK IV. évf. számára

A gyakorlat tematikája: vena jugularis ext. preparálás-infusio bekötése. Tracheostomia. Felső-középső median laparotomia: vékonybél end-to-end anastomosis /egysoros/.

1986. október 13. hétfő	14-16 h	6.csoport	Vezeti: Dr.Mikó Irén, Hock Csaba, Sarkadi Tamás, Erős Tibor, Zolnay Valéria.
október 14. kedd	14-16 h	7.csoport	Vezeti: Dr.Tarsoly Emil, Keszthelyi István, Maláj Tamás, Papp László, Tóthmartinez Adrienne.
október 15. szerda	15-17 h	5.csoport	Vezeti: Dr.Mikó Irén, Hock Csaba, Zolnay Valéria, Sarkadi Tamás, Erős Tibor.
október 16. csütörtök	15-17 h	3.csoport	Vezeti: Dr.Mikó Irén, Hock Csaba, Papp László, Keszthelyi István, Tóthmartinez Adrienne.
október 17. péntek	14-16 h	1.csoport	Vezeti: Dr.Tarsoly Emil, Maláj Tamás, Papp László, Zolnay Valéria, Sarkadi Tamás.
október 20. hétfő	14-16 h	8.csoport	Vezeti: Dr.Mikó Irén, Hock Csaba, Erős Tibor, Papp László, Tóthmartinez Adrienne.
október 21. kedd	14-16 h	9.csoport	Vezeti: Dr.Tarsoly Emil, Hock Csaba, Maláj Tamás, Sarkadi Tamás, Keszthelyi István.
október 23. csütörtök	15-17 h	4.csoport	Vezeti: Dr.Mikó Irén, Papp László, Zolnay Valéria, Papp László, Erős Tibor.
október 24. péntek	14-16 h	2.csoport	Vezeti : Dr.Tarsoly Emil, Maláj Tamás, Keszthelyi István, Tóthmartinez Adrienne, Sarkadi Tamás.

Debrecen, 1986. szeptember 11.

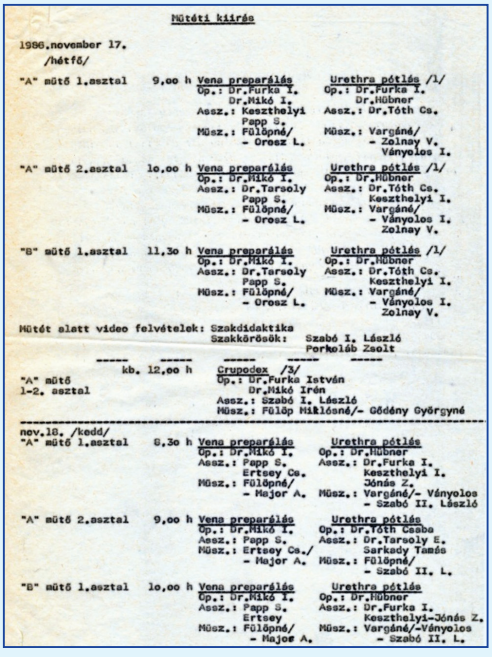
/Dr. Tarsoly Emil/
egyetemi docens
tanulmányi felelős

131. ábra Furka István az első medicus műtétek 1986. október 13-24. közötti kiírási rendjét is megőrizte

1986. november 17. Hortenzia napja

Azt hiszem, hogy nemcsak az Intézet életében jelent újabb fontos dátumot, hanem az Egyetem életében is. Megérkezett Hübner Úr és kemény valutáért operált. Izgultam, de jól mentek a dolgok, annak ellenére, hogy Vígh Lajos csődöt mondott. Az alkohol szomorú dolgokat képes produkálni. Egyszerűen nem jött be – 6 db állatot eltüntetett, magyarázat nincs rá. Nagy szerencse, hogy Fehér János, Erzsi, Ványolos Pista és Kapás Laci helyt állt. Vera – valahogy most olyan se-se volt.

Szóval nagyszerű videó-berendezéssel operáltuk az elsőket és Tóth Csaba (Szentes) is jött. A szakkörös gyerekek is megértettek mindent – meg a szakdidaktika két mérnöke, Varga Sanyi – a másik nevét nem tudom. Szóval jól ment minden – de nagyon izgultam érte. Szép nap volt. Biztos, hogy mindenki kiadott apait-anyait. Azért nagy hazardírozás is volt, mert minden posztra csak egy ember van…. Remélem, hogy majd az illetékesek ezt meg fogják érteni. Ma 3 műtét volt az urethra pótlásból a Crupodex mellette. Hiába ez is kellett. Mindenkit szerettem volna megölelni – igaz, mindenki fáradt volt. Ha fociztunk volna, biztos ezt mondták volna: Szép volt fiúk! [„Kék füzet”, 50–51. o.] (132. ábra)

Műtéti kiírás

1986.november 17.
/hétfő/

"A" műtő 1.asztal 9,oo h Vena preparálás — Op.: Dr.Furka I., Dr.Mikó I. — Asz.: Keszthelyi, Papp S. — Műsz.: Fülöpné/ - Orosz L.
Urethra pótlás /1/ — Op.: Dr.Furka I., Dr.Hübner — Asz.: Dr.Tóth Cs. — Műsz.: Vargáné/ - Zolnay V., Ványolos I.

"A" műtő 2.asztal 1o,oo h Vena preparálás — Op.: Dr.Mikó I. — Asz.: Dr.Tarsoly, Papp S. — Műsz.: Fülöpné/ - Orosz L.
Urethra pótlás /1/ — Op.: Dr.Hübner — Asz.: Dr.Tóth Cs., Keszthelyi I. — Műsz.: Vargáné/ - Ványolos I., Zolnay V.

"B" műtő 1.asztal 11,3o h Vena preparálás — Op.: Dr.Mikó I. — Asz.: Dr.Tarsoly, Papp S. — Műsz.: Fülöpné/ - Orosz L.
Urethra pótlás /1/ — Op.: Dr.Hübner — Asz.: Dr.Tóth Cs., Keszthelyi I. — Műsz.: Vargáné/ - Ványolos I., Zolnay V.

Műtét alatt video felvételek: Szakdidaktika
Szakkörösök: Szabó I. László, Porkoláb Zsolt

kb. 12,oo h "A" műtő 1-2. asztal — Crupodex /3/ — Op.: Dr.Furka István, Dr.Mikó Irén — Asz.: Szabó I. László — Műsz.: Fülöp Miklósné/- Gödöny Györgyné

nov.18. /kedd/
"A" műtő 1.asztal 8,3o h Vena preparálás — Op.: Dr.Mikó I. — Asz.: Papp S., Ertsey Cs. — Műsz.: Fülöpné/ - Major A.
Urethra pótlás — Op.: Dr.Hübner — Asz.: Dr.Furka I., Keszthelyi I., Jónás Z. — Műsz.: Vargáné/- Ványolos - Szabó II. László

"A" műtő 2.asztal 9,oo h Vena preparálás — Op.: Dr.Mikó I. — Asz.: Papp S. — Műsz.: Ertsey Cs./ - Major A.
Urethra pótlás — Op.: Dr.Tóth Csaba — Asz.: Dr.Tarsoly E., Sarkady Tamás — Műsz.: Fülöpné/ - Szabó II. L.

"B" műtő 1.asztal 1o,oo h Vena preparálás — Op.: Dr.Mikó I. — Asz.: Papp S., Ertsey — Műsz.: Fülöpné/ - Major A.
Urethra pótlás — Op.: Dr.Hübner — Asz.: Dr.Furka I., Keszthelyi-Jónás Z. — Műsz.: Vargáné/-Ványolos - Szabó II. L.

132. ábra Az 1986. november 17–21. közötti „Műtéti kiírás” első oldala, a banki hitel törlesztését biztosító keményvalutás-, és gyógyszergyári kutatások megkezdéséről, a „Kék füzet”-ben megőrzött eredeti dokumentumok alapján

1987. jan. 30.

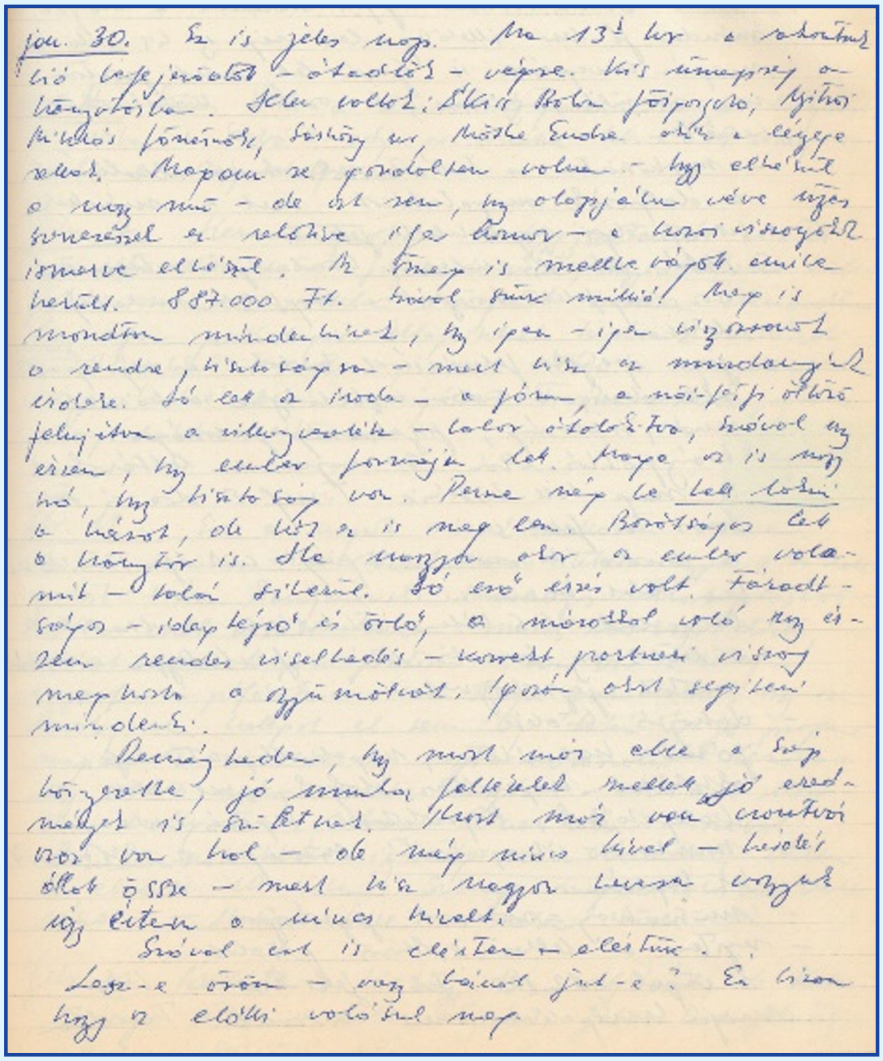
Ez is jeles nap. Ma 13^{h}-kor a rekonstrukció befejeződött – átadták – végre. Kis ünnepség a Könyvtárban. Jelen voltak: Dr. Kiss Balázs főigazgató, Nyitrai Miklós főmérnök, Sárközy úr, Máthé Endre, akik a lényegesebbek. Magam se gondoltam volna, hogy elkészül a nagy mű – de azt sem, hogy alapjában véve ügyes szervezéssel ez relative ilyen hamar – a hazai viszonyokat ismerve elkészül. Az összeg is mellbe vágott, amibe került 887.000 Ft, szóval szűk millió. Meg is mondtam mindenkinek, hogy igen-igen vigyázzanak a rendre, tisztaságra, mert hisz ez mindannyiunk érdeke. Jó lett az iroda – a fórum, a női-férfi öltöző, felújítva a villanyvezeték – labor átalakítva, szóval úgy érzem, hogy ember formájú lett. Maga az is nagy szó, hogy tisztaság van. Persze még be kell lakni a házat, de hisz ez is meglesz. Barátságos lett a könyvtár is. Ha nagyon akar az ember valamit – talán sikerül. Jóleső érzés volt. Fáradtságos – idegtépő – és őrlő, a másokkal való úgy érzem rendes viselkedés – korrekt partneri viszony meghozta a gyümölcsét. Igazán akart segíteni mindenki.

Reménykedem, hogy most már ebben a szép környezetben, jó munkafeltételek mellett, jó eredmények is születnek. Most már van csontváz, azaz van hol – de még nincs kivel – kérdés állott össze – mert hisz nagyon kevesen vagyunk, így értem a nincs kivel-t.

Szóval ezt is elértem – elértük.

Lesz-e öröm? Vagy bánat jut-e? Én bízom, hogy az előbbi valósul meg." [„Kék füzet", 57. o.] (133. ábra)

„Az új épülettel, valamint a belső átalakítással minőségi változás következett be az Intézet életében, munkájában. Igaz szedett-vetett bútoraink, műtő lámpáink, eszközeink voltak (Jaj, de sok elfekvő készletet megnéztünk!). De működni tudtunk, és ami még ennél is fontosabb, hogy ez az új szerkezeti forma nagyon felgyorsította a fejlődést." [Számadás, 15. o.]

133. ábra 1987. január 30. A „Felső ház” rekonstrukciója is befejeződött

A „Felső ház” végleges rekonstrukció befejezése után, valamint az „Alsó ház” teljeskörű oktatási-műtéti tevékenységének beindulását követően, még az alábbi **munkálatok** történtek **a későbbi években** Furka István igazgatása alatt:

1993 táján az egyre bővülő oktató tevékenységünk, emelkedő kutatási témáink valamint a klinikákkal, intézetekkel történő fokozatosan növekvő számú tudományos együttműködés **újabb helyiség kialakítását** igényelte az „Alsó ház”-ban. Rövid idővel a „B” épületi-, azaz az „Alsó ház”-i rész átadását követően a korábban az emeletre tervezett postoperatív helyiséget leköltöztettük a földszinti állatházi részbe, helyére egy új, két asztalos, de szükség esetén pót- műtőasztallal bővíthető újabb műtőhelyiség **a „Kék műtő”** kialakítása történt meg. Az oktatástól teljesen *független működésre volt képes ez a műtő*egységünk (134. ábra).

> *„Rohamosan nőtt a műtéti szám, egyre nagyobb igény jelent meg a kollaborációra. A „nyitott kapu” elve sokakat vonzott. Megjelentek az első külföldiek is. Egyszóval maga az új épület is szűk lett, ki kellett alakítani egy új műtőt, amelyet a csempe színéről egy pezsgős keresztelő keretében „Kék műtő”-nek neveztünk el. Ez már légkondicionált – főképpen a műszerek miatt.” [Számadás, 15–16. o.]*

134. ábra Életképek a „Kék műtő”-ből **a)** az idegsebészeti kutatásokról a debreceni, a hallei Idegsebészeti Klinikák és Intézetünk részvételéve, és a **b)** folyamatos orvosképzés laparoszkópos kurzusáról

Ezt követően a már 1992 februárjától elindult laparoszkópos oktatásunk, mely addig csak oktatási szünetekben, – a 2 oktató műtőnk 4 asztalán zajlott állandó műtői átrendezést igényelve a kurzusok idejére – végre ebbe az új „Kék műtő”-beli végleges helyre költözhetett a **„Laparoszkópos Oktató és Gyakorló Központ”** elnevezéssel.

Így ez már 2 × **260 m² alapterület bővülést jelentett, így az „A” és „B” épület összes alapterülete mintegy 700 m²-re növekedett!**

1998-ban az „Alsó ház”-ban a „B” részleg épületében újabb **jelentős területbővítés** történt, mert az egyetem vezetése Intézetünk számára ajánlotta fel a korábban a Gyógyszertani Intézet által használt egyharmados épület részt, mert ekkorra már annyira megnövekedett az Intézetünk gyakorlati oktatása iránti igény, egyrészt a különböző karokon bevezetett újabb oktatási formák miatt, másrészt az egyre több és nagyobb óraszámmal meghirdetett alternációs-, majd szabadon választható gyakorlati kurzusaink miatt is. A hallgatók pedig nagyon szerették Intézetünket, s jellemző volt az intézet hozzáállására, hogy egyetlen hallgató jelentkezését sem utasította el ezekre a kurzusokra.

E terület bővítés rektori és gazdasági főigazgatói elrendelése az alábbi két átirat szerint történt:

„Debreceni Orvostudományi Egyetem
Rektori Hivatal

Dr. Kovács Péter *1399/98. DOTE*
egyetemi tanár úrnak
Gyógyszertani Intézet

Tisztelt Professzor Úr!

Tájékoztatom Professzor Urat arról, hogy egyetemünk vezetése a tanteremhiány mérséklése érdekében arra az elhatározásra jutott, hogy a II.-telepen jelenleg használaton kívül álló, korábban a Professzor Úr által vezetett Intézet kezeléseiben volt laboratóriumi helyiségeket többfunkciós szemináriumi teremmé alakíttatja át. Az átalakítási munkálatokat a gazdasági igazgatóság koordinálja, a program szakmai irányításával ugyanakkor Dr. Furka István egyetemi tanár Urat bíztam meg.

Kérem Professzor Urat, hogy a program megvalósítását támogatni szíveskedjék.

Debrecen, 1998. augusztus 26.

Tisztelettel:
Dr. Muszbek László
akadémikus, egyetemi tanár, rektor

Tájékoztatásul kapja:
Dr. Furka István egyetemi tanár”

„Széll Sándor
főosztályvezető úrnak
Műszaki-ellátó és szolgáltató főosztály

Tisztelt Főosztályvezető Úr!

Tájékoztatom, hogy egyetemvezetői döntés alapján meg kell kezdeni a II. telepen korábban a Gyógyszertani Intézet kezelésében lévő – jelenleg használaton kívüli – laboratóriumi helyiségek átalakítását többfunkciós szemináriumi teremmé. A rekonstrukció forrásaként az alábbi összegek állnak rendelkezésre: rektori tartalékkeret 400eFt, tudományos rektorhelyettesi keret 500eFt, oktatási rektorhelyettesi tartalékkeret 400eFt, főigazgatói tartalékkeret 400eFt, összesen: 1.700eFt. A fenti egyetemi források szükség szerint kiegészítendők támogatásokkal. A program szakmai felelőse Dr. Furka István egyetemi tanár.

Debrecen, 1998. augusztus 26.

Tisztelettel:
Kecskés Gábor

Tájékoztatásul kapja:
Dr. Furka István egyetemi tanár”

Valamennyi munkálatra az árajánlatok 1998. 09.-12-15-17-re megérkeztek, így a munkálatok elkezdődhettek.

Így 1998 őszén megtörtént az addigi elválasztó fal “hivatalos átvágása” mindkét szinten a leendő új rész megközelítéséhez (135. ábra). Újabb **nagy nap volt Intézetünk életében!**

135. ábra A fal „hivatalos átvágása” – egyetemi döntés alapján ezzel az Alsó-ház hátsó egyharmada is az intézetünk részévé válhatott

Megkezdődött egy *többfunkciós előadó- és szemináriumi terem* kialakítása az emeletei részen, s egyúttal az oktató- és kutató műtők felújítása is. Az alsó szinten további állattartó kórtermek kialakítása történt egyedi állattartási lehetőséggel.

Az emeleti új többfunkciós oktató- és szemináriumi terem is Furka Professzor úr elképzelései szerint lett megvalósítva (136. ábra). Debrecen színeinek megválasztásával sárga-világoskék burkolólap kombinációban, nagyon szép árnyalatú padlózat készült, mintegy szőnyeg utánzatot adva. Az ablakokat középkék színű függönyök borították hasonló kék árnyalatban, mint amilyen a padlózat is volt. Összesen 80 szék elhelyezésére volt alkalmas a terem. A székek is hasonló kék színben lettek kiválasztva.

14 db egyedi méretű, összecsukható asztal készült, amelyek mindkét oldalára ülhetett le 6-6 hallgató, egymással szemben dolgozva a gyakorlatok alatt, mint operatőr és első asszisztens. Az éppen nem használatos asztalok összehajtott állapotban elhelyezhetők lettek abban a felnyitható dobogó részben, amely a vetítő vászon előtt helyezkedett el.

136. ábra Az új épületrész „házi avatása" az első munkaértekezlettel. **a)** Az új oktatóterem előtt köszönti Furka professzor Úr az érkező intézeti munkatársakat. *Balról jobbra:* Dr. Schmidt Emese, Nagy Andrea, Dr. Pető Katalin, Dr. Bráth Endre, Dr. Sefcsik István, Füzesi Róbert, Szabó Tibor, Dr. Hauck Mátyás és Prof. Furka István. **b)** Megkezdődött az első „nagy" munkaértekezlet: Balról jobbra az első sortól indulva: Dr.Hauck Mátyás, Dr. Sefcsik István, Dr. Incze Dénes, Szabó Györgyi, Dr. Pető Katalin, Dr. Mikó Irén, *második sor:* Dr. Huszenyiczáné Dr. Fekete Éva, Füzesi Róbert, Tomasovszkyné Vécsei Ibolya, Dr. Tóth Andrea, harmadik sor: Ványolos Erzsébet, Gödény Györgyné, Ványolos István, Baji Imréné, Somlyai Jánosné, Szabó Tibor

Ez az oktatótermünk a Tanulmányi Osztály által elfogadott hivatalos tanteremmé is vált Intézetünk számára (137. ábra). Az ÁOK magyar nyelvű előadásaink kivételével itt tartottuk meg valamennyi ÁOK angol nyelvű tantermi előadásunkat, a Fogorvostudományi Kar (FOK), majd 1996-tól a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) magyar és angol képzésének előadásait, az ÁOK, FOK, GYTK

összes gyakorlati oktatásának szeminárium foglalkozásait, valamint az úgynevezett száraz-tréning gyakorlatokat.
És természetesen valamennyi alternációs programunk bevezető előadásait is. Szinte teljes napi 8 órás kihasználásban oktattunk.

137. ábra a) „Műtéttani gyakorlatok" kreditkurzus hallgatói az új előadóteremben.
b) Száraz-tréning gyakorlatra előkészítve a tanterem

Pályázati úton kialakítottunk az oktató és kutató műtők felújításával egyidőben egy bilaterális összeköttetést a „Kék műtő" és az előadóterem között, így lehetőség lett műtétek közvetítésére, és alapvető sebészeti beavatkozások bemutatására a hallgatóság számára altatott kísérleti állatokon is (138. ábra). Ezen bemutató műtétek video-rögzítésre is kerültek, későbbi oktatási célzattal, mintegy megelőzve az Állatvédelmi Törvény későbbi paragrafusait a kísérletekbe illetve oktatásba bevont állatok számának tudatos csökkentésével.

138. ábra Oktató műtét közvetítése a műtőből a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatóinak. A képernyőn láthatóak a tanteremben ülő hallgatók, akik a műtét bármely részéhez feltehették kérdéseiket. A tanteremből egy oktató segíti a műtét lépéseinek követését a hallgatóságnak

Az oktatóterem középen egy szellemes harmonika-ajtóval kettéválaszthatóvá vált, így párhuzamos oktatásra is alkalmas lett. Ezt a terem megosztottságot használtuk ki a gyakorlati és szóbeli vizsgáztatásnál is, hiszen egyszerre két területet nyerhettünk így.

139. ábra Tudományos rendezvények az új tanteremben

Ettől kezdve ebben a tanteremben történtek a diplomamunka védések is. Ilyenkor a dobogót lehajtottuk és ott helyezkedett el a vizsgabizottság, előadói pulpitust is felállítottunk a terem egyik oldalán (139. ábra).

Kialakításra került egy kisebb méretű *professzori dolgozó* szoba is, melyet az intézetvezetői tevékenysége közelgő megszűnésére gondolva -előrelátóan- magának tervezett meg Furka professzor Úr (140. ábra).

140. ábra a) Furka István új dolgozószobája az „Alsó ház”-ban. Egykori diákkörös hallgatóival **b)** Miskolcról **c)** és Debrecenből az 50 éves TDK találákozó alkalmával

A nagyszámú kutatómunkához egy *kutató laboratórium* is létesült az emeleti szinten az újabb kutatási irányvonalhoz, az első két készülék (Carat filtrometer, haematologiai automata) fogadására a haemorheologiai vizsgálómódszer bevezetéséhez. Megvalósítottuk így a későbbi haemorhelogia labor alapjait (141.ábra).

141. ábra Kutató laboratórium, mely kezdetben az első emeleten lett kialakítva

Egy *műtősnői dolgozószoba* is létesült ezen a szinten, valamint az egyre növekvő oktatási tevékenység kiszolgálására egy Stúdió létrehozása is megtörtént ebben az új részlegben. A Felső-házban lévő oktatási stúdió-részünk is lassan átköltözött erre a helyre.

A tanterem előtt kialakított folyosórész is különleges funkciókkal lett ellátva. A padlózat színe a már korábban megszokott kék-sárga színű volt. Egy Furka professzor úr által tervezett szekrénysor borította egyik oldalát. Ez részben szolgált ruhatárnak a hallgatók ruházatának és egy felső polcrendszer beépítésével táskáinak felhelyezésére is. Egy szintén kék színű elhúzható függönnyel lehetett lezárni ezt a ruhatárat a gyakorlatok idejére.

Ebbe a szekrénybe lehajtható asztallapok is be lettek építve, hogy a sebészeti műszerek vagy segédanyagokat, újabb sebészi módszereket és technikákat bemutató továbbképző konferenciákon, orvostovábbképzéseken, vagy esetleg a diplomamunka védéseket követően egy mini -szendvicses, pogácsás- fogadást is tudjunk megszervezni ezeken a kis asztalkákon (142. ábra).

142. ábra A többfunkciós öltözőszekrény a folyosón, az 50 éves TDK találkozón „funkcióját" is teljesítve

[Megjegyzés: Sajnos ennek a hangulatos tanteremnek, az előtéri folyosónak a 2018-ban kezdődő – át nem gondolt, a korábbi nagy tapasztalatú tervezőt meg nem kérdező – „B" épületi felújítások során az eddigi hangulatos csempe burkolatát eltávolították, egy jellegtelennel „egyennel" felváltva, a tanterem négyes-funkciója megszűnt az előadói dobogóval együtt, csak a harmónika ajtó maradhatott… A csináltatott hangulatos meggyfa ajtók szintén jellegtelenre cseréltettek és Furka professzor dolgozószobáját itt megszüntették, helyén mellékhelyiségek lettek tervezve… Egy szép fejezet, egy darab kiszakításra került ezen intézettörténeti könyv íróinak eddigi életéből… Ezeket már csak e könyv és a korábbiakban megjelentetett Évkönyveink egyes lapjai és az oktatásunkról vagy egyéb rendezvényeinkről itt forgatott TV-s dokumentumok őrzik az utókornak.]

A földszinti részen, az épület hátsó bejárata lett kizárólagosan a hallgatói bejárat. Az Állatkísérleti Tudományetikai Bizottság (ÁTEB), későbbi elnevezéssel a Debreceni Egyetem Állatkiméleti Bizottságnak (DE MÁB) az irodája is itt lett kialakítva, szemben a hátsó bejárati ajtóval, tekintettel arra, hogy a Bizottság elnöke Furka professzor volt. Dr. Sefcsik István az intézet állatorvosa, aki egyben az egyetem főállatorvosa is volt, szintén ebben az irodában kapott helyet. A irodavezető pedig e munkája mellet a szükségletnek megfelően besegített az intézet oktatási adminisztrációjába és irányította a hallgatókat a gyakorlatokra (143. ábra). Ettől kezdve ez csak hallgatói illetve vendég bejárat lett, és az épület elején lévő bejárati ajtó szigorúan csak az állatházi funkciókat szolgálta ki.

143. ábra a) Az ÁTEB irodavezető és **b)** Sefcsik István főállatorvos az új irodában

Ugyancsak a földszinten – a Gyógyszertani Intézet volt állattartó részében – három különálló padlófűtéses, 6-6 illetve 5-5 – összesen *22* férőhelyes, *egyedi állattartást biztosító postoperatív részleg* lett kialakítva, a hozzátartozó kezelő helyiségekkel és laboratórium létrehozásával az állatvédő tudományetikai igényeknek, az európai követelményeknek és kötelezettségeknek megfelelően a műtéti utókezeléseket biztosítva, mint már jeleztük, az egyetem vezetésének maximális támogatását élvezve. A korábbi állattartó kórtermekbe is egyedi állattartó ketrecek készíttetése történt (144. ábra). Ezen helyiségek megközelítése csak a főbejáraton és a műtőből lejövő lépcsőrendszeren keresztül történhetett.

144. ábra a) A 6 leválasztott ketrec-részt magában foglaló padlófűtéses posztoperatív kezelő egység. **b)** Egyedi állattartást biztosító „kórterem", három oldalon is nyitható falú speciális ketrecekkel

Ugyancsak a földszinti részen, egy *15 munka-asztalos gyakorlati oktatóterem* lett kialakítva, elsősorban a gyógyszerészhallgatók gyakorlati képzéséhez. Minden kis műtőtáblához egyedi sebészi műszertálca tartozott – szolgálva a kis laboratóriumi állatokon végzendő alapvető beavatkozások elsajátítását, az állatokkal való bánásmód megtanulásától kezdve, az altatási alapismereteken át, a kis-sebészeti beavatkozások megtanulásáig (145. ábra).

Ettől kezdve itt történtek a laboratóriumi kisállatokon végzett műtéti beavatkozások, majd utánvizsgálatok is.

145. ábra 15 munka-asztalos gyakorlati oktatóterem a gyógyszerész hallgatók képzéséhez

Az „A" és „B" épület össz-alapterülete a bővítéssel közel 1000 m² lett.

Időközben az „A” részlegben, a „Felső ház”-ban is ismét szükségessé vált egy **átalakítás 1996-ban**. A korábban szövettani és rutin laborként működő helyiséget kettéválasztottuk, és az elülső részben egy három munkahelyes orvosi dolgozószobát alakítottunk ki, mely a PhD képzésbe belépett hallgatók munkaszobája is lett egyben (146. ábra).

146. ábra a) A három munkahelyes orvosi és PhD dolgozószoba, s **b)** egy újabb orvosi szoba

A hátulsó részben – a megnövekedet oktatási tevékenység újabb tananyagainak, diáinak, video-blokkjainak megvalósításához – egy stúdiót is tartalmazó helyiséget, a „Barna labor”-t alakítottunk ki, természetesen most is Furka Professzor belsőépítészeti tervei alapján, új bútorzattal, számítógépekkel mindkét helyen.

Felújításra került a „Fórum” is új asztalokkal (a Fogorvostudományi Kartól vettük át könyvjóváírással), s hasonló módon vettük át a Rektori Hivatal cserére került székeit. Függönyeinket kicseréltük, és a központi raktárból is hozzánk kerülhetett két nagyméretű könyvtároló üveges szekrény. A Titkárság számítógép állománya is bővült, bútorzat felújítás és bővítés is történt (147. ábra).

147. ábra a) A felújított „Fórum”, **b)** a „Barna labor” és a **c-d)** Titkárság intézeti munkatársakkal. *Első sor balról jobbra:* Izsó Emma, Szabó Györgyi, *Második sor:* Baji Imréné, Dr. Pető Katalin, Somlyainé Balogh Erika, Dr. Hauck Mátás, Dr. Bráth Endre

A jövőbeni intézetvezetői alapelvekről az oktatás-kutatás és az intézeti élet kapcsán

A korábban már említett „Kék füzet" 1986. augusztus 25-i bejegyzéseinél található: „megcsináltam az „ún. elképzelésemet a jövőről."

> *„Majd ha úgy adódik egy kis idő ezt is leírom, mert hát azt az iratot kidobhatják, meg mit tudom én mi lehet vele – mindenesetre ezt tudatosan írom, hogy ez az eredeti elgondolásom. Hogy mi valósul majd meg belőle azt majd a jövő dönti el."*
> *„Ezt Hután a szabadság alatt gondoltam többször végig. Ma odaadtam leírás végett, hogy a doktorok tanulmányozzák át – javítsák – vitatkozzanak, hogy egy jó munkát lehessen a Rektornak küldeni."*

A Kísérletes Sebészeti Intézet elkövetkező 14 évét meghatározó vezetői elképzelésekről, tervekről a Rektornak benyújtott 9 oldalas beadványt a „Kék füzet" 29–39. oldalaira beragasztva találtam meg – azt az utókornak szánva helyezhette el Furka István ezzel a „megőrzési formával" is a beadványban leírtak fontosságát hangsúlyozta.

Az abban leírtakban a végtelenségig hitt, előrelátó volt, mint mindig, hisz mint az idő igazolta a későbbiekben, ezen elképzelések mentén valósította meg teljes mértékben oktatási–kutatási–utánpótlás nevelési és gazdasági elveit, s melyek helyességét az idő, az azt követő közel 30 év teljes mértékben igazolt is.

Lehet, hogy bizonyos elveket ma másképp neveznek, de annak alapját az itt leírtak képezik. Egész életében ezen tervek megvalósításán dolgozott.

Még egy beragasztott átiratot tartalmaz a „Kék füzet", az első díjas- és díjazatlan demonstrátori kinevezésekről, hisz az is „mérdföldkő"-nek számított mind az intézet mind az új intézetvezető életében is, de arról majd később.

Kedves Olvasó!

Kérem, hogy ezen gondolatok jegyében fogadja jó szívvel a következő néhány oldalt az eredeti átirat bemutatásával. Hiszen a műtéttani intézetek jelen formában meglévő graduális tantárgyi kredit, kötelezően vagy szabadon választható kredit alapjait, a postgraduális jellegű rezidens törzsképzés, majd a szervezett orvostovábbképzési elképzeléseit, a doktori iskolai képzés lehetőségeit is taglalta, és nem utolsósorban a sebészi alkalmazott és alapkutatások egymásra épültségére, a klinikumból, a betegágytól kiinduló kutatások jelentőségére is gondolt, mintegy a transzlációs medicina elnevezés előfutáraként is tekintve.

Debrecen, 1986. augusztus 25.

Dr. Leövey András
egyetemi tanár úrnak,
a DOTE rektorának
H e l y b e n
Rektori Hivatal

Dr. Furka István
példányban

Igen tisztelt Rektor Elvtárs!

Hivatkozással korábbi személyes beszélgetésünkre, mellékelten tisztelettel beterjesztem a Kisérletes Sebészeti Intézet jövőbeni müködésével kapcsolatos elképzeléseimet.

Az intézet tevékenységi körének ki kell terjedni:

1./ Az orvosképzésre
   a./ Az orvostanhallgatók oktatása
   b./ A szakkörösök foglalkoztatása
2./ A szakorvosképzésre
3./ Orvostovábbképzésre
4./ Az u.n. medical training-re
   a./ Uj mütéti módszerek begyakorlása
   b./ Állandó microchirurgiai tréning
5./ A kutató munkára
   a./ A sebészi jellegü kutatásokra
   b./ A más szakmák által kért kisérleti sebészeti módszerekkel megoldható kutatásokra
   c./ A minősitések megszerzésével kapcsolatos munkálatok
6./ Nyereség orientáltságu tevékenységekre.

30.

- 2 -

Ad. 1/a. Az orvostanhallgatók oktatása

Olyan alapvető, az orvosi gyakorlat számára fontos, sebészi jellegü beavatkozások megtanitása, melyeket emberen vagy technikai, de főképpen etikai okokra való hivatkozással elsajátitani nem lehet, mint pl. a vérzéscsillapitás, az élő szövetekben való munka stb. Alapjában véve ezt csináljuk a sebészeti oktatás keretében, de gyakorlatilag nagyon szétaprózódva és elhúzódóan. Ez ugy oldható meg, hogy bizonyos klinikai ismeretek birtokában akár a III. év második-, vagy a IV. év első felében az évfolyamot két részre bontva, a csoportokat megnegyedelve lehetne egy nagyon intenziv, kiscsoportos foglalkozást megtartani, olyan tematikával, ami a gyakorlati szempontok messzemenő figyelembe vételével állittassanak össze a klinikusok segitségével.

1/b. A szakkörös hallgatókkal való foglalkozást fontos feladatnak tartom, akár a káderutánpótlás, akár pedig a tudományos munkára való nevelés szempontjait vesszük figyelembe. Ezek a hallgatók általában kiemelkedőbbek az átlagnál s velük vagy megszerettethetjük vagy megutáltathatjuk ezt a szakterületet, ha nem szinte testre szabottan foglalkozunk velük. Ez igen intenziv oktató munkát is jelent a kutató munkájuk irányitása mellett, hiszen meg kell tanitani ezeket a hallgatókat a rendszeres munka alapjaira, a különböző módszerekre, az összefüggésekre, hisz alkalmasak e feladatok elsajátitására és elvégzésére, de nem szakemberek.

31.

- 3 -

Ad. 2. A frissen végzett és az u.n. manuális szakmára menők részére 2-3 hetes olyan tanfolyamot inditani közvetlen a munkahelyére kerülése előtt, amikoris egy - a szakmának megfelelő programot csinál végig a majdani szakorvos jelölt. Tehát ugy kerül fel az osztályra, hogy pl. tudja a bél-anastomosis lényegét, ismeri azt, kisérleti állaton többször megcsinálta, tevékenységét ellenőrizték, esetleg a pályára való alkalmatlansága azaz a nem megfelelő manuális kézsége is kiderülhet, ami nem elhanyagolható szempont.
Ilyen tevékenység még nincs Magyarországon.
Ez a 2-3 hetes u.n. "kiesés" végzés után csak látszólagos veszteség, mely lényegesen megtérül, hisz e rövid idő után már az asszisztálás is tudatosul, nem beszélve arról, hogy az ügyeleti kis beavatkozásokat is már szakszerüen csinálja, intenziv munkával bizonyos jártasságra tesz szert.

Ad. 3. Az orvostovábbképzést azon tanfolyamok megszervezésében látom, amely már a közelmultban is beindult s volt érdeklődés is. Igy pl. a müanyagok felhasználása a sebészi gyakorlatban; szövetegyesités ragasztásos eljárásokkal; összefoglaló a sebészi varróanyagokról /ilyenre pl. az urológusok részéről is van még plusz igény is/. Annyiban szeretném még ezt továbbfejleszteni, hogy nemcsak elméleti jellegü ismereteket kapjanak a résztvevők, hanem a valóságban is kipróbálhassák az eljárásokat és az anyagokat /van rá mód és lehetőség/.

32

- 4 -

Ad. 4/a. Az u.n. medical trainingen azt értem, hogy ha valaki olvas valamilyen új mütéti eljárásról, akkor azt mielőtt betegen alkalmazná, igényének megfelelően kipróbálhassa kisérleti állatokon, megismerhesse az esetleges buktatókat, melyeket nem mindig tesznek közzé egy-egy módszer, uj eljárás leirásakor. Ennek jelentőségét alig hiszem, hogy ecsetelni kelljen. /Kórbonctani praeparátumok nem elégségesek e célra, pl. nem vérzik stb./

Ad. 4/b. Több szakmában szerveznek manapság microchirurgiai teameket. Természetesen ezeknek az egyéneknek, csoportoknak állandóan gyakorlatban kell lenniük, mert ez szorosan hozzátartozik a szakmához. Az is természetes, hogy ezeket a gyakorlatokat, melyek patkányokon, nyulakon történik, nagy többségükben nem csinálhatják a klinikákon, a betegellátó helyeken. Igy az intézetnek biztositani kell az állandó gyakorlási lehetőségeket /van operáló mikroszkópunk, igaz nem korszerü, de kezdőknek és gyakorlóknak megfelel/. Megjegyezni kivánom, hogy Banke, aki ma a legnagyobbnak számit e téren, azt mondta Nancyban referátumában a XX. Európai Kisérletes Sebész Kongresszuson, hogy az évi loo-12o humán /főleg végtag replantációk/ mütétje mellett is igényli az experimentalis hátteret, mert ha nincs gyakorlási lehetőség, akkor nincs értelme microchirurgiát müvelni, mert akkor hihetetlen rosszak lesznek az eredmények /ezt meggyőző adatokkal is bizonyitotta/.

33

- 5 -

Ad. 5/a. Sebészi jellegü kutatások. A megfogalmazás magáért beszél. Azaz minden olyan sebészi jellegü kutatás, amely kisérleti mütétekkel vizsgálható, annak experimentalis részét és annak feldolgozását - amelyre lehetőség van - kell az intézetben megvalósitani. E téren nemcsak a sebészi jellegü, hanem a tágabb értelemben vett u.n. manuális szakmák kutatását is értem. Ide beletartozna nemcsak a kutatás, hanem a betegágyból kiinduló probléma - kisérlet - az eredmények megfelelő interpretálásával vissza a betegágyhoz probléma megoldás is. Itt kell beszélni az intézet saját kutatási profiljáról is, nevezetesen a transplantologiai vonatkozásokról is, a pancreas segment konzerválásról és átültetéséről, a léppel kapcsolatos auto- és heterotransplantatioról és a vékonybél átültetés lehetőségéről, ugyis mint különleges mütéttechnikai feladat a konzerválás mellett, nem beszélve annak immunologiai vonatkozásáról. /Természetesen ezek olyan volumenü munkák, melyeknek komoly hányada csak más intézetekkel kollaborációban oldható meg hosszu éveken keresztül/. Tovább kell folytatni a müanyagok és a szervezet kölcsönhatásának az elemzését különös tekintettel a sebészetben felhasználható anyagok vonatkozásában. /Ide tartozik a bioplastok, ragasztóanyagok ill. ezek kombinációinak vizsgálata./ Intézetünkben hagyományai vannak - és ez is tovább folytatandó - az urogenitalis apparatus sebészi jellegü problémáinak kisérletes vizsgálatában is.

36

- 6 -

Ad. 5/b. Megitélésem szerint részt kell venni intézetünknek a más szakmák által kért, kisérleti sebészi módszerekkel megoldható kutatásokban ill. elő kell azokat segiteni. E munkálatoknak a dolgok természetéből fakadóan csak egy része folyna intézetünkben. Az eddigiek alapján főleg belgyógyászok és élettanászok részéről merült fel ilyen igény.

Ad. 5/c. A minősitések megszerzésére irányuló kutatásokat külön megitélés alá kell vonni. Ezek a vizsgálatok időben elhúzódóak, lényegesen nagyobb anyag- és eszközigényesek, valamint nagyobb a személyi vonzatuk is. Ezért a tervezéseknél ezekkel külön kell számolni. Ezért is vettem ezt a tevékenységet külön kategóriába.

Ad. 6. Nyereség orientáltságu tevékenység alatt azt értem, hogy gyárakkal, intézményekkel kötött szerződéses vizsgálatokat, munkálatokat elvégezni a fennálló rendelkezések szerinti megfelelő nyereséggel. Ezt a tevékenységet bővitení lehetne azzal, hogy kisérleti sebészeti módszerekkel különböző pathologiás állapotokat létrehozni vagy megszüntetni, a megrendelők kivánsága szerint. Ezekhez morphologiai hátteret is tudunk biztositani.

Ennyiben szerettem volna vázolni az intézet jövőbeni tevékenységét. Ezekben van régi tevékenység folytatása, de új elemeket azaz feladatokat is tartalmaz.

37

Itt kell megemliteni, hogy ezzel kapcsolatosan szükséges rendezni az intézet személyi állományának létszámát is. Ez részben orvosokra ill. szakdolgozókra vonatkozik.
Megjegyezni kívánom, hogy hosszú évek óta ezirányu fejlesztést intézetünk nem kapott.
A transplantatios kutatásokhoz minimálisan, ha a donor és beültető csoportot számitom 2x3 fő orvos szükséges, plusz 1 fő, aki a narcosist ill. az ezzel kapcsolatos dolgokat vezeti. A jelenlegi állományhoz viszonyitva 3 fő orvos diplomás hiányzik. Szükséges lenne továbbá 2 fő mütősnő és 2 fő mütősegéd. Szakasszisztensek terén szintén 2 főre lenne szükség /anaesthesiologiai és laborasszisztens/. A korszerü állatgondozást és a kialakult normákat figyelembe véve /25 nagy laboratóriumi állat gondozása/fő /, 3 fő állatgondozó kellene. Az állatház befogadó képessége 130 állat és jelenleg csak 1 fő állatgondozónk van. Itt kell megjegyezni, hogy a nemzetközileg is elfogadott, de a korszerü munka meg is követeli, 1 fő állatorvos alkalmazását is. Szükséges lenne még 1 fő takaritónő, bár az alapterületünk 3 főt igényelne, jelenleg csak 1 fő van. Az orvosi létszám minimális emelését még az is indokolja, hogy a szakmai fejlődéshez /minősitéshez/ elengedhetetlen egy-egy tanulmányut. Ha ez hosszabb, akkor nehézségek adódnak elsősorban az oktatás terén.
Ez a fejlesztés első látásra tekintélyesnek tünhet, de szeretném megjegyezni, hogy igen sok olyan feladatot jelöltem meg, ami összegyetemi érdek s mint ilyen, központi kiszolgálási tevékenységünk. Megjegyezni kívánom továbbá, hogy a létszámszükségletet inkább alátervezte a nehéz gazdasági helyzetet

38

- 8 -

ismerve, és azt is el kell mondani, hogy egyszer kell csak rendezni a létszámot. Ezzel a létszámmal megoldható a korszerű kiscsoportos oktatás is, amit szintén nagyon fontos dolognak tartok, hisz olyan dolgokra oktatjuk a hallgatókat, amelyeket ha végeznek, minden orvosnak meg kell tudnia csinálni /pl. vérzéscsillapítás/. Ennek az elsajátítási módszere az oktató-hallgató együttes munkája lehet.

Azt is meg kell jegyezni, hogy a kollaborációknak a módszere hogy egyszer-egyszer egy-egy műtősnő átjön a klinikákról, nem vált be, hisz az amugy is túlterhelt műtőszemélyzetet még ezekkel a feladatokkal is terhelni nem lehet - és ez bizonytalansági helyzetet is teremtett /pl. sürgős műtétek miatt elmaradtak nagy anyagi ráforditásokkal előkészitett kisérletek. Manapság ez különösen nem megengedhető./

A kisérletes sebészi "szakma" speciális ismereteket kiván, mint ahogy Petri Gábor professzor is megfogalmazta. Az a helyzet, hogy eredményesen végezni kutató munkát csak "profi" szinten lehet. Ez a létszám biztositaná, hogy a klinikus és az egyéb kollaboránsok olyan speciálisan képzett szakembereket "kapnak" kutatásaikhoz, amely lehetővé tenné az eddigieknél hatékonyabb munkájukat mind eredményességben, mind pedig rövidebb időbeniségben. Igy térül meg a létszám emelése ill. rendezése mind erkölcsiekben, mind anyagiakban is. Hosszú távon igy a jelenlegi létszámrendezés lenne a rentabilisabb megoldás, mégha ez most jelentené is a nagyobb feladatot.

A nyereség orientált tevékenység is megfelelő létszámot igényel.

- 9 -

39

A gyárak, intézmények "hamar akarnak eredményt" - s a pontos, időben elkészitett munka mindig is nyereség-stabilizáló tényező volt. Ha ehhez még bizonyos gyorsaság is társul, akkor az pedig nyereségnövelő tényező is lehet. Ez bizonyos fokig létszám kérdése.
Megjegyezni kivánom még, hogy Pécsen a hasonló intézetben 9 fő diplomás dolgozik és 23 fő az egyéb dolgozói létszám, Szegeden pedig 14 fő a diplomás és 34 fő az egyéb dolgozók /mütősök, laborasszisztensek, állatgondozók, takaritók stb./ száma.

Igen tisztelt Rektor Elvtárs!
Komplexitásában vázoltam az intézetünkkel kapcsolatos kérdéseket. Végezetül annyit szeretnék még megjegyezni, hogy ahhoz a listához viszonyitva, melyet Önnek korábban eljuttattam, melyben az Európában /mind keleten mind nyugaton/ meglévő és müködő intézetek jegyzékét adtam meg, továbbiakat kell sorolni, mert azóta több kisérletes sebészeti intézetet alapitottak, számszerint kilencet, mint ahogy ezt a legutóbbi Kisérletes Sebészeti Kongresszuson is bejelentették, Nancyban.

Kétségtelen, hogy a kutatás anyagi áldozatokkal jár, de a ma experimentalis sebészete a holnap gyakorlata lesz.

Tisztelettel:

Dr. Furka István
egyetemi docens
mb. tanszékvezető

AZ INTÉZET OKTATÁSI-KUTATÁSI-GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS MUNKATÁRSI ELVÁRÁSOKRÓL

Talán a „Furka-féle elvek" magyarázataként lehet érdekes ez a kis összeállítás.

- Alapvető követelmény lett a pontosság
- Intézeti ülések rendje – havonként nagy munkaértekezlet formájában történik
- Napi eligazítások rendje – reggel Titkárságról, „Alsó ház"-zal is telefonon
- Ügyintézések rendje – A feladatok elvégzésében is, és annak elvégzését követően minden esetben visszajelzést várt az intézetigazgató
- Telefonszolgálat folyamatos a titkárságnál – telefonos bejelentkezés rendje:
  Köszönés, név szerinti bemutatkozás az intézet nevének bemondásával
  Telefonokról füzetben feljegyzés, dátum, név, telefonszám, esetleges visszahívás kérése, jelzés azonnal a keresett személy felé, az ún. „Zöld agy"-ban.
  Elmélyült munka miatt – magántelefonokkal ne zavarják a titkárságot
- Gyűlés az előtérben? Az az intézetbe érkező vendégek fogadására szolgál
  Bejárati ajtó nyitása – vendég fogadása nemcsak a titkárság feladata. Esetleg erről ítélnek meg bennünket
- Rádiózás kérdése
- Kutató-oktató munkához általános követelmények:
  Oktatási rend, tudományos tervek mindig ismertetésre kerülnek
- Kísérleti állatok előkészítésének protokollja
  Állatházban az állatok számozása kiemelt fontosságú. Nem lehet állatcsere
- Műtéti beavatkozások rendje: műtéti kiírás, csend, pontos műtő naplói beírások fontossága, újonnan készített műtéti jegyzőkönyvek használata, önellenőrzés jelentősége
  Pontos műtéti kezdés. A kiírás időpontja a műtéti bemetszés idejét jelenti, bemosakodva az egész műtéti csapatnak az asztal körül kell lennie. Akkorra mindennek előkészülve kell lenni: minden anyag rendben, alapvető műszerek pl. szívó, elektromos kés működésének kipróbálása
  Műtéti jegyzőkönyvek azonnali, két példányban történő elkészítésének elrendelése
- Szövettan: a mintavételtől számított 6 hét után kész kell lennie a metszetek értékelésének is, naplóvezetés kötelezettsége mellett

– Leölések rendje, pontos dokumentációja a leölési naplóban, kísérleti jegyzőkönyvben. Szövettani mintavételekhez előkészületek: kísérlet pontos jelzése: kísérlet neve, állat száma, mintavétel napja: év, hó, nap megjelöléssel
– Társadalmi munka az intézet szépítéséért. Lehetséges javítások intézeten belüli megoldása, ha lehetséges
– Önálló feladat megoldást kér, nem megvárni amíg „valami történik".
– Egy alapvető „Furka-féle elv": „Az olyan munkatársat szeretem, akinek ha azt mondja, meszelje be az eget, ne azt kérdezze – Hogyan? Hanem: – Milyen színűre?"
– Jó hangulatú, családias légkörű intézetet szeretett volna, a feladatok magas szintű teljesítésével. Egy kedvenc mondása ide kívánkozik: „Nem szeretem az olyan embert, aki ha ránéz egy pohár vízre, az két pohár ecetté változik."
– Oktatással kapcsolatos rendelkezések:
  Oktatás rendjéről minden tárgy vonatkozásában részletes ismertetés
  Fontos volt a medikusokhoz való viszony az intézet dolgozói részéről
  Megszólítások rendje különösképpen az orvostanhallgatók irányában
  Nincs tegezés a műtőszemélyzet részéről a hallgatókkal
– Gazdasági munka erőskezű összefogása:
  Raktári kivitelezések negyedévenként
  Anyagi felelőssége az alleltár felelősöknek is fontos
– Tisztaság kérdéskör:
  Takarítási rend mindkét épületre, különös figyelemmel a műtőkre. Műtő csak egyféle van. Nincs külön oktató műtő, vagy állatműtő, a szabályok ugyanazok
  Intézeti ruházat – megjelenés kérdése kiemelt szerepet töltött be
  Tiszta vasalt ruházat, rendezett külső megjelenés. Különös figyelem a kéz, körmök, hajviselet (hosszú haj) vonatkozásában. Példamutatás szerepe
– Egyéb elfoglaltságok kérdése (külső oktatások vonatkozásában)
– Távozás az intézetből csak engedélyezés után lehetséges
– Szabdságolások rendje, túlórák kiadásának terve. Jutalmazások lehetősége
– Hirdetőtáblák minden fontos ismertetéssel rendben legyenek (oktatással kapcsolatos hirdetőtábla a bejáratnál, az általános hirdetőtábla az előtérben)
– Vendégek intézeti tartózkodásával kapcsolatos kérések tanfolyamok kapcsán

AZ OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG ÚJRAINDÍTÁSA, BŐVÍTÉSE A KÜLÖNBÖZŐ KAROKON

Az új intézetvezető kinevezése idején jellemző oktatási helyzetet szintén az ő írása alapján lehet a maga valóságában bemutatni:

> *„Az oktatásunk a sebészeti gyakorlatok keretébe integrálva kéthetes kis blokkokban volt a III. és a IV. éven mindkét félévben. Mire ismét találkoztunk a hallgatókkal megint majdnem elölről kellett minden gyakorlati ténykedést kezdeni, szűk helyen, korszerűtlen körülmények között." [Számadás, 14. o.]*

Ez a helyzet mindenképpen változtatást igényelt!

Furka István intézetvezetése alatt **folyamatosan, teljes mértékben megújult az *Intézet graduális oktatási tevékenysége.***

Hogyan is indult el az Általános Orvostudományi Karon – folyamatosan átalakítva – a magyar nyelvű oktatás?

Az első évben – az 1986/1987. tanévben – a magyar nyelvű oktatás még a korábbi módon történt a „Kék füzet" bejegyzése szerint. Az I. Sebészeti Klinika „Sebészet" tantárgyba integrálva – önálló tanrendi megjelenítés nélküli módon – két tantermi előadással kezdődött a III. éveseknek: Műszertan illetve sebészi varrat-, és csomózási technikák, majd ezt követően tantermi ún. „száraz" gyakorlatok következtek.

> ***1986. szeptember 12.***
> *„Ilyen minőségemben első tantermi előadást tartok a szövetek egyesítéséről. Balázs professzor igazán baráti gesztussal mutatott be a hallgatóságnak – nagyon jól esett. Nagyon is készültem erre az előadásra is. Jól sikerült a dia sorozat is."*

Az első műtéttani gyakorlatok a „Kék füzet" szerint a szeptember 15-i héten kezdődtek – a III. évfolyamon – sebészeti műszerismerettel. Ezeket az első gyakorlatokat valamennyi csoport számára Furka István intézetigazgató tartotta a „Fórum"-ban.

> ***1986. szeptember 15.***
> *„Ma a gyakorlatok is megkezdődtek a III. éveseknek – műszerismeret. Majdnem mindegyiket én fogom tartani. A műszerek felosztását ki tudja hányszor mondtam már el."*

A IV. éves hallgatóknak is volt – a korábbi szokásrend szerint – 1 óra előadás, ezt követte a későbbiekben egy 2 órás gyakorlat 2 hétre beosztva (lásd 131. ábra).

> ***1986. szeptember 16.***
> *„Ismét előadás, de most a IV. éveseknek – a tápcsatorna sebeinek egyesítéséről. Úgy érzem, ez is jól sikerült. Olyat is mutattam be, amelyet mi készítettünk. Kovács Tibor prof. nagy segítséget jelentett a Szakdidaktikáról – a vetítést ill. a diák bemutatását, elkészítését illetően."*

A III. éveseknek a következő gyakorlat a sebészi varrat- és csomózási technikákról szintén ún. száraz taining formában a „Felső ház" „Fórum" részlegében történt naponkénti beosztással (148. ábra).

148. ábra Műszertani és csomózási gyakorlatok a „Felső ház"-ban

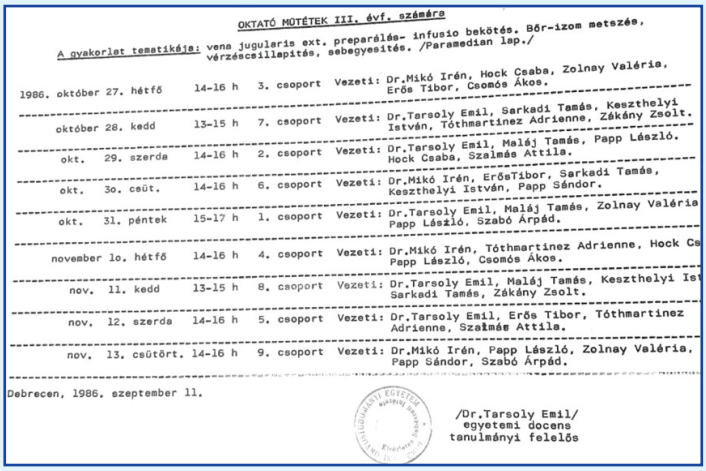
Majd a száraz trainingeket követhették a műtői gyakorlatok az „Alsó ház"-ban.

Az első műtétes gyakorlat október 13-án történt, de ez a IV. év számára, még a régi oktatási szisztémát követve. Ezt követően 2 héten keresztül minden nap 2 órás gyakorlatra jöttek a IV. éves hallgatók (korábban a 130–131. ábrákon bemutattuk Furka István „Kék füzet"-beli feljegyzéseit és az eredeti műtéti kiírást is ehhez a számunkra igen fontos alkalomhoz), egyúttal befejezve a műtéttani gyakorlatok sorát.

Kérjük a Kedves Olvasót, lapozzon vissza ehhez a részhez. Nekünk az igen nevezetes alkalom volt.

A III. évfolyam számára ebben a félévben a további műtétes gyakorlatokon az alapvető életmentő beavatkozások: vénapreparálás, infúzióbekötés, valamint bőrmetszés-vérzéscsillapítás-izom és bőrvarratok, azaz a sebegyesítés technikájának videofilmes bemutatása és altatott kísérleti állatokon végzett sebészi gyakorlata

következett október 27. – november 13. között, mint ahogy azt mutatja az egykori műtéti kiírás és a megőrzött műtéti életképeken is látható (149–150. ábra).

OKTATÓ MŰTÉTEK III. évf. számára

A gyakorlat tematikája: vena jugularis ext. preparálás- infusio bekötés. Bőr-izom metszés, vérzéscsillapitás, sebegyesités. /Paramedian lap./

1986. október 27. hétfő	14-16 h	3. csoport	Vezeti:	Dr.Mikó Irén, Hock Csaba, Zolnay Valéria, Erős Tibor, Csomós Ákos.
október 28. kedd	13-15 h	7. csoport	Vezeti:	Dr.Tarsoly Emil, Sarkadi Tamás, Keszthelyi István, Tóthmartinez Adrienne, Zákány Zsolt.
okt. 29. szerda	14-16 h	2. csoport	Vezeti:	Dr.Tarsoly Emil, Maláj Tamás, Papp László. Hock Csaba, Szalmás Attila.
okt. 30. csüt.	14-16 h	6. csoport	Vezeti:	Dr.Mikó Irén, ErősTibor, Sarkadi Tamás, Keszthelyi István, Papp Sándor.
okt. 31. péntek	15-17 h	1. csoport	Vezeti:	Dr.Tarsoly Emil, Maláj Tamás, Zolnay Valéria Papp László, Szabó Árpád.
november 10. hétfő	14-16 h	4. csoport	Vezeti:	Dr.Mikó Irén, Tóthmartinez Adrienne, Hock Cs Papp László, Csomós Ákos.
nov. 11. kedd	13-15 h	8. csoport	Vezeti:	Dr.Tarsoly Emil, Maláj Tamás, Keszthelyi Is Sarkadi Tamás, Zákány Zsolt.
nov. 12. szerda	14-16 h	5. csoport	Vezeti:	Dr.Tarsoly Emil, Erős Tibor, Tóthmartinez Adrienne, Szalmás Attila.
nov. 13. csütört.	14-16 h	9. csoport	Vezeti:	Dr.Mikó Irén, Papp László, Zolnay Valéria, Papp Sándor, Szabó Árpád.

Debrecen, 1986. szeptember 11.

/Dr.Tarsoly Emil/
egyetemi docens
tanulmányi felelős

149. ábra A III. évfolyam első oktató műtéteinek megőrzött, korabeli kiírási rendje

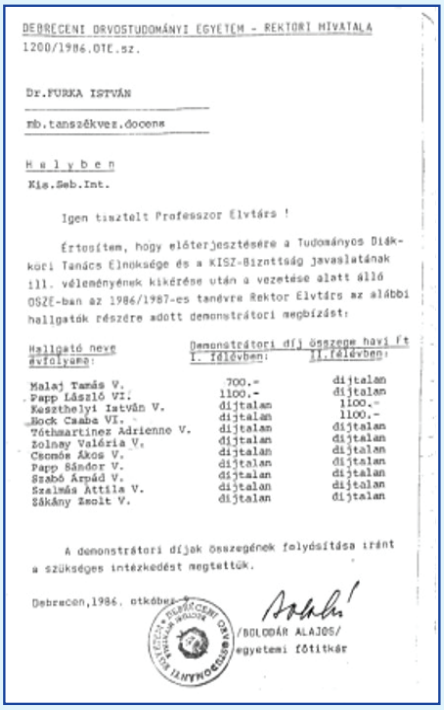

150. ábra A III. évfolyam első oktató műtéteinek életképei: **a)** sebészi bemosakodás, **b)** altatott élő állaton bőrmetszés-vérzéscsillapítás-izom és bőrvarratok elvégzéséhez izolálva a műtéti terület

Utolsó gyakorlatként a III. év számára a tanév második félévben laparotomia, tájékozódás a hasüregben, ezt követően réteges hasfalzárás történt.
Valamennyi gyakorlat előtt az általunk készített rövid oktatófilm bemutatása történt az elvégzendő feladatokról.

Nagy örömünkre szolgált, hogy már az oktatás kezdetétől fogva nagyszámú díjazott, illetve díjtalan demonstrátor is segítette oktatásunkat (151. ábra), hisz **3 orvosunk volt mindösszesen,** s ez a tény nehezen biztosította volna a kiscsoportos oktatás feltételeit. S kitűnő demonstrátoraink voltak! – a „Kék füzet" korábban már idézett 1986. október 13-i feljegyzései szerint is (130–131. ábra).

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM - REKTORI HIVATALA
1200/1986.OTE.sz.

Dr.FURKA ISTVÁN
mb.tanszékvez.docens

H e l y b e n
Kis.Seb.Int.

Igen tisztelt Professzor Elvtárs !

Értesítem, hogy előterjesztésére a Tudományos Diákkori Tanács Elnöksége és a KISZ-Bizottság javaslatának ill. véleményének kikérése után a vezetése alatt álló OSZE-ban az 1986/1987-es tanévre Rektor Elvtárs az alábbi hallgatók részére adott demonstrátori megbízást:

Hallgató neve évfolyama:	Demonstrátori díj összege havi Ft I. félévben:	II.félévben:
Malaj Tamás V.	700.-	díjtalan
Papp László VI.	1100.-	díjtalan
Keszthelyi István V.	díjtalan	1100.-
Bock Csaba VI.	díjtalan	1100.-
Téthmartinez Adrienne V.	díjtalan	díjtalan
Zolnay Valéria V.	díjtalan	díjtalan
Csomós Ákos V.	díjtalan	díjtalan
Papp Sándor V.	díjtalan	díjtalan
Szabó Árpád V.	díjtalan	díjtalan
Szalmás Attila V.	díjtalan	díjtalan
Sákány Zsolt V.	díjtalan	díjtalan

A demonstrátori díjak összegének folyósítása iránt a szükséges intézkedést megtettük.

Debrecen,1986. október

/BOLODÁR ALAJOS/
egyetemi főtitkár

151. ábra Az első demonstrátori kinevezések az oktatásunkhoz

Az 1986/1987. tanévtől eközben folyamatosan történt a felkészülés is a tanrendben majd megjelenő önálló tantárgyként induló „*Műtéttani alapismeretek*” féléves oktatására mind a magyar, mind az angol nyelvű képzésben, és a fogászképzésben is.

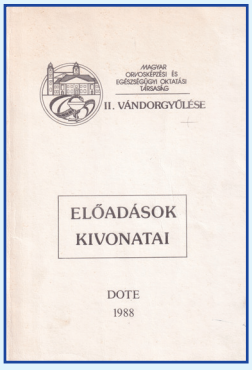
Hősies, óriási munkával járó, de nagyon izgalmas periódus volt az „új”-ra való készülődés!

Elkészültek az Általános Orvostudományi Kar magyar és angol nyelvű tananyagok diasorokkal és videofilmekkel együtt [152. a) ábra] a „Műtéttani alapismeretek” illetve a „Basic Surgical Techniques” féléves, 10 hetes oktatási időtartamú tantárgy (10 óra előadás, 30 órás szeminárium/gyakorlat) oktatásra.

A tárgy szakmai részének összeállítása a DOTE Sebészeti Klinikáival egyeztetve történt, az Oktatási Bizottság jóváhagyásával, **Magyarországon egy teljesen új oktatási formában, önálló tárgyként való bevezetésre készülve**.

A Magyar Orvosképzési és Egészségügyi Oktatási Társaság II. Vándorgyűlésén az 1988-ra újonnan megalkotott oktatási dia és video anyagunk nagy sikert elérve bemutatásra került [152. b) ábra].

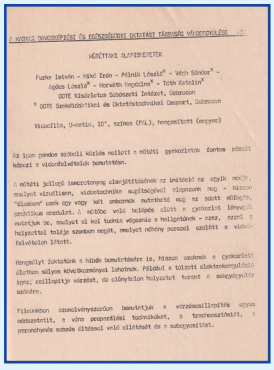

MAGYAR ORVOSKÉPZÉSI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI OKTATÁSI TÁRSASÁG

II. VÁNDORGYŰLÉSE

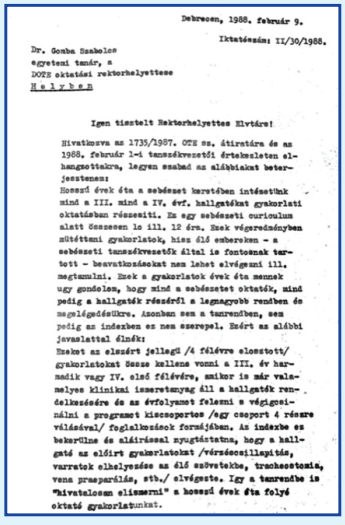
ELŐADÁSOK KIVONATAI

DOTE
1988

152. ábra a) A magyar és angol nyelvű „Műtéttani alapismeretek” tantárgyunk dia- és videoanyagai Irattárunk becses kincsei ma is. **b)** A Magyar Orvosképzési és Egészségügyi Oktatási Társaság II. Vándorgyűlésének előadás kivonatait tartalmazó programfüzet az **c)** előadásunk absztraktjával

Furka professzor a továbbiakban is mindent elkövetett a tárgy magyar nyelvű általános orvoskari önállóságáért, tanrendi megjelenéséért, melyet az alábbi, 1988. februárjában a DOTE oktatási rektorhelyetteséhez írt kérelme is alátámaszt (153. ábra).

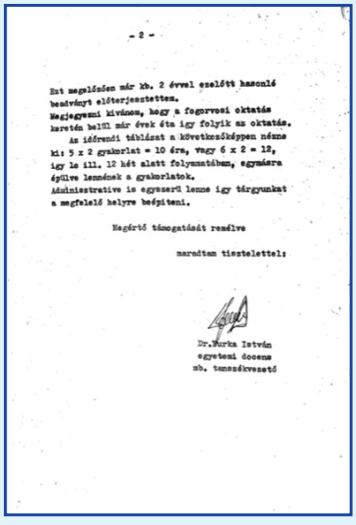
Debrecen, 1988. február 9.

Iktatószám: II/30/1988.

Dr. Gomba Szabolcs
egyetemi tanár, a
DOTE oktatási rektorhelyettese
Helyben

Igen tisztelt Rektorhelyettes Elvtárs!

Hivatkozva az 1735/1987. OTE sz. átiratára és az 1988. február 1-i tanszékvezetői értekezleten elhangzottakra, legyen szabad az alábbiakat beterjesztenem:
Hosszú évek óta a sebészet keretében intézetünk mind a III. mind a IV. évf. hallgatókat gyakorlati oktatásban részesíti. Ez egy sebészeti curiculum alatt összesen 16 ill. 12 óra. Ennek végeredményben műtéttani gyakorlatok, hisz díj emberekkel - a sebészeti tanszékvezetők által is fontosnak tartott - beavatkozásokat nem lehet elvégezni ill. megtanulni. Ezek a gyakorlatok évek óta mennek úgy gondolom, hogy mind a sebészetet oktatók, mind pedig a hallgatók részéről a legnagyobb rendben és megelégedésükre. Azonban sem a tanrendben, sem pedig az indexben ez nem szerepel. Ezért az alábbi javaslattal élnék:
Ezeket az elsőért jellegű /4 félévre elosztott/ gyakorlatokat össze kellene vonni a III. év harmadik vagy IV. első félévére, amikor is már valamelyes klinikai ismeretanyag áll a hallgatók rendelkezésére és az évfolyamot felosni a végigosinálni a programot kiscsoportos /egy csoport 4 részre válásával/ foglalkozások formájában. Az indexbe ez bekerülne és aláírásával nyugtáztatna, hogy a hallgató az előírt gyakorlatokat /vérzéscsillapítás, varratok elhelyezése az élő szövetekbe, tracheotomia, vena praeparálás, stb./ elvégezte. Így a tanrendbe is "hivatalosan elismerni" a hosszú évek óta folyó oktató gyakorlatunkat.

- 2 -

Ezt megalapozva már kb. 2 évvel ezelőtt hasonló beadványt előterjesztettem.
Megjegyzni kívánom, hogy a fogorvosi oktatás keretén belül már évek óta így folyik az oktatás.
Az időrendi táblázat a következőképpen nézne ki: 5 x 2 gyakorlat = 10 óra, vagy 6 x 2 = 12, így is ill. 12 két alatt folyamatában, egymásra épülve lennének a gyakorlatok.
Adminisztratíve is egyszerű lenne így tárgyunkat a megfelelő helyre beépíteni.

Nagyértő támogatását remélve

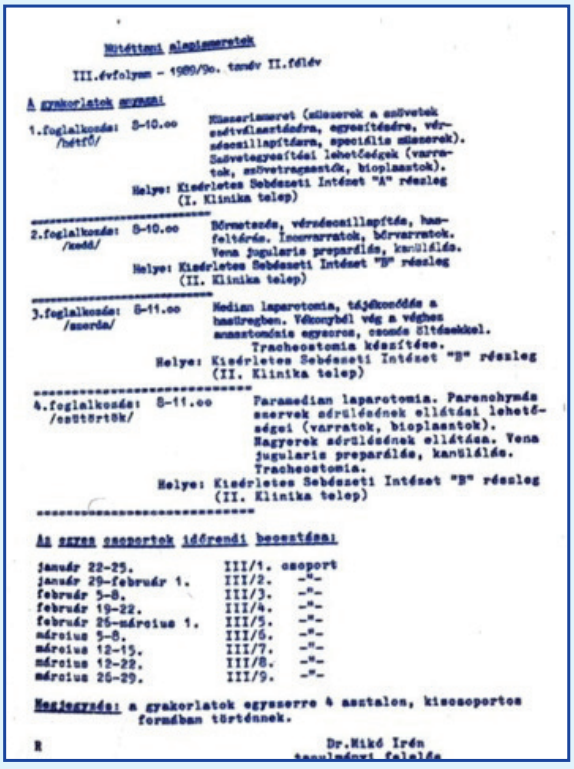
maradtam tisztelettel:

Dr. Furka István
egyetemi docens
mb. tanszékvezető

153. ábra Kérelem 1988-ban az oktatási rektorhelyetteshez a tárgy önállóságáért

Ennek ellenére az **1988/1989. tanévvel bezárólag** – az ÁOK magyar nyelvű képzésben – a régi módon, **a sebészet tantárgyba integrálva – oktattunk.**

Majd az **1989/1990. tanév II. félévében** már egy **ún. „kis blokk”** formájában oktathattunk. Ez már komoly „áttörés” volt az önálló tantárgy megjelenése felé. Egy csoport a hét 4 napján, összesen heti 10 órában teljesítette a „Műtéttani alapismeretek” gyakorlatokat (154. ábra) pontos jelenléti dokumentációval, melyeket a mai napig őrzi intézetünk. Hiányzás esetén kötelező volt a pótlás. Jelentési kötelezettségünk az évfolyam tanulmányi felelőse felé volt.

Műtéttani alapismeretek

III.évfolyam – 1989/90. tanév II.félév

A gyakorlatok anyagai

1.foglalkozás: 8-10.oo /hétfő/ — Műszerismeret (műszerek a szövetek sebtvédlesztésére, egyesítésére, vérzéscsillapításra, speciális műszerek). Szövetegyesítési lehetőségek (varratok, szövetragasztók, bioplasztok). Helye: Kísérletes Sebészeti Intézet "A" részleg (I. Klinika telep)

2.foglalkozás: 8-10.oo /kedd/ — Bőrmetszés, vérzéscsillapítás, hantfeltárás. Ínvarratok, bőrvarratok. Vena jugularis preparálás, kanülálás. Helye: Kísérletes Sebészeti Intézet "B" részleg (II. Klinika telep)

3.foglalkozás: 8-11.oo /szerda/ — Median laparotomia, tájékozódás a hasüregben. Vékonybél vég a végbe anastomózis egyszeres, csonka öltésekkel. Tracheostomia készítése. Helye: Kísérletes Sebészeti Intézet "B" részleg (II. Klinika telep)

4.foglalkozás: 8-11.oo /csütörtök/ — Paramedian laparotomia. Parenchymás szervek sérülésének ellátási lehetőségei (varratok, bioplasztok). Nagyerek sérülésének ellátása. Vena jugularis preparálás, kanülálás. Tracheostomia. Helye: Kísérletes Sebészeti Intézet "B" részleg (II. Klinika telep)

Az egyes csoportok időrendi beosztása:

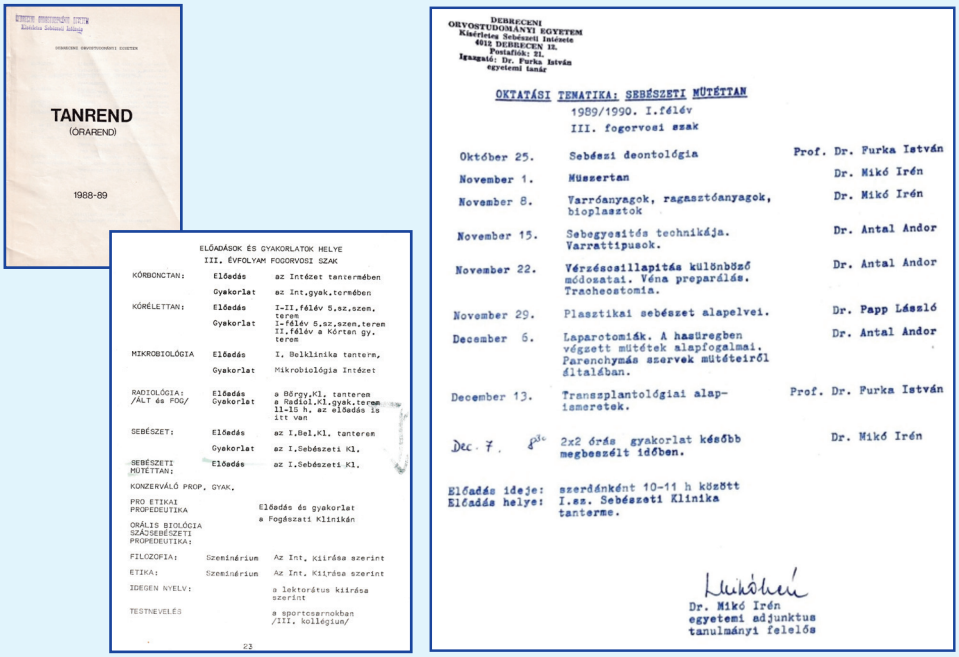
január 22-25.	III/1. csoport
január 29-február 1.	III/2. -"-
február 5-8.	III/3. -"-
február 19-22.	III/4. -"-
február 25-március 1.	III/5. -"-
március 5-8.	III/6. -"-
március 12-15.	III/7. -"-
március 19-22.	III/8. -"-
március 26-29.	III/9. -"-

Megjegyzés: a gyakorlatok egyszerre 4 asztalon, kiscsoportos formában történnek.

R Dr.Mikó Irén tanulmányi felelős

154. ábra Az 1989/90. tanév II. félévében már heti 10 órás „kis blokk” formájában oktathattunk

Érdekes módon, a **Fogorvos Szakon (FOSZ)** és a **Térítéses Orvos Képzésben (TOK)** is **hamarabb elkezdhettük** az új szisztéma szerinti **önálló tantárgykénti oktatást,** mindkettőnél már **az 1988/1989. és az 1989/1990. tanévtől** indult oktatásunk (155. ábra), mivel ezek újonnan indult szakok illetve képzési formák voltak.

TANREND
(ÓRAREND)

1988-89

ELŐADÁSOK ÉS GYAKORLATOK HELYE
III. ÉVFOLYAM FOGORVOSI SZAK

KÓRBONCTAN:	Előadás	az Intézet tantermében
	Gyakorlat	az Int.gyak.termében
KÓRÉLETTAN:	Előadás	I-II.félév 5.sz.szen. terem I-félév 5.sz.szen.terem II.félév a Kórtan gy. terem
MIKROBIOLÓGIA	Előadás	I. Belklinika tanterm,
	Gyakorlat	Mikrobiológia Intézet
RADIOLÓGIA: /ÁLT és FOG/	Előadás Gyakorlat	a Börgy.Kl. tanterem a Radiol.Kl.gyak.terem 11-15 h. az előadás is itt van
SEBÉSZET:	Előadás	az I.Bel.Kl. tanterem
	Gyakorlat	az I.Sebészeti Kl.
SEBÉSZETI MŰTÉTTAN:	Előadás	az I.Sebészeti Kl.
KONZERVÁLÓ PROP. GYAK.		
PRO ETIKAI PROPEDEUTIKA		Előadás és gyakorlat a Fogászati Klinikán
ORÁLIS BIOLÓGIA SZÁJSEBÉSZETI PROPEDEUTIKA:		
FILOZÓFIA:	Szeminárium	Az Int. Kiírása szerint
ETIKA:	Szeminárium	Az Int. Kiírása szerint
IDEGEN NYELV:		a lektorátus kiírása szerint
TESTNEVELÉS		a sportcsarnokban /III. kollégium/

23

DEBRECENI
ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
Kórélettani Sebészeti Intézete
4012 DEBRECEN 12.
Postafiók: 21.
Igazgató: Dr. Furka István
egyetemi tanár

OKTATÁSI TEMATIKA: SEBÉSZETI MŰTÉTTAN
1989/1990. I.félév
III. fogorvosi szak

Október 25.	Sebészi deontológia	Prof. Dr. Furka István
November 1.	Műszertan	Dr. Mikó Irén
November 8.	Varróanyagok, ragasztóanyagok, bioplasztok	Dr. Mikó Irén
November 15.	Sebegyesítés technikája. Varrattípusok.	Dr. Antal Andor
November 22.	Vérzéscsillapítás különböző módosatai. Véna preparálás. Tracheostomia.	Dr. Antal Andor
November 29.	Plasztikai sebészet alapelvei.	Dr. Papp László
December 6.	Laparotomiák. A hasüregben végzett műtétek alapfogalmai. Parenchymás szervek műtéteiről általában.	Dr. Antal Andor
December 13.	Transzplantológiai alapismeretek.	Prof. Dr. Furka István
Dec. 7. 6^{30}	2x2 órás gyakorlat később megbeszélt időben.	Dr. Mikó Irén

Előadás ideje: szerdánként 10-11 h között
Előadás helye: I.sz. Sebészeti Klinika tanterme.

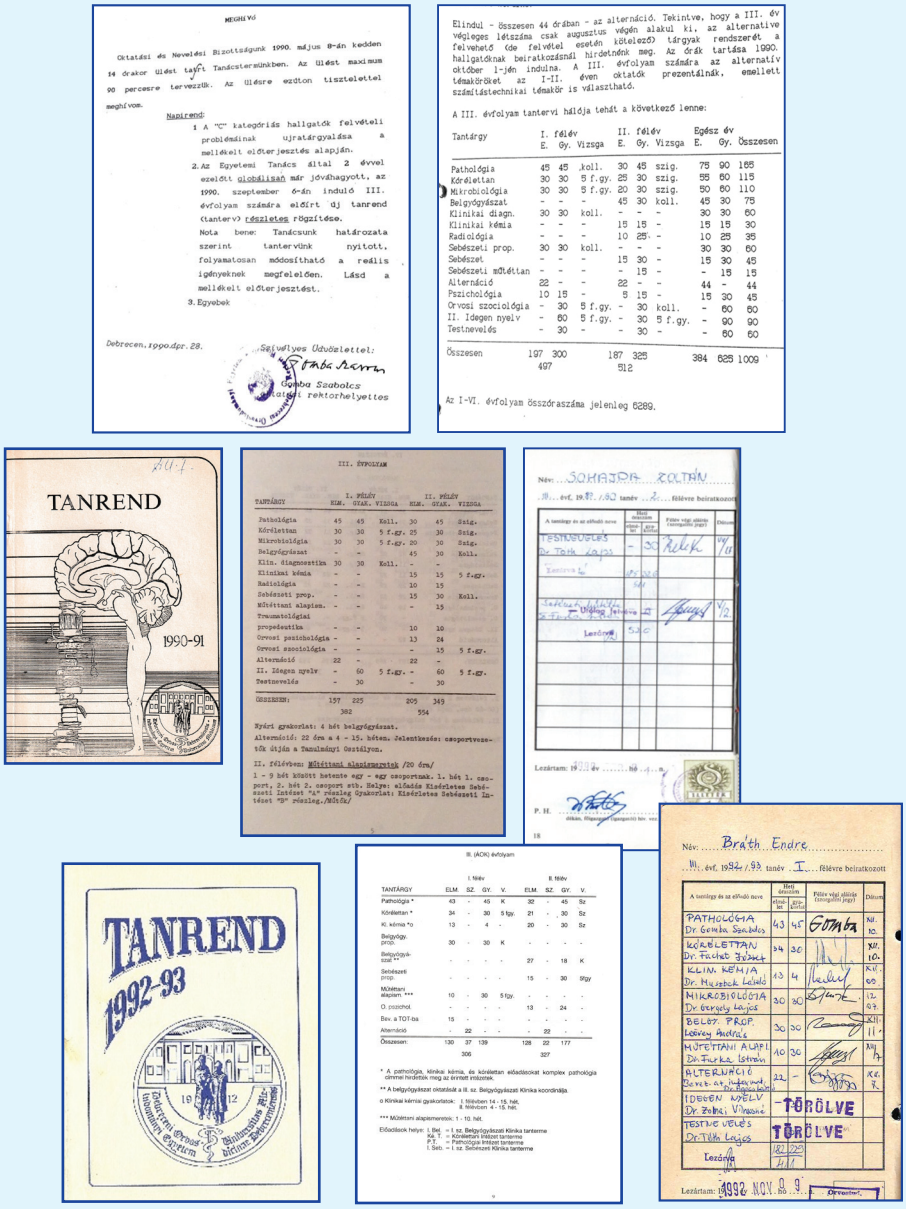
Dr. Mikó Irén
egyetemi adjunktus
tanulmányi felelős

155. ábra a)-b) FOSZ oktatásunk tanrendi megjelenítés az 1988/1989. tanévben, **c)** és oktatásunk kezdeti tematikája az 1989/1990. tanévtől magába foglalva már a gyakorlati lehetőséget is

Az Általános Orvostudományi Karon (ÁOK) csak az 1990/1991. tanév II. félévétől indult el az új **oktatási forma**. Ennek oka az Oktatási Nevelési Bizottság 1990. május 8. ülésnek meghívójából megérthető a 2. Napirendi pont alapján: „*Az Egyetemi Tanács által 2 évvel ezelőtt globálisan már jóváhagyott, az 1990. szeptember 6-án induló III. évfolyam számára előírt új tanrend (tanterv) részletes rögzítése.*”

Tehát meg kellett várni az új tanterv indulását, – addig csak a korábbi, a sebészet tantárgy keretén belül oktathattunk – a tanrendben ezért nem jelenhettünk meg önállóan (156. ábra).

Ez a **tanév hozta meg az „áttörést”** mintegy 17 év után. **A „Sebészeti műtéttan” újra a tanrendben megjelenített tantárgy lett az általános orvosképzésben is**, köszönhetően Furka professzornak, s az általa megteremtett – akkor Magyarországon egyedülálló – oktató-műtő rendszernek és korszerű feltételeknek.

MEGHÍVÓ

Oktatási és Nevelési Bizottságunk 1990. május 8-án kedden 14 órakor ülést tart Tanácstermünkben. Az ülést maximum 90 percesre tervezzük. Az ülésre ezúton tisztelettel meghívom.

Napirend:

1. A "C" kategóriás hallgatók felvételi problémáinak újratárgyalása a mellékelt előterjesztés alapján.
2. Az Egyetemi Tanács által 2 évvel ezelőtt jóváhagyott, az 1990. szeptember 6-án induló III. évfolyam számára előírt új tanrend (tantervi részletes rögzítése.
Nota bene: Tanácsunk határozata szerint tantervünk nyitott, folyamatosan módosítható a reális igényeknek megfelelően. Lásd a mellékelt előterjesztést.
3. Egyebek

Debrecen, 1990.ápr.28.

Szívélyes Üdvözlettel:

Gyebnár Szabolcs
tanácsadó rektorhelyettes

Elindul - összesen 44 órában - az alternáció. Tekintve, hogy a III. év végleges létszáma csak augusztus végén alakul ki, az alternatíve felvehető (de felvétel esetén kötelező) tárgyak rendszerét a hallgatóknak beiratkozásnál hirdetjük meg. Az órák tartása 1990. október 1-jén indulna. A III. évfolyam számára az alternatív témaköröket az I-II. éven oktatók prezentálnák, emellett számítástechnikai témakör is választható.

A III. évfolyam tantervi hálója tehát a következő lenne:

Tantárgy	I. félév E.	Gy.	Vizsga	II. félév E.	Gy.	Vizsga	Egész év E.	Gy.	Összesen
Pathológia	45	45	koll.	30	45	szig.	75	90	165
Kórélettan	30	30	5 f.gy.	25	30	szig.	55	60	115
Mikrobiológia	30	30	5 f.gy.	20	30	szig.	50	60	110
Belgyógyászat	-	-	-	45	30	koll.	45	30	75
Klinikai diagn.	30	30	koll.	-	-	-	30	30	60
Klinikai kémia	-	-	-	15	15	-	15	15	30
Radiológia	-	-	-	10	25	-	10	25	35
Sebészeti prop.	30	30	koll.	-	-	-	30	30	60
Sebészet	-	-	-	15	30	-	15	30	45
Sebészeti műtéttan	-	-	-	-	15	-	-	15	15
Alternáció	22	-	-	22	-	-	44	-	44
Pszichológia	10	15	-	5	15	-	15	30	45
Orvosi szociológia	-	30	5 f.gy.	-	30	koll.	-	60	60
II. Idegen nyelv	-	60	5 f.gy.	-	30	5 f.gy.	-	90	90
Testnevelés	-	30	-	-	30	-	-	60	60
Összesen	197	300		187	325		384	625	1009
	497			512					

Az I-VI. évfolyam összóraszáma jelenleg 6289.

TANREND

1990-91

III. ÉVFOLYAM

TANTÁRGY	I. FÉLÉV ELM.	GYAK.	VIZSGA	II. FÉLÉV ELM.	GYAK.	VIZSGA
Pathológia	45	45	Koll.	30	45	Szig.
Kórélettan	30	30	5 f.gy.	25	30	Szig.
Mikrobiológia	30	30	5 f.gy.	20	30	Szig.
Belgyógyászat	-	-		45	30	Koll.
Klin. diagnosztika	30	30	Koll.	-	-	
Klinikai kémia	-	-		15	15	5 f.gy.
Radiológia	-	-		10	15	
Sebészeti prop.	-	-		15	30	Koll.
Műtéttani alapism.	-	-		-	15	
Traumatológiai propedeutika	-	-		10	10	
Orvosi pszichológia	-	-		13	24	
Orvosi szociológia	-	-		-	15	5 f.gy.
Alternáció	22	-		22	-	
II. Idegen nyelv	-	60	5 f.gy.	-	60	5 f.gy.
Testnevelés	-	30		-	30	
ÖSSZESEN:	157	225		205	349	
	382			554		

Nyári gyakorlat: 4 hét belgyógyászat.
Alternáció: 22 óra a 4 - 15. héten. Jelentkezés: csoportvezetők útján a Tanulmányi Osztályon.
II. félévben: Műtéttani alapismeretek /20 óra/
1 - 9 hét készíti hetente egy - egy csoportban. 1. hét 1. csoport, 2. hét 2. csoport stb. Helye: előadás Kísérletes Sebészeti Intézet "A" részleg.Gyakorlat: Kísérletes Sebészeti Intézet "B" részleg./Műtő/

Név: SOHAJDA ZOLTÁN
III. évf. 1992/93 tanév . 2. . félévre beiratkozott

A tantárgy és az előadó neve	Heti óraszám elmélet	gyakorlat	Félév végi aláírás (megszerzés jegy)	Dátum
TESTNEVELÉS Dr. Tóth Lajos	-	30	Kilk.	93/II
Lezárva	60	30		
Sebészeti műtéttan	15	-		
Lezárva	15	30		V/2

Lezártam: 19 év hó .. n.

P. H.

TANREND
1992-93

III. (ACK) évfolyam

TANTÁRGY	I. félév ELM.	SZ.	GY.	V.	II. félév ELM.	SZ.	GY.	V.
Pathológia *	43	-	45	K	32	-	45	Sz
Kórélettan *	34	-	30	5 fgy.	21	-	30	Sz
Kl. kémia *o	13	-	4	-	20	-	30	Sz
Belgyógy. prop.	30	-	30	K	-	-	-	-
Belgyógyászat **	-	-	-	-	27	-	18	K
Sebészeti prop.	-	-	-	-	15	-	30	5fgy
Műtéttani alapism. ***	10	-	30	5 fgy.	-	-	-	-
O. pszichol.	-	-	-	-	13	-	24	-
Bev. a TOT-ba	15	-	-	-	-	-	-	-
Alternáció	-	22	-	-	-	22	-	-
Összesen:	130	22	139		126	22	177	
	306				327			

* A pathológia, klinikai kémia, és kórélettan előadásokat komplex pathológia címmel hirdetik meg az érintett intézetek.

** A belgyógyászat oktatását a III. sz. Belgyógyászati Klinika koordinálja.

o Klinikai kémia gyakorlatok: I. félévben 14 - 15. hét, II. félévben 4 - 15. hét.

*** Műtéttani alapismeretek: 1 - 10. hét.

Előadások helye: I. Bel. = I. sz. Belgyógyászati Klinika tanterme
Kó. T. = Kórélettani Intézet tanterme
P.T. = Pathológia Intézet tanterme
I. Seb. = I. sz. Sebészeti Klinika tanterme

Név: Bráth Endre
III. évf. 1992/93 tanév . I. . félévre beiratkozott

A tantárgy és az előadó neve	Heti óraszám elmélet	gyakorlat	Félév végi aláírás (megszerzés jegy)	Dátum
PATHOLÓGIA Dr. Gyebnár Szabolcs	43	45	Gyebnár	XII. 10.
KÓRÉLETTAN Dr. Furka István	34	30		XII. 16.
KLIN. KÉMIA Dr. Mészáros Lelle	13	4		XII. 03.
MIKROBIOLÓGIA Dr. Gergely Lajos	30	30		I. 07.
BELGY. PROP. Lőrincz András	30	30		XII. 11.
MŰTÉTTANI ALAPI Dr. Furka István	10	30		XII. 7.
ALTERNÁCIÓ Dr. [illegible]	22	-		XI. 9.
IDEGEN NYELV Dr. Zelki Viktória	-	TÖRÖLVE		
TESTNEVELÉS Dr. Tóth Lajos	TÖRÖLVE			
Lezárva	182	229		
	411			

Lezártam: 1992. NOV. 09. Orvostov.

156. ábra Részlet az Oktatási Nevelési Bizottság 1990. május 8. ülésének **a)** Napirendi pontjaiból, **b)** a III. évfolyam „tantervi hálójának" bemutatásával. **c)-e)** Tanrend és hallgatói „Leckekönyv", melyben a „Sebészeti műtéttan" tantárgy először jelent meg az 1990/91. tanévben hosszú évek után a II. félévben 15 óra gyakorlat formájában, majd **f)-h)** az 1992/1993. tanévtől végleges formájában 10 óra előadással és 30 óra gyakorlattal, de már a tanév első félévében

Az 1992/1993. tanévtől alakult ki az Általános Orvostudományi Karon (ÁOK) a 10 hetes végleges oktatási formánk a tanév első félévére áthelyezve a tárgyat, melyet részletesen is bemutatunk a későbbiekben.

Talán érdemes röviden emlékezni a Térítéses **Orvosképzés (TOK) oktatás kezdetei**re is 1986-tól, hiszen Furka professzor az angol nyelvű képzést irányító Oktatási Bizottságnak (Educational and Admission's Office) kezdettől fogva tagja volt, s talán emiatt is hamarabb sikerült elérni a tervezett tárgy bevezetését.

> ***1986. szeptember 16.***
> *„… a TOK keretében (Térítéses Orvosképzés) az első arab diákcsapatot lehoztam előző éjszaka Budapestről. Nagy élmény volt – majd máshol biztos beszámolok róla."*

(*Megjegyzés:* Valóban a 2019-ben megjelent Furka István: Visszanézek félutamról" kötetben „A tanú" című írásában megörökítette ezt az utat, írását így kezdve: *„Egyike vagyok azoknak, akik még visszaemlékezhetnek arra a jó 30 évvel ezelőtti időre, amikor megindult az idegennyelvű képzés a Debreceni Orvostudományi Egyetemen."* – Tanulságos, elgondolkoztató történet…)

1986/1987. tanév: csak felkészítő kurzus (Premedical course) volt.
Educational and Admission's Office alakult. Prof. Gomba Szabolcs oktatási rektorhelyettes az alábbi oktatókat kérte föl a megalakuló Oktatási Bizottság tagjainak.
Vezetője: Prof. Kovács Tibor, A Bizottság tagjai: Demes Ildikó, Furka István, Gergely Pál, Kovács Péter, Mikita János.

1987/1988. tanév: Az I. évfolyam oktatása elindult a felkészítő kurzus mellett.

1988 /1989. tanév: Az I. évfolyam mellet már a II. évfolyam számára is volt angol nyelvű oktatás, a felkészítő kurzus mellett.

1989/1990. tanév: Az oktatás már az I–III. évfolyamok számára volt meghirdetve.
Intézetünket az angol nyelvű oktatás így az 1989/1990. tanév első felében érte el mintegy 20 hallgatóval.
Intézeti oktatóink a tanrendben: Furka István, Mikó Irén, Antal Andor, Papp László

1990/1991. tanév: Az oktatás már az I–IV. évfolyamok számára volt meghirdetve. Az University Calendar-ban már a III. év mindkét félévben megjelent a tárgyunk, mivel az emelkedő hallgatói létszám miatt az évfolyam két részre lett osztva. Az évfolyam második fele a tanév első félévében, még az első fele a tanév második félévében teljesítette tárgyunkat (157. ábra).
Intézeti oktatóink a tanrendben: Furka István, Mikó Irén, Hauck Mátyás, Frendl István voltak. Ettől kezdve FE (Final Examination) vizsgaformával zártuk a félévet. Ekkor került bevezetésre a vizsga első részeként a műtőben történő gyakorlati vizsga, illetve ezt követően a szóbeli vizsga.
Az Oktatási Bizottság tagjai: Demes Ildikó, Prof. Furka István, Prof. Gergely Pál, Horkay Irén, Kovács Péter, Oláh Éva, Pfliegler György, Gáspár Rezső

1991/1992. tanév: Az oktatás már az I-V. évfolyamok számára volt meghirdetve. Tantárgyunk oktatásához az előző évhez hasonlóan mindkét félévre lettek a hallgatók beosztva. Ez volt az első oktatási év, amikor a *Diplomamunka címeket* is meg lehetett adni. Intézetünk a lép sebészet témaköréből adott meg 3 témát: a lépmegtartó műtétekről, a lépsebészeti beavatkozásokhoz használatos sebészeti varróanyagokról valamint a léprezekciós technikákról.
Intézeti oktatóink a tanrendben: Furka István, Mikó Irén, Hauck Mátyás, Frendl István

1992/1993. tanév: Tanrendi meghirdetés csak az I–V. évfolyam számára történt.
Az Oktatási Bizottság tagjai: Demes Ildikó, Prof. Furka István, Prof. Gergely Pál, Horkay Irén, Kovács Péter, Prof. Oláh Éva, Prof. Gáspár Rezső, Prof. Földes István

1993/1994-es tanév: Ekkor történt meg először a VI. éves hallgatók számára is az oktatási program meghirdetése, szigorló évüket itt is eltölthették.

1994/95. tanév: Valamennyi évfolyam számára megtörténtek a tantárgyi meghirdetések. Az *elective programok* meghirdetésének lehetősége is megkezdődött.

ÁOK ÉS TOK OKTATÁSUNK BEMUTATÁSA

Magyar nyelvű tantermi előadásaink a Gyermekklinika tantermében történtek, néha vendég előadók meghívásával és beteg bemutatással is (157. ábra), az angol nyelvű előadásokat az „Alsó ház”-i „B” épületben („B” Building) tartottuk.

157. ábra Előadás a Gyermekklinika tantermében a sebészi újdonságnak számító laparoszkópos epehólyag eltávolító beavatkozásról beteg bemutatással

A műtői gyakorlatokat megelőzően a zsilip helyiségeink előterében kialakított kis oktató térben (158. ábra) történt mindig az aktuális gyakorlat anyagának videó bemutatása, részletesen taglalva az elvégzendő műtét lényeges lépéseit. Majd sebészi bemosakodást és beöltözést követően, a steril körülmények maximális betartása mellett az aktuális gyakorlatot végezték el a hallgatók. A gyakorlatok végén a végzett munka rövid értékelése is megtörtént a gyakorlatvezetők irányításával.

158. ábra a) A sikeresen elvégzett műtői gyakorlat után együtt a csoport a gyakorlat vezetővel. **b)** A tapasztalatok megbeszélését követő életkép a zsiliphelyiség előtti kis oktatótérben

Furka István oktatási hitvallását is érdemes megidézni, melyhez ismét a 10 éves intézetvezetői tevékenység bemutatása kapcsán kiadott kis könyvecskéhez fordulhatunk:

> *„Graduális oktatásunk fő célja, mind a magyar mind az angol nyelvű évfolyamokon, hogy a hallgatók készség szinten elsajátítsák mindazokat a manuális tevékenységeket, amelyek az orvoslás kapcsán* ***elengedhetetlenek****, ennek elméleti alapjaival megismerkedve. Oktatjuk továbbá a szintén manuális jellegű beavatkozásokat, amelyeknek ismerete* ***nélkülözhetetlen****, az alternációs programjainkban pedig azokat az ismereteket taglaljuk, amelyek már manuális szakmák irányába jelentenek* ***orientációt****, természetesen elméleti –, és főleg gyakorlati szempontból. Így a* ***graduális tevékenységünk híd szerepet is betölt az elméleti tárgyaktól a klinikum felé.***

A jobb megértés szempontjából elengedhetetlen ismeret például a vérzéscsillapítás, nélkülözhetetlen például a vena preparálás, vagy az egyszerű varratok elkészítésének és kivételének technikája, orientált például a laparoszkópos vagy a mikrosebészeti alapismeretek oktatása.

Az élő szöveteken, szerveken való munka során a hallgatók élmény anyaguk alapján annak szépségeit, de nehézségeit is megismerik, így a későbbiek folyamán – a szakmák választása kapcsán – ezek differenciálási alapot, lehetőséget is jelentenek a számukra. Ez a későbbiekben az orvosi munka színvonalának emelését is jelentheti. Olyan szakmát választhat, amelyben jobban kamatoztathatja képességeit, hisz már bizonyos „önkipróbálási" lehetőséget kapott.

Az elméleti órák és gyakorlatok egymásra épülnek, feltételezve az előzőek ismeretét, így bizonyos probléma-megoldási készséget is fejlesztenek, mert pl. ha a sebszélek nem kellően egyeznek, akkor a már előzőleg ismert varrattípusok közül kell a legcélravezetőbbet kiválasztaniuk, vagy döntenie kell pl. a varratsor újrakészítéséről, vagy devitalizált szövetek eltávolíthatóságáról, stb.

Oktatási érintkezési pontunk számos más szakmával van, de megfelelő egyeztetés során az átfedés minimális.

Kiemelném még azt a tényt, hogy ***etikai jelentősége oktató munkánknak igen nagy****, mert nem betegen tanulja például a vérzéscsillapítást és nincs súlyos következménye annak, ha például vét a sterilitás szabályai ellen.*

A magyar és az angol nyelvű oktatás tematikája teljes mértékben megegyezik." [Számadás, 21–22. o.]

Végre **sikerült Furka István országos jellegű ráhatása révén ezen intézetek oktatási tevékenységét is folyamatosan visszaállítani, elismertetni.**

Talán célszerű ebben az intézettörténeti visszatekintésben az oktatás tananyagát is megismertetni, hiszen ez **az oktatási forma a debreceni bevezetését követően a pécsi és a szegedi orvosegyetem hasonló jellegű intézeteinek is tananyagába beépült, bár általában kevesebb óraszámban.**

A ***„Műtéttani alapismeretek"*** tantárgy tematikája a III. éves **Általános Orvostudományi Kar (ÁOK)** hallgatói számára az 1992/1993. tanévtől 10 óra előadást, 14 óra szemináriumot, 16 óra gyakorlatot, összesen 40 oktatási órát foglalt magában egy *10 hetes oktatási ciklusban*.

Ötfokozatú gyakorlati jeggyel történt a hallgatók munkájának értékelése. Véleményünk szerint ez az értékelési módszer nem fejezte ki tárgyunk súlyát, gyakorlati jelentőségét valamint a ráfordított energiát és anyagiakat sem. Így kezdettől fogva nagy energiát fektettünk bele, hogy ez a későbbiekben kollokvium jelzést nyerhessen el, azaz elméleti és gyakorlati vizsgát is magába foglaljon. Ez idővel meg is történt.

Tantárgyi tematika

1. hét

Előadás: Sebészeti deontológia. Sebészeti műszertan. Műtéti terminológia.

Szeminárium: A szövetek szétválasztásának műszerei. Vérzéscsillapítás műszerei. A sebek feltárásának, szövetek rögzítésének műszerei. Speciális eszközök. A sebek egyesítésére szolgáló eszközök. Műtéti tálcák rendje, műszerkarbantartás, sterilizálás.

2. hét

Előadás: Sebészeti varróanyagok, varrattechnikák.

Szeminárium: A sebészi kézivarrat technikája (csomós, tovafutó varrat). Csomózási módszerek. Speciális varrat-, és csomózási technikák.

3. hét

Előadás: A műtőbe rendezése, a műtői munka rendje. Bemosakodás. Műtéti előkészítés. Izolálása. Bőrmetszés, sebegyesítés.

Szeminárium/gyakorlat: Bemosakodás. Műszerek rendje a műszerasztalokon. A műtéti terület fertőtlenítése, izolálása, bőrmetszés, sebzárás.

4. hét

Előadás: Erek punctiója, preparálása, canulálása. Vérzéscsillapítási lehetőségek.

Szeminárium/gyakorlat: Vérzéscsillapítási eljárások. Vena jugularis externa preparálás, canulálás, infusió bekötés. Vena punctio (vérvétel, injectio).

5. hét

Előadás: Műtéti metszések. Laparotomiák.

Szeminárium/gyakorlat: Felső median laparotomia, tájékozódás a hasüregben, a hasfal zárása.

6. hét.

Előadás: Műtéttechnikai alapok a béltraktus műtéteihez.

Szeminárium/gyakorlat: Laparotomia, egysoros end-to-end vékonybél anastomosis készítése.

7. hét

Előadás: A parenchymás szervek sebészete, sérüléseiknek ellátása. Bioplastok, szövetragasztók.

Szeminárium/gyakorlat: Lép, máj sérülések ellátása varratokkal. Kimetszések parenchymás szervekből. Szövetragasztó anyagok, Bioplastok használatának bemutatása.

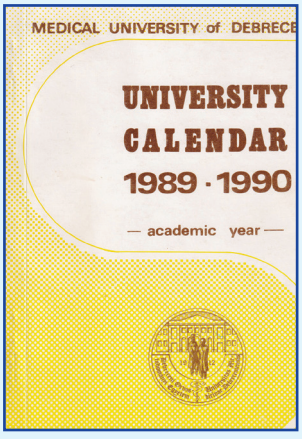
8. hét
Előadás: Tracheotomia, conicotomia.
Szeminárium/gyakorlat: Tracheotomia végzése. A vena jugularis externa preparálásának canulásának ismétlése.
9. hét
Előadás: Érsebészeti alapok.
Szeminárium/gyakorlat: Az arteria femoralis és az arteria carotis communis preparálása, arteriotomia és annak zárása.
10. hét
Előadás: A sebészet mai állása, lehetőségei, a jövő kilátásai (meghívott előadók bevonásával).
Szeminárium: Konzultáció a gyakorlatok ismétlésével.

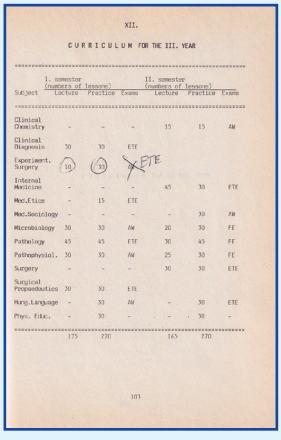
Az **ÁOK Térítéses Orvosképzés (TOK)** programjában a ***„Basic Surgical Techniques”*** tárgy tananyaga ugyanez volt, de ott hamarabb, már az 1989/1990. tanév első felétől bevezethettük a záró kollokvium vizsga lehetőséget (159. ábra).

Mintegy 20 hallgató számára tartottuk az előadásokat a „Felső ház” tantermében a „Fórum”-ban és az Oktató műtőkben a gyakorlatokat. Ezek minden esetben pénteki napon voltak.

Egy nagyon kedves szlogen is kialakult a hallgatóknál: **“If it is Friday, this is the BST Day”**.

A félév zárása ETT (End of Term Examinations) vizsgaforma volt.

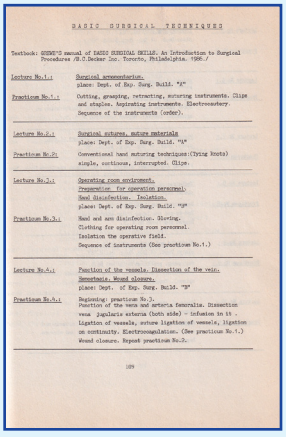

XII.

CURRICULUM FOR THE III. YEAR

Subject	I. semester (numbers of lessons) Lecture	Practice	Exams	II. semester (numbers of lessons) Lecture	Practice	Exams
Clinical Chemistry	-	-	-	15	15	AM
Clinical Diagnosis	30	30	ETE			
Experiment. Surgery	(15)	(15)	ETE			
Internal Medicine	-	-	-	45	30	ETE
Med.Ethics	-	15	ETE			
Med.Sociology	-	-	-	-	30	AM
Microbiology	30	30	AM	20	30	FE
Pathology	45	45	ETE	30	45	FE
Pathophysiol.	30	30	AM	25	30	FE
Surgery	-	-	-	30	30	ETE
Surgical Propaedautics	30	30	ETE			
Hung.Language	-	30	AM	-	30	ETE
Phys. Educ.	-	30	-	-	30	-
	175	270		165	270	

103

BASIC SURGICAL TECHNIQUES

Textbook: GRUNE'S manual of BASIC SURGICAL SKILLS. An Introduction to Surgical Procedures /B.C.Decker Inc. Toronto, Philadelphia. 1986./

Lecture No.1.: Surgical armamentarium.
place: Dept. of Exp. Surg. Build. "A"
Practicum No.1.: Cutting, grasping, retracting, suturing instruments. Clips and staples. Aspirating instruments. Electrocautery. Sequence of the instruments (order).

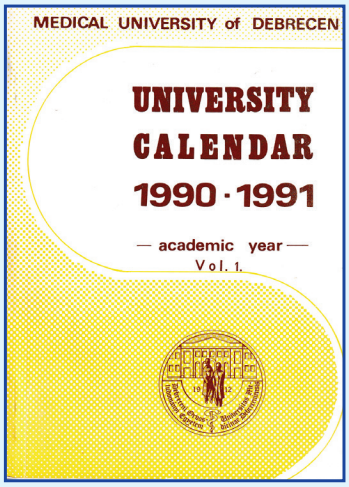
Lecture No.2.: Surgical sutures, suture materials
place: Dept. of Exp. Surg. Build. "A"
Practicum No.2: Conventional hand suturing techniques:(Tying Knots) simple, continuous, interrupted. Clips.

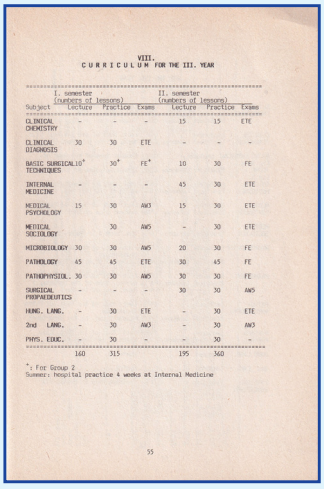
Lecture No.3.: Operating room environment. Preparation for operation personnel. Hand disinfection. Isolation.
place: Dept. of Exp. Surg. Build. "B"
Practicum No.3.: Hand and arm disinfection. Gloving. Clothing for operating room personnel. Isolation the operative field. Sequence of instruments (See practicum No.1.)

Lecture No.4.: Function of the vessels. Dissection of the vein. Hemostasis. Wound closure.
place: Dept. of Exp. Surg. Build. "B"
Practicum No.4.: Beginning: practicum No.2. Function of the vena and arteria femoralis. Dissection vena jugularis externa (both side) - infusion in it - Ligation of vessels, suture ligation of vessels, ligation on continuity. Electrocoagulation. (See practicum No.1.) Wound closure. Repeat practicum No.3.

109

159. ábra a)-c) Tanrendi fedőlap az angol nyelvű „Basic Surgical Techniques” tárgy oktatási anyaga az 1989/1990. tanév Tanrendjében, ekkor csak az első félévben volt oktatás

VIII.
CURRICULUM FOR THE III. YEAR

Subject	I. semester (numbers of lessons) Lecture	Practice	Exams	II. semester (numbers of lessons) Lecture	Practice	Exams
CLINICAL CHEMISTRY	-	-	-	15	15	ETE
CLINICAL DIAGNOSIS	30	30	ETE	-	-	-
BASIC SURGICAL TECHNIQUES	10*	30*	FE*	10	30	FE
INTERNAL MEDICINE	-	-	-	45	30	ETE
MEDICAL PSYCHOLOGY	15	30	AW3	15	30	ETE
MEDICAL SOCIOLOGY		30	AW5	-	30	ETE
MICROBIOLOGY	30	30	AW5	20	30	FE
PATHOLOGY	45	45	ETE	30	45	FE
PATHOPHYSIOL.	30	30	AW5	30	30	FE
SURGICAL PROPAEDEUTICS	-	-	-	30	30	AW5
HUNG. LANG.	-	30	ETE	-	30	ETE
2nd LANG.	-	30	AW3	-	30	AW3
PHYS. EDUC.	-	30	-	-	30	-
	160	315		195	360	

*: For Group 2
Summer: hospital practice 4 weeks at Internal Medicine

55

159. ábra d)-e) Az 1990/1991. tanévtől az évfolyam már ketté lett osztva a két félévben

„A hallgatók anonim visszajelzése állandóan az volt, hogy az előadásainkat 80-85 százalékuk látogatja, és általában 59 százaléka vallotta, hogy az előadások mindegyikén ott volt katalógus tartása nélkül! A gyakorlatokon a részvételi arány 100%-os volt. Ezek a felmérési adatok évi 120-130 hallgató válaszai alapján állították össze és tanévenként küldték meg az intézet igazgatójának. Megjegyezni kívánjuk, hogy külföldi szakemberek előtte e szisztéma – a nagy elismerés mellett – élénk érdeklődést is kiváltott, különösen jónak tartották, hogy a betegellátás előtt állatokon előtanulmányokat folytathatnak a hallgatók a Helsinki Deklaráció szellemében, így ezen oktatási formánk előremutatónak is tekinthetővé vált nemzetközi vonatkozásban.” [Számadás, 25–26. o.]

Az 1988/1989. tanévtől a **Fogorvostudományi Szakon (FOSZ)** is megindult önálló tantárgyként – Tanrendi megjelenéssel is – az oktatásunk kezdetben 10 óra előadásban, majd 1992-től az alábbiakban bemutatandó formában.

A fogorvostan hallgatók számára redukált óraszámban, de önállóan, saját diciplínájukhoz igazodó műtéttani alapokat oktattunk. A fentebb már taglalt általános érvényű megállapítások ezen oktatási formára is vonatkoztak.

A ***„Műtéttani alapismeretek” tantárgy*** tematikája a III. éves FOSZ hallgatók számára 3 óra előadást, 12 óra szemináriumot/gyakorlatot, összesen 15 óra oktatási órát foglalt magában egy 3 hetes oktatási periódusban és három fokozatú gyakorlati jeggyel történt a hallgatók munkájának értékelése.

Tantárgyi tematika
1. foglalkozás
Előadás: A műtétes szakmák szerepe, lehetőségei az orvoslásban. Műszertani alapismeretek. Sebészi deontológia.
Szeminárium: Műszerek csoportosítása, használatuk alapjai. Műtéti tálcák rendje, műszerkarbantartás. Sebészi kézivarrat technikája.
2. foglalkozás
Előadás: A műtő berendezése, a műtői munka rendje. Bemosakodás. Műtéti előkészítés, izolálás. Bőrmetszés, vérzéscsillapítás, sebegyesítés. Laparotomiákról általában.
Szeminárium/gyakorlat: Bemosakodás. Műszerek elhelyezése a tálcákon, műszerasztalokon. Műtéti terület fertőtlenítése, izolálása. Median laparotomia, vérzéscsillapítás, tájékozódás a hasüregben, hasfali seb réteges zárása.
3. foglalkozás
Előadás: A nyaki régió preparálási technikája. Vena preparálás, canulálás. Tracheostomia.
Szeminárium/gyakorlat: Vena jugularis externa preparálása, canulálása, infusio bekötése. Tracheostomia végzése.

Az orvostanhallgatók és fogorvostanhallgatók számára előtérbe került a **kiscsoportos gyakorlatokat biztosító oktatás bevezetése valamennyi tantárgyunknál**.

1996-tól a **Gyógyszerésztudományi Karon (GYTK)** Furka professzor Mezey Géza professzorral együtt bevezette a ***„Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeretek”*** tantárgy oktatását. A tantárgy 15 óra előadást, 18 óra szemináriumot, 12 óra gyakorlatot, összesen 45 oktatási órát foglalt magában egy 15 hetes oktatási ciklusban, a IV. évfolyam II. félévében, záróvizsgával.

Oktatási céljukat így fogalmazták meg:

A kor követelményeinek megfelelő korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, hogy a hallgatók megismerjenek olyan alapvető módszereket, amely azt szolgálja, hogy a gyógyszerészek munkájuk során megfelelően tájékozottak legyenek egyes alapvető sebészi beavatkozások miként jéről és a hozzá rendelt anyagokról. Ismerjék meg az operatív gyógyítás folyamán szükséges segédanyagok (varróanyagok, bioplastok, szövetragasztók, katéterek, kanülök, drének, stoma zsákok, vizelet kondomok, incontinentia betétek) tulajdonságait, felhasználási módjait. Ismeretanyaguk legyen olyan manuális jellegű beavatkozásokról,

melyekre a gyógyszerellenőrző, vagy pharmacológiai kutatómunkájuk során szükségük lehet. Cél továbbá a manuális készség fejlesztése. Alapvető ismeretekkel rendelkezzenek esetleges katasztrófa esetén, hogy megfelelő segítséget tudjanak nyújtani a manuális, operatív jellegű – sokszor életmentő – tevékenységhez.

Az orvos-gyógyszerész dinamikus egység keretén belül rendelkezzenek a beteg felvilágosításához, segítéséhez szükséges alapvető ismeretekkel.

Tantárgyi tematika

1. hét

Előadás: A tanszék bemutatása. Általános és sebészeti deontológia. Műszertan.

Szeminárium: A szövetek szétválasztásának műszerei. Vérzéscsillapítás műszerei. A sebek feltárásának, szövetek rögzítésének műszerei. Speciális műszerek. Szövetek egyesítésének műszerei. Műtéti tálcák rendje, műszerek kezelése, sterilizálása.

2. hét

Előadás: Sebegyesítés és az ahhoz szükséges sebészeti segédanyagok.

Szeminárium: Sebészeti tűk, varróanyagok, csomózási és varrattechnikák. Sebészi varróanyagok csoportosítása, csomagolása, felhasználása, tárolása, sterilizálása, minőségi ellenőrzése. Sebkötöző anyagok.

3. hét

Előadás: A műtő berendezése, a műtői munka rendje.

Gyakorlat: A műtők megismerése, különös tekintettel a sebészeti segédanyagok és műszerek tárolására.

4. hét

Előadás: Sebészi bemosakodás művelete, és a hozzá szükséges anyagok. Műtéti előkészítés, a műtéti terület izolálása.

Gyakorlat: Zsilipelés, bemosakodás, műszerek kirakása a műtőasztalokon, műtéti terület fertőtlenítése, izolálása. Varrattechnikák gyakorlása sebészeti oktatástechnikai modellen.

5. hét

Előadás: Vérzéscsillapítási lehetőségek. Vérzéscsillapítási eljárások és az ehhez szükséges anyagok.

Gyakorlat: Bőr- és izommetszés, vérzéscsillapítás bemutatása videofilm segítségével. Vena jugularis externa preparálás, kanülálás bemutatása videofilm segítségével. Ligatura gézbabán. Vena preparálás, kanülálás fantom modelleken.

6. hét
Előadás: Injectiós technikák. Erek punkciója, preparálása, kanülálása. Haemorheologiai alapfogalmak és alapelvek.
Szeminárium/Gyakorlat: Injectiós és vérvételi technikák gyakorlása fantom modelleken, eszközök megismerése. Haemorheologiai mérőmódszerek ismertetése, bemutatása.
7. hét
Előadás: Folyadékpótlás. Infúziós oldatok és alkalmazásuk. Vérkészítmények. Mesterséges (enterális, parenterális) táplálás és a szükséges anyagok. Infúzió bekötés. A leromlott állapotú betegek táplálásának, gondozásának kérdései.
Szeminárium/Gyakorlat: Az infúziós szerelékek típusai. Infúziós szerelék csatlakoztatása a palackhoz, légtelenítés, vena kanüllel összekapcsolás. Infúziós pumpa működésének ismertetése. Vérnyomásmérő készülékek típusai és használatuk. Keverék infúzió készítés, kalória számítás.
8. hét
Előadás: A katéterezés, annak fogalma, fajtái, alkalmazásai. Drének. Incontinentia és kezelése.
Szeminárium/Gyakorlat: A katéter fajták bemutatása, felhasználása, csomagolása, sterilizálása. Húgyhólyag katéterezés bemutatása videofilm segítségével. Drének és használatuk. Incontinentia betétek típusai. Vizeletkondomok. Stoma zsákok típusai, kezelésük, ismertető katalógusok áttekintése.
9. hét
Előadás: Műtéti metszések és laparotomiák. Műtéttechnikai alapok a béltraktus műtéteihez.
Szeminárium/Gyakorlat: Laparotomiás metszések, egysoros end-to-end vékonybél anastomosis készítés ismertetése videofilm segítségével. A témához kapcsolódó gyógyászati segédeszközök ismétlése (katéterek, drének, stoma zsákok, vizelet-gyűjtő zsákok). Laparotomiás-pad bemutatása. Műszertan ismétlése.
10. hét
Előadás: Parenchymás szervek sebészete. Bioplasztok, szövetragasztók és felhasználásuk területei.
Szeminárium/Gyakorlat: Szövetragasztók, bioplasztok gyakorlati alkalmazásának bemutatása, megismerése videofilm segítségével. A szövetek egyesítésére szolgáló további anyagok (sebészi kapcsok, sebészi varróanyagok, sebészi hálók), eszközök (kapocs rakók – szedők, sebészi tűk, tűfogók, sebészi varrógépek – staplerek) egészének ismétlése. Bioplasztok termékbemutatója.

11. hét
Előadás: Conicotomia, tracheostomia.
Érsebészeti alapok. Érlumen rekonstrukciója, és a szükséges anyagok.
Szeminárium: Conicotomia bemutatása fantom modellen, tracheostomia végzésének bemutatása videofilm segítségével. Intubáció bemutatása fantom modellen. Az arteria femoralis kipreparálása, arteriotomia végzése és helyreállításának bemutatása videofilm segítségével.
12. hét
Előadás: Endoscopos technikák ismertetése, és a szükséges anyagok.
Szeminárium/Gyakorlat: Laparoscopiás beavatkozás bemutatása. Tájékozódás a hasüregben laparoscopiás technikával videofilm segítségével. Laparoscopos műszerek bemutatása.
13. hét
Előadás: Az állatkísérletek engedélyezése. Állatvédelem, etikai kérdések. Általános szempontok az állatkísérletek végzésénél. A kísérleti állatok altatása, anaesthesiája, monitorozása, az életjelenségek regisztrálása. Vérvételi technikák állatkísérletekben.
Szeminárium: Video-közvetítés az operatív állatkísérletek kivitelezéséről. A Haemosys rendszer alkalmazása során mért és regisztrált paraméterek: vérnyomás, EKG, testhőmérséklet mérés bemutatása és megbeszélése.
14. hét
Előadás: Kísérleti állatok, laboratóriumi kisállatok (patkány, egér) tartása, kezelése. Minőségügyi követelmények: ISO, GLP. Preklinikai állatkísérletek a gyógyszerfejlesztésben.
Szeminárium: In vivo technikák, modellek. Izolált szervek preparálásának alapjai (szív, ér, izom, bél preparátumok). Patkány has és mellkas feltárása narcosisban (videofilm). Kísérleti állatok exterminálása, boncolása, mintavételek megbeszélése. A dokumentálás fontossága és gyakorlata.
15. hét
Előadás: A félév anyagát áttekintő összefoglaló előadás.
Szeminárium: Konzultáció, a gyakorlati anyag ismétlése.

Ez a program nemcsak színesebbé, egyedülállóvá tette annak idején a képzést, hanem a beteg szemszögéből is képzettebb gyógyszerészek képzését tette lehetővé amellett, hogy tudományos, valamint gyakorlati ismeretei is bővültek a gyógyszerész hallgatóknak.

SPECIÁLIS KOLLÉGIUMOK – ALTERNÁCIÓK

A szakmai ismereteik bővítésére speciális kollégiumokat, majd később alternációkat vehettek fel a hallgatók. Ez utóbbiak szigorúbb követelményrendszerüek voltak, mivel átmenetet jelentettek a majdan indítandó kreditrendszerhez.

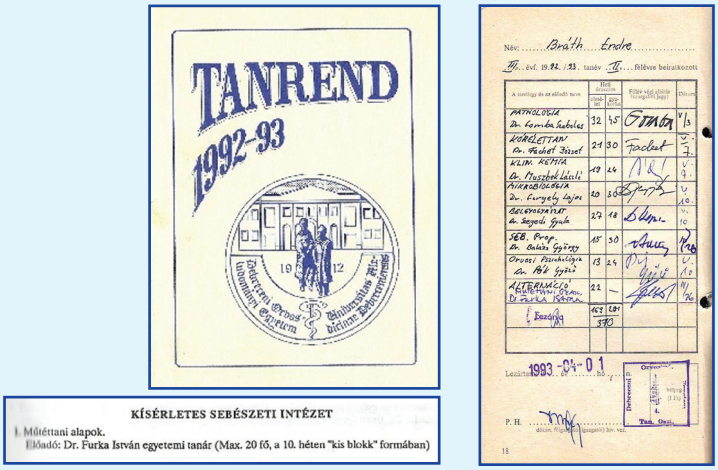
„Az Egyetemi Tanács határozata előírja, hogy a III-V. éves orvostanhallgatók kötelesek félévenként 22 órát alternatív jelleggel az indexbe felvenni és meghallgatni. A kurzus lezárása a hallgatók kívánságától függően kétféle lehet: I. Az előadó aláírásával igazolja, hogy a hallgató részt vett a foglalkozásokon /ennek hiányában évet kell ismételnie/. II. A hallgató a felvett tárgyból vizsgát tesz, s 5 fokozatú érdemjegye beszámít a félév átlagába. A jegy megajánlható a hallgatónak. A hallgatónak a leckekönyvébe az oktató és az oktatott tárgy megjelölésével kell felvenni a tárgyat a beiratkozás alkalmával. A foglalkozások a 4. oktatási héten kezdődnek: az órarendi kiírás szerint." [Részlet az 1991/1992. évi Tanrendből]

„Az alternáció a graduális általános orvosképzés részét képező stúdió, mely döntően a klinikumhoz kapcsolódik, s olyan kisebb szakterület elmélyült tanulmányozását biztosítja, amely vagy egy adott tárgy óraszám keretein belül nem valósítható meg, vagy interdiszciplináris jellegű.
A hallgatók számára lehetőséget biztosít az érdeklődésüknek megfelelő terület részletes megismerésére, növeli a tanszabadságot, s a későbbiekben megvalósuló kreditrendszerbe jól beilleszthető.
Fenti célok megvalósulása érdekében az alternáció a következő alapfeltételeknek felel meg: -szorosan kapcsolódik a graduális általános orvosképzéshez; -témája elsősorban klinikai jellegű vagy ahhoz szorosan kapcsolódó; -gyakorlati foglalkozás az alternáció részét képezheti; -szemeszterenkénti óraszáma legalább 20, de legfeljebb 30 óra. Egyes esetekben azonban több szemeszterre is meghirdethető; -az alternációk címét a foglalkozások részletes tematikáját, az előadók nevét, az alternáció koordinátora az Oktatási Bizottsághoz jóváhagyásra benyújtja. A koordinátor egyetemi tanár vagy egyetemi docens lehet…". [Részlet az 1992/1993. évi Tanrendből]

*Az **1986/1987. tanévtől** a III. éves magyar hallgatóknak folyamatosan meghirdetésre került – havonta 4 órában – a „Műtéttechnikai alapismeretek és gyakorlatok" speciális kollégium.*

1989/1990. tanévtől „Műtéttani alapok" címen alternációt is indított Furka professzor.

*1991/1992. tanévtől **„Műtéttani gyakorlatok"** címen indult el a 22 órás alternáció, mely az 1992/1993. tanév II. félévében max. 20 fő részére a 10. héten „kis blokk" formájában került elvégzésre Furka István vezetésével* (160. ábra).

160. ábra 1992/1993. évi Leckekönyv a 22 órás „Műtéttani gyakorlatok" alternáció elvégzéséről

Az ***1990/1991. tanévtől*** indult a magyar nyelvű ***„Mikrosebészeti alapismeretek"*** speciális kollégium (heti 3 óra – összesen 15 óra, a III. évf. I. félévben, max. 4 fő részére) **az *országban először graduális szinten***. [161. a)-b) ábra]

E tanévben már két pályatétel, illetve diplomamunka lehetőség címen is tanrendi meghirdetésre került „Mikrosebészeti érvarratok összehasonlító vizsgálata" és „Kísérletes adatok a mikrosebészeti idegvarratokhoz" címen. [161. c) ábra]

Az *1991/1992. tanévtől* alternációként is indult e tárgy (a IV. évf. I. majd az V. évf. II. félévében max. 4 fő részére) [161. b)-d) ábra], az előző tanévben is meghirdetett pályatételek újra kiírásra kerültek.

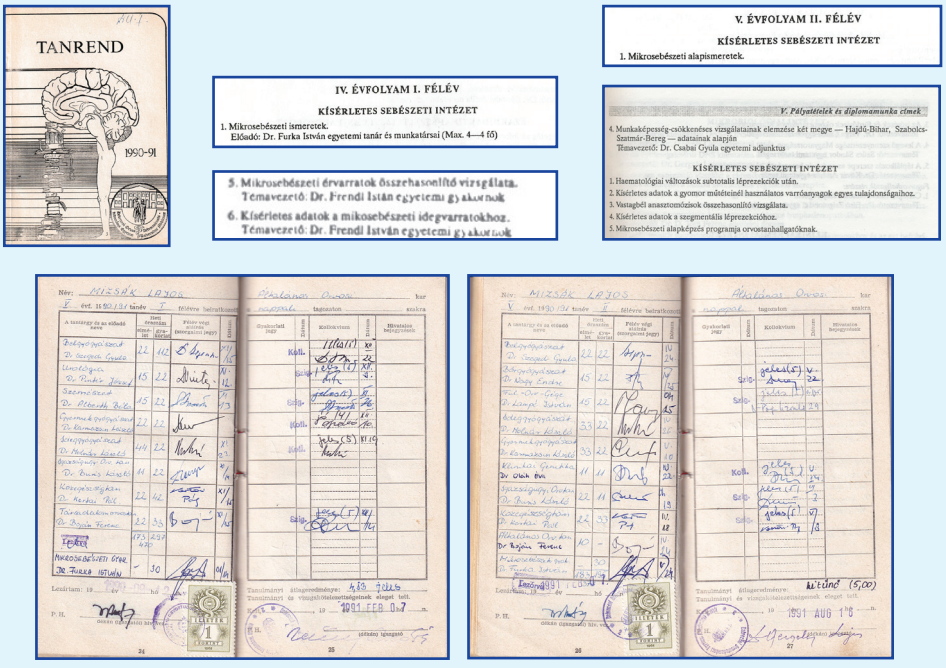
Az *1992/1993. tanévben* újabb pályatétel-, ill. diplomamunka lehetőség is megjelent „Mikrosebészeti alapképzés programja orvostanhallgatóknak" címen [161. e) ábra], míg az *1993/1994. tanévben* „A pancreas transplantatio mikrosebészeti modellje" pályatétel került meghirdetésre.

Ezek a munkák mind el is készültek, s nemcsak TDK és OTDK, de a Magyar Sebész Társaság és a Kísérletes Sebész Szekció kongresszusain is sikerrel szerepeltek, sőt külföldi meghívást is elnyertek diákköröseink.

A speciális kollégiumot, illetve az alternációt elsőként felvevő és a gyakorlatokat elvégző hallgatók egyikének Leckekönyvét is bemutatjuk [161. f)-g) ábra].

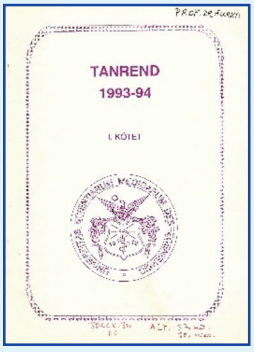
Érdekesség, hogy ez a hallgató gólyatáborosként résztvett a „B" épület költöztetésében. A leendő első évesek komoly segítségére – korábban a „Kék füzet" 1986. július 24-i bejegyzésében – Furka István is utalt. Egykori hallgatónk szerint, már

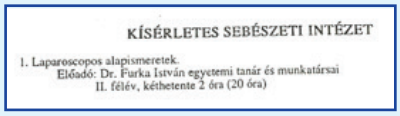
a műtőasztalok, berendezések, műszerek áthordásánál is annyira megtetszett az intézet az új műtőkkel, hogy elhatározta, idővel majd diákkörösként is szeretne ott dolgozni sebészi jellegű pályára készülve. Ez így is történt idővel.

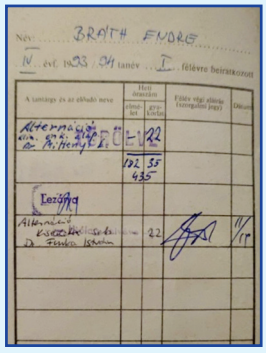
161. ábra a) Az 1990/1991. évi Tanrend, **b)-e)** a meghirdetett kurzusok, pályatételek, **f)-g)** Leckekönyv az 1991/1992. tanévben elsőként meghirdetett mikrosebészeti alternáció elvégzéséről. Ő a későbbiekben egyik kiváló diákkörös hallgatónk lett

Az ***1993/1994. tanév II. félévétől*** a ***„Laparoszkópos alapismeretek”*** című akkreditált speciális kollégiumot is ***az országban elsőként indította*** Furka professzor IV–V. éves orvostanhallgatók számára 20 órában (kéthetente 2 óra). E tanévben már „Laparoscopos sebészeti alapismeretek programja orvostanhallgatóknak” címmel a Tanrend „Pályatételek és diplomamunka címek” között is meghirdetésre került. 1996-ban a témából Furka–Metzger–Gamal témavezetéssel sikeres diplomamunka védés történt. Az alternációt sikeresen teljesítő hallgatók egyikének Leckekönyvét is bemutatjuk (162. ábra). Ő az, aki a meghírdetett diplomamunkát is elkészítette, majd végzését követően az intézet munkatársa lett több éven keresztül.

KÍSÉRLETES SEBÉSZETI INTÉZET

1. Laparoscopos alapismeretek.
Előadó: Dr. Furka István egyetemi tanár és munkatársai
II. félév, kéthetente 2 óra (20 óra)

162. ábra a) Az 1993/1994. évi Tanrend, **b)** a meghirdetett alternáció, **c)** Leckekönyv az először meghirdetett laparoszkópos alternáció elvégzéséről

Hasonlóan a tantárgyi tananyagokhoz, ezeket az alternációkat, későbbi nevükön krediteket, **átvette a szegedi és pécsi intézet is**, majd újraindulását követően a budapesti tanszék is.

Ezen alternációs programok tananyagát is érdemes megörökíteni, hisz a könyv írásának idején is a Sebészeti Műtéttani Tanszék legkedveltebb, néhány perc alatt betelt jelentkezésű, kötelezően választható kreditjeiként is tovább élnek. Tematikájukban változás szinte nem is található.

„Műtéttani gyakorlatok. Sebészeti beavatkozások néhány alaptípusa."
III. évfolyam számára került meghirdetésre – 22 gyakorlati órával.

Tematika
1. foglalkozás:
A műtéttani alapok áttekintése („száraz training")
2. foglalkozás:
Median laparotomia, vékonybél resectio, end-to-end anastomosis.
3. foglalkozás:
Tracheostomia, vena jugularis externa kipreparálása, canulálása.
Az arteria carotis communis kipreparálás, arteriotomia, érvarrat.
4. foglalkozás:
Median laparotomia, cholecystectomia, májbiopsia. Parenchymás szervsérülések alapvető ellátása. Szövetragasztók, bioplastok alkalmazása. Splenectomia.
5. foglalkozás:
Arteria femoralis kipreparálása:
a) arteriotomia – venafolt plastica, vagy
b) arteria transsecioja, end-to-end anastomosisa

„Mikrosebészeti alapismeretek”

III–IV. évfolyam számára került meghírdetésre – 22 előadás/gyakorlati órával.

Tematika

1. foglalkozás:
Műszer és mikroszkóp bemutatás. Mikrosebészeti varróanyagok.
Mikrosebészetről általában (elméleti foglalkozás).
2. foglalkozás:
Gyakorlat mikroszkóppal: szem-kéz összhangjának megteremtése. Betű kapargatás újságpapírról. Vattából vagy gézből szálhúzogatás. Gumikesztyűbe öltés behelyezés, csomózás gyakorlására.
3. foglalkozás:
Száraz gyakorlat: gumikesztyű-ujjon ejtett metszés összezárása
4. foglalkozás:
Érvarrat készítése: kutyából eltávolított arteria femoralison end-to-end anastomosis.
5. foglalkozás:
Érvarrat készítése: patkány aorta abdominalisán ejtett harántirányú átmetszés után end-to-end anastomosis.

„Bevezetés a laparoszkópos sebészetbe”

V. évfolyam számára került meghirdetésre – 20 előadás/gyakorlati órával.

Tematika

1. foglalkozás:
Az endoscopos sebészet története. A laparoscopia alapelvei. Laparoscopos műszerek alaptípusai.
2. foglalkozás:
A laparoscopos szett részei, működésük. Gyakorlás pelvi-traineren.
3. foglalkozás:
„Diagnosztikus laparoscopia” végzése az alapműveletek gyakorlásával.
4. foglalkozás:
Laparoscopos cholecystectomia.

Hogyan emlékezett vissza Furka professzor úr erre az időszakra? Részlet:

„Sokan választották ezeket a formákat. Ez igen nagy öröm volt számunkra, bár sok szervezést és komoly anyagi ráfordítást igényelt. Ha kértünk rá pénzt – nem mindig, de legtöbször – az volt rá a válasz, csökkentsük a létszámot a jelentkezők közül.

Lelki gyötrődés volt ez számomra, kinek mondjam meg a lelkes hallgatók közül, hogy te nem tanulhatsz, te nem gyakorolhatsz, mert… mert nincs érvem. Milyen alapon, jogon tagadjam meg attól a lehetőségeket, aki akar tanulni, gyakorolni, valamint amiről úgy véli, hogy majd segíti jövendőbeli gyógyító vagy egyéb munkájában. Így egyedül csak a jelentkezési határidő lejárta volt a korlátozó tényező.

A kapacitás miatt csak a mikrosebészeti kurzusnál volt létszám limit, ezért nagy volt a várólista." [Számadás, 30–31. o.]

Ez a gondolkodásmód is a „*Furka-féle elvek*" egyike volt. Mindenkinek megadni minden lehetőséget, hogy minél jobban fel tudjon készülni jövendőbeli választott pályájára. Támogatni azokat a hallgatókat, akik valamivel többet szeretnének elérni.

Néhány számszerű adat is fennmaradt ebből az időből. 1991-1996 között 256 hallgató vett részt a „Műtéttani gyakorlatok" és 92 fő a „Mikrosebészeti alapismeretek" elnevezésű alternációs programban, tehát 348 fő.

Ezzel a sokirányú oktatással azért problémák is akadtak. Ezekről a következőképpen reagált Furka professzor:

„Igen, az elmondottak nagy és egyenletes fejlődést mutatnak. Talán kikristályosodtak a formák, de a belső tartalom mindig változik a tudományos haladásnak megfelelően. Meg kellene újítani videó filmjeinket és a többszáz darabból álló diasorozatunkat, de nem látom az anyagiak megszerzésének lehetőségét. Nagyon nagy gond, hogy az oktatói létszámunk kevés. A korszerű, kiscsoportos oktatást csak a lelkes, díjas és díjtalan demonstrátorokkal együtt tudjuk megoldani. A műtői segédszemélyzet létszáma is kevés, az oktatási periódusokban rendszeres és tetemes a túlórázás. Emelkedik az anyagi ráfordítás, még ilyen takarékos formában is egyre többe kerülnek a gyakorlatok. Erre mondták, oktassunk műtéttani alapokat kizárólag videóról. Azt kérdeztem vissza, beülne-e egy olyan taxisofőr mellé, aki csak videóról tanult meg vezetni? Elképzelhető a válasz.

Szomorú, hogy a korszerű oktatásba beforgatott anyagiak megtérüléséről milyen vélemények vannak.

Szó érte „a ház elejé”-t, hogy jó jegyeket adunk a félév lezárása illetve a számonkérés alkalmával. Ez így igaz. Mi megtanítjuk a hallgatót, sokat foglalkozunk vele, az alapokat jól megtanulja és tudja, így megérdemli a jó jegyet. Különben is az a véleményem, hogy vérzést csillapítani nem lehet kettesre tudni. Vagy tudja, de akkor azt jelesen, vagy nem, akkor az elégtelen.

A mérce magas, mert megfelelő ismeretanyaggal és gyakorlati készséggel kell útjára bocsájtani az ifjút, és még így is lesznek nehézségei. Ha itt lazák vagyunk, és nem követelünk… Na, de nem is folytatom. Hallgatóink ezt megértik és az első órától kezdve – ahol ezt el szoktam mondani – keményen dolgoznak.” [Számadás, 33–34. o.]

ORVOSTOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK INDÍTÁSA

Tanfolyamaink részben a DOTE orvosképzési-, orvostovábbképzési programon belüli, illetve országos orvostovábbképző programok által szervezettek voltak.

Az Intézet posztgraduális oktatása három részre tagozódott:

1. **Szervezett kurzusok** célfeladatokra:

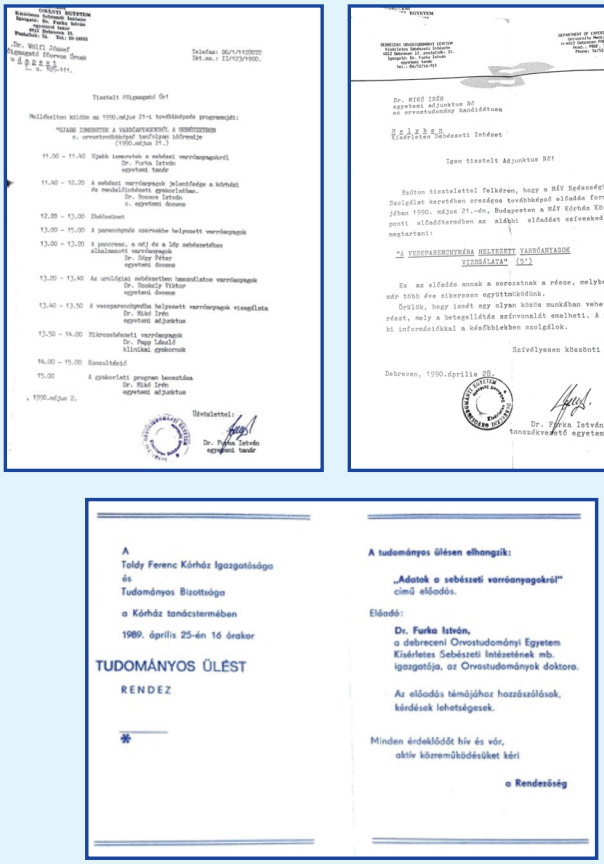
1987 októberétől indultak országos orvostovábbképző programként a varróanyag tanfolyamok, konferenciák ***„Újabb ismeretek a varróanyagokról a sebészetben”*** címmel [163. a)-c) ábra], majd 1989-től kibővülve a téma az urológiai sebészetre is. 1987–1992 között minden év októberében tartottuk ezeket a kurzusokat az Orvostovábbképző Egyetem Orvostovábbképző Kara szervezésével és koordinálásával, szigorú lejelentési kötelezettséggel, az évente történő dékáni felkérőlevelek alapján.

Az első kurzus kezdőnapján 1987. október 22-én nyitottuk meg a „Sebészeti Varróanyagok Múzeuma”-t. A későbbiekben a múzeumról részletesebben lesz szó.

Itt kell szólnunk szintén egy jellegzetes „Furka-féle elv”-ről. Furka István nemcsak a Kísérletes Sebészeti Intézetbe várta a résztvevőket a meghirdetett kurzusokra, hanem bármely Városi, Megyei Kórház vagy Egyetemi Klinikájára, Sebészeti vagy Urológiai Osztályára is elment szakmai előadásokat tartani. Elve volt a legújabb szakmai ismeretekkel mielőbb meg kell ismertetni a kollégákat. Érzékeltetni ennek fontosságát, bemutatjuk a MÁV Egészségügyi Szolgálat keretén belül a MÁV Kórházban tartott továbbképzés programját, az előadó felkérésének módját [163. d)-e) ábra]. Az előadók is nevesek voltak: a DOTE Sebészeti Klinika, Urológiai Klinika, Sebészeti Műtéttani Intézet és Kaposvári Megyei Kórház munkatársai. Sokszor a kórházak meghívóikban is kifejezték e számukra fontos szakmai továbbképzési formát [163. f) ábra] (Cegléd).

163. ábra I. Sebészi varróanyag tanfolyamok: 1990. október 26–27. a Kísérletes Sebészeti Intézetben **a)** előadás, **b)** termékbemutató, **c)** a varróanyagok műtői kipróbálása.

Tisztelt Főigazgató Úr!

Mellékelten küldöm az 1990.május 25-i továbbképzés programját:

"ÚJABB ISMERETEK A VARRÓANYAGOKRÓL A SEBÉSZETBEN"
c. orvostovábbképző tanfolyam időrendje
(1990.május 25.)

11.00 – 11.40 Újabb ismeretek a sebészi varróanyagokról
Dr. Furka István
egyetemi tanár

11.40 – 12.20 A sebészi varróanyagok jelentősége a kórházi és rendelőintézeti gyakorlatban.
Dr. Bozsea István
c. egyetemi docens

12.20 – 13.00 Ebédszünet

13.00 – 15.00 A parenchymás szervekbe helyezett varróanyagok

13.00 – 13.20 A pancreas, a máj és a lép sebészetében alkalmazott varróanyagok
Dr. Nagy Péter
egyetemi docens

13.20 – 13.40 Az urológiai sebészetben használatos varróanyagok
Dr. Szokoly Viktor
egyetemi docens

13.40 – 13.50 A vesegyarapodásba helyezett varróanyagok vizsgálata
Dr. Mikó Irén
egyetemi adjunktus

13.50 – 14.00 Közreműködő varróanyagok
Dr. Papp László
klinikai szakorvos

14.00 – 15.00 Konzultáció

15.00 A gyakorlati program bemutatása
Dr. Mikó Irén
egyetemi adjunktus

1990.május 2.

Üdvözlettel:
Dr. Furka István
egyetemi tanár

Dr. MIKÓ IRÉN
egyetemi adjunktus MK
az orvostudomány kandidátusa

H e l y b e n

Igen tisztelt Adjunktus Nő!

Ezúton tisztelettel felkérem, hogy a MÁV Egészségügyi Szolgálat keretében országos továbbképző előadás formájában 1990. május 25.-én, Budapesten a MÁV Kórház Központi előadótermében az alábbi előadást szíveskedjék megtartani:

"A VESEPARENCHYMÁBA HELYEZETT VARRÓANYAGOK VIZSGÁLATA" (?!)

Ez az előadás annak a sorozatnak a része, melyben már több éve sikeresen együttműködünk.

Örülök, hogy ismét egy olyan közös munkában vehetünk részt, mely a betegellátás színvonalát emelheti. A további információkkal a későbbiekben szolgálok.

Szívélyesen köszönti Ünt:

Debrecen, 1990.április 20.

Dr. Furka István
tanszékvezető egyetemi tanár

A
Toldy Ferenc Kórház Igazgatósága
és
Tudományos Bizottsága
a Kórház tanácstermében
1989. április 25-én 16 órakor
TUDOMÁNYOS ÜLÉST
RENDEZ

*

A tudományos ülésen elhangzik:

„Adatok a sebészeti varróanyagokról"
című előadás.

Előadó:
Dr. Furka István,
a debreceni Orvostudományi Egyetem
Kísérletes Sebészeti Intézetének mb.
igazgatója, az Orvostudományok doktora.

Az előadás témájához hozzászólások,
kérdések lehetségesek.

Minden érdeklődőt hív és vár,
aktív közreműködésüket kéri

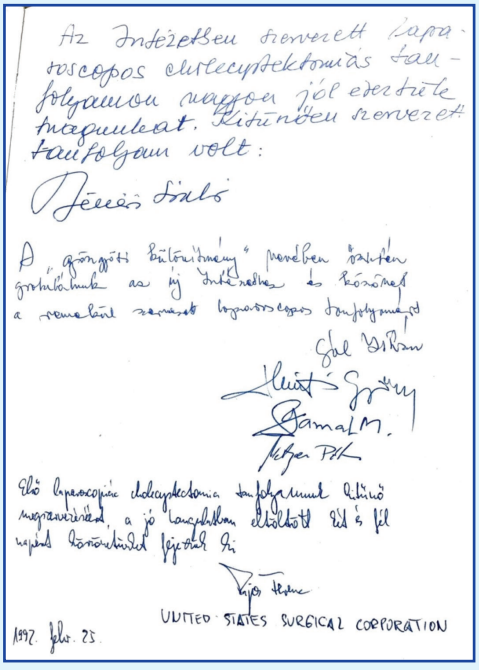
a Rendezőség

163. ábra II. Kihelyezett sebészi varróanyag tanfolyam Budapesten a MÁV Kórházban:
d) a tanfolyam programja, **e)** előadói felkérő levél, illetve
f) a Cegléden tartott előadás meghívója

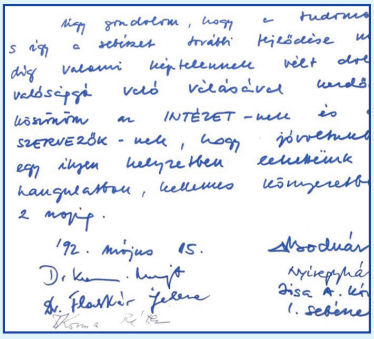
1992-től jelentős szerepet vállalt Intézetünk olyan új speciális sebészeti technikák oktatási módszerének megvalósításában – így magyarországi elterjesztésében is –, mely a sebészetbe robbanásszerűen betört új technika elsajátítását tette lehetővé, fokozva ezzel a klinikai teljesítményt.
1992-ben **kilenc *„Laparoscopos cholecystectomia. Alapismeretek gyakorlati elsajátítása kísérleti állatokon"*** című 2 napos, folyamatos orvostovábbképző kurzust tartottunk **100 résztvevő számára**. 1993-ban is óriási igény volt a tanfolyamok irányába, mely 10 kurzus megtartását jelentette 100 résztvevőnek. Ezt követően évente 6-7 kurzust tartottunk. 1997-ig e tanfolyamok közel 400 sebész számára kerültek megrendezésre továbbképző tanfolyamok formájában (164–166. ábra).

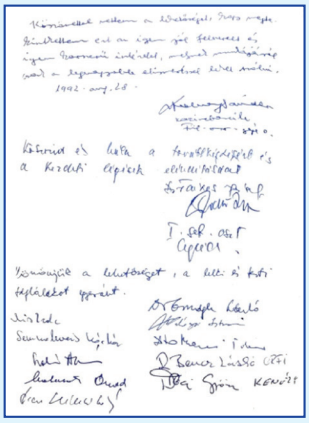

164. ábra Az első laparoszkópos alapismereteket oktató kurzus 1992. február 25-én a „B" műtőben. Felső sor: A bal oldali képen Dr. Gál István, középen a háttérben Furka István professzor Úr e kurzusok szervezője, a középső képen a laparoszkópos szettet biztosító cég képviselői, a jobb oldalon a kurzus további résztvevői. Alsó sor: A kurzus oktatói középen: Gamal Eldin Mohamed és Metzger Péter a kurzus záró ebédjén, a két szélen a résztvevők és a cégképviselők

Az Intézetben szervezett laparoscopos cholecystectomiás tanfolyamon magyar jól eredménye megmutatkozott. Kitűnően szervezett tanfolyam volt:
Jéressi László
A „gróf-gótt Sütőüzemény" pavilonban szívesen gondolunk az új Intézetre és Kórházra a remélhető sikeres laparoscopos tanfolyamokra
Gál István
Metzger Péter
Első laparoscopiás cholecystectomia tanfolyamunk sikeres megrendezéséhez, a jó hangulatban eltöltött két és fél napról szívesen fogunk
Kiss Ferenc
UNITED STATES SURGICAL CORPORATION
1992. febr. 25.

165. ábra Az első laparoszkópos alapismereteket oktató kurzus után írottak 1992. február 25-én a Vendégkönyvbe

166. ábra A harmadik (1992. május 15.) és az ötödik (1992. augusztus 28.) kurzus után írottak a Vendégkönyvbe: „Úgy gondolom, hogy a tudomány, s így a sebészet további fejlődése mindig valami képtelennek vélt dolog valósággá válásával kezdődik. Köszönöm az INTÉZET-nek és a SZERVEZŐK-nek, hogy jóvoltukból egy ilyenen lehettünk jó hangulatban, kellemes környezetben két napig. 1992. május 15. Dr. Bodnár Ákos, Nyíregyháza”

Talán az alábbi 1993. január 19-i Vendégkönyv bejegyzés is jól példázza a tanfolyam résztvevőinek általános véleményét a kurzus fontosságáról:

„A DOTE Kísérleti Sebészeti Intézetének LC tanfolyama jól példázza a tanszék munkájának nagy jelentőségét. A néhány éves új technika alapos és gyakorlati széleskörű megismertetésével sokat tesz az egyetemes magyar sebészet haladásáért. Hálás köszönet az intézet minden dolgozójának. Mezey Károly Kisvárda”

1994-től haladó laparoszkópos kurzusokat is tartottunk sebészeknek, urológusoknak és nőgyógyászoknak is (167. ábra). 1996-ban laparoszkópos varrattechnikák oktatása történt a pécsi Surgitrain kérésére.

167. ábra a)-d) Laparoszkópos varrattechnikák Surgitrain „advanced” kurzus 1996 áprilisában nőgyógyászoknak és **e)-f)** urológusoknak

Igen sok alkalommal a *műtősnők* is megjelentek, így ez nemcsak orvostovábbképzés volt, hanem a *szakasszisztensek továbbképzésé*t is segítette.

1990. március 5–6-án tartottuk az első, kizárólag műtősnőknek szervezett kurzust nagy sikerrel.

1992-ben Klinika és a Kenézy Kórház több mint 30 műtősnőjének szerveztünk Intézetünkben elméleti és gyakorlati továbbképzést.

1993-tól különösképpen vonatkozott ez a speciális képzési forma a laparoszkópos kurzusokra, hisz újdonság volt nemcsak a beavatkozás, de ehhez a beavatkozáshoz más jellegű műtősnői tevékenység kellett, mint a nyitott műtétekhez való asszisztáláshoz, műszereléshez. A műtősnői továbbképzéseket Mikó Irén koordinálta.

1992. október 26–27-én a DOTE továbbképzési programján belül a *családorvosok számára* is egy speciális 2 napos kurzus indítása történt ***„Sebészeti ellátás a családorvoslásban”*** [ld. korábban 115. b) ábra], majd a későbbiekben ***„Műtéttani alapok és azok határai a családorvosi gyakorlatban”*** címmel.

Erre az időszakra így emlékezett vissza Furka professzor:

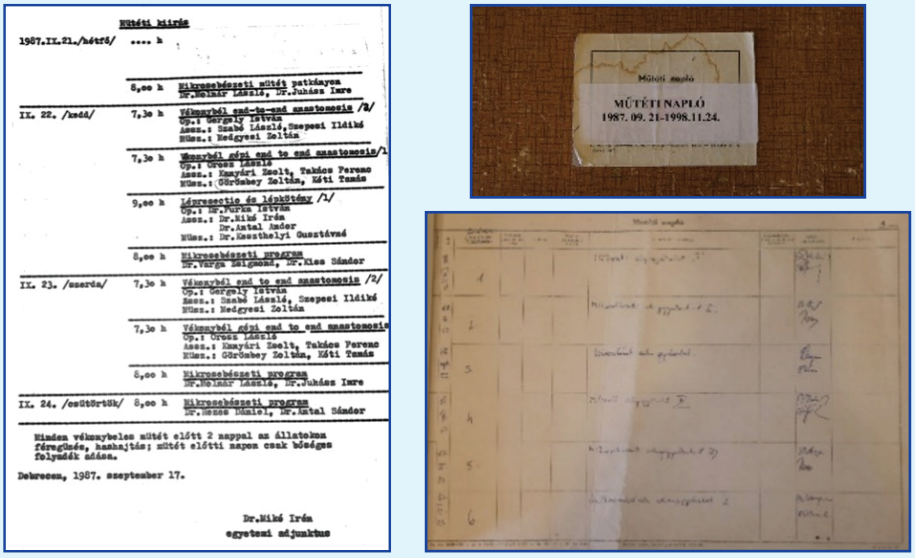
> *„1996-ig a magyar sebészet több mint 30 százaléka vett részt a laparoszkópos alap tanfolyamainkon. Sebészi varróanyagokkak kapcsolatos újabb ismeretek témakörű 8 tanfolyamunkon 174 orvos vett részt.*
>
> *A külföldiek is megjelentek hamarosan az alap és az „advanced” laparoszkópos tanfolyamainkon.*
>
> *Besegítettünk még a műtő asszisztensek továbbképzésében is. „A sebészi varróanyag korszerű ismerete” című tanfolyamon 27 fő vett részt.” [Számadás, 31–32. o.]*

2. **Egyéni jellegű továbbképzés** illetőleg **alapképzés**

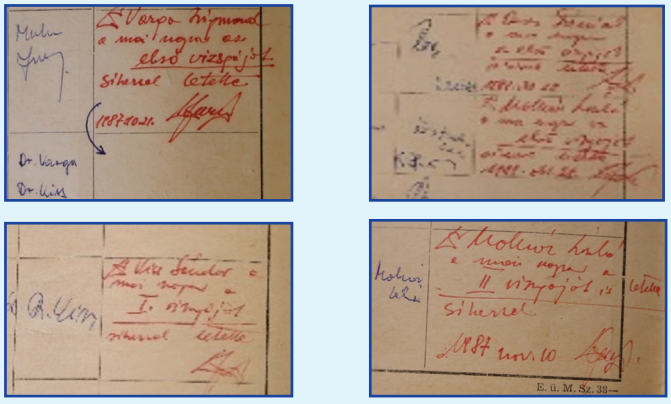
Ezek a képzési forma főként a ***„Mikrosebészeti alapismeretek és gyakorlatok”*** elsajátítására vonatkozott, hisz a mikrosebészeti módszerek használata a kutató munkában egyre terjedt. Egyes manuális szakmáknál a mikrosebészeti módszerek alkalmazása elengedhetelenné vált, alkalmazásával a klinikai teljesítmény fokozható lett. *A video-asszisztált, szinkron, aktív, önkontrollos* és analizáló *képzési forma, melyet Furka professzor dolgozott ki, e téren specialitást jelentett.*

1987. július 1-től kapott kinevezést Záborszky Professzor Úr a Kenézy Kórház Traumatológiai Osztály élére, és szeptembertől 6 munkatársát irányította át egyéni alapképzésre, 4 hónapos időtartamra Intézetünkbe. Az első oktatási nap 1987. szeptember 17. volt, mint ahogyan a műtéti kiírás is megőrizte. Heti négy napon

jött két-két orvos és teljesítette az egymásra épülő feladatsorokat. Az oktatást Furka István irányította, ellenőrizte, melyet a műtőnapló bejegyzései is megőriztek az első vizsgák sikeres letételétől kezdve a kurzus végéig (168–169. ábra), az arteriás és venás anastomosisok sikeres elsajátításával bezárólag.

168. ábra a) A 4 hónapos mikrosebészeti alapkurzus első heti műtéti kiírása a DOTE Traumatológiai Tanszék orvosai számára az 1987. szeptember 21–24. közötti hétre **b)-c)** a „Microchirurgia” Műtő naplójában történő e heti bejegyzésekkel együtt

169. ábra a)-c) Furka István aláírásával igazolta a mikrosebészeti alapkurzus első sikeres vizsgáinak teljesítését Dr. Varga Zsigmond, Dr. Rezes Dániel, Dr. Molnár László, Dr. Kiss Sándor részére 1987. október második felében. **d)** Dr. Molnár László november 10-én II. vizsgáját is sikerrel letette

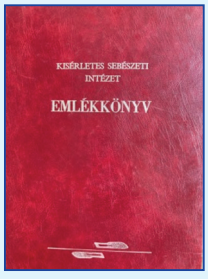
Furka István 10 éves tanszékvezetői jubileuma alkalmából rendezett Tudományos Ülést követően az Intézet Emlékkönyvébe az alábbi bejegyzést tette erről a kurzusról és az azt követő együttműködésről Záborszky Zoltán Professzor Úr (170. ábra):

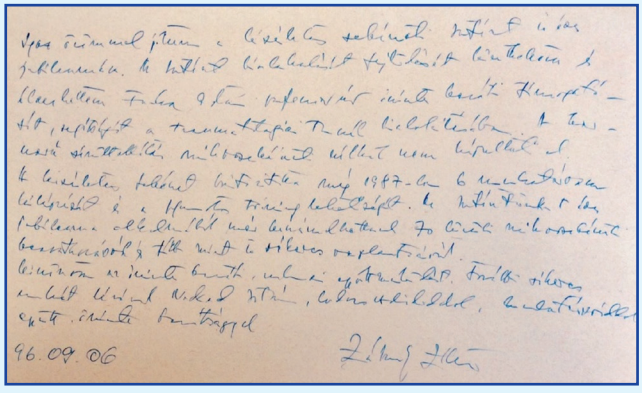
„Igaz örömmel jöttem a Kísérletes Sebészeti Intézet 10 éves jubileumba. Az intézet kialakulását, fejlődését követhettem, és élvezhettem Furka István professzor Úr irántam baráti támogatását, segítségét a Traumatológiai Tanszék kialakításában. A korszerű sérültellátás mikrosebészet nélkül nem képzelhető el. A Kísérletes Sebészet biztosította még 1987-ben 6 munkatársam kiképzését és a folyamatos tréning lehetőségét. Az Intézetünk 5 éves jubileuma alkalmából már beszámolhattunk 70 körüli mikrosebészeti beavatkozásról és több mint 10 sikeres replantációról.

Köszönöm az intézeti baráti, szakmai együttműködést. További sikeres munkát kívánunk Neked István kedves családoddal, munkatársaiddal együtt.

Őszinte barátsággal:

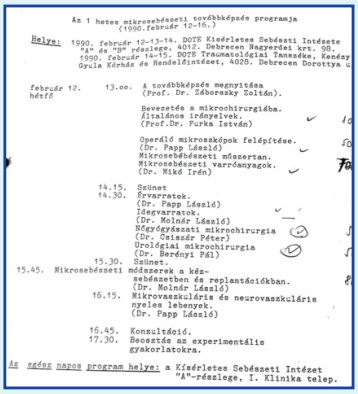
1996. 09. 06. *Záborszky Zoltán”*

170. ábra a) A Kísérletes Sebészeti Intézet 1996. szeptember 6-án, Furka István 10 éves intézetvezetői jubileuma alkalmából nyitott Emlékkönyve. **b)** Záborszky Professzor Úr bejegyzése a mikrosebészeti képzésük kezdeteiről és annak klinikai eredményeiről a traumatológiai betegellátás terén

1990. február 12–14. között szerveztük meg a *HIETE országos továbbképzés programja keretén belül az első egyéni jellegű mikrosebészeti kurzust* ***„Mikrosebészeti alapismeretek”*** címmel. A tanfolyam programját, és a résztvevők bejegyzését a továbbképzésről az intézeti Vendégkönyvből is szeretnénk bemutatni (171. ábra):

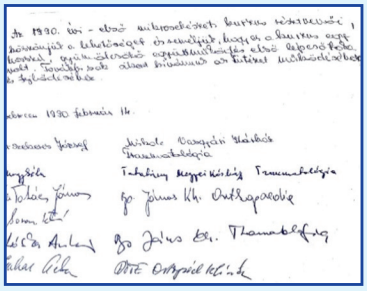

Az 1 hetes mikrosebészeti továbbképzés programja
(1990.február 12-16.)

Helye: 1990. február 12-13-14. DOTE Kísérletes Sebészeti Intézete "A" és "B" részlege. 4012. Debrecen Nagyerdei krt. 98.
1990. február 14-15. DOTE Traumatológiai Tanszéke, Kenéz Gyula Kórház és Rendelőintézet, 4028. Debrecen Dorottya u

február 12. hétfő
13.oo. A továbbképzés megnyitása (Prof. Dr. Záborszky Zoltán).
Bevezetés a mikrochirurgiába. Általános irányelvek. (Prof.Dr. Furka István)
Operáló mikroszkópok felépítése. (Dr. Papp László)
Mikrosebészeti műszertan. Mikrosebészeti varrányagok. (Dr. Mikó Irén)
14.15. Szünet
14.30. Érvarratok. (Dr. Papp László)
Idegvarratok. (Dr. Molnár László)
Négyerűrészeti mikrochirurgia (Dr. Csizsár Péter)
Urológiai mikrochirurgia (Dr. Berényi Pál)
15.30. Szünet.
15.45. Mikrosebészeti módszerek a kézsebészetben és replantációkban. (Dr. Molnár László)
16.15. Mikrovaszkuláris és neurovaszkuláris nyelesz lebenyek. (Dr. Papp László)
16.45. Konzultáció.
17.30. Beosztás az experimentális gyakorlatokra.

Az ezész napos program helye: a Kísérletes Sebészeti Intézet "A"-részlege, I. Klinika telep.

171. ábra Az országos orvostovábbképző program keretén belül meghirdetett első mikrosebészeti kurzus **a)** programja és a **b)** résztvevőinek bejegyzése a továbbképzésről **c)** a Kísérletes Sebészeti Intézet 1987–1996 közötti Vendégkönyvében

„Az 1990. évi első mikrosebészeti kurzus résztvevői köszönjük a lehetőséget és reméljük, hogy ez a kurzus egy hosszú, gyümölcsöző együttműködés első lépcsőfoka volt. További sok sikert kívánunk az Intézet működéséhez és fejlődéséhez.

Debrecen, 1990. február 14.

Szekeres József, Miskolc, Vasgyári Kórház Traumatológia
Nagy Béla, Tatabánya Megyei Kórház Traumatológia
Takács János, Budapest János Kórház Ortopédia
Lóska András, Budapest János Kórház Traumatológia
Juhász Csaba, DOTE Ortopédiai Klinika”

[Részlet a Kísérletes Sebészeti Intézet „Emlékkönyv”-éből]

3. **Szinten tartó, kondicionáló és begyakorló képzés**

Ez a képzési forma főképpen mikrosebészeti vonatkozású volt, jellegzetességénél fogva, hisz ha valaki a már ismert technikát nem gyakorolta egy ideig, ismét „ujjaiba kell tenni” a módszert. Laparoszkópia vonatkozásában a már ismert technikával a humán alkalmazás előtt tapasztalatokat szerezhetett élőben a sebész.

Az 1986-tól indított mikrosebészeti alap-, majd később továbbképző kurzusaink (172. ábra) országhatáron kívülről is vonzották az érdeklődőket (Ausztria, Lengyelország, Izrael, Hollandia, Anglia).

172. ábra 80 órás mikrosebészeti kurzus résztvevői 1993 októberében

Több mint egy évtizeddel később az egyik továbbképzésen résztvevő kollega bejegyzése talán összegzése is lehetne a Furka-féle mikrosebészeti alapképzés szakmai tartalmának és szellemiségének, s egyben magyarázata is lehet annak, miért is volt olyan vonzó s miért maradt meg annak végig ez a kurzus, még e könyv írásának idején is.

„Köszönettel tartozom Furka Professzor Úrnak és minden Munkatársának azért, hogy kitalálták ezt a típusú mikrosebészeti képzést, azért, ahogyan ezt művelik, s ahogy az intézet minden Munkatársa segíti az idelátogató tanulni vágyót.

Köszönöm, hogy két hetet tölthettem el ebben a „cerebro-manualis" paradicsomban.

Tisztelettel:

Sasvári dr.

1998. március 27."

[Részlet a Kísérletes Sebészeti Intézet „Emlékkönyv"-éből]

SEBÉSZ REZIDENS/SZAKORVOSKÉPZÉS INDÍTÁSA

A sebész rezidens/szakorvosképzésnek is fontos vezető tagja lett Furka professzor 2000. januártól kezdődően, mely rezidens törzsképzés programjának a műtéttani alapismeretek mellett a mikrosebészeti és a laparoszkópos alapok elsajátítása is két alap pillére lett.

E tanfolyamok tananyaga nagyrészt megfelelt a graduális kurzusok alap tananyagának, de az egyes manuális szakmák speciális igényeihez is kidolgozásra került a képzés anyaga.

ÖSSZEGZŐ GONDOLATOK AZ OKTATÁSI FEJLESZTÉSRŐL

Összegezve ezen igazgatói periódus oktatási fejlesztéseit, Furka professzor úr, az alábbi összegzést tette:

> *„Mindent összevetve – graduális és posztgraduális oktatást – úgy gondolom, hogy a kezdeti nehézségek legyőzésén túl kialakult egy olyan struktúra, amely magán viseli a szükségesség, a gyakorlati készség fokozása, az önálló munkára való nevelés ismérveit az alapképzésben, a postgraduális oktatásban pedig egy komoly gyakorlóterepet, vagy ha úgy tetszik, sebészi training centrum jelleget jelent. Ennek* ***etikai súlyát úgy gondolom, nem kell bizonyítanom”*** *[Számadás, 34. o.]*

Ezt az oktatást fejlesztő, későbbiekben országosan is átvett oktatási mintát ismerhette el a Közokatási Miniszter 1997-ben a Furka professzornak adományozott „A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett”-el, melynek ünnepélyes átadására az 1997. szeptember 7-i tanévnyitó ünnepségen került sor (173. ábra).

A
MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERE

DR. FURKA ISTVÁNNAK

A

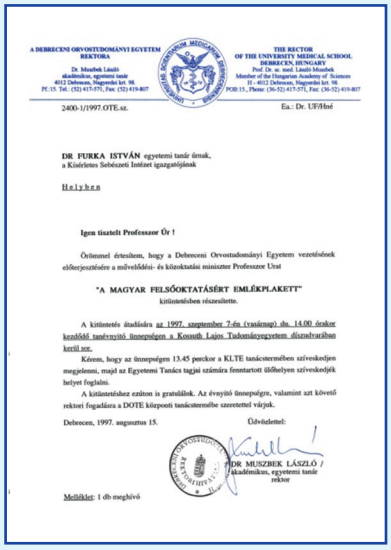
Magyar Felsőoktatásért Emlékplakettet

ADOMÁNYOZZA

1997. június 1.

B U D A P E S T

MINISZTER

A DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORA
Dr. Muszbek László akadémikus, egyetemi tanár
4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.
Pf.:15. Tel.: (52) 417-571, Fax: (52) 419-807

THE RECTOR OF THE UNIVERSITY MEDICAL SCHOOL DEBRECEN, HUNGARY
Prof. Dr. sc. med. László Muszbek
Member of the Hungarian Academy of Sciences
H - 4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98.
POB 15., Phone: (36-52) 417-571, Fax: (36-52) 419-807

2400-1/1997.OTE.sz. Ea.: Dr. UF/Hné

DR FURKA ISTVÁN egyetemi tanár úrnak,
a Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatójának

Helyben

Igen tisztelt Professzor Úr !

Örömmel értesítem, hogy a Debreceni Orvostudományi Egyetem vezetésének előterjesztésére a művelődési- és közoktatási miniszter Professzor Urat

"A MAGYAR FELSŐOKTATÁSÉRT EMLÉKPLAKETT"
kitüntetésben részesítette.

A kitüntetés átadására az 1997. szeptember 7-én (vasárnap) du. 14.00 órakor kezdődő tanévnyitó ünnepségen a Kossuth Lajos Tudományegyetem dísznyarában kerül sor.

Kérem, hogy az ünnepségen 13.45 perckor a KLTE tanácstermében szíveskedjen megjelenni, majd az Egyetemi Tanács tagjai számára fenntartott ülőhelyen szíveskedjék helyet foglalni.

A kitüntetéshez ezúton is gratulálok. Az évnyitó ünnepségre, valamint azt követő rektori fogadásra a DOTE központi tanácstermébe szeretettel várjuk.

Debrecen, 1997. augusztus 15. Üdvözlettel:

DR. MUSZBEK LÁSZLÓ
akadémikus, egyetemi tanár
rektor

Mellékler: 1 db meghívó

173. ábra a) Magyar Bálint a Magyar Köztársaság Művelődési és Közoktatási Minisztere „A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett”-et adományozta Dr. Furka Istvánnak
b) melynek ünnepélyes átadására 1997. szeptember 7-én került sor a Rektori értesítő levél alapján

Orvostörténeti múzeum létrehozása az oktatási tevékenységhez

1987. október 22–23-án az Orvostovábbképző Egyetem megbízásából „Sebészeti varróanyagok" címmel kétnapos továbbképzés volt intézetünkben. Ehhez kötve nyílt meg 1987. október 22-én a „Sebészeti Varróanyagok Múzeuma". A Sebészeti Varróanyagok Múzeumának két tárlója a Múzeum megnyitójakor (174. ábra).

A felszívódó és a nem felszívódó varróanyagokat bemutató tároló szekrényeket már korábban, az intézet „Felső ház" rekonstrukciójánál bemutattuk.

A varróanyag múzeum létrehozásáról az alábbi gondolatokat vetette papírra Furka István professzor úr 1996-ban, a 10 éves tanszékvezetői beszámolójához készült kötetében:

> *„Ez részemről »régi szerelem«, mindig új érdeklődéssel teli, ha megjelenik egy-egy új varróanyag. Több mint 30 éve foglalkozom e kérdéscsoporttal. Néha más munkatársaimat is sikerült megfertőznöm a varróanyagokról szóló tanokkal. Kezdetben csak azért gyűjtöttem varróanyagokat, hogy lehessen mivel dolgozni, de később gondoltam, miért ne lehetne ezt rendszerbe szedve kiállítani, és a mai gyakorlat számára is hasznosítani, hisz az oktatást is szolgálhatja. Ez egy olyan múzeum, amely azért érdekes, hogy aki a varróanyagot a maga valóságában is meg akarja ismerni, az megteheti, ha pedig rendelni akar belőle akkor a katalógus is a rendelkezésére áll, tehát így kapcsolódik ez a múzeum a mához, a gyakorlathoz.*
>
> *A két világháború közötti sebészi varróanyag megőrzése még az eredeti cégek képviselőit is meglepte. Érdekes kis tárgyacskák. E téren is óriási a fejlődés." [Számadás, 112. o.]*

174. ábra A „Sebészeti Varróanyagok Múzeuma" **a)** az első szekrényben a nem felszívódó varróanyagokkal, **b)** a második szekrényben a felszívódó sebészi varróanyagokkal

A legrégebbi varróanyagokból – melyekből sebész főorvosok Dr. Póczik Miklós Makóról, Dr. Juhász Tibor Sátoraljaújhelyről, Dr. Gaál Péter Sárvárról, s egy szemészeti műtősnő, Pusztai Erzsébet Szekszárdról ajánlottak fel kedves levelek kíséretében a Múzeum megtekintését követően – mutatunk be néhányat, kedves vendégkönyvi bejegyzésekkel is kísérve (175. ábra).

1988. febr. 19.: „Nagyra értékelem az eredeti ötletet, jó gyüjtő munkát kívánok, ide a pathológus varró-cérnája nem illik be. A sebészet oktatását hasznosan szolgálhatja ez az ügyes kezdeményezés. Ilyen még a British Museumban sincs. Gomba Szabolcs"

1988. febr. 27.: „A varróanyag múzeum, az állatműtő és az intézet munkastílusa mindmind felejthetetlen élményt nyújtott. A varróanyagoknál is biztosabb és maradandóbb kapcsolatot biztosít azonban a jó kollegalitás és barátság szála, amely szövetbarát, nem felszívódó és örökké tart. Dr. Kiss János, Dr. Végh Márta"

„A korábbi és a jövőbeni együttműködés reményében őszinte szívvel gratulálok a megújult Intézet valamennyi Munkatársának. Külön nagy élmény számomra az egyedülálló „Varróanyag Múzeum", amely nagy segítséget jelent az oktatásban és a sebész képzésben. Csak így tovább, az egyetem és az itt dolgozók érdekében. Dr. Balázs György"

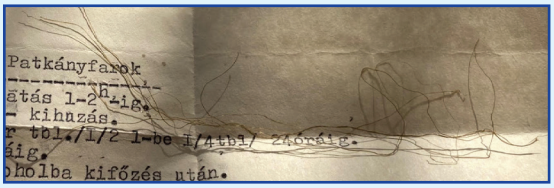

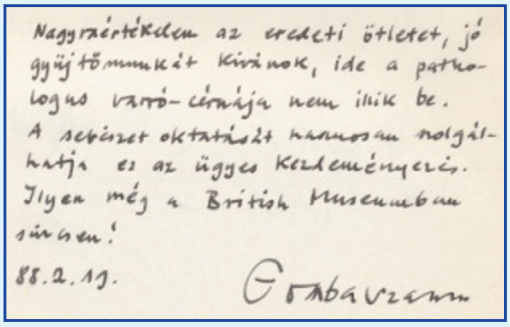

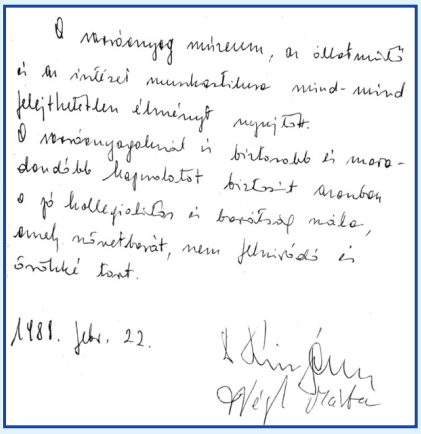

175. ábra a)-g) Gyűjteményünk legrégebbi darabjai a második világháború előtti időkből.
h) Speciális szemészeti célra készített – patkányfarokból előállított – varrószálak

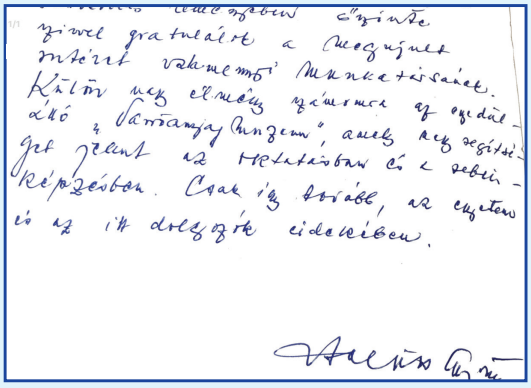
Nagyrészt kelem az eredeti ötletet, jó gyűjteményt kívánok, ide a patho-logus varró-czérnája nem illik be. A sebészet oktatását harmonikusan segíthetja ez az ügyes kezdeményezés. Ilyen még a British Museumban sincsen!

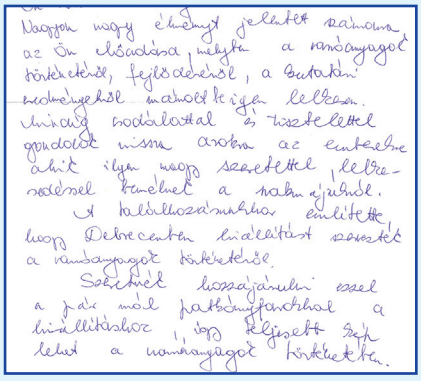
88.2.19. Gomba Szabolcs

A varróanyag múzeum, az állatmúzeum és az intézeti munkaterület mind-mind felejthetetlen élményt nyújtott. A varróanyagoknál is bőbeszédű és mosolyogtató magyarázatot hallottam arról a jó hallgatóságban is bővelkedő másfél, annyi mondanivalót, nem felnövekvő és érdeklő tanár.

1981. febr. 22.

Patkányfarok

Sterogenölos áztatás 1-2 h-ig.
Bőr mosás-lemosás- kihúzás.
Oxycianátos o,25gr tbl./I/2 l-be I/4tbl/ 24óráig.
Merfen 2%os 24 óráig.
Steril 96%-os alcoholba kifőzés után.
Szálazás.
Szálkifejtés-kévézés.
Kötőhártya varrására.

175. ábra i)-j)-k) Gomba Szabolcs, Kiss János és Balázs György professzorok elismerő szavai a Múzeumról 1988-ban az Intézet Vendégkönyvében,
l)-m) Pusztai Erzsébet leveléből részlet a patkányfarokból készített varrószál „receptúra”-jával

KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG, KUTATÓCSOPORTOK, TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK, SZAKMAI KAPCSOLATOK

Intézeti kutató munkánk ebben a periódusban talán három részre tagolhatóak: 1) Saját kutatásaink, 2) Kollaboratív kutatások, 3) Egyéb jellegű kutatási feladatok

IV. táblázat Az intézet kutatási témái 1986–2000 között

Kutatási témák	**Témavezető**/Résztvevők
experimentális urológia	**Furka István**
- szervmegtartó műtéttechnikai lehetőségek a vese sebészetében	Mikó Irén
- sebészi varróanyagok	Pintér József
- újabb sebészi ragasztóanyagok	Szabó Zoltán
- vesekonzerválási lehetőségek	Szokoly Viktor
- vénás vese hypothermia	Hauck Mátyás
- extracorporális vesesebészet	
- uretero-ilealis anastomosisok	Varga Attila, Simon Gizella
experimentális sebészet	**Furka István**
• hasi parenchymás szervek szervmegtartó sebészete	Mikó Irén
- lépmegtartó műtéti technikák (lépresectio, lép-autotransplantatio)	Papp László, Hauck Mátyás, Ignáth Tamás
- sebészi varróanyagok vizsgálata	Tarsoly Emil
- szervkonzerválás – pancreas	Serfőző József, Tóth Jakab Ágnes
- pancreas segment nyerési technika	Hock Csaba, Keszthelyi István
- vékonybél ischaemia, precondicionálás	Bráth Endre
• újabb műtéti lehetőségek	
- májrezekció újabb technikája	Antal Andor
- seromyotomia	Joós Gyula
minimálisan invazív sebészet	**Furka István**
• mikrosebészeti kutatások	
- micro-vascularis PTFE protézisek	Papp László
- mikrosebészeti varróanyagok	Vincze Andrea, Frendl István
• laparoszkópos sebészeti kutatások	
- korai és késői postoperativ szövődmények,	**Gamal E. Mohamed**,
- adhesiók, tumor szóródás	Metzger Péter, Kiss János

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezető jelölése

Kutatási témák	**Témavezető**/Résztvevők
klinikai kollaborációk	**Karmazsin László, Gömöri A.**,
- vénás oxigén kezelés	Balla György
- bonchus reaktivitás vizsgálatok	Nagy Béla,
- urethra pótlás – Bécs	**Wilhelm Hübner**, A. Plas
- húgyhólyag pótlás/stimulatio – Lainz	**W. Hübner**, Porpaczy
- sphincter ani pótlás – Bécs	**Kronberger**, Schwabegger
- lép autotransplantatio –Tel-Aviv	**Ruben Orda**, Y. Levy
- agyszöveti vénás vérgázanalysis – Giessen, Halle	**M. Menzel,** A. Rieger, S. Roth
- enteralis-parenteralis táplálás	**Sápy Péter**
- hasűri adhesiók	**Ender Ferenc**, Rosiváll László
- osteochondralis allograftok vizsgálata	**Bakay András**
- enossealis implantatiok – Giessen	**Pohl Y. Schubert S.**
- thromboemboliás profilaxis	**Szűcs Gabriella**
- pajzsmirigy cryo-preservatio	**Gál István**
- pancreas preserváció – Bratislava	**V. Holec**
- lépautotranszplantáció egerekben – London/Kanada	**Robert Zhong**, David Kelvin
- chronicus pancreatitis – Rostock	Voithe, Koch

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezető jelölése

Bornemisza professzor nyugdíjba menetele után az intézet tovább folytatta korábbi tevékenységét. Saját kutatásokra elmondható, hogy igyekeztünk befejezni illetve átmenteni azokat a témákat, amelyek még Bornemisza professzor úr idejéből részben közös, részben saját kutatási témák voltak.

Az *urológiai kutatások* jórészt a vese szervmegtartó műtéti lehetőségeivel foglalkoztak: a különböző típusú veserezekciós műtétek bioplasztokkal, szövetragasztókkal és a legmodernebb szintetikus varróanyagokkal történő ellátási lehetőségeire vonatkoztak – nagyrészben az Urológiai Klinikával együttes kollaborációban – Pintér József professzorral és Szabó Zoltán adjunktus Úrral. Az újabb technikai lehetőségek magukban foglalták a vese vénás hypotermiában végzett műtéteket, valamint az extracorporális vese sebészet lehetőségeit is. Ez a kísérlet sorozat már korábban elkezdett munka befejezése volt, egy kísérletes és klinikai közös kandidátusi disszertáció elkészítésével.

A korábban végzett urológiai jellegű kutatómunkájuk alapján Furka István nagy doktori disszertációját, míg Mikó Irén kandidátusi disszertációját készítette el és nyújtotta be.

De ezen disszertációk megvalósulásának „történetéhez” is vissza kell nyúlni a „Kék füzet”-ben talált valós leírásokhoz.

Előzményként ugyanis az 1987. február 12-i Egészségügyi Közlönyben megjelent egyetemi tanári kiírásra benyújtotta pályázatát Furka István, de rövid időn belül ezt a beadott pályázatot visszavonásra javasolták számára, hiányolva, hogy nincs nagy doktori disszertációja, nincs megfelelő impakt faktor…

Ezekre az információkra is abból a bizonyos „Kék füzet”-ből szerezhettem részletes leírást, melyeket Furka István tett 1987. február 19-én, amikor az akkori tudományos rektorhelyettes ezeket az „elvárásokat” közölte vele, Azt is leírta, hogy

> *„Így még nem beszéltek velem az elmúlt 10 évben. Szörnyű megaláztatásban volt részem…”*

Ehhez a lelki megpróbáltatáshoz mindenképpen be kell mutatni az akkor történteket, melyet „tudománytörténeti kór- és korképnek” is nevezhetnénk.

A „Kék füzet”-be tett bejegyzéseket talán érdemes folyamatában bemutatni, hisz az élet – sőt a hiányosnak ítélt, kifogásolt tudományos munka – példaértékűen ment tovább, kiemelten segítve a klinikusok ún. alkalmazott kutatási igényeit is.

> ***1987. február 12.***
> *Eü. Közlönyben az intézet igazgatói állásra a pályázat megjelent. Ez is valami. reménykedem. Elkezdődik egy kálvária. Mindenki biztat!!!!*
> *?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?! ?!*
>
> ***1987. február 19.***
> *Ezt a napot szívesen mellőztem volna. Az ETT munka bírálatával nem értettem egyet s kihallgatást kértem X. Y. tudományos rektorhelyettestől.*
> *Nem erről beszél, hanem miért nem vagyok doktor, miért nincs impakt faktorom, X. Y. a professzori pályázatom nem tudja garantálni, hogy az leszek, nem hallgat el semmit, talán egy jó program megmenthet – nem is hagyott válaszolni – lerohant, úgy beszélt velem, mint egy kutyával – érveimet meg sem hallgatta – rohant Amerikába – szóval ……így még nem beszéltek velem az elmúlt 10 évben. Szörnyű megaláztatásban volt részem. Miért kell ezt nekem tűrni?*

1987. február 23.

NOVIKI című vállalattal Antal Andor dr máj compressiós dolgát tárgyaltam meg. Szóval valami pénzmag jó lenne az Intézetnek meg a népeknek is.

Ma volt még Sántha Sándor traumatológus főorvos a Kórházból – kísérlet ügyben. Divatban vagyunk. Izületi tok megerősítést akar csonthártyából. Érdekes – csak itt is a pénz honnan lesz. Egyenlőre a medicus oktató műtét állatain próbálja a dolgokat, ez nem kerül pénzbe.

1987. február 25.

Közben járom a kálváriámat a különböző professzorokhoz. Egy részük igen rendes, egy-kettő – hát mit mondjak róla. Szóval ezt a részét elengedném. Ez egy szörnyű procedúra – vájkáljunk másba büntetlenül – most lehet – te vagy inferioris helyzetben – nem tudsz visszaszólni – veszett egy dolog, de ki találta ezt ki?

1987. március 4.

Ez is szörnyű nap volt. A saját minősítésemet – alázatos tisztelettel X. Y. professzorral Budapesten ebéddel egybekötött megaláztatással kellett végig csinálni. Ha soha nem leszek professzor ezt még egyszer nem csinálom meg. Velem íratják meg a minősítésemet – ami önmagában is egy lehetetlenség s ilyen körülmények között – szörnyű-szörnyű. ….

…Minden pillanatban éreztették velem mély megvetésüket irányomban – igen kedves „gunyoros”stílusban. Mondtam én neked … stb.

Nem kívánom ezt senkinek.

1987. március 5.

A pályázatomat beadtam. Boján párttitkárral beszéltem, azt gondolja, hogy nem lesz semmi gond – azokat is meg kell győzni, akik nem voltak eddig az Intézettel – mondta.

1987. március 6.

A Fórum jól működik – ma munkaértekezletünk van – a szokásos havi eligazítás és megbeszélés. ….

Bejelentem még azt is, hogy a szegedi Kísérletes Sebész Kongresszusra a doktorokon kívül tapasztalatcsere, ill. jó munkájukra való tekintettel eljön Kesthelyiné, Vargáné, Fülöpné és Ványolos Pisti.

Kellemesek ezek a megbeszélések – havi eligazítások.

Majd Nőnapi ünnepséggel ért véget a dolog….

1987. március 9.

Hübner úr telefon: később jön.
Szőke Barna urológus főorvos – újabb kísérlet – beindítva – közvetve ad pénzt rá a Biogál – beépült egy újabb KK-ba – azt mondtam rendben.

1987. március 12.

A MST delegációja Berlinbe – 15-én utazom. Előbb úgy volt, hogy repülök, de előnytelen lett volna – így vonattal megyek oda vissza

1987. április 1.

„Hivatott 1/2 6-ra a Rektor. – Megszakította az Elnökségi ülést, a párttitkárral elkezdték mondani, hogy doktori disszertáció kell – mert most már az a követelmény, – ha rossz véleményt kapok, évekre elásom magam a pályázatra stb.… – Vonjam vissza."

„Jó visszavonom. – Visszavontam a szakma és az intézet megmaradása érdekében"…

„Előtte kellett volna a feltételeket közölni – szemetek voltak. Párttitkár: hát hibáztunk". Egyenes ember nem kell ide, …"

„Az alkalmazott kutatásnak nincs becsülete, nincs impakt faktorom stb. Nem kellett volna kiírni az Intézetet pályázatra – vagy ha igen, akkor az újabb feltételekkel. Ezt elmondták a Hutásnak is. X. Y. el sem olvasta a pályázatomat – hisz Amerikában volt. Előre elhatározták, hogy mit csinálnak. Nem találok bele az elképzeléseikbe. Balázs Gyurit, a Rektort, mindenkit sarokba szorítottak…"

„Nem adom fel – már csak azért is nem adhatom fel – a szakma miatt. Ha csak engem ért volna ez a dolog – akkor mi a fenének eszem magam – nyugodtan elvegetálok valahol, de a hatalmasságok igazságtalanul, gazember módjára, nagyon tisztátalan eszközökkel csinálták! Nem tudom megszerezni az örömet, hogy félre állok…"

„Megígértem, hogy megcsinálom azt a rohadt doktori disszertációt, de ezzel nem leszek különb ember, sőt még a tudományom sem lesz nagyobb."

„Meg sem kérdeztek a terveimről sem, még a fáradságot sem vették."…

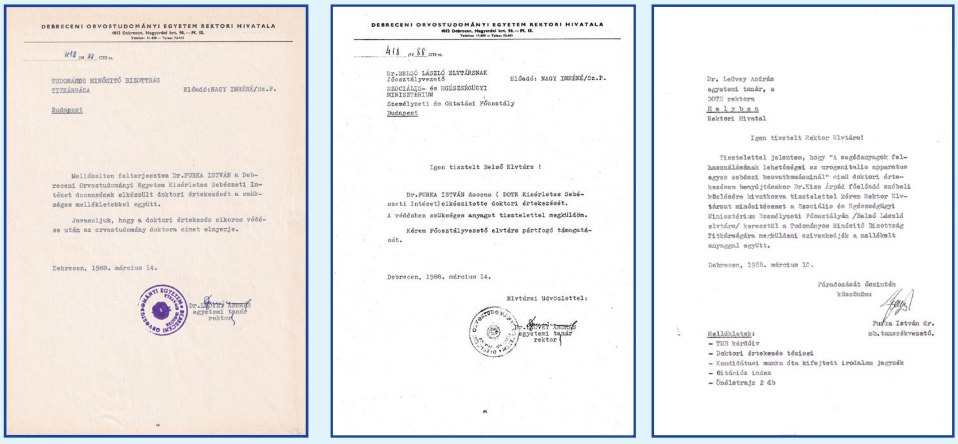
„Mert ha tiszta eszközökkel vereséget szenved az ember nemes versenyben – rendben van – tudomásul kell venni a dolgokat – de ez szemétség.

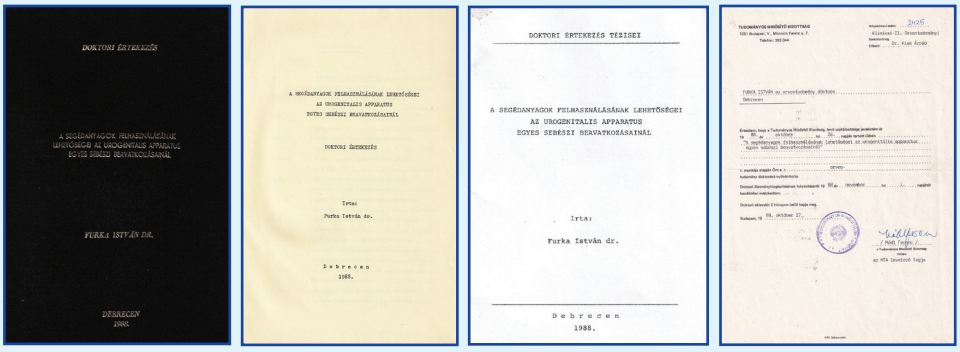
Minden kölcsön visszajár – Nem vagyok bosszúálló – de az igazságtalanságot nem tudom elviselni. Remélem, hogy megadatik még az életemben, hogy törleszszek elsősorban a szakmáért – másodsorban magamért." [„Kék füzet", 59–69. o.]

Az orvostudomány doktora cím elnyerése után akart csak hozzájárulni a DOTE akkori tudományos vezetése, hogy a rektori vezetés újra előterjessze a Kísérletes Sebészeti Intézetbe az egyetemi tanári pályázat kiírását.

Furka István 1988. március 14-én benyújtotta „A segédanyagok felhasználásának lehetőségei az urogenitalis apparatus egyes sebészi beavatkozásainál” c. doktori értekezését.

A disszertációt a DOTE rektorának kellett felterjeszteni a TMB Titkárságára is, és a Szociális és Egészségügyi Minisztérium Szociális és Oktatási Főosztályára is [176. a)-b) ábra]. A doktori disszertációt még ez évben megvédte. Ezt követően a Tudományos Minősítő Bizottság 1988. október 26-án az orvostudomány doktorává nyílvánította [176. c)-f) ábra].

176. ábra Furka István nagydoktori disszertációjának rektori felterjesztése **a)** TMB Titkárságra, **b)** a Szociális és Egészségügyi Minisztériumhoz és **c)** Furka István felterjesztési kérelme. **d)** A disszertáció fedőlapja, **e)** belső lapja, **f)** az értekezés tézisfüzete és **g)** a Tudományos Minősítő Bizottság értesítése az orvostudomány doktora cím megítéléséről

Furka István nagydoktori disszertációját az alábbiakban kívánjuk bemutatni – hivatkozva az előző fejezetrészben elmondottakra is – hisz ekkor még nem volt olyan részletes tudományos adatbázis, mely ezeket rögzítette volna, így célszerű a disszertáció tudományos eredményeit megőrizni az utókor számára.

A disszertáció az alábbi fejezeteket tartalmazta:

1. Bevezetés – célkitűzés
2. Kísérletek a vesén
2.1. A vesébe helyezett varróanyagok vizsgálata
2.2. A vese és az implantálható műanyagok
2.2.1. Kísérletes vesesérülések ellátása polyamid hálóban
2.2.2. A vese revascularisatiója polyamid hálóval
2.3. Megjegyzések a ragasztóanyagokról és az ún. paradox szabály
2.3.1. Kísérletek cyanoacrylat alapanyagú ragasztóval a vesén
2.3.2. A fibrin szövetragasztó és a veseparenchyma
2.3.3. A fibrin és a cyanoacrylat alapanyagú szövetragasztók összehasonlítása hypothermián
2.4. A vese és a bioplastok
2.5. Kombinációs eljárások
2.5.1. Polyamid háló és a gelatina bioplast a vese sebfelületének lezárására
2.5.2. A bioplastok és a ragasztóanyagok kombinációja
2.6. Összegzés előtti, mások által készített értékelés
2.7. A fejezet megállapításai
3. A vizelet transport rendszerén végzett kísérletek
3.1.1. Szövetragasztóval zárt ureterotomia
3.1.2. Az ureter vég a véghez egyesítése szövetragasztóval
3.1.3. Transuretero-ureterostomia készítése Hystoacryl-N-Blauval
3.2.1 A húgyhólyag sebének zárása varratok nélkül
3.2.2. Ureteroneocystosmiák készítésének ragasztásos módszere
3.2.3. Vesicoureteralis reflux gátlása polyaethylen billentyűvel
3.3. A fejezet rövid összefoglalása
4. A genitáliákon végzett kísérletek és klinikai eredmények
4.1.1. Here sebfelületének zárása
4.1.2. A here pótlása palliatív megoldásként
4.2. Ductus deferens egyesítése szövetragasztóval
4.3. Rövid összegzés
5. Tézisek
6. Köszönetnyilvánítás
7. Irodalom

A disszertáció tudományos eredményei, tézisei, és a kutatások klinikai hasznosításának lehetőségei:

1. *Kidolgozást nyert a varróanyagokkal kapcsolatosan a reakció index, mely fogalom alatt az értendő, hogy olyan objektív módszer áll rendelkezésünkre, melynek segítségével össze lehet hasonlítani a különböző varróanyagokat a különböző szervekben, szövetekben és ez a varróanyagok alkalmasságának egyik kifejezője lehet.*
2. *A reakció index valamint a műtéteknél nyert tapasztalatok alapján a fel nem szívódó varróanyagok közül a Supramid és a Polyester fonalak, a felszívódóak közül a Maxon és a harmadik generációs Dexon plus ajánlható a veseparenchyma vonatkozásában.*
3. *Egyes varróanyagok más-más módon viselkednek, ha azokat a vesetokba, illetve a veseparenchymába helyezik.*
4. *A polyamid háló nemcsak a kísérletes vesesérülések ellátására alkalmas, hanem megkísérelhető revascularisatios célokra is használni, mint különleges eljárást.*
5. *Sikerrel lehetett cyanoacrylat alapanyagú szövetragasztót használni a nephropexia kivitelezésére. Az egyes veserészek visszaragasztása inkább a sérülések ellátásában jöhet számításba, mintsem abban, hogy működőképes parenchymát nyerjünk vissza.*
6. *A fibrinragasztó hypothermián is sikeres, mert megtartja a normothermián megszokott ragasztás minőségét és felszívódódóképességét, bár a ragasztási idő kb. kétszeresre nyúlik. Ugyanebben az állapotban cyanoacrylat szövetragasztó hosszú idő után conglomeratum formájában a műtéti területen marad. Annak ellenére, hogy a ragasztás végbemegy, előnytelen helyzet alakul így ki.*
7. *Megfogalmazást nyert még a cyanoacrylat alapanyagú ragasztóanyagok használatánál a paradox szabály is, azaz, ha minél kevesebbet alkalmazunk ebből az anyagból, annál sikeresebb eredményt lehet elérni, mert a sok anyag használata a sikertelenség oka lehet.*
8. *A veseparenchymába helyezett bioplastok alkalmassági vizsgálata azt a célt szolgálta, hogy a kombinációk számára kiindulást jelentsen. Az oxydált celluloset csak a veseparenchymán kívül lehet használni sikerrel – intraparenchymálisan fibrinoid degeneratiós folyamatot indít meg a környezetében. Előnyösek a gelatina és a fibrin alapanyagú bioplastok.*
9. *Az anyagok alkalmazásának kombinációi adják a valódi többletet e téren, nemcsak azért, mert pl. lehet olyan parenchyma zárást készíteni varratok nélkül, melyben az alkalmazott összes anyag felszívódik, hanem másoknak is adhat gondolatokat újabb és újabb lehetőségek kipróbálására.*
10. *Sikeresen lehetett alkalmazni az ureterotomiák zárására megfelelő technikával és minimális anyag felhasználásával a cyanoacrylat alapanyagú szövetragasztót.*
11. *Hasonlóan eredményesen lehetett az ureter end-to-end anastomosisainál is alkalmazni ezt az anyagot.*
12. *A transuretero-ureterostomia készítésénél, mint különleges alkalmazási területen is megállta a helyét a cyanoacrylat szövetragasztó.*
13. *A cystostomiák varratok nélkül egyesíthetők ragasztással is. Vizelet deviatio nélkül a mictios nyomást mind a korai, mind a késői postoperatív szakban a ragasztás eltűrte.*

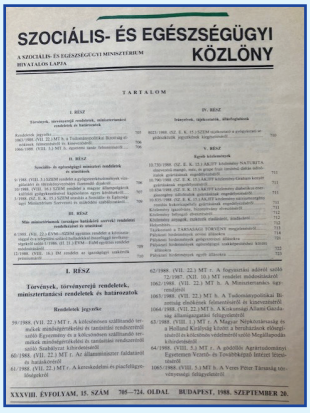
14. *Ureteroneocystostomiák kivitelezésére is lehet a cyanoacrylat alapanyagú ragasztókat felhasználni.*
15. *Különleges alakú víztaszító tulajdonságú és speciálisan rögzített polyethylen fólia alkalmas lehet a vesicoureteralis reflux gátlására.*
16. *Alkalmas módszer mind az auto-alloplasticus mind pedig a varratok nélküli bioplastos és ragasztásos kombinációs eljárás a here sebfelületének lezárására. Ez utóbbinál a varratok elmaradnak, ez a hereállomány további megkímélését teszi lehetővé.*
17. *A ductus deferens ragasztásos egyesítése egyszerű módszer, amely nem igényel különleges felszerelést és technikát.*
18. *A műanyagokkal történő here helyettesítése természetesen palliatív megoldás. A polyamid hálóba foglalt here alakú és kellő nagyságú polyurethan habszivacs alkalmas lehet e célra.*

A nagydoktori értekezés megvédését követően a DOTE kiírta az intézetigazgató egyetemi tanári pályázatot, amely 1988. szeptember 20-án jelent meg a Szociális és Egészségügyi Közlönyben [177. a)-b) ábra].

A pályázat beadását, elbírálását követően – nem egy megszokott időpontban – még évközben, 1989. május 1-jei hatállyal Furka Istvánt egyetemi tanárrá nevezte ki Németh Miklós a Minisztertanács elnöke – a Magyar Közlönyben megjelent 1053/1989. (IV. 30.) MT határozatával [177. c)-d) ábra].

Az egyetemi tanári kinevezést követően a Furka Istvánnal készült interjú a Debreceni Orvostudományi Egyetem lapjában a „Körút" 1989. július/augusztusi számában megjelent, az új intézetvezetőket bemutató sorozatban [177. e)-f) ábra].

EGYETEMI TANÁRI KINEVEZÉS 1989. MÁJUS 1-JEI HATÁLLYAL

SZOCIÁLIS- ÉS EGÉSZSÉGÜGYI KÖZLÖNY

A SZOCIÁLIS- ÉS EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTÉRIUM HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

I. RÉSZ

II. RÉSZ

III. RÉSZ

IV. RÉSZ

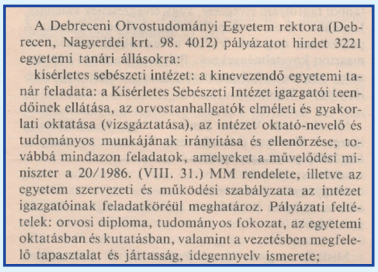
V. RÉSZ

I. RÉSZ

Törvények, törvényerejű rendeletek, miniszterelnöki rendeletek és határozatok

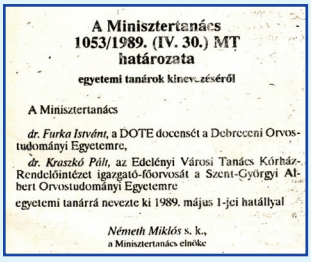
Rendeletek jegyzéke

XXXVIII. ÉVFOLYAM. 15. SZÁM 705—724. OLDAL BUDAPEST, 1988. SZEPTEMBER 20.

A Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora (Debrecen, Nagyerdei krt. 98. 4012) pályázatot hirdet 3221 egyetemi tanári állásokra:

kísérletes sebészeti intézet: a kinevezendő egyetemi tanár feladata: a Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatói teendőinek ellátása, az orvostanhallgatók elméleti és gyakorlati oktatása (vizsgáztatása), az intézet oktató-nevelő és tudományos munkájának irányítása és ellenőrzése, továbbá mindazon feladatok, amelyeket a művelődési miniszter a 20/1986. (VIII. 31.) MM rendelete, illetve az egyetem szervezeti és működési szabályzata az intézet igazgatóinak feladatköréül meghatároz. Pályázati feltételek: orvosi diploma, tudományos fokozat, az egyetemi oktatásban és kutatásban, valamint a vezetésben megfelelő tapasztalat és jártasság, idegennyelv ismerete;

A Minisztertanács
1053/1989. (IV. 30.) MT
határozata

egyetemi tanárok kinevezéséről

A Minisztertanács

dr. Furka Istvánt, a DOTE docensét a Debreceni Orvostudományi Egyetemre,

dr. Kraszkó Pált, az Edelényi Városi Tanács Kórház-Rendelőintézet igazgató-főorvosát a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemre

egyetemi tanárrá nevezte ki 1989. május 1-jei hatállyal

Németh Miklós s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa

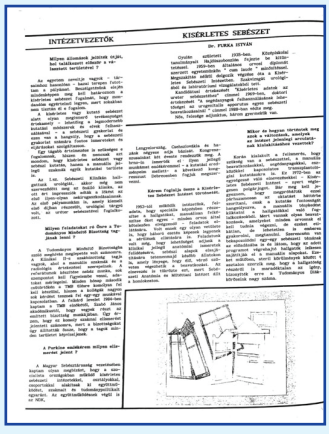
DR. FURKA ISTVÁNT

1053/1989. (IV.30.) MT
sz. határozatával

egyetemi tanárrá
kinevezte

Budapest, 1989. május 1.

Németh Miklós
a Minisztertanács elnöke

INTÉZETVEZETŐK

KÍSÉRLETES SEBÉSZET

Dr. FURKA ISTVÁN

A MA KÍSÉRLETES SEBÉSZETE A HOLNAP SEBÉSZETE

KÖRÚT

7

177. ábra a)-b) Egyetemi tanári pályázat kiírása, **c)** Furka István egyetemi tanári kinevezése a Magyar Közlönyben, **d)** és a kinevezési okmány. **e)-f)** Az egyetemi tanári kinevezést követően a Furka Istvánnal készült interjú a Debreceni Orvostudományi Egyetem lapjában a „Körút” 1989. július/augusztusi számában, az új intézetvezetőket bemutató sorozatban

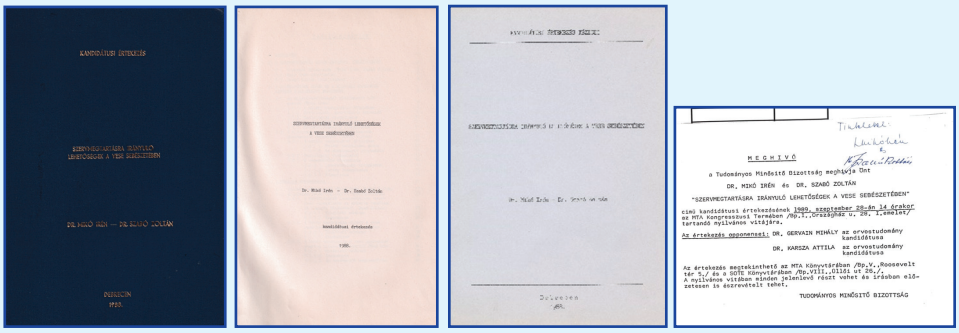
Furka Professzor 1990. május 18-án tartotta meg tanszékfoglaló előadását „Egyes parenchymás szerveken végzett sebészi jellegű kísérletek” címmel a Debreceni Akadémiai Bizottság Székházában.

1988-ban Mikó Irén (Kísérletes Sebészeti Intézet) és Szabó Zoltán (Urológiai Klinika) benyújtották az ezideig még ritkaságszámba menő, közösen készített, elméleti és klinikai kutatásokon alapuló kandidátusi értekezésüket, „*Szervmegtartásra irányuló lehetőségek a vese sebészetében*” címmel, melyet 1989-ben védtek meg (178. ábra).

Ezt követően 1989. október 12-től a Tudományos Minősítő Bizottság az orvostudomány kandidátusává nyílvánította mindkettőjüket (179–180. ábra).

Ez a disszertáció is bizonyította Furka professzor kinevezésekor vallott hitvallását, mely szerint „*…a betegágytól kiinduló kérdést a megfelelő kísérleti modellnek feladjuk, választ várunk rá és kellő interpretálással visszavisszük a kiindulóponthoz. E dinamikus munka különböző fázisaiban az egyenrangú partnerek közös munkája hozhat eredményt…*”

Ez a kutatási elv a transzlációs kutatások mai elnevezés teljesmértékű megfelelője.

178. ábra Mikó Irén és Szabó Zoltán közös kandidátusi disszertációjának **a)** fedőlapja, **b)** belső lapja, **c)** a tézisfüzet fedőlapja és a **d)** nyilvános vita meghívója

A közös disszertáció az alábbi fejezeteket tartalmazta

1. Bevezetés
2. A szervmegtartás egyes kérdései. Célkitűzések
2.1. Irodalmi áttekintés (Mikó Irén, Szabó Zoltán)
2.2. Mikó Irén célkitűzései
2.3. Szabó Zoltán célkitűzései
3. A kísérleteink során és a klinikai kezelések kapcsán alkalmazott módszerek
3.1. Az állatkísérleteknél alkalmazott módszerek (Mikó Irén)
3.1.1. A műtéti technikáról általában
3.1.2. Hűtőoldatok, gravitációs hűtésmód
3.1.3. Radiológiai vizsgálatok
3.1.4. A veseműködés vizsgálata
3.1.5. Fénymikroszkópos vizsgálatok
3.2. A klinikai-sebészi kezelések kapcsán alkalmazott módszerek (Szabó Zoltán)
3.2.1. A műtéti technikáról általában
3.2.1.1. Műtéti behatolási módok
3.2.1.2. Az alkalmazott hűtésmódok
3.2.2. Radiológiai vizsgálatok
3.2.3. A veseműködés vizsgálata
3.2.3.1. Laboratóriumi vizsgálatok
3.2.3.2. Izotóp vizsgálatok
3.2.3.3. Kőanalízis
4. A renális hypothermia
4.1. Irodalmi áttekintés (Mikó Irén, Szabó Zoltán)
4.2. Állatkísérletek regionális hypothermiában
4.2.1. A hűtőfolyadék összetételére vonatkozó vizsgálatok az arteria renálison át végzett hűtéseknél (Szabó Zoltán)
4.2.2. A hűtés technikája direkt a vena renálison keresztül (Szabó Zoltán)
4.2.2.1. Kísérleti módszer
4.2.2.2. Eredmények
4.2.3. A hűtés technikája a vena spermatica/ovarica internán kersztül (Mikó Irén)
4.2.3.1. Kísérleti módszer
4.2.3.2. Eredmények
4.2.3.3. Az eredmények megbeszélése
4.2.4. A vese különböző részein végzett vénás hűtések vizsgálata (Mikó Irén)
4.2.4.1. Kísérleti módszer
4.2.4.2. A kísérletek statisztikai értékelése
4.2.4.3. A planimetriás mérés módszere
4.2.4.4. A planimetriás mérések eredményei
4.2.4.5. A statisztikai és planimetriás értékelésből levonható következtetések
4.2.5. A hypothermiában végzett kísérletek összefoglaló értékelése (Mikó Irén, Szabó Zoltán)

5. Bioplasztok alkalmazásának lehetősége (Mikó Irén)
5.1. Irodalmi áttekintés
5.2. Általános módszertan
5.2.1. Surgicel bioplaszt alkalmazása
5.2.1.1. Kísérleti módszer
5.2.1.2. Eredmények
5.2.2. Egyéb bioplasztok alkalmazása
5.2.2.1. Kísérleti módszer
5.2.2.2. Eredmények
5.3. A bioplasztokkal végzett kísérletek összefoglaló értékelése
6. A ragasztóanyagok és a veseparenchyma (Mikó Irén)
6.1. Irodalmi áttekintés
6.2. Megfigyeléseink a cyanoacrylat alapanyagú szövetragasztóval
6.2.1. Módszer a szövetragasztó anyag szövettani kimutatására
6.2.2. Nephrotomiák zárása normothermián
6.2.2.1. Kísérleti módszer
6.2.2.2. Eredmények
6.2.3. Nephrotomiák zárása vénás hypothermiában
6.2.3.1. Kísérleti módszer
6.2.3.2. Eredmények
6.2.3.3. Összefoglaló értékelés
6.3. Megfigyeléseink a fibrin alapanyagú szövetragasztóval
6.3.1.Nephrotomiák zárása normothermián
6.3.2. Nephrotomiák zárása vénás hypothermiában
6.3.2.1. Kísérleti módszer
6.3.2.2. Eredmények
6.3.2.3. Összefoglaló értékelés
6.4. A ragasztóanyagokkal végzett kísérletek összefoglaló értékelése
7. A bioplasztok és a szövetragasztó anyagok együttes használatának lehetősége vese rezekcióknál vénás hypothermiában (Mikó Irén)
7.1. Kísérleti módszer „in situ" hypothermiában
7.1.1. Ékalakú pólus rezekciók műútéti módszere
7.1.2. Egysíkú pólus rezekciók műtéti módszere
7.1.3. Eredmények
7.1.3.1. Eredmények az ékalakú pólus rezekcióknál
7.1.3.2. Eredmények az egysíkú pólus rezekcióknál
7.2. Kísérleti módszer extracorporális hypothermiában
7.2.1. A vese autotransplantatio kísérletes módszere
7.2.2. A vese rezekciók technikája
7.2.3. Eredmények
7.3. A kombinációs kísérletek összefoglaló értékelése

8. Az állatkísérletek tapasztalatainak összefoglaló értékelése, az eredmények megbeszélése (Mikó Irén)
9. A renális hypothermia alkalmazásának lehetőségei a klinikai gyakorlatban (Szabó Zoltán)
9.1. Irodalmi áttekintés
9.2. A regionális „in situ" hypothermia indikációi
9.3. Az extrakorporális hypothermia indikációi
9.4. Adatok a renális hypothermiában végzett műtéteinkről
10. Korallköves betegeink regionális hypothermiában végzett műtéteinek elemzése (Szabó Zoltán)
10.1. Felületi hűtésben végzett műtétek
10.1.1. A műtétek előtti vizsgálatok eredményei
10.1.2. A felületi hűtés technikai kivitelezése
10.1.3. A vesén végzett műtéti beavatkozások és azok ellátása
10.1.4. Felületi hűtésben végzett műtéti esetünk
10.1.5. A műtétek utáni vizsgálatok eredményei
10.2. Műtétek perfúziós hypothermiában az arteria renálison keresztül
10.2.1. A műtétek előtti vizsgálatok eredményei
10.2.2. A hűtés technikai kivitelezése
10.2.3. A vesén végzett műtéti beavatkozások és azok ellátása
10.2.4. Arteriás hűtésben végzett műtéti esetünk
10.2.5. Tapasztalataink az artériás hűtésmódról
10.2.6. A műtétek utáni vizsgálatok eredményei
10.3. A felületi hűtés és az artériás perfúziós hűtés eredményeinek megbeszélése
10.3.1. A felületi hűtés előnyei
10.3.2. A felületi hűtés hátrányai
10.3.3. Az artériás perfúziós hűtés előnyei
10.3.4. Az artériás perfúziós hűtés hátrányai
10.4. Műtétek perfúziós hypothermiában a vena renálison keresztül
10.4.1. A Műtétek előtti vizsgálatok eredményei
10.4.2. A hűtés technikai kivitelezése
10.4.2.1. Hűtés a vena spermatica/ovarica internán keresztül
10.4.2.2. Hűtés direkt a vena renálison keresztül
10.4.3.A vesén végzett műtéti beavatkozások és azok ellátása
10.4.4. Vénás hűtésben végzett műtéti esetünk
10.4.5. A műtétek utáni vizsgálatok eredményei
10.5. A vénás perfúziós hűtés eredményeinek megbeszélése
10.5.1. A vénás perfúziós hűtés előnyei
10.5.2. A vénás perfúziós hűtés hátrányai
11. A vesedaganatos betegeink regionális hypothermiában végzett műtéteinek elemzése (Szabó Zoltán)
11.1. Irodalmi áttekintés

11.2. A klinikai beteganyag ismertetése
11.2.1. A műtétek előtti vizsgálatok eredményei
11.2.2. A hűtési technika kivitelezése a daganateltávolító műtéteknél
11.2.3. Egyoldali vesedaganat eltávolítása artériás perfúziós hűtésben
11.2.3.1. A műtét előtti vizsgálatok eredményei
11.2.3.2. A vesén végzett műtéti beavatkozás
11.2.3.3. A műtét utáni vizsgálatok eredményei
11.2.4. Kétoldali daganat eltávolítása felszíni hűtésben
11.2.4.1. A műtét előtti vizsgálatok eredményei
11.2.4.2. A veséken végzett műtéti beavatkozások
11.2.4.3. A műtét utáni vizsgálatok eredményei
11.2.5. Egyoldali vesedaganat eltávolítások vénás perfúziós hűtésben
11.2.5.1. A műtét előtti vizsgálatok eredményei
11.2.5.2. A vesén végzett műtéti beavatkozás
11.2.5.3. A műtét utáni vizsgálatok eredményei
11.3. A daganat eltávolító műtétek eredményeinek megbeszélése
12. A klinikai tapasztalatok összefoglaló értékelése, az eredmények megbeszélése (Szabó Zoltán)
13. Tézisek
13.1. Dr. Mikó Irén tézisei
13.2. Dr. Szabó Zoltán tézisei
Köszönetnyilvánítás
Irodalom

A kutatások eredményei, a disszertáció megállapításai a következők voltak

I. Dr. Mikó Irén tézisei

1. *Megállapíthattuk, hogy az anatómiai helyzetből adódóan eltér a bal és a jobb vese vénás regionális hypothermiájának tehnikai kivitelezése.*
   Bal oldalon a vese hűtése lényegesen előnyösebb, biztonságosabb, szövődménymentesen kivitelezhető tekintve, hogy a hűtés a vena spermetica/ovarica internán keresztül végezhető, mely oldalág a hűtés befejezése után szövődmény nélkül leköthető. Így a vena renálist nem kell megnyitni, csak a hűtés időtartamára az artériával együtt leszorítani.
   E hűtésmód alapvető követelménye: a hűtés megindításával egyidőben nephrotomia végzése a hűtőfolyadék elfolyásának biztosítására, a perfúziós nyomásemelkedés kivédésére.
2. *A vese hűtésére a 4-10 °C-os $MgSO_4$ mentes Collins és a Sacks II. típusú hűtőfolyadék egyaránt megfelelő. Folyamatos hűtés esetén 90 percig is biztosítható a corticomedullaris határon mért 20-26 °C-os vese hőmérséklet.*
   A vese megfelelő átmosását szövettanilag is igazoltuk.

3. *A hűtés gravitációs jellegű, mely infúziós állványról 40-45 cm magasságból végezhető, 75-85 percenkénti cseppszám mellett.*
   Így e hűtésmódnak különleges gép-, műszerigénye nincs, a megfelelő perfúziós nyomás illetve veseátmosás biztosítható.
   A módszer biztosítja a szerv védelmét az arteria renalis leszorítása következtében létrejövő irreverzibilis meleg ischaemiás károsodás ellen.
4. *A vese alsó-felső pólusán illetve középső részén a vénás hűtés alatt mért hőmérsékletek igen eltérőek.*
   A hypothermia első öt percében a vese alsó és felső pólusa között 4 °C különbség is lehet, hogy mindig az alsó pólus a hidegebb. Az alsó és középső veserész között 2,15 °C a különbség szintén úgy, hogy az alsó rész hőmérséklete alacsonyabb.
   A hűtött vesék szövettani értékelése és planimetriás mérései alapján megállapítottuk, hogy az alsó pólusban található vénák száma, valamint az erek össz-keresztmetszete mintegy háromszorosa a felső pólusénak.
   A vénás megoszlás ilyen jellegét figyelembe kell venni az alsó pólus műtéti beavatkozásainál (vérzéscsillapításnál, sebfelszín ellátásnál) megelőzve az esetleges vérzéses szövődmények kialakulását. Hasonló jellegű méréseket az általunk hozzáférhető irodalomban nem találtunk.
5. *A jelenleg forgalomban lévő bioplasztok vizsgálata kapcsán megállapítottuk, hogy a veseparenchyma vonatkozásában vérzéscsillapításra, sérülés ellátásra leginkább megfelelő a gelatina alapanyagú Gelaspon és a fibrin alapanyagú Sevac szivacs, mivel szövetkárosodást nem okoznak.*
   Az oxidált cellulose alapanyagú Surgicel használata kerülendő a veseparenchymában, de a rezekciós felszínek összetartására, valamint vérzéscsillapításra használata javasolható.
   A bioplasztok hasonló jellegű összehasonlító jellegű vizsgálatáról a veseparenchymában nincs tudomásunk.
6. *A cyanoacrylat és fibrin alapanyagú szövetragasztók normothermián történő alkalmazása kapcsán megállapítható volt, hogy a sebfelszíneket megbízhatóan, jól összetartják, jó vérzéscsillapító hatásúak, szövetbarát jellegűek, idővel felszívódnak.*
   Használatukkal jelentős mértékű működőképes veseparenchyma megtartása biztosítható.
7. *Kísérletesen e szövetragasztó anyagok alkalmazhatóságát hypothermiás körülmények között a vesesebészetben mi dolgoztuk ki. Alkalmazási módjuk ugyanis hypothermiában eltérő. Polimerizációs idejük megnő, de amíg a fibrinragasztó rugalmasságát megtartja, addig a cyanoacrylat típusú merevebb, nehezebben kezelhetővé válik. Eltérő lesz felszívódási idejük is. A cyanoacrylat ragasztóé lényegesen kitolódik, azaz lelassul. A fibrin ragasztó felszívódási ideje nem változik.*
   Ezek alapján a fibrinragasztó használata előnyösebbnek tűnik a Histoacryl-N blaunál a hypothermiában végzett veseműtéteknél.
8. *A cyanoacrylat típusú szövetragasztó anyag szövettani kimutatására módosított eljárást dolgoztunk ki, mely a ragasztóanyag maradványait élénk vörösre festi.*

A módszer igen megbízhatónak bizonyult a Histoacryl-N blau ragasztó speciális megfestésére, mikromennyiségének a kimutatására.
Így a ragasztóanyag szervekben való sorsát, lebomlását, felszívódási idejét megbízhatóan követni tudtuk.

9. *Az „in situ" vénás hypothermiában végzett vese rezekcióknál a veseseb zárásánál a bioplaszt és a cyanoacrylat alapanyagú szövetragasztó együttes használata esetén kiküszöbölhetők a nagy, átöltő öltések parenchyma károsító hatásai, és így biztosítható a minél több működőképes veseszövet megmentése.*
Ezen anyagok alkalmazása a metszett sebfelszínek megbízható összetartását biztosítja a jó vérzéscsillapító hatás mellett.
A módszer tehát a szervmegtartásra irányuló lehetőségek körét bővíti. Használatukkal a vesén végzett sebészi beavatkozás ideje lényegesen csökkenthető a hagyományos eljárásokhoz képest.
10. *A vese regionális hűtését extracorporális úton is kiviteleztük a vena renálison keresztül. A vese rezekciók ellátására e hűtésmód mellett is megfelelő volt a bioplaszt és a ragasztóanyag együttes alkalmazása.*
E típusú kísérleteink során a vese autotransplantatio módosított technikáját is kidolgoztuk kutyákon.
11. *Állatkísérleteink alapján megállapítható, hogy a vese vénás szárán át létrehozott regionális renális hypothermia, a megfelelő bioplaszt, valamint a szövetragasztó anyagok használata a vesesebészetben a szervmegtartásra irányuló lehetőségeket bővíti. Használatukkal nagyobb mennyiségű működőképes veseparenchyma óvható meg az irreverzibilis szöveti és funkcionális károsodástól.*

II. Dr. Szabó Zoltán tézisei

I. Kísérletes vonatkozások:

1. *A vese artériás szárán át történő hűtéseknél megállapítottuk, hogy bármely általunk használt hűtőoldathoz Papaverint adva, a vesék gyorsabban hűltek le, mint Lidocain adásakor. Szövettani vizsgálataink kimutatták, hogy Lidocain hatására csak a vesék kéregállományának cortex corticise-ben tágak a venae stellatae ágai, s a kapillárisok Papaverin esetén ezek erek tágasságán túlmenően a kéregállomány mélyebb részeiben és a velőállományban is mindenütt sinus-szerűen tágult erek láthatók. Tehát a Papaverin adagolása esetén a vese vértelensége jobban biztosítható.*
2. *A vese vénás szárán – direkt vena renálison – keresztül történő regionális hűtésnél a vese mintegy 10 perc alatt hűl le 20-26 °C-ra 4-10 °C-os hűtőoldat használata esetén. Szövődmény előfordulhat, melynek oka, hogy a venotomia zárását követően szűkület, esetleg thrombus alakulhat ki a varrat vonalnál.*
E szövődmény kialakulása csökkenthető megfelelő érvarrat technikával. E hűtés módnál lényeges az elfolyás biztosító nephrotomia azonnali elvégzése.

II. Klinikai vonatkozások:

3. *A regionális hűtési eljárással operált, jórészt beszűkült veseműködésű betegnél nyert 64 műtét tapasztalatainak alapján megállapítottuk a következőket:*
   A vese regionális hűtésére napjainkban is szükség van. Egyrészt bizonyos esetekben a veséből a korallkövek eltávolítása csak műtéti beavatkozással történhet az ESWL, és a PCN végzésének lehetősége mellett is, másrészt bizonyos esetekben csak így végezhető el a soliter veséből, megfelelő precizitással, vesekárosodás előidézése nélkül a daganat eltávolítása.
   A több mint 10 éves klinikai, részben állatkísérletes tapasztalataink alapján, olyan hűtési eljárás alkalmazására törekedtünk, amely az említett esetekben a legkevesebb szövődménnyel jár, és ezért döntöttünk a vena renálison át történő vesehűtés mellett.
   Bal oldali vese korallkő műtéteinél:
   – *A vena spermatica/ovarica internán vagy a vena suprarenalison keresztüli hűtés a kívánatos, mely kiküszöböli az érszövődményeket. A hűtés, mely gravitációs jellegű, a műtét folyamán végig fenttartható, így a kellő hypothermia biztosítható. A vénás hűtés elkezdését követően a marginális nephrotomia vagy pólus rezekció azonnal elvégezhető. Nem kell megvárni, amíg a vese a szükséges hőmérsékletre lehűl, ugyanis a hilus leszorítása mellett a hűtés a műtét lényegi részének elvégzéséig folytatható, a hűtőfolyadék ugyanis az átvágott vénákon keresztül a parenchymát folyamatosan tovább hűti.*
   Jobb oldali veseműtéteknél:
   – *Megfelelő lehet az egyszerűen kivitelezhető felületi hűtés, de ez nem biztosítja a vese vértelenségét, és az anaerob jellegű anyagcseretermékek folyamatos elvezetését. A hűtőeszköz akadályozhatja a sebészt a munkájában.*
   – *Artériás hűtésben is operálhatunk a jobb oldali vesén, de reális veszély lehet a punkciót követő vérzés, trombózis vagy szűkület. E hűtésmód vékony, gracilis artériáknál vagy több artéria esetén nem használható.*
   – *Ez oldalon a vénás hűtés is kivitelezhető a vena renalis direkt punkciójával az általunk kidolgozott módszer szerint. Ugyanis a tű visszahúzása után a kanül 1 „U" öltéssel rögzíthető, majd a műtét végén a kanül eltávolítását követően két-három 5/0-s Prolen öltéssel a vénán látható szúrás helye zárható, ez érszűkületet soha sem okoz.*
   – *Vénás hűtést követően a szövődmények kialakulásának lehetősége minimálisra csökkenthető.*
   – *A vénás hűtés legfontosabb alkalmazási területe a 200 umol/l creatinin érték feletti veseműködés esetén a veséből történő kőeltávolítás. Ugyanis ekkor az ESWL alkalmazása kontraindikált. A műtét, viszont mint eseteink is mutatták, kellő hidráltság mellett még magasabb creatinin érték mellett is elvégezhető, s intraoperative az ultrahanggal történő kőkeresés, a heges kehelyszárak megtalálása és az ezekből történő kőeltávolítás nyugodtan végezhető, mivel a hypothermiás állapot védi a parenchymát az ischaemiás károsodástól.*

4. *Vesekövesség esetén akkor távolítottuk el hypothermiában a követ, ha a betegnél már korábban több kőeltávolító műtét történt, ha soliter veséről volt szó, ha szükségessé vált a pyelon vagy az ureter korrekciós műtéte is. Beszűkült funkciójú vese esetén még a másik oldali vese mellett is szükséges a regionális hypothermia, ugyanis a hilus leszorítása és a longitudinális metszés vagy a több kisebb radier irányú metszés és a meglévő parenchyma károsodás együttesen hypothermia nélkül további funkció károsodást okoz már 10-20 perces ischaemia esetén is.*
5. *A hypothermiás veseműtéteknél 10 esetben alkalmaztuk az állatkísérleteinkben korábban jól bevált vérzéscsillapító hatású Gelaspon bioplasztot.*
   Szövetragasztó anyag és Surgicel bioplaszt együttes alkalmazásával is operáltunk 3 beteget, ugyancsak az állatkísérletekben kidolgozott módszer szerint. Megjegyzendő, hogy a nagy kiterjedésű felület miatt e három esetben mindig szükséges volt 2-3 biztosító parenchyma öltés is. E célból a hagyományos cat gut-tel szemben alkalmasabb a poliglikolsav alapanyagú Dexon varróanyag használata, ugyanis így lényegesen több működőképes veseparenchyma biztosítható, mint hagyományos technikával.
   Tekintve, hogy az állatkísérletekben bevált bioplasztokat, szövetragasztó anyagokat a klinikumban még nem túl sok esetnél tudtuk alkalmazni, így ezzel kapcsolatosan állásfoglalásra nem törekszünk.
   Az eddigiek alapján úgy látjuk, hogy Histoacryl-N blau hypothermiában történő alkalmazását illetően még további megfigyelések szükségesek.
6. *A vesedaganatos betegeinknél, ahol a hilus leszorítási ideje a daganat eltávolítása és a rekonstrukció miatt általában lényegesen több mint 20 perc, a hypothermia megfelelő módszer a parenchyma védelem céljából.*
   Az adott helyzettől függően a felületi hűtés is és a perfúziós hűtésmód is alkalmazható. Regionális – az esetek nagyobb részében vénás jellegű – hypothermiában vesedaganatot soliter vesés betegen távolítottunk el.
7. *A hypothermiában eddig végzett 64 műtétünk során mindössze egyetlen esetben kényszerültünk postoperatív dialysis kezelésre.*
   A vese kellő fokú hűtése a működőképes parenchyma védelmét megfelelően biztosította.
   Tíz éves tapasztalataink alapján hangsúlyozzuk, hogy a hypothermia nemcsak a szervmegtartást teszi lehetővé, hanem gátolja a veseműködés további romlását, így soliter vese esetén a beavatkozás életmentő is lehet. Amint az esetek bizonyítják a kőeltávolítást követően a betegek chronicus uraemiás állapottal is a megfelelő antiuraemiás kezelés és kőprofilaxis mellett évekig élhetnek.
8. *Összefoglalva megállapítható, hogy a hypothermia bevezetése valamint – arra alkalmas esetekben – a bioplasztok és szövetragasztó anyagok együttes használata a vesesebészetben a szervmegtartásra irányuló lehetőségek körét bővíti, a működőképes parenchyma védelmét biztosítja.*

179. ábra a) A tudomány kandidátusának oklevele Mikó Irén számára a 12782. sorszámmal lett kiállítva. **b)** Mádl Ferenc 1989. október 30-án kelt értesítő levele a fokozat megítéléséről

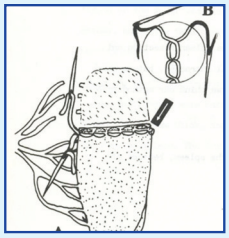

180. ábra A tudomány kandidátusának oklevele Szabó Zoltán számára a 12783. sorszám alatt került kiállításra

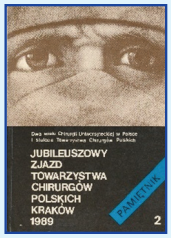
További kutatási eredményeinkről röviden adunk áttekintést

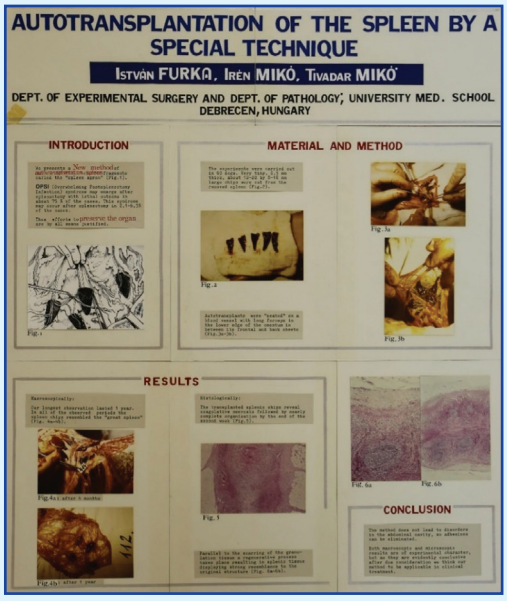
Az *urológiai munkacsoport*ban a későbbiekben kísérletek történtek az arteria renalis időleges leszorítását követhető – magában az érfalban kialakulható – pathomorfológiai és funkcionális, érkontraktilitási változások vizsgálatára és annak kivédési lehetőségeire is. Kollaborációs partnereink az Urológiai Klinikáról, a Pathológiai Intézetből, a Biogal Gyógyszergyárból és az I. Belgyógyászati Klinikáról voltak. Az eredmények idővel két kandidátusi disszertáció részeivé is váltak.

Az ileum conduit, uretero-ilealis anastomosis kísérletes lehetőségeit vizsgálta kollaborációban Varga Attila, Simon Gizella. A kutatási téma eredményei egy kandidátusi disszertációban is megjelentek.

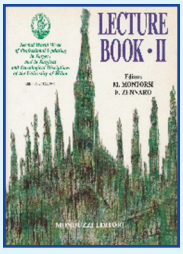
181. ábra a) A léprezekció ölelkező varratsoros megoldása és **b)** a lép-autotranszplantáció technikájának sémás rajza **c)** a krakkói kongresszuson megjelent könyv második kötetének fedőlapja, **d)** bemutatott poszterünk

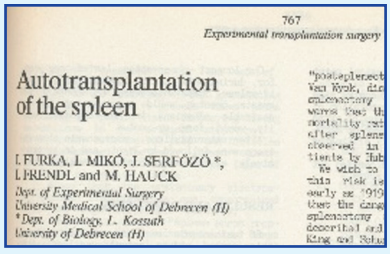
A *hasi parenchymás szervek szervmegtartó sebészete* vonatkozásában kiemelt témánk volt OTKA és ETT kutatási támogatással a lépmegtartó műtéti technikák – a léprezekció és a lép-autotranszplantáció – kidolgozása, majd ezt követően a morphológiai, majd a különböző funkcionális vizsgálatok megvalósítása. Az irodalomban is elfogadott sebésztechnikai megoldásokat dolgoztunk ki, mind a léprezekció, mind a lép-autotranszplantáció vonatkozásában [181. a)-b) ábra]. Irodalmi és saját vizsgálataink alapján a nagycseplesz kettőzetébe ültetett lépdarabok jelentik az autotranszplantáció legsikeresebb megoldását

1988-tól már állatorvos is felügyelte a kísérleteket Sefcsik István személyében.

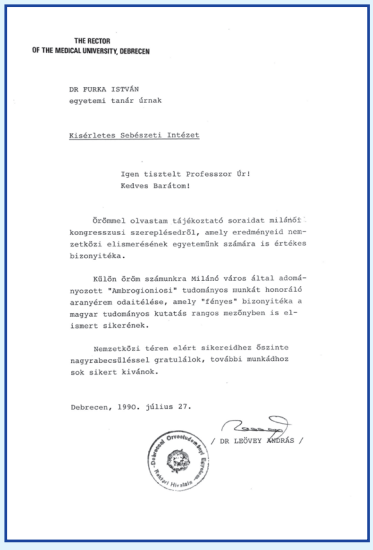
A *lépmegtartó műtéti technikák nemzetközi „áttörése”* azaz *elismerése* először 1989-ben Krakkóban a Jubileumi Sebész Kongresszuson történt, ahol az azt bemutató poszterünknél többszázan fordultak meg [181. c)-d) ábra], igen nagy érdeklődés mutatkozott.

Ezt követően a lép-autotranszplantációs kutatásaiért, valamint a léprezekció technikájának kidolgozásáért, az 1990. július 15-20 között a Milánóban rendezett II. Sebészi Világhéten **„Ambrogino”** aranyéremmel tüntették ki Furka Istvánt, melyet több ezer résztvevő előtt nyújtották át számára (182. ábra).

767
Experimental transplantation surgery
Autotransplantation of the spleen
I. FURKA, I. MIKÓ, J. SERFÖZÖ *,
I. PRENDL and M. HAUCK
Dept. of Experimental Surgery
University Medical School of Debrecen (H)
* Dept. of Biology, I. Kossuth
University of Debrecen (H)

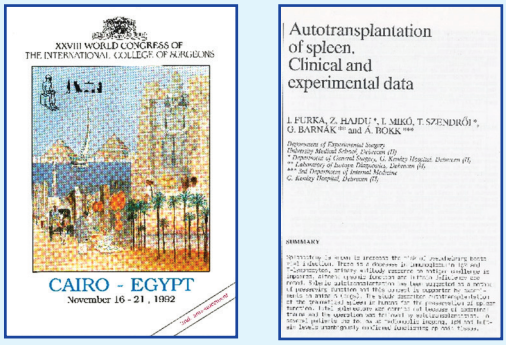

Prof. I. Furka
AMBROGINO
Milano 16 luglio 1990

THE RECTOR
OF THE MEDICAL UNIVERSITY, DEBRECEN
DR FURKA ISTVÁN
egyetemi tanár úrnak
Kísérletes Sebészeti Intézet
Igen tisztelt Professzor Úr!
Kedves Barátom!
Örömmel olvastam tájékoztató soraidat milánói kongresszusi szereplésedről, amely eredményeid nemzetközi elismerésének egyetemünk számára is értékes bizonyítéka.
Külön örőm számunkra Milánó város által adományozott "Ambrogionosi" tudományos munkát honoráló aranyérem odaitélése, amely "tényes" bizonyítéka a magyar tudományos kutatás rangos mezőnyben is elismert sikerének.
Nemzetközi téren elért sikereidhez őszinte nagyrabecsüléssel gratulálok, további munkádhoz sok sikert kívánok.
Debrecen, 1990. július 27.
/ DR LEÖVEY ANDRÁS /

182. ábra a)-b) A II. Sebészi Világhéten Milánóban elhangzott előadás könyvrészletként is megjelent. **c)** Az Ambrogino aranyérem elismerés Furka István e sebésztechnikai módszeréért **d)** Leövey András rektor gratuláló levele

1991-től már az első lép-autotranszplantációs műtétek a Kenézy Kórház Általános Sebészetének és Traumatológiai részlegének együttműködése kapcsán megtörténtek.

Így 1992-ben Kairóban az experimentális kutatások mellett a klinikai alkalmazás eredményei bemutatásra is kerültek, meghívott előadónak felkérve Furka Istvánt. Kollaborációban a lép-autotranszplantációs eredményekről is beszámoltunk a gyermekkorban történő hasi traumát követően (183. ábra).

183. ábra a) A kairói kongresszusról megjelent könyv,
b) az előadásról készült közlemény első oldalával

1994-től indultak el a haematológiai és a mikro-morphológiai vizsgálatok is. Újabb vizsgálatként a perifériás vér phagocytáinak chemilumineszcencia-érték változásának követése történt meg splenectomia és lép-auotranszplantációt követően az Immunológia Laborban Sipka Sándor Professzor úr irányításával.

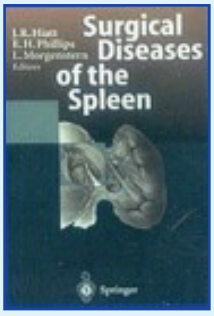
1998-tól elindultak az első vizsgálatok a vörösvérsejt deformabilitás mérésére az autotranszplantált lépdarabkák működésének követésére. Kezdetben a Kórélettani Intézetben Imre Sándor tanár úr és Szikszai Zita segítségével, majd a későbbiekben a saját, újonnan kialakított Haemorheológiai Laboratóriumunkban.

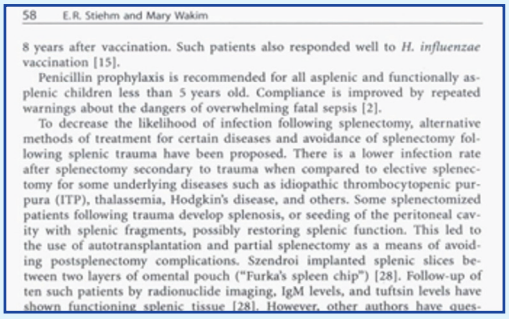
A kanadia Londonnal (Ontario) 1998-tól kiépített kollaboráció kapcsán egerekben valósítottuk meg a lép-autotranszplantációs modellt további immunológiai vizsgálatok céljára is Robert Zhong professzor Úrral és David Kelvinnel.

Izraeli kollaborációban R. Orda professzorral és Y. Levy docenssel vizsgáltuk a nagycseplesz angiogén lipid faktorának szerepét az autotranszplantált lépek revaszkularizációjára. Az eredményekből disszertáció született.

A lép-autotranszplantációs technikáját a **„Surgical Diseases of the Spleen”** c. könyv [184. a)-b) ábra] és a **„Gyermektraumatológia”** c. könyv is közli. A Furka

professzor által kidolgozott lép-autotranszplantációs technika a klinikai gyakorlatban is alkalmazásra került [184. c)-d) ábra].

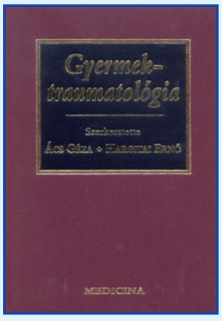

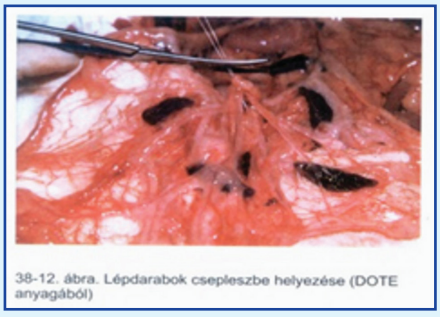

58 E.R. Stiehm and Mary Wakim

8 years after vaccination. Such patients also responded well to *H. influenzae* vaccination [15].

Penicillin prophylaxis is recommended for all asplenic and functionally asplenic children less than 5 years old. Compliance is improved by repeated warnings about the dangers of overwhelming fatal sepsis [2].

To decrease the likelihood of infection following splenectomy, alternative methods of treatment for certain diseases and avoidance of splenectomy following splenic trauma have been proposed. There is a lower infection rate after splenectomy secondary to trauma when compared to elective splenectomy for some underlying diseases such as idiopathic thrombocytopenic purpura (ITP), thalassemia, Hodgkin's disease, and others. Some splenectomized patients following trauma develop splenosis, or seeding of the peritoneal cavity with splenic fragments, possibly restoring splenic function. This led to the use of autotransplantation and partial splenectomy as a means of avoiding postsplenectomy complications. Szendroi implanted splenic slices between two layers of omental pouch ("Furka's spleen chip") [28]. Follow-up of ten such patients by radionuclide imaging, IgM levels, and tuftsin levels have shown functioning splenic tissue [28]. However, other authors have ques-

38-12. ábra. Lépdarabok csepleszbe helyezése (DOTE anyagából)

184. ábra Furka István lép-autotranszplantációs sebészi technikája szakkönyvekben

Pancreas sebészeti kutatások az I. Sebészeti Klinikával folytak, melyek magukba foglalták a parenterális, majd később az enterális táplálás hatásait is a pancreas működésére.

A későbbiekben újraindultak a chronicus pancreatitis vizsgálatok Sápy professzor irányításával, Árkosy Péter, Olvasztó Sándor, Furka István, Mikó Irén részvételével. E témákból egy PhD disszertáció és egy nagydoktori értekezés készült.

A DOTE Rostocki csere-kutatási programjai kapcsán Rostockból intézetünkben végezték a chronicus pancreatitis témakörben állatkísérletes kutatásaikat Voithe és Koch docensek, az I. Sebészeti Klinikával és intézetünkkel közös kollaborációban. Ezen eredményekből is disszertációk születtek Rostockban.

Intézeti pancreas sebészeti vizsgálataink e témakörben a *pancreas szegment nyerés* műtéttechnikájának kidolgozása kapcsán a sebész anatomiai vonatkozásokat vizsgálta *a pancreas transzplantáció* kérdésköréhez csatlakozva.

A *pancreas szegment konzerválás (preservatio) kutatási programjai* is folytatódtak szövettani és elektronmikroszkópos-, valamint funkcionális állapotot kimutató laboratóriumi vizsgálatokkal, kollaborációban a Kossuth Egyetemmel Serfőző József tanár úrral és munkacsoportjával. Folytattuk szakmai együttműködésünket e téren a pozsonyi Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézetével, Vladimir Holec professzorékkal is.

Mikrosebészeti kutatások kapcsán összehasonlító vizsgálatok történtek a különböző mikrosebészeti felszívódó és nem felszívódó varróanyagokkal. Papp László irányításával mikrovascularis PTFE protézisek vizsgálata is történt patkányokban. Furka István ösztönzésére „Mikrosebészet" címmel egyetemi jegyzetet készített Papp László.

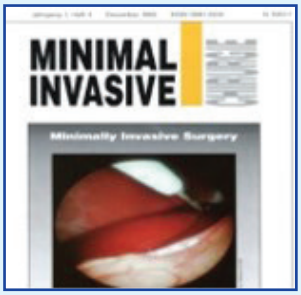
A szolnoki Szemészeti Osztállyal Nagy Zoltán osztályvezető főorvos irányításával mikrosebészeti varróanyagok alkalmazási lehetőségeit vizsgáltuk állatkísérletes modellben, valamint új refraktívv sebész technika kidolgozása is megtörtént a myopia kezelésének céljából.

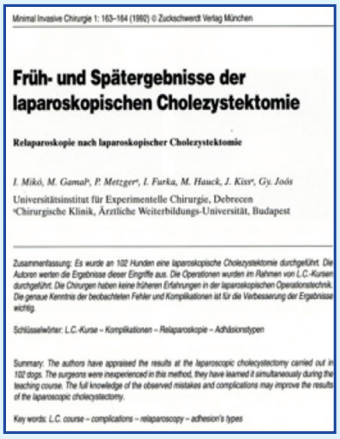
Laparoszkópos kutatások 1992-től Gamal E. Mohamed témavezetésével, Metzger Péter, Kiss János és Furka professzor úr részvételével egyrészt a laparoszkópos technika korai és késői szövődményeit vizsgálták állatkísérletekben, majd a késői adhéziós szövődmények lehetőségeit is tanulmányozták [185. a)-b) ábra].

A pneumoperitoneum szerepének vizsgálata a tumoros sejtek szóródásában is fontos kutatási téma lett, hasonlóan a késői incisionális herniák kialakulásának vizsgálata a laparoszkópos beavatkozásokat követően vagy a hasüregben maradt epekövek által okozott elváltozások vizsgálata révén. A kapott eredmények e szakterületen hiánypótlónak tekinthetők voltak ezidőben. A kutatási eredményekből egy kétszerzős kandidátusi értekezés készült [185. c)-d) ábra].

1995-től a Kenézy Kórház Sebészeti Osztályáról Hajdú Zoltán, Szegedi Zoltán laparoszkópos kutatásai is folytak Intézetünkben, kollaborációban, a gastro-oesophagealis-reflux betegség (GORB, GERD) sebészi megoldási lehetőségeinek bevezetésére. A kutatási erdményekből később Hajdú Zoltán PhD disszertációt készített és védett meg Pécsett.

Laparolift alkalmazásának lehetőségeiről Incze Dénes tanár úr vezetésével folytak megfigyelések intézeti kutatásként (186. ábra).

Minimal Invasive Chirurgie 1: 163–164 (1992) © Zuckschwerdt Verlag München

Früh- und Spätergebnisse der laparoskopischen Cholezystektomie

Relaparoskopie nach laparoskopischer Cholezystektomie

I. Mikó, M. Gamal[a], P. Metzger[a], I. Furka, M. Hauck, J. Kiss[a], Gy. Joós

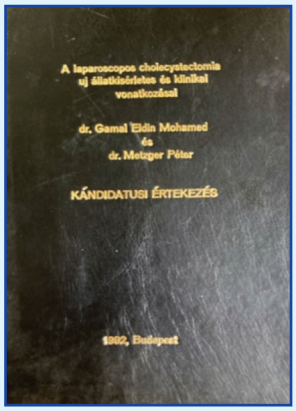
Universitätsinstitut für Experimentelle Chirurgie, Debrecen
[a]Chirurgische Klinik, Ärztliche Weiterbildungs-Universität, Budapest

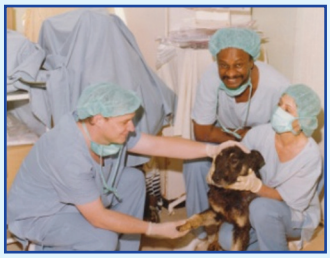
Zusammenfassung: Es wurde an 102 Hunden eine laparoskopische Cholezystektomie durchgeführt. Die Autoren werten die Ergebnisse dieser Eingriffe aus. Die Operationen wurden im Rahmen von L.C.-Kursen durchgeführt. Die Chirurgen haben keine höheren Erfahrungen in der laparoskopischen Operationstechnik. Die genaue Kenntnis der beobachteten Fehler und Komplikationen ist für die Verbesserung der Ergebnisse wichtig.

Schlüsselwörter: *L.C.-Kurse – Komplikationen – Relaparoskopie – Adhäsionstypen*

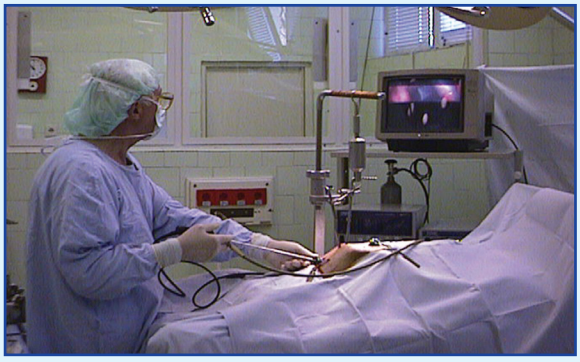
Summary: The authors have appraised the results at the laparoscopic cholecystectomy carried out in 102 dogs. The surgeons were inexperienced in this method, they have learned it simultaneously during the teaching course. The full knowledge of the observed mistakes and complications may improve the results of the laparoscopic cholecystectomy.

Key words: *L.C. course – complications – relaparoscopy – adhesion's types*

185. ábra a)-b) A szakirodalomban szinte elsőként jelent meg közös publikációnk a laparoszkópos beavatkozások szövődmény lehetőségeiről állatkísérletes laparoszkópos kurzusaink műtét alatti tapasztalatai majd relaparoszkópos utánvizsgálatai alapján.
c) Gamal Eldin Mohamed és Metzger Péter laparoszkópos kutatási és klinikai eredményeit az1992-ben készült kandidátusi disszertációjuk tartalmazta.
d) Az első laparoszkópos úton végzett rectum resectio kisérleti állata 6 hónappal a műtét után az operáló csapat tagjaival

186. ábra A laparolift alkalmazásának lehetőségei

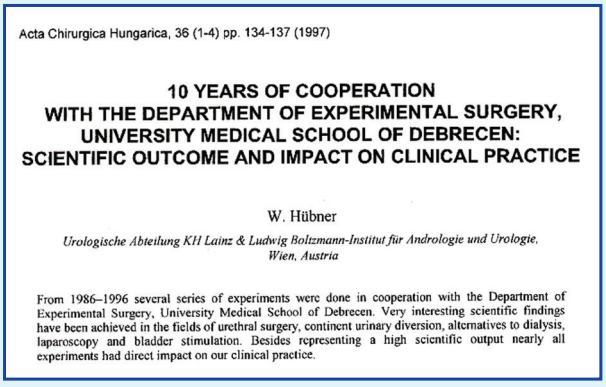
*Pajzsmirigy cryopreservatios és autotranszplantáció*s állatkisérletes vizsgálatok is történtek Gál István és munkatársai (Gyöngyösi Kórház, Sebészeti Osztály) valamint Intézetünk részéről.

Klinikai kutatásokat biztosítottunk a Gyermekklinika számára kísérletes légúti gyulladás okozta bronchus reaktivitás vizsgálatára. A kísérletek eredményeiből Nagy Béla kandidátusi disszertációt készített.

Szívsebészek kutatása kapcsán az intravénás oxygenizáció hatásait vizsgálták Gömöri professzorék együttműködve a Gyermekklinikával. *„Nagyon rendes kollegát ismertem meg Balla tanársegédben (Gyermekklinika)" – bejegyzés a „Kék füzet"-ben.*

Külföldi kollaborációkban Hübner, Porpáczy osztrák urológusok urethra pótlást végeztek. Ők voltak az első külföldi, *„keményvalutában"* fizető kutatók Intézetünkben még 1986 novemberében (lásd korábbi 132. ábrát).

Majd Hübner és Plas docensek a húgyhólyag elektrostimulációs lehetőségét vizsgálták először nyitott műtétben, majd a későbbiekben laparoszkópos implantációt követően. Kutatásaikból két disszertáció készült, sőt egy tudományos közleményükben (187. ábra) a debreceni intézet európai szintű kutatási lehetőségeit is bemutatták (Hübner W.: 10 years cooperation with the Department of Experimental Surgery, University Medical School of Debrecen: Scientific outcome and impact on clinical practice. Acta Chir. Hung. 1997. 36. 134–137.).

Acta Chirurgica Hungarica, 36 (1-4) pp. 134-137 (1997)

10 YEARS OF COOPERATION WITH THE DEPARTMENT OF EXPERIMENTAL SURGERY, UNIVERSITY MEDICAL SCHOOL OF DEBRECEN: SCIENTIFIC OUTCOME AND IMPACT ON CLINICAL PRACTICE

W. Hübner

Urologische Abteilung KH Lainz & Ludwig Boltzmann-Institut für Andrologie und Urologie, Wien, Austria

From 1986–1996 several series of experiments were done in cooperation with the Department of Experimental Surgery, University Medical School of Debrecen. Very interesting scientific findings have been achieved in the fields of urethral surgery, continent urinary diversion, alternatives to dialysis, laparoscopy and bladder stimulation. Besides representing a high scientific output nearly all experiments had direct impact on our clinical practice.

187. ábra Acta Chirurgica Hungarica közlemény Hübnertől az intézeti kutatási lehetőségeinkről

A későbbiekben Ausztriából Schwabegger kezdte el kísérleteit a m. sphincter ani mikrosebészeti rekonstrukciójának lehetőségeiről (188. ábra).

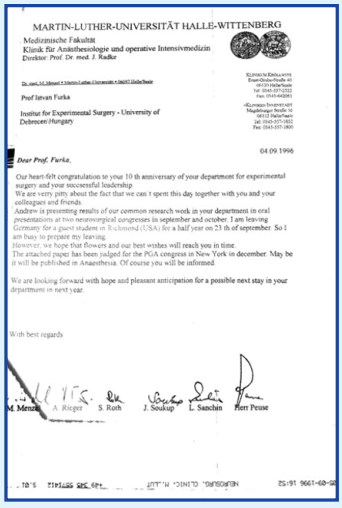

188. ábra A m. sphincter ani mikrosebészeti rekonstrukciójának lehetőségei

Idegsebészeti kutatások is indultak *„fizetős" kutatásként* a Halle-i Idegsebészeti Klinikával Menzel, Rieger Roth, Radke és munkatársaival, melyek közel tíz évig tartottak. Kutatásaik jelentős eredményeket adtak az agyállomány terime növekedéséből adódó tünetek felismerésére, többek között az agyszöveti vénás vérgázanalysis vizsgálatok bevezetésével is. Ők többször is visszatértek Intézetünkbe. Kutatási eredményeikből több disszertáció is készült. Több munkatársunk kollaborációs partnerként szerepelt (189. ábra). A kutatások eredményeként 1997-ben közösen elnyertük az Észak-Rajna Vesztfália Tartomány **„Klüh-díj"**-át.

MARTIN-LUTHER-UNIVERSITÄT HALLE-WITTENBERG
Medizinische Fakultät
Klinik für Anästhesiologie und operative Intensivmedizin
Direktor: Prof. Dr. med. J. Radke

Prof Istvan Furka

Institut for Experimental Surgery - University of
Debrecen Hungary

04.09.1996

Dear Prof. Furka,

Our heart-felt congratulation to your 10 th anniversary of your department for experimental surgery and your successful leadership.
We are verry pitty about the fact that we can t spent this day together with you and your colleagues and friends.
Andrew is presenting results of our common research work in your department in oral presentations at two neurosurgical congresses in september and october. I am leaving Germany for a guest student in Richmond (USA) for a half year on 23 th of september. So I am busy to prepare my leaving.
However, we hope that flowers and our best wishes will reach you in time.
The attached paper has been judged for the PGA congress in New York in december. May be it will be published in Anaesthesia. Of course you will be informed.

We are looking forward with hope and pleasant anticipation for a possible next stay in your department in next year.

With best regards

M. Menzel A. Rieger S. Roth J. Soukup L. Sanchin Herr Peuse

189. ábra A Klüh-Díjat nyert kutatócsoport kísérletei a „Kék műtő"-ben. Köszönetük a sok éves kutatói lehetőségért Furka Istvánnak az 1996. évi tanszékvezetői beszámoló kapcsán

Aneszteziológiai témakörben a tromboembolia profilaxis állatkísérletes vizsgálatai folytak az Ortopédiai Klinikával (Szűcs Gabriella) a többórás csípőprotézis műtétekhez nyújtva állatkísérletes modellen keresztül nyert eredményekkel. Ebből a kutatási eredményekből is PhD disszertáció készült a későbbiekben.

Új ingerlési és elvezetési módszer kidolgozása is megtörtént a trans-oesophageális és transtracheális gerincvelői ingerlés kapcsán Csécsei György professzor úr témavezetésével az Idegsebészeti Klinikáról.

*Szívsebész*eknek *kutatási* lehetőség biztosítása történt az arteria mammaria interna alkalmazhatóságához coronaria műtétek kapcsán Galajda Zoltán, Péterffy Árpád, Maros Tibor, Hallay Judit részvételével. Az eredményekből disszertáció készült.

In-sebészeti beavatkozások történtek altatott tyúkokon Salamon Professzorral [190. a) ábra].

Fogászati implantációs kutatások folytak a giesseni szájsebészeti klinika munkatársaival, mely témából több kongresszusi előadás is elhangzott és egy disszertáció is készült [190. b) ábra].

Bakay András ETT támogatott kísérletei – *osteochondralis allograftok* glükózamin-szulfát in vitro hatásának vizsgálatával a transzplantált porcszövetre, a porcregenerációra – szintén egy kandidátusi disszertációt eredményezett [190. c) ábra].

Ezekről a különlegesebbnek tűnő kisérletekről fotodokummentációkat is kívánunk bemutatni (190. ábra).

190. ábra Különleges kísérletek: **a)** tyúk-inak egyeztetése mikrosebészeti technikával, **b)** szinte elsőként végzett kísérletek a fog-beültetések tanulmányozására kutyákban. **c)** Glükozamin-szulfát hatás vizsgálata az osteochondralis allograftok konzerválására **d)** a kutatócsoport bemutatásával

KK (külső kutatások) megbízások során vizsgáltuk:

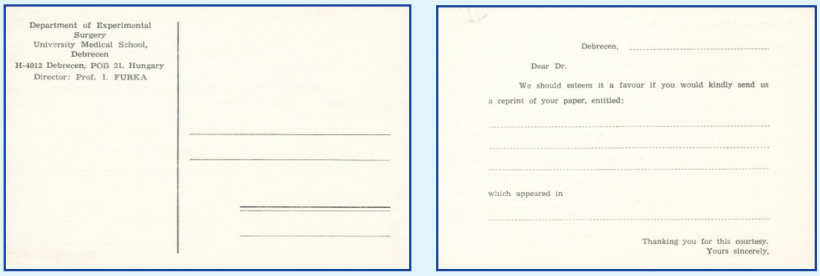
– a *Crupodex sebhintőpor* hatásait a *Biogal Gyógyszergyár*nak. Ez is az első *„fizetős”* vizsgálatok egyike volt 1986 novemberében.

– a *Byosin varróanyagok összehasonlító vizsgálatát* is elvégeztük egy gyári megbízás kapcsán, melyből közlemény is született. Klinikai jelentőségét az eredményeinknek az adja, hogy egy magyar nyelvű nőgyógyászati tankönyv is hivatkozik azokra (Lampé L.: Szülészeti-nőgyógyászati műtéttan I. Medicina Könyvkiadó, pp. 143, 2000.)

– *Felszívódó sebészi kapcsok* (Polysorb stapler) használatával a distalis pancreas rezekció zárásnak állatkísérletes vizsgálatát is elvégeztük a szegedi Sebészeti Klinika munkatársaival együtt.

– A *Tachocomb bioplaszt* alkalmazásáról a parenchymás hasi szervek rezekcióinál is fontos, klinikai tanulsággal szolgáló eredményeket hoztak kollaborációs kutatásként a Kenézy Kórház Sebészeti Osztályával.

Még ebben az időszakban a külföldi szakmai kapcsolatokat, az alább bemutatandó ún. különlenyomatkérő lapokkal tartottuk (191. ábra).

Department of Experimental Surgery
University Medical School, Debrecen
H-4012 Debrecen, POB 21. Hungary
Director: Prof. I. FURKA

Debrecen, ...

Dear Dr.

We should esteem it a favour if you would kindly send us a reprint of your paper, entitled:

.....

.....

.....

which appeared in

.....

Thanking you for this courtesy.
Yours sincerely,

191. ábra Különlenyomatkérő lap ezen időszakból

Hazai és külföldi szakmai kapcsolatok

Bár az intézetben zajló sokirányú kutatómunkát igyekeztünk röviden bemutatni, célszerűnek látszik részben a 10 éves intézetigazgatói jubileumi könyv, a „Számadás" alapján, mind a hazai, mind a külföldi szakmai kapcsolatok öszefoglaló bemutatása is.

Ebben a periódusban újabb nemzetközi kapcsolatok is épültek ki a korábban is meglévők fenntartása mellett majd az 1986 utáni tanulmányutak kapcsán: Brno Transplantologiai Centrum, Bratislava Szlovák Tudományos Akadémia Kísérletes Sebészeti Intézet, Magdeburg Sebészeti Klinika, Rostock Sebészeti Klinika, Berlin Humboldt Egyetem Sebészeti Klinika, Moszkva Vizsnyevszkij Intézet, Moszkva Máj és Pancreas Sebészeti Klinika, Varsó Orvosi Akadémia Transpantologiai Intézete, Dánia Aarhusi Kísérletes Sebészeti Intézet, Rotterdam Erasmus Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézet, Wien Urológiai Klinika, Tel-Aviv Zerafin Hospital Sebészeti Klinika, Groningen Transzplantológiai Klinika, Boston Harvard Medical School Radiológiai Intézet, Kísérletes Sebészeti Intézet, London/Ontario/Canada Western University Mikrosebészeti Intézet, Transzplantológiai Klinika.

TUDOMÁNYOS EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Külföldi tudományos együttműködések – aktív kollaborációban

Lép autotransplantatio	Tel-Aviv, Sebészeti Klinika – Prof. R. Orda, Dr. Y. Levy London/Ontario/Canada Western University – Transzplantológiai Klinika – Prof. Robert Zhong, Prof. David Kelvin
Húgyhólyag pótlás/stimulatio	Lainz, Urológiai Klinika – Prof. W. Hübner, Dr. A. Plas
Fogászati implantatio	Giessen, Szájsebészet – Prof. Y. Pohl
Agyszöveti vénás vérgázanalysis	Halle, Idegsebészeti Klinika, Idegpathológiai Intézet – Doc. M. Menzel, Doc. S. Roth, Doc. A. Rieger
Agysebészeti kutatások	Köln, Idegsebészeti Klinika – Doc. Dr. H. Ebel
Gerincsebészeti kutatások	Köln, Idegsebészeti Klinika – Doc. Dr. H. Lee, Doc. Dr. H. Ebel
Mikrosebészeti kutatások és oktatás	London/Ontario/Canada Western University Mikrosebészeti Intézet, Prof. Robert Zhong

Helyi tudományos együttműködések – aktív kollaborációban

Lép autotransplantatio	Pathologia Intézet, Anatómia Intézet, Kórélettani Intézet, Klinikai Kémiai Intézet, II. Belgyógyászati Klinika, III. Belgyógyászati Klinika, Gyermekklinika, Traumatológia Tanszék, Biokémiai Intézet, KLTE Biológia Intézet Összehasonlító Állatélettani Tanszéke
Vese hypothermia	Pathologia Intézet, Gyógyszertani Intézet, Klinikai Kémiai Intézet, Gyermekklinika, Biogal-TEVA RT, Urológiai Klinika
Pancreas preservatio	Pathologia Intézet, Klinikai Kémiai Intézet, Gyermekklinika
Bél ischaemia-reperfusio	Pathologia Intézet
Végtag ischaemia-reperfusio	I. Sebészeti Klinika, I. Belgyógyászati Klinika, Biogal Gyógyszergyár
Csípőízületi műtétek thromboembolia	Orthopediai Klinika
Térdízületi beavatkozások	Orthopediai Klinika, Anatómia Intézet
Gerinc fúzió	Idegsebészeti Klinika, Anatómia Intézet
Cholecysta kontraktilitás	Radiológia Klinika, Nucleáris Medicina Központ
Mikrosebészet	Szemészeti Klinika
Szívsebészet	Szívsebészeti Klinika, II. Sebészeti Klinika

Bioplast vizsgálatok	Traumatológia Tanszék, Pathologia Intézet, Kenézy Oktató Kórház – Sebészeti Osztály
Laparoszkópos lehetőségek	Kenézy Oktató Kórház – Sebészeti Osztály

Hazai tudományos együttműködések – aktív kollaborációban

Porcregeneraciós vizsgálatok	Budapest – MÁV Kórház – Orthopédiai Osztály, Győr – Szövetbank
Laparoszkópos lehetőségek	HIETE Sebészeti Klinika, SOTE II. Sebészeti Klinika
Szemészeti kutatások	Kenézy Oktató Kórház – Szemészeti Osztály, Szolnok Pathologia Osztály
Szemészeti kutatások	Szolnok Szemészeti Osztály, Szolnok Pathologia Osztály, DOTE Szemészeti Klinika
Pajzsmirigy autotransplantatio	Gyöngyös – Megyei Kórház – Sebészeti Osztály
Bél életképesség vizsgálatok	Miskolc – Megyei Kórház – Sebészeti Osztály

Külföldi vendégek, látogatók tanulmányúton résztvevők az Intézetben

K = kutatómunka, L = látogatás, T = tanulmányút

	1986	
Koert de Jong	Rotterdam, Hollandia	L
Sz. R. Karagulian	Moszkva, Szovjetúnió	T
T.G. Dzsujeva	Moszkva, Szovjetúnió	T
W. Hübner	Bécs, Ausztria	K
Ny. F. Kuzozlev	Moszkva, Szovjetúnió	T
N. V. Volkova	Moszkva, Szovjetúnió	T
	1987	
W. Hübner	Bécs, Ausztria	K
V. V. Cvikrum	Moszkva, Szovjetúnió	L
Prof. Kalkowsky	Rostock, NDK	T
Prof. M. Bilenko	Moszkva, Szovjetúnió	T
Prof. Galperin	Moszkva, Szovjetúnió	T
G. Specht	Berlin, NDK	L
Prof. Sivula	Helsinki, Finnország	L
Prof. G. Letko	Magdeburg, NDK	T
	1989	
Prof. W. Hartig	Leipzig, NDK	T
Prof. P. Heinrich	Magdeburg, NDK	L
H. U. Schulz	Magdeburg, NDK	L
S. Wolff	Magdeburg, NDK	L
H. Jahr	Berlin, NDK	L
A. Plank	Salzburg, Ausztria	L

Prof. E. Kunz	Németország	L
U. Kunz	Németország	L
M. Friedmann	Németország	L
U. Korom	Németország	L
H. Ditrich	Németország	L
Prof. M. Kimholz	Németország	L
H. Schneider	Németország	L
	1990	
K. Johnson	Edinburgh, U.K.	L
J. van Eekelen	Rotterdam, Hollandia	T
F. Haismans	Rotterdam, Hollandia	T
U. Pavek	Bécs, Ausztria	L
E. Klausner	Bécs, Ausztria	L
	1991	
S. Spokniciew	Vilnius, Litvánia	T
A. Spokniciewa	Vilnius, Litvánia	T
Prof. M. K. Schoenberg	Günzburg, NSZK	T
	1992	
Enanov	Sofia, Bulgária	T
A. Aigner	USA	T
A. Plank	Salzburg, Ausztria	L
Brecht	Salzburg, Ausztria	L
Prof. L. Kronberger	Graz, Ausztria	L
Tijn van Beck	Brive, Franciaország	L
Y. Levy	Tel Aviv, Izrael	K
Prof. M. Hodjati	Teheran, Irán	T
Prof. G. Galetti	Bologna, Olaszország	L
G. Berthold	Németország	L
P. Zigmund	Németország	T
	1993	
W. Hübner	Bécs, Ausztria	K
E. Plas	Bécs, Ausztria	K
A. Aigner	Bécs, Ausztria	T
J. Hamzik	Szlovákia	T
Prof. Angelescu	Bukarest, Románia	T
C. Negrini	Nagyvárad, Románia	T
A. Magiar	Nagyvárad, Románia	T
T. Magiar	Nagyvárad, Románia	T
S. Fogl	Németország	L

	1994	
T. F. Klan	München, Németország	L
A. Plank	Salzburg, Ausztria	L
Y. Pohl	Giessen, Németország	K
	1995	
W. Mohr	Bécs, Ausztria	T
G. Barisani	Bécs, Ausztria	T
Prof. G. Jakó	Boston, USA	L
F. Mader	Bécs, Ausztria	L
B. Ablassmaier	Berlin, Németország	K
Böhm	Berlin, Németország	K
Tanzella	Berlin, Németország	K
Wenger	Berlin, Németország	K
Agnes	Berlin, Németország	K
Said	Berlin, Németország	K
L. Sanchin	Halle, Németország	K
A. Rieger	Halle, Németország	K
S. Moisiadis	München, Németország	K
Y. Pohl	Giessen, Németország	K
	1996	
Prof. G. Jakó	Boston, USA	K
Cs. Truckai	Los Angeles, USA	K
Prof. Z. Szabó	San Francisco, USA	L
F. Mader	Bécs, Ausztria	L
A. Rieger	Halle, Németország	K
M. Menzel	Halle, Németország	K
J. Soukup	Halle, Németország	K
C. Pense	Halle, Németország	K
S. Roth	Halle, Németország	K
Y. Pohl	Giessen, Németország	K
S. Moisiadis	München, Németország	K
Prof. H. Neef	Halle, Németország	L
Prof. P. Pafko	Prága, Csehország	L
Prof. F. Rehak	Prága, Csehország	L

[1986–1996 között a „Számadás” alapján]

	1997	
Ann Novak	Toronto, Canada	T
	1998	
Caroline Ferssander	Svédország	L
Josefine Skoog	Svédország	L

Prof. Osvaldo Chiara	Milano, Olaszország	K
Elaine Mitchell	Toronto, Kanada	L
James A. Mitchell	Toronto, Kanada	L
Ilona Molnar	Toronto, Kanada	L
Zoltán Molnár	Toronto, Kanada	L

2000

Prof. Ake Andrén-Sandberg	Göteborg, Svédország	L
Ninni-Marie Andrén Sandberg	Göteborg, Svédország	L
Fábry Zoltán	Ungvári Nemzeti Egyetem	L
Ungvári Nemzeti Egyetem	8 hallgatója	L

TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK – KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGHEZ

1988–1990 Pancreas preservatio és konzerválás – ETT kutatás (intézeti)

1991–1994 Pancreas segment konzerválásának és beültetésének vizsgálata, különös tekintettel a szerv hideg ischaemiás és reperfúziós károsodásának kivédésére – ETT kutatás – intézeti

1991–1994 Egyes parenchymás szervek (pancreas, lép) transzplantálhatóságának vizsgálata sebészi szempontok figyelembe vételével – OTKA kutatás- intézeti

1991–1994 Az alsóvégtagi obliteráló arteriosclerosisban szenvedő betegek komplex követéses vizsgálata és kezelése – OTKA kutatás – I. sz. Sebészeti-, és I. sz. Belgyógyászati Klinikával.

1994–1995 Balon Untersuchungen im klein Hirmraum von Schweinen zur Untersuchung der Somatosensorisch und motorisch ewozierten Potenziale – OMFB pályázat (Idegsebészeti Klinika, Giessen-i Egyetem Idegsebészet)

1994–1996 A renális regionális hypothermiában lejátszódó egyes pathophysiológiai változások vizsgálata, különös tekintettel a rövidebb idejű hideg ischaemiás és reperfúziós sejtkárosodásokra, valamint azok antioxidáns kezeléssel történő kivédési lehetőségeire – ETT kutatás – intézeti

1994–1996 Az eredmények javítását célzó módszerek a hasnyálmirigy-betegségek sebészi kezelésében – ETT kutatás – II. sz. Sebészeti, III. sz. Belgyógyászati Klinika

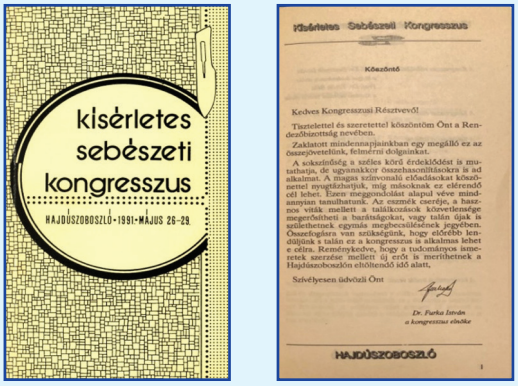
1997–1999 A lépmegtartó műtétek komplex utánvizsgálata az időszakosan bekövetkezhető lépfunkció csökkenések nyomonkövetésére – ETT kutatás – intézeti

1997–1999 A veseartéria kontraktilitás zavarának vizsgálata különböző idejű érleszorításokat igénylő veseműtétek kapcsán – ETT kutatás – intézeti

1997–2000 A lépmegtartó sebészi beavatkozások hatásosságának komplex vizsgálata az időszakosan bekövetkezhető lépfunkció csökkenés súlyos szövődményeinek kivédhetősége érdekében – OTKA kutatás – intézeti

KÍSÉRLETES SEBÉSZETI KONGRESSZUSOK SZERVEZÉSE

Kísérletes Sebészeti Kongresszus
Hajdúszoboszló, 1991. május 26–29., Geotherm Hotel (192. ábra)

192. ábra A Kongresszus programfüzete Prof. Furka István köszöntőjével

A kongresszus Elnöke: Prof. Dr. Furka István
A kongresszus Titkára: Dr. Mikó Irén
Rendező Bizottság: Dr. Frendl István, Dr. Hauck Mátyás, Dr. Kósa Csaba, Dr. Maros Tibor, Katona Bálint, Kerekes László, Sági György, Vincze Andrea
Technikai szerkesztő: Pálnik László
Kongresszusi Iroda vezető: Váradi Sándorné

A kongresszus témái

Pancreas
Szív, keringés
Gyomor
Tüdő
Gyomor, bél
Vese, urológia
Máj, epeutak
Shock, immunológia
Transplantológia
Varia
Videofilmek vetítése

A megnyitó, a Plenáris ülés, az „A” szekció előadásai, a videó filmek vetítése a Béke Gyógyüdülő színháztermében, a „B” szekció előadásai a Geotherm Hotel előadójában kerültek megrendezésre.

A kongresszusok plenáris ülés keretében két referáló hangzott el, majd ezeket követően 86 előadás és 5 video-film került bemutatásra.

Katona Bálint képzőművész kiállítása a Geotherm Hotel I. emeletén volt.

Ünnepélyes megnyitó

A megnyitó „teltház” előtt zajlott (193–194. ábrák) a Béke Gyógyüdülő Színháztermében. A testvérintézeteken túlmenően valamennyi orvosegyetem Sebészeti Klinikájának munkatársai és számos megyei, városi Kórház Sebészeti Osztályának munkatársai is részt vettek, igazi szakmai-baráti hangulatú volt.

Üléselnöki tisztségükben Prof. Karácsonyi Sándor, a Magyar Sebész Társaság, Prof. MH. Schoenberg az Ulmi Egyetemről az European Society of Surgical Research (ESSR) főtitkára a Társaság képviseletében, Prof. Furka István a Kongresszus Elnökeként, Prof. Török Béla, a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció Elnökeként, Prof. Balogh Ádám a Szakmai Kollégium nevében köszöntötte a kongresszust.

193. ábra A kongresszus ünnepélyes megnyitója a Béke Gyógyüdülő színháztermében: Üléselnökök: Prof. Karácsonyi Sándor, Prof. Michael H. Schoenberg Ulm, Prof. Furka István, Prof. Török Béla, Prof. Balogh Ádám

194. ábra a)-b) A megnyitó résztvevői a testvérintézetekből s az ország különböző sebészeti klinikáiról. **c)** A kongresszus titkára: Mikó Irén

Tudományos program

Plenáris ülés – május 27.
Üléselnökök: Besznyák István, Török Béla
Két referátum hangzott el. Az oxigén, mint veszélyforrásról Török Béla professzor, az oxigén szabadgyökök szerepéről a reperfusiós szindrómában Schoenberg professzor az Ulm-i Egyetem Sebészeti Klinikájának professzora, az ESSR elnöke számolt be.

Videófilmek vetítése – május 27.
Üléselnökök: Faller József, Pécsi Ferenc
Öt film bemutatása történt. Laser eszközök klinikai alkalmazásáról, az interventiós laparoscopiáról és a videolaparoscopiáról nyertünk új információkat. Szintén új módszert mutattak be az analis incontinentia műtéti megoldására, valamint egy metastasis miatti csigolya resectio kapcsán is. Az első három előadás Budapestről, a negyedik és ötödik a debreceni Kenézy Kórházból hangzott el.

„A" Szekció – május 27.
I. Ülésszak – Pancreas
Üléselnökök: Flautner Lajos, Farkas Gyula
Acut pancreatitis témakörben kísérletes és klinikai adatok hangzottak el a budapesti és a szegedi egyetem Sebészeti Klinikáiról, illetve a gyöngyösi Kórház Sebészeti Osztályáról. A mesterséges táplálás és a hasnyálmirigy funkcióit vizsgálták sertésmodellen a budapesti I. sz. Sebészet munkatársai a lipcsei sebészekkel együttműködve.

„B" Szekció – május 27.
I. Ülésszak – Szív, keringés
Üléselnökök: Juhász-Nagy Sándor, Rőth Erzsébet
Debreceni és marosvásárhelyi szívsebészek szívinfarktus előidézésére szolgáló kísérleti modellt mutattak be. Egy másik előadásukban adatokat szolgáltattak az emberi vv. pulmonales funkcionális szerkezetének megismeréséhez. A pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársai a szívizom ischaemia-reperfusiós kutatási eredményeiket ismertették, többek között az infarktus szervülésének befolyásolási lehetőségét antioxidáns terápiával. A budapesti Érsebészeti- és Szívsebészeti Klinikáról az ischaemiás szív védelmi lehetőségeit mutatták be a sinus coronarius útján. Egy másik előadásuk a kombinált anterográd és retrográd vérellátás-fokozódást kiváltó beavatkozások hatását vizsgálta in situ kutyaszíveken, valamint a reaktív hyperaemia jelenségének összehasonlító vizsgálatáról is beszámoltak a coronaria és a mesenterialis keringés kapcsán kutyakísérletekben.

„A" Szekció – május 28.

I. Ülésszak – Gyomor, bél

Üléselnökök: Balogh Ádám, Petri István

Az emésztőcsatorna műtéteinél használt sebészi varrógépek alkalmazásáról Budapestről hangzott el két előadás. Funkcionális nyelőcső betegségekről a szentesi Kórház munkatársai, a gyomorpótlás lehetőségeiről a kaposvári Kórház Sebészeti Osztálya számolt be. 10 évre visszamenő értékelést adtak a gastroduodenalis vérzések miatt operált betegekről, ileus miatt végzett műtétekről. A miskolci Városi Kórházból a proctologiai ambulancián bevezetett számítógépes rendszert mutatták be. A szolnoki Kórház Sebészetéről az appendicitis miatt operált betegek kapcsán a bakteriológiai vizsgálatok jelentőségét elemezték.

II. Ülésszak – Gyomor, bél

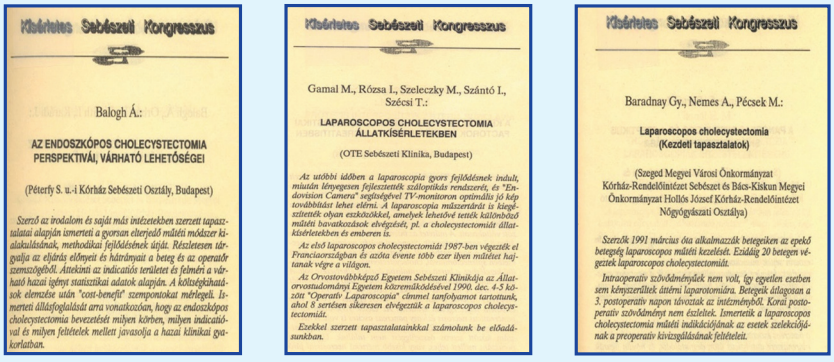
Üléselnökök: Rozsos István, Gál István

Klinikusok és sebészkutatók együttműködésében hangzottak el előadások. Szegedről korrozív sérülést követően kialakuló oesophagus striktúra megelőzési lehetőségeit mutatták be kutyakísérletek alapján. Kaposvári és budapesti kollaborációban az ileogastricus reflex elméleti és gyakorlati vonatkozásait vizsgálták. Budapestről klinikai és kórélettani együttműködésben az ischaemia-reperfusiós módszerrel kiváltott bélösszenövések csökkentésének lehetőségeit, egy másik kísérletben a renin-angiotensin rendszer gátlásának hatását vizsgálták a gyomornyálkahártya károsodásra és a gyomor vérkeringésére patkányokban. Egy Budapesti-Lundi kollaborációban két előadás hangzott el a különböző gyógyszerek hatásáról az intraabdominális adhesio képződésre és a peritoneális reakciókra. A szegedi Kísérletes Sebészeti Intézetből az intestinalis ischaemia-reperfusio közbeni antioxidáns kezelés hatásait mutatták be prostacyclin és thromboxán képződésre.

III. Ülésszak – Máj, epeutak

Üléselnökök: Karácsonyi Sándor, Kósa Csaba

Mérföldkőnek számított azi első három előadás ebben a szekcióban (195. ábra).

195. ábra A három laparoscopos előadás absztrakja. **a)** Balogh Á. (Budapest): Az endoszkópos cholecystectomia perspektívái, várható lehetőségei; **b)** Gamal M., Rózsa I., Szeleczky M., Szántó I., Szécsi T. (Budapest): Laparoscopos cholecystectomia állatkísérletekben; **c)** Baradnay Gy., Nemes A., Pécsek M. (Szeged): Laparoscopos cholecystectomia (Kezdeti tapasztalatok)

Fontos megjegyzés: Mint később kiderült, ez az első három előadás adta meg az alapjait a következő évben, 1992 februárjában a folyamatos orvosképzés keretein belül induló laparoscopos oktatásoknak intézetünkben, hisz ezen ülésszakot követően keresték meg Kiss János professzor megbízásából Gamal és Metzger doktorok Furka professzort: tudná-e biztosítani egy jövőbeni folyamatos orvostovábbképzés lehetőséget intézetében – melyet a legmegfelelőbbnek ítéltek meg ezidőben e célra – a laparoscopos alapismeretek kisérleti állatokban történő oktatására, egyben e technika Magyarországon való bevezetésének segítésére? Furka professzor válasza egyértemű IGEN volt! (Lásd korábbi 164–166. ábrák.)

Ezen túlmenően még az alábbi előadások hangzottak el ebben a szekcióban: A négy periódusban végzett nagy epeút vizsgálatok eredményeit ismertették a szentesi Kórházból. A kő nélküli epehólyag megbetegedések kliniko-pathologiájához Hatvanból hangzottak el adatok. A májtályogok előfordulását ismertette a miskolci Megyei Kórház. Budapestről a gastrointestinalis tumorok intraportalis és intraperitonealis cytostaticus kezelési gyakorlatukat mutatták be. Májsérültek akut ellátásáról számolt be a debreceni Kenézy Kórház, három éves májsebészeti tapasztalatait ismertette a berettyóújfalui Sebészeti Osztály. Májresectio kapcsán a porta-rendszer terminális ágain észlelt vascularis jelenségekről számoltak be egy közös munka kapcsán a debreceni- és a marosvásárhelyi sebészek.

„B" Szekció – május 28.
I. Ülésszak – Tüdő
Üléselnökök: Kiss János István, Radeczky Gábor
A miskolci Semmelweis Kórházból adatok hangzottak el a hörgők sebészeti anatómiájához, valamint a tüdőmetastasisok sebészi kezeléséről. A szegedi Sebészeti Klinikáról a kiterjesztett mediastinalis lymphadenectomia jelentőségéről szóltak a tüdőrák sebészetében, egy másik előadásukban a perioperatív időszakban adott vértranszfúzió hatásáról számoltak be a tüdőrák miatt operált betegek túlélési idejére.
II. Ülésszak – Vese, urológia
Üléselnökök: Mikó Irén, Szabó Zoltán
A berettyóújfalui Kórház Urológiai Osztályáról a vese parenchyma sebészetében történt változásokról számoltak be. Intézetünk a salgótarjáni Urológiai Osztállyal együttműködve a regionális renális hypothermia kapcsán elért eredményekről tartott előadást, valamint a balassagyarmati Kórház munkatársainak bevonásával a kísérletes műhúgyhólyag vizelettárolási lehetőségeit is bemutatták. Különleges esetbemutatás kapcsán egy kriminális péniszcsonkítást követő sikeres műtéti helyreállítást is bemutattak a salgótarjáni urológusok. A nyíregyházi nőgyógyászok több mint 2000 hüvelyi méheltávolítás tapasztalatait osztották meg.

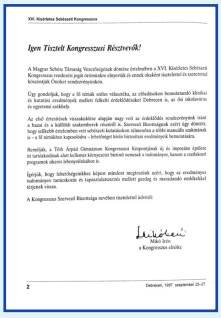
III. Ülésszak – Varia
Üléselnökök: Maros Tibor, Temes Gyula
A pécsi Kísérletes Sebészet munkatársai biokémiai markerek változását vizsgálták post-thrombotikus szindrómában. A pécsi érsebészek a postoperativ thrombosis megelőzési lehetőségeit vizsgálták SP 54 alkalmazásával. A laser szerepéről két előadás hangzott el Budapestről. A debreceni Anatómiai Intézet moszkvai kollaborációban csontszövetekre gyakorolt kísérletes mechanikai tényezőket vizsgált, valamint adatokat szolgáltattak a D_3 vitamin okozta metasztatikus kalcifikációhoz. Mikrosebészeti témakörben is hangzottak el előadások a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetből a mikrosebészeti varróanyagok tesztéléséről, valamint egy bőrgyógyászati kollaborációban egy új égési kötszer vizsgálati eredményeit mutattuk be.

„A" Szekció – május 29.
I. Ülésszak – Shock, immunológia
Üléselnökök: Nagy Sándor, Végh Pál
A szegedi Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársai kísérletes eredményeiket mutatták be hyperdynamiás keringési endotoxaemiában, lokális tumorellenes DHTH reakció kapcsán egerekben, valamint a hystamin-N-metyltransferáz izolálásról patkányvesében. A pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet a kísérletes haemorhagiás shockban szabadgyökök által indukált reakciókról, a miskolci Semmelweis Kórház az Országos Sugárbiológiai Kutató Intézettel együtt végzett kutatásaik kapcsán a pancreas dysfunkció és a szeptikus shock irreverzibilitásáról, míg a szegedi Sebészeti Klinikáról az antiglucocorticoid és a shock kapcsolatáról tartottak előadást. A szegedi testvérintézet és a Bőrgyógyászati Klinika együttműködésében a xenogén bőrtranszplantáció kérdését vizsgálta immunszuprimált egerekben.
II. Ülésszak –Transzplantológia
Üléselnökök: Furka István, Jakab Ferenc
A SOTE I. sz. Sebészeti Klinika a vesetranszplantációk klinikai eredményeiről, így a cyclosporin immunoszupresszióval szerzett tapasztalataikról, az OKT-3 monoclonalis antitest kezelés eredményeiről és a Pefloclacin kezelés eredményeiről számoltak be a fertőzéses szövődmények kivédésében. Szegedről szteroid érzékenységi vizsgálatokról és az immunszupresszió hatásairól számoltak be vesetranszplantált betegek esetében. A lépmegtartás lehetőségeiről (resectio és autotransplantatio) a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársai tartottak előadásokat. Az e műtéti technika alapján végzett műtéteik eredményeiről az egri- és a debreceni Kenézy Kórház Sebészeti Osztályairól voltak csatlakozó előadások. A miskolci Sebészeti Osztály a haematologiai indikációk alapján végzett splenectomiákat értékelte. A budapesti Sebészeti Tanszékről a bioartificiális pancreas transzplantáció kísérleti eredményeiről (patkányokon) és a „piggy back" módszer kísérletes májtranszplantációs eredményekről (kutya) hangzottak el előadások, illetőleg az „endothelitis" lehetőségéről beszéltek a májtranszplantáció recirkulációs szakaszában kutyákon végzett kísérleteik eredményeképpen.

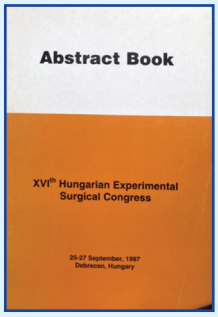
XVI. Kísérletes Sebészeti Kongresszus nemzetközi résztvevőkkel Debrecen, 1997. szeptember 25–27. Tóth Árpád Gimnázium Kongresszusi Központja

A kongresszus a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciója, a Debreceni Akadémiai Bizottság Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, és a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézet szervezésében valósult meg (196. ábra).

196. ábra A XVI. Kísérletes Sebészeti Kongresszus **a)** programfüzete, **b)** Mikó Irén a Konresszus elnökének köszöntőjével, **c)** a 155 közleményt tartalmazó Acta Chirurgica Hungarica 1997. 1-4. kötete és **d)** az Abstract Book 57 előadás kivonattal, a magyar és külföldi kutatósebészek és sebészkutatók munkáiból. **e)** Kongresszusi ajándékként Mikó Irén vendégszerkesztőnek díszkötésben az Acta Chirurgica Hungarica 1997. 1–4. száma

Mivel nagy volt az érdeklődés a rendezvény iránt a hazai és külföldi szakemberek részéről is Szervező bizottságunk úgy döntött, hogy a szűkebb értelemben vett sebészeti kutatásokon túlmenően a többi manuális szakmának is – a fő témákhoz kapcsolódva – lehetőséget kíván biztosítani eredményeik bemutatására. A résztvevők száma közel 450 fő volt.

5 referátumot tartottak a Plenáris ülések felkért előadói, 182 előadás hangzott el az öt előadás szekcióban és 26 poszter bemutatás történt két szekcióban.

A kongresszus védnökei

Prof. Dr. Dr Perner Ferenc, a Magyar Sebész Társaság elnöke
Prof. Dr. Muszbek László, a Debreceni Orvostudományi Egyetem rektora
Prof. Dr. Rőth Erzsébet, a Kísérletes Sebészeti Szekció elnöke
Prof. Dr. Furka István, a DOTE Kisérletes Sebészeti Intézet igazgatója

A kongresszus Elnöke: Dr. Mikó Irén
A kongresszus Titkára: Dr. Hauck Mátyás

A kongresszus fő témái

1. Minimálisan invazív sebészet
2. Gastrointestinalis sebészet
3. Keringés, shock
4. Szabadgyökök károsító hatásainak sebészeti vonatkozásai
5. Új sebészeti eljárások a manuális szakmákban
6. Varia

Előadások, poszterek, video-film bemutatásokat biztosítottunk. Az előadások magyar és angol nyelven voltak tarthatók. Tekintettel a külföldi résztvevőkre a dia képeket, egyéb dokumentációkat lehetőleg angol nyelven kértük szerkeszteni.

Érdekességként a Tudományos Bizottság tagjai egyben az Acta Chirurgica Hungarica lektorai is voltak, mert a folyóirat szerkesztőségétől megbízást kaptunk, hogy az 1997 évi 1-4. számot az elfogadott előadások bővített kivonatait közlemények formájában megjelentetik. 155 közlemény jelenhetett így meg ebben a kötetben. A vendégszerkesztő Mikó Irén volt. A csak abstract formátumban küldött 58 előadást az Abstract Book tartalmazta [196. c)-d) ábra].

Intézetünkből 15 közlemény jelent meg részben a saját-, részben a korábban jelzett hazai és kollaborációs kutatómunkáinkból. Hübner professzor külön közleményt szentelt a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetben adódó kutató lehetőségeknek, ahol az elmúlt 10 év urológiai kutatásait végezte.

A Magyar Sebész Társaság Vezetőségi Ülésére is sor került a kongresszus második napján, hisz szűkebb szakmánk mellett a magyar sebészek és társszakmák nagyon sok képviselője is résztvett kongresszusunkon.

Érdekes volt a Társasági program is. Ünnepi megnyitó a Református Kollégium Oratóriumában, orgonakoncert a Nagytemplomban. Nyitó fogadás a Református Kollégium Dísztermében. Bankett vacsora a Tóth Árpád Gimnázium Kongresszusi Központjában. Tokaji kirándulás. Városnézés mellett „Feleségek-férjek kollokviuma": Hogyan segítsük férjünket/feleségünket hivatása gyakorlásában?

Párhuzamosan gyerekprogramokat is biztosítottunk tanári felügyelettel. Kozmetikai tanácsadó az Oriflammel. Vásárlás az új Kálvin téri üzletközpontban.

Tudományos program

Plenáris ülés I. – szeptember 26. – Minimálisan invazív sebészet
Üléselnökség: Perner Ferenc, Sápy Péter
„Minimálisan invazív sebészet" címmel Horváth-Örs Péter tartotta meg referátumát a nagy érdeklődést övező témakörben.

Plenáris ülés II. – szeptember 26. – Szabadgyökök károsító hatásainak sebészi vonatkozásai
Üléselnökség: Nagy Sándor, Mikó Irén
„A szabadgyökös reakciók klinikai jelentősége" címmel Rőth Erzsébet tekintette át az aktuális kutatások eredményeit kutatói és klinikusi szemszögből is.

Plenáris ülés III. – szeptember 26. – Keringés, shock
Üléselnökség: Kollár Lajos, Balogh Ádám
„Az endotoxinok és epesavak szerepe a septikus keringési shock és patogenesisében" címmel Bertók Lóránd tartott referátumot.

„A" Szekció – szeptember 26.
A-1 szekció – Minimálisan invazív sebészet
Üléselnökség: Horváth-Örs Péter, Balázs György, Darvas Katalin
Előadások hangzottak el a diagnosztikus és a terápiás laparoscopiáról, az anaesthesia indikációiról és kontraindikációiról a minimálisan invazív sebészetben és cardialis változásokról a laparoscopos műtétek peritonealis insufflációja esetén. Szó volt az MR cholangiographia és az epevezeték ultrahangvezérelt intraoperatív vizsgálati lehetőségeiről (Szeged, Budapest, Szolnok, Gyula).
A-2 szekció – Minimálisan invazív sebészet
Üléselnökség: Kiss János, Metzger Péter, Petri István
A laparoscopos cholecystectomia esetleges szövődményeiről (epecsorgás, kövek, késői epigasztriális hasfali herniák) Szeged, Kecskemét, Gyula, Debrecen, Budapest intézeteiből hangzottak el előadások. Varrógépek használata a gasztrointesztinális traktus minimálisan invazív sebészetében Kecskemétről, a hiatus hernia laparoscopos műtétek lehetséges szövődményeiről Budapestről. Debrecen Kenézy Kórházból az ultrahang kés alkalmazását taglalták a laparoscopos Nissen fundoplikáció során.

A-3 szekció – Minimálisan invazív sebészet
Üléselnökség: Jakó Géza, Rozsos István, Márkus Géza
A mikrolaparotomiás cholecystectomia, valamint a minilaparotomiás cholecystectomia sebészi technikáját mutatták be Kaposvárról, illetve Szombathelyről a ductus cysticus epehólyag maradvány hasonló módon történő eltávolítását is. A ROMICRO minilaparotomiás szett alkalmazásáról szombathelyi és szegedi sebészek mellkasi és lumbális sympathectomiában, míg egy pécsi-bostoni kollaborációs munka a minilaparotomia és a konvencionális aorto-iliacalis rekonstrukciós műtétek összehasonlító vizsgálatairól számolt be. Mini-sternotomiából végzett aorta műtéteiket ismertették debreceni szívsebészek svéd szívsebészekkel együttes munkában. A DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet, II. sz. Sebészeti Klinika és a budapesti HIETE munkatársai oktatás-tanulás-tréning lehetőségekről számoltak be a laparoscopos műtétek elsajátításának segítésére.

„B" Szekció – szeptember 26.
B-1 szekció – Szabadgyökök károsító hatásainak sebészeti vonatkozásai
Üléselnökség: Boros Mihály, Lantos János
Állatkísérletes eredményekről adtak számot. Szabadgyökös reakciók szerepéről szóltak különböző sebészi betegségek kapcsán, valamint a hízósejtek szerepéről az ischaemia-reperfusió alatti permeabilitás változásokról. Az agyi ischaemiában, a vastagbél műtétek során és a vesekonzerválás kapcsán történő károsodások vizsgálatainak eredményeiről (Gyöngyös, Szeged, Debrecen, Budapest) voltak előadások.
B-2 szekció – Szabadgyökök károsító hatásainak sebészeti vonatkozásai
Üléselnökség: Rőth Erzsébet, Mózes Tibor
Szabadgyökös reakciók monitorozása kardiovaszkuláris kórképekben, gyulladásos mediátorok szerepéről a sebészi trauma, különösen a laparoscopos technikák kapcsán előadások hangzottak el a pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet és a gyöngyösi Kórház Sebészeti Osztály kollaborációjában. A myocardialis ischaemiás-reperfusiós károsodások csökkentésének lehetőségét is taglalta két előadás.
B-3 szekció –Varia
Üléselnökség: Lukács Géza, Hunyadi János, Nagy Attila
Vese transplantatio kapcsán a veseallograft biopsziák morfológiai jeleiről pécsi, budapesti és amerikai kollégák is beszámoltak. Pajzsmirigy sebészeti előadások a debreceni és a budapesti Sebészeti Klinikákról hangzottak el. Experimentális transplantatiós kutatási eredmények szegedi és holland kollaborációban, valamint pécsi kutatóktól hangzottak el, illetve a szegedi Kísérletes Sebészeti Intézetből együtt kutatva a klinikusokkal e témakörben.

„C" Szekció – szeptember 26.
C-1 szekció – Varia
Hübner professzor Bécsből a 10 éves kutatási eredményeit mutatta be, melyet a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézetben végzett. Az intézetünkben végzett agysebészeti állatkísérletes eredményeikről számoltak be Halle-Wittenbergből két előadásban. Ugyancsak intézetünkkel végzett közös kutatási eredményekről számoltak be a debreceni Idegsebészeti

Klinikáról a motoros gerincvelői pálya monitorozása kapcsán és az Ortopédiai Klinikáról a thromboemboliás szövődmények megelőzésének lehetőségeiről állatkísérletekben. Intézettörténeti előadásként Bartos Gábor, a pécsi és a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet munkájában a párhuzamos kutatási területekről számolt be az '50-es, '70-es évek kapcsán: „Kiállták-e az eredmények az idő próbáját?" kérdésre is választ adva. (Dunaújváros)

C-2 szekció – Új sebészeti eljárások a manuális szakmákban

Üléselnökség: Szepesi Kálmán, Ács Géza

Főként klinikai adatok hangzottak el hasi traumák vagy lépsérülés miatti splenectomia, majd lép-autotransplantatio alkalmazásairól gyermek- és felnőttkorban a debreceni, a marcali és a móri Kórházak Sebészeti Osztályairól. A sebészi bioplasztok és szövetragasztók mind kísérletes, mind klinikai alkalmazásáról hangzottak el előadások a pécsi, budapesti Klinikákról, valamint Intézetünk és a Kenézy Kórház Sebészeti Osztályának kutatási eredményeiből. Az idiopathiás scoliosis megoldásának új sebészeti módszerét mutatták be a debreceni Ortopédiai Klinikáról.

C-3 szekció – Keringés, shock

Üléselnökség: Bartos Gábor, Nagy Attila, Gyurkó György

Több érsebészeti rekonstrukciós műtét (shunt-ök) eredményeiről hangzott el előadás Salgótarjánból, Pécsről, Szegedről és Budapestről. Speciális témaként a diabeteszes láb kezelési lehetőségei is szóba jöttek. A debreceni, amerikai Szívsebészeti Klinikával együttműködve intézetünk myocardium prevaszkularizációs kísérleti lehetőségekről számolt be. A cryovaricectomia, mint új módszer bemutatása hangzott el Nagykanizsáról. A változtatható súlyosságú kísérletes septikus peritonitis eredményeit mutatták be a szegedi Sebészeti Klinika munkatársai.

„D" Szekció I. – szeptember 26.

D-1 szekció –Video

Üléselnökség: Hajdú Zoltán, Lampé László, Rákóczi István

Újabb sebészi készülékek alkalmazását mutatták be laparoscopos cardiomyotomia, hiatus hernia műtétek kapcsán, valamint gyomor leiomyoma resectio műtétek kapcsán. Nőgyógyászati laparoscopos műtétekről és állatkísérletekben végzett alkalmazásaikról számoltak be Debrecenből. Kaposvárról és Budapestről is hangzott el két érdekes prezentáció a minimálisan invazív pericardialis fenesztrációról és a szakrális dermoid cysta kezeléséről.

D-2 szekció – Gastrointestinalis sebészet

Üléselnökség: Ihász Mihály, Köves István, Csiky Miklós

Több előadás foglalkozott a tápcsatorna gépi anastomosisainak varrattechnikai hibalehetőségeivel, valamint e varrattechnika előnyeiről a vastag- és vékonybél sebészetében Budapestről. Vastagbélműtéteik eredményeiről, műtéti megoldásairól számoltak be salgótarjáni, debreceni I. sz. Sebészeti Klinika munkatársai. A sigmoid diverticulitis sebészi kezelését ismertették Franciaországból, egy hepatojejunostomia speciális indikációját mutatták be Budapestről.

D-3 szekció – Video
Üléselnökség: Baltás Bála, Gamal Eldin Mohamed, Petri András
10 videófilmet mutattak be szerteágazó témakörökből. A DOTE Szemészeti Klinikáról az üregi plasztika lehetőségét ismertették. Különleges előadás volt a sebészi varrógépek magyar úttörőiről való megemlékezés Kecskemét–Győr együttműködésben. Pécsről új sebészi technika és eredményeit mutatták be a interpositio vagy a nyelőcső bypass sebészetében. Szegedről nyelőcső helyreállító műtét musculo-cutan lebeny megvalósítását ismertették. Kecskemétről intragasztrikus laparoszkópos műtétek, valamint Miskolcról a Valtrac-Bar gyűrű alkalmazását mutatták be gyomorműtétek során. Laparoszkópos sérvműtétek Pécsről, ultrahang késsel végzett laparoszkópos műtétek Debrecen Kenézy Kórházból. Nagy érdeklődés övezte ezt az ülésszakot, tekintettel a videoprezentációkra.

„E" Szekció I. – szeptember 26.
E-1 szekció – Varia
Üléselnökség: Zajách Magda, Scherfer Tibor
A szürkehályog sebészetéről, különböző sebkészítési technikákról hangzottak el előadások a debreceni Szemészeti Klinikáról, valamint a videoretinális sebészetről is. A szolnoki Kórház Szemészeti Osztálya és a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet közösen végzett állatkísérletes kutatás eredménye az új refraktív sebészeti eljárásról a myopia csökkentésére hangzott el, ismertetve a kutatás tapasztalatai alapján végzett klinikai alkalmazásokat is. A miskolci Sebészti Osztály az ambuláns lézersebészettel nyert tapasztalatait osztotta meg. Sopronból a minimálisan invazív sebészi beavatkozások elvét és gyakorlatát mutatták be traumatológiai beavatkozásaik során.
E-2 szekció – Varia
Üléselnökség: Besznyák István, Jakab Ferenc, Bátorfi József
Daganatsebészeti megoldásokkal foglalkozott több előadás, kitérve a lymphadenectomiák vagy a sebészi chemotherápia kérdéseire is Budapestről. A bőr primer daganatai kapcsán Budapestről, Debrecenből hangzottak el előadások. A prostata carcinomákkal kapcsolatos kezelési elvek hangzottak el Budapestről. Emlőrákos betegek szervmegtartó és/vagy radikális műtétei kapcsán a metszésvezetés és a műtéti technika jelentőségeit taglalták Sopronból, emlőplasztikai kérdésekkel foglalkozott egy előadás Nagykanizsáról. Kettős tumoros betegeknél követett kivizsgálási és kezelési módszereiket mutatták be Budapestről. Emlőrákos betegekkel kapcsolatos eredményeiket mutatták be Miskolcról, Debrecenből kitérve a korai diagnózis és kezelés problémáira is.

Poszter Szekció I. – szeptember 26.
Üléselnökség: Wéber György, Kamuti Jenő
Nagyrészt klinikai témájú bemutatások voltak a pancreas, a nyelőcső, a vastagbél sebészeti kérdésekről Budapestről, Szegedről, Miskolcról és Szolnokról. Kísérletes urológiai eredmények bemutatása is történt a szervmegtartó veseműtéteknél az arteria renalis funkciójának védelméhez a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet és Urológiai Klinika együttműködése kapcsán.

Plenáris ülés IV. – szeptember 27. – Gastrointestinális sebészet – pancreas
Üléselnökség: Flautner Lajos, Tihanyi Tibor
„A pancreas sebészete" címmel Sápy Péter professzor tartott referátumot.

Plenáris ülés V. – szeptember 27. – Gastrointestinális sebészet
Üléselnökség: Ihász Mihály, Furka István
„Új fejezetek a gastroenterologiai gyakorlatban: A tápcsatorna felső szakaszának motivitási zavarai. Diagnosztikai, terápiás és kutatási aspektusok." Bálint András Tanár Úr tartott referátumot Budapestről.

„A" Szekció – szeptember 27.
A-4 szekció – Gastrointestinális sebészet – pancreas
Üléselnökség: Sápy Péter, Tihanyi Tibor
Különféle tumormarkerek szerepéről a pancreas carcinoma és krónikus pancreatitis korai diagnózisában és prognózisában, a pancreas fej- és periampulláris tumorok sebészi kezeléséről, valamint a pancreas dekompressziós típusú műtétek után a gyomor pH monitorozásáról számoltak be a debreceni II. sz. Sebészeti Klinikáról. A módosított duodenum megtartásos pancreas fej resectiós eredményeiket mutatták be a budapesti Sebészeti Klinikáról, a debreceni I. és II. sz. Sebészeti Klinikáról.
A-5 szekció – Gastrointestinális sebészet
Üléselnökség: Flautner Lajos, Farkas Gyula
Egyrészt klinikai és kutatóintézetek kollaborációjával készült előadások hangzottak el Budapestről és Szegedről pancreas sebészeti témakörökhöz: például a preservált pancreas allograft életképességének meghatározásához, gyulladásos faktorok szerepéről a pancreas regenerációban, illetve az acut pancreatitis kiváltásában. Több előadás foglalkozott az acut necrotikus pancreatitis kérdésével. Előadások hangzottak el e témakörből hasonlóan Kielből, valamint egy budapesti-amerikai kollaborációban. Klinikusok számoltak be a jejunalis táplálásról, a krónikus pancreatitissel társul pancreas pseudocysták operált eseteinek korai és késői megfigyeléséről Budapestről.

„B" Szekció – szeptember 27.
B-4 szekció – Gastrointestinális sebészet
Üléselnökség: Szentléleki Károly, Illés Iván
Különböző varrattechnikával készült anastomosisok eredményeit tárgyalták a gastrointestinális traktus sebészetében győri, budapesti, miskolci sebészek. A gyomorrák sebészi kezelése kapcsán retrospektív tanulmány végzése történt a debreceni I. sz. Sebészeti Klinikán, valamint egy másik előadásban a tumorsejtek DNS ploiditásának hatását vizsgálták a Vater papilla carcinomás betegek túlélésére. Budapestről a percutan endoscopos gastrostomia kezdeti tapasztalatait ismertették.
B-5 szekció – Gastrointestinális sebészet
Üléselnökség: Faller József, Oláh Attila, Csíkos Mihály
Nyelőcső sebészeti tapasztalataikról számoltak be a szegedi, pécsi, budapesti, debreceni Sebészeti Klinikák, valamint a szentesi, miskolci Sebészeti Osztályok munkatársai. Nyelő-

cső-gyomor anasztomózis készítési technikákat is ismertettek. Primer és áttétes malignus májtumorok posztoperatív chemoembolizációjáról számoltak be a debreceni II. sz. Sebészeti Klinikáról, valamint a colorectalis tumorok májmetastasisainak alkoholos infiltrációs kezeléséről Budapestről. Haránt májrezekciós technikát mutattak be az epehólyagrák sebészetében Budapestről.

„C" Szekció – szeptember 27.
C-4 szekció – Keringés, shock
Üléselnökség: Bertók Lóránd, Nagy Sándor
A szegedi Kísérletes Sebészeti Intézet mutatta be nemzetközi kollaborációs eredményeit állatkísérletes hiperdinámiás endotoxémiában vizsgálva a nitrogén monoxid szintáz gátlás, az antiendothelin kezelés hemodinamikai hatását, valamint a mellkasi elektromos impedancia vizsgálatokat is végeztek ezeknél a kísérleteknél. Előadások hangzottak el Kielből, Szófiából is.
C-5 szekció – Varia
Üléselnökség: Lőke Miklós, Szabó Zoltán
Főként különböző típusú sérvműtétekkel kapcsolatos előadások hangzottak el érintve a sebésztechnikai kérdéseket és a késői eredményeket is. A hasfal rekonstrukciójához is újabb technika ismertetése történt. Urológiai témakörben prosztata műtét során szerzett rectum sérülések ellátásáról, valamint nőgyógyászati témakörből intrauterin eszköz okozta uterovesicalis sipoly ritka esetét mutatták be.

„D" Szekció – szeptember 27.
D-4 szekció – Varia
Üléselnökség: Záborszky Zoltán, Orgován György
Klinikai előadások hangzottak el a traumatológia és az ortopédia egyes területeiről: az idiopathiás combcsont-fejnekrózisról, a háti gerincdeformitások korrekciójáról, a csigolyaív csontjaiból készített implantatum dorsalis lumbalis spinalis fusio kérdéséről, az acut arthroscopiáról Debrecenből és Budapestről.
D-5 szekció – Új sebészeti eljárások a manuális szakmákban
Üléselnökség: Berta András, Facskó Andrea
Nagyrészt szemészeti jellegű előadások hangzottak el a debreceni Klinikáról és a szolnoki Városi Kórházból érintve újabb műtéti típusokat, például Nd:YAG laser szemészeti alkalmazásának lehetőségét.

„E" Szekció III. – szeptember 27.
E-3 szekció – Minimálisan invazív sebészet
Üléselnökség: Péterffy Árpád, Borsos Antal
A laparoszkópos technika alkalmazási lehetőségeiről hangzottak el előadások a pancreas distális rezekciója, a nem-parazitás májcysták kezelése kapcsán Budapestről és Szegedről. Mellkassebészeti vonatkozásban a videothoracoscopos diagnosztikai és kezelés kérdéseit tárgyalták mediastinális tumorok kapcsán a debreceni és a szegedi Sebészeti Klinika, a

kecskeméti Kórház Sebészeti Osztályáról; a hydrothorax, a pneuomothorax kezelésében. A minimálisan invazív módszerek alkalmazásáról is hangzott el előadás hüvelyképző műtéteknél, valamint a méhen kívüli terhességek megoldásának endoszkópos lehetőségeit is taglalták a debreceni Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról.

Poszter Szekció II. – szeptember 27.
Üléselnökség: Alföldy Ferenc, Bodnár András
Klinikai anyagok bemutatása történt a különböző manuális szakmák területéről és a kísérletes sebészeti kutatások területéről.

Talán az ülésszakok témái és az üléselnökök személyei is érzékeltetni tudják a Kedves Olvasónak a nagy klinikusi érdeklődést a sebészeti kutatások felé, bemutatva egyúttal a debreceni Kísérletes Sebészeti Intézet vonzáskörét, elismertségét is.

EGYÉB TUDOMÁNYOS ÜLÉSEK SZERVEZÉSE

A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG (MST) TISZÁNTÚLI CSOPORTJÁNAK TUDOMÁNYOS ÜLÉSEI

1986 májusától az MST Tiszántúli Szakcsoportja tudományos üléseit – a korábban már jelzett együttműködés jegyében – nagyrészt a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsággal közösen rendezte, miután a titkári teendőket mindkét bizottságnál ezidőtől kezdve Furka István látta el. Ezek a tudományos ülések általában nagyon sikeresek voltak, 200-250 fő részvételével zajlottak. Komoly szakmai továbbképzéseket jelentettek régiónkban.

1991-től a Szakcsoport tudományos ülést nem rendezett, működése szünetelt, a régió sebészei a DAB Munkabizottság ülésein vettek mindig részt, majd 1999. november 12-én újraszerveződött a Szakcsoport Vezetősége, de már nem a régi formában, ugyanis megszűnt a Szakcsoporton belül a korábbi elnöki-titkári pozíció és a Szakcsoport aktuális elnöki teendőit a tudományos ülés szervezését vállaló Sebészeti Klinika vagy Kórház Sebészeti Osztályának mindenkori vezetője töltötte be, és ez forgórendszerben ment tovább a régiónk Sebészeti Osztályai között.

1986. szeptember 26. Nyíregyháza,
Eisert Árpád 75. születésnapja tiszteletére rendezett Tudományos Ülés
A Tiszántúli Szakcsoportot Prof. Balázs György megbízásából Dr. Furka István képviselte, Ő köszöntette a résztvevőket s vezette le az ünnepi tudományos ülést is.

1986. május 23. – Kisvárda

„Gastrointestinalis vérzések” témakörben Dr. Mezey Károly osztályvezető főorvos szervezésével a kisvárdai Városi Kórház Sebészeti Osztályának közreműködésével a Kórház Előadótermében tartották. (197. ábra)

Referátumok:

Üléselnökség: Prof. Dr. Balázs György
Dr. Furka István

Felkért előadók: Dr. Mikó Tivadar (DOTE)
Dr. Figus Albert (Jászberény)
Prof. Dr. Péter Mózes (DOTE)
Dr. Lukács Géza (DOTE)
Dr. Uray Éva (DOTE)

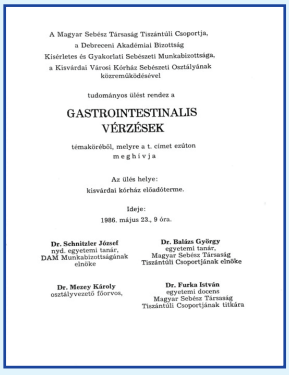
Pathologia, endoscopia, radiológia, sebészet, intenzív therápia szempontjai alapján ismertették e fontos témakör legújabb eredményeit.

Csatlakozó előadások:

Üléselnökség: Prof. Dr. Schnitzler József
Dr. Furka István

13 előadás hangzott el Eger, Szolnok, Kisvárda, Nyíregyháza, Miskolc, Kazincbarcika, Szikszó, Berettyóújfalu, Mátészalka, Debrecen Kenézy Kórház Sebészeti Osztályairól.

A Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportja,
a Debreceni Akadémiai Bizottság
Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottsága,
a Kisvárdai Városi Kórház Sebészeti Osztályának
közreműködésével

tudományos ülést rendez a

GASTROINTESTINALIS
VÉRZÉSEK

témakörből, melyre a t. címet ezúton
m e g h í v j a

Az ülés helye:
kisvárdai kórház előadóterme.

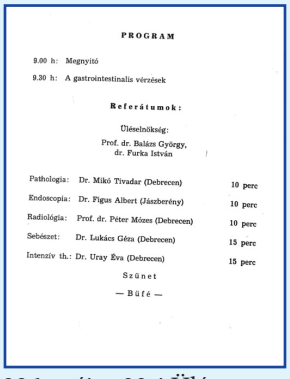
Ideje:
1986. május 23., 9 óra.

Dr. Schnitzler József
nyrd. egyetemi tanár,
DAM Munkabizottságának
elnöke

Dr. Balázs György
egyetemi tanár,
Magyar Sebész Társaság
Tiszántúli Csoportjának elnöke

Dr. Mezey Károly
osztályvezető főorvos,

Dr. Furka István
egyetemi docens
Magyar Sebész Társaság
Tiszántúli Csoportjának titkára

PROGRAM

9.00 h: Megnyitó

9.30 h: A gastrointestinalis vérzések

Referátumok:

Üléselnökség:
Prof. dr. Balázs György,
dr. Furka István

Pathologia:	Dr. Mikó Tivadar (Debrecen)	10 perc
Endoscopia:	Dr. Figus Albert (Jászberény)	10 perc
Radiológia:	Prof. dr. Péter Mózes (Debrecen)	10 perc
Sebészet:	Dr. Lukács Géza (Debrecen)	15 perc
Intenzív th.:	Dr. Uray Éva (Debrecen)	15 perc

Szünet
— Büfé —

197. ábra Az MST Tiszántúli Csoportjának meghívója az 1986. május 23-i Ülésre

1987. szeptember 18. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza

„Postoperatív peritonitis” tárgykörből a Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportja és a DAB Kísérletes Gyakorlati Sebészeti Munkabizottsága külföldi résztvevőkkel közös tudományos ülése külföldi résztvevőkkel. (198. ábra)

Előadások I.:

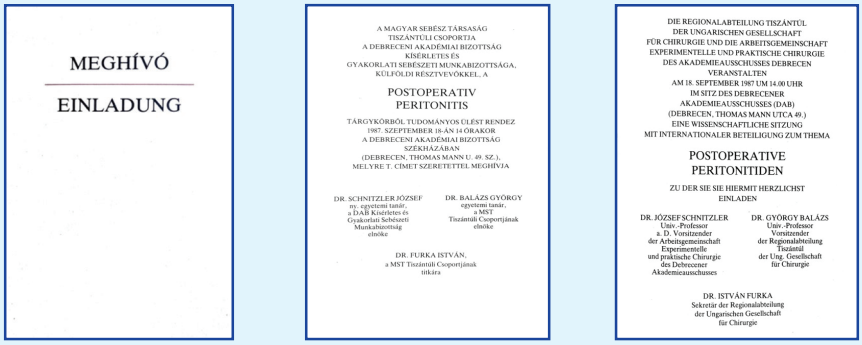
Üléselnökség: Prof. Dr. Balázs György
Prof. Dr. H. Steiner
Prof. Dr. Furka István

Felkért előadók: Prof. Dr. H. Steiner (Salzburg)
Prof. Dr. Balázs György (DOTE)
Prof. Dr. A. Sivula (Helsinki)
Prof. Dr. L. Kronberger (Graz)
Prof. Dr. G Zimmermann und A. Haid (Feldkirch)
Prof. Dr. V. Koristek, J. Leypold, J. Petrik, Z. Gregor, M. Novák (Brno)
Prof. Dr. G. Lauschke (Dresden)
Dr. Uray Éva (DOTE)

Előadások II.:

Üléselnökség: Prof. Dr. Schnitzler József
Dr. Békési László
Dr. Várhelyi Imre

10 csatlakozó előadás hangzott el Miskolc, Nyiregyháza, Vásárosnamény, Kisvárda, Debrecen, Fehérgyarmat, Ózd, Kazincbarcika Sebészeti Osztályai részéről, melyet vita követett. Szinkron tolmácsolást biztosítottak.

MEGHÍVÓ

EINLADUNG

A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG
TISZÁNTÚLI CSOPORTJA
A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG
KÍSÉRLETES ÉS
GYAKORLATI SEBÉSZETI MUNKABIZOTTSÁGA,
KÜLFÖLDI RÉSZTVEVŐKKEL, A

POSTOPERATIV
PERITONITIS

TÁRGYKÖRBŐL TUDOMÁNYOS ÜLÉST RENDEZ
1987. SZEPTEMBER 18-ÁN 14 ÓRAKOR
A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG
SZÉKHÁZÁBAN
(DEBRECEN, THOMAS MANN U. 49. SZ.).
MELYRE T. CÍMET SZERETETTEL MEGHÍVJA

DR. SCHNITZLER JÓZSEF
ny. egyetemi tanár,
a DAB Kísérletes és
Gyakorlati Sebészeti
Munkabizottság
elnöke

DR. BALÁZS GYÖRGY
egyetemi tanár,
a MST
Tiszántúli Csoportjának
elnöke

DR. FURKA ISTVÁN,
a MST Tiszántúli Csoportjának
titkára

DIE REGIONALABTEILUNG TISZÁNTÚL
DER UNGARISCHEN GESELLSCHAFT
FÜR CHIRURGIE UND DIE ARBEITSGEMEINSCHAFT
EXPERIMENTELLE UND PRAKTISCHE CHIRURGIE
DES AKADEMIEAUSSCHUSSES DEBRECEN
VERANSTALTEN
AM 18. SEPTEMBER 1987 UM 14.00 UHR
IM SITZ DES DEBRECENER
AKADEMIEAUSSCHUSSES (DAB)
(DEBRECEN, THOMAS MANN UTCA 49.)
EINE WISSENSCHAFTLICHE SITZUNG
MIT INTERNATIONALER BETEILIGUNG ZUM THEMA

POSTOPERATIVE
PERITONITIDEN

ZU DER SIE SIE HIERMIT HERZLICHST
EINLADEN

DR. JÓZSEF SCHNITZLER
Univ.-Professor
a. D. Vorsitzender
der Arbeitsgemeinschaft
Experimentelle
und praktische Chirurgie
des Debrecener
Akademieausschusses

DR. GYÖRGY BALÁZS
Univ.-Professor
Vorsitzender
der Regionalabteilung
Tiszántúl
der Ung. Gesellschaft
für Chirurgie

DR. ISTVÁN FURKA
Sekretär der Regionalabteilung
der Ungarischen Gesellschaft
für Chirurgie

198. ábra Az MST Tiszántúli Csoportjának és a DAB Kisérletes és Gyakorlati Sebészeti Bizottság közös meghívója az 1987. szeptember 18-i Tudományos Ülésre

1988. május 21. Kazincbarcika
„A gyomor és nyombélfekély átfúródásának sebészeti kezelése” témakörben a Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoportja és a DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottsága tudományos ülése.

1990. március 31. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Sebészetikai kérdések jogi vonatkozásai” témakörben tudományos összejövetel.
Üléstitkár: Dr. Furka István

1999. november 12. Nyíregyháza-Sóstó
„Sebészeti Gasztroenterológiai Regionális Tudományos Ülés” témakörben a MST Tiszántúli Csoportja és a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság tudományos ülése Szervezője: Dr. Kozlovszky Bertalan

A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG (DAB) KÍSÉRLETES ÉS GYAKORLATI SEBÉSZETI MUNKABIZOTTSÁG TUDOMÁNYOS ÜLÉSEI

1985 júniusától a titkári teendőket Furka István vette át Kiss János István addigi titkár lemondását követően, aki a Miskolci Kórház Sebészeti Osztályának vezetője lett (lásd korábban 80. ábra).

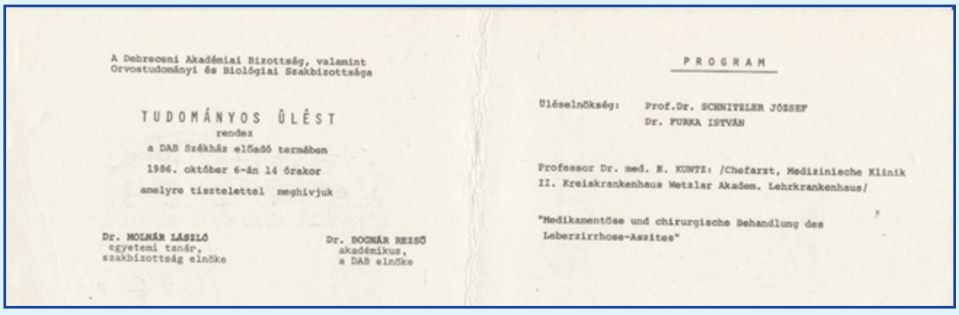
Valamennyi alább felsorolandó rendezvény dokumentációja a Furka István által gondosan megőrzött „barna" DAB Munkabizottsági dossziéjából származik.

1986. május 23. – Kisvárda
„Gastrointestinalis vérzések" témakörben tudományos ülés (lásd korábban 197. ábra).

1986. június 17. – Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
A Debreceni Orvostudományi Egyetem Tudományos Bizottsága és a DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottsága az Ideg- és Elmegyógyászati Klinika közreműködésével rendezett tudományos ülést, melynek vendég előadója Tübingenböl Prof. H. Gréte volt. Előadását „*A traumás agyduzzadás komputertomográfiás és denzitometriás vizsgálata*" címmel tartotta.

1986. június 30. – Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
Az Urológiai Klinikával közös rendezvényen az európai hírű Smith professzor tartott előadást „*Modern vesekőeltávolítási módszerek*" címmel.

1986. október 6. – Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
A Debreceni Akadémiai Bizottság valamint az Orvostudományi és Biológiai Szakbizottság együttes tudományos ülésén Dr. med. E. Kuntz: „*Medikamentöse und chirurgische Behandlung des Leberzirrhose-Aszites*" címmel tartott előadást (199. ábra).
Üléselnökség: Prof. Dr. Schnitzler József
Dr. Furka István

A Debreceni Akadémiai Bizottság, valamint
Orvostudományi és Biológiai Szakbizottsága

TUDOMÁNYOS ÜLÉST
rendez
a DAB Székház előadó termében
1986. október 6-án 14 órakor
amelyre tisztelettel meghívjuk

Dr. MOLNÁR LÁSZLÓ
egyetemi tanár,
szakbizottság elnöke

Dr. BOGNÁR REZSŐ
akadémikus,
a DAB elnöke

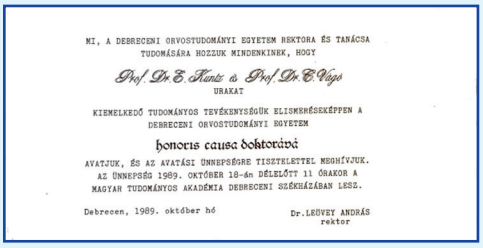
PROGRAM

Üléselnökség: Prof.Dr. SCHNITZLER JÓZSEF
Dr. FURKA ISTVÁN

Professor Dr. med. E. KUNTZ: /Chefarzt, Medizinische Klinik
II. Kreiskrankenhaus Wetzlar Akadem. Lehrkrankenhaus/

"Medikamentöse und chirurgische Behandlung des
Leberzirrhose-Aszites"

199. ábra A DAB Kísérletes és Gyakorlati Sebészeti Munkabizottság 1986. október 6-i Tudományos Ülésének meghívója

MI, A DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM REKTORA ÉS TANÁCSA
TUDOMÁSÁRA HOZZUK MINDENKINEK, HOGY
Prof. Dr. E. Kuntz és Prof. Dr. E. Végs
URAKAT
KIEMELKEDŐ TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉGÜK ELISMERÉSEKÉPPEN A
DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
honoris causa doktorává
AVATJUK, ÉS AZ AVATÁSI ÜNNEPSÉGRE TISZTELETTEL MEGHÍVJUK.
AZ ÜNNEPSÉG 1989. OKTÓBER 18-án DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR A
MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA DEBRECENI SZÉKHÁZÁBAN LESZ.
Debrecen, 1989. október hó
Dr. LEÚVEY ANDRÁS
rektor

200. ábra Kuntz Professzor Úr és munkatársai látogatása intézetünkben (Furka Professzor Úr 10 éves tanszékvezetői jubiluma alkalmából készült könyvből átvéve)

1987. szeptember 18. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Postoperatív peritonitis" témakörben tudományos ülés (lásd korábban 193. ábra).

1987. október 5. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
Prof. Dr. G. Specht (Berlin, Auguste-Viktoria Klinika): *"Neuere Verfahren bei der operativen Behandlung der Pankreatitis"* címmel tartott előadást.
Üléselnök: Prof. Dr. Balázs György

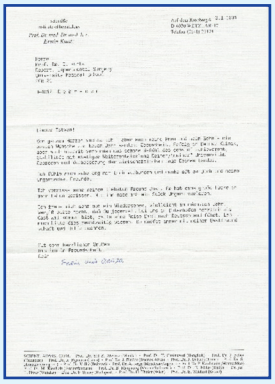
1987. október 6. DOTE II. sz. Sebészeti Klinka tanterme
Prof. Dr. G. Specht (Berlin): *„Erfahrungen mit der erweiterten Mediastinoskopie"* címmel tartott előadást.
Üléselnök: Prof. Dr. Péterffy Árpád

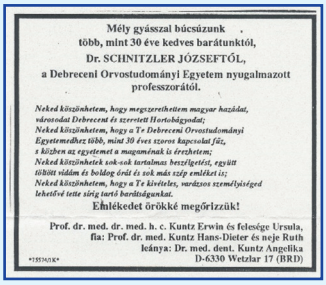
1988. május 21. Kazincbarcika
„A gyomor és nyombélfekély átfúródásának sebészeti kezelése" témakörben a Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoport ülésének szervezéséhez csatlakozott Munkabizottságunk (lásd korábban).

1989. október 19-én a ***Honoris Causa doktorrá avatását*** követő napon Kuntz Professzor Úr intézetünket is meglátogatta egy jövőbeni együttműködés reményében (200. ábra).

1990. március 31. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Sebészetikai kérdések jogi vonatkozásai" témakörben tudományos összejövetel, melynek szervezéséhez csatlakozott Munkabizottságunk (lásd korábban).

1991-től a *Munkabizottság elnöke, titkára személyében változás történt* Dr. Schnitzler József Professzor 1990. október 15-én történt elhunytával. Schnitzler Professzor Úrra nemcsak Debrecenben és hazánkban, hanem külföldön is mély tisztelettel emlékeztek meg, melyet bizonyít a Hajdú-Bihari Naplóban megjelent búcsúszöveg Erwin Kuntz Professzor Úr részéről, melyet az alábbi levél kíséretében küldött el Furka Istvánnak, a Munkabizottság titkárának [201. a)-c) ábra]. 1991-től a Bizottság nevében felcseréltük a Gyakorlati és Kísérletes szót, hangsúlyozva a klinikai jelleget, melyet a kísérletes rész teljesen kiszolgál kutatási eredményeivel.

Mély gyásszal búcsúzunk
több, mint 30 éve kedves barátunktól,
Dr. SCHNITZLER JÓZSEFTŐL,
a Debreceni Orvostudományi Egyetem nyugalmazott professzorától.

Neked köszönhetem, hogy megszerethettem magyar hazádat,
városodat Debrecent és szeretett Hortobágyodat;
Neked köszönhetem, hogy a Te Debreceni Orvostudományi
Egyetemedhez több, mint 30 éves szoros kapcsolat fűz,
s közben az egyetemet a magaménak is érezhetem;
Neked köszönhetek sok-sok tartalmas beszélgetést, együtt
töltött vidám és boldog órát és sok más szép emléket is;
Neked köszönhetem, hogy a Te kivételes, varázsos személyiséged
lehetővé tette sírig tartó barátságunkat.

Emlékedet örökké megőrizzük!

Prof. dr. med. dr. med. h. c. Kuntz Erwin és felesége Ursula,
fia: Prof. dr. med. Kuntz Hans-Dieter és neje Ruth
leánya: Dr. med. dent. Kuntz Angelika
D-6330 Wetzlar 17 (BRD)

201. ábra Erwin Kuntz Professzor Úr levele Furka István DAB Munkabizottság titkárnak Schnitzler József Professzor Úr elhunytakor megjelentett gyász-emlékszövegével

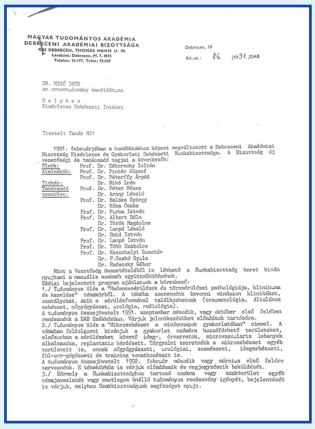
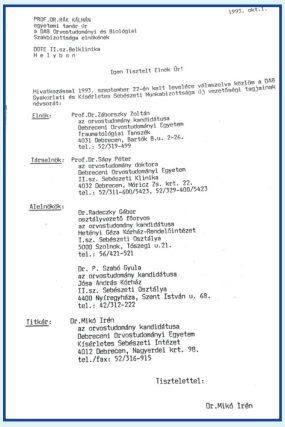
A DAB Gyakorlati és Kisérletes Sebészeti Munkabizottság elnöki megbízatását Prof. Dr. Záborszky Zoltán kapta meg, míg a titkári funkcióját 1991 februárjától Mikó Irén nyerte el Prof. Dr. Szabó Gábor a DAB elnöke és Prof. Dr. Rák Kálmán a Szakbizottság elnöke felkérése alapján [202. a) ábra].

1991. februártól **valamennyi manuális szakma képviselőinek** teret kívánt Munkabizottságunk biztosítani, a Vezetőséget az alábbiakban mutatjuk be [202. b) ábra]:
Elnök: Prof. Dr. Záborszky Zoltán
Társelnökök: Prof. Dr. Pintér József és Prof. Dr. Péterffy Árpád
Titkár: Dr. Mikó Irén
Tanácsadó testületet is létrehoztunk e célból.

1993-tól Munkabizottságunk *kitűzött célja* volt, hogy ne csak az úgynevezett „szűk" sebészetet képviseljük, hanem az összes manuális szakmát (urológia, ortopédia, traumatológia, nőgyógyászat, szemészet, fül-orr-gégészet, idegsebészet, érsebészet) és az azokat kiszolgáló illetve vele szorosan együttműködő szakmákat is például radiológia, anaesthesia és intenzív terápia. *Másik célkitűzésünk* az volt, hogy a DAB vonzáskörébe tartozó két megye, Jász-Nagykun-Szolnok, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék szakemberei is képviseltessék magukat – akár tudományos ülés megrendezésében is.
Mindkét elképzelésünk maradéktalanul megvalósult, sőt bizonyos rendezvényeink országos méretűvé is váltak, mivel felvettük a kapcsolatot a Pécsi, valamint a Szegedi Akadémiai Bizottság hasonló jellegű Munkabizottságaival, és a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem (HIETE) szakembereivel is, akik felkért előadóként szívesen vettek részt üléseinken.

1993. szeptembertől a Vezetőség tagjai [202. c) ábra]:
Elnök: Prof. Dr. Záborszky Zoltán
Társelnök: Prof. Sápy Péter
Alelnökök: Dr. Radeczky Gábor és P. Szabó Gyula (A régió másik két megyéjének tudományos minősítéssel rendelkező főorvosai)

1996-tól a Vezetőség tagjai [202. d) ábra]:
Elnök: Prof. Dr. Záborszky Zoltán
Társelnökök: Prof. Dr. Sápy Péter és Prof. Dr. Tóth Csaba
Alelnökök: Dr. Radeczky Gábor és P. Szabó Gyula
Titkár: Dr. Mikó Irén

202. ábra a) Mikó Irén DAB Munkabizottsági titkár megbízó levele. A Munkabizottság Vezetőségi tagjai **b)** 1991 februárjától, **c)** 1993 szeptemberétől

Az 1999. szeptembertől a Vezetőség tagjai:
Örökös tiszteletbeli Elnök: Prof. Dr. Záborszky Zoltán
Elnök: Prof. Dr. Sápy Péter
Társelnök: Prof. Dr. Tóth Csaba
Alelnökök: Prof. Dr. Csikos Mihály, Dr. P. Szabó Gyula
Titkár: Dr. Mikó Irén (aki egy rövidebb periódusra kívánta a funkciót vállalni)

1991–1999 között évente 2-3 tudományos ülést szerveztünk **régiónkban**, melyekről rövid áttekintést adunk, tekintettel arra, hogy miután a Kísérletes Sebészeti Intézet biztosította a titkárt, valamint a korábbi periódusok titkárát is Dr. Furka István személyében, nagyon komoly szervezőmunkát vállaltunk ezeknek a rendezvényeknek a megvalósításában, melyek **legtöbbször országos jelentőségűek voltak.**

Jelentősebb rendezvényeink voltak

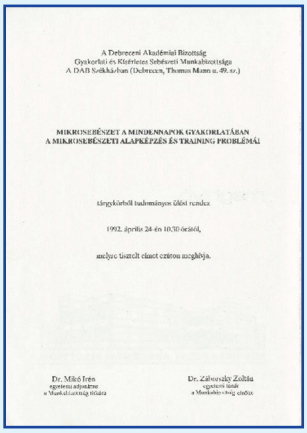
1991. március 26. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Gyógyászati műanyagok” témakörben a Polymer Munkabizottság tudományos ülésén Furka István: *„Szintetikus sebészeti varróanyagok”* címmel felkérésre szakmai előadást tartott

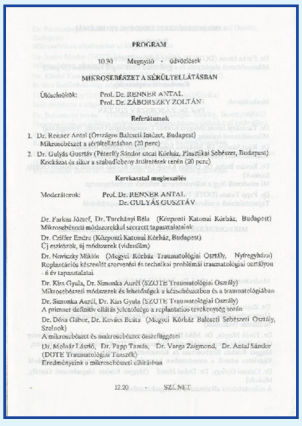
1991. november 15. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„A medencegyűrű sérülései, diagnosztikája, kezelései, szövődményei” témakörben tudományos ülés.

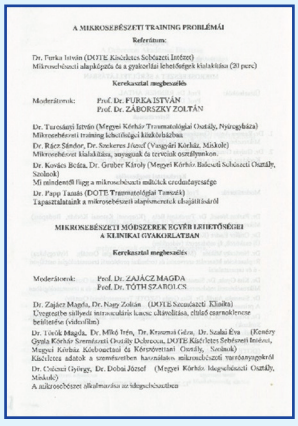
1992. április 24. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Mikrosebészet a mindennapok gyakorlatában. A mikrosebészeti alapképzés és training problémái” témakörben tudományos ülés (203. ábra).
I. Ülésszak - A „Mikrosebészet a sérültellátásban”
Referátumok: Dr. Renner Antal (Országos Baleseti Intézet, Budapest): „Mikrosebészet a sérültellátásban” és Dr. Gulyás Gusztáv (Péterffy Sándor Utcai Kórház, Plasztikai Sebészet, Budapest): „Kockázat a szabadlebeny átültetések terén” címmel.
Az ezt követő Kerekasztal-megbeszélésen: előadások hangzottak el Budapestről a Központi Katonai Kórházból, a nyíregyházi Megyei Kórház Traumatológia Osztályról, a SOTE Traumatológia Osztályról, a szolnoki Megyei Kórház Baleseti Sebészeti Osztályáról és a DOTE Traumatológiai Tanszékéről
II. Ülésszak – A mikrosebészeti training problémái
Referátum: Prof. Dr. Furka István (DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet): „Mikrosebészeti alapképzés és a gyakorlati lehetőségek kialakítása”.
A Kerekasztal-megbeszélésen előadások a nyíregyházi Megyei Kórház Traumatológiai Osztályáról, a miskolci Kórházból, a szolnoki Megyei Kórház Baleseti Sebészeti Osztályáról és a DOTE Traumatológiai Tanszékéről.
III. Ülésszak – A mikrosebészeti módszerek egyéb lehetőségei a klinikai gyakorlatban
Csatlakozó előadások a DOTE Szemészeti Klinikáról, a Kenézy Kórház Szemészeti Osztályáról a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézetével kollaborációban, a miskolci Megyei Kórház Idegsebészeti Osztályáról, a Központi Katonai Kórház Idegsebészeti Osztályáról, a DOTE Idegsebészeti Klinikáról, a DOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáról, a berettyóújfalui Területi Kórház Urológiai Osztályáról, a DOTE Fogászati Klinikáról és a DOTE II. sz. Sebészeti Klinikáról.
Kerekasztal-megbeszélés

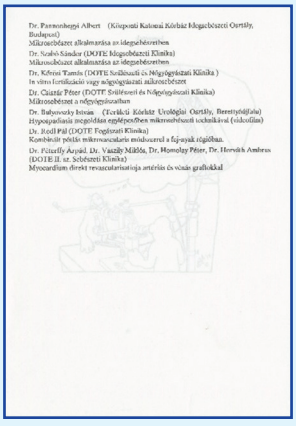
1992. október 16. Szolnok – Tiszaliget
„A nyelőcső sebészet egyes kérdései” témakörben tudományos ülés a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, az Orvostovábbképző Egyetem Sebészeti Klinikája és a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Hetényi Géza Kórház I. sz. Sebészeti Osztálya közös szervezésében, a Kórházi Szövetség támogatásával.

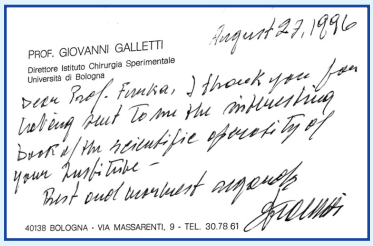
203. ábra Az ülésszak meghívója az 1992. április 24-i mikrosebészeti rendezvényre

1992. november 12. II. sz. Sebészeti Klinika tanterme

Prof. Dr. Giovanni Galletti (Istituto Chirurgia Sperimentale Universita di Bologna): „*Prevention of platelet aggregation in arterial prothesis*” címmel tartott érdekfeszítő előadást, majd meglátogatta a Kísérletes Sebészeti Intézetet is (204. ábra).

204. ábra a) Prof. Giovanni Galletti előadása a II. sz. Sebészeti Klinika tantermében és ezt követően **b)** a Kísérletes Sebészeti Intézetben (Furka Professzor Úr 10 éves tanszékvezetői jubileuma alkalmából készült könyvből átvéve), **c)** és a Vendégkönyvbe írottak

1994. május 13. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Az endoscopos sebészeti beavatkozások gyakorlatai és eredményei” témakörben tudományos ülés
Téma-koordinátor Sápy Péter Professzor, Munkabizottságunk társelnöke volt. Az elhangzott 30 előadás illetve videó a sebészeti, traumatológiai, ortopédiai, urológiai, nőgyógyászati, fül-orr-gégészeti, anaesthesiológiai szakterületekeket képviselte. Rendkívül nagy érdeklődéssel zajló ülésszak volt – mintegy 250 résztvevővel – az egész ország területéről számos osztály mutatta be eredményeit a közel 7 órás rendezvényen. Először fordult elő a Munkabizottság szervezésében, hogy a Családorvosképző Központ a rendezvényt hivatalos továbbképzésnek fogadta el a fakultatív képzés kategóriában. Több, mint 50 házi orvos is részt vett a konferencián, így a Városi Egészségügyi Szolgálat is támogatta a tudományos ülést. Tekintettel, hogy az előadások nagy része videófilmekre épült, ilyen formában rendkívül hasznos, naprakész információkat biztosított ezen új sebészi beavatkozási formákról.

1994. október 21. Szolnok, Megyeháza
„Nyelőcső és colorectalis anastomosisok” témakörben tudományos ülés a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, a Magyar Sebész Társaság Dél-Magyarországi Szakcsoportja, a HIETE Sebészeti Klinika és a Hetényi Géza Kórház Sebészeti Osztálya (Szolnok) közös szervezésében. Ez már a „Nyelőcső Sebészeti Klub” második tudományos ülése volt.
A rendezvény továbbképző program volt a megyében dolgozó háziorvosoknak is.
A tudományos ülés levezetését felkérésünkre a Magyar Sebész Társaság Elnöke, Besznyák István Professzor látta el. A referátumokat a nyelőcső sebészet jeles hazai képviselői tartották. Az előadások felölelték a határterületek (anaesthesiologia, intenzív terápia, chemoterápia, radiológia) eredményeit is. A tudományos ülés szervezési teendőit Dr. Radeczky Gábor osztályvezető sebész főorvos, Munkabizottságunk egyik elnökhelyettese látta el.
A tudományos ülést színesítette Dr. Poczkodi Sándor orvos-festő képkiállítása.
A rendezvénynek mintegy 250 fő résztvevője volt.

1995. október 14. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Combnyaktörés kezelése kanülált csavarokkal" témakörben tudományos ülés a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, a DOTE Traumatológiai Tanszéke, a Kenézy Gyula Egyetemi Oktatókórház Baleseti Sebészeti Osztálya, a Magyar Traumatológus Társaság és a Dr. Manninger Jenő Alapítvány közös szervezésében egynapos tudományos ülést rendezett több mint 200 fő részvételével. A rendezvényen úgyszólván valamennyi hazai traumatológiai osztály képviseltette magát. A témából hét előadás hangzott el, majd ezt követően Kerekasztal-megbeszélésen történt meg a hazai eredmények elemzése.

1996. március 14. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„A volumen pótlás időszerű kérdései" tárgykörből tudományos ülés a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága és a Megyei Vértranszfúziós Intézet közös szervezésében. Egy referátum és négy felkért előadás hangzott el a mintegy 80-100 érdeklődő előtt.

1996. április 26–27-én Munkabizottságunk a Magyar Sebész Társaság Mellkassebészeti Szekciója és a II.sz. Sebészeti Klinika együttes rendezésével szervezte meg a
„IVth International Thoracic Surgery Congress"-t nagy hazai és nemzetközi részvétellel. A kongresszuson összesen 81 referátum, illetve előadás szerepelt. A referátumot hazai és nemzetközi szaktekintélyek tartották. Résztvevők száma közel 200 fő volt.

1996. szeptember 6. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Hogyan szolgálja a kísérletes sebészet a klinikai előrehaladást?" címmel tudományos ülés volt **Prof. Dr. Furka István 10 éves tanszékvezet**ői kinevezése alkalmából Munkabizottságunk és a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézetének közös szervezésében.
A rendezvényen több mint 400 hazai és külföldi, az összes manuális szakmát képviselő szakember vett részt. A tudományos ülésről készült beszámoló és fényképes dokumentáció e könyvfejezet végén tekinthető meg (376–378. oldal).

1996. november 9. Kenézy Gyula Kórház Előadóterem
„Szövetpótlás lehetőségei septikus környezetben végtagokon" címmel a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, a Magyar Traumatológus Társasága, a DOTE Traumatológiai Tanszékével közösen Kerekasztal-megbeszélés formájában tartott tudományos ülése, melyen az ország különböző részeiről mintegy 150 fő vett részt.

1996. december 20. II. sz. Sebészeti Klinika Előadóterme
„Évzáró tudományos ülés – DOTE II. sz. Sebészeti Klinika" Munkabizottságunkkal együttes rendezésben Prof. Dr. Sápy Péter szervezésében.

1997. február 8. Hajdúszoboszló, Hotel Délibáb
„Operáló Orvosok Baráti Találkozója és Bálja" a DAB Munkabizottságunkhoz tartozó 3 megyére kiterjedő rendezvény volt, melynek szervezésében jelentős szerepet vállalt a Convention Budapest Kft.

1997. március 11. Gyula, Pándy Kálmán Kórház
„A Kenézy Gyula Kórház Általános Sebészeti Osztály bemutatkozása" rendezvény, mely a DAB Munkabizottságunk, a Szegedi Akadémiai Bizottság (SZAB) hasonló jellegű Munkabizottsága és a Gyulai Kórház Tudományos Bizottsága szervezésében került megrendezésre.

1997. április 17. II. sz. Sebészeti Klinika Előadóterme
„Micro- és mini laparotomia" tudományos bemutató és értékelő előadás Munkabizottságunk szervezésében.
Prof. Dr. Rozsos István, a módszer hazai bevezetője tartott tudományos bemutató és értékelő előadást a megye sebészei részére, mintegy 80 résztvevő előtt. A rendezvény megszervezésében Prof. Dr. Furka István jelentős szerepet vállalt, az ülésszakot is ő vezette.

1997. április 19–20. Hortobágy, Hotel Epona
„A sérültellátás társszakmáinak baráti találkozója a határterületek aktuális kérdéseiről" címmel rendezett tudományos összejövetelt a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, a DOTE Traumatológiai Tanszéke, a Kenézy Gyula Egyetemi Kórház Baleseti Sebészeti Osztálya és a Magyar Traumatológus Társaság Észak-Kelet Magyarországi Szakcsoportjával együttes rendezésben.

1997. szeptember 25–27. Tóth Árpád Gimnázium
„XVI. Kísérletes Sebészeti Kongresszus" szervezése Munkabizottságunk, a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció és a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet közös rendezésében. A kongresszusról a korábbiakban részletes értékelést adtunk (lásd 330–338. oldal).

1997. november 8. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„A combfejnecrosis sebészi kezelésének jelentőségei" címmel tudományos ülés Munkabizottságunk, a Magyar Traumatológus Társaság, a Manninger Alapítvány, a DOTE Traumatológiai Tanszék és a Hajdú-Bihar Megyei Kenézy Gyula Egyetemi Oktatókórház-Rendelőintézet Baleseti Sebészeti Osztály együttes rendezésében.
A tudományos ülésen **a szakma köszöntötte 70. születésnapján Dr. Záborszky Zoltán professzor Urat**, Munkabizottságunk Elnökét, nemcsak a tudományos előadásokkal, hanem e nemes ünnepre a Professzor Úrról készült plakettel is. Az ülésnek közel 150 résztvevője volt.

1997. november 22. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Az IHPP Magyarországi Szekció Kongresszusa" az International Hepato-Pancreato-Biliary Surgery Magyarországi Szekciójának évi tudományos ülése a DOTE II. sz. Sebészeti Klinika és a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság közös szervezésében, melyet Prof. Dr. Sápy Péter, a Munkabizottság társelnöke, egyben a kongresszus rendezője koordinált három szekcióban, a következő témakörökkel:

Az I. Szekció – „A portalis hypertensio és szövődményeinek kezelési lehetőségei”
II. Szekció – „A focalis májbetegségek kezelési eredményei”
III. Szekció – „A chronicus pancreatitis sebészi és nem-sebészi kezelésének eredményei”
31 előadás hangzott el az ország különböző klinikáiról és intézeteiből, 120 fő részvételével.

1998. február 7. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„A Magyar Gasztroenterológiai Társaság Pancreas Szekció Kongresszusa” tudományos ülés a Munkabizottságunk és a DOTE II. sz. Sebészeti Klinikájának közös szervezésében. Az ország minden részéről mintegy 100 fő vett részt.
Kerekasztal megbeszélés hangzott el a „A pancreas pseudocysták kezelési lehetőségei: minimál invazív beavatkozások versus sebészi kezelés” címmel.
Moderátor: Prof. Dr. Sápy Péter
Felkért előadók:
Prof. Dr. Gomba Szabolcs (DOTE Patológiai Intézet)
Prof. Dr. Péter Mózes (DOTE Radiológiai Klinika)
Dr. Takács Tamás (SZOTE I. sz. Belgyógyászati Klinika)
Dr. Wintermitz Tamás (SOTE I. sz. Sebészeti Klinika)
Prof. Dr. Pap Ákos (Budapest Szent Imre Kórház, II. Belgyógyászati Osztály)
Prof. Dr. Flautner Lajos (SOTE I. sz. Sebészeti Klinika)

1998. március 20–21. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza és Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Aula
„Jubileumi Ünnepi Tudományos Ülés a debreceni mellkassebészet 50. éves évfordulójára”
Munkabizottságunk és a DOTE II. sz. Sebészeti Klinikájának közös szervezésében.

1998. december 22. II. sz. Sebészeti Klinika Tanterme
„Évzáró tudományos ülés – DOTE II. sz. Sebészeti Klinika” Munkabizottságunkkal együttes rendezésben Prof. Dr. Sápy Péter szervezésében.

1999. március 20. Debreceni Akadémiai Bizottság Székháza
„Fiatal Sebészek Fóruma” címmel tudományos ülés Munkabizottságunk és a DOTE II. sz. Sebészeti Klinika szervezésében Sápy Professzor és Perner Ferenc (MST) elnökségével.

1999. október 16. Szolnok, Megyeháza
„A nyelőcső sebészet aktuális kérdései” témakörben szimpózium a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, Szegedi Akadémiai Bizottság Sebészeti és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága, a HIETE és a Hetényi Géza Kórház Sebészeti Osztályai közös szervezésében. Tudományos ülés a „Nyelőcső Klub” rendezvény sorozat folytatása volt.

1999. november 12. Nyíregyháza-Sóstó
„Sebészeti Gasztroenterológiai Regionális Tudományos Ülés” témakörben az MST Tiszántúli Csoportja és a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság tudományos ülése Szervezője: Dr. Kozlovszky Bertalan

Újdonság volt a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság történetében, hogy az 1996–1999-es periódusban oktatási, orvostovábbképzési feladatokat is teljesített a Kísérletes Sebészeti Intézetben Furka István professzor úr vezetésével. Laparoszkópos tanfolyamok történtek elsősorban a II. sz. Sebészeti Klinika orvosainak és oktatóinak vezetésével, valamint mikrosebészeti kurzusok is voltak részben a Kísérletes Sebészeti Intézet, részben a Traumatológiai Tanszék orvosainak irányításával a Munkabizottságunk tagjai, illetve a DOTE intézetei részére (a Fül-Orr-Gége Klinika, Szemészeti Klinika, Urológiai Klinika orvosai számára).

2000. április 15. Sebészeti Műtéttani Intézet Tanterme
„Dr. Bornemisza György professzor emlékére és tiszteletére Tudományos Ülés” rendezése az MTA Debreceni Területi Bizottsága Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága és a DE OEC Sebészeti Műtéttani Intézet közös rendezésében (lásd a későbbiekben a rendezvény meghívóját – 219. ábra).

KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

Felsorolni kívánjuk mindazon magyar és külföldi kongresszusokat, melyen Intézetünk munkatársai és a korábban is felsorolt kollaborációs kutatási témákban együtt dolgozó partnereinkkel Furka István vezetésével résztvettek s előadást, előadásokat tartottak.

Ezek bizonyítékai is egyben a nagyon kiterjedt szakmai kapcsolatoknak, széleskörű intézeti kollaborációs intézeti tevékenységünknek, melyek Furka István igazgatása alatt teljesedtek ki igazán.

Ezek a kongresszusi részvételek igazi „betörést” jelentettek Intézetünk számára nemcsak a hazai, de a külföldi szakmai kapcsolatok felé mind az intézetben dolgozó munkatársak, mind a kollaborációs kutatók, klinikusok számára, de az induló PhD képzés hallgatóinak is komoly bemutatkozási lehetőséget biztosítottak kezdetben csak Furka István, majd Mikó Irén témavezetésével egyaránt.

Bizony sokszor a kongresszusi kiutazás saját költségen történt, de az elért kutatási eredményekre tekintettel, az Egészségügyi Minisztérium biztosította a valutakeret megvásárlási lehetőséget. Az elért eredmények megítélésénél ezt az egyáltalán nem elhanyagolható tényt sem szabad elfelejteni! Ilyen körülmények között sikerült Furka Professzornak a nemzetközi tudomány világába betörni és a továbbiakban segíteni ezen az úton is – önzetlenül – munkatársait!

Sajnos 1987-től egy-két év ESSR kongresszusi részvétel „kimaradt", annak ellenére, hogy a minisztériumi vagy MOTESZ kiutazási és valutavásárlási engedélyt saját költségre megkaptuk ugyan, de az anyagiakkal „nem tudtunk megbirkózni".

A nagyszámú kongresszusi részvétellel, előadások tartásával igyekeztünk biztosítani szakmai jelenlétünket határokon kívül is.

Magas kutatás etikával készültek ezek a munkák, minden kozmetikázás nélkül. Elve volt, hogy a negatív eredményeket is be kell mutatni! Abból is sokat tanulhatunk. Sokszor idézte Alexander Fleminget:

„A kutató tudja mi a csalódás, tudja, hány hónapon keresztül dolgozott rossz irányban és ismeri a kudarcokat. De a kudarcok hasznosak is, mert ha helyesen elemzi őket az ember, sikerre vezethet." Orv. Hetil. 141. 34. 1879.

De nemcsak kongresszusokon tartottunk előadásokat. Az első hívó szóra Furka professzor elment minden kisebb és nagyobb kórházba, klinikai osztályra is munkatársával, munkatársaival, ahová előadástartásra felkérték (Ajka, Cegléd, Dombóvár, Dunaújváros, Kecskemét, Salgótarján, Siófok, Szentes, Szeged, Szolnok, Budapest MÁV Kórház, Budapest I. sz. Sebészeti Klinika továbbképző tudományos rendezvényei) bemutatni a kísérleteink vagy az újabb sebészi módszerek, technikák eredményeit, mert hitte, hogy azok alkalmazhatók lesznek. És az élet igazolta! Azokká is váltak! Ez is egy különleges, ún. „Furka-féle elv" volt a részéről.

HAZAI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEINK

Az intézetünk által szervezett két Kísérletes Sebészeti Kongresszuson túlmenően az alábbi magyar kongresszusokon vettünk részt:

1987 Szeged, MST Kísérletes Sebész Kongresszusa (új intézetigazgatóként első kongresszus volt, ahol 14 előadással szerepeltünk, melyek közül 6 előadás kollaborációs munkában készült. A kiválóan teljesítő műtősi, segédműtősi és asszisztensi „csapat" is jutalomként résztvevő lehetett.)

1988 Szombathely, MST 49. Kongresszus

1989 Budapest, MST Kísérletes Sebész Kongresszusa (3 előadás)

1990 Budapest, MST 50. Kongresszus
Nagyon fontos témakör volt „A sebészet oktatása és a szakképzés, továbbképzés". Furka István, mint új intézetigazgató bemutatta az általa megvalósított oktatási formákat mind graduális, mind posztgraduális szinten.

1991 Hajdúszoboszló, MST Kísérletes Sebész Kongresszusa (5 előadás)

1992 Debrecen, MST 47. Kongresszus. Kiemelt témakörök: „Új módszerek és technikai lehetőségek a sebészetben." „A sebészet és társszakmák kapcsolata" – Kerekasztal-megbeszélés. Varia – Kísérletes sebészeti szekció is volt.

1993 Kaposvár, MST Kísérletes Sebész Kongresszusa (14 előadás)

1994 Budapest, MST 52. Kongresszus (10 előadás)
A kísérletes sebészeti „Fórum" mellett Műtősnői szekció is volt, hiszen a laparoszkópos oktatásaink kapcsán komoly szerepünk volt a speciális műtősnői tevékenység bemutatásánál
1995 Pécs, az MST XV. Kísérletes Sebész Kongresszusa (14 előadás)
1996 Szeged, Magyar Sebész Társaság 53. Kongresszusa (6 előadás)
1997 Debrecen, MST Kísérletes Sebész Kongresszusa (15 előadás)
1998 Sümeg, XVIII. Membrán-Transzport Konferencia – *„selected poster"-díj*
Debrecen, Fiatal Traumatológusok Fóruma
Budapest, Magyar Sebész Társaság 54. Kongresszusa
1999 Szeged, az MST XVII. Kísérletes Sebész Kongresszusa (13 előadás) – *tudományos díjjal kitüntetett, kiemelt előadás*unk volt
Budapest, Magyar Sebkezelő Társaság II. Kongresszusa
2000 Sümeg, XXX. Membrán-Transzport Konferencia (2 előadás)
Győr, Magyar Sebész Társaság 55. Kongresszusa (5 előadás), ebből *1 „kiemelt és díjazott"* előadás, *3 „kiemelt poszter"-díj*

Ezeken túlmenően is mindig részt vettünk részben előadással, időnként csak hallgatóként – folyamatos orvostovábbképzés gyanánt – a Magyar Urológus Társaság, és az MST Endoscopos Sebészeti Sectio kongresszusain.

KÜLFÖLDI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEINK

Congress of European Society for Surgical Research: 1986 – Nancy, 1987 – Aarhus, 1989 – Brüsszel, 1990 – Kelet-Berlin, 1991 – Salzburg, 1992 – Zaragoza, 1993 – Turku, 1994 – Montpellier, 1995 – Amsterdam, 1996 – Southampton, 1997 – Corfu, 1998 – Padua, 1999 – Bern, 2000 – Malmö

Quadrilateral Symposium for Experimental Surgery: 1986 – Varsó, 1988 – Rostock–Warnemünde

Seminar der Österreichischen Gesellschaft für Experimentelle Chirurgie: 1986, 1987 – Pichl, 1988 – Fuschl, 1989, 1990, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 – Gosau

XXVIII World Congress of the International College of Surgeons: 1992 – Cairo – *felkért előadás*

IVth World Congress of International Gastro-Surgical Club (IGSC): 1996 – Madrid *„Selected poster"-díj"*

Congress of International Society for Experimental Microsurgery: 1998 – London, Kanada – *díjazott előadás* a mikrosebészeti oktatási módszerért, 2000 – Catania

2nd World Week in Surgery: Milano – 1990 – *felkért előadás*

2nd International Fibrin Kleber Symposium: Bécs 1992 – *meghívott előadás*

International Gastro-Surgical Club: Athén – 1994

Csehszlovák Sebész Kongresszusok: 1989 – Brno, 1991 – Bratislava

28th Joint Congress of Czeh and Slovak Surgeons: 1996 – Pilsen – *kiemelt előadás*

Cseh és Szlovák Sebész Kongresszus: 1999 – Pilsen

Lengyel Sebész Kongresszusok, 1987 – Poznan, 1989 – Krakkó

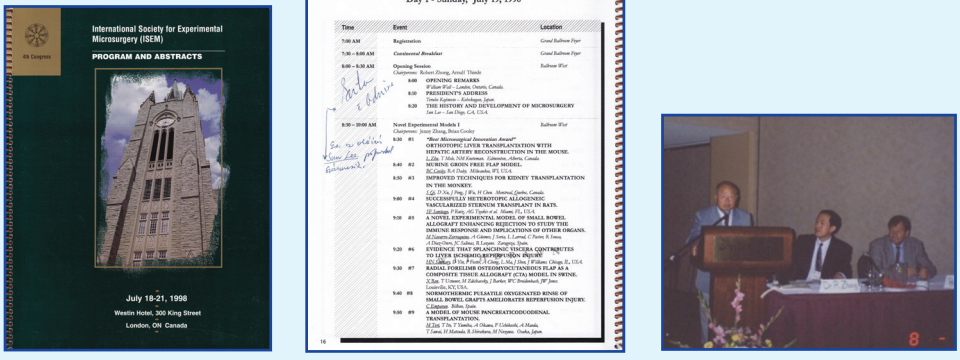
8th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery: 2000 – Nizza

Néhány képet mutatunk be e kongresszusi részvételekről (205–206. ábra)

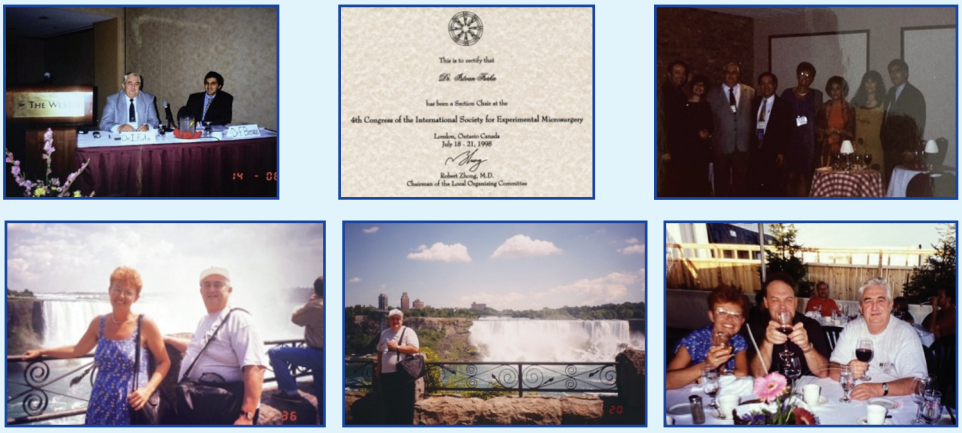

205. ábra E könyv szerzői **a)-b)** 1987-ben Poznan-ban a Lengyel Sebész Kongresszuson, **c)** 1991-ben a Salzburg, **d)-f)** 1997-ben a Corfu-i Európai Kísérletes Sebész Kongresszus fogadásán **g)** 1997 – San Francisco Laparoscopos Világkongresszus

Az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) 1998. évi kongresszusán történő részvételünk a mikrosebészeti oktatás-kutatás terén – a mai napig is tartó – intézeti együttműködéseket teremtette meg a kanadai, a brazil, az olasz, a dél-afrikai és a japán kollégákkal Sun Lee és Robert Zhong professzorok közreműködésével és támogatásával.

206. ábra I. a) ISEM Kongresszus 1998. július 19–21., Western University, London/ Ontario Canada, **b)** A programfüzet Sun Lee és Zhong professzorok aláírásával. **c)** Megnyitó: Prof. Sun Lee, Prof. Robert Zhong

206. ábra II. d) Prof. Furka, Assoc. Prof. Boccardo üléselnöksége, **e)** részvétel igazolása, **f)** kanadai–olasz–brazil–magyar résztvevők. **g)-i)** Kongresszusi programként a Niagara-vízesésnél Mikó Irén, Furka István, Prof. Engelbrecht (Capetown, Dél-Afrika)

Furka István 14 éves igazgatása alatt a Kísérletes Sebészeti Intézet tudományos munkásságát **165,** többnyire angol nyelvű közlemény, illetőleg könyvrészlet mutatja be az e fejezet végén található „Intézeti tudományos közlemények jegyzéke". E periódusban több mint **200** – rangos belföldi és nemzetközi kongresszuson elhangzott – referálót vagy előadást tartottak az intézet munkatársai.

Nem minden kutatási témából készült közlemény, de a fentebb jelzett rangos hazai és nemzetközi kongresszusokon előadás formájában bemutatásra kerültek, – lektorált kongresszusi abstractok formájában azonban így is követhetőek – időnként megtisztelő referáló felkéréseket vonva maguk után (Poznan, Krakkó, Milánó, Kairó, Athén, Bécs, Pilsen, London/Kanada, …).

ORVOSTUDOMÁNYI DOKTORI ISKOLA INDÍTÁSA

Az 1996-ban indult programnak alapító belső tagja és akkreditált témavezetője lett Furka István **2** teljes idejű, **5** részidejű PhD hallgatóval és Mikó Irén is **3** teljes idejű, **2** részidejű PhD hallgatóval.

„Lehetőleg olyan hallgatók jelentkezését vártuk és támogattuk, akik egyetemi éveik alatt már komoly diákköri oktató-, és kutatómunkát is végeztek Intézetünkben, s kiemelkedő eredményeket értek el kutatómunkájuk eredményeinek bemutatásában Helyi vagy Országos Tudományos Diákköri Konferenciákon, sőt »nagy kongresszusok«-on is." …

… „Intézetünkben három fő kutatói programhoz csatlakozhattak a dokturanduszok. Két témában a parenchymás szervek sebészetének kutatásához, úgymint:

– a vese sebészeti kutatásokhoz;

– a lép sebészeti kutatások témához;

Csatlakoztak egyúttal a mikrosebészeti operáló-mikroszkópos rendszerrel elvégezhető kutatásokhoz, melyek egyrészt kiszolgálták a lépsebészeti kutatásokat is, valamint a rekonstruktív sebészeti beavatkozások sikeres megvalósításához nyújthattak értékes adatokat.

Az intézetünkben működő dokturanduszok kutatásainak, kongresszusi részvételének anyagi fedezetét nemcsak a DE OEC Doktori Tanács által PhD hallgatói keret biztosította, hanem a témavezetők egyéb pályázatai, mint a korábban felsorolt OTKA, ETT, OMFB, FKFP pályázatok is. A doktoranduszok kongresszusi kiutazásához ezen túlmenően a Soros Alapítvány, az OMFB, valamint egyetemünk Libra Alapítványa is szolgált támogatással.

Működésünkre jellemző volt, mivel operativ szakmáról – azaz team munkáról – van szó, hogy PhD hallgatóink együttesen végezték műtéteiket, egymásnak asszisztálva. Több átfedő jellegű vizsgálómód révén, pl. ischaemiás-reperfusios vizsgálatok, a kapott eredmények feldolgozásában, prezentálásában is segítették egymást. Bizonyos közleményekben így társszerzőként is szerepelnek." …

… „A DE OEC Sebészeti Műtéttani Intézet mind nagy laboratóriumi, mind kislaboratóriumi állatok számára tervezett műtő rendszere valamennyi dokturandusz számára korlátlanul elérhető volt a kutatások elvégzéséhez. Felszereltsége megfelelő. Azokban mind a témavezető-oktatók, mind a dokturanduszok, sőt a tudományos diákkörös hallgatók együttműködése példaértékű."

Kutatás etika vonatkozásában az alább elvek szerint végeztük témavezetői tevékenységünket: *„Rendkívül szigorúan megkértük és számontartottuk a kutatások pontos dokumentálását, a pontos műtéti leírásokat, utánkövető vizsgálatok precizitását, az eredmények korrekt feldolgozását és interpretálását." … „Rendkívül fontos az állatkísérletek etikájára és az állatkíméletre vonatkozó jogszabályok betartása. Mindkét témavezetőnk és egyik PhD hallgatónk is rendelkezett az EU előírásoknak megfelelő állatkísérletek végzésére jogosító nemzetközi vizsgával."* [Részletek a 2001. május 20-án benyújtott, a „Sejt- és molekuláris biológia: Sejtek és szövetek molekuláris működésének tanulmányozása ép és kóros körülmények között." 8. sz. doktori program, programvezető: Prof. Dr. Fésűs László egyetemi tanár, akadémikus kérésére adott „Beszámoló jelentés"-ből az 1996–2000 között akkreditált Furka István és Mikó Irén témavezetői tevékenységről.]

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI ESEMÉNYEK. TUDOMÁNYOS FELKÉRÉSEK, MEGBÍZATÁSOK

Az 1986. január 30-án tartott Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Kísérletes és Gyakorlati Munkabizottsága ülésén a tagság egyhangulag megválasztotta titkárnak Dr. Furka István egyetemi docenst, a korábbi szervező titkárt, mely tisztséget 1991-ig töltötte be.

A Magyar Sebész Társaság Tiszántúli Csoport korábban – 1980-tól elnyert titkári funkcióját – Dr. Furka István még több éven keresztül látta el, 1992-ig.

Furka Istvánt 1987. március 28-án az Magyar Sebész Társaság Közgyűlése Vezetőségi tagjává választotta. Ezt követően titkos szavazással az MST Elnökségi tagjának, valamint a Társaság egyik titkárának is megválasztották, mely megbízatást két periódusban töltötte be.

DAB Munkabizottság titkári felkérést kapott Mikó Irén az 1991–1993 időtartamra, majd 3 évente újabb megbízatások történtek [lásd korábbi 202. a) ábra].

Szerkesztőbizottsági tagságok folyóiratoknál:
Furka István: 1979-től Magyar Urológiai és Nephrológiai Szemle – 1987. évi megszűnéséig; 1993-tól Acta Chirurgica Hungarica – 1999. évi megszűnéséig; 1991-től 2006-ig Magyar Sebészet; 1998-tól Sebkezelés – Sebgyógyulás – a lap indításában részvétel; 1998-tól Endoscopia és Minimálisan Invazív Terápia – megszűnéséig.
Mikó Irén: Ez utóbbi folyóiratnak felelős szerkesztőhelyettese volt a lap indításától, 1998-tól kezdődően (207. ábra).

1993. június 21-én a Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományos Osztály Szerkesztő Bizottsági tagsági felkérése Furka István részére:

„Igen tisztelt Professzor Asszony/Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományos Osztály nevében tisztelettel felkérjük, hogy szíveskedjék részt venni az Akadémia Orvosi Osztálya folyóiratának, az Acta Chirurgica Hungarica Szerkesztő bizottsági munkájában.

Amennyiben felkérésünket elfogadja, szeretnénk, ha a jövőbeli közleményeinek az Acta Chirurgica-ban történő megjelentetésével is támogatná folyóiratunkat.

Válaszlevelét kérjük az alábbi címre küldeni:

Tisztelettel:

Dr. Ihász Mihály	*Dr. Jobst Kázmér*
főszerkesztő	*osztályelnök*

1993.VI.21.”

Furka István 1984-től kezdődően a TMB Klinikai II. Szakbizottságának tagja volt (lásd korábban 94. ábra), mely megbízatást további meghosszabbítások követtek az intézetigazgatói periódusban is.

207. ábra Furka István Szerkesztő bizottsági tagságai szaklapokban: **a)-c)** Magyar Sebészet, **d)-e)** Urológiai és Nephrológiai Szemle, **f)** Acta Chirurgica Hungarica, **g)-h)** Sebkezelés – Sebgyógyulás, **i)-j)** Endoscopia és Minimálisan Invazív Terápia, e folyóiratnak Mikó Irén felelős szerkesztőhelyettese volt 1998-tól

1994 októberében az Eurochirurgie bizottságába választották Magyarországról Furka Istvánt, a kisérleti sebészet képviselőjeként [208. a) ábra].

Az 1995. április 15-én a Debreceni Orvostudományi Egyetemen megalakult Állatkísérleti Tudományos Etikai Bizottsága Elnökének Furka Istvánt kérte fel Prof. Dr. Kovács László rektorhelyettes. Az alakuló ülés jegyzőkönyvéből részletet kívánunk bemutatni [208. b) ábra]:

„Jegyzőkönyv

Készült a DOTE Állatkísérleti Tudományos Etikai Bizottsága (továbbiakban ÁTEB) alakuló ülésén 1995. április 13-án, a Kísérletes Sebészeti Intézet Könyvtárában.

Jelen vannak: Prof. Dr. Furka István tanszékvezető egyetemi tanár
DOTE Kísérletes Sebészeti Intézet
Prof. Dr. Gergely Judit egyetemi tanár
DOTE Gyógyszertani Intézet
Dr. Sipka Sándor egyetemi docens
III. sz. Belgyógyászati Klinika
Dr. Imre Sándor egyetemi docens
DOTE Kórélettani Intézet
Dr. Bálint Antal megyei szakállatorvos
HB Megyei Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás
(Dr. Boros Géza igazgató főállatorvos helyett)
Leposa István kertészmérnök, hivatalvezető
Debreceni MJV Polgármesteri Hivatal Közterület Felügyelete
Dr. Sefcsik István főállatorvos
DOTE Központi Állatorvosi Szolgálat

igazoltan távol: Dr. Román Judit ügyvéd

Az alakuló ülést Dr. Kovács László tudományos rektorhelyettes megbízása alapján Dr. Furka István hívta össze. Bevezetőjében kiemelte:

- *a Strassbourgi egyezmény előírásai, az Európa Tanács 123. konvenciója,*
- *a készülőben levő állatvédelmi törvény s nem utolsósorban*
- *az európai normákhoz, tudományos világ gyakorlatához való igazodás halaszthatatlanná teszi a Debreceni Orvostudományi Egyetemen is az Állatkísérleti Tudomány Etikai Bizottság működését*

A jelenlévők megállapodtak abban, hogy
az ÁTEB hét (7) főből áll,
összetétele megfelel a nemzetközi ajánlásnak,
négy személy a DOTE,
egy személy az Állategészségügyi Hatóság,
egy személy az állatvédelem,
egy személy társadalmi mobilitás képviselője,

- *a Bizottság elnöke a rektorhelyettesi megbízásának megfelelően Prof. Dr. Furka István*
- *a Bizottság titkára az egyetem mindenkori állatorvosa, jelenleg Dr. Sefcsik István*
- *a DOTE állatorvosa, aki szakmai feladatokon túl, állatetikai kérdésekben illetékes – „összeférhetetlenség" miatt – az ÁTEB döntéshozatalában szavazatra nem jogosult. …"*

1999. február 19-től Magyar Tudományos Akadémia Osztályközi Állatkísérleti Tudományos Bizottságába (MTA ÁKTB) kapott tagsági felkérést Furka István:

„Tisztelt Kolléga!

A Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományok Osztálya, Orvostudományok Osztálya és Biológiai Tudományok Osztálya Osztályközi Állatkísérleti Tudományos Bizottságot (ÁKTB) hoz létre az állatkísérleti tevékenység és az állatvédelem ügyének gondozására. Az ÁKTB megalakításának tehát az a célja, hogy a hazai állatkísérleti tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben segítséget nyújtson, állást foglaljon, szükség esetén tanácsot adjon, az érdekelt állatvédelmi törvény végrehajtásaiért felelős szakirányítási rendszer munkát, illetve tudományos hátteret biztosítson ehhez. Az ÁKTB tagjai a három tudományokkal foglalkozó tudományos osztály által javasoltak, illetve az állatkísérleti tevékenységben érdekelt tudományos, oktatási, gyógyszeripari, illetve igazgatási terület képviselői lesznek. Ezennel tisztelettel felkérem, hogy a Bizottság munkájában vegyen részt.

A Bizottság elnöki tisztétével Bertók Lorándot, az orvostudomány doktorát bízom meg.

A Bizottság alakuló ülésének idejéről és helyéről Bertók professzor időben fogja Önt értesíteni.

Budapest, 1999. 02.19.

Kovács Ferenc,
az MTA rendes tagja, Osztály Elnök”

1999 októberétől kezdődően Furka István választott tagsága révén folyamatos volt a Debreceni Egyetem képviselete

– a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 22 tagú Állatvédelmi Tanácsadó Testületében (ÁTT),
– a 13 tagú Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanácsában (ÁTET) Dr. Torgyán József miniszter kinevezése alapján, és
– a Magyar Tudományos Akadémián is a már fentebb jelzett 1999. februárjában megalakult MTA Osztályközi Állatkísérleti Tudományos Bizottsági (ÁKTB) tagsága mellett.

Torgyán József kinevező levele [208. c) ábra]:

„Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Miniszter
Prof. Dr. Furka István Ügyiratszám: 42608/2/1999
egyetemi tanár úr részére
Debreceni Orvostudományi Egyetem
Kísérletes Sebészeti Intézet
Debrecen
Nagyerdei krt. 98.
4012

Tisztelt Professzor Úr!

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. (4) bekezdésének a /pontjában foglalt felhatalmazás alapján megalkotott 10/1999. (I.27.) FVM rendelet az állatvédelmi Tanácsadó Testület (továbbiakban: Tanácsadó Testület) létrehozását rendeli el.

A Tanácsadó Testület feladata az állatvédelemmel kapcsolatos munka országos szintű végrehajtásának elősegítése, az állatvédelem szerepének jelentőségének terjesztése, valamint saját tagjai sorából az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács megválasztása.

A hivatkozott jogszabályban foglaltak alapján felkérem Önt, hogy a Tanácsadó Testület munkájában szíveskedjék részt venni.

A megbízás 3 év időtartamra szól.

Munkájához további sok sikert kívánok!

Budapest, 1999. október 4.

Üdvözlettel:

Dr. Torgyán József”

2000-től a Debreceni Egyetemen történő strukturális változásokat (DE OEC és ÁOK létrejötte) követően a Kari Tanács 2000. február 9-től Dr. Furka István ÁTEB Elnöki megbízatását megerősítette az alábbiak szerint [208. d) ábra]:

„Debreceni Egyetem
Orvostudományi Kar Dékáni Hivatal Titkárság

Dr. Furka István egyetemi tanár *Debrecen, 2000. február 11.*
Sebészeti Műtéttani Intézet *Ikt. szám: 500-9/2000.*

Igen Tisztelt Professzor Úr!

A Kari Tanács 2000. február 9-i ülésén Állatkísérleti Tudomány Etikai Bizottság létrejöttét döntötte el. Ezúton tisztelettel felkérjük, hogy az Állatkísérleti Tudomány Etikai Bizottság elnöki feladatát elvállalni szíveskedjen.
Munkájához sok sikert kívánok!

Üdvözlettel:

Dr. Édes István *Dr. Berta András*
egyetemi tanár *egyetemi tanár*
centrumelnök *ÁOK dékánja”*

Az Állatkísérleti Tudományetikai Bizottság (ÁTEB) – tekintettel Furka professzor elnökségére és elgondolására – a Sebészeti Műtéttani Tanszék „B" épületében az „Alsó ház"-ban az e célra kialakított helyiségben kezdte el működését (lásd korábbi 143. ábra), mely bizottság a későbbiekben a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően már eltérő névvel, mint a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottsága (DE MÁB) végezte felelősségteljes munkáját.

A Bizottság az európai normáknak és a Magyar Állatvédelmi Törvénynek (1998/XXVIII.) megfelelve irányította, ellenőrizte és engedélyeztette az egyetemen folytatott állatkísérleteket.

1998-ban Furka Istvánt az MTA Közgyűlési doktor képviselőjének választották – Glatz Ferenc meghívója és a Megbízólevél **[208. e)-f) ábra]**:

„Magyar Tudományos Akadémia
Elnök
1051 Budapest, Roosevelt tér 9.

Furka István
részére
Debrecen

Kedves Barátom!
Örömmel tájékoztatom, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagjai Önt közgyűlési képviselőjükké választották.
Tisztelettel meghívom

1998. február 18-án (szerda) 15 órára
az MTA Székház Nagytermébe,
(1051 Budapest, Roosevelt tér 9. II. emelet)

megbízólevelének átadására.

Budapest, 1998. február 11.

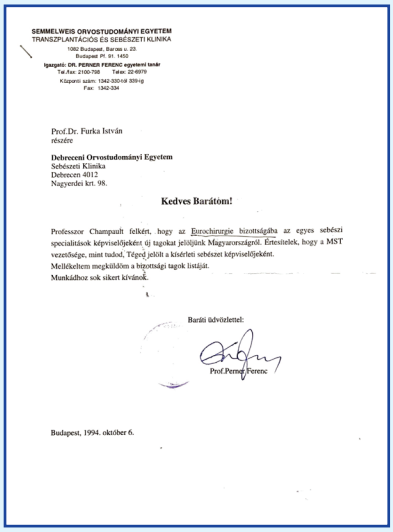
Üdvözlettel:

Glatz Ferenc"

MTA Doktori Tanács Klinika II. Orvostudományi Szakbizottságának 1996-tól kezdődően volt Furka István tagja, mely megbízatás a következő ciklusban is folytatódott az 1998-1999 évekre [208. g) ábra].

1998. április 10-től Furka István megbízást kapott az Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Bólyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma Elnökétől szakértői kollégiumi tagsági teendők ellátására [208. h) ábra].

1999. december 8-tól az MTA Orvosi Osztálytól delegálták a MOK megfelelő Szakmai Kollégiumába az MTA képviselőjeként, ezt követően az egészségügyi Miniszter felkérte a kollégium tagjai sorába [208. i)-j) ábra].

SEMMELWEIS ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
TRANSZPLANTÁCIÓS ÉS SEBÉSZETI KLINIKA
1082 Budapest, Baross u. 23.
Budapest Pf. 91. 1450
Igazgató: DR. PERNER FERENC egyetemi tanár
Tel./fax: 2100-708 Telex: 22-6979
Központi szám: 1342-320/49 329/g
Fax: 1342-334

Prof.Dr. Furka István
részére

Debreceni Orvostudományi Egyetem
Sebészeti Klinika
Debrecen 4012
Nagyerdei krt. 98.

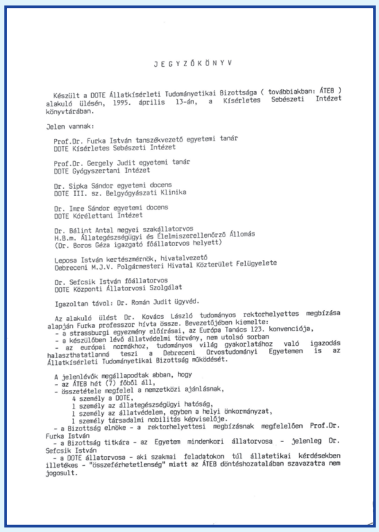
Kedves Barátom!

Professzor Champault felkért, hogy az Eurochirurgie bizottságába az egyes sebészi specialitások képviselőjeként új tagokat jelöljünk Magyarországról. Értesítelek, hogy a MST vezetősége, mint tudod, Téged jelölt a kísérleti sebészet képviselőjeként.
Mellékelhem megküldöm a bizottsági tagok listáját.
Munkádhoz sok sikert kívánok.

Baráti üdvözlettel:

Prof.Perner Ferenc

Budapest, 1994. október 6.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült a DOTE Állatkísérleti Tudományetikai Bizottsága (továbbiakban: ÁTEB) alakuló ülésén, 1995. április 13-án, a Kísérleti es Sebészeti Intézet könyvtárában.

Jelen vannak:

Prof.Dr. Furka István tanszékvezető egyetemi tanár
DOTE Kísérleti es Sebészeti Intézet

Prof.Dr. Gergely Judit egyetemi tanár
DOTE Gyógyszertani Intézet

Dr. Sipka Sándor egyetemi docens
DOTE III. sz. Belgyógyászati Klinika

Dr. Imre Sándor egyetemi docens
DOTE Kórélettani Intézet

Dr. Bálint Antal megyei szakállatorvos
M.Á.m. Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrző Állomás
(Dr. Borcs Géza igazgató főállatorvos helyett)

Leposa István kerteszmérnök, hivatalvezető
Debreceni M.J.V. Polgármesteri Hivatal Közterület Felügyelete

Dr. Sefcsik István főállatorvos
DOTE Központi Állatorvosi Szolgálat

Igazoltan távol: Dr. Román Judit ügyvéd.

Az alakuló ülést Dr. Kovács Lészló tudományos rektorhelyettes megbízása alapján Furka professzor hívta össze. Bevezetőjében kiemelte:
- a strasbourgi egyezmény előírásai, az Európa Tanács 123. konvenciója,
- a készülőben lévő állatvédelmi törvény, nem utolsó sorban
- az európai normákhoz, tudományos világ gyakorlatához való igazodás halaszthatatlanná teszi a Debreceni Orvostudományi Egyetemen is az Állatkísérleti Tudományetikai Bizottság működését.

A jelenlévők megállapodtak abban, hogy
- az ÁTEB hét (7) főből áll,
- összetételre megfelel a nemzetközi ajánlásnak,
  4 személy a DOTE,
  1 személy az állategészségügyi hatóság,
  1 személy az állatvédelem, egyben a helyi önkormányzat,
  1 személy társadalmi megállítás képviselője.
- a Bizottság elnöke - a rektorhelyettesi megbízásnak megfelelően Prof.Dr. Furka István
- a Bizottság titkára - az Egyetem mindenkori állatorvosa - jelenleg Dr. Sefcsik István
- a DOTE állatorvosa - aki szakmai feladatokon túl állatetikai kérdésekben illetékes - "összeférhetetlenség" miatt az ÁTEB döntéshozatalában szavazatra nem jogosult.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTER

Ügyiratszám: 42.608/2/1999.

Prof. Dr. Furka István
egyetemi tanár úr
részére

Debreceni Orvostudományi Egyetem
Kísérletes Sebészeti Intézet

Debrecen
Nagyerdei krt. 98.
4012

Tisztelt Professzor Úr!

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. § (4) bekezdésének a/ pontjában foglalt felhatalmazás alapján megalkotott 10/1999. (I.27.) FVM rendelet az Állatvédelmi Tanácsadó Testület (továbbiakban: Tanácsadó Testület) létrehozását rendeli el.

A Tanácsadó Testület feladata az állatvédelemmel kapcsolatos munka országos szintű végrehajtásának elősegítése, az állatvédelem szerepének, jelentőségének terjesztése, valamint saját tagjai sorából az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács megválasztása.

A hivatkozott jogszabályban foglaltak alapján felkérem Önt, hogy a Tanácsadó Testület munkájában szíveskedjék részt venni.

A megbízás 3 év időtartamra szól.

Munkájához sok sikert és jó egészséget kívánok.

Budapest, 1999. október 4.

Üdvözlettel:

Dr. Torgyán József

DEBRECENI EGYETEM
ORVOSTUDOMÁNYI KAR
DÉKÁNI HIVATAL TITKÁRSÁG

4012 Debrecen, Nagyerdei Krt. 94. Pf.15. Fax: (52)-411-717/ 6817
Tel: (52) 455-800 e-mail:dekan@jupiter.dote.hu

Dr. Furka István
egyetemi tanár

Sebészeti Műtéttani Intézet

Debrecen, 2000. február 11.
Ikt. szám: 500- /j/ /2000.DH.
Előadó: Juhász Katalin

Igen tisztelt Professzor Úr!

A Kari Tanács 2000. február. 9-i ülésén Állatkísérleti Tudományetikai Albizottság létrejöttét döntötte el.
Ezúton tisztelettel felkérjük, hogy az Állatkísérleti Tudományetikai Albizottság elnöki feladatait elvállalni szíveskedjen.
Munkájához sok sikert kívánunk.

Üdvözlettel:

Dr. Éder István
egyetemi tanár
centrumvezető

Dr. Berta András
egyetemi tanár
ÁOK. dékánja

208. ábra I. Furka István jelentősebb szakmai megbízatásai: **a)** Eurochirurgie bizottságába delegálás – 1994. **b)** Állatkísérleti Tudományetikai Bizottságba (ÁTEB) elnöki felkérést követő alakuló ülés jegyzőkönyv részlete 1995-ben, **c)** ÁTET tag felkérés Torgyán József Földmüvelésügyi és Vidékfejlesztési minisztertől, **d)** ÁTEB elnöki felkérés 2000-ben a Centrum elnöktől és az ÁOK Dékántól

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ELNÖK
1051 BUDAPEST, ROOSEVELT TÉR 9.
TELEFON: 332-2170 FAX: 132-9943

FURKA ISTVÁN
részére

DEBRECEN

Kedves Barátom!

Örömmel tájékoztatom, hogy a Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagjai Önt közgyűlési képviselőjükké választották.

Tisztelettel meghívom

1998. február 18-án (szerda) 15 órára
az MTA Székháza Nagytermébe,
(1051 Budapest, Roosevelt tér 9. II. emelet)

megbízólevelének átadására.

Budapest, 1998. február 11.

Üdvözlettel

Glatz Ferenc

MEGBÍZÓLEVÉL

FURKA ISTVÁN
AZ ORVOSTUDOMÁNY DOKTORA
RÉSZÉRE

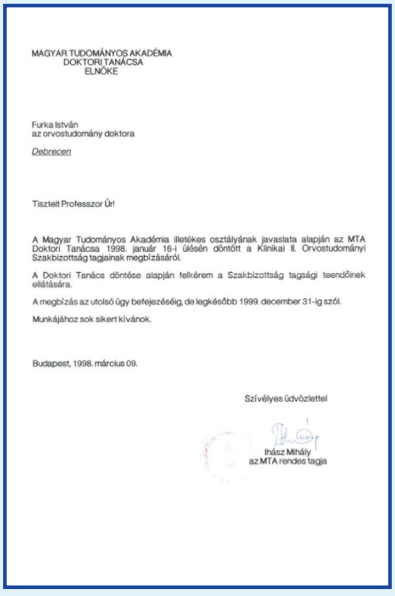
A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló
1994. évi XL. törvény alapján megtartott közgyűlési képviselő-választáson
az Orvostudományok Osztálya
Klinikai II. (Műtéti) Tudományos Bizottságához tartozó
nem akadémikus köztestületi tagok Önt közgyűlési képviselőjükké
választották.

Felkérjük, hogy a következő három évben az MTA közgyűlésének tagjaként
a közgyűlés munkájában részt venni szíveskedjék.

Budapest, 1998. január 10.

Pallos László
a Választási Bizottság
elnöke

Glatz Ferenc
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
DOKTORI TANÁCSA
ELNÖKE

Furka István
az orvostudomány doktora
Debrecen

Tiszteit Professzor Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia illetékes osztályának javaslata alapján az MTA Doktori Tanácsa 1998. január 16-i ülésén döntött a Klinikai II. Orvostudományi Szakbizottság tagjainak megbízásáról.

A Doktori Tanács döntése alapján felkérem a Szakbizottság tagsági teendőinek ellátására.

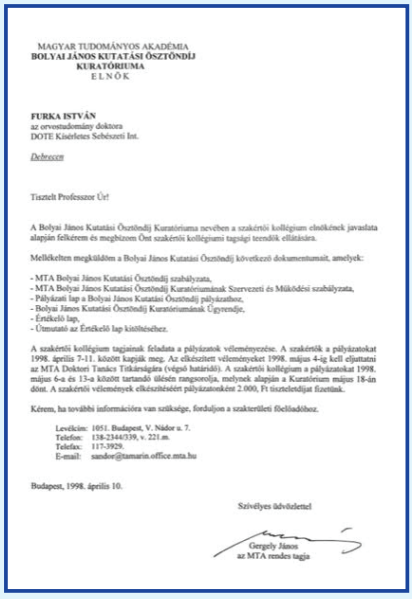
A megbízás az utolsó ügy befejezéséig, de legkésőbb 1999. december 31-ig szól.

Munkájához sok sikert kívánok.

Budapest, 1998. március 09.

Szívélyes üdvözlettel

Ihász Mihály
az MTA rendes tagja

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJ
KURATÓRIUMA
ELNÖK

FURKA ISTVÁN
az orvostudomány doktora
DOTE Kísérletes Sebészeti Int.

Debrecen

Tisztelt Professzor Úr!

A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma nevében a szakértői kollégium elnökének javaslata alapján felkérem és megbízom Önt szakértői kollégiumi tagsági teendők ellátására.

Mellékelten megküldöm a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj következő dokumentumait, amelyek:

- MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj szabályzata,
- MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának Szervezeti és Működési szabályzata,
- Pályázati lap a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj pályázathoz,
- Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Kuratóriumának Ügyrendje,
- Értékelő lap,
- Útmutató az Értékelő lap kitöltéséhez.

A szakértői kollégium tagjainak feladata a pályázatok véleményezése. A szakértők a pályázatokat 1998. április 7-11. között kapják meg. Az elkészített véleményeket 1998. május 4-ig kell eljuttatni az MTA Doktori Tanács Titkárságára (végső határidő). A szakértői kollégium a pályázatokat 1998. május 6-a és 13-a között tartandó ülésén rangsorolja, melynek alapján a Kuratórium május 18-án dönt. A szakértői vélemények elkészítéséért pályázatonként 2.000, Ft tiszteletdíjat fizetünk.

Kérem, ha további információra van szüksége, forduljon a szakterületi főcliadóhoz.

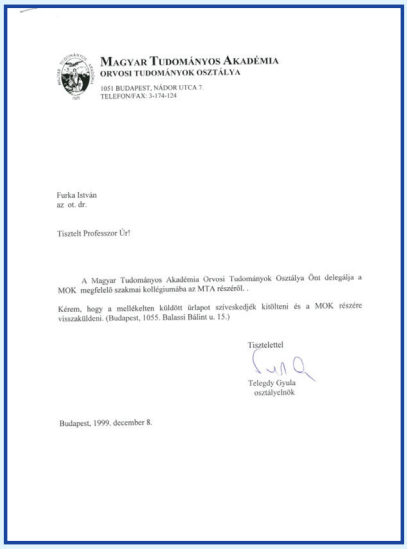
Levélcím: 1051. Budapest, V. Nádor u. 7.
Telefon: 138-2344/339, v. 221.m.
Telefax: 117-3929.
E-mail: sandor@tamarin.office.mta.hu

Budapest, 1998. április 10.

Szívélyes üdvözlettel

Gergely János
az MTA rendes tagja

208. ábra II. e)-f) Meghívó és megbízó levél Glatz Ferenc MTA Elnöktől az MTA nem akadémikus közgyűlési képviselőjének való megválasztás alkalmából. **g)** az MTA Doktori Tanács Klinika II. Orvostudományi Szakbizottsági tagság 1996-tól kezdődő megbízatás hosszabbítása 1999-ig, Ihász Mihály akadémikustól. **h)** MTA Bólyai Kutatási Ösztöndíj Kuratóriuma Elnökének megbízása,

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ORVOSI TUDOMÁNYOK OSZTÁLYA
1051 BUDAPEST, NÁDOR UTCA 7.
TELEFON/FAX: 3-174-124

Furka István
az ot. dr.

Tisztelt Professzor Úr!

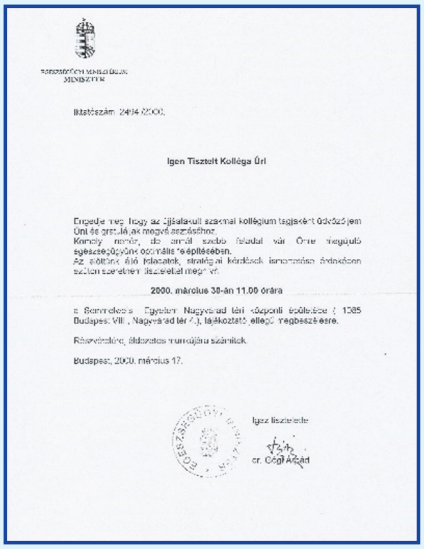
A Magyar Tudományos Akadémia Orvosi Tudományok Osztálya Önt delegálja a MOK megfelelő szakmai kollégiumába az MTA részéről. .

Kérem, hogy a mellékelten küldött űrlapot szíveskedjék kitölteni és a MOK részére visszaküldeni. (Budapest, 1055. Balassi Bálint u. 15.)

Tisztelettel

Telegdy Gyula
osztályelnök

Budapest, 1999. december 8.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: 2414/2000.

Igen Tisztelt Kolléga Úr!

Engedje meg, hogy az újjáalakult szakmai kollégium tagjaként üdvözöljem Önt és arra kérjem, hogy a MOK megfelelő szakmai kollégiumában az MTA képviseletében részt vegyen.

Köszönöm, hogy ebben a nehéz feladat vár Önre, nagyban segíti egészségügyünk átalakulásának és építésének munkáját.

Az előttünk álló feladatok, stratégiai kérdések áttekintése érdekében szeretném Önt személyesen is fogadni.

2000. március 30-án 11.00 órára

a Szervezés Ügyében Nagyvárad téri központi épületébe (1085 Budapest, VIII., Nagyvárad tér 4.), tájékoztató ellenőr megbeszélésre.

Részvételére feltétlenül számítok.

Budapest, 2000. március 17.

Igaz másolat!
dr. Gógl Árpád

208. ábra III. i) MTA Orvosi Osztály elnöke Telegdy Gyula akadémikus delegáló levele a MOK megfelelő Szakmai Kollégiumába – az MTA képviselőjeként, **j)** Gógl Árpád Egészségügyi Miniszter meghívója a MOK Szakmai Kollégium alakuló ülésére

Meg kell jegyezni, bár ezek a megbízatások személyhez kötöttek, de mögötte mindig egy jól szervezett intézet, munkatársi közösség – Furka professzor mondásával „jó hátország" – állt, akik odaadó munkája nélkül e feladatokat jól ellátni nehezen lehetett volna. S ez vonatkozott a családi háttér meghatározó szerepére is.

INTERMEZZO. FÉRJ – FELESÉG EGY INTÉZETBEN

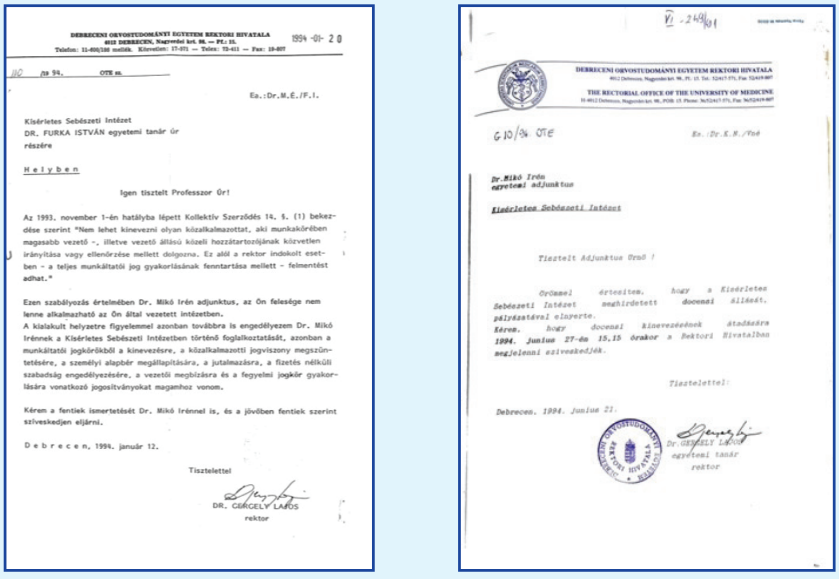
Ebben az időszakban nem volt egyszerű férj-feleségnek egy intézetben dolgoznia, főleg ha pl. a férj a feleség hivatali főnöke is volt.

Néha nemtelen támadások is érték őket, általában névtelen „jelzések” formájában. Persze ha az a feleség rengeteg többletmunkát vállalt, azt tisztességesen igyekezett is elvégezni, az „jó” volt, de ha például intézeti előléptetése került szóba, bizony „kifogások” jelentekeztek, akár nemtelen, névtelen „figyelmeztetések” formájában. Így fordulhatott elő, hogy e könyv első szerzőjének docensi kinevezése csak a negyedik felterjesztésre valósulhatott meg. …

Ezt követően bölcs egyetemi döntés alapján az intézetvezetői hatáskörből kiemeltek, rektori hatáskörbe helyeztek ilyen szempontból (209. ábra).

Ez a fajta megoldás a későbbiekben még egy-két házastársként egy intézetben vagy klinikán dolgozó feleségnek megnyugtató „precedens értékű” példaként szolgált. A továbbiakban az egyetem vezetése ilyen módon oldotta meg ezt a „szakmai” formába burkolt kényes helyzetet.

Nem voltak ezek bizony egyszerű idők. Szivet-lelket próbáló történések voltak. De „túléltük”, hihetetlen összetartással, egymásban bízva, egymást segítve.

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYTEM REKTORI HIVATALA
4012 DEBRECEN, Nagyerdei krt. 98. — Pf.: 35.
Telefon: 11-400/180 mellék. Központi: 17-571 — Telex: 73-411 — Fax: 18-807

1994 -01- 20

110 /sz 94. OTE sk.

Ea.:Dr.M.É./F.I.

Kísérletes Sebészeti Intézet
DR. FURKA ISTVÁN egyetemi tanár Úr
részére

H e l y b e n

Igen tisztelt Professzor Úr!

Az 1993. november 1-én hatályba lépett Kollektív Szerződés 14. §. (1) bekezdése szerint "Nem lehet kinevezni olyan közalkalmazottat, aki munkakörében magasabb vezető -, illetve vezető állású közeli hozzátartozójának közvetlen irányítása vagy ellenőrzése mellett dolgozna. Ez alól a rektor indokolt esetben - a teljes munkáltatói jog gyakorlásának fenntartása mellett - felmentést adhat."

Ezen szabályozás értelmében Dr. Mikó Irén adjunktus, az Ön felesége nem lenne alkalmazható az Ön által vezetett intézetben.
A kialakult helyzetre figyelemmel azonban továbbra is engedélyezem Dr. Mikó Irénnek a Kísérletes Sebészeti Intézetben történő foglalkoztatását, azonban a munkáltatói jogkörökből a kinevezésre, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére, a személyi alapbér megállapítására, a jutalmazásra, a fizetés nélküli szabadság engedélyezésére, a vezetői megbízásra és a fegyelmi jogkör gyakorlására vonatkozó jogosítványokat magamhoz vonom.

Kérem a fentiek ismertetését Dr. Mikó Irénnel is, és a jövőben fentiek szerint szíveskedjen eljárni.

D e b r e c e n, 1994. január 12.

Tisztelettel

DR. GÖRGÉLY LAJOS
rektor

DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYTEM REKTORI HIVATALA
4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98., Pf. 35. Tel.: 52/417-771, Fax: 52/419-807
THE RECTORIAL OFFICE OF THE UNIVERSITY OF MEDICINE
H-4012 Debrecen, Nagyerdei krt. 98., POB. 35. Phone: 36/52/417-771, Fax: 36/52/419-807

G 10/94. OTE Ea./Dr.K.M./Pné

Dr.Mikó Irén
egyetemi adjunktus

Kísérletes Sebészeti Intézet

Tisztelt Adjunktus Úrnő!

Örömmel értesítem, hogy a Kísérletes Sebészeti Intézet meghirdetett docensi állását, pályázatával elnyerte.
Kérem, hogy docensi kinevezésének átadására 1994. június 27-én 15,15 órakor a Rektori Hivatalban megjelenni szíveskedjék.

Tisztelettel:

Debrecen, 1994. június 21.

Dr. GÖRGÉLY LAJOS
egyetemi tanár
rektor

209. ábra Rektori intézkedések férj-feleség ugyanazon intézetben történő kinevezése kapcsán az 1990-es évek elején

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI (TDK) TEVÉKENYSÉG. PÁLYAMUNKÁK. DIPLOMAMUNKÁK. TDK TALÁLKOZÓK

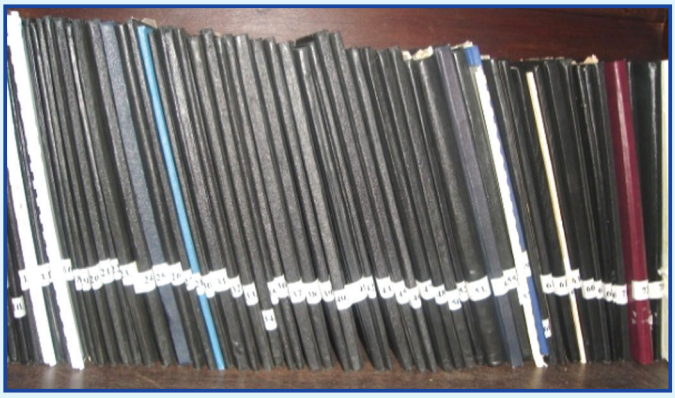
Furka Professzor mindig kiemelt feladatának tekintette a tudományos diákkörös hallgatókkal való foglalkozást, a tudományos utánpótlás nevelését. Intézetigazgatóként is 1-2 diákköri munkacsoport tevékenységét irányította a két fő kutatási profilunk (lép és vese sebészet) valamint a mikrosebészet területén.

Feladatának tekintette a hallgatók felkészítését önálló kísérleti műtétek végzésére, kutatást ellenőrző módszerek elsajátítására, az egyetem adta kollaborációs lehetőségek megismertetésére és kihasználására, a számítógépes feldolgozás lehetőségeinek megtanulásával. Ezen ismeretek elsajátításához minden évben intézeti módszertani tanfolyamokat tartottunk hallgatóinknak.

Az eredmények bemutatása magyar vagy idegennyelvű Helyi TDK Konferenciákon volt lehetséges, de az arra megfelelő színvonalú esetekben akár ún. felnőtt kongresszusokon is. A kutatási eredmények közlését pályamunkákban, esetleg diplomamunka formájában szorgalmazta. Folyóiratokban való közlést is lehetségesnek tartott, ha a munka a kellő színvonalat elérte.

Többen jutottak tovább külföldi TDK Konferenciára (Ormay Péter, Simon Gizella, Papp László, Maláj Tamás, Jaross Nándor, Vincze Andrea), valamint OTDK-ra (Czink Irén, Fekete Antal, Pardavi Gábor, Szegedi Róza Nagy Valéria, Szilasi Mária, Diószeghy Gábor, Greguss Erika, Páll Mariann, Vincze Andrea, Békési László, Varga Sándor).

Intézet igazgatása alatt összegyűjtöttük valamennyi intézetünkben készült pályamunkát, s méltó helyen Könyvtárunkban őrizzük azokat. (210. ábra)

210. ábra A katalogizált TDK pályamunkák az intézeti Könyvtárban

„Büszkén mondjuk, hogy valamennyi pályamunka a Könyvtárunk féltett kincse. Ha a fiatal szerzők neveit olvassák, most számos professzor, klinikaigazgató, intézet vezető, osztályvezető főorvos arca tűnik elénk a különböző manuális szakmák -sebészet, érsebészet, nőgyógyászat, urológia, ortopédia, traumatológia- területéről. Egy a közös bennük, valamennyiőjük szakmai pályája innen indult. Ha visszatérnek időnként az Alma Mater falai közé, meghatottsággal veszik kézbe tudományos munkásságuk első darabjait. S sok közöttük a női kollega is. [Részlet: Mikó I., Furka I.: 50 éves a diákköri tevékenység a DOTE Sebészeti Műtéttani Tanszékén, 2007, Debrecen,]

A diákkörös hallgatók kiemelkedő teljesítményei kapcsán és az oktatás újraindításával többen kaptak díjazott vagy díjtalan demonstrátori kinevezést is. Az első demonstrátori kinevezésekről szóló értesítő levél abban a bizonyos „Kék füzet”-ben is fellelhető volt, melyet már a 148. ábrán korábban bemutattunk.

Több diákkörös hallgatónk jutott tovább *Országos Tudományos Diákköri Konferenciák*ra s értek el kiemelkedő helyezéseket is:

Vincze Andrea (1991)
Békési László, Varga Sándor (1993)
Horkay Péter, Vágvölgyi Attila (1995)
Schmidt Emese (1997) – *III. díjas előadás*

Számosan kaptak meghívást *külföldi TDK Konferenciákra:*

Simon Gizella, Papp László (1986. Rostock)
Maláj Tamás, Papp László, Papp Sándor, Oláh Tamás (1987, Poznan)
Zolnay Valéria, Farkas László, Szabó László, Soltész István (1987. Poznan)
Békési László, Varga Sándor (1993)

A legjobbnak ítélt előadások „felnőtt” kongresszuson is, azaz a *Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebész Sectiójának Kongresszusaira* is elfogadást nyertek:

Mizsák Lajos, Vincze Andrea (1991)
Frendl István, Vincze Andrea (1991)

Az *Osztrák Kísérletes Sebész Társaság Kongresszusára* is volt elfogadott előadás:

Frendl István, Vincze Andrea (1991)

A *Tudományos Diákköri Tanács* vezetőségében *oktatói TDT tag* volt:

Dr. Mikó Irén 1986–1987, majd 1995–1999 között.

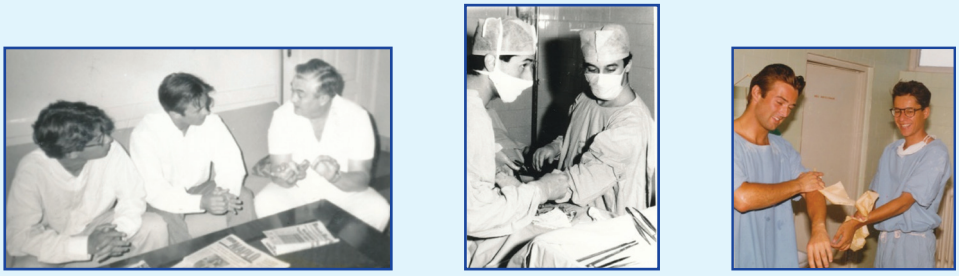
A *TDT hallgatói tagjai* lehettek kiváló diákköri tevékenységükért:

Békési László (1992–1993)
Major Tamás (1993–1994)
Schmidt Emese (1995–1998)
Krasznai Zoárd (1997–1998)
Komár Tímea (1998–1999)
Bodnár Zsolt (1999–2001)

26 pályamunka készült ez időszak alatt és **61** magyar és idegen nyelven (angol, orosz, német) előadott előadás hangzott el helyi-, és országos TDK konferenciákon vagy Kísérletes Sebészeti Kongresszusokon.

Furka István témavezetésével **4** pályamunka, Mikó Irén témavezetésével **18** pályamunka, Tarsoly Emil, Papp László, Antal Andor és Sefcsik István témavezetésével **1-1** pályamunka készült.

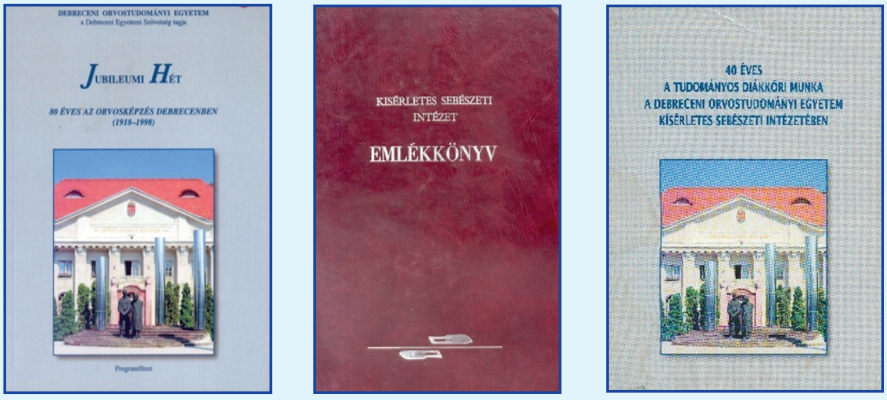
Külföldről is fogadtunk csere TDK-s hallgatókat (211. ábra), s külföldön is előadhatott sok hallgatónk. Igazán pezsgő diákköri élet volt intézetünkben.

211. ábra 1990. május 6. – junius 5. között holland (Leiden) hallgatók is jártak tanulmányúton intézetünkben, pancreas műtéteket tanulmányoztak

Intézeti diákkörös hallgatóink I. találkozóját 1996. május 14-én a 10 éves tanszékvezetői beszámolóval egybekötve rendeztük meg a DAB Székházban.

A II. találkozót 1998. október 22-**é**n a Jubileumi Hét rendezvényeihez csatlakoztattuk, melyet a Felső Ház Fórum helyiség**é**ben tartottuk nagy sikerrel, s ekkorra állítottuk össze a 40 éves intézeti diákköri munkát bemutató kiadványunkat **(212. ábra)**.

212. ábra Emlékkönyvünk így őrizte meg a II. TDK találkozó pillanatait

212. ábra Emlékkönyvünk így őrizte meg a II. TDK találkozó pillanatait

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI PÁLYAMUNKÁK (1986–2000)

1986

75. Papp László – Simon Gizella: Vizelet hatása a húgyhólyagként funkcionáló ileum-szegmentre
    Témavezető: Dr. Furka István
76. Simon Gizella – Papp László: Ileal conduit, mint alternatív lehetőség a vizelet deviatiójában. Irodalmi áttekintés
    Témavezető: Dr. Furka István
77. Szentkereszty Zsolt – Szegedi Tibor – Maláj Tamás: Kísérletesen létrehozott művi rekeszhiányok pótlása poliészter háló és collagen szivacs kombinációjával
    Témavezető: Dr. Mikó Irén

1987

78. Keszthelyi István – Hock Csaba: Pancreas segment nyerésének sebészanatómiai vonatkozásai kutyákon
    Témavezető: Dr. Tarsoly Emil
79. Papp Sándor – Maláj Tamás – Kanyári Zsolt: A vizelet hatása a húgyhólyagként funkcionáló ileum szegmentre
    Témavezető: Dr. Mikó Irén
80. Tóthmartinez Adrienne: Mikrosebészeti anastomosis új lehetősége: Módosított tovafutó varrat technikája patkány aortán
    Témavezető: Dr. Furka István
81. Zolnai Valéria: Szintetikus felszívódó varróanyagok kísérletes vizsgálata a veseparenchymában
    Témavezető: Dr. Mikó Irén

1988

82. Frendl István – Vityi Tamás: Léprezekciós kísérletek kutyákon
    Témavezető: Dr. Mikó Irén

1989

83. Kanyári Zsolt: Polytetrafluoroethylene (Gore-Tex) mikroérprotézisek felhasználásának lehetőségei mikroéranastomosissal végzett szabad szövetátültetéseknél
    Témavezető: Dr. Papp László
84. Szabó László: Kompressziós-teleszkópos eszközzel végzett májrezekciós műtétek
    Témavezető: Dr. Antal Andor
85. Vityi Tamás: Szervmegtartásra irányuló lehetőségek a lép sebészetében. Irodalmi áttekintés
    Témavezető: Dr. Mikó Irén

1990

86. Orosz László: Tápláló jejunostomia hatása a pancreas exokrin működésére kutyákban
    Témavezető: Dr. Sápy Péter, Dr. Mikó Irén

1991

87. Vincze Andrea – Mizsák Lajos: Mikrosebészeti varróanyagok összehasonlító vizsgálata patkány nervus ischiadicuson
Témavezető: Dr. Frendl István, Dr. Mikó Irén

1992

88. Mizsák Lajos – Vincze Andrea: Összehasonlító vizsgálatok regionális renalis hypothermiában
Témavezető: Dr. Mikó Irén
89. Molnár Béla Ákos – Végh Judit: Kísérletes pancreas segment konzerválás intracelluláris típusú hűtőoldatokkal
Témavezető: Dr. Mikó Irén
90. Végh Judit – Molnár Béla Ákos: Pancreas preservatio szerepe a pancreas transplantatioban
Témavezető: Dr. Mikó Irén

1993

91. Békési László – Varga Sándor: Sebészet a mikroszkóp alatt. A mikrosebészeti alapképzés hallgatói programja a DOTE-n
Témavezető: Prof. Dr. Furka István
92. Tömösvári Ágnes – Szentesi Szabolcs – Békési László: Kísérletes adatok a szegmentális léprezekciókhoz
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Hauck Mátyás
93. Sohajda Zoltán: Kísérletes adatok a gyomorműtéteknél használatos varróanyagok egyes tulajdonságaihoz
Témavezető: Dr. Mikó Irén

1994

94. Sápy Tamás: Végbél anastomosisok összehasonlító vizsgálata
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Prof. Dr. Sápy Péter

1995

95. Horkay Péter – Vágvölgyi Attila: Kísérletes pancreas szegment konzerválás Sacks-II alapoldat és különböző adalékanyagok használatával
Témavezetők: Dr. Hauck Mátyás, Dr. Mikó Irén
96. Szelei Tamás: Újabb adatok a felszívódó szintetikus alapanyagú sebészeti varróanyagokról
Témavezető: Dr. Mikó Irén

1996

97. Vágvölgyi Attila: Különböző idejű érleszorítások hatása az érfal simaizomzatának kontrakciójára
Témavezető: Dr. Hauck Mátyás, Dr. Mikó Irén

1998

98. Schmidt Emese: A veseartéria kontraktilitási vizsgálata különböző időtartamú in situ vénás vesehűtést követően
Témavezető: Dr. Mikó Irén

2000

99. Bodnár Zsolt: A legújabb szintetikus alapanyagú felszívódó varróanyag vizsgálata a veseparenchymában
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Pető Katalin
100. Kurczina Magdolna: Az állatkísérletek helyzete Magyarországon és az Európai Unióban
Témavezető: Dr. Juhász Lajos, Dr. Sefcsik István

DIPLOMAMUNKÁK

Azon diplomamunkákat mutatjuk be, melynek alapját szintén több éves tudományos diákkörös tevékenység adta. Ilyen formában azok a kísérleteken alapuló munkák jelentek meg, melyek eredményeiről a szerzők előadást tartottak a Helyi Tudományos Diákköri Konferencián, de a diplomamunkák követelményeinek megfelelően jelenítették azt meg szerzőik.

Ugyancsak diplomamunkaként adtak be sok kutatás háttereként készített irodalmi áttekintést, összefoglalót is diákköröseink tekintettel arra, hogy az akkori TDK Szabályzat szerint irodalmi összefoglalót csak második pályamunkaként lehetett volna beadni.

E rövid bevezető gondolatok után a **19** diplomamunkát is figyelmükbe ajánljuk, melyek között több angol nyelvű képzésben tanult hallgató munkája is megtalálható.

1987

1. Farkas László: Újabb felszívódó varróanyagok kísérletes vizsgálata a veseparenchymában
Témavezető: Dr. Mikó Irén
2. Szabó László: Szintetikus felszívódó varróanyagok vizsgálata veseparenchymán, állatkísérletek alapján
Témavezető: Dr. Mikó Irén
3. Amare Tessema: A szervtransplantatio kérdéseinek mai állása: a vesetransplantatio
Témavezető: Dr. Mikó Irén
4. Hock Csaba: Pancreas szegment nyerésének technikája transplantáció céljából kutyákon
Témavezető: Dr. Tarsoly Emil
5. Zákány Zsolt: A hasnyálmirigy átültetés lehetőségei. Irodalmi áttekintés
Témavezető: Dr. Mikó Irén

6. Papp László: A vizelet deviatio lehetõségei /Klinikai és experimentalis vonatkozások/
   Témavezető: Dr. Mikó Irén
7. Papp Sándor: A vizelet hatása a hugyhólyagként funkcionáló ileum szegmentre.
   Témavezető: Dr. Mikó Irén

1988

8. Maláj Tamás: Rekeszsérvek és rekeszdefektusok műtéti megoldásának módozatai. Mesterségesen létrehozott rekeszhiány pótlásának lehetősége
   Témavezető: Dr. Mikó Irén

1991

9. Furka Tibor: A regionális renális hypothermia jelentősége a vese sebészetében: Kísérletes adatok a felszíni regionális vesehűtéshez
   Témavezető: Dr. Mikó Irén

1993

10. Aristodemos Georghiou: Changes in the surgery of the spleen
    Témavezető: Dr. Mikó Irén
11. Mahmoud Ghannadi: Suture materials in spleen surgery
    Témavezető: Dr. Mikó Irén

1995

12. Ráczkevi Éva: Összehasonlító vizsgálatok a 24 órás pancreas preservatiót követő reperfusiós változásokhoz
    Témavezetők: Dr. Hauck Mátyás, Dr. Mikó Irén

1996

13. Bráth Endre: A laparoscopos sebészi technikák oktatása orvostanhallgatók számára
    Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Dr. Metzger Péter, Dr. Gamal E. Mohamed

1997

14. Shaheen Imam Soliman: Experimental microsurgical small bowel transplatation in rats
    Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Dr. Bráth Endre

1998

15. Szederkény Zsuzsa: A pancreas preserválás módszereinek összehasonlítása
    Témavezető: Dr. Hauck Mátyás
16. Ramin Aref Rabbani: Ischaemic preconditioning
    Témavezető: Dr. Hauck Mátyás

1999

17. Csongrády Kornél: Adatok a legújabb generációs szintetikus alapanyagú sebészeti varróanyagokról
    Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Pető Katalin
18. Vivek Kaushal: Pancreas transplantation
    Témavezető: Dr. Mikó Irén
19. Christopher Mark Duhan: Experimental microsurgery: orthotopic rat liver transplantation
    Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Dr. Bráth Endre

Furka István Professzort eredményes diákkörös hallgatók felkészítő munkájáért a Népjóléti Miniszter dicséretben részesítette 1991-ben (213. ábra).

213. ábra a) Miniszteri dicséret (Népjóléti Minisztérium) Furka István részére
b) a DOTE TDT Elnöksége felterjesztésére 1991. április 19.

„Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektori Hivatala
144/1-1991/OTE.sz.

Prof. Dr. Furka István
egyetemi tanár Úr részére
Kísérletes Sebészeti Intézet

Örömmel értesítem, hogy Önt a Népjóléti Miniszter a DOTE TDT Elnöksége javaslatára Miniszteri Dicséretben részesített, melyhez 3000.- Ft pénzjutalmat biztosított.

Egyetemünk vezetése nevében a kitüntetéshez gratulálok, további sikereket és eredményes munkát kívánok. Rektori jutalmazási keretem terhére Önt 2000.- Ft jutalomban részesítem.

Debrecen, 1991. április 19.

Tisztelettel:
Dr. Gergely Lajos,
rektor”

TUDOMÁNYOS ÜLÉS FURKA ISTVÁN 10 ÉVES TANSZÉKVEZETŐI KINEVEZÉSE ALKALMÁBÓL

1996. szeptember 6-án a Debreceni Akadémiai Bizottság Székházban rendezett Tudományos ülésen „Hogyan szolgálja a kísérletes sebészet a klinikai előrehaladást?" címmel Prof. Dr. Furka István tartott tanszékvezetői beszámolót és mutatta be addigi tevékenységét.

A rendezvény a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság és a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézetének közös szervezésében történt.

Az eseményen több mint 400 hazai és külföldi, az összes manuális szakmát képviselő szakember vett részt. A tudományos ülésre az alábbi, válogatott fényképes dokumentációval kívánunk emlékezni (214. ábra).

E neves alkalomra jelent meg a 10 éves tanszékvezetői tevékenységet bemutató általa „Számadás"-nak nevezett kötet (lásd korábbi 112. ábra), melynek Záró-szavában az így összegezte az addig végzett munkáját Furka István:

> *„Csinálhattuk volna jobban, tartalmasabban is – ennyire futotta. Ha teljesítményünk kívánnivalót hagy is maga után, de amit tettünk, tettem, az oktatást és a kutatást mindig odaadó, őszinte szívvel, meleg barátsággal, a magyar sebészetet – vagy tágabban értelmezve a manuális szakmákat – és még másokat szolgálva, véleményünk el nem hallgatásával végeztük, végeztem.*
>
> *E 10 év ha nehéz is volt, szépségeivel együtt utat mutat nekem a jövőre nézve, a kudarc tanulsággal szolgál, a tisztességes és jogos kritika hálára kötelez, a nemtelen ármánykodók tette – ha pillanatnyilag bosszant is – inkább sarkall, így az célt tévesztett, s mégjobban ösztönöz, az eredmény bátorít, munkatársaim együttműködése biztat, barátaim kézfogása a segítséget jelenti, a családi fészkem melege pedig oly erővel tölt fel, hogy bátran nézhetek az újabb, még nehezebb, izgalmasabb feladatok, kihívások elé.*
>
> *Debrecen, 1996. szeptember 6. Dr. Furka István"*
>
> *[Számadás, 116–117. o.]*

214. ábra I. A 10 éves tanszékvezetői kinevezés alkalmából rendezett Tudományos Ülés emlékképei az intézeti „Vendégkönyv”-ből. **a)** Prof. Fésüs László rektori köszöntése, **b)** Prof. Furka István előadása, **c)-i)** a tudományos ülés hallgatósága,

214. ábra II. A 10 éves tanszékvezetői kinevezés alkalmából rendezett Tudományos Ülés emlékképei az intézeti „Vendégkönyv”-ből. **f)-m)** szakmai társaságok, testvér intézetek, hallgatói köszöntések, **n)-s)** az ülést követő fogadás életképeiből.
t) A Kísérletes Sebészeti Intézet Vendégkönyve

MŰVÉSZETEK A MŰTÉTTANON. KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK – AZ „EXTRA GALÉRIA”

Furka István Professzor Urat a tudományos sikerein és szakmai munkáján túlmenően a művészetek iránti elkötelezettség is jellemezte. 1992-ben megalapította a Sebészeti Műtéttani Tanszéken működő – a megyében alkotó kortárs képzőművészek műveit bemutató – Extra Képzőművészeti Galériát (215–217. ábra).

Az Extra Galéria létrejöttének története Furka Professzor úr 10 éves tanszékvezetői beszámolójához készült könyvében papírra vetett gondolatai alapján:

„A képzőművészetek iránti vonzalmam régtől való. Édesanyám két barátnője is – akik a naiv festők csoportjához tartoztak – mindig megmutatták műveiket. Ha ezek az alkotások nem is „világrengetőek” voltak, de a szép színeket, alakokat, felhőket, virágokat mindig megcsodáltam. Egyszóval szeretem a képeket. Sokat beszéltem már előzőleg az Intézet átépítéséről, az így kialakult struktúráról. A szép fehér falfelületek, a kicsi zugok, szögletek szinte kínálták a lehetőséget, hogy ott képzőművészeti alkotásokat is elhelyezhetnénk.

Beszéltem művész-barátaimmal, hogy benépesíthetnénk az előbb elmondott helyeket, azaz meg kellene alapítani egy galériát.

Az ötletet tett követte, és Katona Bálint művész barátom meg is valósította elképzelésemet. Keresve sem találtam volna jobb igazgatót, rendezőt, főszervezőt. A művészek is lelkesedtek, akikkel beszéltünk, lehetőséget kaptak így ők is a kiállításra.

Az elképzelésem az volt, hogy sokan megfordulnak az intézetben – medikusok, orvosok, stb. – így egy kis vizuális élményt is szerezhetnek tanulmányaik, kutatásaik mellett. Már csak nevet kellett adni, mert egy valamire való galéria név nélkül ugyebár nem képzelhető el.

A megnyitó beszédemben így érveltem: Ha egy kutató álmait, vágyait megvalósítani látja – sokszor gyötrelmes munkán keresztül – akkor egyszer-egyszer egy különleges érzés fogja el. Gondolom a művészek is hasonló extra érzést éreznek alkotásuk közben, műveik elkészülésekor. Ez egy közös, ha úgy tetszik, extra kapcsolódási pontunk. Az is extra, hogy mi a kutatásainkkal kicsit extra módon kívánjuk szolgálni az embert, a művészek szintén sajátos, extra módon teszik ezt.

Az intézetben a falfelületek, kicsi terek, zugok extra elhelyezés kínálnak az alkotásoknak – mert egy sebészeti jellegű kutatóintézetben ez nem szokásos – így ez egy extra élményt is adhat.

Gondolom az is extra, hogy nagyon jól megfér a Sebészeti Varróanyagok Múzeumának objektív valósága mellett az „Álmodozás” a „Genesis” és más alkotások.

Meg kell még azt is jegyeznem, hogy Katona Bálint is extra vehemenciával dolgozott, hogy annak idején mihamarabb megvalósuljon ez az „Extra Galéria". Az extra szóban lévő X két összefekvő szikét is jelképez, hirdetve összetartozásunkat.

Ennyi extra után csak az „Extra Galéria" nevet kaphatta az extra galéria. Relatíve gyakran cserélik az alkotásokat. Sok kép közülük új gazdára is talált. Ezt is érdemes megnézni az intézetben.

Az Extra Galériát 1992. március 18-án nyitottuk meg." [Számadás, 113–115. o.]

215. ábra Az Extra Képzőművészeti Galéria 1992. március 18-i megnyitója és kiállítási anyaga

Tisztelettel meghívjuk Önt
a Kísérletes Sebészeti Intézet
műpártolói támogatásával létrejött
EXTRA
GALÉRIA
avató ünnepségére,
ahol a Művészek és Műpártolók
Debreceni Egyesületének alkotói
Burai István, Fátyol Zoltán
Holb Margit, Hondromatidisz Rigasz
Katona Bálint, Karácsonyi György
L. Ritók Nóra, Lovas Tibor
Nuridsány Éva, Vladár Zsolt
mutatkoznak be.
Megnyitó: 1992. március 18. 16 órakor
a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézetében
Beszédet mond: Prof. Dr. Furka István
A kiállított művek művészáron, részletre is megvásárolhatók.
Meghívó

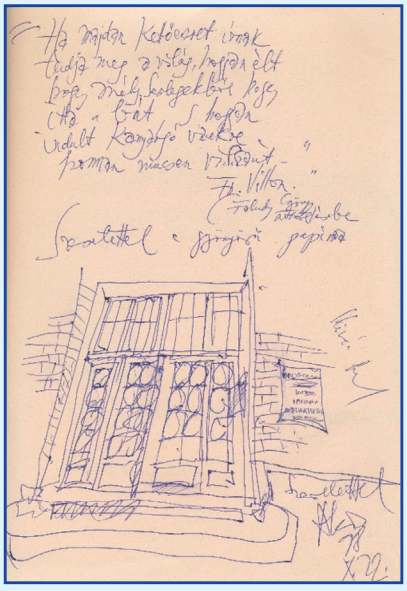
216. ábra Meghívó az Extra Képzőművészeti Galéria megnyitójára

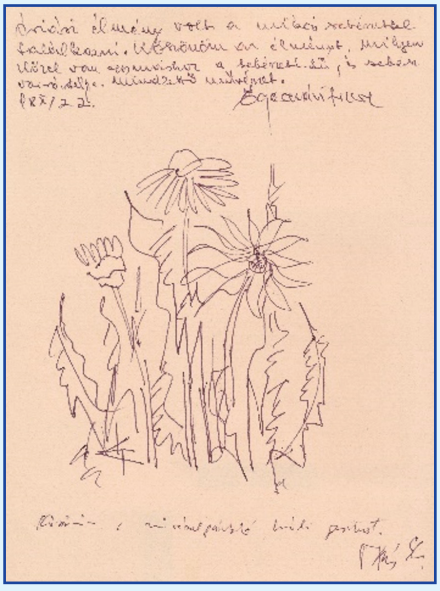
1998. október 22-én a „Jubileumi Hét” rendezvényeihez csatlakoztunk az „Extra Galéria” bemutatásával, ahol a kiállító művészek is megtiszteltek jelenlétükkel bennünket. Ez alkalommal is születtek a „Vendégkönyv”-ünkben művészi alkotások (217. ábra).

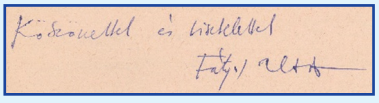

217. ábra a)-b) Az Extra Galéria bemutatása a „Jubileumi Hét”-en 1998. október 22-én, **c)-g)** a kiállító művészek Vendégkönyvi bejegyzései rajzaikkal is illusztrálva

SZAKMAI ELISMERÉSEK, KITÜNTETÉSEK

Furka István intézetigazgatása alatt az Intézet alábbi munkatársai részesültek szakmai kitüntetésekben, vagy egyéb elismerésekben:

Furka István

Csehszlovák Sebész Társaság tiszteletbeli tagja – 1990 [218. a) ábra]
Ambrogino aranyérem – II. Sebész Világhét, Milano – 1990 (lásd korábbi 182. ábra)
Klüh-díj – Észak-Rajna Vestfália tartomány kutatói díja – 1997
Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett – 1997 (lásd korábbi 173. ábra)
Széchenyi Professzori Ösztöndíj – 2000–2003 [218. c)-d) ábra]

Mikó Irén

Miniszteri Dicséret – 1989
Széchenyi Professzori Ösztöndíj – 1998–2001 [218. b)-c) ábra]
Habilitált Doktor – 1989. december 8.

Varga Sándorné

Egészségügyi Miniszteri Dicséret –1988. március 8.

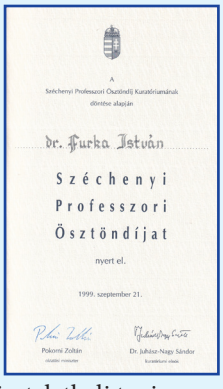
Intézetünk „Alsó házának" kollektívája

DOTE Szakszervezeti Bizottságának „Kiváló munkabrigádja" – 1988. április 4.

DIPLOMA
ASSOCIATIO MEDICORUM BOHEMOSLOVACORUM J. E. PURKYNĚ
HONORI SIBI DUCIT
DOMINUM
OB EJUS SUMMA MERITA
IN SCIENTIAM MEDICAM
NECNON IN HUMANITATEM
PROVEHENDAM
sodalem honoris causa
CONSTITUERE

dr. Mikó Irén
Széchenyi
Professzori
Ösztöndíjat
nyert el.

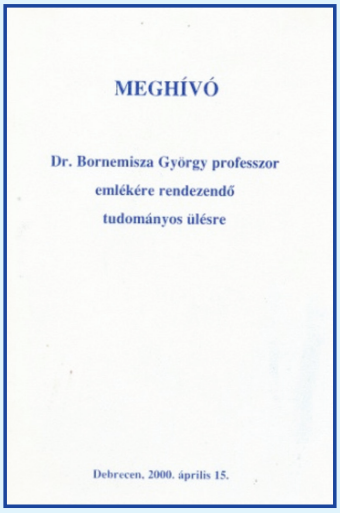

Széchenyi
Professzori
Ösztöndíj
2000

dr. Furka István
Széchenyi
Professzori
Ösztöndíjat
nyert el.
1999. szeptember 21.

218. ábra a) Csehszlovák Sebész Társaság tiszteletbeli tagja
b)-d) Széchenyi Professzori Ösztöndíjak

TUDOMÁNYOS EMLÉKÜLÉS BORNEMISZA GYÖRGY PROFESSZOR EMLÉKÉRE ÉS TISZTELETÉRE

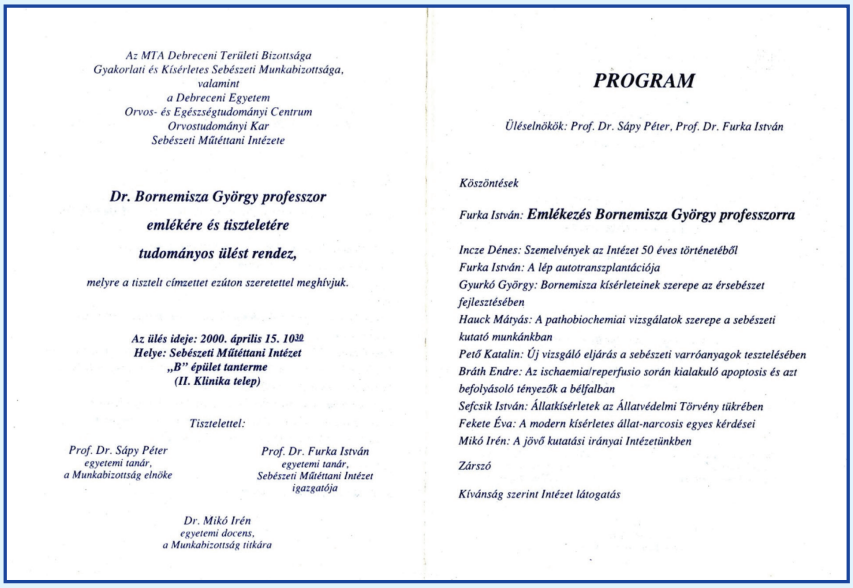
2000. április 15-én Bornemisza György korábbi intézet igazgató emlékére és tiszteletére Tudományos Ülést rendeztünk, melynek programját a 219. ábra mutatja be.

MEGHÍVÓ

Dr. Bornemisza György professzor
emlékére rendezendő
tudományos ülésre

Debrecen, 2000. április 15.

Az MTA Debreceni Területi Bizottsága
Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága,
valamint
a Debreceni Egyetem
Orvos- és Egészségtudományi Centrum
Orvostudományi Kar
Sebészeti Műtéttani Intézete

Dr. Bornemisza György professzor
emlékére és tiszteletére
tudományos ülést rendez,

melyre a tiszteli címzettet ezúton szeretettel meghívjuk.

Az ülés ideje: 2000. április 15. 10³⁰
Helye: Sebészeti Műtéttani Intézet
„B" épület tanterme
(II. Klinika telep)

Tisztelettel:

Prof. Dr. Sápy Péter
egyetemi tanár,
a Munkabizottság elnöke

Prof. Dr. Furka István
egyetemi tanár,
Sebészeti Műtéttani Intézet
igazgatója

Dr. Mikó Irén
egyetemi docens,
a Munkabizottság titkára

PROGRAM

Üléselnökök: Prof. Dr. Sápy Péter, Prof. Dr. Furka István

Köszöntések

Furka István: ***Emlékezés Bornemisza György professzorra***

Incze Dénes: Szemelvények az Intézet 50 éves történetéből
Furka István: A lép autotranszplantációja
Gyurkó György: Bornemisza kísérleteinek szerepe az érsebészet fejlesztésében
Hauck Mátyás: A pathobiochemiai vizsgálatok szerepe a sebészeti kutató munkánkban
Pető Katalin: Új vizsgáló eljárás a sebészeti varróanyagok tesztelésében
Bráth Endre: Az ischaemia/reperfusio során kialakuló apoptosis és azt befolyásoló tényezők a bélfalban
Sefcsik István: Állatkísérletek az Állatvédelmi Törvény tükrében
Fekete Éva: A modern kísérletes állat-narcosis egyes kérdései
Mikó Irén: A jövő kutatási irányai Intézetünkben

Zárszó

Kívánság szerint Intézet látogatás

219. ábra Az Emlékülés programja

INTÉZETI ESEMÉNYEK, ÉLETKÉPEK

Számos megőrzött fénykép alapján betekintést nyerhet a Kedves Olvasó az intézeti életünk mindennapjaiba (220–223. ábra).

220. ábra Félévi és évvégi munkaértekezleteket követő közös ebédek pillanatképei, ahova a kollaborációs kutatásban résztvevő munkatársakat is mindig szeretettel vártuk

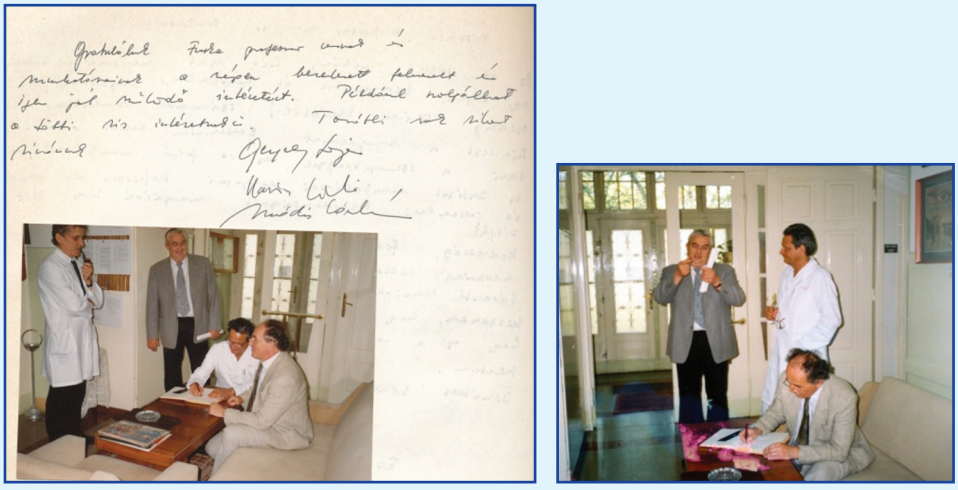
221. ábra Válogatás az egyéb intézeti nevezetes eseményekből: **a)-h)** félévi, év végi munkaértekezletek zárása, **i)-k)** asszisztens, műtős munkatársak kongresszusi részvétele jutalomként, **l)** pécsi testvérintézet és **m)** az ÁEK Honvédkórház Sebészeti Osztályának látogatása Svéd László tábornok intézetigazgató-helyettes vezetésével

222. ábra A Gosau-i Osztrák Kísérletes Sebészeti Kongresszuson is részt vehettek a kutatásban résztvevő munkatársaink

223. ábra Az intézetigazgató otthonában is vendégül látta munkatársait

224. ábra Az egyetemi vezérkar látogatása az Intézetben. Vendégkönyvi bejegyzés: „Gratulálunk Furka professzor úrnak és munkatársainak a szépen tervezett és igen jól működő intézetért. Például szolgálhat a többi kis intézetnek. További sok sikert kívánunk: Gergely Lajos, Kovács László, Módis László”

SZAKMAI-BARÁTI KÖRBEN

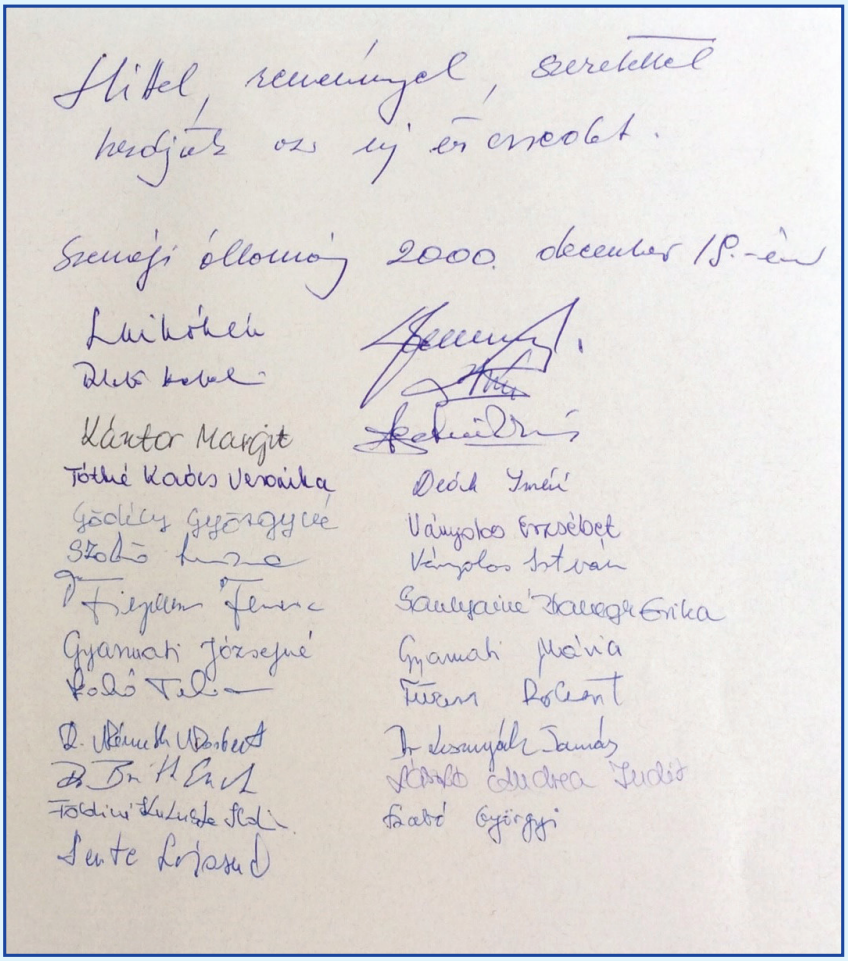

225. ábra a)-b) Tiszalöki kiránduláson. **c)** Baráti vacsora Hadházy Csaba, Kovács Tibor, Sápy Péter professzorokkal a Furka házaspár lakásán, **d)-f)** a Tudományos Minősítő Bizottság ülése Debrecenben, **g)** Furka István, Rozsos István professzorok 1997-ben a San Francisco-i Laparoszkópos Világkongresszuson Jakó Géza professzor meghívására, **h)** Mikó Irén és Furka Andrea tanulmányúton 1997-ben Bostonban Jolesz Ferenc professzor intézetében és **i)** Bob Zhong professzornál Mikó Irén a Western University London/Canada intézményben. **j)** Szilveszteri-Újévi összejöveteleink emléke Oláh Éva professzornőéknél

A KÍSÉRLETES SEBÉSZETI INTÉZET MUNKATÁRSAI. INTÉZETI TABLÓ 1996-BAN

„E periódus most személyemhez kötött, de erősen szeretném hangsúlyozni azt, hogy munkatársaim erőfeszítése, megértő támogatása, önzetlen munkája, egy-egy célt magukénak érző cselekvése nélkül aligha tehettem, tehettük volna meg ezt az utat. A köszönet és a hála illeti őket. E két szóba is sűrítve szeretném elismerésemet még egyszer, de nem elégszer hangsúlyozni.” (225. ábra) *[Számadás, 4. o.]*

226. ábra I. a) Intézeti tabló, mely Prof. Dr. Furka István 10 éves intézetvezetői kinevezése alkalmából készült.

226. ábra II. b) Az új évezred indításakor a Kísérletes Sebészeti Intézet valamennyi munkatársának az aláírása a Vendégkönyvben

ÚJ INTÉZETI NÉV 2000-TŐL – SEBÉSZETI MŰTÉTTANI INTÉZET

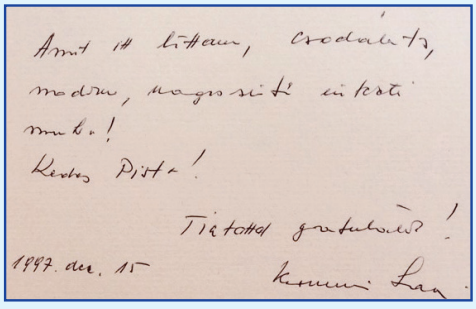
ZÁRSZÓ

Zárószónak talán Karmazsin Lászó Professzor Úr szavai illenek e fejezet végére. Ő volt az, aki a „Kék füzet" korábbi idézései alapján végig támogatta az Intézet létrejöttét, a „B" épület, az „Alsó ház" megvalósulását, az új kutató központtal az egyetemen Furka István intézetigazgatói elképzeléseit, oktatás-kutatási terveit,s hitt ő is benne, hogy „álmait" képes lesz megvalósítnai.

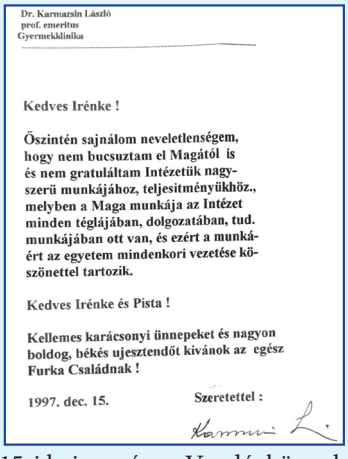
Ugye a Kedves Olvasó még emlékszik ezen intézettörténeti fejezet „Kék füzet"-ből idézett alábbi kezdő soraira?

> *„Hajtott a vágy is, hogy ebben a „házban" levő lehetőségek ne maradjanak kihasználatlanul. Az utóbbi évek vegetálása is valami belső kényszert ösztönzött bennem. Hogy mi lesz ebből? hova vezet? mire futja? sok-sok ismeretlenes egyenlet, de van egy út amelyet szeretnék végig járni," ..... „Ez persze majd elválik, hogy hogyan tudok majd mindennel sáfárkodni.*
>
> *Szeretném jól csinálni a dolgokat, magasba repülni – de biztonsággal, korrekt módon vezetni – ami gondolom nem könnyű. Higgadtan, nyugodtan lépegetni – az az érzésem ez sem lesz egyszerű. Szeretném ha az egyetemes sebészet ezen hajtása is nőne, terebélyesedne s sok kívánatos ízű gyümölcsöt teremne. Remélem lesz erőm – mert mellettem olyan asszonyi – lelki – társ áll, akit nagyon szeretek: Ilcsi."*
> *[„Kék Füzet", 2. o.] (lásd korábbi 113. ábra)*

Több mint tíz év múlva járt az intézetben újra Karmazsin László professzor úr. A Vendégkönyvbe írt és a Mikó Irénnek magánlevélben írt sorait szeretnénk közreadni az intézetben tapasztalt elmúlt 10 évi változásokról (227. ábra).

„Amit itt láttam, csodálatos, modern,
magas szintű intézeti munka!
Kedves Pista! Tisztelettel gratulálok!
1997. dec. 15. Karmazsin Laci"

Dr. Karmazsin László
prof. emeritus
Gyermeksebészet

Kedves Irénke !

Őszintén sajnálom neveletlenségem, hogy nem bucsuztam el Magától is és nem gratuláltam Intézetük nagyszerü munkájához, teljesitményükhöz., melyben a Maga munkája az Intézet minden téglájában, dolgozatában, tud. munkájában ott van, és ezért a munkáért az egyetem mindenkori vezetése köszönettel tartozik.

Kedves Irénke és Pista !

Kellemes karácsonyi ünnepeket és nagyon boldog, békés ujesztendőt kivánok az egész Furka Családnak !

1997. dec. 15.

Szeretettel :

227. ábra a) Karmazsin László Professzor 1997. dec. 15-i bejegyzése a Vendégkönyvbe és **b)** magánlevele Mikó Irénhez még ugyanezen a napon keltezve

A hivatalos intézetigazgatói váltás (228. ábra) dokumentuma: 2000. július 1-től az Intézet igazgatójának személyében változás következik be a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX törvény 63. paragrafus (4.) bekezdése alapján, mely szerint „a szervezeti egység vezetését hatvanöt év feletti személy nem láthatja el."

DEBRECENI EGYETEM ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM
4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98. Pf.: 15. Tel: 52/417-571, Fax: 52/419-807

UNIVERSITY of DEBRECEN MEDICAL and HEALTH SCIENCE CENTER
H-4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98. POB:15. Phone:36/52/417-571, Fax: 36/52/419-807

Debrecen, 2000. június 22.
Iktatószám: 204/2000. OEC

Dr. Furka István
egyetemi tanár úrnak

Debreceni Egyetem
Orvos- és Egészségtudományi Centrum
Általános Orvostudományi Kar
Sebészeti Műtéttani Intézet

Tisztelt Professzor Úr !

Professzor Úr igazgatói megbízása a Sebészeti Műtéttani Intézetben 2000. június 30-án lejár. Professzor Úr ebben az évben betöltötte 65. életévét. A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény 63. paragrafus (4) bekezdése alapján „A szervezeti egység vezetését hatvanöt év feletti személy nem láthatja el."

A Debreceni Orvostudományi Egyetem Rektora az Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Intézet igazgatói állására pályázatot irt ki. A jogutód intézmény a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Tanácsa 2000. március 08-i ülésén illetve a Debreceni Egyetem Tanácsa március 16-i ülésén hozott véleménye alapján a Sebészeti Műtéttani Intézet igazgatói állását 2000. július 01-től – pályázat utján – **Dr. Mikó Irén** egyetemi docens nyerte el.

Tájékoztatom Professzor urat, hogy a vezetői pótlék folyósitását 2000. július 01-vel megszüntetem.

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum vezetése nevében köszönjük Professzor úrnak hosszú évek alatt végzett kimagasló munkáját és az intézetigazgatói tevékenységét. Jó egészséget és örömteli további aktív éveket kívánva,

Tisztelettel:

Dr. ÉDES ISTVÁN
egyetemi tanár,
a centrum elnöke

Dr. BERTA ANDRÁS
egyetemi tanár,
dékán

228. ábra Az intézetigazgatói váltás dokumentuma

UTÓSZÓ

Már az intézetvezetői váltás közeledtekor kezdtük összeállítani az Intézet elmúlt 50 évének tudományos publikációit, diákkörös hallgatóink tevékenységét is bemutatva. Akkor részletes, szöveges bemutatást nem tettünk, inkább egy képes összeállítással kívántuk felvillantani az elmúlt 50 év munkásságát.

Viszont tartalmazott ez a kiadvány egy Előszót már az őt követő új igazgatótól, és Furka professzor Úrtól kértünk egy Utószó írását, kérve Őt, hogy adja át számunkra, és az új igazgatónak is nagy élettapasztalatára támaszkodó intelmeit.

Talán az Ő iskolateremtő intézetigazgatói tevékenységét méltó ezen gondolatokkal zárni. Igen tanulságos. Érdemes megfogadni bölcs eszmefuttatását. Sok új vezetőnek szolgálhatna akár iránymutatásnak is (229. ábra).

„Utószót írni nem mindig hálás feladat, mert hisz nem biztos, hogy az olvasó kíváncsisága még ébren marad ekkor is.

Abban a reményben, hogy mégis csak érdekli egy olyan valakinek egy néhány mondata, aki 45 évet – jaj Istenem kimondani is sok – töltött el e falak között, és akit megkértek olyan összegzésre, amely egy kicsit útravaló is lehet a fiataloknak. Az idősben is lehet tüzes a lelkesedés. Lehet, hogy egy-két dolog közhelynek számíthat, de a tapasztalat megerősíti azt.

Hogyan lehet eredményt elérni? A semmiből is lehet, tudni kell teremteni valamit, ennek a valaminek hasznosnak kell lennie, szolgálni kell a megismerést, így a gyógyítást. Meg kell értenünk a másikat –, hogy bennünket is megértsenek. A szép szó hosszabb távon talán hasznosabb, mint a pillanatnyi dörgedelem.

A lágy beszéd – nem a suttogó – nem a puhányságot jelzi, és a másoknak megadott kellő tisztelet nem jelenthet szolgalelkűséget.

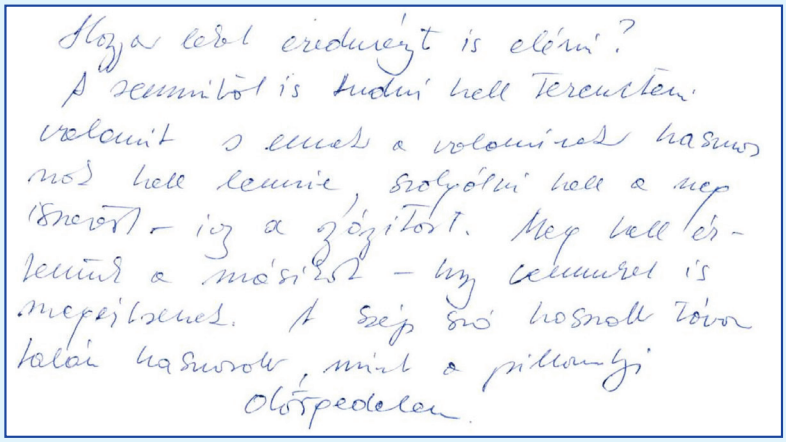
A kemény munka utáni elernyedés a jövő feladatainak bölcsője. A másokat nem sértő és károsító finom ravaszság még belefér a taktikába. Haladj finoman, óvatosan és merészen. Álmodj nagyot, ne feledd a theoretikusnak egyik legfontosabb dolga lehet a gyakorlat.

Add meg – ha teheted – másoknak mindazt, ami megilleti.

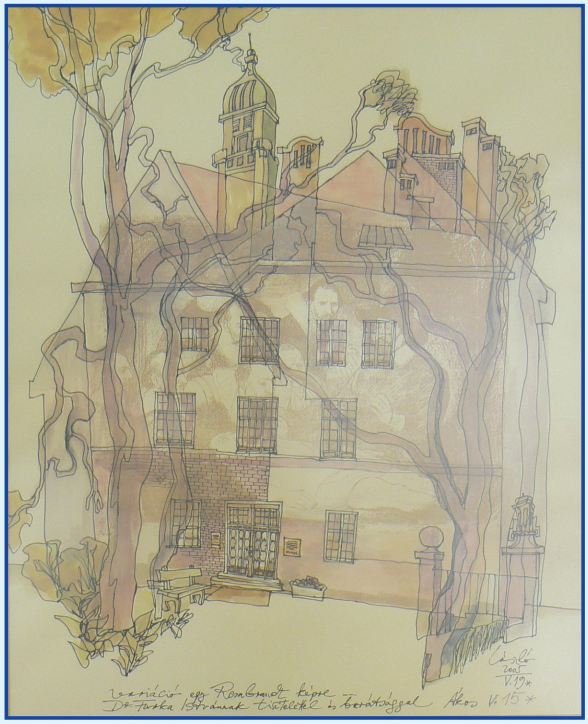
Debrecen 2003. december 5.

Dr. Furka István”

[Mikó I., Furka I.: 50 év a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Intézet történetéből 1953–2003. Cívis Copy Kft. Debrecen, 2003. pp. 73.]

229. ábra Részlet az „Utószó”-ból Furka István kézzel írott intelmeivel, intézetvezetői jótanácsaival

László Ákos Debrecen város „Pro Urbe” díjazott művészének grafikája a Kísérletes Sebészeti Intézetről, tisztelete jeléül Furka István Professzor úr 70. születésnapjára – 2005. május 15.

INTÉZETI TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEK JEGYZÉKE (1986–2000)

1986

295. **Furka I., Mikó I. Tarsoly E.,** Szabó Z., Pintér J.: Comparative experimental examinations of closing the wound surface of the kidney in regional hypothermia and normothermia in dogs.
In: Fibrin Sealant in Operative Medizine. Gynaecology and Obstetrics-Urology. Vol. 3. 1986. pp. 115–119.
Ed.: G. Schlag, H. Redl, Springer-Verlag Berlin–Heidelberg–New York–London–Paris–Tokyo
296. **Tarsoly E., Furka I., Mikó I.**: Experimentelle Autotransplantation der Milz.
In: Wissenschaftliche Berichte, Österreichische Gesellschaft für Experimentelle Chirurgie, 10. Seminar, Pichl/Steiermark, 1986. pp. 24–25.
Ed.: L. Kronberger, P. Moeschl
297. **Bornemisza Gy., Tarsoly E., Mikó I., Hajdu J.**: Partial experimental autotransplantation of the spleen.
Acta Chir. Hung. 1996. 27. 79–86.
298. **Mikó I., Furka I.**: Combined use of bioplast and tissue adhesive in experimental nephrotomies in situ renal hypothermia.
Acta Chir. Hung. 1986. 27. 99–105.
299. **Furka I., Mikó I.**, Szabó Z., **Hajdu J.**, Pintér J.: Data on renal hypothermia by the venous passage.
Acta Chir. Hung. 1986. 27. 217–221.
300. **Bornemisza Gy., Tarsoly E., Mikó I.**: Restoration of skin defects with fibrin glue.
Acta Chir. Hung. 1986. 27. 249–258.
301. **Mikó I.**, Szabó Z., **Furka I.**, Pintér J.: Suturless closure of the renal wound surface by extracorporeal renal surgery on dogs.
Polymers in Medicine 1986. XVI/3–4. 5–11.

1987

302. Hübner W., **Furka I., Mikó I.**, Tóth Cs., **Tarsoly E.**: Überbrückung längerer Harnröhrendefekte durch autologes Venentransplantat.
In: Wissenschaftliche Berichte, Österreichische Gesellschaft für Experimentelle Chirurgie 11. Seminar, Pichl/Schladming, 1987. pp. 34–35.
Ed.: W. Hermann
303. **Bornemisza Gy., Tarsoly E., Furka I., Mikó I.**: Experimental study of autologous free omental grafts.
Acta Chir. Hung. 1987. 28. 299–307.
304. Karmazsin L., Balla Gy., Gömöry A., **Furka I.**, Trinks Ch.: Lipidperoxidáció vizsgálata vénás oxigénadás során kísérleti körülmények között.
Kísérl. Orv. Tud. 1987. 39. 342–348.

305. Nagy B., **Furka I.**, Dezső B., Karmazsin L.: Broncho-Waxommal indukált kísérletes légúti gyulladás hatása a bronchus reactivításra kutyákban.
Pneum. Hung. 1987. 15. 337–346.

1988

306. **Furka I.**: A segédanyagok felhasználásának lehetőségei az urogenitalis apparatus egyes sebészi beavatkozásainál.
Doktori értekezés, Debrecen, 1988.
307. **Furka I.**, **Mikó I.**, **Papp L.**: Eine neue Methode zur Resektion der Milz bei Hunden.
Acta Chir. Austr. Sonderheft 1988. 20. 23–23.
308. Nagy B., **Furka I.**, Dezső B., Karmazsin L.: Effect of experimental airway inflammation on bronchial hyperresponsivness induced by Broncho-Vaxom in dogs.
Acta Paediatr. Hung. 1988–89. 29. 271–280.

1989

309. **Mikó I.**, Szabó Z.: Szervmegtartásra irányuló lehetőségek a vese sebészetben.
Kandidátusi értekezés. Debrecen, 1989.
310. **Furka I.**, **Mikó I.**, **Papp L.**, Mikó T.: Salvaging the spleen by experimental resection or autotransplantation.
In: Jubileuszowy Zjazd Towarzystwa Chirurgow Polskich, Vol. 2., Kraków. 1989. pp. 453–456.
311. **Papp L.**, **Antal A.**, **Tergácz Zs.**: Short term patency of expanded PTFE microvascular protheses implanted into the femoral artery and vein of rats.
In: Jubileuszowy Zjazd Towarzystwa Chirurgów Polskich, Vol. 5., Kraków. 1989. pp. 439–441.
312. **Furka I.**, **Mikó I.**, **Tarsoly E.**: Heterotopicseszkaja autotranszplantacija szelezenki v ekszperimente. (Heterotopic spleen autotransplantation in experiment)
Hirurgija (Moszkva) 1989/9. 125–127.
313. **Papp L.**, **Furka I.**, **Antal A.**: Shortterm patency of expanded PTFE microvascular protheses implanted into the femoral vein of rats by microsurgical method.
Acta Chir. Austr. 1989. 21. 199–199.
314. **Furka I.**, Serfőző J., Tóth-Jakab Á., **Mikó I.**, **Papp L.**: Ultrastructural changes in the beta-cells of pancreatic islets prepared for transplantation: surgical aspect.
Acta Chir. Austr. 1989. 21. 98–99.
315. **Furka I.**, Serfőző J., Tóth-Jakab Á., **Mikó I.**: Ultrastructural changes in experimental pancreatic segment preservation.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 82. 1989. 21. 20–20.

1990

316. **Papp L.**: Mikrosebészet. Egyetemi jegyzet.
Ed.: Debreceni Orvostudományi Egyetem, Debrecen, 1990.

317. **Furka I.**, **Mikó I.**, Serfőző J., **Frendl I.**, **Hauck M.**: Autotransplantation of the spleen In: Second World Week of Professional Updating in Surgery and in Surgical and Oncological Disciplines of the University of Milan, Lecture Book, Vol. II., Milan 1990. pp. 767–768. Ed.: Monduzzi, Bologna
318. Sápy P., **Furka I.**, Fábián E., **Mikó I.**, Balázs Gy.: Experimental study of parenteral nutrition and of the exocrine function of the pancreas.
Acta Chir. Hung. 1990. 31. 145–150.
319. **Antal A.**, **Papp L.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: Experience obtained during liver resections made under experimental conditions by a telescopic compressor (AKE).
Acta Chir. Hung. 1990. 31. 289–296.
320. **Furka I.**, **Mikó I.**, Mikó T., **Papp L.**: Partial splenectomy performed by a special technique in dogs.
Acta Chir. Hung. 1990. 31. 317–323.
321. **Mikó I.**, **Furka I.**, Sápy P., **Frendl I.**, **Hauck M.**: Surgico-anatomical data for the successfull removal of pancreatic segments for transplantation in dogs.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 88. 1990. 22. 24–24.
322. **Frendl I.**, **Vincze A.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Comparative examination of absorbable and nonabsorbable microsurgical suture materials on the rat's nervus ischiadicus.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 88. 1990. 22. 25–25.
323. Kálmán K., Leövey A., **Hauck M.**, Szabó J., Bakó Gy.: Biological and immunological characterization of ophtalmopathic immunglobulin in Graves' orbitopathy.
Die Schiddrüse (II), in Izocommerz. 1990. 17. 224–227.

1991

324. Hübner W., **Furka I.**, Porpaczy P., **Mikó I.**: Autologuous everted vein graft for repairing long-section urethral defects.
Urol. Res. 1991. 19. 131–134.
325. Varga A., **Mikó I.**, **Simon G.**, Mikó T., **Furka I.**: Ileum-conduit modellezése kutyán.
Magy. Urol. 1991. 3. 265–269.
326. Varga A., **Mikó I.**, **Furka I.**: Uretero-ilealis anastomosisok kísérletes vizsgálata.
Magy. Urol. 1991. 3. 307–311.
327. Saulnier J. M., **Hauck M.**, Fülöp T. Jr., Wallach J. M.: Human aortic elastin from normal individuales and atherosclerotic patients: lipid and cation contents suspectibility to elastolysis.
Clin. Chim. Acta. 1991. 200. 129–136.
328. **Furka I.**, **Mikó I.**, **Frendl I.**, **Hauck M.**: Autotransplantation of the spleen by the 'spleen apron' technique.
Res. Surg. 1991. 3. 94–94.
329. Sápy P, **Mikó I**, **Furka I**, Olvasztó S.:The effect of enteral nutrition of the pancreas.
Res. Surg. 1991. 3. 94–94.

1992

330. **Furka I.**, Hajdú Z., Szendrői Z., **Mikó I.**, Bokk Á., Barnák G.: Spleen autotransplantation. Experimental and Clinical Experiences.
In: 23th World Congress of the International College of Surgeons, Cairo 1992. pp. 907–912. Ed.: Monduzzi Editore, Bologna
331. Fülöp T., Barabás G., Varga Zs., Csongor J., **Hauck M.**, Szücs S., Mohácsi A., Szikszay E., Kékessy D., J. P. Despont, L. Robert, Penyige A.: Transmembrane Signaling Changes with Aging.
In: Annals of the New York Academy of Sciences. Physiopathological Processes of Aging. Towards a Multicausal Interpretation, 1992. 673. pp. 165–173. Eds.: N. Fabis, D. Harman, D. L. Knook, E. Steinhagen, I. Zs. Nagy.
332. Ender F., Labancz T., Györfi A., **Furka I.**, Rosivall L.: Captopril hatása a kísérletesen létrehozott hasüri adhéziók kialakulására.
Magy. Seb. 1992. 45. 57–60.
333. **Mikó I.**, Gamal EM., Metzger P., **Furka I.**, **Hauck M.**, Kiss J., **Joós G.**: Früh- und Spätergebnisse der laparoskopischen Cholecystektomie. Relaparoskopie nach laparoskopischer Cholecystectomie.
Minim. Invas. Chir. 1992. 1. 163–164.
334. Varga Zs., Saulnier J., **Hauck M.**, Wallach J. M., Fülöp T. Jr.: Age-dependent variations of human PMNL elastase activity as a function of pH, ionic strenght and calcium concentration.
Arch. Gerontol. Geriatr. 1992. 14. 273–281.
335. Mohácsi A., Fülöp T. Jr., Kozlovszky B., **Hauck M.**, Kiss I., Leövey A.: Sera and Leukocyte Elastase-type Protease and Antiprotease Activity in Healthy and Atherosclerotic Subject of Various Ages.
J. Gerontol. (BIOL. SCI.) 1992. 47. B154–B158.
336. **Hauck M.**, Kozlovszky B., Csabina S., **Mikó I.**, Mohácsi A., **Furka I.**, Fülöp T. Jr.: Effects of various arterial clamping period on O_2 production and arterial smooth muscle contraction.
Free Rad. Res. Communs Suppl. Nr. 1. 1992. 1. 16. 9. 8.
337. Fülöp T. Jr., Mohácsi A., Varga Zs., Kozlovszky B., Seres I., **Hauck M.**: Altered oxidative metabolism in PMNLs of elderly and patients suffering from arteriosclerosis.
Free Rad. Res. Communs Suppl. Nr. 1. 1992. 16. 17. 9.
338. Mohácsi A., Kozlovszky B., Seres I., **Hauck M.**, Kiss I., Fülöp T. Jr.: Measurement of the respiratory burst and proteases activity in sera and PMNLs of patients suffering from arteriosclerosis.
Free Rad. Res. Communs Suppl. Nr. 1. 1992. 16. 18. 8.
339. Seres I., **Hauck M.**, Kiss I., Leövey A., Fülöp T. Jr.: Effects of GM-CSF stimulation on various human granulocyte functions and possible transmembrane signalling ways with aging.
Free Rad. Res. Communs Suppl. Nr. 1. 1992. 16. 20. 11.

1993

340. Mohácsi A., Kozlovszky B., Seres I., **Hauck M.**, Kiss I., Fülöp T. Jr.: Measurement of the respiratory burst and proteases activity in sera and PMNLs of patients suffering from arteriosclerosis.
In: Recent Advences in Aging Science. 1993. pp. 887–891. Eds.: Beregi E., Gergely I. A., Rajczi K., Monduzzi Editore, Bologna.
341. **Mikó I.**, **Furka I.**, Sápy P., **Hock Cs.**, **Keszthelyi I.**: The technique of obtaining pancreatic segments in dogs: Surgical – anatomical aspects.
Acta Chir. Hung. 1992/93. 33. 217–222
342. Szendrői Z., Hajdú Z., **Mikó I.**, Bagyó J., Bokk Á., Barnák G., **Furka I.**: Lép autotransplantatio.
Orv. Hetil. 1993. 134. 125–128.
343. Metzger P., Gamal EM., Kiss J., Rózsa I., **Furka I.**, **Mikó I.**: Experimentelle laparoskopische Rektumresektion.
Langenbeck's Arch. Klin. Chir. Suppl. Nr. 2. 1993. 59–62.
344. Metzger P., Gamal EM., **Mikó I.**, **Furka I.**, Kiss J.: Experimental laparoscopic-assisted colon resection.
Surg. Endosc. 1993. 7. 245–245.
345. Gamal EM., Metzger P., Kiss J., Rózsa I., **Furka I.**.: Experimental relaparoscopy following laparoscopic cholecystectomy in animals to detec tadhesion formation.
Surg. Endosc. 1993. 7. 246–246.
346. Hallay J., Galajda Z., Csongor J., **Mikó I.**, **Furka I.**: Drug absorption from the epidural space in animal model with dogs.
Chest Suppl. Nr. 1993. 103/3. 193 S.

1994

347. **Mikó I.**, **Furka I.**, Serfőző J., **Joós G.**, Telek B., Matesz K., **Hauck M.**, **Békési L.**, **Ignáth T.**: Comparative study of haematological and micro-morphological results in long-surviving spleen autotransplants.
In: Chirurgische Forschung, 1994. pp. 50–55.
Ed.: S. Uranüs, Zuckschwerdt Verlag, München–Bern–Wien–New York.
348. **Hauck M.**, Kozlovszky B., Seres I., Csabina S., Kiss I., **Mikó I.**, **Furka I.**, Fülöp T. Jr.: Effects of various arterial clamping period on superoxide radical production, elastase activity and arterial smooth muscle contraction.
In: Chirurgische Forschung, 1994. pp. 133–138.
Ed.: S. Uranüs, Zuckschwerdt Verlag, München–Bern–Wien–New York.
349. **Mikó I.**, **Furka I.**, **Joós G.**, Matesz K., **Kovács Gy.**, **Sefcsik I.**: Chances to save functioning renal parenchyma using absorbable synthetic suture materials.
In: Chirurgische Forschung, 1994. pp. 165–170.
Ed.: S. Uranüs, Zuckschwerdt Verlag, München–Bern–Wien–New York
350. **Mikó I.**, **Furka I.**, Szabó Z., **Joós G.**, **Hauck M.**: Comparative study of closing nephrotomies in regional renal hypothermia using techniques saving the parenchyma.

In: Gynecology and Obstetrics Urology, Fibrin Sealing in Surgical and Nonsurgical Fields (Vol. 7), 1994. pp. 101–106.
Ed: Springer Verlag, Berlin–Heidelberg–New York–London–Paris–Tokyo–Hong Kong–Barcelona–Budapest.

351. Török M., **Mikó I.**, Krasznai G., Szalai É.: Kísérletes adatok a szemészetben használatos mikrosebészeti varróanyagokról.
Szemészet 1994. 131. 151–154.
352. **Békési L.**, **Mikó I.**, **Varga S.**, **Furka I.**: Can a medical student be motivated to study microsurgery?
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 111. 1994. 26. 17–18.
353. **Hauck M.**, Kozlovszky B., Seres I., Csabina S., Kiss I., **Mikó I.**, **Joós G.**, **Furka I.**, Fülöp T. Jr.: Antioxidant modulation of the ischaemia-reperfusion effects on the femoral artery in dogs.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 111. 1994. 26. 27–28.
354. **Joós G.**, **Furka I.**, **Mikó I.**, **Hauck M.**, **Kovács Gy.**, **Ignáth T.**, Szentmiklósi J.: Effect of experimental seromyotomy on the microcirculation of the stomach wall.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 111. 1994. 26. 29–31.
355. Plas EG., Hübner WA., **Furka I.**, Pffüger H.: Diffusionsmöglicheiten in kontinenten Dünndarmreservoirs im Vergleich zur Peritonealdialyse bei nierengesunden Hunden.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 111. 1994. 26. 31–31.
356. **Joós Gy.**, **Furka I.**, Szentmiklósi J., **Mikó I.**, **Hauck M.**, **Ignáth T.**: Seromyotomia hatása a gyomorfal microcirculatiojára.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 84/164.
357. **Furka I.**, **Mikó I.**, Kappelmayer J., Kovács J., **Hauck M.**, **Joós G.**, **Ignáth T.**: Exocrin és endocrin funkciók változásának követése 24 órás pancreas segment preservatio folyamán.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 86/168.
358. Kovács J., **Furka I.**, **Mikó I.**, **Joós G.**, **Ignáth T.**, **Hauck M.**: Összehasonlító elektronmikroszkópos vizsgálatok 24 órás pancreas preservatiót követő reperfusio során.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 87/169.
359. **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Furka I.**, Balla Gy., **Joós G.**, **Ignáth T.**: Összehasonlító vizsgálatok a 24 órás pancreas preservatiót követő reperfusios változásokhoz.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 87/170.
360. **Hauck M.**, **Mikó I.**, Kozlovszky B., Seres I., Csabina S., Kiss I., **Furka I.**, Fülöp T Jr.: Az antioxidánsok védőhatásának vizsgálata érleszorítások során kialakuló ischaemia-reperfúzó okozta károsodások mellőzésében.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 88/171.
361. **Mikó I.**, **Furka I.**, **Joós G.**, Matesz K., **Sefcsik I.**, **Szelei T.**, **Dúró I.**: A működőképes veseparenchyma védelmének lehetőségei szintetikus alapú felszívódó sebészi varróanyagokkal.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 129/254.

362. **Sefcsik I.**: Az állatorvos szerepe a sebészi karakterű kísérletekben.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 130/255.
363. **Mikó I.**, **Joós G.**, Serfőző J., **Furka I.**, **Hauck M.**, **Békési L.**, Telek B., Matesz K., **Ignáth T.**: Haematológiai és micromorphológiai vizsgálatok tapasztalatai a lép autotransplantatioja után.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 130/256.
364. Gál I., Nagy D., Saortay S., **Mikó I.** Varga J., **Furka I.**: Cryopreservalt pajzsmirigyszövet autotransplantatiojának vizsgálata kutyákban.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 131/258.
365. Gál I., Nagy D., **Hauck M.**, Molnár P., Seres I., **Furka I.**: Cryopreservatio hatása a humán pajzsmirigyszövetre.
Magy. Seb. Suppl. 1994. 47. 132/259.
366. Gál I., **Furka I.**, Saortay S., **Mikó I.**, Nagy D.: A new possibility for application of thyroid tissue in the „apron" formed by the flaps of the greater omentum in dogs.
Surg. Endosc. 1994. 8. 625–625.
367. Mohácsi Á., Varga Zs., Kozlovszky B., Seres I., **Hauck M.**, Fülöp T. Jr.: Altered oxidative metabolism in PMNLs from the elderly and from atherosclerotic patients.
Atherosclerosis 1994. 109/1,2. 187–187.
368. Seres I., **Hauck M.**, Kiss I., Saulnier J., Jakob MP., Robert L., Wallach JM., Fülöp T. Jr.: Differential effects of various synthetized elastin peptides on human polymorphonuclear leukocytes (PMNLs) of elderly and atherosclerotic patients.
Atherosclerosis 1994. 109/ 1, 2. 188–188.
369. **Hauck M.**, Seres I., Kiss I., Csabina S., Kozlovszky B., **Mikó I.**, **Furka I.**, Fülöp T. Jr.: Antioxidant modulation of effects of ischaemia–reperfusion in dog femoral artery.
Atherosclerosis 1994. 109/1,2. 303–303.

1995

370. Plas EG., Hübner WA., **Furka I.**, Knoll M., Pflüger H.: Intramural electrostimulation of the urinary bladder.
In: International Society of Functional Electrostimulation. Vienna, 1995.
371. **Hauck M.**, Seres I., Kiss I., Saulnier J., Mohácsi A., Wallach J., Fülöp T. Jr.: Effects of synthesized elastin peptides on human leukocytes.
Biochem. Mol. Biol. Intern. 1995. 37. 45–55.
372. Pohl Y., **Joós G.**, Schubert S., **Sefcsik I.**, **Hauck M.**, **Furka I.**, Kirschner H.: Der Hund als Modell für die Zahnärztliche Implantologie.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 117. 1995. 27. 13–14.
373. **Furka I.**, **Hauck M.**, **Pető K.**, **Nagy A.**, **Mikó I.**: Microcirculatory changes in intestine caused by sutures.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 117. 1995. 27. 34–35.
374. **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Furka I.**, **Joós G.**, **Horkay P.**, Balla Gy., **Vágvölgyi A.**: Changes in recipient antioxidant capacity following pancreas segment transplantation.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 117. 1995. 27. 35–36.

1996

375. Furka I.: Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézet 1986–1996. Számadás. Szerk.: Mikó I., Nyomdaipari Szolgáltató Kkt. és Könyv-garázs. Debrecen, 1996.
376. Menzel M., Rieger A., **Furka I.**, **Mikó I.**, Soukup J., Roth S., Trommler P., Radke J.: Continuous monitoring of pO_2, pCO_2, pH and temperature in cerebral venous blood – Extended oximetry for clinical practice. First Evaluation in Porcine Study and in Man. AINS, 1996. 31. 449–449.
377. Hübner WA., Plas EG., Pflüger H., **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: Laparoscopic implantation of temporary electrodes for bladder stimulation in dogs. Neurourol. Urodyn. 1996. 15. 149–155.
378. Árkosy P., Sápy P., **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: Effect of glucagon and somatostatin on pancreatic secretion in dogs. Acta Phys. Hung. 1996. 84. 139–146.
379. **Joós Gy.**, **Furka I.**, **Mikó I.**, **Hauck M.**, **Kovács Gy.**, **Ignáth T.**, Szentmiklósi J.: Kísérletes seromyotomia hatása a gyomorfal mikrocirkulációjára. Magy. Seb. 1996. 49. 54–60.
380. Árkosy P., Sápy P., Sipka S., **Mikó I.**, Pécsi E., **Furka I.**: Our results with „Syndetoxin" in the treatment of acute necrotising pancreatitis in dogs. Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 127. 1996. 28. 8–8.
381. Kathy S., Hajdu Z., **Mikó I.**, Szegedi Z., **Furka I.**: Experimental and clinical data for Gastro-Esophageal Reflux Disease (GERD). Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 127. 1996. 28. 29–29.
382. Szilágyi Sz., **Furka I.**, **Joós Gy.**, **Sefcsik I.**: Experimental study of pulsoximetry used for examination of bowel viability. Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1996. 28. 78/153.
383. **Gödény Gy-né**, **Ványolos E.**: Műtősnők továbbképzésének fontossága a laparoscopos, valamint az ún. varróanyagok kurzusainak alapján. Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 87/171.
384. Hajdu Z., **Mikó I.**, Szegedi Z., **Furka I.**, Ary F.: Laparoscopic solution of GERD and diaphragm hernia: techniques and economical questions. Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 115/228.
385. Szendrői T., **Mikó I.**, Németh Á., Hajdu Z., **Furka I.**: Haematological results in long-surviving spleen autotransplant. Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 161/319.
386. **Mikó I.**, Varga A., Csabina S., **Pető K.**, **Furka I.**, Tóth Gy., **Hauck M.**, **Schmidt E.**, **Kettesy B.**: Az arteria renalis funkciójának védelme a szervmegtartó vese-műtéteknél. Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 163/323.
387. **Joós Gy.**, Pohl Y., Schubert S., **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Sefcsik I.**, Boland MG., **Furka I.**: Az enosszeális implantáció kísérleti modellje. Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 186/367.

388. Szűcs G., **Mikó I.**, Póti L., Szepesi K., Kovács J., **Furka I.**: Fraxiparine-val végzett thromboemboliás profilaxis hatékonyságának vizsgálata kutyákon.
Magy. Seb. Suppl. 1996. 49. 210/414.
389. Csabina S., **Hauck M.**, **Mikó I.**, Kovács J., Varga A., Tóth Gy., **Furka I.**: Electron microscopical and contractility investigations in situ venous cooling of the renal artery following the clamping of the renal hilum for various periods.
Fiziológia – Phisiology. 1996. 6. 76./SM1
390. **Hauck M.**, **Mikó I.**, Csabina S., Fülöp T. Jr., **Furka I.**: Contractile differences of femoral artery after ischaemia-reperfusion and modulations it by antioxidants.
Fiziológia – Phisiology 1996. 6. 76./SM2
391. Hajdu Z., Molnár M., Szegedi Z., **Furka I.**, **Mikó I.**: Laparoscopic solution of GERD and diaphragm hernia: techniques and economical questions.
Brit. J. Surg. 1996. 83. 94–94.

1997

392. Sipka S., Sápy P., Bot Gy., **Furka I.**, **Mikó I.**, Árkosy P., Dauda Gy., Szappanos M., Kovács J., Lakos G., Szegedi Gy.: Protecting effects of intravenous insoluble glycogen treatment on the experimental necrotizing acute pancreatitis of dogs.
Hepato-gastroenterol. 1997. 44. 127–132.
393. Menzel M., Rieger A., Roth S., Sanchin L., **Furka I.**, **Mikó I.**, Hennig C., Radke J.: Die cerebrovenöse fiberoptische Katheteroximetrie im Hirndruckmodell des Schweines – neue Aspekter für die klinische Routine.
Anaesthesist 1997. 46. 108–113.
394. Csiszár P., **Bráth E.**: Minimally invasive laparoscopic surgery on experimental animal models.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 63–64.
395. Galajda Z., **Mikó I.**, Maros T., Hallay J., Péterffy Á., **Furka I.**: Why the internal mammary artery is an ideal graft for myocardial revascularisation? An experimental model with omentoplasty.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 92–94.
396. Gamal EM., Asztalos I., Sipos P., **Mikó I.**, **Furka I.**, Metzger P.: Late epigastric incisional hernias following laparoscopic cholecystectomy.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 95–96.
397. Martis G., **Mikó I.**, Szendrői T., Kathy S., Kovács J., Hajdu Z.: Results with Collagen fleece coated with Fibrin glue (Tachocomb). A macroscopical and histological experimental study.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 221–222.
398. Menzel M., Roth S., Rieger A., Soukup J., **Furka I.**, **Mikó I.**, Hennig C., Peuse C., Molnár P., Radke J.: Comparison between continuous brain tissue measurement and cerebrovenous measurement of pO_2, pCO_2 and pH in a porcine intracranial pressure model.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 226–229.

399. **Mikó I.**, **Furka I.**, Gamal EM., Metzger P., Sápy P.: Details of teaching, learning and training in laparoscopic surgery.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 230–232.
400. **Mikó I.**, Kovács J., **Schmidt E.**, **Pető K.**, Varga A., **Furka I.**, Tóth Gy.: Protection of the renal artery in nephron-sparing surgery. I. Pathomorphological study.
Acta Chir. Hung. 1997. 37. 233–235.
401. **Mikó I.**, Csabina S., **Hauck M.**, Kovács J., **Schmidt E.**, **Pető K.**, **Furka I.**, Varga A., Tóth G.: Protection of the renal artery in nephron sparing surgery. II. Arterial contractility investigations.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 236–239.
402. Mikó L., Csécsei Gy.I., Székely Gy. Jr., Molnár Cs., Balogh A., **Furka I.**, **Mikó I.**: Intraoperative monitoring of the motor pathway using transtracheal stimulation of the cervical spine in dogs.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 240–242.
403. **Nagy Z.**, Krasznai G., Módis L., **Sefcsik I.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Intrastromal corneal ring. A new refractive surgical technique to decrease myopia experimental and clinical results.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 248–250.
404. **Pető K.**, **Nagy A.**, **Hauck M.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: Investigation of microcirculatory changes in the duodenum of dogs caused by surgical suture materials.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 274–276.
405. Roth S., Menzel M., Rieger A., Soukup J., **Furka I.**, **Mikó I.**, Hennig C., Peuse C., Radke J.: Continuous pO_2 and pCO_2 measurement in brain tissue and cerebro-venous blood during different inspired oxygen settings. A porcine model.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 289–291.
406. Sipos P., Gamal EM., **Mikó I.**, Metzger P., Blazovics. A., **Furka I.**: Free radical reactions in the gallbladder.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 329–331.
407. Szendrői T., **Mikó I.**, Hajdu Z., Ács G., Kathy S., **Furka I.**, Szabó L.: Splenic autotransplantation after abdominal trauma in childhood. Clinical and experimental data.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 349–351.
408. Szűcs G., **Mikó I.**, Ajzner É., Póti L., Szepesi K., **Furka I.**: Efficacy of prevention of thromboembolic complications with LMW-Heparin in experiment.
Acta Chir. Hung. 1997. 36. 356–358.
409. Rieger A., Menzel M., Rainov NG., Sauchin L., Rot S. **Furka I.**, Görömbey Z., Burkert W.: Continuous monitoring of the partial pressure of oxygen in cerebral venous blood.
Neurosurgery 1997. 41. 462–468.
410. **Mikó I.**, Kovács J., Varga A., Tóth Gy., **Pető K.**, **Furka I.**: A vesearteria leszorítás következményei kísérletes veseműtéteknél. Fény és elektronmikroszkópos vizsgálatok.
Magy. Urol. 1997. 9. 127–130.

411. **Mikó I.**, Csabina S., **Hauck M.**, Kovács J., **Schmidt E.**, **Pető K.**, **Furka I.**, Varga A., Tóth Gy., **Furka A.**: Kísérletes adatok az arteria renalis leszorítását követő érkontraktilitási változásokhoz.
Magy. Urol. 1997. 9. 131–135.
412. **Furka I.**, **Mikó I.**, **Tóth K.**, **Furka A.**, Kappelmayer J., Szikszai Z., Góth L., Kovács J., **Bráth E.**, Imre S., Fazekas M.: Haematological, hemorheological and catalase level changes following splenectomy and spleen autotransplantation in experimental animals. Early results.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 137. 1997. 29. 31–32.
413. **Mikó I.**, Kovács J., Csabina S., **Furka I.**, **Furka A.**: Protection of the renal artery in nephron-sparing surgery. Contractility and morphological study.
Nephrol. Dial. Transpl. 1997. 12. A 62.

1998

414. **Mikó I.**, Schmidt E.: 40 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézetében.
Ed: Mikó I., Debrecen, 1998.
415. Menzel M., Rieger A., Roth S., Soukup J., **Furka I.**, **Mikó I.**, Molnár P., Peuse C., Hennig C., Radke J.: Comparison between continuous brain tissue pO_2, pCO_2, pH and temperature and simultaneous cerebrovenous measurement using a multisensor probe in a porcine intracranial pressure model.
J. Neurotrauma 1998. 15. 265–276.
416. Levy Y., **Mikó I.**, **Hauck M.**, Matesz K., **Furka I.**, Orda R.: Effecte of omental angiogenic lipid factor on revascularization of autotransplanted spleen in dogs.
Eur. Surg. Res. 1998. 30. 138–143.
417. Menzel M., Rieger A., Soukup J., Roth S., **Furka I.**, **Mikó I.**, Molnár P., Hennig C., Radke J.: Temperature of the cerebrovenous blood in a model of increased intracranial model.
Anaesthesist 1998. 47. 600–604.
418. Csécsei Gy., Mikó L., Székely Gy. Jr., Molnár Cs., Balogh A., **Furka I.**, **Mikó I.**: Transtracheal electrical stimulation of the spinal cord for intraoperative monitoring of the motor pathway.
Neurosurg. Rev. 1998. 21. 232–236.
419. Pap G., Bakay A., **Furka I.**, Csönge L., **Mikó I.**, **Bráth E.**: Viability tests of cartilage cells of osteochondral allografts in canine models. The effect of glucosamine sulfate on the transplanted chondrocyte.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 147. 1998. 30. 10–11.
420. **Bráth E.**, Kovács J., **Mikó I.**, **Komár T.**, **Furka I.**: Apoptosis caused by ischaemia-reperfusion in the intestinal wall of laboratory animals.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 147. 1998. 30. 45–46.
421. Martis G., **Mikó I.**, Szendrői T., Kathy S., Kovács J., Hajdú Z., **Ács G.**, **Furka I.**, Gamal EM.: Experimental and clinical results with using T0-193 (Collagen

fleece coated with Fibrin glue) – A macroscopical (laparotomy and laparoscopy) and histological study.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 147. 1998. 30. 46–47.

422. Gamal EM., **Furka I.**, Metzger P., **Mikó I.**, **Tóth K.**, Kiss J.:The influence of pneumo-peritoneum on peritoneal implantation and growth of spleen cell suspension in an experimental model.
Brit. J. Surg. Suppl. Nr. 2. 1998. 85. 85–85.

1999

423. **Furka I.**, Gamal EM., **Mikó I.**, Metzger P., Sándor J., Rózsa I., Kiss J.: The history and the future of teaching and training of laparoscopic surgery in Hungary.
Acta Chir. Hung. 1999. 38. 159–161.
424. Gamal EM., Metzger P., **Mikó I.**, **Szabó Gy.**, **Bráth E.**, Kiss J., **Furka I.**: The judgement of adhesion formation following laparoscopic and conventional cholecystectomy in an animal model.
Acta Chir. Hung. 1999. 38. 169–172.
425. Farkas Gy., **Mikó I.**, Márton J., Leindler L., Balogh Á.: Simple and safe closure technique for distal pancreatic resection (experimental and clinical investigations).
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 153. 1999. 31. 83–83.
426. Gamal EM., **Furka I.**, Nagy P., **Mikó I.**, Kiss J.: The influence of a pneumo-peritoneum on the subperitoneal implantation of intraperitoneal free spleen cell suspension in an experimental animal model.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 16–17.
427. Bakay A., **Bráth E.**, Csönge L., **Mikó I.**, **Furka I.**: The effect of Bonematrix Gelatine (BMG) on fresh osteochondral allografts.An in vivo study in a dog model.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 22–23.
428. **Mikó I.**, **Schmidt E.**, Szentmiklósi A., Csabina S., Oláh A., **Incze D.**, **Hauck M.**, Kovács J., **Pető K.**, **Furka I.**: Pharmacological evidence for vasoprotective action of Allopurinol during ischaemia/reperfusion on renal arteries in animal experiments. Preliminary results.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 75–76.
429. **Furka I.**, **Mikó I.**, Sipka S., Antal-Szalmás P., **Furka A.**, **Szabó Gy.**, Kovács J., Matesz K., Kappelmayer J., Góth L., Oláh A., Serfőző J., **Incze D.**: Measurement of phagocytic chemiluminescence after splenectomy and autotransplantation of the spleen in experimental animals.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 160–161.
430. **Bráth E.**, Kovács J., **Mikó I.**, **Komár T.**, **Furka I.**: Can preconditioning prevent apoptosis during ischaemia-reperfusion in the intestinal wall of laboratory animals?
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 179–180.
431. Farkas Gy., **Mikó I.**, **Furka I.**: Role of Polysorb staples in distal pancreatic resection.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 214–215.

432. **Mikó I.**, **Pető K.**, Kovács J., **Szabó Gy.**, **Schmidt E.**, **Bráth E.**, **Incze D.**, **Furka I.**: Experimental data on the urological applicability of a new monofilament synthetic absorbable surgical suture material, Biosyn/USSC.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 1999. 31. 223–224.
433. Farkas Gy., **Mikó I.**, Márton J., Leindler L., Balogh Á.: Safe closure technique for distal pancreatic resection.
Z. Gastroenterol. 1999. 37. 414–414.
434. Bakay A., **Bráth E.**, Csönge L., **Mikó I.**, **Furka I.**: A glükózamin-szulfát in vitro hatása a transzplantált porcszövetre.
Magy. Seb. 1999. 52. 201/6
435. **Bráth E.**, Kovács J., **Mikó I.**, **Hauck M.**, **Furka I.**: Befolyásolja-e a praeconditionálás az ischaemia-reperfusio kapcsán kialakuló apoptosist a bélfal nyálkahártyájában?
Magy. Seb. 1999. 52. 202/11.
436. **Fekete É.**, **Sefcsik I.**, **Szabó Gy.**, **Mikó I.**, **Furka I.**: Vérgáz paraméterek alakulása ketamin-xylazin kombinációval altatott kísérleti állatokon.
Magy. Seb. 1999. 52. 205/22.
437. **Furka A.**, Sipka S., Antal-Szalmás P., **Mikó I.**, **Szabó Gy.**, **Furka I.**: A perifériás vér fagocitáinak kemilumineszcencia-érték változása splenectomia és lépautotranszplantáció után kutyákon.
Magy. Seb. 1999. 52. 206/28.
438. Kerekes L., Dezső B., Antal P., **Furka I.**, **Mikó I.**, Sipka S., Sápy P.: A tripszin és lipáz hatásának in vitro vizsgálata foszfolipáz A2 enzimekkel, endotoxinnal és cytokinekkel előkezelt kutya pancreas metszeteken.
Magy. Seb. 1999. 52. 211/46.
439. **Mikó I.**, Kovács J., Szentmiklósi J., **Schmidt E.**, **Pető K.**, **Furka I.**: Ischaemia-reperfúziós károsodások kivédése Allopurinollal veseartéria leszorítást követően. Morphológiai vizsgálatok.
Magy. Seb. 1999. 52. 212/49.
440. **Mikó I.**, Gamal EM., **Pető K.**, Kovács J., **Furka I.**: A Tachocomb alkalmazásáról a parenchymás szervek rezekcióinál.
Magy. Seb. 1999. 52. 214/59.
441. **Mikó I.**, Kovács J., **Incze D.**, **Pető K.**, **Bráth E.**, **Bodnár Zs.**, **Furka I.**: Experimentális adatok egy új varróanyag, a Biosyn urológiai alkalmazhatóságához.
Magy. Seb. 1999. 52. 214/60.
442. **Schmidt E.**, **Mikó I.**, Szentmiklósi J., Oláh A., **Hauck M.**, Kovács J., **Pető K.**, **Furka I.**: Ischaemia-reperfúziós károsodások kivédése Allopurinollal veseartéria leszorítást követően.
Magy. Seb. 1999. 52. 219/79.
443. **Szabó Gy.**, **Mikó I.**, Imre S., Szikszai Z., **Furka I.**: A vörösvértest deformabilitás mérésének jelentősége az autotranszplantált lépdarabkák működésének követésére.
Magy. Seb. 1999. 52. 221/86.

444. **Szabó Gy.**, **Mikó I.**, **Schmidt E.**, **Incze D.**, **Hauck M.**, Oláh A., Kovács J., **Furka I.**: Az ischaemia-reperfusiós károsodások kivédésére használt Allopurinol hatásának vizsgálata a vörösvértestek deformabilitására.
Magy. Seb. 1999. 52. 221/87.
445. **Tóth A.**, **Mikó I.**, **Bráth E.**, **Furka I.**: Mikrosebészeti oktatás a DOTE Kísérletes Sebészeti Intézetében.
Magy. Seb. 1999. 52. 225/101.
446. **Szabó Gy.**, **Mikó I.**, Szikszai Z., Imre S., **Furka I.**:The importance of red blood cells deformability measuring for following the function of autotransplanted spleen chips.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 159. 1999. 31. 17–18.

2000

447. **Incze D.**, **Bráth E.**, **Pető K.**, Kovács J., **Kuhnyár Á.**, **Sefcsik I.**, **Furka I.**: Laparolift használata utáni hasfal elváltozások kísérletes vizsgálata.
In: Bibliomed Medizinische Verlagsgesellschaft mbH. 2000. pp. 11–16.
448. Szabó Z., Péteri L., Ficsór E., **Furka I.**, **Mikó I.**: Bioplastok alkalmazásának lehetősége különböző vesereszekciókban.
Magy. Urol. 2000. 12. 133–138.
449. Szabó Z., Géczy I., **Furka I.**: A húgyhólyag teljes pótlása protézissel kutyában (modellkísérlet).
Magy. Urol. 2000. 12. 139–144.
450. **Furka A.**, Zaborszky Z., Ács G., Vigh Gy., **Nagy A.**, Roman E.: Causes of death of patients with multiple injuries in Debrecen, Hungary.
Eur. J. Surg. 2000. 166. 602–604.
451. Schwabegger A., Kronberger P., **Bráth E.**, **Mikó I.**: Funktionelle Sphincter ani externus Reconstruktion mit mikroneurovaskulärem M. latissimus dorsi Transfer: Experimentelle Studie.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 168. 2000. 32. 5–5.
452. **Szabó Gy.**, **Pető K.**, **Schmidt E.**, **Incze D.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: A new method for determination of the free radicals' damaging effect.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 2000. 32. 52–52.
453. Gamal EM, Metzger P., **Mikó I.**, **Szabó Gy.**, **Bráth E.**, **Pető K.**, Oláh A., Kiss J., **Furka I.**: The influence of intraoperative complications on adhesion formation during laparoscopic cholecystectomy in an animal model.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 2000. 32. 88–88.
454. **Bráth E.**, Kovács J., **Mikó I.**, **Furka I.**: Vitamin E, Allopurinol and preconditioning; increase apoptosis during ischemia-reperfusion in the intestinal wall.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 2000. 32. 96–97.
455. **Pető K.**, V. Oláh A., **Mikó I.**, **Bráth E.**, **Szabó Gy.**, **Furka I.**: Urinary N-acetyl-D-glucosaminidase (NAG-ASE) activity in relation with renal ischemia-reperfusion.
Eur. Surg. Res. Suppl. 1. 2000. 32. 97–97.

456. **Furka I.**, **Szabó Gy.**, **Bráth E.**, Nagy P., **Mikó I.**, Oláh A., Kiss J., Gamal EM.: Does pneumoperitoneum enhance implantation of intraperitoneally placed free spleen cell tissue to port sites during laparoscopy? An experimental study.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 171. 2000. 32. 3–4.
457. Gamal EM., **Bráth E.**, Metzger P., **Szabó Gy.**, **Pető K.**, Oláh A., Kiss J., **Furka I.**, **Mikó I.**: The serverity of intraoperative complications and grade of adhesion formation after laparoscopic cholecystectomy: a comparative prospective animal study.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 171. 2000. 32. 4–5.
458. Gamal EM., **Bráth E.**, **Szabó Gy.**, Kovács J., **Pető K.**, Oláh A., Kiss J., **Furka I.**, **Mikó I.**: Fibrin sealant instead of clips for mesh fixation in laparoscopic transabdominal preperitoneal hernia rapair (TAPP).
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 171. 2000. 32. 5–5.
459. Kronberger P., Schwabegger A., **Bráth E**., **Mikó I.**: Erfahrungen und Komplikationen nach der Entnahme des neurovaskulärem M. latissimus dorsi: Experimentelle Studie.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 171. 2000. 32. 26–26.
460. Schwabegger A., Kronberger P., **Bráth E.**, **Mikó I.**: Funktionelle Sphincter ani externus Rekonstruktion mit mikroneurovaskulärem M. latissimus dorsi Transfer: Experimentelle Studie.
Acta Chir. Austr. Suppl. Nr. 171. 2000. 32. 27–27.

MIKÓ IRÉN TANSZÉKVEZETŐI PERIÓDUSA 2000. július 1.—2013. június 30.

Mikó Irén 2000. július 1-től 2013. június 30-ig vezette a Sebészeti Műtéttani Intézetet, kezdetben egyetemi docensként, majd 2005. szeptember 1-től egyetemi tanárként. Közben az intézet neve 2004-től Sebészeti Műtéttani Tanszékre változott (230. ábra).

230. ábra Dr. Mikó Irén intézetigazgatói kinevezésekor

RÖVID ÉLETRAJZI ADATOK

1972-ben fejezte be tanulmányait a Debreceni Orvostudományi Egyetemen „summa cum laude" minősítéssel, majd az Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézetében kezdett dolgozni. 1974-ben egyetemi tanársegéd, 1983-ban egyetemi adjunktus, majd 1994. július 1-től egyetemi docens. 1976-ban orvosi laboratóriumi vizsgálatokból szakvizsgát szerzett. 1989-ben védte meg kandidátusi értekezését „Szervmegtartásra irányuló lehetőségek a vese sebészetében" című munkájával. 1999-ben habilitált a Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetemen. 1999-ben az Állatorvostudományi Egyetemen „Laborállat-tudomány és kísérlettervezés" EU C-típusú tanfolyami képesítést szerzett. 2000. július 1-jén intézetigazgatói kinevezést nyert el. 2004-ben Menedzser Akadémia oklevelet szerzett.

2005. szeptember 1-től egyetemi tanári rangban vezette az intézetet.

BEVEZETŐ GONDOLATOK EZEN FEJEZET MEGÍRÁSA KAPCSÁN

Ezt az intézetvezetői időszakot az eddigi szokásoknak megfelelően másnak kellene megírni.

Kőbe vésett szabály ez?

Úgy gondolom, hogy nem.

Miért ne írhatnám meg én, hisz én éltem meg e korszak mindennapjait, örömeit, kudarcait, sikereit, harcait.

Úgy érzem, hogy nálam jobban e periódust nem ismeri senki. Talán jobban még egyvalaki: Furka István.

Hogy miért nem úgy írtam, hogy a Férjem? Együtt küzdöttünk, de nem úgy, mint Férj – Feleség, hanem, mint – nemes értelemben vett – Társak.

Kívülállónak esetleg nehéz ezt megérteni, de talán egy jellemző megnyilatkozásra hivatkozok. Volt olyan munkatárs – talán több is –, aki hosszú intézetben való tartózkodás után – volt, hogy eltelt egy év is – tudta meg, hogy mi Férj – Feleség vagyunk.

Az is érdekes volt egy-egy kongresszust szervező bizottságnak – különösen az elején – miért akar a Furka Professzor a Mikó Irénnel egy szobában lakni?

Rangján, súlyának megfelelően szólítottuk egymást az intézetben vagy hivatalos helyen.

Otthon természetesen más volt az elfogadott rend – Ilcsi, István.

Furcsa, de így utólagosan is valamilyen kettős világot éltünk.

Az intézetben: fegyelem, rend, munka, alkotás, egyforma bánásmód (nem mindig könnyű betartani!).

Otthon: igazi családi légkör, megbecsülés – még akkor is, ha nézeteinket egyeztetni kellett –, barátokkal vidám, egymás tisztelete iránti légkör.

AZ INTÉZETI STRUKTÚRA – INFRASTRUKTÚRA TOVÁBBI FEJLESZTÉSE, ALAPTERÜLET BŐVÍTÉSE

Az intézet igazgatói váltásnál egy olyan oktatási szisztémát „örököltem", melyet hosszú éveken keresztül korábbi intézet igazgatónkkal Furka István professzorral együttesen dolgoztunk ki és valósítottuk azt meg.

Feladatom így alapvetően a már meglévő tananyag – a legújabb sebész kutatási és műtéttechnikai eredmények alapján történő – finomítása illetve naprakésszé tétele volt.

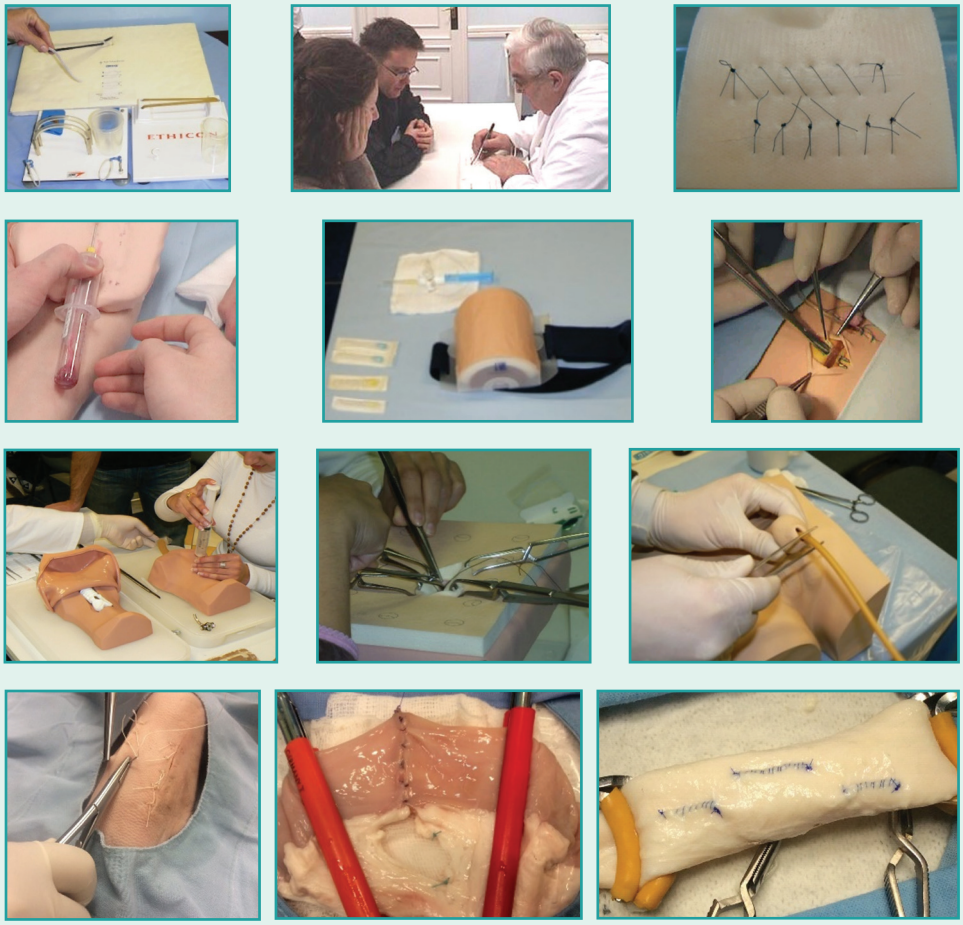
Így az oktatási anyagot videokonferencia-szisztéma szerinti megjelenítésben felfrissítettük, korszerűsítettük az újabb sebészi technikák, új eszközök, műszerek megjelenésének megfelelően.

Ehhez az oktatáshoz viszont 2001–2010 folyamán komoly infrastrukturális háttér megteremtése is szükségessé vált.

Ez a gyakorló és szemináriumi termek- és az oktatást segítő video-konferencia rendszer tovább fejlesztésével (video projektor, laptopok), valamint az európai normáknak megfelelő sebésztechnikai oktatómodellek, preparátumok beszerzése révén valósult meg összesen 12 DE OEC, DE OEC ÁOK Dékáni Hivatal, DE OEC Nemzetközi Oktatási Központ oktatási pályázati pénzösszegből („Pályázat oktatási, kutatási feladatok fejlesztésére", „Alap- és továbbképzések dologi feltételeinek javítására", „Komplex oktatási program megvalósításának támogatására", „Szak- és továbbképzés infrastrukturális feltételeinek javítása" címen).

Be tudtuk így szerezni – több lépésben – a szükséges mennyiségű moulage-jellegű fantom oktató modelleket: a sebészi csomózás megtanulását segítő csomózó padokat, a sebészi varratok behelyezését biztosító bőr preparátumokat, intravénás technika elsajátítását (perifériás és centrális vénák), a véna preparálás és az infuziós technika gyakorlását-, a conicotomia és a hasfal megnyitásának, zárásának bemutatását biztosító modelleket az eddig használatos „géz-baba" modellek mellé **[231. a)-i) ábra]**.

Ekkortól engedélyeztettük – hasonlóan az állatkísérletek elvégzéséhez szükséges szabályok szerint – az állati bio-preparátumok (sertésláb, sertés-aorta, sertés-vékonybél, sertés máj-epehólyag és sertéslép) hivatalos beszerzését, útvonalengedélyes szállítását a Debreceni Vágóhíd – Sebészeti Műtéttani Tanszék útvonalra, a sebészeti jellegű beavatkozások begyakorlása céljából **[231. j)-l) ábra]**.

231. ábra Gyakorlati oktatásunkat szolgáló sebészeti oktatómodellek: **a)** csomózó padok a sebészi csomózási technikák elsajátításához, **b)** gézbaba modell a sebészi varratokhoz – Furka Professzor Úr ellenőrzi a varrat- és a csomózási technika helyességét. **c)** 3 rétegű bőrpad a behelyezett varratokkal. **d)-e)** Moulage-típusú fantom modellek: az intravénás és az intramusculáris injectiózási technikákhoz, **f)** a véna preparáláshoz. Fantom modellek: **g)** a conicotomia, **h)** a laparotomia és **i)** a húgyhólyag katéterezés technikai lépéseinek elsajátításához. Biopreparátumok: **j)** sertés-láb a különböző típusú sebészeti varratok begyakorlásához, **k)** sertés-vékonybél a bélanastomosisok kivitelezéséhez, **l)** sertés-aorta az érvarrat technikák begyakorlásához

A sebészi *kéziműszer parkunk bővítését is* több sikeres DE OEC pályázat segítségével valósíthattuk meg, így pótolni illetve javíttatni tudtuk ezáltal a sebészi műszerállományunkat, amelyben kedvezményes árkalkulációval a Medicor Kéziműszer Zrt. is komoly segítséget nyújtott, sőt 60 darab ajándék műszerszettel

segítette kiscsoportos oktatómunkánkat a moulage-típusú modellekhez alakítva azokat (232. ábra). Cserélhetővé váltak az elhasználódott műtőasztalok is.

„2011. március 19.-én jelentős támogatással járult hozzá az Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrumban a hallgatók gyakorlati oktatási feltételeinek javításához a Medicor Kéziműszer Zrt…

… A Medicor Kéziműszer Zrt. -korábbi nevén Debreceni Orvosi Műszergyár- az 1970-es évektől kezdve szoros szakmai kapcsolatban állt a Debreceni Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékével, (korábbi néven: Kísérletes Sebészeti Intézet). A Tanszék oktató és kutató munkájához nagyrészt a Medicor cég biztosította már akkor is a kéziműszereket, a sebészeti varróanyagokat, később a mikrosebészeti beavatkozásokhoz szükséges műszereket is, mindig jelentős kedvezményt adva ezek beszerzéséhez. A Sebészeti Műtéttani Tanszék gyakorlóterei az utóbbi időben jelentősen bővültek, azonban Tanszékünk önerőből nem tudta biztosítani az infrastruktúra fejlesztésével párhuzamos műszerkészlet fejlesztést. A Medicor Kéziműszer Zrt. vezetői úgy határoztak, hozzájárulnak a kiscsoportos gyakorlati oktatás feltételeinek javításához.

A Medicor Kéziműszer Zrt. és a DE OEC Sebészeti Műtéttani Tanszéke szerződést írt alá az oktatási támogatásról, melyben rögzítették, hogy a Medicor a hallgatók gyakorlati jártasságának elsajátítása céljából orvosi műszerekkel szándékozik segíteni a DE OEC oktatási tevékenységét: a cég 60 db alap sebészeti gyakorló készletet kívánt biztosítani térítésmentesen.

A szerződés keretében a cég képviselője átadott a Tanszéknek 30 műszer szettet, melynek értéke 519 ezer Ft. Így a „Műtéttani gyakorlatok" kreditkurzuson résztvevő 68 hallgató először használhatta az új műszereket.

Egyúttal felajánlották, hogy hasonló gyakorló készletet kedvezményes áron biztosítanak azoknak az orvostan- vagy fogorvostan hallgatóknak, akik gyakorlati készségük fejlesztése céljából meg szeretnék azt vásárolni.

A Sajtótájékoztatón Centrumunkat Prof. Dr. Kiss Csongor dékánhelyettes Úr, a Medicor Kéziműszer Zrt.-t Nagy Péter vezérigazgató Úr és Varga Zoltán menedzser-igazgató Úr képviselte, s ünnepélyes keretek közt mutatták be a műszerszettet a gyakorlatokat végző orvostanhallgatóknak is.

Az Alföld TV-ben március 24-én az Este7 műsorában, élő adásban a Medicor Kéziműszer Zrt. vezérigazgatója, Nagy Péter Úr és Mikó Irén professzornő is beszámolt ezen oktatást segítő adományozásról." [Részletek Mikó I., Németh N.: Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék – 2010/2011. tanév c. évkönyvből. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2011. ISSN 1788-5434, pp. 56–57.]

232. ábra Sebészeti műszerek: **a)** a hasüregben végzett hallgatói gyakorlati beavatkozásokhoz előkészített műszertálca, **b)** új beszerzésű műszerek **c)** ajándék műszerszettek a Medicor Zrt-től

Emellett operáló mikroszkópok, mikrosebészeti műszerkészletek, laparoszkópos oktatótornyok és -műszerek beszerzése is megtörtént (233. ábra), melyet egy EU-s oktatási pályázat elnyerésével valósítottunk meg az alábbiak szerint: A három vidéki egyetem Sebészeti Műtéttani Intézetei konzorcionális összefogása révén, a Magyar Sebész Társaság Vezetőségének támogatását is élvezve, – szegedi konzorciumi vezetéssel – sikeres EU pályázatot (HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0) nyertünk el „Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer" címmel a 2005–2006. évre. Ennek eredményeképpen klinikai gyakorlótereink műszerezettségét egységesen bővítettük a minimálisan invazív sebészeti technikák – a laparoszkópia, és a mikrosebészet – oktatásához.

233. ábra Laparoszkópos műszerpark és a moulage-típusú oktató modellek fejlesztése a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 pályázat útján a „Kék műtő" Laparoszkópos Oktató és Gyakorló Központjában

2008 és 2009-ben két Sanofi-Aventis Chinoin Zrt. szakképzési hozzájárulás révén a mikrosebészeti- és laparoszkópos műszerparkunkat még a fentieken túlmenően is továbbfejleszteni tudtuk a „Gyakorlati képzés tárgyi feltételeinek javítása" címen.

Az intézet műtétes funkciójából adódóan, nemcsak az aktuális oktatási feladatokat kellett ellátni, hanem pl. a teljesen *elhasználódott műtői textil pótlását* is meg kellett oldani, melyhez a Miskolci Patyolat biztosította az általunk világoskék színben elképzelt zsilipruhák, speciális műtői köpenyek, és izoláló textíliák megvarrását hollandiai /Amsterdam/ tanulmányutamról hozott minták alapján (234. ábra).

234. ábra Az új típusú kék színű zsilipruhák és műtő köpenyek speciális intézeti jelzéssel

A későbbiekben az oktatáshoz hátteret biztosító *összes oktatóműtő továbbfejlesztését és az állattartás feltételeit biztosító állatkórtermek rekonstrukcióját* is megvalósítottuk.

Miután rájöttünk, hogy ezt a rekonstrukciót a központi forráslehetőségek nem tudják megengedni, önerőből igyekeztünk – több lépésben – megvalósítani. Kezdődött az állatketrecek kicserélésével, folytatódott az állatkórtermek lépésről-lépésre történő megújításával, valamint a kisállattartást biztosító egység beszerzésével (235. ábra).

235. ábra a) Állatkórtermek felújítása, újrafestése. **b)** laboratóriumi kisállatok tartását biztosító egység beszerzése, **c)** új műszer kisállatok vérnyomásméréséhez, egyéb laboratóriumi paraméterek monitorozásához

A felújítás magába foglalta a műtői gép-park továbbfejlesztéseit, amelyek egy részét a társklinikákról (Gyermekklinika Gyermeksebészeti Osztálya, Fül-Orr-Gégészeti Fej-Nyaksebészeti Klinika, Nőgyógyászati Klinika) leadott műtőlámpák cseréjével végeztünk el, valamint ugyancsak az egyes klinikák által leadott, számunkra még az oktatásnál és a kutatómunkához is használható műszerek és eszközök (pl. operáló mikroszkóp) átvételével biztosítottunk.

Bizony sokat jártunk most is Furka Professzor Úrral együtt a DE OEC egyetemi elfekvő készletek raktáraiban…

Ugyanakkor partner cégeink is támogatták intézetünket:

„…jó kapcsolatunk volt a Medicor Kéziműszer Zrt., a Speeding Kft., a Sysmex Hungária Kft., az Anamed Kft. (Olympus Kft.), a B.Braun Medical Kft., a Nycomed Pharma Kft., a Chirmax Kft., az Alpha-Vet Állatgyógyászati Kft., a Diana Holding Kft., a Biomedica Hungária Kft., a WIP Kft., a Carat Diagnosztika Kft., a VWR International Kft. cégekkel, a Minolta és az Ecopress Nyomda Kft. képviselőivel, melyek az oktatáshoz és a kutatáshoz beszerzett anyagok költségeiből -korábbi több éves kapcsolatunkra tekintettel- jelentős kedvezményt adtak…" [Részletek Mikó I., Németh N.: Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék – 2010/2011. tanév pp. 49.]

A *számítógép-park fejlesztése* is komoly gondot okozott, mely adódott nemcsak az igazgatói kinevezésemkor az intézetben lévő számítógépek minimális száma, hanem a két részlegünk között hiányzó un. akadémiai számítógépes hálózati összeköttetés miatt is. Kitartó munkával, mintegy 1,5 év alatt sikerült ezt is megoldani, melyhez a DE OEC Gazdasági Igazgatóságától hathatós támogatást kaptunk. A számítógép-park fejlesztésének kezdeti lépéseihez komoly segítséget jelentett a DE OEC Centrumelnöki, Centrumelnök-helyettesi és a Tudományos Igazgatói segítség is.

Az alap géppark kialakítása után a további fejlesztéseket OTKA, ETT kutatásokból, a DE OEC Alapítványi pályázatokból, valamint egyéb intézmények rendelkezési jeggyel átadott gépeiből biztosítottuk. Így elmondhattuk, hogy idővel *talán kielégítő, az oktatást és a kutatást biztosító számítógéppark*kal rendelkeztünk. De *sajnos nem volt rendszergazdánk*, státusz- és pénzhiány miatt.

A megnövekedett oktatási igény és leterheltség miatt a „B" épületi azaz „Alsó ház"-i *Stúdiónk berendezését is bővítettük*, ahol az Általános Orvostudományi Kar, Fogorvostudományi Kar, Gyógyszerésztudományi Kar, később az Egészségügyi Főiskolai Kar számára szükséges oktatási anyagoknak a vágása, összeállítása, rendszerezése történt, és ezen stúdiónak a létrehozása (236. ábra) és működtetése tette lehetővé, hogy végre a 2004. évtől valamennyi kar számára mind magyar, mind angol nyelvű, syllabus típusú egyetemi jegyzeteink is megjelentek.

236. ábra A „B” épületben kialakított **a)** új Stúdió a műtői dokumentáció készítéséhez, a tananyagok szerkesztéséhez, **b)** Zsótér Judit stúdió vezetővel

Nagymértékű *fejlesztés* történt a *Kutató Laboratórium és a Haemorheológiai Laboratórium műszerpark*-jában is részben Furka István Professzor Úr és jómagam lépkutatási-, részben az ischaemia-reperfúziós tudományos pályázatai kapcsán, részben egyéb műszer pályázatokkal. Így: 2000–2001 folyamán Sysmex CA-500 coagulometer és Hevimet-40 kapilláris viszkoziméter (OMFB), 2002-ben Hitachi U-2100 UV/VIS Spectrofotometer (OTKA), 2005-ben laborcentrifuga és mélyfagyasztó (GVOP), Myrenne MA-1 vörösvérsejt aggregométer, a 2007/2008-as tanévben Rheoscan-D slit flow ektacytometer (OTKA), a 2008/2009-es tanévben *ABL-555 automata* vérgáz analizátor (OTKA), 2011-ben LoRRca MaxSis Osmoscan készülék beszerzése történt (Baross Gábor Program). 2010-2011-től már Németh Norbert pályázata is besegített főleg a haemorheológiai műszerpark fejlesztésébe.

A Haemorheológiai Laboratórium (lásd. 141. ábra) 2011. őszétől az „Alsó ház” I. emeletéről áthelyezésre került a földszinten e célra kialakított két helyiségbe (237. ábra).

A tudományos tevékenységet ismertető részben ezen pályázatok részletes bemutatásra kerülnek.

237. ábra A Kutató Laboratórium új helyen **a)** az „Alsó ház” **b)-c)** földszintjén a Haemorheológiai Laboratórium a pályázatok kapcsán beszerzett újabb műszerekkel

Az I. emeleti korábbi kutató labor helyén valósítottuk meg Furka professzorral együttesen 2012. februártól intézetünk negyedik múzeumát, a „Veres János Emlékhely”-et.

ÚJ INTÉZETI NÉV 2004-TŐL – SEBÉSZETI MŰTÉTTANI TANSZÉK

Egyetemi döntés alapján szervezetileg a II. sz. Sebészeti Klinika keretén belül, de oktatásilag és gazdaságilag is teljesen független egységként működtünk a továbbiakban.

EGYETEMI TANÁRI KINEVEZÉS 2005. SZEPTEMBER 4.

Mikó Irén intézetigazgató egyetemi tanári kinevezést nyert el (238. ábra).

238. ábra a) Nagy János Rektorát átnyújtotta az egyetemi kinevező okmányokat. **b)** A 2005 szeptemberében kinevezett új professzorok a Debreceni Egyetemen (első sor középen: Mikó Irén), **c)-e)** Az intézeti munkatársak köszöntője a díszebéden

2006. július 1-én alakult meg a Sebészeti Intézet. Ettől kezdődően a Sebészeti Műtéttani Tanszék a Sebészeti Intézet önálló tanszékeként működött. A Tanszék vezetője egyben a graduális oktatásért felelős intézetigazgató-helyettesi feladatokat is ellátta a kezdeti időszakban.

AZ INTÉZET OKTATÁSI-KUTATÁSI-GAZDASÁGI TEVÉKENYSÉGÉVEL KAPCSOLATOS MUNKATÁRSI ELVÁRÁSOKRÓL. VEZETŐI ELVEK

A Furka-féle vezetői elvek – a korábbi fejezetben leírtak szerinti – folytatása:

– Intézeti ülések rendje
  Reggeli rövid eligazítások. Évkezdő munkaértekezletek a várható feladatokkal. Félévi munkaértekezletek ünnepi karácsonyi ebéddel. Az évvégi záró munkaértekezletek legtöbbször külső helyszínen lesznek, munkatársi beszámolókat is elvárva későbbiekben.

– Oktatással kapcsolatos elvárások
  A tantermi előadások meghallgatása minden oktatónak kötelessége.
  Az előadást követően rövid megbeszélés az oktatókkal az előadás közben felmerült kérdések egyeztetésével, ezáltal biztosítva az egységes oktatást valamennyi csoport számára.
  Gyakorlatok pontos kezdése, gyakorlatvezető előtte ellenőrizze az előkészítést.
  Gyakorlatokat követően a műtét utáni pontos dokumentáció megkövetelése a hallgatóktól: nemcsak a műtőnaplóban aláírással ellátott rögzítés, hanem a tanszék hivatalos műtéti jegyzőkönyvének vezetésével is. A műtéti jegyzőkönyvek ellenőrzése a gyakorlatvezetők feladata.
  Kreditkurzusok követelményrendszere, a hiba analízisek bevezetésére törekvés az oktatók vezetésével.
  Hallgatói anonym vélemények kérése.
  A rezidensképzés törzsanyagához széles körű áttekintő ismeretek biztosítása.
  A hirdetőtáblán valamennyi kar oktatási anyagának időben való kihelyezése.
  A TDK hirdetőtábla is naprakész legyen mindig.

– Orvos-végzettségű munkatársak legyenek lehetőleg, a PhD hallgatók is orvos-végzettségűek voltak elsősorban, így az oktatást messzemenően tudták támogatni.
  Klinikusok bevonása a posztgraduális és graduális képzésbe. Gyakorló klinikusok meghívása a klinikai szemlélet bővítése céljából.

– Kutató munkával kapcsolatos rendelkezések
  Kutatásetikai szabályok ismerete. A kísérleti állatokkal való előírások teljeskörű betartása az Állatvédelmi Törvény szellemében.

Kutatási jegyzőkönyvek naprakész vezetése, nemcsak a Műtőnaplóban, de az intézeti kétnyelvű Műtéti jegyzőkönyvek alapján is.
Kutatási dokumentációk, szövettani anyagok megőrzésének szabályai.
PhD kurzusok intézeti meghírdetéséről.

– Kongresszusi részvételek maximális támogatása az elnyert tanszéki kutatási keretekből.
– Könyvtári rendelkezések
Könyvtár használat szabályai, kölcsönzések adminisztrációja.
Könyvtári könyvek, folyóiratok anyagának naprakész vezetése, amennyiben változás történik.
– Higiénés követelmények
Az orvosgyetemi rendelkezések előírásainak megfelelően az intézet egész területére vonatkoznak. Higiénés szabályok kihelyezése az intézet helyiségeiben jól látható helyen.
– Az ISO bevezetésének szorgalmazása a Tanszéken.
– Továbbtanulások, szakképesítések, nyelvvizsgák szerzésének támogatása a munkatársak számára.
– Szabadságolások rendje, oktatással kapcsolatos túlórák kiadásának rendje. Intézeti jutalmazások elve.

AZ INTÉZETI/TANSZÉKI STRUKTÚRA VÁLTOZÁSA 2010-TŐL

2010 novemberében egy drámaian gyors egyetemi döntést követően elköszöntünk az általunk nagyon szeretett és közel 60 évig – az Intézet 1951. december 1-i létrejöttétől kezdődően 2010. november 22-ig – a Sebészeti Műtéttani Tanszék alapépületét biztosító „A" részlegünktől a „Felső háztól" (239. ábra).

239. ábra Kiköltözésünk idején a „Felső ház" **a)** főbejárata és **b)** hátsó bejárata a Sebészeti Műtéttani Intézet festésen is átdomborodó egykori elnevezésével

A sors fintora, hogy a régi épület hátsó bejárata feletti alapító felirat a „Sebészeti Műtéttani Intézet" betűi az újrafestés után a mai napig is kidomborodnak, áttűnik az intézet egykori neve, s jelzik, hogy ez volt az intézetünk első székhelye [239. b) ábra és lásd korábbi 3. ábra].

„A Tanszékünk I. klinika telepen lévő részlegét a fejlesztésekkel együttjáró költözések révén el kellett hagynunk. A Centrum támogatásával és jelentős saját források felajánlásával a II. Klinika telepen került kialakításra az új „A" épületünk, az EU raktár épületének első emeleti területének felén és a teljes tetőtérben. A belső kialakítás, a helyiségek elrendezése, funkcionális rendszere és igen tetszetős megjelenítése Prof. Dr. Furka István tervei alapján készültek el, aki a kivitelezés 12 hete alatt nap, mint nap a helyszínen volt, folyamatosan egyeztetett a kivitelező Timpanon Kft. vezetőjével, munkatársaival és a Műszaki Osztály megbízottjával. Ezúton is hálás köszönetet mondunk Furka Professzor Úrnak fáradtságot-időt nem kímélő ezirányú munkájáért.

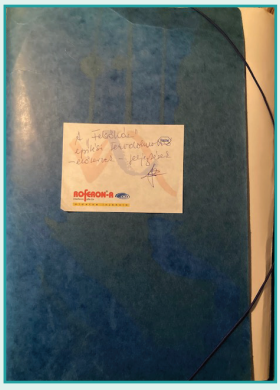
A tanszéki bejárásra 2010. november 12-én, a műszaki átadásra november 22-én, a Centrumelnöki átadásra november 29-én került sor.

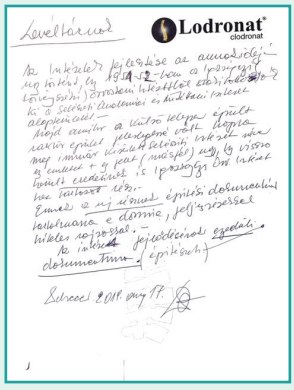
Paragh György Centrumelnök Úr is köszönetét fejezte ki a DE OEC nevében Furka Professzor Úr ezirányú tevékenységéért." (Részletek Mikó I., Németh N.: Tények és Képek - Sebészeti Műtéttani Tanszék – 2010/2011. tanév, A Sebészeti Műtéttani Tanszék új „A" épületének, „Felső házának" átadása c. fejezetrész alapján. pp. 53.)

A II. Klinika telepen készült el az új „Felső ház” az Auguszta beruházás un. egykori raktár épületének felső két szintjén, -a „fél” első emeleti szinten és a teljes tetőtéri szinten- Furka István építési elképzelései alapján (240. a-b ábra), mintegy 250 méternyi távolságban a Tanszék „B” részlegéhez, azaz az „Alsó ház”-hoz. A tervdokumentáció fedlapján, – Furka István kézirásával- az alábbi megjegyzés és kérés olvasható:

„Levéltárnak
Az Intézetek fejlesztése az annak idején úgy történt, hogy 1951-52-ben az Igazságügyi (Törvényszéki) Orvostani Intézetből szakították ki a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézet alapterületét.
Majd amikor a Külső telepen épült raktár épület feleslegessé vált, kapta meg immár Kísérletes Sebészeti Intézet néven egy emeletet + 1 felet (másfél) úgy, hogy visszakerült eredetileg is az Igazságügyi Orv. Intézethez tartozott rész.
Ennek az új résznek építési dokumentumait tartalmazza e dosszié, feljegyzésekkel, hiteles rajzokkal.
Az intézet fejlődésének egyedüli (építészeti) dokumentuma.
Debrecen, 2019. aug. 17.
Dr. FI “

Tulajdonképpen szép új részleg lett és – Furka Professzor Úr előrelátása révén – sikerült megőrizni sok régi értéket, a régi ajtókat, a bútorokat az új épület területén, és így belülről talán nem is érződött meg annyira ez az iszonyatosan gyors változás, csak mégis ez az épületrészünk „más” lett a szívünkben annak ellenére, hogy jelentős alapterület bővítést hozott magával. A műszaki átadás 2010. november 22-én volt. [240. c)-d) ábra].

240. ábra A Sebészeti Műtéttani Tanszék új „A” épülete, azaz „Alsó ház” létrejötte. **a)** A Furka István tervei által elkészített „Felső ház” építési tervdokumentáció – előtervek – feljegyzések dossziéja. **b)** Levéltárnak – Dr. FI kézírásos feljegyzése

c) A raktárépület, a felső két szintben az új „Felső ház”. **d)** A műszaki átadás pillanatai 2010. november 22-én. Balról Furka István, Mikó Irén, Farkas Miklós főmérnök, jobb szélen elöl Brúgósné Bodor Berta, mögötte Major Csaba

Visszaemlékező írás Furka István Professzor Úr feljegyzése nyomán a fent leírt változásokról:

Mi történt 2010. november 22-én déli 12-kor a Sebészeti Műtéttani Tanszék történetében?

Az újban rejlő lehetőségek reményével a fenti dátum időpontjában a tanszék vezetője átlépte az „új haza” küszöbét, hogy szemre vételezze és birtokba vegye azt, melyet majd a „Tanszék népe” követett.

Éjt nappallá téve, megfeszített építő és szervező munkával mintegy 10 hét alatt készült el az új részleg belső szóhasználattal élve az új „Felső-ház”.

Az egyetemi építkezések, fejlesztések, átszervezések eredményeként kellett költöznünk a régi helyünkről az újba. A több mint fél évszázados fészket érzelmi okokból nehéz szívvel hagytuk ott, de már csak Tanszékünk jellegénél fogva is - az új lehetőségek magán hordozták, hordozhatták a fejlődést, a gyarapodást.

A más célra épült (raktár) házból céljainknak, valamint az elvárt követelményeknek megfelelőt létrehozni nem volt könnyű feladat.

Az építkezés során az egyik cél volt az is, hogy mit menthetünk át az újba. Így például az ajtók egy részét az 1922 körüli eredetű réz kilincsekkel. A régi tanszéki elemek beépítése is megtörtént az új épület tetőtéri részében hagyományőrzésként.

Jól eső érzés őrizni a múltat - erőt ad a jövőre - bár közhelynek hangzik, de így éreztük. Ugyanez vonatkozott a régi patinás bútorokra is, legfőképpen könyvtárunkra az egyetem alapítás előtti időkből származó korabeli bútoraival.

Megőriztük a Sebészi Varróanyag Múzeumunkat, melyet sikerült bővítenünk is, külön szekrényben elhelyezve a II. világháború idején használt varróanyagfélesége-

ket is, melyek a Tanszék gyűjtőmunkája mellett sok külső adományozónak is köszönhető.

S megőriztünk még mintegy 120 db 1952-ben keletkezett, kézzel rajzolt, festett posztert is, mely ma is ámulatba ejti a látogatókat." [Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék – 2010/2011.]

Furka István Professzor Úrnak Paragh György Centrumelnök Úr is köszönetet mondott e gyors építészeti beavatkozás megvalósításáért (241. ábra):

DEBRECENI EGYETEM
ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM

UNIVERSITY OF DEBRECEN
MEDICAL AND HEALTH SCIENCE CENTRE

4032 Debrecen Nagyerdei krt. 98., tel.: 36-52-417-571, fax: 36-52-419-807

90 ÉV TAPASZTALATÁVAL

Dr. Furka István
professzor emeritus
részére

Sebészeti Műtéttani Tanszék

Helyben

Tisztelt Professzor Úr!

Ezúton köszönöm Tisztelt Professzor Úrnak azt a fáradhatatlan és lelkiismeretes szervező és irányító munkáját, mellyel hozzájárult a Sebészeti Műtéttani Tanszék beruházásainak határidőre történő elkészítéséhez.
Ezúton tájékoztatom Tisztelt Professzor Urat, hogy az ÁOK OKLA nappali és levelező képzés keretében az állatkísérletek alapismeret oktatásáért központi forrásból háromszoros emeritusi díjának számfejtése érdekében a szükséges intézkedéseket megtettem.

Kérem Professzor Urat a mellékelt szerződéskezdeményező aláírására és a Centrumelnöki Hivatalba történő visszaküldésére.

Tiszteletel:

Dr. Paragh György
egyetemi tanár,
centrumelnök

Debrecen, 2010. november 30.

241. ábra a)-d) A Centrumelnöki, -elnökhelyettesi átadás emlékképei 2010. november 29-én – Paragh György, Szöllősi János. **e)** Paragh György köszönőlevele Furka István Professzor Úrnak az újabb felújítási munkálatokért

Milyenné is változott a „Felső ház”-unk? Milyen bővítések történtek? Milyen új oktatási-kutatási funkciókat tudott biztosítani a régi feladatok ellátása mellett?

Egy nagyméretű „*Nagy oktató”* a II. emeleten, egy közepes méretű „*Fórum”* és egy „*Kis oktató”* teremmel az I. emeleten, valamint *két új múzeum*mal, *Irattár*ral és *dolgozószobák*kal bővült az új „Felső ház” az „A” részlegben, a már korábban is működő titkárság, orvosi dolgozószobák, PhD szobák, gondnokság helyiségeinek a II. emeletre történő áthelyezése mellett (242–243. ábrák).

242. ábra A II. emeleti „Nagy oktató” terem **a)** előadásra előkészítve, **b)** a hallgatók részvételével, **c)** gyakorlatra berendezve a kiscsoportos oktatáshoz, **d)** mely oktatás életképei is láthatók a „Műtéttani gyakorlatok” kreditkurzuson

243. ábra Az I. emeleti „Fórum” **a)-b)** előadásra, **c)** gyakorlati képzéshez berendezve, **d)** az üvegfestéses napsugaras „Fórum” felirattal (Pereczné Lőrincz Róza alkotása), **e)** az új rész ünnepélyes átadására rendezett állófogadás az építés kivitelezőjével és a Tanszék munkatársaival együtt (hátul, középen Major Csaba mérnök Úr, a kivitelezést végző Timpanon cégtől), **f)** az Irattár a bekötött folyóiratokkal, és a **g)** „Kis oktató” terem, **h)** elsősorban a kisebb létszámú kreditkurzusok (Sebészeti segédanyagok) előadásaihoz, gyakorlataihoz.

Az I. emeleten kialakított *Könyvtár*unkba áthoztuk a Debreceni Egyetem megalakulása idejéből származó csodálatos könyvszekrényeket a komoly szakmai tartalmú könyvekkel együtt – nem ajánlottuk fel a Debreceni Egyetem Központi Könyvtárának ezt a gyűjteményt és az új irattárba kerültek a bekötött folyóiratok.

Ezt követően a Könyvtár számos rendezvény helyszíne lett, így a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatkíméleti Bizottság (DE MÁB) és/vagy az Állatvédelmi Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) kihelyezett üléseinek is. Furka István Professzor Úr a két évtizedes Könyvtár használatának lehetőségéért vállalta az ülőhelyek cseréjét, mely méltó bútorzat lett a könyvszekrények mellé. Természetesen a nemzeti színű zászlónk is elhelyezésre került (244. ábra).

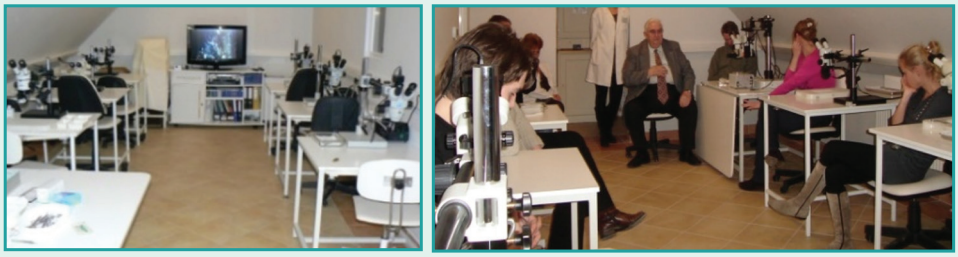

244. ábra Könyvtárunk az **a)** új „A” épület I. emeletén **b)** DEMÁB ülés során még a régi ülőhelyekkel, **c)** Referáló ülés orvosoknak már az új karszékekkel

245. ábra A II. emeleten kialakított intézeti helyiségek: **a)**-**b)** professzori dolgozó, **c)** titkárság, **d)**-**g)** orvosi dolgozó és PhD szobák, **h)** gondnoki szoba, **i)** szociális helyiség – étkezőasztalokkal, székekkel

A Tanszék II. emeletén a Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központ is jelentősen bővült, hét operáló mikroszkóppal biztosítva az oktatást (246. ábra).

246. ábra A Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központ **a)** az újonnan beszerzett operáló mikroszkópokkal. **b)** Furka Professzor Úr a rezidens törzsképzésben résztvevő hallgatóknak mutatja be az új képzőhelyet

A korábban már meglévő *„Sebészeti Varróanyagok Múzeuma”* teljes anyaga is végre egy különálló helyiségbe került a II. emeleten, megszüntethető lett a kuriózumnak számító kollekció korábbi széttagoltsága.

Létrehoztunk újabb két múzeumot is Furka Professzor Úrral együtt: *„Sun Lee Mikrosebészeti Múzeum”* és *„Sebészi Varrógépek Múzeuma”*.

Mindhárom múzeum a II. emeleten lett elhelyezve, s tekintve, hogy a „Nagy oktató” is ezen a szinten van, mind a tantárgyi kredit, mind a kötelezően választható kredit kurzusokra jövő hallgatók is betekintést nyerhettek ezek kiállítási anyagába.

A múzeumaink anyagát a későbbiekben egy külön fejezetben részletesebben is bemutatjuk. Külön könyvet tervezünk kiadni a jövőben a muzeális értékű oktatási táblaképek és a múzeumok teljes anyagának bemutatására.

A Tanszékünk e tanévi felújítási-javítási munkálataiért a Major Csaba mérnök Úr vezette Timpanon Kft.-nek, a klimaberendezések beszerzéséhez és zavartalan üzemeltetéséhez a Fényes Attila Úr által irányított Ép-Kompakt Kft-nek, az oktatási bútorzataink és könyvtárunk felújításánál végzett hatékony munkájáért a Radócz Zoltán Úr vezette cégnek mondtunk köszönetet, az Egyetem már korábban említett Műszaki Osztályának munkatársai mellett.

E fejezet zárórészeként a tanszékvezetői bejegyzésemet szeretném megosztani az új „Felső ház”, azaz „A” részlegünk létrejöttéről a Tisztelt Olvasókkal.

„Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent…”
(Radnóti Miklós)

*„…avagy **BÚCSÚ** az általunk nagyon szeretett „Felső-ház”-tól ahol évtidezeket dolgoztunk, alkottunk, örültünk, néha sírtunk, sikereket értünk el, tanultunk, tanítottunk, egyszóval éltünk…*

Nagyon hiányzik majd a megszokott környezet, a mellettünk levő Intézetek munkatársaival a mindennapi találkozás, a baráti szó.

Nehéz búcsúzni – értelemmel megértjük, hogy haladni kell, pályázni szükséges, minden észérvet mérlegelünk – de az érzelem…

Reméljük, hogy hagyományainkat meg tudjuk tartani az „Alsó ház”-unk mellett kialakítandó új helyszínen is.

*E fentebb jelzett változások miatt jubileumi könyvünkben mindenki számára emléket kívánunk állítani fényképpel és a mélyen érző László Ákos grafikus művész nagyszerű alkotásaival – egykori **OTTHONUNKRÓL**…*

Kedves Olvasó!

A megértés reményében e sorokat lejegyezte Dr. Mikó Irén tanszékvezető, aki diplomája átvételét követően 38 évet dolgozott a „Felső-ház”-ban.”

[Tanszékvezetői feljegyzés a Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005–2010 c. kiadvány 100. oldalán]

László Ákos Debrecen város „Pro Urbe” díjazott művészének grafikája
a Sebészeti Műtéttani Tanszék „Felső ház”-áról Mikó Irén Professzornőnek

AZ OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG BŐVÍTÉSE, GYAKORLÓ KÖZPONTOK KIALAKÍTÁSA

Vezetésem alatt a Tanszék *graduális* oktatási tevékenysége az akkori Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum (DE OEC) csaknem valamennyi karára (ÁOK, FOK, GYTK) kiterjedt, folytatva ezzel a korábbi intézetigazgató által elkezdett oktatómunkát, s alkalmazva a korábbi fejezetben részletesen bemutatott, általa megvalósított tananyagot, majd még ez bővült is az ÁOK OKLA oktatással.

Az ***Általános Orvostudományi Kar****on* a ***„Műtéttani alapismeretek”*** tárgyat mind magyar, mind angol nyelven igazgatásom kezdetén csak 5 fokozatú gyakorlati jegy formájában értékeltük, majd ezt a 2001/2002. tanévben gyakorlati záróvizsga váltotta fel. A 2002/2003. tanév I. félévétől **gyakorlati vizsgával is egybekötött kollokviumi vizsgává változott vizsgaformánk, 2 kreditponttal.**

2006-tól a Sebészeti Intézethez való tanszéki csatlakozásunk erősítette a „Műtéttani alapismeretek” tantárgyunk preklinikai jellegét, hiszen tárgyunk már korábban is „hidat” képezett az elméleti és a klinikai tantárgyak között – 10 előadással, 16 óra szemináriummal és 14 óra gyakorlattal. 10 héten keresztül 1 óra előadást, 3 órás gyakorlatokat jelentett ez az oktatási forma.

A preklinikai jellegnek megfelelően a 2007/2008. tanévtől kezdődően az előadások óraszáma 15-re emelkedett és az előzőekben jelzett 30 óra szeminárium/gyakorlat szám beosztása 15 hétre szélesedett, azaz a heti 1 óra előadást 2 órás gyakorlatok követték (az óraszámok egy részét a „Sebészeti propedeutika” tantárgytól kaptuk). Ezzel is nőtt a hallgatók ismeretanyaga a manuális készségük fejlődése mellett. **Tantárgyunk** az óraszám növekedéseket követően **3 kreditpontossá változott.** Az egyetem vezetői elismerték a **kiscsoportos oktatás**i módszerünket is, a komoly anyagi ráfordítás igényével együtt. Egy műtőasztalnál két műtéti területen 2×3 hallgató dolgozhatott az „igazi” műtői felállásnak – operatőr, első asszisztens, műtősnő – megfelelően. A gyakorlatok alatt ezen pozíciók mindegyikében meg kellett tanulni a feladatokat. A hallgatók nagyon szerették a gyakorlatokat, érezték a felkészülési lehetőséget a klinikai blokkgyakorlatokra.

A hallgatóság változatlanul nagy érdeklődést tanúsított. A nagy hallgatói létszám miatt a 2007/2008. tanévtől az új Auguszta Központ nagy előadótermébe kerültek át előadásaink. Sokszor még a lépcsőkön is ültek a hallgatók. Hasonlóan általában teltházas volt Furka Professzor Úr félévzáró előadása is. Az előadás végén gyakorlati tanácsokkal, intelmekkel látta el a hallgatóságot, akiket fiatal munkatársainak tekintett, s egyúttal felolvasva a híres orvos, Maimonidesz imáját, melynek zárószavai a következők voltak:

„Terjedelmes a tudomány s az emberi ész mindig tovább hatol benne. Abban, amit tegnap tudni véltem, ma a legnagyobb tévedést lelhetem, s holnap megcáfoltathatik az, amit ma állítok.” (247. ábra)

247. ábra A „Műtéttani alapismeretek” tantárgy tantermi előadásai:
Általában teltházas előadásaink voltak mind **a)** a Gyermeklinika mind **b)-c)** az Auguszta Központban, **d)-e)** Furka Professzor Úr félévzáró előadása is mindig megtöltötte a tantermet, még a lépcsőkön is ültek a hallgatók.
f) Maimonidesz Imájának felolvasása és síremlékének bemutatása

A kevés számú oktatóval rendelkező – mindössze 5 fős – oktatói karunk mellett oktatásunkat külső óradíjas oktatók is segítették gyakorlatvezetőként is, akik vagy levelező- vagy egyéni Ph.D. felkészülők voltak Tanszékünkön (Szűcs Géza, Pap-Szekeres József, Szokoly Miklós, Domján Zsolt). Teljes mértékben segítették oktatásunkat a tanszékünkön kutatómunkát folytató nappali Ph.D.-s hallgatóink (Németh Norbert, Lesznyák Tamás, Schmidt Emese, majd Sajtos Erika, Hevér Tímea, Kiss Ferenc és Klárik Zoltán) és a Sebészeti Intézetből Furka Andrea (248. ábra) A kiscsoportos oktatást nem tudtuk volna megvalósítani, ha tanszékünk lelkes kinevezett díjazott és díjtalan demonstrátorai, valamint subdemonstrátorai – évente átlagosan 12-15 hallgató – nem lettek volna. Hasonlóan a Furka István igazgatói periódusában leírtakhoz én is csak megerősíteni tudom ezt a tényt.

Nagy hangsúlyt fektettem a gyakorló klinikusok meghívására, oktatásra való felkérésére a klinikai szemlélet bővítése céljából, hisz Furka Professzor Úron és rajtam kívül más oktatónknak ez idő tájt korábbi klinikai gyakorlati tapasztalata alig volt.

248. ábra 1-4. sor :A kiscsoportos oktatás életképei a „Műtéttani alapismeretek" tantárgynál: Furka István és Ványolos Erzsébet, Mikó Irén és Tóth Enikő, Bráth Endre, Pető Katalin, Furka Andrea, Incze Dénes, Németh Norbert, Lesznyák Tamás, Szokoly Miklós, Domján Zsolt, Takács E. Ildikó, Sajtos Erika, Hevér Tímea, Mátyás Lili, Kiss Ferenc, Klárik Zoltán oktatóinkkal. **5. sor:** Félévi vizsgákról: gyakorlati vizsga a műtőben – Pető Katalin, és a szóbeli számonkérés életképei: Mikó Irén és Pető Katalin, Furka István és Lesznyák Tamás, Németh Norbert és Ványolos Erzsébet

Az óraszám emelésének megfelelően bővítettük a DVD-n megjelenített előadásanyagunkat 10-ről 15 hetesre és a korábban már említett nagyon fontos oktatási pályázati támogatások révén folytathattuk műtőinkben a videoláncon keresztüli „video-konferencia szisztémás" gyakorlati oktatást is. A korábbi – infrastrukturális fejlesztést bemutató – fejezetben már ismertetett moulage-jellegű oktatási preparátumok bevezetésével biztosíthattuk oktatásunk EU konform voltát.

TANSZÉKI OKTATÁST SEGÍTŐ TANANYAGOK KÉSZÍTÉSE AZ ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KARON TÖRTÉNŐ OKTATÁSUNKHOZ

2003-ban Furka István Professzor a Semmelweis Egyetem felkérésére a Flautner Lajos–Sárváry András: „Sebészet és traumatológia tankönyve"-ben „Műtéttani alapok" címmel fejezetrészt írt, mely tananyag a jegyzeteink megjelenéséig kiegészítette az előadásokon elhangzottakat és a gyakorlatok anyagát [249. a)-c) ábra].

Szerkesztésemmel és Furka Professzor Úr társszerzőségével egyetemben 2004 szeptemberében jelentettük meg a *„Műtéttani alapismeretek"* és a *„Basic Surgical Techniques"* című syllabus típusú jegyzetünket az Általános Orvostudományi Kar (ÁOK hallgatóinak), melyeket 2007 őszén felváltotta a második bővített kiadású, majd 2011-ben a harmadik 35 oldalnyi bővítéssel javított kiadású magyar és angol nyelvű jegyzet is [249. d)-g) ábra], a bővített anyaghoz a későbbiekben felkérésemre tanszékünk kinevezett, valamint külső oktatói is hozzájárultak. 2006 júliusában elkezdődtek a 3D oktatási anyagaink műtéti felvételei is Furka István, Mikó Irén, Furka Andrea, Ványolos Erzsébet közreműködésével [249. h)-j) ábra].

2012. szeptember elejére készült el Furka István – Mikó Irén: Műtéttani alapismeretek című tankönyve a Debreceni Egyetemi Kiadó gondozásában, 217 oldal terjedelemben, 225 számozott ábrával, de valójában több mint 550, főként műtéti sorozat-ábrával. Mellékletként több mint másfél órás időtartamú, 36 oktatófilmet magába foglaló DVD-t is tartalmazva [249. k)-l) ábra].

A könyv spirálozott formájú, így az adott gyakorlati anyagnál kihajtható, s lépésről lépésre látható az elsajátítandó általános orvosi vagy műtéttani technika (injekciózás, sebészi vérzéscsillapítás mozzanatai, a vena preparálás egyes fázisai, varrat behelyezés illetve varrat eltávolítás lépései...). Ez időtől kezdve valamennyi oktatásformánkhoz ajánlottuk a már meglévő syllabus típusú jegyzeteink mellé.

A tankönyv megjelentetését számos, intézetünk oktatását már korábban is segítő műszercég anyagilag is támogatta. Így: Anamed Kft. (Olympus), B. Braun

Medical Kft., Chirmax Magyarország Kft., Covidien Magyarországi Fióktelepe, Johnson and Johnson Kft., Medicor Kéziműszer Zrt., Novotrading Medical Kft., Nycomed Pharma Kft., Speeding Kft., Variomedic Kft.

A támogatásukat ezúton is csak megköszönni tudjuk.

249. ábra Tankönyvrészletek, jegyzetek: **a)-c)** A Furka István által írt „Műtéttani alapok” könyvrészlet a 2003-ban megjelent Flautner – Sárváry: A sebészet és traumatológia tankönyve”-ben és a **d)-e)** a 2004-ben megjelent első kiadású és **f)-g)** a 2011-ben megjelent harmadik bővített, javított kiadású „Műtéttani alapismeretek” syllabus típusú magyar és angol nyelvű jegyzeteink az ÁOK hallgatói részére. **h)-j)** 3D oktatási anyag műtéti felvételei 2006 nyarán. **k)-l)** A 2012-ben kiadott „Műtéttani alapismeretek” egyetemi tankönyv fedőlapja és belső első lapja

Részt vettünk egy TÁMOP tananyag-fejlesztési pályázatban is. 2012. november 13-i beadási határidővel munkatársaink elkészítették azt az öt fejezetet, amely a sebészet témakörben számukra volt megjelölve. A tananyag összeállításában Prof. Dr. Panyi György megbízása alapján Prof. Dr. Mikó Irén, Prof. Dr. Furka István, Dr. Németh Norbert egyetemi docens, Dr. Pető Katalin és Dr. Furka Andrea egyetemi adjunktusok vettek részt

A **Fogorvostudományi Karon (FOK)** a ***„Műtéttani alapismeretek”***, és a **Gyógyszerésztudományi Karon (GYTK)** ***„Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeretek”*** tantárgyakat a Furka professzor által megteremtett – az előző fejezetben részletesen bemutatott – tantárgyi tematikák szerint oktattuk mind magyar, mind angol nyelven (lásd 264–268. oldal).

A GYTK-n oktatott tantárgyunk Furka István és Mezey Géza professzorok nagyszerű előrelátása révén szinte előfutárnak volt tekinthető a „Gyógyszerészeti gondozás” mint betegellátási rendszer elveinek, hiszen a gyógyszerészek 2009. január 1-től a doktori cím használatára is jogosultságot szereztek és feladatukká vált a prevencióban és a gyógyító folyamatban való aktív részvétel is.

Az orvosi diplomája mellett gyógyszerészi diplomával is rendelkező Takács E. Ildikó tanárnő -aki meghívásomra fogadta el a felajánlott oktatói státuszt- ezt tökéletesen fogalmazta meg a „Gyógyszerészi Hírlap” egyik számában (250. ábra). Oktatásunkhoz nem csak az ő gyógyszerészi és mintegy 15 éves gyógyszerkutatási tapasztalatait tudtuk felhasználni, hanem Lesznyák Tamásét is, aki orvosi diplomája mellett gyógyszerészi diplomáját is megszerezte, valamint Gyógyszerész Kamara-i tagsága rálátása révén további gyakorlati segítséget tudott nyújtani oktató munkánkhoz e téren.

OLVASÓI LEVÉL

A dinamikus egység

A GYÓGYSZERÉSZI HÍRLAP MÁRCIUSI SZÁMÁBAN MEGJELENT GONDA JÁNOS A GYÓGYSZERÉSZI „GONDOZÁS”-RÓL SZÓLÓ VITAINDÍTÓ CIKKÉBEN MEGJELENT MONDATOKRA: „…AZ EGYETEMI OKTATÁS SZEMLÉLETE, ÜZENETE VÁLTOZOTT-E… CSAK GYÓGYSZERÉSZHALLGATÓK…” MONDATOKRA AZ ALÁBBIAKBAN REFLEKTÁLOK.

A gyógyszerész-orvos egyenrangú együttműködését mind az egészségügyi alapellátásban, mind az egészségügyi emelt szintű ellátásban számtalan példa bizonyítja.

A gyógyszerkutatás, gyógyszerfejlesztés csapatmunkájában a kutatóorvos mellől a kutatógyógyszerész (vegyész, biológus…) a magas szintű gyógyszer-technológiai tudásával, gyógyszerészi ismereteivel nem hiányozhat.

Az intézeti/egyetemi gyógyszertárak, központok gyógyszerészei speciális ismeretekkel felvértezve az intenzív betegellátó osztályok, műveseellátások, speciális felvételeseg osztályok orvosaival működnek együtt a gyógyító munkában.

Napjainkban tehát a gyógyszerészképzésben az orvosbiológiai tantárgyak részarányának a növekedése a gyógyszerészekkel kapcsolatos társadalmi elvárás, a klasszikus gyógyszerkészítő tevékenység mellett, egyre inkább a gyógyszerszakértő, felvilágosító szerepkör irányába mozdult el.

Ez fogalmazódik meg a DEOEC Sebészeti Műtéttani Tanszék célkitűzésében, a gyógyszerészhallgatók számára dr. Furka István professzor által 1999-ben bevezetett és azóta oktatott Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeret című tananyaggal kapcsolatban is.

„A cél, a kor követelményeinek megfelelő korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, … hogy a gyógyszerészek munkájuk során megfelelően tájékozottak legyenek egyes alapvető sebészi beavatkozások mikéntjéről és a hozzá rendelt anyagokról. Ismerjék meg az operatív gyógyítás folyamán szükséges segédanyagok (varróanyagok, bioplasztok, szövetragasztók, katéterek, drének stb.) tulajdonságait, felhasználási módjait. Ismeretanyaguk legyen olyan manuális jellegű beavatkozásokról, melyekre a gyógyszerellenőrző, vagy farmakológiai kutatómunkájuk során szükségük lehet. … Alapvető ismeretekkel rendelkezzenek esetleges katasztrófa esetén, hogy megfelelő segítséget tudjanak nyújtani a manuális (operatív) – sokszor életmentő – tevékenységekhez. **Az orvos–gyógyszerész dinamikus egység** keretén belül rendelkezzenek a beteg felvilágosításához, segítéséhez szükséges alapvető ismeretekkel.”

A fenti célkitűzést prof. dr. Mikó Irén tanszékvezető ismerteti a hallgatókkal az első találkozás alkalmával, és ez a szemléletmód nyilvánul meg mind az elméleti, mind a gyakorlati oktatás során – végig a szemeszter ideje alatt.

Ezzel magyarázható a több éve folyó oktatás sikere, amelyet nemcsak a jó érdemjegyek jelzenek, hanem a hallgatóknak a tanszékkel kialakult és a későbbiek folyamán is megmaradó kollegiális, jó kapcsolata.

DR. TAKÁCS E. ILDIKÓ
GYTK tanulmányi felelős,
DEOEC Sebészeti Műtéttani Tanszék

250. ábra Gondolatok a gyógyszerészi képzéshez Takács E. Ildikó írása alapján

TANSZÉKI OKTATÁST SEGÍTŐ TANANYAGOK KÉSZÍTÉSE A FOGORVOSTUDOMÁNYI KARON ÉS A GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI KARON TÖRTÉNŐ OKTATÁSUNKHOZ

2004-ben a Fogorvostudományi Kar (FOK) oktatásához is készítettünk Furka Professzor Úrral együtt magyar és angol nyelvű jegyzeteket (251. a-b. ábra).

A 2005/2006-os tanévre elkészült a Gyógyszerésztudományi Kar (GYTK) oktatásunkhoz is a „Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeret" című magyar nyelvű syllabusz típusú jegyzet, amelybe már klinikai gyakorlattal, illetve gyógyszerészi tapasztalattal rendelkező oktatóinkat is bevontuk (251. c-d. ábra).

251. ábra A 2004 és 2005-ben megjelent syllabus típusú jegyzeteink **a)-b)** a Fogorvostudományi Kar, és a **c)** Gyógyszerésztudományi Kar hallgatói számára

A tantárgyaink iránti érdeklődést az is mutatta, hogy több hallgató is tanszékünkön készítette el és védte meg diplomamunkáját.

Ezen oktatási formák mellett a 2007/2008. tanévben kezdtük meg az **Egészségügyi Kar Orvoskutatói Laboratóriumi Analitikus (OKLA)** Szakán az ***„Állatkísérleti alapismeretek"*** önálló, féléves tantárgy oktatását, amely a nappali tagozaton 14 óra előadást és 28 óra gyakorlatot foglalt magába. E képzési forma a **2008/2009-es tanévtől az Általános Orvostudományi Kar keretein belül folytatódott (ÁOK-OKLA).** Tantárgy felelősnek Németh Norbert egyetemi adjunktust jelöltem ki.

Az oktatási célokat az alábbiakban fogalmaztuk meg Furka István professzorral:

A hallgatók olyan alapvető állatkísérletek végzéséhez szükséges elméleti ismeretekkel és gyakorlati módszerekkel való megismertetése, elsajátítása különböző kis- és nagylaboratóriumi állatokon végzett orvosbiológiai kutatásokhoz a FELASA (Federation of European Laboratory Animal Science Associations) ajánlásainak megfelelően.

lásai alapján, amely azt szolgálja, hogy az orvosbiológiai kutatásokban aktív közreműködők lehessenek és megfelelően tájékozottak legyenek egyes alapvető – a kutatási modellek megvalósításához szükséges – különböző kis- és nagylaboratóriumi állatokon történő alapvető sebészeti és mikrosebészeti beavatkozások miként jéről és a hozzárendelt anyagokról. Ismerjék meg az operatív beavatkozásokhoz elengedhetetlenül szükséges műtői viselkedést, a nagylaboratóriumi állatműtő és a mikrosebészeti műtő funkcióit, az operatív ténykedéshez szükséges alapvető műszereket, segédanyagokat, azok használatát. Ezen ismeretek alapján cél az alapvető állatkísérletes kísérleti modellek megvalósítása. Az alapvető állatkísérletes kutató modellek elsajátításához természetesen szükséges a kísérletekbe bevont állatok anatómiai felépítésének, élettani paramétereinek ismerete, a kísérletbe bevont állatok laboratóriumi vizsgálatainak előkészítése, méréstechnikai adaptációk. Alapvető állattartási, kezelési, altatási, életjelenségek monitorizálási, mintavételi lehetőségek megismertetése az egyes állatokra előírt eutanázia megismertetésével együtt, mely szabályzók ismerete a hatályos 1998. XXVIII. sz. „Az állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény" előírásainak és a FELASA által ajánlott EU direktíváknak megfelelően.

Elméleti és gyakorlati ismeretanyag az állatkísérletekkel kapcsolatos nemzetközileg is szigorúan szabályozott alapelvekről és manuális jellegű beavatkozásokról, azok dokumentációs előírásairól, melyekre kutatómunka során szükség van.

Tantárgyi tematika

1. hét

Előadás: Általános szempontok az állatkísérletek végzésénél. Az állatkísérletek engedélyezése. Állatvédelem, etikai kérdések, általános deontológia.

Szeminárium: Állatkísérletek kérelmezésének folyamata, az ehhez szükséges dokumentumok megismerése. Kísérleti állatok, laboratóriumi állatok tartása, kezelése. Állatházak felépítésének megismerése (video, video-konferencia rendszerrel). Minőségügyi követelmények: ISO, GLP, a minőségügyi dokumentáció megismerése, végzésének elvei.

2. hét

Előadás: Laboratóriumi állatok anatómiájának és fiziológiájának áttekintése I.

Szeminárium: Laboratóriumi állatok anatómiájának és fiziológiájának áttekintése II.

3. hét

Előadás: Sebészeti műszertani ismeretek állatkísérletek végzéséhez nagy laboratóriumi állatokon. Sebegyesítés és az ahhoz szükséges anyagok.

Gyakorlat: A szövetek szétválasztásának műszerei. Vérzéscsillapítás műszerei. Szövetek feltárásának, rögzítésének műszerei. Speciális műszerek. Szövetek egyesítésének műszerei, sebészeti tűk, varróanyagok, varrattechnikák. Műtéti tálcák rendje, műszerek kezelése, sterilizálása.
4. hét
Előadás: A műtő berendezése, a műtői munka rendje. Bemosakodás művelete, és a hozzá szükséges anyagok. Műtéti előkészítés, izolálás.
Gyakorlat: A műtők megismerése. Bemosakodás, izolálás, varrattechnikák bemutatása fantommodellen.
5. hét
Előadás: Vérzéscsillapítási lehetőségek, eljárások és az ehhez szükséges anyagok.
Gyakorlat: Zsilipelés, bemosakodás, műszerek rendje, műtéti terület fertőtlenítése, izolálása, szükséges anyagok ismertetése. Bőr- és izommetszés, vérzéscsillapítás, sebzárás bemutatása hallgatói asszisztálással video-konferencia rendszerrel.
6. hét
Előadás: Injectiós technikák. Erek punkciója, preparálása, canulálása. Folyadékpótlás. Infúziós oldatok és alkalmazásuk.
Gyakorlat: Injectiós technikák gyakorlása (i.m., i.v., i.p.), vena jugularis externa preparálása, canulálása fantommodelleken. Az infúziós szerelékek típusai.
Infúziós szerelék csatlakoztatása a palackhoz, légtelenítés, bekötés.
Vérkészítmények. Mesterséges (enterális és parenterális) táplálás és a szükséges anyagok.
7. hét
Előadás: Vérvételi technikák állatkísérletekben.
Gyakorlat: Vérvételi módszerek gyakorlása fantommodelleken. Vérvétel laboratóriumi kisállatokból altatásban. A catheterezés, annak fogalma, fajtái.
8. hét
Előadás: Haemorheologiai alapfogalmak és alapelvek. Méréstechnikai adaptáció kérdései állatkísérletekben.
Haemorheologiai és mikrokeringési mérőmódszerek ismertetése, bemutatása, mérési eredmények értékelése.
9. hét
Előadás: In vivo technikák, modellek. Izolált szervek preparálásának alapjai, (szív-, ér-, izom-, bél preparátumok).
Gyakorlat: Mintavételi módszerek (szövetek, szervek, vizelet, liquor), minták kezelése. Kísérleti állatok elfogadott exterminálási lehetőségei és mintavételi alapelvek. Patkány has és mellkas feltárása narcosisban – bemutatás.

10. hét
Előadás: Műtéti metszések és laparotomiák. Műtéttani alapok a béltraktus és a parenchymás szervek műtéteiben. Bioplasztok, szövetragasztók és felhasználásuk területei. Drainek.
Szeminárium: Felső median laparotomia bemutatása video-konferencia rendszeren keresztül: Tájékozódás a hasüregben, a hasfal réteges zárása. Szövetragasztók, bioplasztok alkalmazásának bemutatása.
11. hét
Előadás: Conicotomia, tracheostomia. Tracheostomia az állatkísérletekben.Érsebészeti alapok. Érlumen rekonstrukciója, és a szükséges anyagok. Endoscopos technikák ismertetése, és a szükséges anyagok.
Szeminárium: Tracheostomia végzésének bemutatása. Az arteria femoralis és arteria carotis kipreparálása, bemutatása hallgatói asszisztálással. A vena jugularis externa canulálásának ismétlése.
12. hét
Előadás: A kísérleti állatok altatása, anaesthesiája, monitorozása, az életjelenségek regisztrálása.
Szeminárium/gyakorlat: Video közvetítés az operatív állatkísérletek kivitelezéséről. A Haemosys rendszer alkalmazása során mért és regisztrált paraméterek: vérnyomás, EKG, testhőmérséklet. Beadott farmakonokra történő válasz mérése, regisztrálása. A dokumentálás fontossága.
13. hét
Előadás: Mikrosebészeti alapismeretek a laboratóriumi kisállatokon végzett kutatásokhoz.
Szeminárium: Mikrosebészeti műszerek megismerése, a laboratóriumi kisállatokon végzett kutatásokban alkalmazható általános technikai elvek és modellek. Laboratóriumi kisállatokon (egér, patkány) altatásban terminális vérvétel, valamint laparotomiát követően hasüregi tájékozódás és szövettani mintavétel gyakorlása.
14. hét
Előadás: Kísérleti jegyzőkönyvek, vizsgálati dokumentáció. A kísérletes adatok feldolgozásának alapelvei. Tudományos közlemények elkészítésének alapelvei.
Szeminárium: Egy állatkísérlet megtervezése, alapelvek és célok megfogalmazása, a szükséges technikák, vizsgáló- és mérőmódszerek összeállítása.

ÖSSZESÍTETT ADATOK AZ OKTATÁSBAN RÉSZT VETT HALLGATÓKRÓL (2000–2013)

Magyar nyelvű képzésben résztvevő hallgatói létszám évekre bontva

Kurzus megnevezése	2000. II. félév	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013. I. félév	Összesen (fő)
Általános Orvostudományi Kar (ÁOK)	180	158	139	156	130	157	158	201	213	214	187	200	184	–	**2277**
Orvoskutatói laboranaltikus (OKLA)	nem volt meghirdetve								9	11	6	20	11	19	**76**
Orvos-diagnosztikai laboranaltikus (ODLA)	nem volt meghirdetve									20	14	24	16	–	**74**
Fogorvos-tudományi Kar (FOK)	16	–	30	20	18	28	29	27	23	51	64	34	38	49	**427**
Gyógyszerész-tudományi Kar (GYTK)	20	31	44	40	33	38	40	33	38	49	63	77	kötelező kredittévált		**523**
Összesen (fő)	216	189	213	216	181	223	227	261	283	345	334	355	248	85	**3377**

2000. szeptember 1-től 2013. június 30-ig a magyar nyelvű képzésben tárgyunkat **3377 hallgató** teljesítette sikeresen.

Angol nyelvű képzésben résztvevő hallgatói létszám évekre bontva

Kurzus megnevezése	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013. I. félév	Összesen (fő)
Általános Orvostudományi Kar (ÁOK)	39	77	75	69	75	118	98	108	114	201	168	250	189	82	**1668**
Fogorvos-tudományi Kar (FOK)	–	–	–	5	4	14	10	21	32	39	45	59	48	42	**325**
Gyógyszerész-tudományi Kar (GYTK)	nem volt meghirdetve								1	6	3	4	kötelező kredittévált		**14**
Összesen (fő)	39	77	75	74	79	132	108	129	147	246	216	313	237	124	**2007**

2000. szeptember 1-től 2013. június 30-ig az angol nyelvű képzésben tantárgyunkat **2007 hallgató** teljesítette sikeresen.

KREDITPONTOS KURZUSOK

Igazgatásom alatt lényegesen több hallgatónak tudtunk lehetőséget biztosítani a változatlanul nagy népszerűségnek örvendett – még Furka István igazgatása alatt megvalósult – magyar és angol nyelvű ***„Műtéttani gyakorlatok”, „Mikrosebészeti alapismeretek”*** szabadon választható ***és a „Laparoszkópos alapismeretek”*** című kötelezően választható ***kredit kurzusok***nak (252–254. ábra). A **2008/2009 tanévtől már mindhárom kurzus kötelezően választható** minősítést nyert, a „minta tantervek” anyagába is bekerültek a III. év 2. félévétől, illetve a IV. év 1. és 2. félévétől és V. év 1. félévében.

A kredit kurzusok anyagának oktatásában tanszékünk valamennyi kinevezett munkatársa részt vett.

A „Műtéttani gyakorlatok” kurzus oktatásában nappali-, levelező- és egyéni felkészülő PhD-s hallgatóink is jelentős szerepet vállaltak, mint ahogy korábban név szerint is említettem őket.

Klinikai oktatóink ezen kurzusok gyakorlati megvalósításában is örömmel részt vettek a tanszéki oktatóink mellett.

A mikrosebészeti kurzus kapcsán megjegyzendő, hogy ez rendkívüli „oktatóigényes” tevékenység, mivel az eredményes oktatáshoz a jellegből eredendően egy hallgató-egy oktató arány a kívánatos. Ennek fejében ítélendő meg a hallgatói létszám, a ráfordított óra és az oktatók számának arányba állítása. A résztvevő oktatókat – Bráth Endre, Mátyás Lili, Hevér Tímea, Klárik Zoltán, Tóth Enikő – Furka Professzor Úr tanította be rendkívül magas követelményrendszert állítva feléjük. Még a Furka István igazgatása alatti korábbi TDK-s hallgatónkat, Tóth-Martinez Adriennt is vissza tudtam hívni, aki örömmel jött oktatni erre a különleges szakterületre.

A még 1998-tól kezdődő **nemzetközi mikrosebészeti oktatási kapcsolataink** is folyamatosan fejlődtek: Prof. Dr. Robert Zhong, London/Ontario/Canada; Prof. Dr. Sun Lee, San Diego, California/USA; Prof. Dr. Corradino Campisi, Operative Unit of Lymphatic Surgery, Dept. of Surgery, Univ. Hospital S. Martino, Genova/Olaszország; sőt szélesedtek. Prof. Dr. Mihai Ionac Division of Vascular Surgery and Microsurgery, Temesvári Egyetem/Románia.

A laparoszkópos oktatásnál évekig eljött Budapestről Gamal Eldin Mohammed tanár úr, betanítva Bráth Endre saját intézeti oktatónkat is. A kurzusokhoz voltak oktatóink a korábbi II. sz. Sebészeti Klinikáról, míg a Sebészeti Intézet megalakulását követően a Regionális Onkológiai Sebészeti Központból Furka Andrea,

Kotán Róbert és Pósán János mellett – felkérésemre – a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyetemi Oktató- és Gyakorló Kórház három munkatársa Bezsilla János, Botos Ákos, Sikorszki László is részt vett a kurzus oktató munkájában. Gamal Eldin Mohamed tanár úr 2005-ig vett részt e kredit kurzus mind magyar, mind angol nyelvű oktatásában, melyért ezúton is köszönet illeti.

„Oktatási feladataink nem csökkentek, sőt növekedtek. A hallgatók érdeklődése, szeretete Tanszékünk felé töretlen. Ez ad számunka minden évben új erőt, kitartást, sokszor a munkaidőt is túllépő feladatok maradéktalan elvégzését. Bizony hallgatói kérésre sokszor kezdtük a kredit programunkat reggel 7 órakor vagy délután 16-17 óra táján, s fejeztük be ez utóbbiakat 19 órakor. És még az oktatótereket, a műtőt is rendbe kellett tenni a másnapi korai kezdésre." [Részlet a Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék 2011/2012. tanév Évkönyv 3. oldaláról „Bevezető a könyv átlapozása elé" c. előszóból]

252. ábra „Műtéttani gyakorlatok" kredit kurzus életképei

253. ábra „Mikrosebészeti alapismeretek" kredit kurzus életképei. **a)-b)** Előadás a régi „Felső ház" Fórumában és a **c)-d)** „Microchirurgia" laborban. **e)** Előadás az „Alsó ház" tantermében és **f)-g)** gyakorlatok az új „Felső ház" Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központjában

254. ábra „Laparoszkópos alapismeretek” kredit kurzus
a) Furka professzor úr és **b)** Furka Andrea előadásairól, **c)-e)** gyakorlatairól életképek

A 2006/2007. tanév II. félévétől elindult Dr. Németh Norbert vezetésével a 10 órás ***„Haemorheologiai alapismeretek”*** és a ***„Basics of Hemorheology”*** szabadon választható kredit kurzus is. A gyakorlati oktatásában 2011-től az ő PhD-s hallgatói – elsősorban Kiss Ferenc – is folyamatosan részt vettek.

A kurzus célkitűzései a következők voltak: A haemorheologia alapjainak és összefüggéseinek megismerése, különböző kórfolyamatokban létrejövő jellegzetes változások elemzése, kiemelten az ischaemia-reperfusiós károsodások. A haemorheologiai vizsgálatok állatkísérletes alkalmazásában az alapvető szempontok összehasonlító elemzése. A különböző méréstechnikai lehetőségek bemutatása. A haemorheologiai és mikrokeringési alapismeretek révén a komplex szemlélet kialakításának segítése, amely mind a klinikai, mind a kutatómunkában fontos (255. ábra).

Tantárgyi tematika

1. foglalkozás
Történeti áttekintés, haemorheologiai alapfogalmak. Haemorheologiai paraméterek és összefüggések.
2. foglalkozás
A haemorheologiai vizsgálatok állatkísérletes vonatkozásai. Vérvételi szempontok, fajspecifikus eltérések, méréstechnikai adaptációk.
3. foglalkozás
A haemorheologiai faktorok méréstechnikai lehetőségei, befolyásoló tényezők. Gyakorlatban mérések bemutatása, kivitelezése.

4. foglalkozás
A teljes vér és plazma viszkozitás, a vörösvérsejt deformabilitás és aggregatio változásai különböző patofiziológiai folyamatok során kísérletes modelleken.
5. foglalkozás
Az ischaemia-reperfusio során létrejövő haemorheologiai és microcirculatiós változások összefoglaló elemzése. Alkalmazott kutatási modell bemutatása a lépsebészeti kutatásaink kapcsán, a haemorheologiai mérőmódszerek tükrében.

255. ábra a)-b) Életképek a „Haemorheologiai alapismeretek" magyar nyelvű kurzus 2007. márciusi indulásáról – Németh Norbert, Prof. Mikó Irén. **c)-e)** 2008-tól már angol nyelvű kurzusok is voltak, ahol Oguz Baskurt professzor úr is meghívott előadó volt

A 2012/1013 tanév II. félétől Furka Professzor Úrral együtt indított Mikó Irén professzor ***„Sebészeti segédanyagok"*** és ***„Surgical biomaterials"*** *címmel* kötelezően választható kurzusokat. Rendkívül jól tudtuk az oktatás során használni a Sebészeti Varróanyag Múzeum anyagát is, melyet a hallgatók is nagyra értékeltek (256. ábra).

Tantárgyi tematika
1. foglalkozás
Előadás: Sebészi segédanyagok fogalma, fajtái, alkalmazásuk a klinikai gyakorlatban. Sebészi varróanyagok általános ismertetése, csoportosítása, a megfelelő varróanyag kiválasztásának szempontjai egyes szervek vagy szervrendszerek vonatkozásában.
Gyakorlat: Különböző típusú varróanyagokkal öltések behelyezése bőrpad fantom modellen.

2. foglalkozás
Előadás: Sebészi kapcsok, sebészi varrógépek (kapocsrakó gépek) és felhasználási területük. Sebészi hálók típusai és felhasználási területük.
Gyakorlat: Különböző típusú varróanyagokkal öltések behelyezése bőrpad fantom modellen és sertésláb biomodellen. Sebészeti Varróanyag Múzeum és Sebészeti Varrógépek Múzeumának bemutatása.
3. foglalkozás
Előadás: Bioplasztok hatásmechanizmusa, típusai, alkalmazási területei (videóval).
Gyakorlat: Különböző bioplasztok használata sertéslép biomodellen.
4. foglalkozás
Előadás: Sebészi szövetragasztó anyagok hatásmechanizmusa, típusai, alkalmazási területei (videóval).
Önellenőrző teszt

256. ábra „Sebészeti segédanyagok" angol nyelvű kreditkurzuson
Furka István és Mikó Irén bemutatja a Sebészi Varróanyag Múzeum anyagát.

TANSZÉKI OKTATÁST SEGÍTŐ TANANYAGOK KÉSZÍTÉSE A KREDIT KURZUSOKHOZ

A kötelezően választható kreditkurzusok oktatási anyagának elsajátításához elkészült az első jegyzet is 2006-ban „Mikrosebészeti alapismeretek" címmel [257. a) ábra], melynek második, bővített kiadása 2011-ben jelent meg.

A 2012-ben megjelent Furka István – Mikó Irén: Műtéttani alapismeretek tankönyv már tartalmazott közel 20-20 oldalas rövidített, betekintést nyújtó tananyagot mind a mikrosebészeti, mind a laparoszkópos kredit kurzusokhoz [257. b)-d) ábra]. Tankönyvünk bőséges információkkal szolgált a *„Műtéttani gyakorlatok"*, valamint a *„Sebészeti segédanyagok"* kredit kurzusokhoz is.

257. ábra Jegyzet, könyvrészletek kredit kurzusokhoz. **a)** Mikrosebészeti alapismeretek. 2006. **b)-c)** Mikrosebészetről miniben. pp. 177–195. és **d)** Laparoscopia. pp. 163–177. In: Furka I., Mikó I.: Műtéttani alapismeretek. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.

ÖSSZESÍTŐ ADATOK A KREDIT OKTATÁSBAN RÉSZT VETT HALLGATÓKRÓL (2000–2013)

Magyar nyelvű kreditpontos kurzusokon résztvevő hallgatói létszám évekre bontva

Kurzus megnevezése	2000 II. fé.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 I. fé.	Összesen (fő)
ÁOK – Műtéttani gyakorlatok		34	32	45	52	72	50	31	55	38	27	66	74	77	**653**
ÁOK – Mikro-sebészeti alapismeretek	26	21	14	16	43	20	26	15	33	24	20	54	43	3	**358**
ÁOK – Laparoszkópos alapismeretek	9	19	–	12	4	28	20	23	16	27	17	18	24	7	**224**
ÁOK – Haemo-rheologiai alapismeretek	nem volt meghirdetve							22		2	9	4	5	2	**52**
ÁOK – Sebészeti segédanyagok	nem volt meghirdetve													4	**4**
GYTK – Gyógyszerészi sebészi gondozás	kötelező tantárgyként oktatva (lásd a 439. oldalon)												16	17	**33**
Összesen (fő)	35	74	46	73	99	120	96	91	112	91	73	142	162	110	**1324**

2000. szeptember 1-től 2013. június 30-ig az angol nyelvű kreditkurzusainkat **1324 hallgató** teljesítette sikeresen.

Angol nyelvű kreditpontos kurzusokon résztvevő hallgatói létszám évekre bontva

Kurzus megnevezése	2000 II. fé.	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 I. félév	Összesen (fő)
ÁOK – Basic Surgical Operative Techniques	15	14	31	29	24	24	51	32	62	60	48	91	93	35	**609**
ÁOK – Basic Microsurgical Training	8	8	16	15	21	34	15	14	35	33	18	63	84	36	**400**
ÁOK – Basic Laparoscopic Surgcial Training	–	7	6	20	9	6	6	25	25	29	21	29	27	16	**226**
ÁOK – Stapling in Surgery	–	3	nem volt meghirdetve												**3**
ÁOK – Basics of Hemorheology	nem volt meghirdetve								21	25	24	19	46	17	**152**
ÁOK – Surgical Biomaterials	nem volt meghirdetve													4	**4**
GYTK – Medical Tools and Surgical Biomaterials for Pharmaco-therapeutical and Surgical Care	nem volt meghirdetve								kötelező tantárgyként oktatva (lásd a 439. oldalon)					13	
Összesen (fő)	23	32	53	64	54	64	72	71	143	147	111	202	250	121	**1407**

2000. szeptember 1-től 2013. június 30-ig az angol nyelvű kreditkurzusainkat **1407 hallgató** teljesítette sikeresen.

OKTATÓMUNKÁNK HALLGATÓI ÉRTÉKELÉSÉRŐL

Minden évben a tanszék által oktatott – kötelező tantárgy, illetve kötelezően vagy szabadon választható kredit kurzusok vonatkozásában is kértünk a hallgatóktól anonym véleményt a Tanszék oktatómunkájáról, melyben egy 1-10-ig terjedő skálán értékelték a Tanszék teljesítményét, valamint szöveges formában is leírhatták véleményüket. Ezen véleményeket tanévenként beköttettük, bármikor, bárkinek a mai napig is betekinthetőek [258. a) ábra]. Érdekes, tanulságos dokumentumok!

Tanszékünk számára mindig nagyon fontosak voltak ezek az értékelések. Értékmérői voltak oktatómunkánknak, mivel visszajelzést kapunk arról, hogyan látják a hallgatók oktatási rendszerünket, az oktatók és a kisegítő személyzet munkáját, az előadások, szemináriumok, gyakorlatok tematikáját, felépítését, szervezettségét, hasznosságát.

Örömmel mondhatjuk, hogy minden tanévben pozitív véleményeket kaptunk valamennyi tantárgyunk, illetve kreditkurzusaink vonatkozásában. Ezek leggyakrabban az előadásokat, az oktatókat, a Tanszék oktatómunkájának szervezettségét dicsérték, a tárgy/ak hasznosságát, gyakorlatiasságát említették.

Intézetigazgatásom alatt hagyománnyá vált Tanszékünkön, hogy a szemeszter vége felé egy Professzori Teadélutánra is meghívtuk a III. éves orvostanhallgatókat, oktatóinkat és demonstrátorainkat egy együttes értékelésre a félév tapasztalatairól. Az egyes csoportok képviselői elmondták véleményüket a Tanszékünk munkájáról, előadásainkról, gyakorlatainkról, s egyben értékelték az oktatók munkáit is. Javító szándékú javaslataikat is megtehették, melyeket mi is igyekeztünk figyelembe venni a következő tanév oktatása során. Nagyon jó hangulatú megbeszélés részesei lehettünk mindig [258. b)-c) ábra].

A vélemények értékelése alapján – ha szükségét láttuk – meg tudtuk tenni a szükséges lépéseket az oktatás színvonalának javítása érdekében. Gyakran hasznos javaslatok, ötletek, kérések is megfogalmazódnak, melyek közül nem egyet meg is valósítottunk.

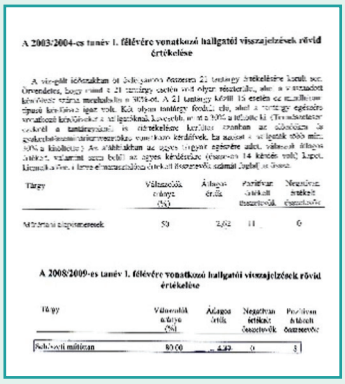
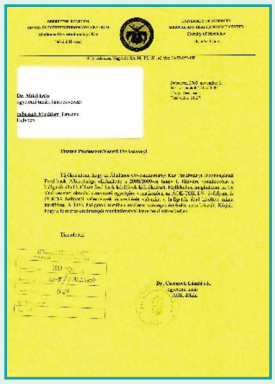
Oktatóink elhivatottsága és hihetetlen türelme záloga volt ennek a megtisztelő és jóleső hallgatói összvéleménynek.

Ez volt az a visszacsatolás, ami az oktatói munkát sikerélménnyé tette, amely előrevitt, erőt és energiát adott.

Aki szívből oktat, érzi ennek felelősségét és örömét is egyben. Aki nem, annak csak a fáradságos munkát jelentheti.

258. ábra a) Beköttetett hallgatói vélemények ÁOK, FOK, GYTK magyar és angol nyelvű tantárgyi- és kredit oktatásunkról a 2000-2013 évekből **b)-c)** Professzori tea életképei **d)** Paragh György oktatási dékánhelyettes úr értesítő levele. **e)** Részletek a hallgatói „feed-back" összegző véleményéből oktató munkánkról a 2003/2004. tanév I. félévében. **f)** A 2008/2009. tanév I. félév hallgatói véleménye tanszékünk munkájáról **g)** Csernoch László dékán úr kísérőlevelével

Megemlíthetjük, hogy a DE OEC ÁOK Dékáni Hivatal által irányított – a minden évfolyamot magába foglaló – hallgatói „feed-back" alapján minden évben általában a második-harmadik helyen szerepeltünk a rangsorban, mely a 2008/2009. tanév I. félévére első helyre változott [258. d) ábra].

DEÁOK Dékáni Hivatal értesítése alapján az alábbi hallgatói „feed-back" értékelés eredményéről valamint az értékelési rendszerről értesítették az intézet/klinika igazgatókat:

„Valamennyi intézet és klinka igazgatójának

Igen tisztelt Professzor Úr / Asszony!

Mellékelten küldöm a Feed-back Albizottság által elfogadott, a magyar és TOK hallgatók által a 2003-2004-es tanév I. félévére vonatkozóan kitöltött feed-back kérdőívek összesítését.

Tisztelettel:

Paragh György,

egyetemi tanár, az ÁOK dékánja"

Megállapodás szerint, egy 3 fokozatú skálán kiemelkedőként értékelte a Dékáni Hivatal a 2,5 feletti eredményt, míg az 1,5 alattit elgondolkodtatónak tekintette. A vizsgált időszakban öt évfolyamon összesen 23 tantárgy értékelésére került sor, s általában három-négy olyan tárgy volt ahol az átlag érték meghaladta a 2,4-et. Általában szintén 2-3 olyan tantárgy volt ahol a 14 összetevőből legalább 10 összetevőt értékelték kiemelkedőnek a hallgatók.

A mi intézetünk az első három vagy négy helyezett között foglalt helyet minden tanévben! Büszkén osztjuk meg a Kedves Olvasóval ezeket az eredményeket!

2001/2002. tanév I. félév:
A tantárgy egészére, az előadókra és a gyakorlat/szeminárium vezetőkre vonatkozóan minden szempontból kiemelkedő véleményt kaptunk, de ez számszerűsítve nem volt.
2002/2003. tanév I. félév:
ÁOK 2,49 II. hely – 11 pozitívan értékelt összetevő
2003/2004. tanév I. félév:
ÁOK 2,62 I. hely – 11 pozitívan értékelt összetevő [258. e) ábra]
2004/2005. tanév I. félév:
ÁOK 2,41 V. hely – 6 pozitívan értékelt összetevő
TOK 2,41 IV. hely – 6 pozitívan értékelt összetevő
2005/2006. tanév I félév:
ÁOK 2,5 II. hely – 10 összetevőben kiemelkedő
TOK 2,49 III. hely – 10 összetevőben kiemelkedő
2006/2007. tanév I. félév:
ÁOK 2,58 II. hely – 12 összetevőben kiemelkedő
TOK 2,48 IV. hely – 10 összetevőben kiemelkedő
2007/2008. tanév I. félév:
ÁOK IV. hely – 9 összetevőben kiemelkedő
Az általános értékelés szerint: A tantárgy egészét tekintve azt minden szempontból kiemelkedőnek ítélték a hallgatók. Mindig kiemelték az előadások magas szinvonalát, az előadók felkészültségét, a jegyzetelhetőségét, didaktikus, logikus felépítését, a megfelelő szemléltetést, s azt, hogy az előadások a tankönyvön túlmenően többlet információt nyújtottak. A gyakorlat- és a szemináriumvezetőkre vonatkozó személy szerinti megjegyzések összegzése: a gyakorlatvezetők munkáját a hallgatók minden szempontból kiemelkedőnek tartották. Véleményük szerint a vizsga követelmény, a számonkérés, a kapott érdemjegy összhangban volt.
2008/2009. tanév I. félév:
A kiértékelés e tanévtől először 5 fokozatú skálán történt. Megállapodás szerint, ezen az öt pontos skálán kiemelkedőként értékelték a 4.00 feletti eredményt.
A dékáni összegzés szerint olyan tantárgy is volt, ahol a 9 összetevőből legalább nyolcat kiemelkedőre értékelték a hallgatók (Sebészeti műtéttan, Urológia, Bőrgyógyászat).
Ezen új kiértékelés alapján: a 24 intézet közül a Sebészeti Műtéttan tárgy:
4,37 átlagos értékkel, I. helyezett lett 8 pozitivan értékelt összetevővel [258. f) ábra].

Oktató munkánkat számos TV adó is bemutatta közel fél-félórás időtartammal:
– az Alföld TV „Klinika" interjú sorozata 2006-ban,
– a TV 2 „Magellán" című tudományos műsora 2007-ben és a
– a Debrecen Televízió „Mikroszkóp" című tudományos műsora Tanszékünkön forgatott 2009. március 23-án, hogy bemutathassa elsősorban mikrosebészeti oktató tevékenységünket, de a felvételek magukba foglalták a szimulációs oktatástechnikai eszközökön végzett oktatásunk felvételeit is.
Az elkészült filmet először 2009. április 16-án sugározta a DTV, ezt követően többször ismételten vetítették.
– az Alföld TV számolt be orvostörténeti hagyományőrző tevékenységünről, ezen anyagok oktatásban betöltött szerepéről a 2010. évi Kapcsolat Napja rendezvények során.

OKTATÓMUNKÁNK AKKREDITÁLÁSÁRÓL

„2004. december 1-jén a New York Wyckoff Medical Center delegációja látogatta meg tanszékünket az Angol Program hallgatóinak képzésével kapcsolatos későbbi akkreditációjukat előkészítve. A látogatás alkalmával bemutattuk oktatási módszerünket, tantervünket. Lehetőségük volt megtekinteni az oktatásainkat segítő oktatástechnikai modelleket, valamint a Laparoscopos Oktató és Gyakorló Központ munkáját egyik kreditkurzusunk keretén belül is megismerhették.

2005. március 7-én a New York State Education Department State Work for Medicine delegációja tett látogatást tanszékünkön akkreditáció céljából. A cél a sikeres akkreditáción túlmenően, hogy segítse képzésünk az Angol Program hallgatóinak New York államban történt gyakorlataik eltöltését. A delegáció tagjai megismerkedtek az angol oktatási programunkkal, valamint betekintést nyerhettek egyik kreditkurzusunk munkájába is.

2005. április 19–20-án a Magyar Akkreditációs Bizottság ÁOK Akkreditációs Látogató Bizottsága látogatta meg tanszékünket, részletesen megismerkedve tanterveinkkel, kreditkurzusaink anyagaival és a gyakorlást elősegítő fantom modellekkel, egyéb oktatási dokumentációinkkal, valamint a hallgatói véleményekkel. A második napon meghallgathatták az egyik előadást, amely során be tudtuk mutatni a műtő és tanterem közötti bilaterális video-konferencia rendszert is." [Részlet: Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005–2010. pp. 21.]

EGYÉB OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Oktatás az Egészségügyi Főiskolai Karon

Dr. Lukácskó Zsolt főigazgató majd Dékán Úrral, majd a későbbiekben Prof. Dr. Kalapos István főigazgató-helyettes, majd Dékán Úrral együttműködve az Egészségügyi Főiskolai Karon a Diplomás Ápolói Szakon a „Sebészet" tantárgyat (I. félévben 20 óra, II. félévben 40 óra), míg a Mentőtiszt Szakon (III. évfolyam I. félévében 15 óra) Furka István emeritus professzorként is oktatta 2000–2007 között, biztosítva ezzel az akkreditáláshoz szükséges minősített feltételeket. Két éven át szakfelügyelői tevékenységet is ellátott.

Számos alkalommal a Záróvizsgák Elnöki feladataira is felkérést kapott.

Évente, ugyancsak a DE OEC Egészségügyi Főiskolai Karán az Orvos-diagnosztikai Laboratóriumi Analitikus (ODLA) Szakon tartott Mikó Irén professzor 1-1 előadást és gyakorlatot.

A Gyógytornász Szak hallgatóinak a „Sebészeti gyakorlati bemutatások" tantárgyon belül tartottunk bemutató gyakorlatokat. Ez 9 óra oktatást jelentett szemeszterenként a 2005–2007 közötti években és szervesen kapcsolódott a „Traumatológia és Fizioterápia" című tárgy „Sebészet elmélet" részéhez.

Állatvédelemmel kapcsolatos oktatási formák
Országos szinten

A Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kar Továbbképzési és Kutatásszervezési Központja által évente szervezett „Laborállat–tudomány és kísérlettervezés" című tanfolyam hallgatói számára 2005 januárjától – évente egyszer – folyamatosan kapott felkérést Furka István és Mikó Irén mikrosebészeti és laparoszkópos témakörben magyar és angol nyelvű előadások tartására, a minimális invazív sebészi technikák jelentőségéről, az állatkíméleti 3D főszabály egyikének, a „finomítás" technikai eszközeinek biztosítására.

A Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság (DE MÁB) szervezésében

1999-től az Európai Unio 86/609/EEC direktívája 2. cikkelyének megfelelően a „Laborállat-tudomány és kísérlettervezés" című „EU-C" típusú tanfolyam elvégzése szükségessé vált a kísérletvezetőknek.

2003-tól kezdődően Prof. Dr. Furka István – mint a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság (DE MÁB) elnöke – **megszervezte az EU 2. cikkely** előírásainak megfelelően a **Szent István Egyetem Állatorvos-tudományi Kara Budapest** Továbbképzési és Kutatásszervezési Központja által – Dr. Fekete Sándor professzor Magyarországon elsőként akkreditáltatta e tanfolyamot – a **Debreceni Egyetemre kihelyezett** „Laborállat–tudomány és kísérlettervezés" című **„C" típusú tanfolyamot,** melyen első alkalommal 43 fő vett részt, s szerzett diplomát. Ekkor szerezte meg diplomáját Furka István is (259. ábra), valamint az orvosegyetem nagy kutatási programjainak témavezetői is.

259. ábra Furka István 15/2003. DEMÁB F számú 2003. június 25-én dátumozott kétnyelvű diplomája

E végzettség elengedhetetlen lett 2004. május 1. óta az állatkísérletek témavezetői és résztvevői számára.

Ezt követően több kihelyezett tanfolyam formájában továbbra is megteremtette ezt a lehetőséget a Debreceni Egyetem kutatóinak (260. ábra).

Az újabb tanfolyam *2005/2006* tanévben indult igen magas, 75 fős létszámmal.

Majd *2007/2008* tanévben újabb kurzus zárt 2008. január 31-i ünnepélyes diploma osztóval. A *2008/2009.* tanév folyamán tartott újabb tanfolyamon a DE OEC Doktori Tanácsa magas pontszámú Ph.D. kreditnek is elismerte a tanfolyamot, félévente 1,2 - 1,2 pontértékben. A tanszék oktatói is kaptak előadói felkéréseket e Ph.D. kurzusra. A kurzus ünnepélyes diplomaosztó eseményén 36 fő vehette át a „Bizonyítvány"-t 2009 júniusában.

A tanfolyamokrara egyetemünkről kísérletvezetők, különböző kutatási témákban résztvevő diplomások és Ph.D. hallgatók jelentkeztek.

A *2010/2011.* tanévben újabb tanfolyam szervezése történt a kísérletvezetők számára, mely szintén akkreditálva lett a PhD hallgatóknak is. 2011. november 2-án került sor az ünnepélyes diplomaosztóra, a DE MÁB valamennyi tagja megjelent. Furka Professzor köszöntő beszédét követően az okleveleket Prof. Dr. Mikó Irén a Laborállat-tudományi Társaság alelnökével adta át a 47 résztvevőnek.

A EU-conform diplomával rendelkező kísérletvezetők *kötelező éves továbbképzései* is megtörténtek legtöbbször Dr. Gyertyán István, az Állatkísérletes Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) elnökének előadásaival. Így pl. 2011. december 14-én az Auguszta Központ tantermében tartott továbbképzésnek 95 résztvevője volt.

Bármely DE MÁB program szervezésében – Furka Professzor Úr kérésére – Tanszékünk munkatársai is részt vettek nemcsak előadóként, de technikai szervezőként is, vetítési lehetőséget, teremhasználatot és teremfelügyeletet is biztosítva.

260. ábra Életképek a 2003–2012. között tartott A „Laborállat-tudomány és kísérlettervezés" „EU-C" típusú tanfolyamokról

260. ábra folyt. Életképek a 2003–2012. között tartott A „Laborállat-tudomány és kísérlettervezés" „EU-C" típusú tanfolyamok ünnepélyes diplomaosztás pillanatairól (felső 2 sor). Dr. Gyertyán István az ÁTET elnökének továbbképző előadása az EU „C" bizonyítvánnyal rendelkezőknek a 2010/63-as EU irányelv gyakorlati kihatásairól. Prof. Furka István DEMÁB elnök köszöntője (3–4. sor)

A DE MÁB elnöki teendői mellett Furka Professzor Úr folyamatosan képviselte egyetemünket az Állatvédelmi Tanácsadó Testületben (ÁTT), mint testületi tag, az ÁTT 9 tagú Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanácsában (ÁTET) elnökhelyettesként, valamint az MTA Osztályközi Állatkísérleti Tudományos Bizottságában (ÁKTB), majd újabb nevén az MTA Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottságában (ÁOÁB) mint osztályközi elnök. Debrecenben is volt kihelyezett ÁTET ülés 2007-ben [261. a)-b) ábra], míg 2011-ben az Állatvédelmi Tudományos Etikai Tanács (ÁTET), Állatkísérleti Tudományos Bizottság (ÁKTB), Debreceni

Egyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság (DEMÁB) összevont ülése is megrendezésre került [261. c)-d) ábra].

Az állatvédelem területén végzett országos munkásságáért Prof. Dr. Furka István 2008. március 26-án a Laborállat-tudományi Társaság „*Kállai László díj*" elismerésben részesült. Hasonló jellegű tevékenységéért 2013-ban Mikó Irén is „*Kállai László díj*"-*ban* részesült [261. e)-f) ábra].

A 2013. április 15-től hatályos 40/2013. (II.14.) kormányrendelet alapján a DE MÁB neve Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatjóléti Bizottságra változott.

261. ábra Életképek **a)-b)** a kihelyezett ÁTET ülés Debrecenben 2007. szeptember 5-6. még a régi „Felső-ház"-ban- és **c)** 2011. június 14-én ÁTET, ÁKTB, DE MÁB összevont ülés az új „Felső ház" Könyvtárában. **d)** az azt kövdető Tudományos előadások a Nagy oktatóteremben. **e)-f)** A „Kállai László-díj"

UTÓ-GONDOLATOK AZ ORVOSTANHALLGATÓK OKTATÁSÁHOZ

A könyv befejezéséhez közeledve belém villant, hogy most vagyok 50 éve a pályán, hisz készülök az „Aranydiploma" átvételére szeptember végén vagy október elején.

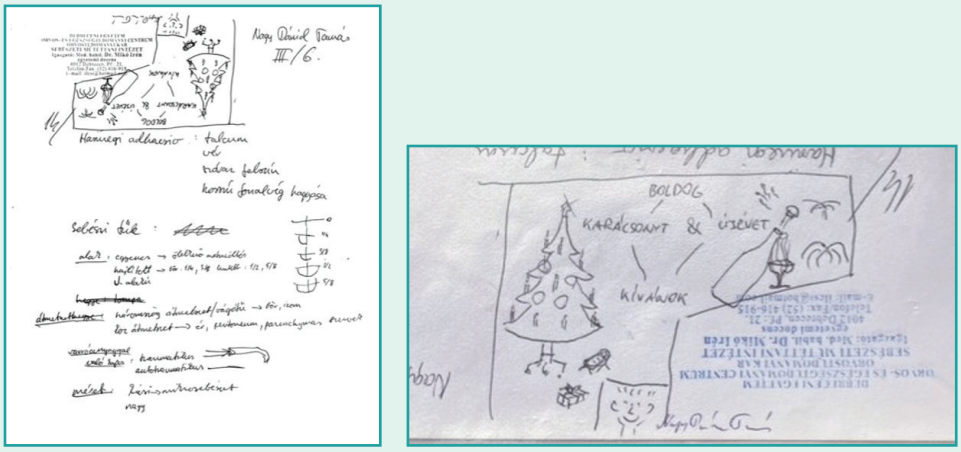
Ebben az 50 évben számomra és szerzőtársam, egyben hű társam, Furka István számára is meghatározó volt a hallgatók ragaszkodása, szeretete.

Nyilván ez azért is lehetett, mert feltételezhetően a hallgatók is kaptak tőlünk valamiféle útravalót választott hivatásukhoz.

Úgy gondoltam magamban – hisz most már ebben a kérdésben sajnos csak egyedül dönthetek – hogy egy-két levelet, vagy hallgatói elismerést az intézettörténeti könyv ezen részéhez ide tennék be. Ezek mindennél többet jelentettek számunkra.

Hallgatói visszajelzés modern szóval „feed-back" a félévi évközi írásbeli beszámoló során:

Ennek a karácsonyi és újévi köszöntésnek előtörténete van. Az első évközi írásbeli beszámoló kapcsán, ez a hallgató rövid, elismerő véleményt írt Intézetünk munkájáról, és azt is odatette a végére, hogy ő ezt leírta, úgysem fogja elolvasni senki, de azért ide írja még a telefonszámát is. Nekem szokásom volt, hogy a beszámoló estéjén már kijavítottam a dolgozatokat. Így még aznap este visszahívtam a hallgatót. Így kezdődött, az azóta is tartó kapcsolatunk Nagy Dániel akkori orvostanhallgatóval… És így született egy köszöntés a második írásbeli beszámoló kezdőlapjára (262. ábra).

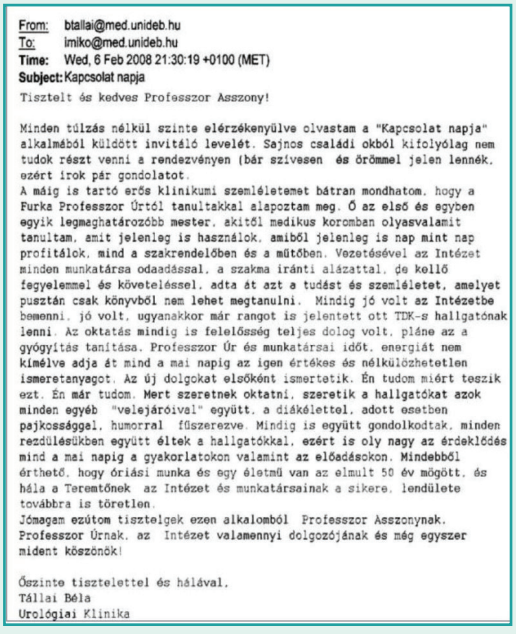

262. ábra Kedves karácsonyi-újévi kívánságok az írásbeli dolgozaton

Szeretném a kedves Olvasókkal megosztani egy másik volt diákkörös hallgatónk véleményét is, aki az 50 éves tudományos diákköri találkozónkra nem tudott eljönni, de e-mailben köszönte meg azt, amit tőlünk kapott [263. a) ábra].

Angol nyelvű oktatásunkkak kapcsolatos hallgatói értékelés:

Az angol nyelvű képzés talán egy fokkal nagyobb feladatot ró mindig az oktatókra, hisz különböző országokból, különböző szokásokkal jönnek a hallgatók, de az közös bennük, hogy minél többet el szeretnének sajátítani az egyetemen. A mi tárgyainkat különösképpen szerették és szeretik a mai napig is. Ezért is különösen kedves volt ez a levél, amely 2002-ben érkezett Furka professzor úrnak és nekem, mint intézetigazgatónak címezve. Ennek tartalmát szeretném most megosztani a kedves Olvasókkal [263. b) ábra].

From: btallai@med.unideb.hu
To: imiko@med.unideb.hu
Time: Wed, 6 Feb 2008 21:30:19 +0100 (MET)
Subject: Kapcsolat napja

Tisztelt és kedves Professzor Asszony!

Minden túlzás nélkül szinte elérzékenyülve olvastam a "Kapcsolat napja" alkalmából küldött invitáló levelét. Sajnos családi okból kifolyólag nem tudok részt venni a rendezvényen (bár szívesen és örömmel jelen lennék, ezért írok pár gondolatot.
A máig is tartó erős klinikumi szemléletemet bátran mondhatom, hogy a Furka Professzor Úrtól tanultakkal alapoztam meg. Ő az első és egyben egyik legmeghatározóbb mester, akitől medikus koromban olyasvalamit tanultam, amit jelenleg is használok, amiből jelenleg is nap mint nap profitálok, mind a szakrendelőben és a műtőben. Vezetésével az Intézet minden munkatársa odaadással, a szakma iránti alázattal, de kellő fegyelemmel és követeléssel, adta át azt a tudást és szemléletet, amelyet pusztán csak könyvből nem lehet megtanulni. Mindig jó volt az Intézetbe bemenni, jó volt, ugyanakkor már rangot is jelentett ott TDK-s hallgatónak lenni. Az oktatás mindig is felelősség teljes dolog volt, pláne az a gyógyítás tanítása. Professzor Úr és munkatársai időt, energiát nem kímélve adja át mind a mai napig az igen értékes és nélkülözhetetlen ismeretanyagot. Az új dolgokat elsőként ismertetik. Én tudom miért teszik ezt. Én már tudom. Mert szeretnek oktatni, szeretik a hallgatókat azok minden egyéb "velejáróival" együtt, a diákélettel, adott esetben pajkossággal, humorral fűszerezve. Mindig is együtt gondolkodtak, minden rezdülésükben együtt éltek a hallgatókkal, ezért is oly nagy az érdeklődés mind a mai napig a gyakorlatokon valamint az előadásokon. Mindebből érthető, hogy óriási munka és egy életmű van az elmult 50 év mögött, és hála a Teremtőnek az Intézet és munkatársainak a sikere, lendülete továbbra is töretlen.
Jómagam ezúton tisztelgek ezen alkalomból Professzor Asszonynak, Professzor Úrnak, az Intézet valamennyi dolgozójának és még egyszer mindent köszönök!

Őszinte tisztelettel és hálával,
Tállai Béla
Urológiai Klinika

June 28th, 2002

For –
Prof. Irén Mikó
Prof. István Furka
Dept. of Operative Techniques and Surgical Research

Dear Professors!

This letter is on behalf of the foreign 3rd year students.

We would like to thank you and express our gratitude to you and to the entire BST staff for a great and inspiring course.

Your theoretical and practical lessons allowed us to peak into the fascinating and diverse world of surgery, and gave us the basic knowledge to deal with life-threatening situations.

We appreciate the devotion and the hard work that the entire operating-room staff put in order for us to learn (especially since on Friday mornings it is not so easy!).

We wish you many more healthy and successful years.

Thank you again,

3rd year students
Class 2001-2002

Vice President of the FMSA

263. ábra a) Egy korábbi hallgatónk köszönő levele: **b)** Az angol nyevű oktatásban résztvevő külföldi hallgatók köszönő levele 2002-ben Mikó Irénhez és Furka Istvánhoz

Talán a hallgatók iránti elkötelezett oktatási tevékenységet is méltányolta a Mikó Irén Professzornak adományozott „A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett” kitüntető cím [264. a)-b) ábra].

És az igazi hallgatói elismerés mindkettőnk számára talán 2018-ban érkezett el, amikor megkaptuk „*A Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete „Mindenkori Tiszteletbeli Tagja*” című elismerést.

Azt hisszük, hogy ennél nagyobb elismerés oktatót nem érhet.

264. ábra a)-b) „A Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett” Mikó Irénnek 2009-ben. **c)** A kitüntetés átvétele a Debreceni Egyetem Évnyitó Ünnepségén. **d)-e)** A Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete (DOE) „Mindenkori Tiszteletbeli Tagja” című elismerés Mikó Irénnek és Furka Istvánnak 2018-ban

Egy kicsit előreszaladtunk a történetiségben, hisz ez a tény az intézettörténeti könyvben csak később következne, de úgy éreztük mindketten, hogy valahogy e fejezet lezárásához jobban illő [264. d)-e) ábra].

SZAKORVOSKÉPZÉSBEN, SEBÉSZREZIDENS TÖRZSKÉPZÉSBEN RÉSZVÉTEL

A Tanszék jelentős oktatási tevékenységet végzett a *postgraduális* képzés keretein belül is. Az oktatási rektorhelyettes felkérésére intézetünk is részt vett a sebészeti jellegű klinikák egyeztető tárgyalásán a sebészeti és egyéb manuális szakmák (urológia, nőgyógyászat, gyermeksebészet, idegsebészet, traumatológia, orthopédia, szívsebészet, radiológia, fej-nyak sebészet) új szakvizsga követelmény rendszerének összeállításában.

1999 októberétől az új szakorvosképző programban a 36/1999. (VIII. 13.) sz. Eü.M. rendelet alapján a sebészeti törzsképzési programban a sebészeti alapdiszciplínák keretén belül vettünk részt évente *két-két hetes* ***„Műtéttani gyakorlatok" törzsanyag képzéssel***, valamint fakultatív programként a laparoszkópos beavatkozások-, a sebészeti varrógépek alkalmazásáról szóló alapismeretek- és a mikrosebészeti alapok oktatásával. (265. ábra).

A rezidensi törzsképzési program koordinátora, szakmai irányítója Furka István professzor volt.

A Műtéttani alapok *törzsanyag előadói* Furka István és Mikó Irén voltak, s ketten láttak el *mentori* feladatokat is. Tanszékünk valamennyi kinevezett oktatója *tutor*ként vett részt az oktatásban.

Szakmaspecifikus előadások megtartására a DE OEC részéről felkértük Sápy Péter klinika igazgatót (máj, pancreas sebészet), Póka Róbert egyetemi docenst (nőgyógyászat), Flaskó Tibor klinika igazgatót (urológia), Altorjay István tanszékvezetőt (gastroenterológiai endoszkópia), míg külső előadókként Mátyás Lajos osztályvezető főorvost (érsebészet), Szokoly Miklós főigazgató helyettest (traumatológia), Bakay András főorvost (orthopédia), Gamal Eldin Mohamed docens urat (minimális invazív sebészet – egynapos sebészet), Svéd László tábornok urat, főigazgató-helyettest, Vekerdy Zoltánt, Ifj. Záborszky Zoltánt, Orgován Györgyöt (honvédorvos- és katasztrófa medicina) témakörökben.

Szakmaspecifikus gyakorlatvezetők ebben a periódusban: Prof. Dr. Sápy Péter, Prof. Dr. Póka Róbert, Dr. Flaskó Tibor, Szokoly Miklós voltak.

2004 januárjától a szak- és továbbképzési centrumelnök-helyettes Úr, valamint a Sebészi Grémium kérésének megfelelően *három hetessé bővült a törzsképzési program* ideje, ahol a korábbi programon túl, az egyes sebészi ágazatoknak megfelelően országosan elismert szakemberek tartottak egy-egy napos szakmaspecifikus továbbképzést a rezidens hallgatóknak.

A rezidensképzést az alábbi oktatók biztosították Tanszékünk részéről 2005-től:
Mentorok: Prof. Dr. Furka István és Prof. Dr. Mikó Irén,
Tutorok: Németh Norbert, Pető Katalin, Takács E. Ildikó, Bráth Endre, Lesznyák Tamás
Előadók a Sebészeti Műtéttani Tanszék részéről 2000–2013. között:
Furka István és Mikó Irén, majd 2012-től újabb előadóként Németh Norbert is.

2013 januárjától már *4 hetessé változtak ezek a törzsképzési programok.*

2005–2013 között folyamatosan bővítettük mind a DE OEC, mind a külső előadók körét, a már korábban is felkért előadások mellett számos szakmaspecifikus ismeretet is beépítve a tananyagba (266. ábra).

Szakmaspecifikus előadások-előadók:
Sebészet: Prof. Dr. Damjanovich László intézetigazgató (colorectalis sebészet), Dr. Sz. Kiss Sándor, a későbbiekben Dr. Takács István tanszékvezetők (mellkassebészet), Dr. Kanyári Zsolt egyetemi adjunktus (laparoszkópos lépsebészet), Dr. Szentkereszty Zsolt egyetemi adjunktus (acut pancresas sebészete) DE OEC részéről. *Külső előadók*: Prof. Dr. Sándor József – Budapest (legújabb sebészeti technikák), Dr. Szegedi Zoltán osztályvezető főorvos – Debrecen (laparoszkópos gyakorlati ismeretek), Dr. Bezsilla János, Dr. Botos Ákos, Dr. Sikorszky László főorvosok – Miskolc, Dr. Svébis Mihály kórházigazgató, sebészeti osztályvezető – Kecskemét (haladó laparoszkópos sebészeti ismeretek), Dr. Bende János sebész főorvos – Budapest (kóros kövérség sebészete), Dr. Tamás Róbert osztályvezető főorvos – Budapest (plasztikai- és rekonstrukciós sebészeti ismeretek), Dr. Svéd László tábornok, főigazgató-helyettes – Budapest (honvédorvostan-katasztrófamedicina)
Urológia: Dr. Farkas Antal egyetemi adjunktus DE OEC részéről. Külső előadók: Dr. Szabó Zoltán osztályvezető főorvos – Kecskemét (nyitott urológiai műtéti beavatkozások)
Képalkotó eljárások: Prof. Dr. Galuska László (nukleáris medicina módszerek), Prof. Dr. Péter Mózes (radiológia)
Aneszteziológiai és intenzív terápiás ismeretek: Dr. Hallay Judit egyetemi docens.
Külső előadók: Dr. Janecskó Mária egyetemi docens – Budaörs (egynapos sebészeti beavatkozások aneszteziológiai és intenzív terápiás ismeretei), Dr. Csomós Ákos klinikaigazgató-helyettes – Budapest.
Kórházhigiéne és infekciókontroll ismeretek: Dr. Orosi Piroska tanszékvezető
Traumatológiai szakmaspecifikus blokk: Dr. Ács Géza, Dr. Molnár László, Dr. Kiss Sándor, Dr. Molnár Attila, Dr. Papp Tamás, Dr. Horkay Péter, Dr. Németh Árpád, Dr. Juhász Imre, Dr. Petri Attila

Szakmaspecifikus gyakorlatok vezetői:
2005–2013 között folyamatosan bővítettük a gyakorlatvezetők körét a már korábban is felkért gyakorlatvezetők mellett:

Sebészet: Dr. Szegedi Zoltán főorvos, Dr. Takács István, Dr. Szentkereszty Zsolt egyetemi adjunktusok, Dr. Pósán János, Dr. Kotán Róbert egyetemi tanársegédek

Nőgyógyászat: Dr. Póka Róbert

Urológia: Dr. Szabó Zoltán osztályvezető főorvos, címzetes egyetemi docens és Dr. Domján Zsolt főorvos – Kecskemét, Dr. Farkas Antal egyetemi adjunktus

Traumatológia: A Kenézy Kórház Speciális Oktató Központjába lett áthelyezve

Mikrosebészet: Tóthmartinez Adrienne főorvos (Debrecen)

Szakmai termékbemutatót tartottak:

Dr. Kövér József – Takeda-Pharma Kft., Túri Enikő, Bakai Mónika – Johnson&Johnson Kft., Dede Tünde – Anamed Kft., Gadanecz András – SurgiCare Kft., Vilmányi Mária – Variomedic Kft., Dr. Szőllősi Mariann

265. ábra **a)** A rezidensi törzsképzési program koordinátora Furka István és Mikó Irén intézet igazgató, a képzés másik mentora indított egy tanfolyamot **b)** a résztvevő rezidenseknek. **c)** Száraz-tréning gyakorlatokat követően **d)** csak hibátlan csomózási és varrattechnikát bemutatva kezdhették el a hallgatók a műtői gyakorlatokat. **e)-f)** Műtéttani gyakorlatok altatott kísérleti állatokon. **g)** Tanszéki oktatóink a rezidens hallgatókkal 2004-ben (balról jobbra): Bráth Endre, Ács Gábor, Mikó Irén, Furka István, Pető Katalin, Incze Dénes, Németh Norbert

266. ábra A rezidensi törzsképzési program előadói, szakmai termékek bemutatói

Ezen oktatási formához **a három vidéki egyetem Sebészeti Műtéttani Intézetei konzorcionális összefogása** révén, a Magyar Sebész Társaság Vezetőségének támogatását is élvezve, sikeres EU pályázatot (HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0) nyertünk el *„Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer" címmel* a 2005-2006. évre. Ennek eredményeképpen klinikai gyakorlótereink műszerezettségét egységesen bővíteni tudtuk a minimálisan invazív sebészeti technikák (laparoszkópia, mikrosebészet) oktatásához, egységesítve egyuttal az oktatási anyagot is a sebész rezidens képzés általunk eddig oktatott törzsanyagához. Az így egységesített oktatási anyagok 2006-ban „Nagyított sebészet", illetve „Magnified surgery" címmel könyvformában is megjelentek (267. ábra).

267. ábra Életképek a sebész rezidensi törzsképzésről: **a)-c)** Mikrosebészeti alapgyakorlatok Prof. Furka István, Dr. Hevér Timea, Dr. Mátyás Lili és Dr. Tóth-Martinez Adrienn irányításával még a régi „Felső ház"-ban. **d)-f)** és az új „Felső ház" Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központjában. **g)-i)** Laparoszkópos alapismeretek száraz-tréning-, biomodell- és állatkísérletes beavatkozásai. **j)-l)** A HEFOP pályázat során a konzorcium tagok által együttesen készített „Nagyított sebészet" és a „Magnified surgery" jegyzetek az egységes program szerinti sebész rezidensi törzsképzés oktatásához

Ez az EU-s HEFOP pályázat számtalan írásos és szóbeli beszámolási kötelezettséggel is járt intézetünk részéről, melyeket igyekeztünk csokorba fogni, bepillantást engedve egy ilyen oktatási fejlesztés program szigorú követelmény rendszerébe is:

Beszámolók a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XX. Jubileumi Kongresszus I. Oktatási Kerekasztal Konferenciáján – 2005. szeptember 8–10. Hajdúszoboszló:
Mikó I.: A debreceni rezidensképzési program (referátum).
Furka I.: A vidéki orvoskarok sebészeti műtéttani oktatása – a rezidensi vélemények elemzése (referátum).

Beszámolók a Debrecenben szervezett II. Oktatási Kerekasztal Plenáris Ülésén – 2006. december 21. Debrecen:
Mikó I.: Általános értékelés a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 „Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer" projektről „A sebészeti gyakorlati alap- és szakképzés tapasztalatai a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 pályázat kapcsán".
Furka I.: Áttekintés a rezidens- és szakorvosképzés keretében rendezett mikrosebészeti és laparoscopos oktatás helyzetéről „A sebészeti gyakorlati alap- és szakképzés tapasztalatai a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 pályázat kapcsán".

Beszámolók a Debrecenben „A sebészeti gyakorlati alap- és szakképzés" tapasztalatai a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 pályázat kapcsán *szervezett III. Oktatási Kerekasztal Plenári Ülésén - 2007. február 17. Debrecen:*
Furka I.: Oktatói tapasztalatok, mint a műtéttani törzsképzési program vezetője.
Mikó I., Németh N.: A DE OEC Sebészeti Műtéttani Tanszéken a sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer HEFOP projekt 2 éves periódusának (2005. január 1. - 2006. december 31.) összefoglalása.
Pető K.: Oktatói tapasztalatok, mint a műtéttani törzsképzési program tutora.
Bráth E.: Oktatói tapasztalatok, mint a műtéttani törzsképzési program tutora.
Takács E.I.: A nyilvánosság tájékoztatása: a két év összefoglalása.
Ványolos E.: Tapasztalatok összegzése a műtői szakdolgozók részéről.

A Pécsett rendezett MST Kísérletes Sebészeti Szekció XXI. Kongresszusán 2007. június 1-jén „Oktatási Kerekasztal" konferencia volt a rezidensképzés tapasztalatairól Boros Mihály, Mikó Irén, Wéber György intézetvezető professzorok, valamint az MST részéről Oláh Attila és a Sebész Szakmai Kollégium részéről Jakab Ferenc professzorok képviseletével.

Referátum a Magyar Sebész Társaság Sebészeti Endoszkópos Szekció XII. Kongresszusán 2007. október 26–27. Sárvár:
Mikó I.: A minimálisan invazív technikák oktatásának tapasztalatai a DE OEC-n a 2007. évi sebész rezidens oktatás „Műtéttani alapismeretek" törzsképzés kapcsán.

Ezen kötelező jellegű beszámoló üléseket, kerekasztal megbeszéléseket a pályázat befejezését követően még öt évig volt szükséges megszervezni és rezidensképzési tevékenységünket ilyen formában is bemutatni. Ezen további üléseket e könyv már nem mutatja be.

FOLYAMATOS ORVOSTOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAMOK

A Tanszék a már korábban a Furka István Professzor igazgatása alatt akkreditált 6 továbbképzési programja mellett 3 újabb programot is meghírdetett s ezen intézetvezetői periódus végére már 9 *folyamatos orvostovábbképzési* programot tudtunk rendszeresen meghirdetni. Ezek a következők voltak:

1. „Műtéttani tréning, a sebészeti beavatkozások néhány alaptípusa" **– 32 kreditpont**
2. „Mikrosebészeti alapismeretek és gyakorlatok" **– 50 kreditpont**
3. „Laparoscopos cholecystectomia. Alapismeretek gyakorlati elsajátítása kísérleti állatokon" – **16 kreditpont**
4. „Speciális laparoscopos sebészeti beavatkozások elsajátítása kísérleti állatokon. Továbbképzés a sebészeti laparoscopos beavatkozások elsajátítására" **– 16 kreditpont**
5. „Speciális laparoscopos sebészeti beavatkozások elsajátítása kísérleti állatokon. Továbbképzés az urológiai laparoscopos beavatkozások elsajátítására" **– 16 kreditpont**
6. „Újabb ismeretek a sebészeti varróanyagokról" **– 16 kreditpont**
7. „A családorvosi praxis műtéttani alapjai" **– 32 kreditpont**
8. „Invazív és műtéti beavatkozások sürgősségi és katasztrófa körülmények között" – **32 kreditpont**
9. „Szövetragasztó anyagok és bioplasztok használata a sebészeti beavatkozások során" – **16 kreditpont**

SEBÉSZETI INTÉZETTEL KÖZÖS ORVOSTOVÁBBKÉPZÉSEK

Prof. Dr. Damjanovich László irányításával Tanszékünk is részt vett a sebészek számára szervezett „*Tápcsatorna és a mellkassebészet aktualitásai, sebészeti varrógépek alkalmazása*" című, a DE OEC Sebészeti Intézet és Ethicon Endo-Surgery közös továbbképző tanfolyamán. 2009. május 15-én délután Prof. Dr. Furka István vezetésével Tanszékünk valamennyi munkatársának részvételével lebonyolításra került a kurzus gyakorlati része, mely során a résztvevők a gyomor-bél traktus biomodelleken a különböző típusú sebészeti varrógépek alkalmazását gyakorolhatták.

A Sebészeti Intézettel ugyancsak közösen rendeztük meg 2009. június 26–28. között a sebészeti varrógépek alkalmazásával kapcsolatos „*Frankenman International sebészeti varrógépek alkalmazása*" továbbképző tanfolyamát a Frankenman International Introductory cég munkatársai számára. Tanszékünk Prof. Dr. Furka István és Dr. Bráth Endre irányításával a gyakorlati képzést szervezte meg, mely során a résztvevők biomodelleken és élő szöveteken végeztek különböző, a gastrointestinalis traktuson történő műtéti beavatkozásokat.

A kurzus sikerét jelezte, hogy a cég a Debreceni Egyetem Sebészeti Intézetét választotta európai képző-központjává és negyedévente itt tervezte megszervezni 5 napos továbbképző tanfolyamait, a kurzusokon a másfél napos gyakorlati képzést a továbbiakban is tanszékünk műtőiben lebonyolítva.

Prof. Dr. Damjanovich László irányításával Tanszékünk ismét részt vett a sebészek számára meghirdetett újabb továbbképző kurzusokon: 2010. május 14-én „*Colorectalis és hernia workshop*" – a Covidien Hungary Kft. szervezésében; 2010. november 4-én „*Haladó laparoszkópos műtéti bemutató és műtéti gyakorlatok állati szöveteken*" – Johnson&Johnson Ethicon Endo-Surgery szervezésében. Prof. Dr. Furka István vezetésével Tanszékünk valamennyi munkatársának részvételével lebonyolításra került a kurzus gyakorlati része, mely során a résztvevők altatott sertéseken, gyomor-bél traktus biomodelleken a különböző típusú sebészeti varrógépek alkalmazását gyakorolhatták (268. ábra).

268. ábra Életképek a Sebészeti Intézettel közösen szervezett orvostovábbképző tanfolyamok műtőinkben történő gyakorlati képzéséről

TANSZÉKI OKTATÁST SEGÍTŐ TANANYAGOK KÉSZÍTÉSE

Az intézetigazgatói periódusban elkészített syllabus-típusú egyetemi jegyzetek, egyetemi tankönyv részletek, illetve egyetemi tankönyvek listája.

1. Furka I.: Műtéttani alapok. In: A sebészet és traumatológia tankönyve Eds: Flautner L., Sárváry A., Budapest, Semmelweis Kiadó, 2003. pp. 3-9.
2. Mikó I., Furka I.: Műtéttani alapismeretek (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2004. ISBN 963 9070 972
3. Mikó I., Furka I.: Basic Surgical Techniques (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2004. ISBN 963 4728 065
4. Mikó I., Furka I.: Műtéttani alapismeretek a Fogorvostudományi Kar hallgatóinak (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 572
5. Mikó I., Furka I.: Basic Surgical Techniques for Students of Dentistry Program (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 599
6. Furka I., Mikó I.: Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeret a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatói részére (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 645
7. Furka I. Mikó I.: Mikrosebészet. Mikrosebészeti alapok (egyetemi jegyzet). Debrecen, 2006. ISBN 963 9070 653
8. Mikó I. Furka I.: Műtéttani alapismeretek. Általános Orvostudományi Kar hallgatói részére (egyetemi jegyzet). 2. bővített kiadás. Debrecen, 2007. ISBN 978 963 9070 72 1
9. Mikó I., Furka I.: Basic Surgical Techniques. Faculty of Medicine (egyetemi jegyzet). 2nd (enlarged) edition. Debrecen, 2007. ISBN 978 963 9070 73 8
10. Mikó I., Furka I.: Műtéttani alapismeretek (egyetemi jegyzet). Harmadik bővített kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2011. ISBN 978 963 318 135 5
11. Mikó I., Furka I.: Basic Surgical Techniques (egyetemi jegyzet). Third enlarged edition. Debrecen University Press, 2011. ISBN 978 963 318 145 4
12. Furka I. Mikó I.: Mikrosebészet. Mikrosebészeti alapok (egyetemi jegyzet). Második bővített kiadás. Debrecen, 2011. ISBN 978 963 318 146 1
13. Furka I., Mikó I.: Műtéttani alapismeretek (tankönyv). Debrecen University Press, Debrecen, 2012. ISBN 978 963 318 257 4

KUTATÁSI TEVÉKENYSÉG, KUTATÓCSOPORTOK, TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK, SZAKMAI KAPCSOLATOK

A Sebészeti Műtéttani Tanszék tudományos tevékenysége igen sokrétű volt, mely részben a tanszék saját – OTKA, ÉTT, TéT, NKTH pályázatokkal támogatott – kutatási témáiból, részben a tanszékünkkel kollaborációban végzett klinikai jellegű kutatásból, valamint az egyetemünk Doktori Iskolájához – kezdetben a Sejt- és molekuláris biológia: Sejtek és szövetek molekuláris működésének tanulmányozása ép és kóros körülmények között, 8. sz. doktori programhoz –, majd a későbbiekben a Klinikai Orvostudományi Doktori Iskola (KODI) programjához csatlakozó nappali-, levelező-, vagy egyéni képzésben résztvevő Ph.D. hallgatók kutatásaiból tevődött össze.

Akár saját kutatásaink, akár a különböző klinikai együttműködésekben végzett kutatásaink témája is mindig a betegágytól kiinduló volt.

Számos kutatási téma az előző intézetigazgatói periódusról húzódott át, folytatva a szisztematikus kutatómunkát, de számos új kutatási téma is elindult a szakmai kívánalmaknak megfelelően, de minden esetben a kutatási-kutatói elvek egyazonosok voltak a korábbiakkal.

Így a megfelelő kísérleti modell megválasztásával, a kapott eredmények kritikus értékelésével **számos újszerű sebésztechnikai megoldást sikerült a klinikai gyakorlat számára, a beteg ember gyógyítására ajánlani** a vese-, a hasnyálmirigy-, a máj-, a vékonybél- és a lépsebészet területén, valamint az idegsebészeti-, a laparoszkópos- és a mikrosebészeti beavatkozások kapcsán is.

Ezen kutatási eredményekre több sebészi, illetve urológiai és nőgyógyászati szakkönyv, kézikönyv és módszertani levél is hivatkozott.

V. táblázat. Az intézet kutatási témái 2000–2013 között

Kutatási témák	**Témavezető**/Résztvevők
experimentális urológia - vese revascularisatio	**Furka István** Lesznyák Tamás
experimentális sebészet • lépmegtartó műtétek összehasonlító vizsgálatai - beagle program – komplex vizsgálatok - egér program – immunológiai vizsgálatok • ischaemia-reperfusiós (I/R) kutatások - végtag I/R - végtag amputátumok I/R - vese I/R - vékonybél I/R - máj I/R - muscolocutan szabadlebenyek • újabb műtéti lehetőségek - oesophagus – prevascularisatio cseplesz lebennyel - ileocoecalis billentyű - nyelőcső, gyomor süllyesztett anastomosisok	**Mikó Irén** Furka István Sajtos Erika Sipka Sándor **Mikó Irén** Németh Norbert Szokoly Miklós Pető Katalin Bráth Endre Furka Andrea Tamás Róbert **Mikó Irén** Pap Szekeres József Cserni Tamás Szűcs Géza
minimálisan invazív sebészet • mikrosebészeti kutatások - mikrokeringés - arterio-venosus shunt-ök - porto cavalis shunt-ök - aorta leszorítások – I/R - haemoreológiai mésőmódszerek standardizálás • laparoszkópos sebészeti kutatások • laparoszkópos urológiai kutatások - vese resectiók laparoszkópos módszer – Salgótarján	**Furka István / Mikó Irén** **Németh N.** Hevér Timea Klárik Zoltán **Takács E. I.** / Mátyás Lili Kiss Ferenc **Gamal E. M.** / Szabó Gy. **Szabó Zoltán** Domján Zsolt
klinikai kollaborációk - pancreas- és májsebészet – Sebészeti Klinika - idegsebészeti kutatások – Halle/Wittenberg - idegsebészeti kutatások – Idegsebészeti Klinika - laryngeal izom reinnervatio – Fül-, Orr-, Gégeklinika - vese resectiók nyitott módszer – Salgótarján - nyelőcsőpótlás cryopreservált trachea grafttal – Sz.fehérvár - ureter neoimplantáció – Urológiai Klinika - acut pancreatitis program – Sebészeti Intézet - sugárterápiás kezelések, egér-program – Sugárterápia	 **Sápy Péter /** Furka Andrea **Menzel**, Soukup, Klause **Csécsey György** **Sziklai István** / Tóth A. **Szabó Zoltán** **Altorjay Áron /** Juhász A. **Furka István /** Csízy István **Sápy Péter** / Kotán R. **Szluha K.** / Furka Andrea

* Vastagbetűs a fő kutatási témák és a témavezető jelölése

A lépmegtartó műtéti technikák összehasonlító vizsgálatait összefogó kutatási munkánk során -melyeket *beagle* kutyákon végeztünk- bíztató eredményeket értünk el [269. a)-d) ábra]. Ezeknek a vizsgálatoknak a lényege a léphiányos állapotok szövődményeinek kivédése a sérült, de egyébként betegségmentes lép megtarthatóságának – kellő sebészi biztonság melletti – vizsgálata volt.

A lép filtrációs funkciójának követésére az általunk bevezetett haemorheologiai mérőmódszerek terén új eredmények születtek a vörösvérsejt deformabilitás vizsgálatának kétféle módszerrel (filtrometria, ektacytometria) való összehasonlító elemzése során, továbbá a leukocyta antiszedimentációs ráta, valamint a fiatalabb és idősebb vörösvérsejt-populációk szeparálása után azok aggregatiós tulajdonságainak összehasonlítása révén [269. e)-g) ábra].

A lép immunológiai funkcióját IL-6, IgG, IgM és complement szint meghatározásokkal ellenőriztük a Regionális Immunológiai Laboratóriummal való kollaborációban.

A lépmegtartó műtéteket követően – a Nukleáris Medicina Intézettel együttműködve – a lép morfológiai és funkcionális változásának követésére a noninvazív direkt/indirekt izotópdiagnosztikai (planáris gamma camera, SPECT) *statikus és a dinamikus SPECT* vizsgálatokat vezettük be részben: a funkcionáló lépszövet kimutatására, a jövőbeni lép-autotranszplantált betegek vizsgálatára is, részben: a funkcionáló lépszövet mennyiségének meghatározására különböző mértékű lép-resectiók és lép-autotransplantatiók során.

Párhuzamosan a resecált- és az autotranszplantált lépszövetek *laparoszkópos ellenőrzése* is megtörtént. Ezt követően szövetmintákon *fénymikroszkópos-, elektronmikroszkópos-*, valamint az *inprint cytologiai* vizsgálatait is elvégeztük az Anatómiai Intézettel és a II. számú Belgyógyászati Klinikával együtt. A hypo-aspleniás állapot következményeinek mikroszkópos vizsgálata a máj, vese, bél, pancreas, tüdő, szív vonatkozásában is megtörtént.

*Új morphologiai képalkotási módszer*t is bevezettünk: a hasi szervek új, speciális műgyanta feltöltéses vizsgálatára, majd ezt követően: a maradék lépszövet, az autotranszplantált lépszövet és a máj érhálózatának vizsgálatára nagyfelbontású *Nano-SPECT/CT*-vel.

Egyúttal a lépszövetből, a szisztémás keringésből, valamint a csontvelőből vett mintákból a *haemo- és lymphopoeticus őssejtek jelenlétét és funkcióképességét* is vizsgáltuk a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézettel együttesen.

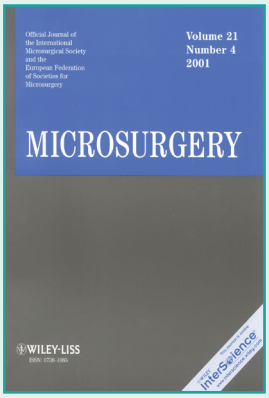
A lépmegtartást szolgáló, munkacsoportunk által kidolgozott lép-autotranszplantatio technikáját eddig közel 200 betegen alkalmazták hazánkban. A Furka-féle

lépmegtartó műtéti megoldás klinikai alkalmazhatóságára a lép sebészi megbetegedéseivel foglalkozó egyik amerikai kézikönyvön kívül egy 2001-ben megjelent magyar szakkönyv is hivatkozik (lásd korábbi 184. ábra).

269. ábra Lép autotranszplantáció kísérletek nagyállatmodellen:
a) Furka István és Mikó Irén professzorok **b)** Dr. Furka Andrea és Prof. Furka István, **c)** Furka professzor, Dr. Klárik Zoltán és Dr. Kiss Ferenc operálnak, Ványolos Erzsébet műszerel. **d)** Az ún. lépkötény technika műtéti dokumentációja. Laboratóriumi összehasonlító vizsgálatok végzése a kísérlet sorozathoz: **e)** Németh Norbert, Földesi Rita, Bráth-Gulyás Adrienn, **f)** Dr. Tóth Enikő, Dr. Klárik Zoltán, **g)** Dr. Kiss Ferenc

Lépsebészeti kutatások mikrosebészeti módszerrel is történtek, kidolgozva Furka professzor úr révén a lép-autotranszplantáció mikrosebészeti technikáját további immunológiai kutatások számára is a London/Ontario/Kanada, Kísérletes Sebészet, Mikrosebészeti Centrummal együttesen Prof. Dr. R. Zhong és Prof. Dr. David Kelvin közreműködésével (270. ábra).

SPLEEN AUTOTRANSPLANTATION IN MICE: A NOVEL EXPERIMENTAL MODEL FOR IMMUNOLOGY STUDY

270. ábra a)-b) A Microsurgery folyóiratban megjelent közlemény a lép-autotranszplantáció sikeres egér modelljéről

Eredményként könyvelhetjük el, hogy több szakmai kollégium által összeállított „Módszertani levél" tervezet hivatkozik a lépeltávolítással összefüggő aspleniás- vagy a lép-autotranszplantációt követő hypospleniás állapot kimutatására, feltüntetve abban kutatásaink eredményeként ajánlott vizsgálómódszereinket (komplex haemostaseológiai-, haemorheologiai-, immunológiai vizsgálatok), melyek segíthetnek ezen életveszélyessé válható szövődmények korai diagnosztizálásában és a betegek gyors ellátásában.

Ugyancsak lépsebészeti kutatásaink eredményeit figyelembevéve hivatkozik a Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság „Érbetegségek" című lapjában megjelent „Módszertani útmutató a haemorheológiai mérések végzéséhez" összeállítás a vörösvértest deformabilitást befolyásoló élettani tényezők között a splenectomia és hyposplenia lehetőségére.

A műtétek során a szervekben, szövetekben a komplex anyagcsere és morfológiai változások, valamint *ischaemiás/reperfusiós károsodások kivédésének lehetőségei* is jó eredményekkel kecsegtettek kutatásaink kapcsán. Megállapítottuk, hogy nemcsak a műtétek során a szervet ellátó ér falában védhetők ki ezek a károsodások, hanem a célszervben is (nyelőcső, vékonybél, musculocutan lebenyek, végtagi izomcsoportok).

Ebben a témakörben nagylaboratóriumi- és kislaboratóriumi állatokon –mikrosebészeti módszereket is alkalmazva – több szerv vonatkozásában is folytak kutatásaink.

A kísérletes *májműtétek* során a *Báron (Pringle) manőver alkalmazásának összehasonlító vizsgálatát* a májműtétek számának folyamatos emelkedése indokolta, a sebészeti biztonságra való törekvés céljával. A tudományos munka a Sebészeti

Intézet Regionális Sebészeti Onkológiai Központtal együttműködve készült, egyben egy levelező PhD képzésben dolgozó munkatársuk téziseinek részét is képezte.

Új kísérletsorozatot is indítottunk patkányokon a *mesenterialis ischaemia-reperfusio* kapcsán kialakuló változások haemorheologiai tulajdonságainak és szövettani változásainak vizsgálatára, különös tekintettel az ischaemiás prae- és postconditionálásra, mely eredmények szintén egy sikeres PhD disszertáció kapcsán köszöntek vissza.

A Magyar Honvédség Állami Egészségügyi Központ (ÁEK) Plasztikai Sebészeti Osztályával kollaborációban a *m. latissimus dorsi lebenyek* ischaemia-reperfusiós károsodásának kimutatására és kivédésére komplex laboratóriumi és morphologiai vizsgálatok történtek.

A patkányokban kialakított *suprarenalis* illetve *infrarenalis aorta-leszorításos kísérleti modell*ben vizsgálatok folytak a haemorheologiai, haemodinamikai és mikrokeringési változások szimultán elemzésére.

A *művi arterio-venosus shunt*-ök komplex laboratóriumi és morphologiai vizsgálatát felölelő kísérletek mikrosebészeti műtéti technikák, valamint speciális keringési-, mikrokeringési módszerek alkalmazásával – egy Ph.D. kutatás keretén belül – folytak kísérletek patkánymodellen. A kutatás a III. sz. Belgyógyászati Klinika és a Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézettel való együttműködéssel készült, egy sikeresen megvédett PhD disszertációt eredményezve.

A II. sz. Sebészeti Klinikával együttesen végzett *pancreas-*, valamint *májsebészeti kutatómunka* eredményei is a betegágynál hasznosítódtak, biztonságosabbá téve egyes igen súlyos – elsősorban daganatos kórformák – újabb sebésztechnikai megoldási lehetőségeit, kivédve az ilyen műtétekkel óhatatlanul együttjáró ischaemiás/reperfusiós károsodások hatásait.

Az *idegsebészeti kutatások* is folytatódtak a korábbi együttműködés szerint. A Martin Luther Universität, Halle, Wittenberg, Departments of Anesthesiology, Neurosurgery, Neuropathology részlegeivel (M. Menzel, A. Rieger, J. Soukup és mtsai) egyetemi kollaborációban Durok/Cornwall sertéseken végzett idegsebészeti kutatások célja a cerebrovascularis autoregulatio vizsgálata volt normál és emelkedett intracranialis nyomásviszonyok mellett (pl. tumor, haematoma), a neurotranszmitterek, metabolikus-, haemodynamikai-, oxygenizációs-, haemorheologiai és mikrokeringési faktorok tükrében. Az eredmények közül kiemelhető volt, hogy a klinikai gyakorlat számára adtak olyan adatokat, melyek segítségével az agyállomány terime-növekedéséből adódó tünetek felismerése és ezáltal a ke-

zelés időbeni elkezdése vált lehetővé. Kutatásaikból több disszertáció is született, illetve számos közös közleményünk jelent meg.

Az Idegsebészeti Klinikával végzett kutatásaink kapcsán a gerincvelői hosszúpálya működés vizsgálata történt altatott állatoknál a központi idegrendszer közelében vagy abban végzett műtétek biztonságosabbá tétele céljából. Új ingerlési és elvezetési módszer kidolgozása történt meg trans-oesophageális és trans-tracheális gerincvelői ingerlés kapcsán. A kutatások eredményeit a betegágynál a mindennapi gyakorlatban hasznosítják. A kutatások adták alapját egy megvédett PhD értekezésnek, valamint egy MTA doktori értekezés téziseiben is megjelentek az eredmények.

A *laparoszkópos kollaborációs kutatások* e szakterületen hiánypótlónak voltak tekinthetőek, hiszen a világirodalomban is kevés számú közlemény foglalkozott a *laparoszkópos műtétek késői szövődmény lehetőségei*vel, így a hasüregi összenövések – adhesio – vagy a rosszindulatú daganatok eltávolítását követhető tumorszóródás kérdésével, vagy a laparoszkópos epekő-eltávolítást követően a hasüregben maradt, elsősorban koleszterin tartalmú epekövek által okozott elváltozásokkal. Kutatásaink eredményei e problémához szolgáltattak figyelemreméltó megfigyeléseket. A kutatások a Semmelweis Egyetem Gyógyintézeti Központjának Sebészeti Klinikájával kollaborációban történtek most is, Gamal E. Mohamed munkacsoportjával együtt.

Egyéb klinikai együttműködések során a *vese pólus-resectiók laparoszkópos műtéti megoldásai*nak kutatásai a Bács-Kiskun Megyei Kórház Urológiai Osztályával közösen történt Szabó Zoltán osztályvezető Tanár Úrral és Domján Zsolttal.

Sphincter ani megtartásos műtéteket tanszékünkön kollaborációban végeztek – korábbi együttműködésünk folytatásaként – osztrák sebészek mikrosebészeti technika alkalmazásával is, bizonyos eredmények a klinikumban is bevezetésre kerültek. (Innsbruck, Ludwig Boltzmann Institute for Quality Control in Plastic Surgery – Prof. A. H. Schwabegger, P. Kronberger)

Intézeti kutatásként *a haemorheologiai kutatások kapcsán* folytak a laboratóriumi/kísérleti állatfajok (egér, patkány, kutya és sertés) *összehasonlító haemorheologiai vizsgálata*i – tekintettel a sebészi szempontokra is – a vörösvérsejt aggregatio, az osmoticus gradiens ektacytometriai (osmoscan) és a sejtmembrán stabilitási paraméterek tekintetében, figyelembe véve a minta előkészítés (centrifugálás- sejtszuszpenzió készítés) lehetséges befolyásoló hatásait, továbbá a haematocrit és a vörösvérsejt aggregatio összefüggéseinek vizsgálataival, kiegészülve nemi különbségek figyelembevételével is

Dr. Németh Norbert egyetemi adjunktus részt vett a haemorheologiai mérések 16 fős Nemzetközi Standardizációs Bizottságának (Guidelines Committee for Assassment of Hemorheological Parameters) munkájában és az International Society for Clinical Hemorheology workshop mérés-technikai összehasonlításában.

Továbbfejlesztettük *Haemorheologiai kutató laboratóriumunk*at, ahol csak állatkísérletből származó minták vizsgálata történt eddig. A vizsgálatok *klinikai együttműködésekben* is egyre jobban kiteljesedtek Dr. Németh Norbert koordinálásával.

Az ischaemia-reperfusio haemorheologiai vonatkozásairól összefoglaló jelleggel felkért referátumok és szimpózium előadások hangzottak el neves nemzetközi-, és hazai kongresszusokon.

A *török–magyar kollaboráció*ban közös kutatási *TéT projektben* (BILAT TR-03/2006) a sebészeti alap- és alkalmazott kutatásokhoz haemorheologiai útmutató összeállításában vett részt tanszékünk. A projekt második lépéseként Prof. Dr. Furka Istvánnal, Dr. Németh Norbert egyetemi adjunktussal és Dr. Hevér Tímea nappali tagozatos PhD hallgatóval együttesen tettünk látogatást az Antalya-i Akdeniz University Department of Physiology-n.

A felsorolt kutatási témák eredményei számos hazai és nemzetközi fórumon kerültek bemutatásra.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI SZAKMAI KAPCSOLATOK

Bár az intézetben zajló sokirányú kutatómunkát igyekeztünk e fejezetben is röviden bemutatni, célszerűnek látszik itt is mind a hazai, mind a külföldi szakmai kapcsolatok öszefoglaló bemutatása, hasonlóan az előző fejezetben leírtak szerint.

Ebben a periódusban is újabb nemzetközi tudományos kapcsolatok épültek ki, a korábban is meglévők fenntartása mellett:

Külföldi tudományos együttműködések – aktív kollaborációban

Agyszöveti vénás vérgáz analysis
Halle, Idegsebészeti Klinika, Idegpathológiai Intézet
Doc. M. Menzel, A. Rieger, S. Roth, C. Hennig, J. Radke

Intracranialis nyomásfokozódás – cerebralis autoregulatio
Halle, Idegsebészeti Klinika, Anaestesiológiai Klinika
Doc. M. Menzel, A. Rieger, J. Soukup, T. Clausen, A. Scharf, D. Henze, F. Hanisch, C. Holz

Sphincter ani megtartásos műtétek
Innsbruck, Ludwig Boltzmann Institute for Quality Control in Plastic Surgery- Prof. A. H. Schwabegger, P. Kronberger

Lépsebészeti kutatások mikrosebészeti módszerrel; mikrosebészeti oktatás
Western University London/Ontario/Kanada, Kísérletes Sebészet, Mikrosebészeti Intézet, Transzplantológiai Klinika
Prof. Dr. Robert Zhong, Prof. Dr. David Kelvin

Mikrosebészeti oktatás
Scripps Mercy Hospital, San Diego, California/USA
Prof. Dr. Sun Lee

Division of Vascular Surgery and Microsurgery, Temesvári Egyetem/Románia
Prof. Dr. Mihai Ionac

Operative Unit of Lymphatic Surgery, Dept. of Surgery, Univ. Hospital S. Martino Genova/Olaszország
Prof. Dr. Corradino Campisi

Haemorheologiai jellegű kutatások
Dept. Physiol. Akdeniz Univ. Antalya
Koc University, Istanbul/Törökország
Prof. Dr. Oguz K. Baskurt

Department of Physiology and Biophysics, Keck School of Medicine, Los Angeles/USA
Prof. Dr. Herbert J. Meiselman

Academic Medical Center, Amsterdam/Hollandia
Prof. Dr. Max R. Hardeman

Helyi és hazai tudományos együttműködések – aktív kollaborációban
Kollaborációt adtunk

Pancreas sebészeti kutatások	II. sz. Sebészeti Klinika (DE OEC)
Traumatológiai kutatások – lépsebészet	Traumatológiai- és Kézsebészeti Tanszék (DE OEC)
Traumatológiai kutatások – osteomyelitis	Traumatológiai- és Kézsebészeti Tanszék (DE OEC)
Osteochondralis allograft transplantatio	MÁV Kórház (Budapest), Ceglédi Kórház, Baleseti Sebészeti Osztály
Laparoszkópos szövődmények kutatása	Semmelweis Egyetem Gyógyintézeti Központ, Sebészet
Ureter neoimplantatiok	Gyermekklinika Gyermeksebészet (DE OEC)

Gége reinnerváció	Fül-Orr-Gégészeti és Fej-Nyak-sebészeti Klinika (DE OEC)
Nyelőcső pótlás protézisekkel	Megyei Kórház, Sebészeti Osztály, Székesfehérvár
Nyelőcső rezekciók, anastomosisok	Semmelweis Kórház Sebészeti Osztály (Miskolc)
Végtagi ischaemia-reperfusio, amputatio	Országos Baleseti és Sürgősségi Intézet (Budapest)
Kamrai repolarizáció - hormonhatások	Élettani Intézet (DE OEC)
Idegsebészeti kutatások	Idegsebészeti Klinika (DE OEC)
Érsebészeti, mikrosebészeti kutatások	Pándi Kálmán Kórház Baleseti Sebészet (Gyula)
Parenchymás szervek sebészete (lép)	Kenézy Kórház Sebészeti Osztály (Debrecen)
Máj ischaemia-reperfusio Báron modell	Sebészeti Intézet, Regionális Onkológiai Sebészeti Központ
Őssejt kutatások – lép regeneráció	DE OEC Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet
Acut pancreatitis patkány modell	DE OEC Sebészeti Intézet
mikrokeringés/haemorheologiai vizsgálatok	
Szabadlebeny pótlás mikrosebészeti módszerrel	Állami Egészségügyi Központ, Plasztikai Sebészet
Különböző dózisú sugárkezelés haemorheologiai és morphológiai hatásai	DE OEC Sugárterápia Tanszék
Érprothesisek morphologiai és keringés-dinamikai vizsgálata	DE OEC Sebészeti Intézet, Érsebészeti Tanszék

Kollaborációt kaptunk

Lépsebészeti kutatások

DE OEC: III. sz. Belgyógyászati Klinika, Regionális Immunológiai Laboratóriuma, Pathológiai Intézet, Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet, Nukleáris Medicina Intézet, Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet, Klinikai Biokémiai és Molekuláris Pathologiai Intézet, Semmelweis Kórház Pathologiai Osztály (Miskolc), Immunológiai és Biotechnológiai Intézet (Pécs), Semmelweis Egyetem Humánmorfológiai és Fejlődésbiológiai Intézet (Budapest), Semmelweis Egyetem, Nanobiotechnológiai és InVivo Képalkotó Központ, NanoSpect és Izotóp Laboratórium (Budapest)

Ischaemia-reperfusiós kutatások

DE OEC: Farmakológiai és Farmakoterápiai Intézet, Pathológiai Intézet, Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstani Intézet, Biokémiai és Molekuláris Biológiai Intézet, III. sz. Belgyógyászati Klinika, BAZ Megyei Kórház Pathologiai Osztály (Miskolc), Pécsi Tudományegyetem, I. Belgyógyászati Klinika (Pécs)

TANSZÉKI TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK – KUTATÁSI TEVÉKENYSÉGHEZ

1997–2000	A lépmegtartó sebészi beavatkozások hatásosságának komplex vizsgálata az időszakosan bekövetkezhető lépfunkció csökkenés súlyos szövődményeinek kivédhetősége érdekében. – áthúzódó kutatás (OTKA T 022630 – Dr. Furka István)
2000–2002	A lépfunkció elvesztése vagy csökkenése következtében létrejövő fokozott fertőzésre való hajlam vizsgálata immunológiai, haemorheológiai módszerekkel. (ETT 6100/1/2000 – Dr. Furka István)
2000–2003	Összehasonlító vizsgálatok az érfal ischaemia-reperfúzió okozta strukturális és funkcionális aktivitásának változásaihoz a műtétekhez elengedhetetlen, különböző időtartamú érleszorítások kapcsán vese modelleken. (OTKA T0325 – Dr. Mikó Irén)
2001–2003	A műtéti beavatkozásokkal együttjáró érleszorítások ischaemia/reperfusiós károsodásainak kimutatási és kivédési lehetőségei különböző sebészi modelleken (vese, vékonybél, musculocutan szabad-lebeny). (ETT 6003/1/2001 – Dr. Mikó Irén)
2001–2004	A lépautotransplantatumok filtrációs és immunológiai funkciójának monitorizálási lehetőségei állatkísérletekben. (OTKA T 034211 – Dr. Furka István)
2005–2008	Hypospleniás és aspleniás állapotok jelzésére szolgáló komplex laboratóriumi és morfológiai vizsgálatok eredményeinek összehasonlító elemzése egerekben a postsplenectomiás sepsis időbeni felismerésére. (OTKA T 049331 – Dr. Mikó Irén)
2006–2008	Lépautotransplantatio vagy lép resectio a választható eljárás a sérült lép ellátására a lépfunkciók megtartása szempontjából? (ETT 387/2006 – Dr. Furka István)
2007–2009	Haemorheologiai mérőmódszerek standardizációja a sebészeti alap- és alkalmazott kutatásokhoz. (TéT 2006. TR-03/2006 – Dr. Mikó Irén)
2007–2010	Haemorheologiai és mikrokeringési változások komplex és korszerű vizsgálata gonadectomiát és hormonkezelést követően, valamint végtagi ischaemia-reperfusio során kísérletes sebészeti modelleken. (OTKA F 68323 – Dr. Németh Norbert)
2007–2011	Ischaemiás-reperfusiós károsodások funkcionális és strukturális változásainak kivédése különböző (máj, vékonybél, szabad lebeny, amputatum) experimentalis sebészi modelleken. (OTKA K 67779 – Dr. Mikó Irén)
2010–2011	Korszerű haemorcheológiai laboratórium fejlesztés alap- és alkalmazott sebészeti kutatásokhoz. (Baross Gábor Program, BGP-2009-Infra – Dr. Németh Norbert)

2013–2017 A lép filtrációs és immunológiai funkciójának komplex követéses vizsgálata különböző lépmegtartó műtéti technikák során (morphologiai; funkcionális képalkotó diagnosztikai és őssejt vizsgálatokkal; micro-rheológiai és immunológiai mérőmódszerekkel. (OTKA K 105618 – Dr. Mikó Irén)

INTÉZETÜNKBEN VÉGZETT KOLLABORÁCIÓS TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK

2000–2002 Anyagcsere és életképesség változás alacsony antigenitású osteochondralis allograft transplantatiojánál. (ETT 524/2000 – Dr. Bakay András, Budapest MÁV Kórház)

2000–2002 Laparoscopos műtétek után kialakuló adhéziók prospektív összehasonlító vizsgálata. (ETT 424/2000 – Dr. Gamal E. Mohamed, Budapest SE)

2003–2005 A kamrai repolarizáció szexuálisan determinált sajátságainak vizsgálata kutya szívben. (ETT 06031/2003 – Dr. Nánási Péter, DE OEC)

2003–2005 Protézissel történő nyelőcső pótlás műtéttechnikai kidolgozása immunbiológiai és hisztológiai kiértékelésével. (ETT 605/2003 – Dr. Altorjay Áron, Székesfehérvár Megyei Kórház)

2001–2003 Új lehetőségek az acut necrotizáló pancreatitis kezelésében a pathogenetikai tényezők figyelembevételével. (ETT 112/2001 – Dr. Sápy Péter, DE OEC)

2009–2011 Komplex laboratóriumi paraméterek vizsgálata acut pancreatitis gyógyszeres kezelése során. Kísérletes és klinikai vizsgálatok. (ETT 331-02/2009 – Dr. Szentkereszty Zsolt, DE OEC, Sebészeti Inzézet)

2012–2013 Érprothesisek összehasonlító morphologiai és keringésdinamikai vizsgálata. (Tikkurila Kft. – Dr. Tóth Csaba, DE OEC Sebészeti Intézet, Érsebészeti Tanszék)

TANSZÉKI EGYÉB TUDOMÁNYOS PÁLYÁZATOK

2000–2001 Sysmex CA-500 coagulometer, Hevimet-40 kapilláris viszkoziméter. (OMFB 00430/2001 – Dr. Mikó Irén)

2002 M-4 041600 Hitachi U-2100 UV/VIS Spectrofotometer, upgrade software + ROM card 2001-2010 + PC P III. konfiguráció. (OTKA Műszerpályázat – Dr. Furka István)

2004 A VII. Nemzetközi Kísérletes Mikrosebészeti Kongresszus rendezése, Debrecen, 2004. szeptember 1–4. (Mecenatúra-2 MEC-00727/2004 – Dr. Furka István)

2005 Laboratóriumi előkészítő műszer együttes korszerűsítése laborcentrifuga, mélyfagyasztó. (GVOP-3.2.1.2004-04-0289/3.0 – Dr. Furka István)

2005	A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XX. Jubileumi Kongresszus rendezése Hajdúszoboszló, 2005. szeptember 8–10. (Mecenatúra-2 MEC-00060/05 – Dr. Mikó Irén
2006–2007	Haemorheológiai és microcirculatiós vizsgálatok megváltozott hormonális gonádműködés során és végtagi ischaemia-reperfusiót követően. (Kiegészítő Posztdoktori Ösztöndíj KPÖ 0147/2006 – Dr. Németh Norbert)
2007	Korszerű haemorcheológiai mérési módszerek elsajátítása és standardizációja ischaemia-reperfusiós kutatásokhoz. (2007. augusztus 1. – október 31. tanulmányút – USA, Magyar Állami Eötvös Ösztöndíj 61/2007 – Dr. Németh Norbert)
2010–2013	Ischaemia-reperfusiós kísérletes modellek haemorheologiai és mikrokeringési vizsgálatai. (MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj – Dr. Németh Norbert)

REM REFERÁLÓ ÜLÉSEK

2005. február 8-án indult útjára a Referáló Ebédek a Műtéttanon (REM) című tudományos referáló sorozat, melyhez Működési Szabályzat készült. [271. a)-c) ábra]

A rendezvénysorozat megindulásában, Furka István Professzor úr elképzeléseit valósítottuk meg, melynek egyik célja a rendszeres, havi intézeti összejövetelek, a pontos oktatási-kutatási információk megismerése, és nem utolsósorban közösségi összetartó ereje révén volt nagyszerű kezdeményezés. [271. d)-h) ábra]

Referátum felelős az első öt ülésig Prof. Furka István volt, 2005. június 14-től Takács Erzsébet Ildikó tanárnő lett megbízva, majd 2012 februárjától Pető Katalin adjunktusnő szervezte tovább ezeket a rendezvényeket.

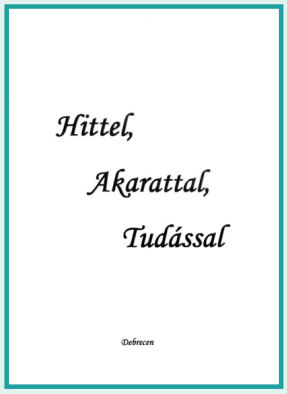
Az ülések programja nyomtatott formában minden orvos és nem orvos diplomáshoz időben el lett juttatva.

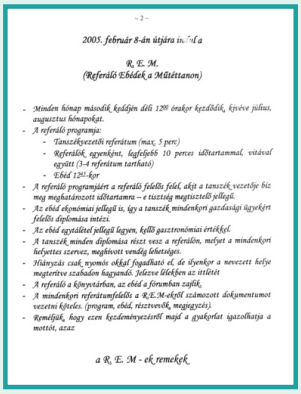
2006 szeptemberétől a tudományos üléseket követő kihelyezett ebéd a III. Kollégium éttermében, majd ezt követően a Kiserdő Csárdában volt 2007. októbertől 2 évig, majd újra visszatértünk a a III. Kollégium éttermébe [271. i)-j) ábra].

A 2013. május 15-i záróülésről készült jegyzőkönyvet a 271. k) ábra mutatja be.

2013. október 4-től Ványolos Erzsébet kapott megbízást az újonnan kinevezett intézetigazgatótól a referálók szervezésére.

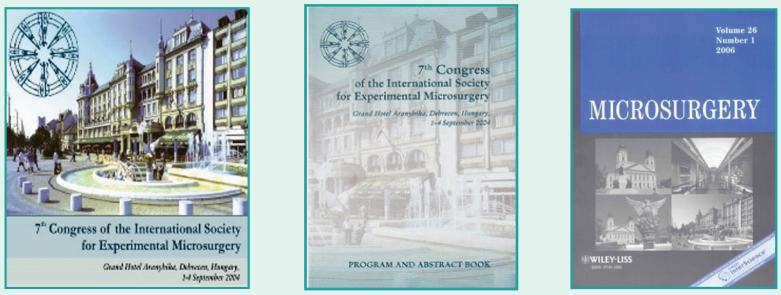

271. ábra Referáló ebédek a Műtéttanon (REM) dossziéja: **a)-b)** a fedőlap és az első belső oldal. **c)** A REM 2005. február 8-i Működési Szabályzata, **d)** Jegyzőkönyv az Alapszabály elfogadásról. **e)-f)** Életképek a referálókról, g)-h) az ünnepi március 15-i ülésről, és **i)-j)** a közös ebédekről. **k)** Jegyzőkönyv a 2013. május 15-i záró ülésről

KÍSÉRLETES SEBÉSZETI KONGRESSZUSOK SZERVEZÉSE

7th Congress of the International Society for Experimental Microsurgery
Debrecen, 2004. szeptember 1–4.
Hotel Aranybika

A Nemzetközi Kísérletes Mikrosebészeti Társaság kétévente rendezi meg világkongresszusait. 2004. szeptember 1-4. között tanszékünket érte a megtiszteltetés, hogy Róma (1992), Kanazawa (1994), Würzburg (1996), London/Kanada (1998), Catania (2000), San Diego (2002) után megrendezhettük a 2004. évi világkongresszust. (www.isem 2004.com). (272. ábra)

272. ábra A 7. ISEM Kongresszus **a)** meghívó és **b)** program- és absztraktfüzete. **c)** A Microsurgery/USA folyóirat, 2005. évi 1. sz. címlapján debreceni képekkel, kongresszusi beszámolóval és a legkiemelkedőbb előadásokból készült közleményekkel

A kongresszus Elnöke: Dr. Mikó Irén
Tiszteletbeli Elnöke: Prof. Dr. Furka István
A kongresszus Titkára: Dr. Németh Norbert volt.
A Szervező Bizottság: a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársaiból és tudományos kutatómunkájukat itt végző kollégákból állt.

A kongresszus fő témái
– Microsurgery from animal to human
– Organtransplantation, xenotransplantation, immunosuppression
– Lymphatic microsurgery
– Frontiers in microsurgery – minimal invasive surgery, oncology
– Microsurgical education and training
– Hemorheology and microcirculation in the microsurgical research

Ünnepélyes megnyitó

A Református Kollégium Oratóriumában tartott Megnyitó Ünnepségen Tréfás György Érdemes és Kiváló Művész, Debrecen Díszpolgára Gounod: Ave Maria-val köszöntötte a résztvevőket. Dr. Mikó Irén üdvözlő szavait követően köszöntőt mondott Dr. Kósa Lajos, Debrecen Megyei Jogú Város polgármestere, Dr. Bölcskei Gusztáv református püspök, Prof. Dr. Fésüs László akadémikus, a Debreceni Egyetem tudományos rektorhelyettese, az Orvos- és Egészségtudományi Centrum elnöke, Dr. Shiguang Qian az International Society for Experimental Microsurgery elnöke, valamint Prof. Dr. Furka István.
Díszelőadást Prof. Dr. Sun Lee az ISEM alapító elnöke tartott (273. ábra). Orgonakoncert zárta a Megnyitó ünnepséget, ahol Németh Norbert – Furka István kérésére komponált – Commemorito című művének ősbemutatója hangzott el. Ezt követte a Református Kollégium Dísztermében a Nyitó Fogadás.

273. ábra Ünnepélyes megnyitó a Református Kollégium Oratóriumában

Tudományos program

17 meghívott referátum, 61 előadás és 12 poszterbemutató hangzott el. A 130 regisztrált résztvevő 5 kontinens 17 országából érkezett.

A felkért referátumokat a témák elismert szakemberei tartották: Sun Lee (USA) a kongresszus kiemelt meghívott szaktekintélye volt, az alapító „atyja" a társaságnak. R. Zhong (Kanada) nagy szerénységgel számolt be fantasztikus kutatási eredményeikről, hogy xenotranszplantált májjal már több mint 3 éves túlélést értek el majmok esetén. WC Lineaweaver (USA), JY Wood (USA), F. Zhang (USA), H. Chen (Kanada), Qian (USA), HJ Gassel (Németország), E. Kobajashi (Japán), S. Quian, WM Kirsch (USA), C. Campisi (Olaszország), F. Boccardo (Olaszország), WL Olszewski (Lengyelország), I. Furka (Magyarország), J. Sun (Ausztrália), OK Baskurt, (Törökország), K. Tóth (Magyarország) (274. ábra).

274. ábra A Kongresszus felkért referátumait tartó szakemberek

Fontos tudományos eredmények kerültek bejelentésre, melyek közül kiemelhetők a xenotranszplantáció területén kívívott új eredmények.

A kongresszus további fontos témaköre volt a mikrosebészeti oktatás jelentősége a graduális és a posztgraduális képzésben, valamint a kutatómunkához szükséges mikrosebészeti tréning-modellek kerek asztal jellegű megbeszélése, mely további elismertséget hozott a debreceni iskolának.

A Kongresszus felejthetetlen élményei közé tartozott a Hortobágyi kirándulás a magyaros vacsorával (275. ábra). A kongresszust a Gála vacsora zárta a Hotel Aranybikában.

Komoly eredmény, hogy az International Society for Experimental Microsurgery közgyűlése titkos szavazással Dr. Mikó Irént Corresponding Secretary-vé, Dr. Furka Istvánt Councillor-rá választotta [275. i) ábra].

275. ábra Életképek a Hortobágyi kirándulásról **a)** csoportkép, **b)** Robert Zhong professzor és felesége, **c)** a képen elől Mikó Irén és Furka István. **d)** A debreceni, pécsi és szegedi Kísérletes Sebészeti Intézet igazgatói: Mikó Irén, Rőth Erzsébet, Boros Mihály. **e)-g)** Kirándulás utáni magyaros vacsora. **h)** A Gála vacsora Prof. Csécsei György klasszikus gitárműsorával és Becsky Áron fuvola kíséretével az Aranybika Hotelben, **i)** az ISEM új Vezetőségi tagjainak bejelentésével.

Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció
XX. Jubileumi Kongresszusa
Hajdúszoboszló, 2005. szeptember 8–10.
Hotel Silver

Az elmúlt évtizedekben a Kelet-Magyarországi régió hatodik alkalommal adott otthont a kísérletes és a klinikai sebészeti kutatómunka kétévente megvalósuló tudományos fórumának. Az első Kísérletes Sebészeti Kongresszust szintén Hajdúszoboszlón rendezték 1967-ben.

A Kongresszus Elnöke: Prof. Dr. Mikó Irén
Tiszteletbeli Elnöke: Prof. Dr. Furka István
A kongresszus Titkára: Dr. Németh Norbert
A Szervező Bizottság: a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársaiból és tudományos kutatómunkájukat itt végző kollégákból állt.

A Kongresszus fő témái a klinikusok és a kutatók együttes érdeklődési körét és munkáját jelentették:
1. A kutatás és a klinikum kapcsolata – Mit várhatunk egymástól?
2. Ischaemia-reperfusio, mikrokeringés
3. Szerv- és szövettranszplantáció – molekuláris biológiai aspektusok
4. Új diagnosztikus és technikai lehetőségek
5. Sebészeti oktatás és továbbképzés – Kerekasztal-konferencia

Ünnepélyes megnyitó
A Kongresszus Megnyitó Ünnepségén egyetemünk részéről köszöntőt mondott Prof. Dr. Berta András, a Debreceni Egyetem tudományos rektorhelyettese, Prof. Dr. Gergely Pál akadémikus, a DE OEC tudományos elnökhelyettese, Prof. Dr. Csernoch László a DEOEC ÁOK dékánhelyettese. A szakma részéről köszöntőt mondott Prof. Dr. Horváth Örs Péter, a Magyar Sebész Társaság elnöke, Prof. Dr. Hamar János, a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció elnöke, Prof. Dr. Rőth Erzsébet, a Pécsi Tudományegyetem ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet igazgatója, és Prof. Dr. Boros Mihály, a Szegedi Tudományegyetem ÁOK Sebészeti Műtéttani Intézet igazgatója, a European Society for Surgical Research elnöke (276. ábra).

276. ábra A Kongresszus Megnyitó Ünnepsége – Köszöntő beszédek

A Megnyitó Ünnepség keretén belül kerültek átadásra első alkalommal a „Petri Gábor Emlékérem" kitüntetések. A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció 2004. szeptember 27-én kelt „Működési Szabályzatának" 8. paragrafusa alapján alapította a „Petri Gábor Emlékérmet", a Szekció Díját, azon kiemelkedő oktatók és kutatók számára, akik alkotómunkával teli, iskolateremtő életpályájuk során a sebészettel szorosan kapcsolatban álló szakterületeken kimagasló oktató és tudományos eredményeket értek el. A 2005. évben, az MST Elnöke és Elnöksége, a Kísérletes Sebészeti Szekció Vezetősége és a Petri Gábor Társaság vezetőjének javaslata alapján, első alkalommal három „Petri Gábor Emlékérem" került átadásra: a pécsi, szegedi és debreceni iskolák meghatározó személyiségeinek, Dr. Török Béla, Dr. Nagy Sándor és Dr. Furka István Emeritus Professzoroknak [277. a)-e) ábra]. Török Béla Professzor személyesen nem tudta átvenni a díjat, a későbbiekben Mikó Irén a Szekció elnöke az MST elnökével Pécsett adta át számára [277. f) ábra].

277. ábra a) A „Petri Gábor Emlékérem”. A kitüntetéseket Horváth Örs Péter, az MST Elnöke adta át **b)-c)** Furka István és **d)-e)** Nagy Sándor professzoroknak. **f)** Török Béla professzor Úrnak a lakásán adtuk át a munkáját elismerő kitüntetést

Tudományos program

A fő témák szerint 8 felkért referátum hangzott el 5 plenáris ülésen.

A Kongresszus nyitó referátumát a Megnyitó Ünnepségen Prof. Dr. Horváth Örs Péter, az MST elnöke tartotta a klinikai kutatás és a gyakorlat jegyében. Prof. Dr. Rőth Erzsébet (Pécs) a sebészeti alap- és klinikai kutatás fejlődéséről, eredményeiről tartott referátumot. Az ischaemia-reperfusio és a mikrokeringés témakörében Dr. Lantos János (Pécs) és Dr. Németh Norbert (Debrecen), a szerv- és szövettranszplantáció témájában Dr. Ferencz Andrea (Pécs) és Dr. Szabó Andrea (Szeged) referátumai hangzottak el. Az új diagnosztikus, technikai és terápiás lehetőségek kapcsán a minimál invazív sebészet vonatkozásában Prof. Dr. Gál István (Gyöngyös), a természetes ellenálló képesség időszerű kérdéseiről Prof. Dr. Bertók Lóránd (Budapest) tartott referátumot.

A referátumok mellett 7 tudományos szekcióban 59 előadás hangzott el, 3 poszterszekcióban 18 poszter került bemutatásra. A regisztrált résztvevők száma 220 fő felett volt.

A Kongresszus adott otthont a meghatározó jelentőségű, sebészeti oktatás és továbbképzés jegyében zajló Oktatási Kerekasztalnak, melyen az egyetemi sebészeti grémiumok, a műtéttani intézetek, valamint a műtéttani törzsképző helyekkel együttműködő sebészeti klinikák vezetőinek megbeszélése zajlott a képzés hatékonyságáról, az igényekről, a műtői és műtéttani oktatás előnyeiről és hiányosságairól.

Az oktatási kerekasztal megrendezése a 3 műtéttani törzsképző intézet (Szeged, Pécs, Debrecen) által elnyert HEFOP támogatás, HEFOP-3.3.1-P.-2004- 09-0040/1.0 *„Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer”* projekt keretében zajlott. A kerekasztal moderátora Prof. Dr. Boros Mihály konzorciumvezető volt.

A rezidens és szakorvosképzés műtéttani programjairól, a rezidensek, szakorvosjelöltek véleményéről összefoglalók hangzottak el. Rőth Erzsébet, Mikó Irén, Boros Mihály és Furka István professzorok beszámolóiban.

Ezt követően a sebészet klinikai képzési centrumok, a sebészeti grémiumok vezető professzorai: Dr. Ondrejka Pál (Budapest), Dr. Horváth Örs Péter (Pécs), Dr. Lázár György (Szeged), Dr. Balázs György (Debrecen), és a műtéttani törzsképző helyekkel együttműködő debreceni sebészeti klinikák igazgató professzorai: Dr. Sápy Péter, Dr. Lukács Géza számoltak be tapasztalataikról.

A szakmaspecifikus gyakorlati programok kapcsán hozzászólások hangzottak el: Dr. Csáky Gergely (DE OEC, II. sz. Sebészeti Klinika), Dr. Csízy István osztályvezető főorvos (DE OEC, Gyermekgyógyászati Klinika, Gyermeksebészeti Osztály), Dr. Csernátony Zoltán klinikaigazgató (DE OEC, Ortopédiai Klinika), Prof. Dr. Perner Ferenc (Budapest, SE, Transzplantációs és Sebészeti Klinika), Prof. Dr. Záborszky Zoltán (DE OEC, Traumatológiai és Kézsebészeti Tanszék). A kerekasztal fontosságát és a támogatás indokoltságát hangsúlyozta hozzászólásában Dr. Kerékgyártó Csilla, a DE OEC Oktatási Igazgatója.

A kongresszus emlékezetes Bankettel zárult (278. ábra), ahol Furka professzor úr a Radetzky-indulót is vezényelte.

278. ábra Életképek a Gála vacsoráról

Az MST Kísérletes Sebészeti Szekció vezetőségének döntése alapján, 2005–2007 között a Szekció elnöke Prof. Dr. Mikó Irén lett.

Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXIV. Kongresszusa
Debrecen, 2013. június 13–15.
Kölcsey Központ

A kongresszus Elnöke: Dr. Németh Norbert
Tiszteletbeli Elnöke: Prof. Dr. Mikó Irén
Örökös Tiszteletbeli Elnöke: Prof. Dr. Furka István

A kongresszus fő témái
1. Szövet- és szerv transzplantáció kísérletes vonatkozásai
2. Minimálisan invazív eljárások, kutatási modellek
3. Keringés, shock, szepszis
4. Mikrokeringés, haemorheologia
5. Ischaemia-reperfusio
6. Mikrosebészeti kutatások
7. Új technikák, eljárások
8. Sebészeti és mikrosebészeti oktatás, képzés és továbbképzés
9. Az egynapos sebészet aktualitásai

Oktatási Kerekasztal
Sebészeti oktatás és továbbképzés – a gyakorlati képzés aktuális kérdései.
Plenáris ülés
Az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) szekció ülése.

A rendezvény regisztrált résztvevőinek létszáma 274 fő. 100 szóbeli előadás illetve poszter prezentáció hangzott el.

Ünnepélyes megnyitó
A Kongresszus Megnyitó Ünnepségén adta át Prof. Dr. Jakab Ferenc az MST Kísérletes Sebészeti Szekció elnöke a „Petri Gábor Emlékérem" kitüntetést Dr. Mikó Irén professzornőnek [279. a)-d) ábra].

„A Kísérletes Sebészeti Szekció Vezetőségének határozata alapján 2013-ban a »Petri Gábor Emlékérem« kitüntetésben Dr. Mikó Irén egyetemi tanár részesült, aki kiemelkedő oktatási és oktatásszervezői munkásságával meghatározó szerepet játszott a sebészeti műtéttan és a sebészettel kapcsolatban álló szakterületek graduális és posztgraduális oktatási tevékenységében, és tevékenységével jelentős mértékben elősegítette a hazai sebészeti kutatások nemzetközi elismertségét. Az elismerés része a »Petri Gábor Emlékelőadás«, amely a XXIV. Kísérletes Sebészeti Kongresszus megnyitóján hangzik el.
MST Kísérletes Sebészeti Szekció vezetősége" [Magyar Sebészet 2013. 66. 118–118.]

A Petri Gábor Emlékelőadást *„Életképek a 60 éves debreceni Műtéttani Tanszék életéből”* címmel tartotta meg Prof. Dr. Mikó Irén (279. ábra).

279. ábra a)-b) A Kongresszus Megnyitó Ünnepsége. **c)-d)** A „Petri Gábor Emlékérem” átadása. A kitüntetést Jakab Ferenc, az MST Kísérletes Sebészeti Szekció elnöke nyújtotta át Mikó Irénnek, **e)** Mikó professzornő Petri Gábor Emlékelőadása

Tudományos ülések

A tudományos szekció ülések magas szakmai színvonalat képviseltek, hasonlóan az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) szekció üléséhez.

Nagy érdeklődés kísérte az Oktatási Kerekasztal előadásait, ahol a graduális oktatás tapasztalait követően a rezidens/szakorvosképzés aktuális kérdéseit, megoldásra váró kérdéseit taglalták a Sebészeti Klinikák igazgatói, a Grémium vezetője és a Rezidens Szövetség képviselői (280. ábra).

280. ábra Oktatási Kerekasztal a „Sebészeti oktatás és továbbképzés – a gyakorlati képzés aktuális kérdései” címmel. Mikó Irén, Jancsó Gábor, Wéber György és Boros Mihály a Műtéttani Intézetek igazgatói, Damjanovich László a debreceni Sebészeti Intézet-, Harsányi László a budapesti Sebészeti Klinika igazgatója, Sándor József a budapesti Sebészeti Tanszékről, Dénes Tamás, Hamar Attila a rezidensek képviseletében tartotta meg előadását

A kongresszust nagyszabású Bankett zárta, melyre Tanszékünk valamennyi munkatársa is meghívást kapott.

281 ábra A Bankett vidám hangulatú vacsorájának életképei

EGYÉB TUDOMÁNYOS ÜLÉSEK SZERVEZÉSE

A DEBRECENI AKADÉMIAI BIZOTTSÁG (DAB) GYAKORLATI ÉS KÍSÉRLETES SEBÉSZETI MUNKABIZOTTSÁG TUDOMÁNYOS ÜLÉSEI

A DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság keretén belül Prof. Dr. Sápy Péter a Munkabizottság elnöke és Dr. Mikó Irén a Bizottság titkára szervezésében 2000-től évente 1 vagy 2 tudományos rendezvény megrendezésére került sor régiónkban a Debreceni Akadémiai Bizottság Székházában, melyre a régiónk Sebészeti Klinikái, a Megyei, illetve Városi Kórházak Sebészeti Osztályainak Munkatársai, valamint az MST Észak-Kelet Magyarországi Szakcsoport tagjai meghívót kaptak.

2006-tól mind a Munkabizottság elnöke, mind a titkára személyében változás történt. A DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság elnöki megbízatását Prof. Damjanovich László a Sebészeti Intézet igazgatója, míg a titkári funkciót – Tanszékünk részéről ajánlásomra – Dr. Németh Norbert adjunktus úr nyerte el.

Jelentősebb rendezvények voltak:

2000
Acut pancreatitis modern kezelési elvei.
2001
A gyomorbetegségek diagnózisa és kezelése.
A májbetegségek kezelésének aktuális problémái
2002
Nyelőcső daganatok kezelése.
Chronicus pancreatitis és pancreas carcinoma diagnosztikája és kezelése.
2003
Metasztázisok sebészi és nem sebészi kezelése
2004
Az icterus diagnosztikája, az epeút elzáródás kezelése.
Radikalitás a daganatsebészetben
2006
„Hasüregi fertőzések és kezelésük” címmel rendeztek tudományos ülést.

KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

Intézetigazgatói tevékenységem alatt én is követtem az előző fejezetben már említett „Furka-féle elvek”-et. Mivel szerencsésen alakultak a pályázataink mind Furka professzor, mind magam számos kutatási pályázatot nyertünk el, s nagyon sok PhD hallgatónk volt, akik nagyon eredményesen dolgoztak.
Ezért azt gondoltam/gondoltuk, hogy valamennyi szakmai *magyar kongresszus*on részt kell venniük, de *nem saját költségen*, ahogy mi azt számtalanszor megtettük annak idején, hanem a *pályázati pénzekből támogatva*. Így a kongresszusi részvételi díjat, szállás- és útiköltség díjat mindig átvállaltuk.

A *külföldi kongresszusok* közül kiemelten kezeltük az Európai Kísérletes Sebész Társaság (ESSR) és Nemzetközi Kísérletes Mikrosebészeti Társaság (ISEM) kongresszusain való részvételt *hasonló támogatási elvek* alapján, de itt már majdnem minden PhD hallgatónk külön is pályázott bizonyos részösszegekre, és így nagyon sok helyre el tudtunk jutni.

A Kedves Olvasó a következőkben követheti azokat a kongresszusokat, amelyeken részt vettünk. Feltüntettük az előadások számát is, mintegy iránymutatónak.

Az igazgatásom utolsó éveiben – mint új vizsgáló módszer sebészeti jellegű kutatásainknál – csatlakoztunk a haemorheologiai magyar-, európai- és világkongresszusokhoz is. Hasonló elvek alapján az odavaló kiutazás pénzügyi fedezeteit is mindig meg tudtuk oldani.

Az intézetünk honlapjára (https://surgres.unideb.hu) feltöltött „Tények és Képek” című Évkönyveinkben megtalálhatók a kongresszusi kiutazásokhoz elnyert egyéni pályázatok is, hiszen ebben az intézettörténeti kötetben csak a kutatási célú saját, illetve kollaborációs munkatársak elnyert kutatási pályázatait tüntettük fel.

HAZAI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

A két, intézetünk által szervezett Kísérletes Sebészeti Kongresszuson (2005, 2013) túlmenően az alábbi magyar kongresszusokon vettünk még részt. Zárójelben az intézetünk részéről tartott saját, vagy kollaborációs kutatásban végzett eredményeinkről tartott előadások számát adjuk meg. Képes összeállítást is bemutatunk néhány kongresszusi részvételünkről (282. ábra).

2000 Gyula, II. Gyulai Haemotológiai Napok (1 előadás)
Sopron, Magyar Transzplantációs Társaság II. Kongresszusa (2 előadás)
2001 Pécs Magyar Szabadgyök Kutatató Társaság (MSZKT) I. Kongresszusa (1 előadás)
Sümeg, XXXI. Membrán-transzport Konferencia (2 előadás) – *Szabó Györgyi kiemelt előadásként Kovács Tibor emlékelőadást tartott, Lesznyák Tamás kiemelt poszter előadás díjat nyert*
Pécs, XVIII. Magyar Kísérletes Sebészeti Kongresszus (15 előadás) – *Bráth Endre I. helyezett előadás díjat nyert*
Székesfehérvár, Magyar Sebész Társaság Endoscopos Sectiojának VIII. Kongresszusa (5 előadás)
Miskolc, Miskolci Akadémiai Bizottság Tudományos Ülés (2 előadás)
Szeged, 50 éves a Szegedi Egyetem Sebészeti Műtéttani Intézete. Jubileumi Tudományos Ülés (1 előadás)
2002 Balatonkenese, A Magyar Haemorheologiai Társaság XIV. kongresszusa (3 előadás)
Budapest, Magyar Sebész Társaság 56. Kongresszusa (3 előadás)
Balatonaliga, Magyar Gastroenterológiai Társaság 44. Nagygyűlése (1 előadás)
Kecskemét, A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Kórháza, a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Oktatókórháza Tudományos Bizottsága és Urológiai Osztálya konferenciajellegű továbbképzése (2 előadás)
Győr, 61. Pathológus Kongresszus (1 előadás)
Harkány, Magyar Transzplantációs Társaság IV. kongresszusa (1 előadás)
Pécs, 50 éves a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar Kísérletes Sebészeti Intézete. Jubileumi Tudományos Ülés (1 előadás)
2003 Siófok, Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XIX. Kongresszusa (8 előadás)
Budapest, Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság II. Kongresszusa
Győr, Magyar Immunológiai Társaság XXXIII. Vándorgyűlése (1 előadás)
2004 Balatonkenese, Magyar Haemorheologiai Társaság XV. Kongresszusa (4 előadás)
Debrecen, 30 éves az Urológiai Klinika. Tudományos Ülés (1 előadás)
Debrecen, „Baleseti vezérfonal szakorvosjelöltek részére" (2 előadás)
Szeged, Magyar Immunológiai Társaság XXXIV. Vándorgyűlése (1 előadás)
2005 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Pécs, Magyar Traumatológus Társaság Kongresszusa (1 előadás)
Debrecen, A Sebészeti Műtéttani Tanszék oktató- és kutatómunkája, valamint gyógyítást szolgáló tevékenysége 2000–2005 között, Tudományos Ülés (9 előadás)
Hajdúszoboszló, Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XX. Jubileumi Kongresszusa (12 előadás, 3 felkért referátum)
Debrecen, MTA Antibiotikum Munkabizottság Ünnepi Ülése (1 előadás)
Debrecen, Magyar Szabadgyök-kutató Társaság III. Konferenciája (2 előadás)
Nagykanizsa-Zalakaros, Magyar Sebész Társaság Endoszkópos Szekciójának XI. Kongresszusa (1 előadás)

2006 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Debrecen, II. Magyar Biomechanikai Konferencia (1 előadás)
Budapest, Magyar Sebész Társaság 58. Kongresszusa (1 előadás)
Pécs, Magyar Plasztikai, Helyreállító és Esztétikai Sebész Társaság XI. Kongresszusa (2 előadás)
Pécs, A laparoscopos technika oktatásának időszerű kérdései. Tudományos Ülés (1 előadás)
Debrecen, Általános értékelés a HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 projektről. Plenáris ülés (2 előadás)

2007 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Pécs, Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXI. Kongresszusa (12 előadás)
Debrecen, A Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzés tapasztalatai HEFOP-3.3.1-P.-2004-09-0040/1.0 pályázat kapcsán. III. Oktatási Kerekasztal (6 előadás)
Szeged, A „Skills" képzés –helye és jövője- az általános orvosi oktatásban. Tudományos Ülés (1 előadás)
Sárvár, Magyar Sebész Társaság Sebészeti Endoszkópos Szekció XII. Kongresszusa (1 referátum)

2008 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Balatonkenese, A Magyar Haemorheologiai Társaság XVI. Kongresszusa (2 előadás)
Debrecen, Magyar Sebész Társaság 59. Kongresszusa (1 előadás)

2009 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Budapest, II. Közép- és Kelet-Európai Laborállat-tudományi Konferencia (4 előadás – és *Furka István Kállai László-díjas előadása*)
Balatonkenese, 6. Magyar Mikrokeringés Kongresszus (4 előadás)
Szeged, Magyar Sebész Társaság XXII. Kísérletes Sebészeti Kongresszusa (2 referátum, 9 előadás)
Debrecen, Hevesy György Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság Kongresszusa (1 előadás)
Szeged, Magyar Szabadgyök-Kutató Társaság V. Kongresszusa (2 előadás)
Budapest, Magyar Élettani Társaság LXXIII. Vándorgyűlése (2 előadás)
Szeged, Petri Tanítványok Baráti Köre XXIV. Tudományos Ülése (1 előadás)

2010 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Debrecen, A Sebészeti Műtéttani Tanszék oktató- és kutatómunkája, valamint gyógyítást szolgáló tevékenysége 2005–2010 között, Tudományos Ülés (9 előadás)

Pécs, Magyar Haemorheologiai Társaság XVIII. Kongresszusa (6 előadás)
Debrecen, Magyar Laborállat-tudományi Társaság Tudományos Ülése (1 előadás)
Budapest, az MTA Állatkísérleti Tudományos Bizottság (ÁKTB) (1 előadás)

2011 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Dobogókő, VII. Magyar Mikrokeringés Kongresszus (3 előadás)
Budapest, Magyar Sebész Társaság XXIII. Kísérletes Sebészeti Kongresszusa (7 előadás)
Debrecen, XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia megnyitója (felkért nyitóelőadás)
Visegrád, Magyar Sebész Társaság Sebészeti Endoszkópos Szekció XIV. Kongresszusa – *Furka István Veres János Emlékelőadása*

2012 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Debrecen, a Magyar Anatómusok Társasága, a Magyar Biofizikai Társaság, a Magyar Élettani Társaság és a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai Társaság Kongresszusa (1 előadás)
Balatonkenese, A Magyar Haemorheologiai Társaság, a Magyar Mikrocirkulációs és Vaszkuláris Biológiai társaság és a Magyar Szabadgyökkutató Társaság III. Közös Kongresszusa (3 előadás)
Budapest, III. Közép- és Kelet-Európai Laborállat-tudományi Konferencia (3 előadás)
Budapest, Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság VIII. Kongresszusa és III. Közép-Kelet Európai Egynapos Sebészeti Továbbképző Tanfolyam (1 előadás)

2013 Budapest, Laborállat-tudomány és Kísérlettervezés „C" típusú tanfolyam (2 előadás)
Sopron, „Tavaszi Szél" Konferencia, Doktoranduszok Országos Szövetsége (1 előadás)
Debrecen, Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXIV. Kongresszusa (16 előadás, 1 referátum) – *Mikó Irén Petri Gábor Emlékelőadása*
Budapest, Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság (MEST) XI. Kongresszusa és továbbképző tanfolyama

282. ábra Pillanatképek hazai kongresszusokról: **a)** 2004. Balatonkenese, **b)-c)** 2007. Pécs Kísérletes Sebész Kongresszus, **d)** 2007. Sárvár, MST Sebészeti Endoszkópos Szekció Kongresszusa, **e)** 2008. Balatonkenese, **f)** 2008. Debrecen, MST Kongresszus, **g)** 2009. Balatonkenese, **h)** 2009. Budapest, Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság Kongresszusa, **i)** 2009. Szeged, Kísérletes Sebész Kongresszus

KÜLFÖLDI KONGRESSZUSI RÉSZVÉTELEK

Az intézetünk által szervezett Nemzetközi Kísérletes Mikrosebészeti Társaság kongresszusán (2004) túlmenően, az alábbi külföldi kongresszusokon – sokszor ez európai-, vagy világkongresszus volt – számos saját kutatási témájú, vagy kollaborációban végzett kutatásaink eredményeit bemutató előadással vagy poszter bemutatóval vettünk részt.

Képes összeállítást is bemutatunk e kongresszusi részvételekről, előadások, poszterek bemutatásáról (283. I–III. ábrák)

Congress of European Society for Surgical Research (9 alkalom, 48 előadás): 2001 – Santiago de Compostella, Spanyolország, 2002 – Szeged, 2003 – Gent, Belgium, 2004 – Athén, Görögország, 2005 – Konya, Törökország, 2007 – Rotterdam, Hollandia, 2008 – Varsó, Lengyelország, 2009 – Nimes, Franciaország, 2010 – Sao Paulo, Brazília
International Congress of Experimental Microsurgery (7 alkalom, 17 előadás): 2000 – Catania/Olaszország, 2002 – San Diego, USA, 2004 – Debrecen, 2006 – Montreal/Quebec, Canada, 2008 – Shanghai, Kína, 2010 – Sao Paulo, Brazília, 2012 – Temesvár/Románia,
8th International Congress of the European Association for Endoscopic Surgery (2 előadás): 2000 – Nizza

IV. Congress of Vascular Surgery (2 előadás): 2000 – Losonc
6th Annual Meeting of European Society of Surgery (4 előadás): 2002 – Budapest
5th European Trauma Congress (2 előadás): 2002 – Bécs
XXXIII. Joint Congress of Slovak and Czech Surgeons and III. Slovak Surgical Congress (2 előadás): 2002 – Prešov
Third Scientific Meeting of the Japan – Hungarian Surgical Society (1 előadás): 2008 – Budapest
European Pancratic Club 44th Meeting (2 előadás): 2010 – Prága, Csehország
25th Conference of the European Society for Microcirculation (2 előadás): 2008 – Budapest
International Congress of Biorheology and International Conference on Clinical Hemorheology (6 előadás): 2003 – Antalya, 2008 – State College, Pennsylvania, USA, 2012 – Istambul, Törökország
12th European Conference on Clinical Hemorheology (1 előadás): 2003- Sofia
Conference of the European Society for Clinical Hemorheology and Microcirculation ESCHM (11 előadás): 2007 – Drezda, Németország, 2009 – Pontresina/St. Moritz, Svájc
X. Congresso Nacional de Cirurgia Experimental: 2007 – Cuiaba, Brazília, 2011 – Ribeirao Preto, Brazília, 2012 – Belém, Brazília
24th International Practical Seminar in Microsurgery of Vessels and Nerves: 2009 – Timisoara (Temesvár), Románia
3rd Eurosummer School on Biorheology and Symposium on Micro and Nanomechanics and Mechanobiology of Cells, Tissues and Systems: 2009 – Borovets, Bulgária, 2012 – Várna, Bulgária
2nd Meeting of the International Microsurgery Simulation Society: 2013 – New York/USA

283. ábra I. Életképek az European Society for Surgical Research (ESSR) Kongresszusairól

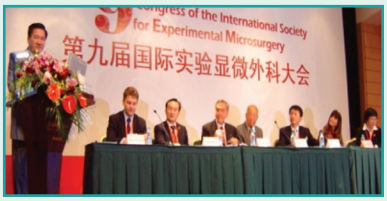

283. ábra I. Életképek az European Society for Surgical Research (ESSR) Kongresszusairól: **a)-e)** 2002. Szeged: Ács Gábor, Pető Katalin, Mikó Irén, Németh Norbert, Lesznyák Tamás, Furka István. **f)-g)** 2003. Gent: Mikó Irén, Furka István, Szokoly Miklós, Bráth Endre, Németh Norbert. **h)-k)** 2004. Athen: Bálint Anita, Sipka Sándor, Németh Norbert, Furka Andrea, Mikó Irén, Furka István. **II. l)-p)** 2005. Konya: Mikó Irén, Furka István, Gulyás Adrienn, Bráth Endre, Pető Katalin, Szokoly Miklós, Fogl Magdolna, Furka Andrea, Németh Norbert, Gyurcsik Zsuzsa. **r)** 2008. Varsó: Németh Norbert, Hevér Timea, Sajtos Erika, Kiss Ferenc, Mikó Irén

III. Életképek az International Society for Experimental Microsurgery rendezvényeiről: 2007. Genova – Executive Committee Meeting, **a)** ISEM vezérkara, **b)** Sun Lee és Furka professzorok; 2008. Shanghai, Kína, **c)** az Ünnepélyes megnyitón és **d)-e)** a Nyitó fogadáson a debreceni delegáció tagjai. **f)** 2010. Sao Paulo, Brazília. **g)** 2012. Temesvár, Dr. Tóth Enikő és Dr. Klárik Zoltán. **h)** A „Robert Zhong Emlékdíj” elismerésben Klárik Zoltán részesült

TUDOMÁNYTÖRTÉNETI ESEMÉNYEK. TUDOMÁNYOS FELKÉRÉSEK, MEGBÍZATÁSOK

PROF. DR. FURKA ISTVÁN MEGBÍZATÁSAI

1998–2001 közötti megbízatását követően [lásd korábbi 208. e)-f) ábra] újra MTA nem akadémikus Közgyűlési Képviselő megbízatást nyert el a 2003-ig terjedő időszakra.

Az 1999 októberétől az Állatkísérleti Tudományos Etika Tanácsba (ÁTET) történt kinevezését követően [lásd korábbi 208. c) ábra] 2003-tól már az ÁTET első elnökhelyetteseként tevékenykedett, mely megbizatása jóval túlnyult ezen tanszékvezetői perióduson és 2021. októberig tartott. A DEMÁB elnökeként képviselte a Debreceni Egyetemet is. Az ÁTET havonta ülésezett Budapesten, alkalmanként 20-30 kérelem elbírálását végezték. Az ÁTET (Budapest, NÉBIH) döntése, hogy engedélyezi-e az egyes állatkísérletek végrehajtását.

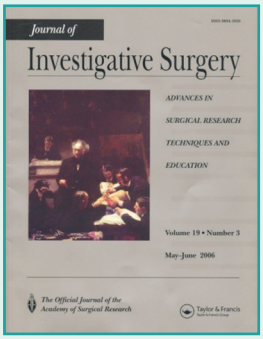
2000-től 2008-ig az MTA küldöttjeként tagja volt az Oxyológiai-Sürgősségi, Honvédorvostani és Katasztrófaügyi Szakmai Kollégiumban (lásd korábbi 208. ábra).

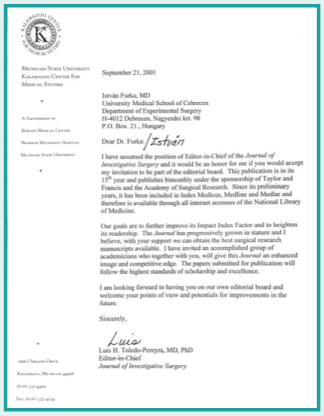
2001. szeptember 21-től Luis Toledo-Pereyrától, a Journal of Investigative Surgery/USA folyóirat főszerkesztőjétől Szerkesztő Bizottsági tagsági felkérést kapott, az Editorial Board Europa-i képviseletére [284. a)-c) ábra], mely megbízatása folyamatos volt.

2002-től folyamatos volt az Állatvédelmi Tanácsadó Testületben (ÁTT) megbízatása az orvostudományi egyetemek rektorainak delegáltjaként. Az újabb meghosszabbítást 2010. május 3-tól nyerte el újabb három évre [284. d) ábra, de lásd korábbi 208. ábrát is].

A 2003–2008. periódusra az MTA Orvosi Tudományok Osztálya Klinika II. Tudományos Bizottságába kapott felkérést.

2003-tól 2008-ig az MTA Osztályközi Állatkísérleti Tudományos Bizottságában (MTA ÁKTB) elnökhelyettesként, majd 2008-tól 2012-ig a bizottság elnökeként tevékenykedett. 2012-től az új elnevezésű bizottság az MTA Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottságában (MTA ÁOÁB) még további három cikluson keresztül látta el az elnöki feladatokat, évente 2-3 Tudományos Ülést megszervezve, több esetben együttesen az Állatkísérleti Tudományos Etika Tanáccsal (ÁTET).

284. ábra a) A Journal of Investigative Surgery/USA folyóirat. **b)** Luis Toledo-Pereyra főszerkesztő Szerkesztő Bizottsági tagságra felkérése, **c)** az Editorial Board Europa-i képviselői. **d)** Állatvédelmi Tanácsadó Testületben az orvostudományi egyetemek rektorainak delegáltjaként Furka István professzor újabb 3 éves meghosszabbítása 2013-ig. **e)** Az ISEM Vezetőségi tagjai között Németh Norbert General Secretary, Mikó Irén Corresponding Secretary, Furka István Councillor, a Sun Lee professzor Nobel-díjra történő felterjesztő közös levelünk kapcsán. **f)-g)** A Microsurgeyr/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagja – Mikó Irén, Németh Norbert

2004-től az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) Councillori feladatait látta el [284. e) ábra].

2005-től a Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság alapító tagja volt Mikó Professzornővel együtt.

2009-től a Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences Törökországi folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságát fogadta el.

2013-tól felkérést kapott az Országos Állatvédelmi és Állatjóléti Tanács (OÁÁT) tagjai sorába.

PROF. DR. MIKÓ IRÉN MEGBÍZATÁSAI

Az 1991 februárjától elnyert DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság titkári teendőit [lásd korábbi 202. a) ábra] 2005-ig látta el 1999-ig Záborszky Zoltán, majd 2000-től Sápy Péter professzorok elnöksége mellett, majd az újabb választásra a jelöltséget nem fogadta el, és a Tanszékről Dr. Németh Norbert személyében tett javaslatot e funkció további betöltésére.

Mikó Irén ETT II. Szakbizottsági tagsága folytatódott 2013-ig (1998–2013).

Az 1999-től elnyert, a Magyar Laborállat-tudományi Társaság (LÁT) elnökhelyettesi megbízatását 2012-ig látta el, majd felmentését kérve javaslatot tett Németh Norbert tanszéki helyettese jelöltségére e megbizatás folytatására.

2000-től, a Magyar Sebész Társaság (MST) vezetőségi tagjaként történt megválasztását követően 2013-ig folyamatosan megkapta a tagság bizalmát. Több, a Sebész Társaság történetét bemutató kiadványban ő kapott felkérést az MST Kísérletes Sebészeti Szekció történetének és az aktuális periódusra vonatkozó tevékenységének megírására (ld. Felhasznált irodalom jegyzék).

2000–2008 között két periódusban is az European Society for Surgical Research (ESSR) Award Committee – titkos szavazással választott – tagja volt.

2004–2010 között az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) Corresponding Secretary feladatait látta el [284. e) ábra], majd 2010-től Councillorrá választották.

2004 októberétől a Microsurgery/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságra felkérést kapott [284. f)-g) ábra].

2005–2007 között az MST Kísérletes Sebészeti Szekció elnöki teendőit látta el.

2005-től a Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság (MEST) alapító tagja volt Furka Professzorral együtt, majd vezetőségi tagja lett Mikó Irén. 2010-től felmentését kérte, a tanszékről vezetőségi tagnak ajánlotta Dr. Németh Norbertet. Ezt követően e társaság Felügyelő Bizottsági tagjává választották.

2005–2008. között az OTKA Operatív Orvostudományok Szakzsűri tagja volt.

2009-től az Annals of Plastic Surgery/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságára kapott felkérést, amely azóta is folyamatos.

2012-ben a BMC Veterinary Research/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságra felkérés.

Az MTA Klinikai Műtéti Tudományos Bizottságba 2013-tól választották be titkos szavazással.

2013-tól a Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences Törökországi folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságára kapott felkérés.

DR. TAKÁCS E. ILDIKÓ MEGBÍZATÁSAI

1998-tól 2002-ig a Magyar Tutományos Akadémia (MTA) Antibiotikum Bizottság titkári feladatait látta el.

2000–2005 között a Debreceni Akadémiai Bizottság (DAB) Gyógyszerkutatási Munkabizottság Elnökségének tagja volt.

DR. NÉMETH NORBERT MEGBÍZATÁSAI

2005-től a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottság titkári teendőit átvette Mikó Irén professzortól.

2006-ban a Magyar Haemorheologiai Társaság vezetőségi és elnökségi tagjának választották.

2006-tól a Microsurgery/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságára felkérést kapott [284. f)-g) ábra].

2006-2012 között az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) főtitkára volt [284. e) ábra], majd 2012-től President-Elect megbízatást nyert el.

2008-tól az International Society for Clinical Hemorheology vezetőségi tagja lett.

2008 májusától – a korábbi magyar tag Mikó Irén ajánlására – az European Society for Surgical Research (ESSR) Award Committee tagjai közé választották, mely két periódusra terjedt ki.

2008-ban az Annals of Plastic Surgery/USA folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságára kapott felkérést.

2009–2011 között a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció Vezetőségi tagjává, majd a 2011–2013 között a Szekció titkárává választották.

2012-től a Magyar Haemorheologiai Társaság alelnöke megbízást kapott.

2013-tól a Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences Törökországi folyóirat Szerkesztő Bizottsági tagságára kapott felkérést.

2013-tól 2015-ig megválasztották a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció elnökének.

DR. BRÁTH ENDRE MEGBÍZATÁSA

2008–2011 között az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) Councillori feladatait látta el [284. f) ábra].

DR. LESZNYÁK TAMÁS MEGBÍZATÁSA

2013-tól a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGyT) Hajdú-Bihar Megyei Szervezete vezetőségi tagjává választották.

TUDOMÁNYOS UTÁNPÓTLÁS, PHD KÉPZÉSBEN RÉSZVÉTEL

Korábban, mint az előző fejezetben jeleztük, a DOTE, illetve DE OEC PhD 8. számú „Sejt- és molekuláris biológia: Sejtek és szövetek molekuláris működésének tanulmányozása ép és kóros körülmények között" című egyetemi doktori programnál láttunk el akkreditált témavezetői feladatot Prof. Dr. Furka Istvánnal – *alapító belső tagként* – (programvezető: Prof. Dr. Fésüs László, akadémikus).

A 2007/2008. tanévtől kutatási témáink a Klinikai Orvostudományok Doktori Iskolába (Doktori Iskola vezető: Prof. Dr. Berta András) kerültek át.
Új témavezetőként – sikeres PhD védését követően akkreditálták ez utóbbi Doktori Iskolába Dr. Németh Norbert egyetemi adjunktust is.
Dr. Takács E. Ildikó egyetemi adjunktus a Gyógyszertudományok Doktori Iskola (Doktori Iskola vezető: Prof. Dr. Gergely Lajos) témavezetője volt.

MEGVÉDÉDÉSRE KERÜLT PhD DISSZERTÁCIÓK

A következőkben az eredményes kutatómunkát követően megvédésre került disszertációk rövid összefoglalóját mutatjuk be, valamint a PhD diploma ünnepélyes átadásán készült emlékképeket (285. ábra).

Dr. Szűcs Géza
***Egyetemi doktori értekezés címe*:** Az anastomosis készítési technika, valamint a nyelőcső-resectiók és gastrectomiák kiterjesztésének hatása a post-operatív kórlefolyásra. A sülylyesztett anastomosisok gyógyulásának kísérletes vizsgálata.
Témavezető: Dr. Mikó Irén
***Védés ideje*:** 2003. december 8.

Az értekezés összefoglalója: Operált betegeink kórtörténetét elemezve megállapítottuk: – A nyelőcső-resectiók több mint fele, a gastrectomiák több mint egyharmada után komplikációk léptek fel a posztoperatív szakban. Mindkét csoportban gyakoribbak voltak az általános szövődmények és a halálozás nagyobb részét is ezek okozták. – Nyelőcső resectióknál a gyomor vagy a gyomorcsonk eltávolítása a sebészi szövődmények számát jelentősen növelte. A műtét kiterjesztése a tüdőre vagy a pericardiumra, illetve az intraoperatív sérülés miatt végzett splenectomia nem volt hatással a szövődményekre és a halálozásra. A gastrectomiák kiterjesztése a lépre az összes szövődményes eset és a sebészi szövődmények gyakoriságának szignifikáns növekedéséhez vezetett. A műtétek további kiterjesztése a léppel együtt más szervekre csak a pancreas resectiója esetén fokozta a

kedvezőtlen hatást. Ebben a csoportban a letalitás is emelkedett. Összességében a műtét kiterjesztése a halálozást nem befolyásolta. – Nyelőcső-resectióknál a nyakon készített süllyesztett anastomosisok insufficientia rátája szignifikánsan alacsonyabb volt, mint a más módszerekkel készítetteké. Gastrectomiáknál a süllyesztett anastomosisok insufficientia rátája volt a legkisebb, a gépi varrattal készítettekkel összehasonlítva szignifikáns a különbség. – Nyelőcső-resectióknál a nyaki oesophago-gastrostomák insufficientia gyakorisága szignifikánsan nagyobb volt, mint a mellkasban készítetteké. Gastrectomiáknál a hasi és a mellkasi anastomosisok insufficientia rátája között nem volt különbség. – Nyelőcső-resectióknál, ha az anastomosis a nyakon készült, szignifikánsan több volt a szövődményes eset és a sebészi szövődmény, mint a mellkasi anastomosisoknál. Gastrectomiáknál az anastomosis pozíciója ebből a szempontból is közömbös volt.
Kísérleteink eredményei szerint: – A süllyesztett anastomosisoknál az invaginált rövid nyelőcső- vagy bélszakasz nem károsodott. Felszínét beborította a befogadó szerv nyálkahártyája. Az anastomosisok szerkezetüknek köszönhetően elkészítésük pillanatától jól ellenálltak a lumenben fellépő belső nyomásnak. Fontos körülmény, hogy nincsenek a lument közvetlenül drenáló öltések. Az, hogy az anastomizált szervek sebajkai egymástól távol helyezkednek el, nem akadálya a gyógyulásnak. – Az invaginátum hossza nem befolyásolta a gyógyulási folyamatot. – Süllyesztett anastomosis készítésekor fontos, hogy az öltések ne hatoljanak a szervek lumenébe. A nyelőcső szabad végén a nyálkahártyát célszerű egymástól 3-4 milliméterre behelyezett öltésekkel rögzíteni az izmos falhoz.

Dr. Németh Norbert
Egyetemi doktori értekezés címe: Haemorheologiai faktorok és a microcirculatio vizsgálata kísérletes végtagi ischaemia-reperfusiós modelleken
Témavezető: Dr. Mikó Irén
Védés ideje: 2004. március 3.

Az értekezés összefoglalója: A végtagi ischaemia-reperfusio (I/R) a haemorheologiai faktorokra és a mikrokeringésre kifejtett hatása, az akut-, a műtét alatti- és a korai posztoperatív időszakban fellépő változásai még nem teljesen tisztázottak. Az állatkísérletes modellek alkalmazásánál a fajspecifikus eltérések és a mérési módszerek adaptációjának hiánya miatt a követéses vizsgálatok során számos technikai probléma merül fel. Ezért célul tűztük ki a fajspecifikus összehasonlító és módszertani adaptációk elvégzése után az akut, sebészi jellegű végtagi I/R haemorheologiai és microcirculatiós paraméterekre kifejtett hatásának vizsgálatát különböző állatfajokon. Egér, patkány, nyúl, keverék kutya és sertés vonatkozásában vizsgáltuk a vörösvérsejt deformabilitás, valamint a teljes vér- és plazma viszkozitás eltéréseit. A vörösvérsejt deformabilitás tekintetében jelentős faji diverzitást találtunk, mely összefüggést mutat a vörösvérsejtek méretével. A vörösvérsejt deformabilitás méréséhez szükséges relatív nagy vérmennyiség laboratóriumi kisállatok esetében komoly akadályt állít a követéses vizsgálatok kivitelezésének. A filtrációs technika adaptációja során sikeresen alkalmaztuk az 1%-os vörösvérsejt-szuszpenziót a stan-

dard 5%-os helyett, mely segítségével jól követhető változásokat tudtunk kimutatni 1 órás végtagi ischaemiát követően patkányban az 1. és 2. posztoperatív napon, 1 hetes követéses vizsgálat során. A szöveti mikrokeringés vizsgálatánál, a laser Doppleres áramlásmérés során kidolgoztuk az „occlusiós"-tesztet, mely segítségével patkányban az 1 órás végtagi ischaemiát követő reperfusio első perceiben jelentős eltéréseket találtunk, az ép állapothoz képest a vázizom microcirculatiójában. Keverék kutyákon a 3 órás végtagi I/R lokális és szisztémás haemorheologiai vizsgálata során jelentős eltéréseket találtunk a vörösvérsejt deformabilitás, a teljes vér- és plazma viszkozitás, a fibrinogén szint és a haematocrit tekintetében az ischaemia alatt álló végtagból vett vérmintákban, a reperfusio első óráiban és a posztoperatív időszakban egyaránt. Vizsgálataink hiánypótló információkat nyújtottak a kísérletes végtagi ischaemia-reperfusio lokális és szisztémás, műtét alatti és műtétet követő haemorheologiai változásairól. A vörösvérsejt deformabilitás mérés módszertani adaptációja és a kidolgozott laser Doppleres „occlusiós"- teszt alkalmas lehet az ischaemia-reperfusio állatkísérletes modelleken való további vizsgálatára.

Dr. Pap-Szekeres József
Egyetemi doktori értekezés címe: Prevaszkularizáció - Új modell a nyelőcső reszekciók biztonságosabbá tételére cseplesz-lebeny mikrosebészeti módszerrel történő előzetes átültetésével
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén
Védés ideje: 2006. március 21.

Az értekezés összefoglalója: 1. Kidolgoztuk a cseplesz-lebeny nyerésének objektív paramétereket is figyelembe vevő új módszerét kutyán. 2. Olyan saját fejlesztésű hűtő-perfúziós rendszert alakítottunk ki, melynek segítségével könnyen lehet az izolált cseplesz-lebenyt hűteni az átültetés közben, valamint az ischaemia-reperfusio károsodás elkerülése céljából, tapasztalati úton összeállított, C-vitamint, Heparint és Pentoxyphillint tartalmazó oldattal lehet perfundálni az átültetésre kerülő graftot. 3. Kidolgoztuk a mikrosebészeti érvarratok megfelelő technikáját cseplesz-lebeny átültetéshez kutyán, Remie és munkatársainak módszerét módosítva. Módszerünknél első lépésként a fogadó éren babérlevél-alakú kimetszést végeztünk. A kimetszett rész leghosszabb átmérője 10-15%-kal volt hosszabb, mint a lebeny erének lumene. Az anasztomózis varrását két ún. „pólusöltés" behelyezésével kezdtük, a jobb oldali öltéssel az anasztomózis hátsó falát varrtuk meg, s ha elértük a bal oldali pólusöltést, azzal kötöttük meg a csomót. Ezután a bal oldali pólusöltéssel az anasztomózis elülső oldalát varrtuk meg, majd ha elértük a jobb oldali pólusöltést, azzal kötöttük meg a csomót, így téve biztonságosabbá az anasztomózis átjárhatóságát. 4. Alapvetően új elvre épülő, nyelőcső szegmentális reszekció állatkísérletes modelljét alakítottuk ki, melynek során két lépésben történik meg a reszekció: előbb cseplesz-lebenyt ültetünk át a nyelőcső nyaki szakaszára – melyet prevaszkularizációnak nevezünk – majd második ülésben, a már megváltoztatott, javított vérellátású nyelőcsövön történik meg 14 nappal később a reszekció és anasztomózis készítése. 5. Kialakítottuk az új típusú nyelőcső reszekció utáni posztoperatív gyógykezelés módszerét

kutyán, melybe beletartozik a fokozatosan felépített per-os táplálása kísérleti állatainknak, valamint a megfelelő műtét utáni antibiotikus kezelés alkalmazása is. 6. Állatkísérletben először alkalmaztuk a szöveti mikrokeringés intraoperatív vizsgálatára cseplesz-lebeny átültetés kapcsán lézer Doppler flowmetriát. 7. Szövettani vizsgálatainkkal egyrészt az átültetett cseplesz-lebeny szöveti struktúrájának átalakulását, másrészt a cseplesz-lebeny nyelőcső keringését támogató hatását tudtuk kimutatni: haematoxilin-eozin festéssel a lebeny strukturális átalakulását, indirekt immunhisztokémiai módszerrel az újonnan képződő kapillárisok megjelenését, végül pedig block szövettani vizsgálattal a nyelőcső anasztomózis gyógyulását tudtuk leghatékonyabban vizsgálni.

Dr. Cserni Tamás
Egyetemi doktori értekezés címe: Kísérletes és klinikai adatok az ileocoecalis junctio gyermeksebészeti vonatkozásaihoz
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén
Védés ideje: 2007. április 19.

Az értekezés összefoglalója: Az értekezés gyermeksebészeti szemszögből tárgyalja az ileocoecalis junctio jelentőségét. Az első szakasz részletezi az ileocoecalis billentyű neuroanatómiájának eddig ismeretlen részleteit. Két különálló, coaxialis elhelyezkedésű, ilealis és coecalis eredetű enteralis neuron, és myentericus Cajal sejt-hálózatról számol be. Az ileocoecalis junctióban nem található a pyloro-duodenalis junctiora jellemző myoelektromos izoláció. Az egymással folytonos összeköttetésben álló ilealis és coecalis enteralis neuronalis plexusok és a Cajal-féle sejtek hálózatának anatómiája magyarázza, hogy az ileocoecalis junctio miért képes az ilealis és coecalis motilitás koordinációjára. Az értekezés második részében, Whole-Mount technika és NADPH-d enzimhisztokémiai segítségével az ileocoecalis billentyűben feltárt, az életkorral csökkenő nitricus hyperinnervatio magyarázza, hogy az egyik leggyakoribb gyermekkori akut hasi kórkép, az invaginatio, miért éppen az ileocoecalis junctióban alakul ki és miért csecsemőkorban a leggyakoribb. Az értekezés harmadik része az újszülöttkori ileust okozó ileocoecalis billentyű agenesia ritka klinikai esetetét ismerteti, hansúlyozza az ileocoecalis billentyű atresia és agenesia elkülönítésének fontosságát. Egyszerű resectio és anastomosis elfogadható, de billentyű-plasztikára illetve pótlásra érdemes törekedni „rövidbél" szindróma esetén. A negyedik fejezet összehasonlítja az ileocoecalis billentyű hidrosztatikus paramétereit a billentyű pótlására használt invaginatiós billentyűkkel. Megállapítja, hogy a rövid invaginatiós billentyűk kifejezett refluxgátló képességgel bírnak, de nem fejtenek ki elegendő anterograd ellenállást. Ezért alkalmasak lehetnek Crohn betegség recidívájának csökkentésére, de „rövidbél" szindróma megelőzésére csak a hosszabb invaginált billentyűk alkalmasak. Az ötödik fejezet előkísérletben felveti, hogy az ileocoecalis billentyű gyengébb hidrosztatikus refluxgátló képessége ellenére hatékonyabb mikrobiológiai barrier, mint a kifejezetten nagy hidrosztatikai refluxgátló képességgel bíró invaginált szelepek. Ezért az ileocoecalis billentyű alkalmazásával valószínűleg mérsékelhető az epeúti rekonstrukciót követő cholangitis gyakorisága veleszületett biliaris atresiában.

Dr. Szokoly Miklós

Egyetemi doktori értekezés címe: Az acut végtagi ischaemia-reperfusio vizsgálata kísérletes modelleken. A végtagi traumás amputátumok életképesség megőrzésének lehetőségei

Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Prof. Dr. Mikó Irén

Védés ideje: 2007. április 24.

Az értekezés összefoglalója: A traumás eredetű végtag-amputatiók és az ischaemia-reperfusio (I/R) komoly kihívást jelentenek a klinikai gyakorlatban, ugyanakkor kevés olyan laboratóriumi paraméter ismert és használatos, amelyek alapján megítélhetőbbé, követhetőbbé válna a prognózis. Különösen igaz ez olyankor, amikor a preventív hűtés sokszor kétélű hatása is befolyásolja a klinikai állapotot. A kérdések részbeni tisztázására két kísérletes modellt dolgoztunk ki: 1. Patkányokon 2 órás ischaemiát követő reperfusio első órájában vizsgáltuk a hemodinamikai változásokat és a sav-bázis rendszerben létrejövő eltéréseket az arterio-venosus különbségek tekintetében is. 2. Keverék kutyákon a 3 órás végtagi hűtött és nem hűtött ischaemiát és reperfusiót követően vizsgáltuk a létrejövő lokális és szisztémás haematologiai, haemorheologiai és haemostaseologiai változásokat, intraoperatív mikrokeringés- és szöveti nyomásméréssel, szövettani vizsgálatokkal kiegészítve. A patkányokon végzett kísérletben a Pentobarbital anaesthesia általános hatásain túl a végtagi ischaemia-reperfusio szisztémás hemodinamikai és sav-bázis eltéréseket idézett elő a reperfusio első órájában, a pH értékekben jelentős arterio-venosus különbségeket mutatva. A megváltozott paraméterek helyreállásához a reperfusio első órája nem volt elegendő. A keverék kutyákon végzett kísérletben a három órás ischaemia és az azt követő reperfusio szignifikáns és jelző értékű változásokat idézett elő számos haemorheologiai és haemostaseologiai paraméterben. A kirekesztett végtagban lévő vér rheologiailag jelentősen rosszabb minőségű volt a szisztémás keringésben lévő vérnél. A reperfusio kezdetén, a kirekesztett végtagban lévő vér beáramlásával a változások egy része megfigyelhető maradt a szisztémás keringésben is. Az első három posztoperatív napon jelző értékű változásokat mutatott a vörösvérsejt deformabilitás és az aktivált parciális thromboplastin idő, a nem laboratóriumi paraméterek közül a lábszár elülső izomrekeszében intraoperatívan mért szöveti nyomás. Ezek a paraméterek változásuk mértékében is szignifikáns különbséget mutattak a hűtött és nem-hűtött ischaemia-reperfusio között, és ebben modellben alkalmasnak bizonyultak a változások általános elkülönítésére és követhetőségére. Eredményeink alapján arra következtethetünk, hogy a nem kontrollált, sokszor csak empírikusan alkalmazott lokális hűtés nagyobb figyelmet és körültekintést igényel, hiszen fokozhatja az ischaemia-reperfusio által okozott károsodásokat, a jelző értékű haemorheologiai és haemostaseologiai változások mértékét. Így a nem optimálisan kivitelezett hűtés a komplex pathophysiologiai történések, valamint az aktuális klinikai állapot fényében jelentősen ronthatja a kimenetelt, replantatiók esetén a szövetek túlélésének az esélyét.

Dr. Pető Katalin
Egyetemi doktori értekezés címe: Az érfal és a veseparenchyma funkcionális és morfológiai változásainak elemzése a veseartéria átmeneti leszorítását követően
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén
Védés ideje: 2007. december 12.

Az értekezés összefoglalója: A klinikai gyakorlatban a vese ischaemia-reperfusiós károsodása elkerülhetetlen következménye lehet számos kórállapotnak és műtéti beavatkozásnak, melyek során nemcsak a veseparenchyma szenvedhet károsodásokat, hanem magában a leszorított arteria renalis falában is bekövetkezhetnek hasonló elváltozások, amelyek az ér kontrakciós-relaxációs képességét kedvezőtlenül befolyásolhatják. Az oxidatív stressz kiváltotta folyamatok a lokális szövetkárosodás mellett hatással lehetnek a vér rheologiai faktoraira is, ezáltal szisztémás szinten befolyásolhatják a mikrokeringés állapotát is. Keverék kutyákon végzett kutatómunkánk során a 45 perces vese ischaemiát követő reperfusió különböző fázisaiban a leszorított érben érreaktivitás és morfológiai (hagyományos fénymikroszkópia, apoptosis) vizsgálatokat, a vesében funkcionális (szérum urea és kreatinin, vizelet N-acetyl-β-D-glukózaminidáz) eltéréseket, valamint a szisztémás keringésben bekövetkező változásokat kívántuk kimutatni (haematologiai és haemorheologiai vizsgálatok, antioxidáns aktivitás és endothelin szint meghatározás). Mivel a fenti károsodás hátterében szabadgyök reakciók állhatnak, ezek relatív etiológiai szerepére -indirekt módon- a xantin-oxidáz gátlószere, az allopurinol alkalmazása révén következtettünk. Eredményeinket összefoglalva megállapíthatjuk, hogy vese ischaemia-reperfusio során magában a leszorított veseartériában is kialakulnak olyan elváltozások, melyek révén az egyensúly eltolódhat a vasoconstrictio irányába. További káros következményként a vesefunkció beszűkülése és jelentős szisztémás változások alakulnak ki: egyes hemorheologiai paraméterek (vörösvérsejt deformabilitás) romlása, ezen túlmenően endothelin fokozott felszabadulása (vasoconstrictor mediátor) és a szervezet antioxidáns aktivitásának csökkenése is kimutatható volt, mely változások egymással összeadódva akár a szervezet egészének funkciójára is hatással lehetnek. A jelen modellünkben észlelt fenti elváltozások egy része kedvezően befolyásolható volt allopurinol előkezeléssel, mely indirekt módon arra enged következtetni, hogy a folyamatok hátterében legalább részben xantin-dehidrogenáz/xantin-oxidáz pathophysiologiás aktivációja állhat.

Dr. Sipka Sándor János
Egyetemi doktori értekezés címe: Az immunrendszer egyes elemeinek változásai splenectomizált és lép-autotransplantált egerekben
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén
Védés ideje: 2007. december 13.

Az értekezés összefoglalója: Napjaink motorizált világában a traumás balesetek és az ezzel összefüggő műtétek száma sajnos folyamatosan emelkedik. A korábbi gyakorlatot a traumásan sérült lép eltávolítását javasolta, de a lép sokrétű funkcióinak megismerése a

szemléletmód változását eredményezte. A súlyosan sérült lép szövetének megmentésére dolgozták ki Furka és munkatársai az autotransplantatio lépkötény technikáját, aminél a lép kis szeleteit ültetik vissza a cseplesz rétegei közé. Ezt a módszert Mikó és munkatársai 2001-ben sikeresen adaptálták egérre. Munkánkban beltenyésztett egereken néztük a lép-autotransplantatio haematologiai és immunologiai hatásait, és a következőket találtuk: 1. Az autotransplantált lépdarabkák beültetett tömegük arányában javítják a peripheriás vérben a vörösvérsejtek kiszűrését, a T- és B-lymphocyták számát és eloszlását, a neutrophil granulocyták phagocytáló képességét, továbbá az antibakteriális védekezésben fontos szerepet játszó IgM termelést. 2. A nagycsepleszbe ültetett lépdarabkának megváltoznak a keringési viszonyai, az arteria centrális eltűnik, eredeti lépszövethez képest megváltozik a folliculusok, a fehér és vöröspulpa, illetve a macrophagok elrendeződése. A változások közül kiemelhető, hogy a T-sejtek száma mind a lépben, mind a peripherián jelentősen lecsökken, míg a B-sejtek esetében a peripherián tapasztalható B-sejt csökkenéshez képest a folliculusokban B-sejtszám növekedés történik a kontrollhoz képest.

Dr. Bráth Endre

Egyetemi doktori értekezés címe: Ischaemia-reperfusiós változások vizsgálata vékonybél segmenten és vékonybél transplantatiós állatkísérletes modelleken sebészeti- és mikrosebészeti technikák alkalmazásával.

Témavezető: Prof. Dr. Furka István

Védés ideje: 2011. március 9.

Az értekezés összefoglalója: A mesenterialis ischaemia-reperfusio napjainkban is komoly klinikai probléma, amely a bélrendszeren végzett műtétek, különböző mesenterialis kórállapotok, valamint vékonybél transplantatio során a túlélés meghatározó tényezője lehet. A mesenterialis ischaemia-reperfusio pathomechanizmusának további megértése és a kísérletes transplantatiós modellek technikai problémáinak javítása érdekében három laboratóriumi állatfajon végeztük kísérleteinket. Az I. kísérletes modellben keverék kutyákban a kettős, izolált jejunum-segmentek kialakítása kapcsán megállapítottuk, hogy a 30 perces ischaemiát követően a reperfusio 4. és 6. órájában a legnagyobb a vékonybél nyálkahártyában az apoptotikus aktivitás. Továbbá a 3x3 perces és 3x5 perces ischaemiás praeconditionálás, az E-vitamin (25 mg/ttkg), az allopurinol (50 mg/ttkg) alkalmazása -feltételezésünkkel ellentétesen- az ischaemia-reperfusio okozta apoptosis emelkedését eredményezte a bélnyálkahártyában. A II. kísérletes modellben keverék kutyákban az arteria mesenterica superior 30 perces leszorítását követő reperfusio során filtrometriás mérésekkel igazoltuk a vörösvérsejtek deformálhatóságának romlását, mely a postoperatív 3. napon mutatkozott. A III. kísérletes modellben kültenyésztett patkányokban 30 perces mesenterialis ischaemia és az azt követő reperfusio kapcsán ektacytometriás mérésekkel a vörösvérsejtek deformabilitása szignifikánsan romlott, a vörösvérsejt aggregatio, a haematocrit, az átlagos vörösvérsejt térfogat és a fehérvérsejtszám szignifkánsan emelkedett a lokális (vena portae) vérmintákban a szisztémás (vena cava

caudalis) keringésből nyert mintákhoz képest. A IV. kísérletes modellben „avascularis" vékonybél transplantatiós inbred egér modell kialakítása során igazoltuk a nagycsepleszbe helyezett vékonybél darabok életképességét. A modell kivitelezése műtéttechnikai szempontból egyszerű, gyors. Nincs szükség éranastomosisok kialakítására.
Egyúttal a vékonybél transplantatiós kísérleteket segítő haladó mikrosebészeti oktatási tematika is kidolgozásra került.

Dr. Hevér Timea
Egyetemi doktori értekezés címe: Kísérletes művi arterio-venosus shunt-ök morphologiai és véráramlástani vizsgálatai.
Témavezető: Dr. Németh Norbert
Védés ideje: 2011. március 31.

Az értekezés összefoglalója: A művi arterio-venosus (AV) shunt-ök érését és functionalis állapotát számos tényező befolyásolja. Ezek vizsgálatára számos kísérletes modell ismert patkányokon, leggyakoribb lokalizációként a femoro-femoralis művi AV shunt-ök formájában, azonban e modellek jelentős része a szisztémás keringést megterheli. A shunt-ök vizsgálatára ritkán használt saphena erek (a. saphena, v. saphena medialis) könnyű hozzáférhetőségük révén lehetőséget biztosíthatnak a shunt-ök érésének tanulmányozására, microcirculatiós, haemodynamicai, morphologiai vizsgálatok mellett a shunt-ök vonatkozásában kevéssé ismert haemorheologiai változások tanulmányozására. E cél érdekében kidolgoztunk egy end-to-side sapheno-saphenosus művi AV shunt modellt patkányokon. A shunt kialakításával feltételezhetően megváltozó arterio-venosus haemorhologiai alapkülönbségeket vizsgálva azt találtuk, hogy patkányokban az aorta abdominalis-ból vett vérmintákban a vörösvérsejt deformabilitást leíró elongatiós index kismértékben alacsonyabb, az aggregatiós index magasabb a vena cava caudalis-ból származó mintákhoz képest. A kialakított end-to-side művi saphenos-saphenosus AV shunt kismértékű változást okozott a shunt oldali comb és talp bőrének szöveti microcirculatiós értékeiben. A haemodynamicai paraméterekben csak lokális különbségek mutatkoztak. Az AV shunt területéről vett arteriás és venás vérminták vörösvérsejt deformabilitását leíró elongatiós index paraméterei alacsonyabbak voltak a nem-operált oldali és az ép kontroll értékekhez képest, csökkenő arterio-venosus különbséget mutatva. A vörösvérsejt aggregatiós index értékek a shunt oldalán mind az a. saphena-ban, mind a v. saphena medialis-ban magasabbak voltak. A morphologiai és szövettani vizsgálatokkal kimutatható volt, hogy az AV anastomosis mindkét szára dilatálódott a shunt érése során, amely a 8. postoperativ hétre megfigyelhető vált. Szövettanilag a shunt arteriás és venás szárán egyaránt az érfal intima és media rétegeinek megvastagodása volt megfigyelhető.
A kialakított end-to-side művi sapheno-saphenosus AV shunt mikrosebészeti módszerekkel biztonságosan elkészíthető, anatómiai lokalizációját tekintve könnyű hozzáférhetőséget biztosít, a szisztémás keringést nem terheli meg jelentősen. Kísérleteink további kutatások alapját adhatják a shunt-ök érését befolyásoló tényezők és a szövődménylehető-

ségek elkerülésének vizsgálataira, amelyek a klinikai gyakorlat számára fontos információt adhatnak. A lokális és szisztémás haemorheologiai viszonyok részletesebb megismerése az endothelialis functióban, valamint a microcirculatio területén létrejövő változások további tanulmányozása szempontjából

Dr. Kiss Ferenc
Egyetemi doktori értekezés címe: Laboratóriumi állatok micro-rheologiai tulajdonságainak összehasonlító standardizációs vizsgálatai kísérletes sebészeti kutatásokhoz.
Témavezető: Dr. Németh Norbert
Védés ideje: *2012. január 13.*

Az értekezés összefoglalója: A kísérletes sebészeti kutatásokban a haemorheologiai paraméterek (teljes vér és plazma viszkozitás, vörösvérsejt deformabilitás, vörösvérsejt aggregatio) számos pathophysiologiai folyamatban mutatnak szignifikáns, gyakran jelző értékű változásokat, amelyek a következményes szöveti microcirculatiós zavarok kialakulása miatt nagy fontossággal bírnak. A kísérletes modellekben a mérési eredményeket, azok értékelhetőségét és összehasonlíthatóságát nagymértékben befolyásolják a laboratóriumi állatfajok még nem minden részletében tisztázott faji- és az alig ismert nemi haemorheologiai különbségei. Jelentős befolyásoló tényező lehet még valamint a mintavétel, mintatárolás és mintakezelés hatása a micro-rheologiai paraméterekre, melyek kimutathatósága a speciális mérőműszerek érzékenységétől is függ. Az objektíven értékelhető laboratóriumi eredmények biztosítása érdekében célul tűztük ki két laboratóriumi állatfaj -outbred patkány, és beagle kutya- haemorheologiai paramétereinek faji- és nemi különbségeinek elemzését. Célunk volt továbbá a mintatárolási idő és hőmérséklet befolyásoló hatásának és az ektacytometriás elven meghatározott vörösvérsejt deformabilitásnál használt közeg jelentőségének, és magának a méréstechnikai módszer érzékenységének a vizsgálata. Jelentős nemi haemorheologiai különbséget tapasztaltunk a két állatfaj között vörösvérsejt aggregatio és deformabilitás tekintetében. Patkányok esetén a nőstények, beagle kutyáknál a hímek rendelkeztek jobb vörösvérsejt deformabilitási paraméterekkel, míg a vörösvérsejt aggregatio patkányoknál a nőstényekben, beagle kutyáknál a hímekben volt fokozottabb. CD patkány és beagle kutya vérminták tárolásával a micro-rheologiai paraméterek változásának mértéke különbséget mutatott a két laboratóriumi állatfaj között. A vörösvérsejt deformabilitás mérések szobahőmérsékleten való tárolás mellett 4-6 órán belül stabilak, de patkány vérminták vörösvérsejt aggregatióját lehetőleg már 1 órán belül el kell végezni. Slit-flow ektacytometriás módszerrel kimutattuk, hogy a vörösvérsejt deformabilitás méréseknél a 15, 20 és 30 mPa.s viszkozitású polyvinyl-pyrrolidon (PVP) oldatok alkalmazásával Sprague-Dawley patkányok és beagle kutyák vérmintáinak vörösvérsejt deformabilitási értékei jelentősen különböznek egymástól. Érzékenyebben és legmegbízhatóbban kimutatható faji- és nemi különbségeket a 30 mPa.s viszkozitású oldat használatával kaptunk. A hőkezeléssel rigiddé tett vörösvérsejtek deformabilitásának legnagyobb mértékű változásait patkányoknál sikerült kimutatni.

Összefoglalásként elmondható, hogy a megfelelően extrapolálható adatok biztosításához nélkülözhetetlen a kísérleti modell megfelelő tervezése, a mérési metodika standardizálása az adott laboratóriumi állatfajra. A tapasztalt faji- és nemi haemorheologiai különbségek, valamint a hibás mintakezelésből és a nem megfelelően standardizált metodikából fakadó mérési eltérések megközelíthetik, vagy elfedhetik a kísérleti csoportok közötti valós különbségek mértékét.

Dr. Sajtos Erika
Egyetemi doktori értekezés címe: Aspleniás-hypospleniás állapotok jelzésének lehetősége haemorheologiai és képalkotó vizsgáló módszerekkel lépmegtartó műtéteket követően állatkísérletekben.
Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Prof. Dr. Mikó Irén
Elővédés ideje: *2013. szeptember 13.*

A korszerű chemo-, és immunprofilaxis ellenére a traumás lépsérülések sebészi megoldásaként felmerülő lépeltávolítás lehetséges szövődményei napjainkban is komoly problémát jelenthetnek, melyek megelőzésében a lépmegtartó eljárások igen fontosak lehetnek. A munkánk során használt homogén állatcsoport lehetővé tette egy olyan komplex vizsgálati protokoll beállítását, amelynek segítségével a splenectomiát illetve lép autotransplantatiót követő/követhető aspleniás-hyospleniás állapotok esetleges késői szövődményei és ezen megváltozott állapotok okozta hatások is eredményesen vizsgálhatóvá válhattak. Eredményeink igazolták, hogy a vörösvérsejt deformabilitás szignifikánsan rosszabb még 2 évvel a splenectomia után is, szemben a lép autotransplantatiót követő állapottal. A vizsgálatok során két módszert, a filtrometriát és az ektacytometriát párhuzamosan alkalmaztunk eredményesen a különbségek azonosítására. A leukocyta antisedimentatiós ráta különböző mértékű változása volt megfigyelhető a különböző kísérleti csoportokban a vakcinációt követően, így ez a vizsgálat alkalmasnak tűnt az aspleniás-hypospleniás állapotok okozta eltérő immunválasz vizsgálatára. A colloid scintigraphia során az autotransplantált állatban azonosíthatóak voltak a nagycseplesz régiójában pontszerű dúsulások, melyek a lép autotransplantatumoknak megfelelhetnek. A lép-specifikus scintigraphia módszerét sikerrel adaptáltuk beagle kutyákra, az autotransplantált állatban a beültetett lépszeletkék egyértelműen identifikálhatóak voltak és a halmozások specifikussága egyértelműen a megtartott filtratiós funkció mellett szólt. A diagnosticus laparoscopia során számottevő adhaesio vagy abscessus nem volt észlelhető, a lép autotransplantatumok döntő többsége azonosítható volt. A regenerált lépdarabkák szövettani szerkezet vonatkozásában az ép léphez hasonlóak.

285. ábra Életképek a PhD diplomák ünnepélyes átvételéről: **a)-b)** 2004 - Dr. Szűcs Géza és Dr. Németh Norbert, **c)** 2006 - Dr. Pap Szekeres József, **d)-e)** 2007 - Dr. Cserni Tamás és Dr. Szokoly Miklós, **f)-g)** 2008 - Dr. Pető Katalin és ifj. Dr. Sipka Sándor, **h)** 2011 - Dr. Hevér Timea, **i)** 2012 - Dr. Kiss Ferenc, **j)** 2014 - Dr. Sajtos Erika

FOLYAMATBAN LÉVŐ PhD KUTATÁSOK

A tanszékvezetői tevékenység megszűnése idején az alábbi PhD kutatási munkák folytak a Tanszéken. Valamennyi PhD-hallgató az abszolutórium követelményeit már teljesítette ekkorra.

Dr. Tamás Róbert – (Budapest, Állami Egészségügyi Központ, Plasztikai Sebészeti Osztály): „Musculocutan szabadlebenyek és az ischaemia - reperfusiós történések szerepe" c. kutatómunkáját 2005-ben egyéni képzés keretein belül kezdte meg.
Témavezető: Prof. Dr. Furka István

Dr. Mátyás Lili – „Hasi aorta kirekesztést követő ischaemiás-reperfusiós károsodások mechanizmusának vizsgálata, a károsodások kivédésére, csökkentésére legalkalmasabb módszerek, gyógyszeres kezelések kiválasztása kísérletes állatmodellen" c. kutatómunkáját 2008-ban nappali képzésben kezdte, többször szüneteltette.
Témavezető: Dr. Takács E. Ildikó

Dr. Lesznyák Tamás – 2 éves nappali képzésben végzett PhD munka után felvételt nyert a Gyógyszerésztudományi Karon másoddiplomáját megszerezte, majd szakvizsgát tett.
Témavezető: Prof. Dr. Furka István

Dr. Domján Zsolt – (Kecskemét, Bács-Kiskun Megyei Kórház Urológiai Osztály) „Vese-resectiok lehetősége laparoscopos módszerrel" c. kutatásait levelező képzésben végezte.
Témavezető: Prof. Dr. Furka István

Dr. Bálint Anita – „Splenectomizált és lép autotranszplantált állapotok vizsgálati lehetőségei bizonyos haemorheologiai és immunológiai módszerekkel experimentális és klinikai utánkövetés céljából" címmel 2003. októbertől nappali képzésben kezdte el kutató munkáját. 2006-ban rezidensnek lépett át.
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén

Szabó Györgyi – „Hagyományos és laparoscopos cholecystectomiák lehetséges szövődmény-lehetőségeinek összehasonlító kísérletes vizsgálata" címmel nappali képzésben végzett munkájáról a disszertáció összeállítása nem történt meg.
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén

Dr. Klárik Zoltán – „Különböző lokalizációban elkészített éranastomosisok mikrokeringési, haemorheologiai és morphologiai vizsgálatai és ischaemia-reperfusiós vonatkozásai patkánymodellen" c. kutatómunkáját 2010 októberében kezdte meg.
Témavezető: Dr. Németh Norbert

Ványolos Erzsébet – „Összehasonlító ergonómiai vizsgálatok manuális szakmák oktatástechnikai szimulációs modelljein" című kutatómunkáját 2011 októberében kezdte el.
Témavezető: Dr. Pető Katalin

2013 OKTÓBERTŐL INDULT PhD KUTATÁSOK

Két új nappali PhD hallgató kezdhette el kutató munkáját: *Dr. Magyar Zsuzsa* (témavezető: Dr. Németh Norbert) és *Dr. Kalóczkai Gergely* (témavezetők: Prof. Dr. Furka István és Dr. Nemeskéri Ágnes, Budapest SE). Mindketten korábban eredményes TDK munkát teljesített Tanszékünkön.

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI (TDK) TEVÉKENYSÉG, PÁLYAMUNKÁK, DIPLOMAMUNKÁK, TDK TALÁLKOZÓK

Minden évben mozgalmas volt a tudományos diákköri élet Tanszékünkön, több kutatómunkában vettek részt a hallgatóink.

Témavezetői tevékenységet valamennyi kinevezett tanszéki munkatárs, a nappali és levelező PhD hallgatók valamint az egyéni felkészülő PhD hallgatók is elláttak.

2000. szeptembertől **39 előadás**t tartottak diákkörös hallgatóink, ebből Helyi TDK Konferencián 28 előadás hangzott el.

Az előadások négy I. helyezést, három II. helyezést, két III. helyezést és egy IV. helyezést nyertek el nagyrészt az „operatív orvostudományok" és a „morphologia-pathomorphologia" témakörökben.

Három előadás „*Sebész Kutatói Alapítványi díj*"-at nyert el. Négy előadás külföldi TDK Konferenciákra is meghívást nyert, ahol két I. helyezett díjazásban részesültek.

Az OTDK-ra továbbjutott hat előadás közül két előadás III. helyezett lett.

Egyéb hazai kongresszusra két előadás kapott meghívást.

Az elfogadott pályamunkák száma: **17**.
Tanszékünkön készült diplomamunkák száma: **35**.

A Tudományos Diákköri Tanácsban 2000–2004. között volt hallgatói képviselőnk, 2004-től oktatói képviselettel is rendelkeztünk.

„*Weszprémy díj*"-at nyert el 2004-ben Dr. ifj. Sipka Sándor korábban M.D.-PhD hallgatónk.

„*Pro Facultate Iuventutis*" elismerésben részesült 2004-ben Nagy Árpád demonstrátor és egyben TDK hallgatónk, valamint 2009-ben Péter Sándor díjazott demonstrátor.

Két munkatársunk a helyi TDK Konferencia-, egyikük az OTDK zsürijébe is kapot felkérést 2009-től.

Ez volt az első alkalom Tanszékünkön, de lehet, hogy egyetemünkön is, hogy egy ERASMUS képzésben részt vevő hallgató, bekapcsolódva a diákköri munkába, TDK előadást tartott és pályamunkát is készített féléves itt tartózkodása alatt, Dr. Furka Andrea és Prof. Dr. Furka István témavezetésével.

Furka professzorral együtt megőriztünk lehetőleg minden TDK dokumentumot (286. ábra), s ez adta az alapot, hogy 50 éves intézeti diákköri munkáról jubileumi kiadványt tudtunk szerkeszteni Mikó I, Furka I.: 50 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszékén. 1957–2007. címen, melyet a 2008. február 16-i III. „Kapcsolat Napja" rendezvényen mutattunk be és egyúttal megszerveztük „50 éves a Tudományos Diákköri munka a DE OEC Sebészeti Műtéttani Tanszékén" címmel egykori diákkörös hallgatóink immáron IV. találkozóját. Részletesebb információt a Kapcsolat Napok rendezvénye címszó alatt talál még a Kedves Olvasó.

286. ábra I. a) Az 50 éves intézeti TDK munkát bemutató könyv.
b)-d) Helyi és országos TDK konferenciák dokumentumai.
e)-g) Az ünnepélyes megnyitón Mikó Irén,
Tőzsér József dékánhelyettes és Furka István
h)-j) Emlékképek az 50 éves TDK találkozóról: Furka István és Gyurkó György,
a legendás „nagy csapat", Ficzere Ottó egykori témavezetőjével

286. ábra II. Emlékképek folytatása az 50 éves TDK találkozóról:
k)-r) Az egykori miskolci TDK-sok: Gregus Erika, Palágyi István, Pál Mariann, Országh László témavezetőikkel, Ficzere Ottó, Rácz Kálmán és Furka István, Jakab Attila és Gyurkó György, Szabó Béla és Szentkereszty Zsolt, Furka István és Gregus Erika, Falucskai Edit, Czink Irén Furka Istvánnal. Tőzsér József rektorhelyettes úr a vendégkönyvi beírásnál Mikó Irén intézetigazgatóval

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI PÁLYAMUNKÁK

A pályamunkák számozása folytatólagos az előző fejezetben bemutatott pályamunkákat követően, jelezve így a kedves Olvasónak, hogy a tudományos diákköri tevékenység változatlanul – megítélésünk szerint magas szinten – folytatódott ezen intézetigazgatói periódusban is.

2001

101. Szeverényi Csenge – Tidrenczel Edit*:* Újabb bioplasztok, szövetragasztók használatának lehetősége a parenchymás szervek sebészetében (TACHOCOMB®)
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Pető Katalin

2002

102. Bodnár Edina – Bodnár Fruzsina: A süllyesztett oesophago-gastrostomák és oesophago-jejunostomák belső nyomástűrésének kísérletes vizsgálata
Témavezető: Dr. Szűcs Géza, Dr. Bráth Endre
103. Nagy Dávid – Svéda Szabolcs: Morphológiai megfigyelések kísérletes amputációs állatmodellen a hőmérséklet függvényében
Témavezető: Dr. Ács Gábor, Dr. Szokoly Miklós

2004

104. Nagy Árpád: A szöveti microcirculatio változásának mérése végtagi ischaemiás károsodást követően patkánymodellen
Témavezető: Dr. Németh Norbert, Dr. Lesznyák Tamás
105. Sipka Sándor: Haematológiai és immunológiai paraméterek változásai splenectomizált és lép-autotranszplantált egerekben
Témavezető: Dr. Mikó Irén

2005

106. Svéda Szabolcs: A hűtött és nem hűtött végtagi ischaemia-reperfusio szisztémás hatásai kísérletes modellen
Témavezető: Dr. Németh Norbert, Dr. Szokoly Miklós

2006

107. Sajtos Erika: Lépresectiót és lépautotransplantatiót követő strukturális és funkcionális változások vizsgálati lehetőségei
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén
108. Svéda Szabolcs: A hűtött és nem hűtött végtagi ischaemia-reperfusio szisztémás hatásai kísérletes modellen
Témavezető: Dr. Németh Norbert, Dr. Szokoly Miklós

2007

109. Kiss Ferenc: Patkány vörösvérsejtek filtrációs tulajdonságai eltérő méréstechnikai körülmények között, kísérletes sebészeti modellekhez adaptálva
Témavezető: Dr. Németh Norbert

110. Mátyás Lili: Szabadgyök okozta károsodások vizsgálata ischaemia/reperfusiós (I/R) patkányszív modellen
Témavezető: Dr. Takács E. Ildikó, Dr. Nagy Katalin

2009

111. Péter Sándor: Lokális és szisztémás haemorheologiai tulajdonságok változása mesenterialis ischaemia-reperfusiós folyamatok során patkányban.
Témavezető: Dr. Bráth Endre, Dr. Kiss Ferenc
112. Nagy Beáta: A Báron manőver hatására létrejövő arterio-venosus és porto-hepatikus haemorheologiai különbségek vizsgálata.
Témavezető: Dr. Furka Andrea, Dr. Németh Norbert

2010

113. Klárik Zoltán: Experimental model for hemodynamical and microcirculatory investigations in cases of arteficial arterio-venous fistulas in rats.
Témavezetõ: Dr. Hevér Tímea, Dr. Németh Norbert
114. Kalóczkai Gergely: A Balassa-féle egészségügy-reform és az első pesti orvosi iskola.
Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén, Prof. Dr. Furka István
115. Molnár Margit Katalin: Az ischaemiás postcondicionálás hatása a lokális és szisztémás haemorheologiai paraméterek változásaira.
Témavezető: Dr. Németh Norbert, Dr. Klárik Zoltán, Dr. Sajtos Erika

2013

116. Magyar Zsuzsanna: Micro-rheologiai nemi különbségek kimutathatósága és a gonadectomia vörösvérsejt deformabilitásra kifejtett hatásai laboratóriumi patkányokon.
Témavezető: Dr. Németh Norbert
117. Dmitrijs Zabrodins (Erasmus Program, Riga/Latvia): Approaches in Basic Laparoscopic Surgical Training for the Medical Students at the Department of Operative Techniques and Surgical Research, University of Debrecen.
Témavezető: Dr. Furka Andrea, Prof. Dr. Furka István

DIPLOMAMUNKÁK

Ebben a fejezetben is folytatólagos a számozása a felsorolt **35** diplomamunkának, melyek tanszékünkön készültek. Itt is azokat a diplomamunkákat mutatjuk be, melynek alapján szintén több éves tudományos diákkörös tevékenység adta. Tehát azok a kísérleteken alapuló munkák ezek, melyek eredményeiről a szerzők általában előadást tartottak a Helyi Tudományos Diákköri Konferencián. Számos diplomamunka sokszor a kutatások hátttereként készített irodalmi áttekintésből készült, tekintettel arra, hogy az akkori TDK szabályzat szerint irodalmi összefoglalót nem lehetett elsődleges pályamunkaként beadni. Itt is feltűnő, hogy nagyszámú, az idegen nyelvű képzésben résztvevő hallgató választotta intézetünket e számukra fontos munka elkészítéséhez, és nemcsak az Általános Orvostudományi Kar magyar és angol nyelvű képzéséről, a Fogorvostudományi Karról és a Gyógyszerésztudományi Karról is.

Ezúton is köszönet illeti a témavezetőket, időt nem kímélő, bizony sok elfoglaltságot jelentő, irányító munkájukért.

2000

20. Richard Gergely: Preservation methods of the spleen.
Témavezető: Dr. Mikó Irén

2002

21. Szeverényi Csenge: Újabb bioplasztok, szövetragasztók használatának lehetősége a parenchymás szervek sebészetében. (TACHOCOMB®).
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Pető Katalin
22. Bodnár Edina: A süllyesztett oesophago-gastrostomák és az oesophago-jejunostomák belső nyomástűrésének kísérletes vizsgálata.
Témavezető: Dr. Szűcs Géza, Dr. Bráth Endre
23. Nagy Dávid: Morphológiai megfigyelések kísérletes amputációs állatmodellen a hőmérséklet függvényében.
Témavezető: Dr. Ács Gábor, Dr. Szokoly Miklós

2004

24. Sipka Sándor: Haematológiai és immunológiai paraméterek változásai splenectomizált és lép-autotranszplantált egerekben.
Témavezető: Dr. Mikó Irén

2005

25. Mohácsi Linda: Sebészeti segédanyagok használatának lehetőségei a sebészetben.
Témavezető: Dr. Mikó Irén, Dr. Bálint Anita

2006

26. Tarek Mazzawi: Using microsurgical techniques in experimental kidney transplantation
    Témavezető: Prof. Dr. Furka István, Dr. Bráth Endre
27. Nils J. Strom: Management of Adult Blunt Splenic Injury
    Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén, Dr. Bálint Anita

2007

28. Tóvölgyi Balázs: Sebészi varróanyagok használata a fogorvosi gyakorlatban
    Témavezető: Dr. Pető Katalin
29. Fábián Nándor: A parenterális táplálás legfontosabb kérdései és gyógyszerészi feladatai
    Témavezető: Dr. Takács E. Ildikó

2009

30. Neubrandt Ádám: Szövetragasztók és alkalmazásuk a fogorvosi gyakorlatban
    Témavezető: Dr. Németh Norbert
31. Shani Avnery: Concerning the role and types of artificial arterio-venous shunts and their investigative methods.
    Témavezető: Dr. Hevér Tímea, Prof. Dr. Furka István

2010

32. Hegedűs Milán: Szintetikus, nem felszívódó sebészi varróanyagok használata a fogorvosi gyakorlatban
    Témavezető: Dr. Pető Katalin
33. Klárik Zoltán: Experimental model for hemodynamical and microcirculatory investigations in cases of arteficial arterio- venous fistulas in rats
    Témavezető: Dr. Hevér Tímea, Dr. Németh Norbert
34. George Georgiou: An overview on microcirculatory and hemorheological changes of ischemia-reperfusion in experimental models
    Témavezető: Dr. Németh Norbert
35. Kalyani Nagarajah: Surgical instruments – Famous surgeons
    Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén, Dr. Bráth Endre
36. Donka János Trajánusz: A kötszerek – mint gyógyászati segédeszközök – a gyógyszerészi gondozás szemszögéből
    Témavezető: Dr. Takács E. Ildikó
37. Rohit Maraboyina: Some concerns on experimental data of red blood cell aggregation modified by ischemia-reperfusion
    Témavezető: Dr. Németh Norbert

2011

38. Yaniv Cozacov*:* Noble Prize surgeons
    Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén, Dr. Pető Katalin
39. Nagy Gábor: Sebészeti segédanyagok komplex alkalmazása a fogorvosi gyakorlatban
    Témavezető: Dr. Pető Katalin, Dr. Mátyás Lili

40. Szabó Fruzsina: Bioplasztok összehasonlító elemzése
    Témavezető: Dr. Pető Katalin, Dr. Mátyás Lili
41. Végh Ádám: Felszívódó sebészi varróanyagok használata a fogorvosi gyakorlatban
    Témavezető: Dr. Pető Katalin, Dr. Mátyás Lili
42. Radics Kinga: Gyógyszeres fájdalomcsillapítás állatkísérletekben.
    Témavezető: Dr. Keserű Péter, Dr. Pető Katalin

2012

43. Barkovits László Gábor: Collagen alapanyagú bioplasztok alkalmazása a fogorvosi gyakorlatban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Klárik Zoltán
44. Kövér Bence: Fibrin alapanyagú szövetragasztók alkalmazási lehetőségei a fogorvosi gyakorlatban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Kiss Ferenc
45. Garami Krisztina: Vérzéscsillapítás műtéttechnikai lehetőségei a fogorvosi vonatkozásaiban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Németh Norbert
46. Bacsó Ágota Imola: Szintetikus felszívódó sebészi varróanyagok használata a fogorvosi gyakorlatban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Pető Katalin
47. Báthory István: Gelatin alapanyagú bioplasztok alkalmazása a fogorvosi gyakorlatban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Tóth Enikő
48. Hasulyó Tamás: Szintetikus nem felszívódó sebészi varróanyagok használata a fogorvosi gyakorlatban – irodalmi összefoglaló
    Témavezető: Dr. Pető Katalin
49. Lukas David Lundrström: Jules Émile Péan – His accomplishments and his part in the history of surgical hemostasis
    Témavezető: Prof. Dr. Mikó Irén, Dr. Klárik Zoltán
50. Mathew Itteera: History of asepsis/antisepsis: the life and work of Ignác Fülöp Semmelweis
    Témavezető: Dr. Kiss Ferenc

2013

51. Roei Singolda: Microsurgical techniques for peripheral nerve repair and other current methods
    Témavezető: Dr. Klárik Zoltán
52. Ferkó Róbert: Sebegyesítési lehetőségek és azok fogászati, szájsebészeti vonatkozásai
    Témavezető: Dr. Klárik Zoltán
53. Csongor Szeöke: New Technical Possibilities in Surgery – The da Vinci Surgical System
    Témavezető: Dr. Furka Andrea

54. Andreas Alexandros Avgoustidis: An overview on ischemia-reperfusion, ischemic pre- and postconditioning with their microcirculatory relations
Témavezető: Dr. Németh Norbert
55. Dmitrijs Zabrodins (Erasmus Program, Riga/Latvia): Approaches in Basic Laparoscopic Surgical Training for the Medical Students at the Department of Operative Techniques and Surgical Research, University of Debrecen
Témavezető: Dr. Furka Andrea, Prof. Dr. Furka István

Kitüntetések diákkörös tevékenységért

Több évtizedes tudományos diákkörös tevékenységéért Furka István professzor Úr 2009-ben **„Mestertanár Aranyérem”** elismerésben részesült (287. ábra). Ugyanezt a megtisztelő kitüntetést Mikó Irén is elnyerte 2013-ban.

287. ábra a)-b) A „Mestertanár Aranyérem”, **c)** az „Elismerő Oklevél”-lel Furka István tudományos diákköri tevékenységért, **d)** a kitüntetést Hiller István Miniszter Úr adta Furka István professzornak 2009. november 10-én. **e)** Mikó Irén a „Mestertanár Aranyérem” kitüntetést és az „Elismerő Oklevel”-et 2013-ban vette át, hasonlóan eredményes diákkörös témavezetői munkásságáért

TUDOMÁNYOS ÜLÉS MIKÓ IRÉN 2000–2005 ÉS 2005–2010 KÖZÖTTI TANSZÉKVEZETŐI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

BESZÁMOLÓ A SEBÉSZETI MŰTÉTTANI TANSZÉK 2000–2005 KÖZÖTTI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2005. április 4-én Debreceni Akadémiai Bizottság előadótermében került megrendezésre a tudományos ülés, az egyetemi szabályok értelmében, az intézetigazgatók 5 évenkénti kötelező beszámolási kötelezettségük kapcsán. Néhány életképpel mutatjuk be ezt a rendezvényt [288. a)-i) ábra]. Sajnos az ott bemutatott távlati rekonstrukciós terv a „B" épületünk, azaz a „Alsó ház" vonatkozásában pénzügyi akadályok miatt nem valósulhatott meg [288. j)-k) ábra].

288. ábra 2000–2005. évi tevékenység bemutatása: **a)-d)** Tudományos program, **e)-g)** előadásokra készülve, **h)-i)** fogadás és baráti-szakmai beszélgetés a DAB Klubban. **j)-k)** Jövőbeni intézeti rekonstrukciós terv

BESZÁMOLÓ A SEBÉSZETI MŰTÉTTANI TANSZÉK 2005–2010 KÖZÖTTI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2010. május 10-én a Debreceni Akadémiai Bizottság Székházában a Sebészeti Műtéttani Tanszék tevékenységét bemutató 10 éves beszámoló Tudományos Ülésével egybekötve köszöntötte az egyetemünk vezetése a társintézetek képviselőivel együtt Furka István Professzor Urat 75. születésnapja alkalmából (289. ábra).

„A Köszöntők:
- *Prof. Dr. Fésüs László, akadémikus, a Debreceni Egyetem rektora*
- *Prof. Dr. Paragh György, az Orvos- és Egészségtudományi Centrum elnöke*
- *Prof. Dr. Csernoch László, az Általános Orvostudományi Kar dékánja*
- *Prof. Dr. Nagy János, az Agrár- és Műszaki Tudományok Centrum elnök (nevében Tóthné Kiss Erzsébet titkárság vezető)*
- *Prof. Dr. Damjanovich László, a Sebészeti Intézet igazgatója, a Magyar Sebész Társaság vezetősége nevében is*
- *Prof. Dr. Sápy Péter, a Regionális Onkológiai Sebészeti Központ szakmai igazgatója a DAB Gyakorlati és Kísérletes Sebészeti Munkabizottsága és a Baráti Kör nevében is*
- *Prof. Dr. Fekete Károly, a Traumatológiai és Kézsebészeti Tanszék vezetője*
- *Prof. Dr. Rőth Erzsébet, a pécsi-szegedi-budapesti társintézetek és a Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció vezetősége nevében is*
- *Dr. Svéd László, az Állami Egészségügyi Központ rehabilitációs főigazgató-helyettese, az Oxyológiai Sürgősségi és Katasztrófaorvostani Szakmai Kollégium nevében is*
- *Dr. Gamal E. Mohamed, szakmai igazgató főorvos, a Multidiszciplináris Egynapos Sebész Társaság elnöke*
- *Prof. Dr. Zoltán János köszöntő üzenetét Dr. Tamás Róbert, az Állami Egészségügyi Központ Plasztikai Sebészeti Osztály osztályvezető főorvosa tolmácsolta*
- *Dr. Csepura Olga elnök, a Magyar Orvosi Kamara megyei képviselete nevében*
- *Fürjes Gergely, HÖK elnök, a Hallgatói Önkormányzat nevében*
- *Dr. Németh Norbert, a Sebészeti Műtéttani Tanszék, a Tanítványok és a Munkatársak nevében*

Furka Professzor Fésüs László Rektor Úrtól átvehette a „Debreceni Egyetemért" kitüntetést. Paragh György Centrumelnök Úr és Csernoch László Dékán Úr a „90 éves a Debreceni Orvosképzés" Ezüst Plakettet adta át. Az Agrártudományi Centrum Emléklapját is átnyújtották az ünnepeltnek. Prof. Dr. Mikó Irén tanszékvezető kinevezésének 10. évfordulójára, valamint Furka István Professzor Úr 75. születésnapjára magánkiadásban, a Debreceni Egyetemi Nyomdában facsimile kiadásban újranyomtatta Rácz Sámuel „A borbélyi tanítások" című nagy becsben tartott 1794-es kiadású könyvét, mellyel köszöntötte Professzor Urat. E könyv szakmai értéke mellett azért is jelentős a debreceniek számára, mivel egyik köszöntőjét Csokonai-Vitéz Mihály írta annak idején „A könyvszerzőhöz…" címmel."
[Részlet a Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010/2011 Tények és Képek évkönyvből]

Idéznénk e könyv zárószavait:

„Kedves Olvasó!

Rácz Sámuel (1744-1807) könyvét, a sebészet második magyar nyelven írt könyvének hasonmás kiadását tartja kezében.

A kiváló professzor meghatározó munkásságáról Dr. Magyary-Kossa Gyula „Magyar orvosi emlékek" című könyvében [Budapest, 1929-1940] a következőt olvashatjuk:

„Tudvalevő, hogy a nagyszombati egyetem tanárai, kettő kivételével, idegenek voltak nemcsak nyelv, hanem érzelem dolgában is. Az első magyar ember, kit a már Pestre áthelyzett orvosi kar tagjává kineveztek, Rácz Sámuel volt. Tisztelettel kell megemlékeznünk reá, mert egész tehetségét, s minden idejét arra fordította, hogy magyar tankönyveket írjon s jó német munkákat ültessen át hazai nyelven:

Mondj reá áldást Haza bőven! S írd fel
A nehány szókat temető kövére:
„A ki mert köztünk magyarul beszélni,
E vala Első!"

– írta róla Váradi Balassi Pál orvosnövendék, tanítványa.

Rácz Sámuel volt az, ki már 1790-ben hirdette, hogy az egyetemnek nem Budán, hanem Pesten van a helye, s hogy azon magyarul kell tanítani. Erre azonban még hetven évig (1860-ig) kellett várni a jó magyaroknak!

Az 1794-es kiadású Rácz Sámuel: „A borbélyi tanításoknak első darabja" című könyvritkaság e hasonmás kiadványa a sebészeti műtéttani oktatás magyarországi történelmi hagyományai révén kötődik a velünk élő Iskolateremtő Mesterekhez. Ugyanakkor egyedülálló módon képviseli egyben a debreceni kapcsolódást is a költőóriás Csokonai Vitéz Mihály és az orvos-természettudós-költő Földi János az Előszóban olvasható köszöntő versei által.

A múlt emlékeit megőrző és e kötődő gondolatokkal a jövő orvosgenerációinak is értékeket továbbító kiadványként – úgy érzem – e könyv kapcsolódhat egy olyan alkalomhoz is, ami ritka esemény egy Tanszék életében. Nevezetesen, hogy – a régi nevén Kísérletes Sebészeti Intézet – korábbi igazgatójának 75. születésnapja és a jelenlegi néven Sebészeti Műtéttani Tanszék vezetője kinevezésének 10. évfordulója egy esztendőre essen.

A Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársai és a tanítványok szeretettel és tisztelettel köszöntik Furka István Professzor Urat 75. születésnapján, kívánva jó egészséget és a folyamatos oktató-kutató-munkához további Istenadta erőt!

Hálásan köszönöm a hasonmás kiadványhoz nyújtott tanácsait Prof. Dr. Szállási Árpád orvostörténész, címzetes egyetemi tanár Úrnak. Az eredeti könyv rendelkezésre bocsátását és korhű kiadásáért a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár főigazgató Asszonyának Dr. Virágos Mártának és munkatársainak Dr. Szeszák Ferencnének és Szilágyi Péternének szeretnék köszönetet mondani

Debrecen, 2010. május

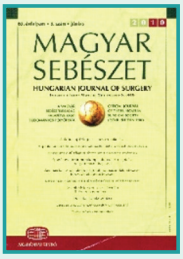
Dr. Mikó Irén"

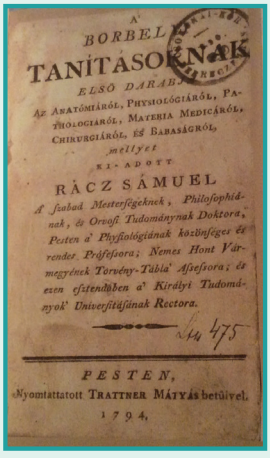
[A hasonmás kiadás 1. sz. példánya alapján]

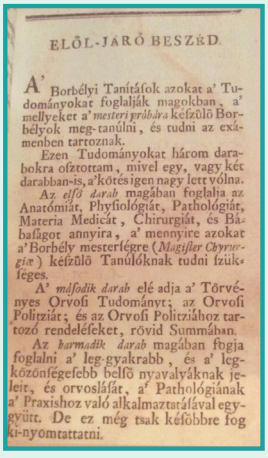

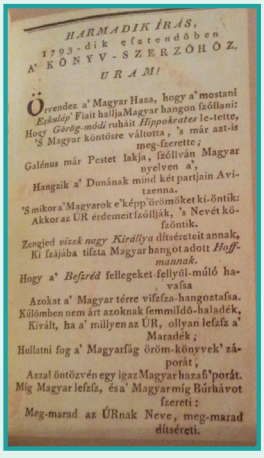

A'
BORBELYI
TANÍTÁSOKNAK
ELSŐ DARABJA,
Az Anatómiáról, Physiologiáról, Pathologiáról, Materia Medicáról, Chirurgiáról, és Babaságról,
mellyet
KI-ADOTT
RÁCZ SÁMUEL
A' szabad Mesterségeknek, Philosophiának, és Orvosi Tudománynak Doktora, Pesten a' Physiologiának közönséges és rendes Professora; Nemes Hont Vármegyének Törvény-Tábla' Assessora; és ezen esztendőben a' Királyi Tudományok' Universitásának Rectora.
N4 475
PESTEN,
Nyomtattatott TRATTNER MÁTYÁS betűivel.
1794.

ELŐL-JÁRÓ BESZÉD.
A' Borbélyi Tanítások azokat a' Tudományokat foglalják magokban, a' mellyeket a' *mesteri próbára* kéfzülő Borbélyok meg-tanúlni, és tudni az exámenben tartoznak.
Ezen Tudományokat három darabokra oftztottam, mivel egy, vagy két darabban-is, a'kötés igen nagy lett vólna.
Az *első darab* magában foglalja az Anatómiát, Physiologiát, Pathologiát, Materia Medicát, Chirurgiát, és Bábafágot annyira, a' mennyire azokat a' Borbély mesterségre (*Magyfter Chyrurgiæ*) kéfzülő Tanúlóknak tudni fzükséges.
A' *második darab* elé adja a' Törvényes Orvosi Tudományt; az Orvosi Politziát; és az Orvosi Politziához tartozó rendeléfeket, rövid Summában.
Az *harmadik darab* magában fogja foglalni a' leg-gyakrabb, és a' leg-közönségefebb belső nyavalyáknak jeleit, és orvoslását, a' Pathologiának a' Praxishoz való alkalmaztatásával egygyütt. De ez még csak kéfőbbre fog ki-nyomtattatni.

HARMADIK ÍRÁS,
1793-dik esztendőben
A' KÖNYV-SZERZŐHÖZ.
URAM!
Örvendez a' Magyar Haza, hogy a' mostani *Eskuldz'* Fiait hallja Magyar hangon fzóllani: Hogy *Görög-módi* ruháit *Hippokrates* le-tette, 's Magyar köntösre változta, 's már azt-is meg-fzerette;
Galénus már Pestet lakja, fzóllván Magyar nyelven a',
Hangzik a' Dunának mind két partjain Avitzenna.
'S mikor a' Magyarok e'képp' örömöket ki-öntik: Akkor az ÚR érdemeit fzóllják, 's Nevét köfzöntik.
Zengjed *százek nagy Királlya* dítzéreteit annak, Ki fzájába tífzta Magyar hangot adott *Hoffmannak*.
Hogy a' *Befzéd* fellegeket fellyül-múló hafsa.
Azokat a' Magyar térre vifsfza-hangoztatsa.
Különben nem árt azoknak femmiltő-haladék, Kivált, ha a' millyen az ÚR, ollyan lefzfz a' Maradék;
Hullatni fog a' Magyarfág öröm-könyvek' zápor át;
Azzal öntözvén egy igaz Magyar hazafi' porát.
Míg Magyar lefzfz, és a' Magyar míg Búrhávot fzereti:
Meg-marad az ÚRnak Neve, meg-marad dítzéreti.

289. ábra a)-f) Furka Professzor Úr 75. születésnapi köszöntése, **g)** a jubileumi alkalomra megjelent – köszöntőket is tartalmazó - Magyar Sebészet folyóirat. **h)-j)** Rácz Sámuel: A borbélyi tanítások 1794-ben megjelent könyvének hasonmás kiadásából a belső címlap, Csokonai Vitéz Mihály köszöntő sorai és a szerző előszava

A születésnapi köszöntőt követően a Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársai és a PhD képzésben résztvevő hallgatók 11 előadásban mutatták be oktatási-kutatási eredményeiket.

290. ábra A Tanszék 2005–2010 közötti tevékenységét bemutató Tudományos Ülés meghívója és programja. Életképek a Tudományos Ülésről és az azt követő Fogadásról

KAPCSOLAT NAPJA ÉVENKÉNTI EGYETEMI PROGRAMOKBAN RÉSZVÉTEL

A *2006. február 18-i* első „Kapcsolat Napja" rendezvényhez kapcsolódva, tanszékünk a HEFOP 3.3.1.-P.2004-09-0040/1.0 – Szeged – Pécs – Debrecen „Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer" – Oktatási Kerekasztal címmel addig elért eredményeit összegeztük munkatársaimmal. A DE OEC részéről Prof. Dr. Édes István Centrumelnök helyettes Úr nyitotta meg a nagyon sok oktatási partnerünk által is megtisztelt tudományos ülést [291. a)-c) ábra].

A *2007. február 17-én* a DE OEC II. „Kapcsolat Napja" rendezvényén a HEFOP 3.3.1.-P.2004-09-0040/1.0 „Sebészeti gyakorlati alap- és szakképzési rendszer" szegedi és a pécsi testvér intézetekkel közösen elnyert pályázatunk eredményeit összegeztük. Az Oktatási Kerekasztal Konferenciánkat Prof. Dr. Paragh György Dékán Úr nyitotta meg. A rezidens képzésünk szakmaspecifikus előadásainak megtartására addig felkért valamennyi meghívott neves előadónk résztvett ezen a rendezvényen [291. d)-e) ábra].

A *2008. február 16-i* III. „Kapcsolat Napja" rendezvényen „50 éves a Tudományos Diákköri munka a DE OEC Sebészeti Műtéttani Tanszékén" címmel megszerveztük egykori diákkörös hallgatóink immáron IV. találkozóját. Régi dokumentumainkból, fényképeinkből e neves alkalomra könyvet is kiadtunk, melynek anyagát a lelkes résztvevőknek rövid előadás formájában be is mutattunk. Egyúttal kiállítottuk a tanszékünkön az 1958. óta hűségesen megőrzött Helyi, valamint Országos Diákköri Konferenciák programjait és előadás kivonatait bemutató kongresszusi kiadványait is. Nagyszámú régi diákkörös hallgatónk tisztelte meg a rendezvényt. A DE OEC részéről Prof. Dr. Tőzsér József tudományos dékánhelyettes úr mondott köszöntőt [291. f)-g) ábra és lásd korábbi 286. ábra).

A *2009. február 21-én* rendezett IV. DE OEC „Kapcsolat Napja" eseményeihez „A szimulációs és fantom modelleken végzett gyakorlati oktatás jelentősége az orvosképzésben. – Az elmúlt 10 év tapasztalata a Sebészeti Műtéttani Tanszéken" című Oktatási Kerekasztal Konferenciával és „A mikrosebészet jelentősége a klinikumban és a kutatásban" c. Tudományos Fórum-mal csatlakoztunk. [291. h)-j) ábra].

A *2010. február 20-án* rendezett „V. Kapcsolat Napja" eseményein egy „Orvostörténeti kiállítás"-t mutattunk be általános sebészeti-, mikrosebészeti műszerekből, és a sebészeti varrógépek történetéből.

Egyúttal „Az orvostörténeti emlékek és a hagyományőrzés szerepe a graduális és a postgraduális oktatásban" címmel Kerekasztal Konferenciát is szerveztünk orvostanhallgatók, rezidensek és oktatók részvételével. A rendezvény három részre tagozódott:

Az első rész „A Veres-tű történeti útjának bemutatása a tuberculosis kezelésétől a laparoscopos sebészeti beavatkozásokig" címet viselte. A második részben a Sun Lee Professzor úr által tanszékünknek és egyetemünknek adományozott mikrosebészeti műszereit, speciális oktatási kellékeket, személyes orvostörténeti dokumentumait és könyv adományait mutattuk be. A harmadik részben a sebészi varrógépek – staplerek sebésztörténeti dokumentumai az első generációs sebészi varrógépek tanszékünkön megőrzött nagyon becses és ritkaságszámba menő darabjait mutatta be. A résztvevők itt ismerhették meg a Záborszky Professzor Úr által szabadalmaztatott, saját tervezésű, nagyon szellemes elven működő érvarrógépét is. A kiállítás anyagát un. „Virtuális Múzeum" formájában is bemutattuk, illetve a kiállító asztalokon bárki kézbe is vehette azokat. [291. k)-n) ábra].

A *2011. február 19-én* rendezett a „DE OEC VI. Kapcsolat Napja" eseményeihez Prof. Dr. Furka István és Prof. Dr. Mikó Irén szervezésében ezúttal két eseménnyel is csatlakozott, melyeket az új „A" épületünkben, azaz a „Felső ház"-ban rendezhettünk meg: *„Megőrzött oktatástörténeti dokumentumaink közel 60 év távlatából a sebészeti műtéttan oktatása kapcsán"* címmel.

A Sebészeti Műtéttani Tanszéken csaknem 60 éves hagyománya van a műtéttan oktatásának. A kezdeti időkben – amikor még nem létezett egyéb demonstrációs lehetőség – nagy jelentősége volt a művészi igényességgel kidolgozott oktatási poszтereknek (lásd korábbi 30–32. ábra). Kiállításunkon válogatást kívántunk bemutatni ezekből a megőrzött, régi oktatási anyagokból a Sebészeti Műtéttani Tanszék új épületében, melyet követően lehetőség volt az oktatási tapasztalatok megbeszélésére is egy kerekasztal beszélgetés formájában, bemutatva egyben a jelenkor műtéttani oktatástechnikai lehetőségeit is.

Egyúttal emléket kívántunk állítani a közel 60 esztendőn át otthont adó, I. Klinika telepen volt régi „A" épületünknek, élve egyúttal az *új „A" épületünk bemutatás*ának lehetőségével is, ahol a kiscsoportos gyakorlati oktatási-képzési infrastruktúra fejlesztése további távlatokat nyitott. Az oktatásához, begyakorlásához nagy segítséget nyújtó oktatástechnikai modellek és műszer szettek is bemu-

tatásra kerültek. Utóbbiak tekintetében a Medicor Kéziműszer Rt. hathatós segítséget nyújtott az oktatás támogatásában a hallgatók számára összeállított gyakorló kéziműszer szett biztosításával.

Ezen a rendezvényen történt meg *„Sebészeti varrógépek múzeum”*-ának megnyitója. Tanszékünk több évtizedes gyűjtőmunka eredményeként széles körű tárházával rendelkezik a különféle – főleg érsebészetben és bélsebészetben alkalmazott – sebészeti varrógépeknek, azok történeti fejlődésének különböző fázisaiból. Az elmúlt évben már bemutattunk ritkaságszámba menő sebészi varrógépeket (pl. az 1940-es évekből származó *Petz-féle készülékeket* és a *Záborszky Zoltán Professzor Úr által megalkotott érvarrógépet*), de azóta tovább bővítettük a kiállítási anyagunkat, ami méltó elhelyezést nyert a Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010. novemberében átadott új „A” épületének tetőtéri részében. Egyúttal néhány újabb készüléket is bemutattunk a régi orvosi üvegszekrényekből kialakított múzeumunkban, betekintést nyújtva a sebészi varrógépek nagyívű fejlődésébe.
A Kapcsolat Napi rendezvényünket a Centrum-vezetés részéről Prof. Dr. Fülesdi Béla klinikai centrumelnök-helyettes Úr nyitotta meg.
A kapcsolódó oktatási-tudományos ülésen vendégelőadónk Prof. Dr. Mihai Ionac (Temesvár, Románia) volt, akivel az oktatási kapcsolatok további kialakításáról is megbeszéléseket terveztünk [291. o)-s) ábra].

2012. február 18-án a DE OEC VII. Kapcsolat Napján volt a *„Veres János Emlékhely”* ünnepélyes megnyitása az Emlékhely létrehozásának bemutatásával, melynek keretén belül Veres János Debreceni Egyetemhez és Debrecenhez kapcsolódó dokumentumainak egy része került kiállításra. A megnyitó ünnepségen részt vett Prof. Dr. Szöllősi János tudományos centrumelnök-helyettes Úr is [291. t)-z) ábra].

Szinte valamennyi rendezvényünknek komoly sajtó- és TV visszhangja is volt, mely alkalmakat a DE OEC Külügyi Kapcsolatok Igazgatósága biztosította tanszékünknek, melyet ezúttal is köszönünk (Alföld TV, Debrecen TV aznapi hírműsorai, a DTV Campus műsorai).

A DE OEC által kiadott nagyon szép megjelenítésű „Kapcsolat Napja” című kiadványaiban is meg lettek örökítve ezen oktatási és tudományos eseményeink, valamint honlapunkon is elérhetőek a „Tények és képek” című intézeti kiadványaink bemutatásánál (www.surgres.unideb.hu/hagyományőrzés/kiadványok).

291. ábra Életképek a „Kapcsolat Napja” rendezvényeinkről
a)-c) 2006. **d)-e)** 2007, **f)-g)** 2008, **h)-j)** 2009, **k)-n)** 2010, **o)-s)** 2011, **t)-z)** 2012.

ÚJABB ORVOSTÖRTÉNETI MÚZEUMOK LÉTREHOZÁSA AZ OKTATÁSHOZ

SUN LEE MIKROSEBÉSZETI MÚZEUM

A Múzeum létrejöttének előzményei:
Intézeti kapcsolatunk 1997-ben kezdődött, még Mikó Irén a kanadai Londonban Robert Zhong professzornál tett tanulmányútja során, majd folytatódott az 1998-as London/Ontario-ban rendezett ISEM konferencián, ahol személyesen is megismerhettük Sun Lee professzort, ahol Furka professzorral együtt ketten vettünk részt Magyarországról.

„Prof. Dr. Sun Lee a San Diego Microsurgical Institute (Scripps Mercy Hospital, San Diego CA USA) alapítója és igazgatója. Sun Lee Professzort méltán nevezik a kutató mikrosebészet „Atyjának", hiszen a fundamentális mikrosebészeti transzplantációs technikák terén úttörő tudományos munkássága volt az 1960-as évektől kezdődően, s laboratóriumában a világ számos jelenlegi vezető kutató mikrosebésze tanult. Az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) alapítója.

Az elkövetkezendő években egyre szorosabbá vált a szakmai kapcsolat tudományos konzultáció és tanácsadás révén, majd az ISEM-ben betöltött vezető tisztségek, valamint a 2004-es Debrecenben a Tanszékünk által rendezett International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) 7th Kongresszusa a személyes együttműködésünket még szorosabbá tette. A megismerkedés éveitől kezdődően szoros szakmai tudományos kapcsolatot ápolt tanszékünkkel a mikrosebészeti oktató és kutató munkánk vonatkozásában."
[Részlet a Sebészeti Műtéttani Tanszék. 2008-2009. Évkönyvből]

2008 június-júliusában a mikrosebészeti oktatáshoz és kutatáshoz sok és pótolhatatlan szakmai anyagot juttatott el Sun Lee Professzor Úr Mikó Irén tanszékvezetőnek, bizalmával felruházva őt és kérve azok méltó megőrzését. A továbbiakban speciális mikrosebészeti műszereket és eszközöket is adományozott Tanszékünknek, sok-sok értékes általa szerkesztett mikrosebészeti oktató-, történeti- és szakkönyvvel együtt.

A műszerek egy-egy jellegzetes fajtáját átnyújtottuk Egyetemünk akkor alakulandó Orvos- és Egyetemtörténeti Múzeuma gyűjtőhelyének, melyek ott méltó helyre kerültek, illetve az adományból a „Virtuális Múzeum" számára is összeállítást készítettünk. Majd az új „A" épületbe történő költözésünket követően ezen nagy eszmei értékű adományokból hoztuk létre a róla elnevezett „Sun Lee Mikrosebészeti Múzeum"-ot [292. a)-e) ábra].

2009 szeptemberében a „Debreceni Egyetem Elismerő Oklevele”-t adományozott Sun Lee Professzor Úrnak a több mint 10 éves – intézete és egyetemünk között fennálló – szakmai tudományos kapcsolat elismeréseként [292. h) ábra].

Sun Lee Professzort 2009-ben az orvosi „Nobel-Díj”-ra is jelölték a világ több egyeteméről, mely Nobel díj felterjesztést Tanszékünk koordinálta s juttatta azt el az ISEM elnökén keresztül a Nobel-díj Bizottsághoz [lásd korábbi 284. e) ábra].

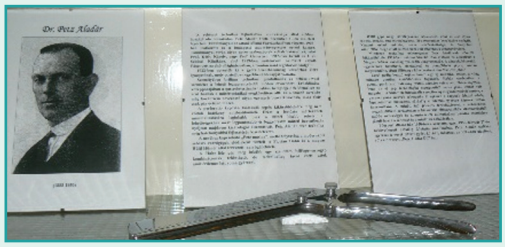
292. ábra a)-e) A „Sun Lee Mikrosebészeti Múzeum”, **f)-g)** Sun Lee professzor egyik könyvadománya, **h)** A Debreceni Egyetem Elismerő Oklevele Sun Lee Professzor Úrnak 2009. év szeptemberében, **i)** Sun Lee: „My fifty years of microsurgical organ transplant research” című könyv kiadása tanszékünk szerkesztésében 2012-ben a Debreceni Egyetemi Kiadó gondozásában jelent meg

SEBÉSZETI VARRÓGÉPEK MÚZEUMA

A *2011. február 19-én* rendezett a „DE OEC VI. Kapcsolat Napja” rendezvényen mutattuk be a sebészi varrógépek – staplerek sebésztörténeti dokumentumait a *„Sebészeti varrógépek múzeuma”* megnyitója kapcsán.

Tanszékünk több évtizedes gyűjtőmunka eredményeként széles körű tárházával rendelkezett a különféle – főleg érsebészetben és bélsebészetben alkalmazott-sebészi varrógépeknek, azok történeti fejlődésének különböző fázisaiból. A ritkaságszámba menő sebészi varrógépeket is megőriztük, pl. az 1940-es évekből származó *Petz-féle készülékeket*, mely a korábban bemutatott Leltárkönyv szerint 1952. december 31-én került az Intézet állományába (lásd korábbi 13. ábra). Kiállítási anyagunk méltó elhelyezést a Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010 novemberében átadott új „A” épületének tetőtéri részében nyert. Egyúttal néhány újabb készüléket is bemutattunk a régi orvosi üvegszekrényekből kialakított múzeumunkban, betekintést nyújtva a sebészi varrógépek nagyívű fejlődésébe.

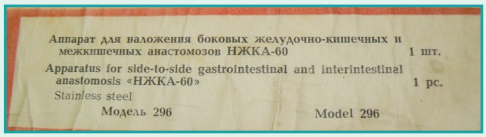

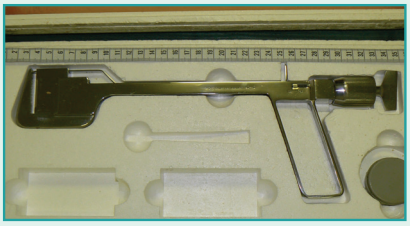

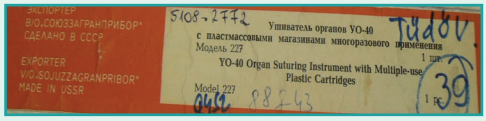

293. ábra a) „Sebészeti Varrógépek Múzeuma”, **b)** Petz Aladár életrajzi adatai, **c)** Petz-féle gyomorvarrógép – I. gyártási széria az 1940-es évekből, méret: 44 cm × 6 cm, **d)** Petz-féle gyomorvarrógép – II. gyártási széria az 1940-es évekből, méret: 37 cm × 2,5 cm

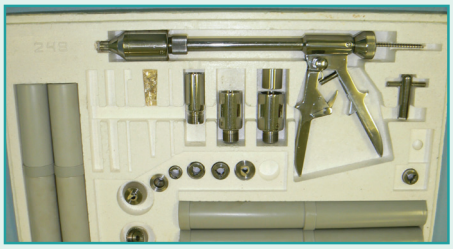

Első generációs orosz gyártmányú készülékek: **e)-f)** NZSKA-60 sebészi varrógép (Modell 296) az oldal az oldalhoz (side to side) bélanastomosisok készítéséhez, méret: 36 cm × 16 cm × 5,5 cm, **g)-h)** YO-40 sebészi varrógép (Modell 227) szervek csonkolásához, méret: 40 cm × 21 cm × 7,5 cm, **i)** érvarrógép. **j)** Második generációs készülékek a vég a véghez (end to end) bélanastomosisok készítéséhez

SEBÉSZETI VARRÓANYAGOK MÚZEUMA

A 1992 óta már meglévő (lásd a korábbi 174–175. ábrák és a múzeum megalapításának leírását) *„Sebészeti Varróanyagok Múzeuma”* teljes anyaga is a 2010. évi új „A” épületünk kialakításával egy különálló helyiségbe került az II. emeleten, megszüntethető lett az Európában is kuriózumnak számító kollekció korábbi szétaggoltsága.

294. ábra Sebészeti Varróanyagok Múzeuma: **a)** bal oldalt a nem felszívódó, **b)** jobb oldalt elöl a felszívódó, és jobb oldalt hátul a mikrosebészeti varróanyagokkal. **c)** Nem felszívódó természetes alapanyagú sebészi varróanyagok: 1–2. sor: selyem, 3. sor len, 4. sor drót-félék. **d)** Nem-felszívódó szintetikus alapanyagú sebészi varróanyagok: 1–2. sor: polyester alapanyagúak, 3–4. sor: polyamid alapanyagúak. **e)** 1-2. sor Felszívódó természetes alapanyagú sebészi varróanyagok: cat gut, collagan. Felszívódó szintetikus alapanyagú varróanyagok: 3. sor polyglikolsav, 4. sor: polyglactin, polydioxanone, polyglyconate, polyglecaprone alapanyaggal

295. ábra Sebészeti Varróanyagok Múzeuma. Mikrosebészeti varróanyagok: **a)** bal oldalt: a nem-felszívódó, szintetikus fonalak: 1–3. sor: polyamid, 4. sor: polyester alapanyaggal; **b)** jobb oldalt a nem felszívódó szálak: 1 sor: polypropylene alapanyagú, 2. sor: nem felszívódó természetes alapanyagú selyem, 3–4. sor: felszívódó polyglikolsav, poliglaktin alapanyaggal. Ritkaság a 4. sor közepén található patkányfarokból nyert felszívódó természetes alapanyagú kollagén szál (szemészeti célra használták)

„VERES JÁNOS EMLÉKHELY”

Nevezetes esemény volt Tanszékünk életében, hogy 2009. június 4-én Veres János özvegyétől, Dr. Csörgey Mártától Prof. Dr. Mikó Irén – a Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársai és Prof. Dr. Sándor József jelenlétében – átvehette az eredeti „Veres tű”-t. A tű ünnepélyes átadásán Veres János családtagjai is megjelentek és ez az esemény a család budai otthonában bensőséges körülmények között történt.

A Veres-tűt a későbbiekben a Kenézy Villában található Orvos- és Egyetemtörténeti Múzeum számára ajándékoztunk. A felújított Kenézy Villa ünnepélyes megnyitójára, 2010. június 9-én Tanszékünk vendégeként megjelent Dr. Csörgey Márta és Dr. Veres Andrea, ahol ők is részesei lehettek ezen orvostörténeti eseménynek és megtekinthették a méltó körülmények között elhelyezett Veres tűt az adományozó dokumentumokkal együtt.

Megtörtént a *„Veres János Emlékhely”* kialakítása is a tanszék „B” részlegében, a laparoszkópos műtétek elengedhetetlen kellékének – a Veres tűnek – a megalkotója előtti tisztelgés jeléül. Az Emlékhely ünnepélyes megnyitása 2012. február 18-án volt a DE OEC VII. Kapcsolat Napján [lásd 291. t)-z) ábrát is].

A fotódokumentumok Veres János egykori leckekönyvét, az itt szerzett orvosi diplomáját, néhány festményét és egyéb debreceni vonatkozású iratokat mutatnak be. Elhelyezésre kerültek későbbi kinevezési okmányai, szakvizsga oklevelei és tudományos minősítésével kapcsolatos dokumentumai (296. ábra). Sajnos ezen a napon a Veres család képviselői nem tudtak személyesen megjelenni. Így 2012. május 25-én nyílt csak lehetőség a Veres család tagjainak, hogy személyesen is megtekinthessék a *„Veres János Emlékhely”*-et, valamint újra meglátogathassák a Kenézy Villa Orvostörténeti Múzeumát, ahol a Veres János özvegye által adományozott Veres-tű az egyik kiemelt helyen található, emléket állítva ezzel is egyetemünk egykor itt végzett kiváló orvosának. A Kenézy Villában ünnepi ebéd keretén belül a családdal együtt emlékeztünk Veres Jánosra.

296. ábra A „Veres János Emlékhely”

A tanszék valamennyi múzeuma oktatást segítő muzeális értékű gyűjtemény, melyeket a Magyar Sebész Társaság Kongresszusán poszterként is bemutattunk és most megosztunk a Kedves Olvasóval is (297. ábra).

297. ábra Orvostörténeti Múzeumainkat bemutató poszterelőadásunk

A TANSZÉK TEVÉKENYSÉGÉT BEMUTATÓ ÉVKÖNYVEK KIADÁSA

1. Mikó I.: 50 év a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Intézet történetéből, 1953–2003. Debrecen, 2003.
2. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2000–2005. Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 688
3. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005/2006. tanév Debrecen, 2006. ISSN 1788-5434
4. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2006/2007. tanév. Debrecen, 2007. ISSN 1788-5434
5. Mikó I., Furka I.: 50 éves a tudományos diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén 1957–2007. Debrecen, 2008. ISBN 978 963 9070 76 9
6. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2007/2008. tanév. Debrecen, 2008. ISSN 1788-5434
7. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2008/2009. tanév. Debrecen, 2009. ISSN 1788-5434
8. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005-2010. tanév. Debrecen, 2010. ISBN 978 963 06 9165 9
9. Mikó I., Németh N.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010/2011. tanév. Debrecen, 2011. ISSN 1788-5434
10. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2011/2012. tanév. Debrecen, 2012. ISSN 1788-5434
11. Mikó I.: Tények és képek 2012/2013. tanév. Tények képek nélkül. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2000–2013. tanévek. Debrecen, 2013. ISSN 1788-5434

Valamennyi kiadvány elérhető az alábbi honlapon: www.surgres.unideb.hu

MŰVÉSZETEK A MŰTÉTTANON KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOK, ELŐADÓESTEK

Művészetek pártolása

Furka István Professzor Urat a tudományos sikerein és szakmai munkáján túlmenően a művészetek iránti elkötelezettség is jellemezte.

Az 1992-ben megalapított, a Sebészeti Műtéttani Tanszéken működő – a megyében alkotó kortárs képzőművészek műveit bemutató – Extra Képzőművészeti Galérián túlmenően 2001. május 30-án elindította a „Művészetek a Műtéttanon" előadói sorozatot is (298. ábra) munkatársaink, barátaink, hallgatóink, az itt kollaborációs kutatásokat végző munkatársak, valamint egyetemünk minden érdeklődő dolgozója számára.

A rendezvények programjai egyben érzékeltethetik tanszékünk hangulatát, művészetpártolását is.

2001. május 30.
Szőke Tünde – zongora
Domján Viktória, Kovács Zsuzsa és Sereg Szabolcs – fuvola
Egri Izabella – cselló
Nagy Csaba – continuo

2001. október 18.
Bálint Ádám és Prof. Dr. Csécsei György – klasszikus gitár
Prof. Dr. Csécsei György – klasszikus gitár és Dr. Becsky Áron – fuvola
Kocsis László operaénekes, a Csokonai Színház tagja
Kaposi Gergely, a Csokonai Színház zeneigazgatója

***2002. február 11.* „Zsákbamacska" – Farsangi mulatság**
A Csokonai Színház Kamarakórus koncertje, Vezényelt: Lovas Gabriella
Kocsis László operaénekes, a Csokonai Színház tagja
Kaposi Gergely, a Csokonai Színház zeneigazgatója
MIMETICS Zenekar, a DE OEC hallgatói együttese

***2002. november 18.* „Ma este Tréfás György művész Úr szórakoztat bennünket"**
Közreműködött Kaposi Gergely, Magyar Állami Operaház

***2003. február 28.* „Ha jösztök lesztek, ha hoztok, esztek" – Farsangi mulatság**
Kóti Árpád érdemes, kiváló és Jászai Mari díjas színművész
Miske László Jászai Mari-díjas színművész
Dr. Nagy Imre, orvos, trombitaművész
Dr. Novák Miklós, orvos, tangóharmónika művész

298. ábra Életképek a „Művészetek a Műtéttanon” rendezvényeiről

Sajnos e rendezvénysorozat 2005-ben Csécsei György professzor úr tragikus halálával megszakadt, hiszen Ő lett volna a következő rendezvényünk szereplője.

Így sok – e kötetben is megjelenített – rendezvényen való fellépése kapcsán tisztelettel emlékezünk Rá, nemcsak a zenét szerető és művelő Kollegánkra, hanem sok-sok idegsebészeti állatkísérletes kutatás együttműködőjeként és Igaz Barátunkra is.

SZAKMAI ELISMERÉSEK, KITÜNTETÉSEK

Mikó Irén intézetigazgatása alatt az Intézet alábbi munkatársai részesültek szakmai kitüntetésekben.

Prof Dr. Furka István

Széchenyi professzori Ösztöndíj (2000-2003)
Batthyány-Strattmann László Díj (2001)
Pro Facultate Díj (2001)
Magyar Sebészetért Emlékérem (2002)
Petri Gábor Emlékérem (2005)
Professor Emeritus (2005)
Kállai László Díj (2008)
Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje (2008)
Egynapos Sebészetért Emlékérem (2009)
50 éves Aranydiploma DE OEC (2009)
Mestertanár Aranyérem (2009)
A Debreceni Egyetemért Emlékérem (2010)
„90 éves A Debereceni Orvosképzés" Ezüst Emlékplakett és Elismerő Oklevél (2010)
Veres János Emlékérem (2011)
„25 éves a Debreceni Idegennyelvű Orvosképzés" Díj – DE OEC (2012)
Dr. Hagymási József Emlékérem (2013)

Prof. Dr. Mikó Irén

Széchenyi professzori Ösztöndíj (1998–2001)
DAB Plakett (2001)
Széchenyi István Ösztöndíj (2002–2005)
„80 éves a Debreceni Orvosképzés" Ezüst Emlékplakett és Elismerő Oklevél (2008)
Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett (2009)
Sun Lee Award (2010)
Petri Gábor Emlékérem (2013)
Batthyány-Strattmann László Díj (2013)
A Magyar Haemorheologiai Társaság Elismerő Oklevele (2013)
Pro Facultate Díj DE OEC ÁOK (2013)
Mestertanár Aranyérem (2013)

Dr. Németh Norbert

Ercsi Város Önkormányzatának Közművelődési Díja (2001)
Magyar Haemorheologiai Társaság Ifjúsági Díja (2002)
„Ercsi Város Díszpolgára" (2010)
Debrecen Kúltúrájáért Alapítvány Alkotói Ösztöndíj (2013)

Dr. Pető Katalin
A Debreceni Egyetem Rektorának Elismerő Oklevele (2004)

Dr. Sefcsik István
„A Debreceni Egyetem Rektorának Elismerő Oklevele" (2005)
„Aranyoklevél" az ötven éven át kifejtett szakmai tevékenységért - 2006

Dr. Lesznyák Tamás
„Pro Praxis Pharmaciae" Emlékérem (2006)

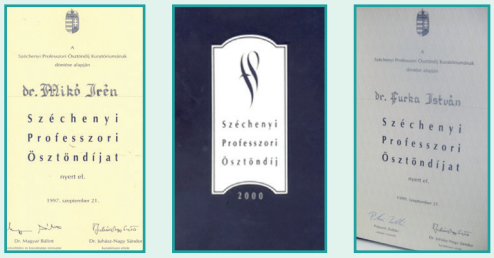
Gödény Györgyné, Ványolos Erzsébet, Szabó Imre, Szabó Tibor, Ványolos István
„A Debreceni Egyetem Rektorának Elismerő Oklevele" (2006)

Péter Sándor díjazott demonstrátor
Pro Facultate Iuventutis Kiváló Hallgatói Tevékenységért (2009)

Somlyai Jánosné
A Debreceni Egyetem Kiváló Dolgozója (2003)

Gavallérné Császár Veronika
Centrumelnöki Elismerő Oklevél (2013)

Füzesi Róbert
Centrumelnöki Elismerő Oklevél (2013)

299. ábra „Széchenyi Professzori Ösztöndíj"-ak: Dr. Mikó Irén (1998–2001), Prof. Dr. Furka István (2000–2003)

300. ábra Prof. Dr. Furka István – „Batthyány-Strattmann László" Díj (2001) átvétele Mikola István miniszter úrtól

301. ábra Dr. Mikó Irén, „DAB Plakett” kitüntetése (2001)

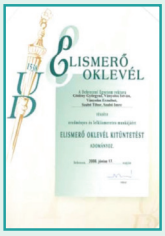

302. ábra Prof. Dr. Furka István **a)-b)** „Pro Facultate” (2001) és **c)** „Magyar Sebészetért Emlékérem” kitüntetése (2002)

303. ábra a)-b) A Debreceni Egyetem Rektorának Elismerő Oklevele a Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársainak: Ványolos Erzsébet, Ványolos István, Szabó Imre, Szabó Tibor, Gödény Györgyné, (2006), **c)** Somlyainé Balogh Erika Kiváló Dolgozó kitüntetése (2005)

304. ábra a) Dr. Pető Katalin Rektori Elismerő Oklevele, **b)** Dr. Lesznyák Tamás „Pro Praxis Pharmaciae” Emlékérem (2006)

305. ábra Prof. Dr. Furka István „Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje” kitüntetés átadása (2008)

306. ábra a) Prof. Dr. Furka István „Egynapos Sebészetért Emlékérem” (2009), b-c.) Veres János Emlékérem kitüntetése (2011)

307. ábra a)-b) „90 éves A Debreceni Orvosképzés Ezüst Emlékplakett” és Elismerő Oklevél (2010), **c)** A „Debreceni Egyetemért Emlékérem” (2010) Furka István részére.
d) Prof. Dr. Mikó Irén „Sun Lee Award” elismerése (2010)

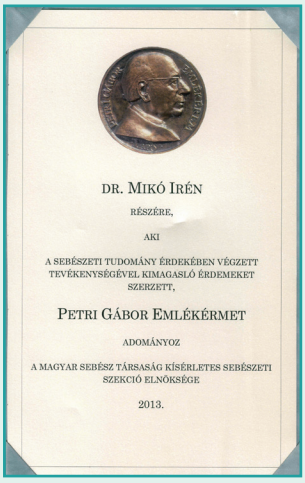

A DEBRECENI EGYETEM
ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI CENTRUM
25 ÉVES
A DEBRECENI IDEGEN NYELVŰ ORVOSKÉPZÉS
Prof. Dr. Furka István

25 éves
Prof. Dr. Furka István

308. ábra Prof. Dr. Furka István „25 éves a Debreceni Idegennyevű Orvosképzés” Díj kitüntetés – DE OEC (2012)

AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERE
PROF. DR. MIKÓ IRÉN
BATTHYÁNY-STRATTMANN LÁSZLÓ DÍJAT
ADOMÁNYOZ.
BUDAPEST, 2013. MÁRCIUS 14.
BALOG ZOLTÁN

DR. MIKÓ IRÉN
RÉSZÉRE,
AKI
A SEBÉSZETI TUDOMÁNY ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉVEL KIMAGASLÓ ÉRDEMEKET SZERZETT,
PETRI GÁBOR EMLÉKÉRMET
ADOMÁNYOZ
A MAGYAR SEBÉSZ TÁRSASÁG KÍSÉRLETES SEBÉSZETI SZEKCIÓ ELNÖKSÉGE
2013.

309. ábra a)-b) Prof. Dr. Mikó Irén „Batthyány-Strattmann László-díj” és **c)** „Petri Gábor Emlékérem” kitüntetése (2013). **d)-f)** Gavallérné Császár Veronikának és Füzesi Róbertnek a Centrumelnöki Elismerő Oklevél átadása (2013). A kitüntetettek Mikó Irén tanszékvezetővel az ünnepségen

INTÉZETI ESEMÉNYEK – TÉNYEK ÉS ÉLETKÉPEK

ÉVNYITÓ TANSZÉKI MUNKAÉRTEKEZLETEK

A hivatalos oktatási periódus megkezdése előtti héten tartottuk meg általában évnyitó munkaértekezletünket, melyeken munkatársainkon túlmenően külső oktatóink is részt vettek. Részletes áttekintést kaptak munkatársaink a félév várható oktatási és kutatási feladatairól, esetleges egyetemi elvárásokról, valamint a szóba jöhető kongresszusokról is.

Különleges munkaértekezlet volt 2000. július 1-én, ahol Prof. Dr. Berta András Dékán Úr, Dr. Kapusz Nándor Főtanácsos Úr és Juhász Katalin dékáni titkárságvezető a „rendhagyó" évzáró és egyben évnyitó munkaértekezleten Dr. Furka István professzor úr elmúlt időszakban végzett intézetigazgató munkájáért mondtak köszönetet. Majd köszöntötték Dr. Mikó Irént intézetigazgatói kinevezése alkalmából, átadva számára a hivatalos okmányokat (310. ábra).

310. ábra Ünnepélyes évnyitó munkaértekezlet 2000. július 1-én a leköszönő és az új intézetigazgató tiszteletére az Általános Orvostudományi Kar dékáni Hivatal és a Személyzeti Osztály vezetői részvételével, melyet közös ünnepi ebéd követett

2003. szeptember 4-én intézetünk évnyitó értekezletén a munkatársak köszöntötték Prof. Dr. Furka Istvánt abból az alkalomból, hogy 50 évvel ezelőtt kezdte el egyetemi tanulmányait a Debreceni Orvostudományi Egyetemen és 1958-ban nyert kinevezést a Sebészeti Anatómiai és Műtéttani Intézetbe, gyakornokként.

2008. szeptember 4-én ünnepélyes körülmények között köszöntöttük Ványolos Istvánt nyugdíjba vonulása alkalmából, aki több mint 25 évet dolgozott Tanszékünkön nagy lelkesedéssel, odaadással és precizitással, mindig az oktatás és kutatás zavartalan biztosítását szem előtt tartva (311. ábra).

311. ábra Évnyitó munkaértekezlet – Ványolos István köszöntése 2008. szeptember 4.

FÉLÉVZÁRÓ-ÉVZÁRÓ MUNKAÉRTEKEZLETEK

Régi hagyományként Tanszékünkön a hivatalos félév lezárását követően ünnepélyes munkaértekezleten értékeltük az elmúlt periódus oktatói, kutatói tevékenységét. Ezeken az értekezleteken általában csak tanszékvezetői értékelés történt, majd ezt követően munkatársaink ünnepélyes keretek között megkapták az az évi „Tények és képek" kiadványunkat. Ezen I. félévet záró munkaértekezletre mindig meghívtuk Sápy Péter Professzor Urat, a Sebészeti Intézethez történő csatolásunkat követően Damjanovich László Professzor Úrral együtt.

A *decemberi félévzáró értekezlet*et mindig egy *karácsonyi ünnepség*gel egybekötött ebéd zárta, melyre mindig meghívást kapott valamennyi külső oktatónk, akik akár a graduális, akár a postgraduális képzés oktatásában vettek részt. Meghívtuk a kutatási együttműködésben velünk együtt dolgozó kutatókat is [312. a)-c) ábra].

A *tanévzáró évvégi munkaértekezlet*ek általában kihelyezettek voltak – kezdetben általában Hajdúszoboszló vagy Tanszékünk „Alsó ház"-a, majd Nyírbogát, többször Gyopárosfürdő, sőt Budapest is. A kihelyezett munkaértekezletek kapcsán mindig megismerkedtünk a környék nevezetességeivel. Az egész évet bemutató tanszékvezetői értékelést követően valamennyi munkatársunk, külső oktatónk önértékelő beszámolót is tartott, ahol képes dokumentációval ismertették egyéni teljesítményeiket. Ezt követően közös zenés vacsorával zárult az értekezlet első napja [312. d)-j) ábra].

312. ábra Félévzáró munkaértekezletek – ünnepi karácsonyi ebéddel az „Alsó ház” tantermében **a)** 2006-ban, **b)-c)** 2007-ben. Évzáró munkaértekezlet – közös ebéddel: **d)-e)** 2006 Nyírbogáton, **f)-h)** 2008 Gyopárosfürdőn, **i)-j)** 2011 Gyopárosfürdőn tanszékvezetői és munkatársi beszámolókkal, majd közös vacsorával, **k)-m)** 2012 a Tanszék „B” épület Tantermében a Furka István–Bácsi Péter saját főzésű bográcsossal

TOVÁBBTANULÁSOK, SZAKKÉPESÍTÉSEK ELNYERÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Úgy gondolom, hogy dicséret illeti azokat a munkatársakat, akik éltek a továbbtanulást felajánló tanszékvezetői lehetőséggel, hiszen a nagyon komoly leterheltséget jelentő oktató- és kutatómunkánk mellett végezték és fejezték be igen jó eredménnyel tanulmányaikat (313. ábra).

De köszönet illeti a Sebészeti Műtéttani Tanszék valamennyi munkatársát is, akik azokon a napokon, amikor tanulmányi és vizsga kötelezettségeik voltak ezen munkatársainknak, mindig önzetlenül felosztották maguk között a munkát, hogy zavartalanul folytatódhassanak gyakorlataink, kutatómunkáink.

2002. szeptember 7-én Császár Veronika vezető titkárnő szerezte meg állami középfokú C típusú angol nyelvvizsgáját.

2003-ban *Gödény Györgyné* képi diagnosztikai szakasszisztens diplomát vehetett át.

A 2006/2007. tanév *négy munkatársunk* számára vált nevezetessé, hisz több éves munka melletti tanulásuk eredményeként ünnepélyes keretek között vehették át diplomáikat:

2006. június 8-án Szilágyiné Kajtácsi Szilvia, a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatkísérleti Bizottság irodájának adminisztrátora, titkárságvezetői gazdasági ügyintézői diplomát,

Ványolos Erzsébet, az Oktató- és Gyakorló Műtő vezető asszisztense, valamint

Somlyai Jánosné, a Mikrosebészeti Oktató és Gyakorló Központ vezető asszisztensei egészségügyi főiskolai diplomát nyertek el.

2006. június 28-án, másoddiplomaként, *Dr. Németh Norbert* Egészségügyi Szakmenedzser diplomáját vehette át.

2007. március 28-án Dr. Bráth Endre sebész szakorvosi képesítést nyert el.

2010-ben Dr. Pető Katalin Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar „Jogi szakokleveles általános orvos” diplomát vehetett át.

2012-ben Ványolos Erzsébet főműtősnő a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar „Egészségügyi Szociális Munka” 4 féléves mesterképzését végezte el.

2013-ban Dr. Németh Norbert a „Master of Business Administration (MBA)” Szakon okleveles közgazdászi diplomát szerzett a Debreceni Egyetem Közgazdasági és Gazdaságtudományi Kar levelező tagozatán.

313. ábra Ünnepélyes diplomaosztók pillanatai: **a)** Somlyai Jánosné Balogh Erika átveszi a diplomát Fésüs László rektor Úrtól és Lukácskó Zsolt főigazgató Úrtól. **b)** Lukácskó Zsolt, Somlyai Jánosné, Mikó és Furka professzorok között Ványolos Erzsébet, **c)** Dr. Németh Norbert a diploma átvételét követően

AZ UNGVÁRI HALLGATÓK LÁTOGATÁSAI TANSZÉKÜNKÖN

Több éven keresztül kaptunk egyetemünk részéről felkérést, hogy mutassuk be tanszékünk sokrétű tevékenységét az Ungvári Nemzeti Egyetemről érkező delegáció oktatónak és hallgatóinak. Nagy érdeklődés kísérte mindig Tanszékünk bemutatását, különös tekintettel a szimulációs fantom jellegű modelleken történő oktatómunkára is (314. ábra).

314. ábra Az Ungvári Nemzeti Egyetem hallgatóinak látogatásai I. **a)-b)** 2002, **c)-d)** 2003

314. ábra Az Ungvári Nemzeti Egyetem hallgatóinak látogatásai II.
e) 2004, **f)** 2005, **g)-h)** 2006, **i)** 2007, **j)-k)** 2008, **l)-n)** 2011

ÜNNEPI ÖSSZEJÖVETEL DR. FURKA ISTVÁN 70. SZÜLETÉSNAPJÁN

Az ünnepség 2005. május 19-én a Református Kollégium Dísztermében került megrendezésre (315–316. ábra).

„Köszöntőt mondott: Prof. Dr. Sápy Péter, DE OEC II. Sebészeti Klinika igazgatója, Prof. Dr. Nagy János, a Debreceni Egyetem rektora, Prof. Dr. Paragh György, a DE OEC ÁOK dékánja, Dr. Kalapos István, a DE OEC Egészségügyi Főiskolai Kar főigazgató-helyettese, Prof. Dr. Horváth Örs Péter, PTE ÁOK I. sz. Sebészeti Klinika igazgatója, az MST elnöke, Prof. Dr. Rőth Erzsébet, a PTE ÁOK Sebészeti Oktató és Kutató Intézet igazgatója, Prof. Dr. Nagy Sándor, SZTE ÁOK Sebészeti Műtéttani Intézet egyetemi tanára, Prof. Dr. Tóth Csaba, DE OEC Urológia Klinika igazgatója, Dr. Ács Géza, a DE OEC Traumatológiai és Kézsebészeti Tanszék c. egyetemi docense, a Traumatológiai Szakmai Kollégium főtitkára, Dr. Fülesdi Béla, DE OEC Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Tanszék vezetője, az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Szakmai Kollégium titkára, Dr. Gamal Eldin Mohamed, a Multidiszciplináris Egynapos Sebészeti Társaság főtitkára.

A tanítványok nevében Dr. Szabó Zoltán, c. egyetemi docens, osztályvezető főorvos, Bács-Kiskun Megyei Kórház, Urológiai Osztály, Kecskemét és Kozma Bence a Magyar Orvostanhallgatók Egyesülete Debreceni Helyi Bizottság elnöke köszöntötte az ünnepeltet.

Prof. Dr. Faller József, a Magyar Sebészet főszerkesztője – az ezen ünnepi alkalomra megjelentetett – Magyar Sebészet 2005. évi 2. számát nyújtotta át Furka Professzornak, melyben 16 közleményben a volt és a jelenlegi munkatársak, tanítványok a klinikumban megvalósult kutatási eredményeikkel, illetve jelenleg is folyó kutatásaik egy-egy szeletének bemutatásával köszöntötték az ünnepeltet. Végül Dr. Németh Norbert a Sebészeti Műtéttani Tanszék jelenlegi munkatársai nevében köszöntötte Prof. Dr. Furka Istvánt és adta át a Tanszékünk ajándékát". [Részlet: Sebészeti Műtéttani Tanszék – Tények és Képek 2005–2010, pp. 80–81.]

315. ábra a)-c) Furka István 70. születésnapi köszöntésének meghívója,
d) az esemény tiszteletére megjelent „Magyar Sebészet" 2005. évi 2. számával

316. ábra Életképek Furka István 70. születésnapi köszöntéséről

DR. SEFCSIK ISTVÁN FŐORVOS ÚR EGYETEMI KITÜNTETÉSE ÉS 50 ÉVES „DÍSZOKLEVÉL” ADOMÁNYOZÁSA

2005. június 17-én Dr. Sefcsik István a Debreceni Egyetem Elismerő Oklevelét vehette át eredményes és lelkiismeretes tanszéki és egyetemi főállatorvosi tevékenysége elismeréseként [317. a)-b) ábra].

2006. november 24-én 50 éves szakmai tevékenysége elismeréseként „Díszoklevél” kitüntetésben részesült a SZIE Állatorvos-tudományi Kar részéről, mely alkalomból Tanszékünkön is ünnepélyesen köszöntöttük [317. c)-e) ábra].

2007. január 25-én köszönt el – nyugdíjba vonulása alkalmából – a Tanszéktől.

317. ábra Dr. Sefcsik István kitüntető alkalmainak életképei:
a)-b) Rektori Elismerő Oklevél átvétele.
c)-d) Díszoklevél – Aranydiploma. **e)** A tanszéki köszöntés pillanatai

NÉMETH NORBERT ZENESZERZŐI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Németh Norbert zeneszerzői tevékenységének fontosabb állomásai (318. ábra)

2000. október 22. BME 1956-os Ünnepi Nagygyűlés „Sirályok a szabadság egén”
2003. augusztus 29. Miskolc, „Hazug románc” 3 felvonásos opera keresztmetszet bemutató
2006. október 20. Peking, Kína, „Sirályok a szabadság egén” szimfonikus költemény
2008. november 22. Budapest, Nádor-terem, „Con sordino” sorozat – Szerzői est
2008. december 6. Budapest, Nádor terem, A&S Zenei Műhelyek Jubileumi koncert
2009. április 17. Peking, Kína, Forbidden City Concert Hall – Szerzői est
2011. január 28. Kijev, Ukrán Zeneszerzők Székháza a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma és a Kijevi nagykövetség rendezésében – Koncert
2012. február 3. Debrecen, Csokonai Színház „Laudatio Symphonica Universitatis Debreceniensis” szimfonikus zenekari mű ősbemutatója

318. ábra Németh Norbert zeneszerzői tevékenységének fontosabb állomásairól életképek: **a)** 2000. október 22. BME 1956-os Ünnepi Nagygyűlés, **b)** 2003. Miskolc – Színház, **c)-d)** 2006, 2009. Peking, **e)-f)** 2011. Kijev

A „VERES TŰ” ÁTVÉTELE

Orvostörténeti esemény volt Tanszékünk életében, hogy a Veres család otthonában 2009. június 4-én Dr. Csörgey Mártától Veres János özvegyétől Mikó Irén tanszékvezető átvehette Prof. Dr. Sándor József és a Sebészeti Műtéttani Tanszék munkatársai jelenlétében az eredeti „Veres tű”-t, melyet a laparoszkópos oktatás terén kifejtett – Furka István igazgatása alatt 1992-től kezdődő – tanszéki tevékenységért ajánlott fel a család [319. a)-c) ábra].

A „Veres tű”-t a későbbiekben a tanszékvezető átadta a Debreceni Egyetem Orvos- és Egyetemtörténeti Múzeuma számára, hiszen Veres János 1927-ben egyetemünkön szerezte diplomáját, ennek emlékeként is tette családja e nemes felajánlást [319. d)-e) ábra, lásd még korábbi 291., 296., 297. ábrák].

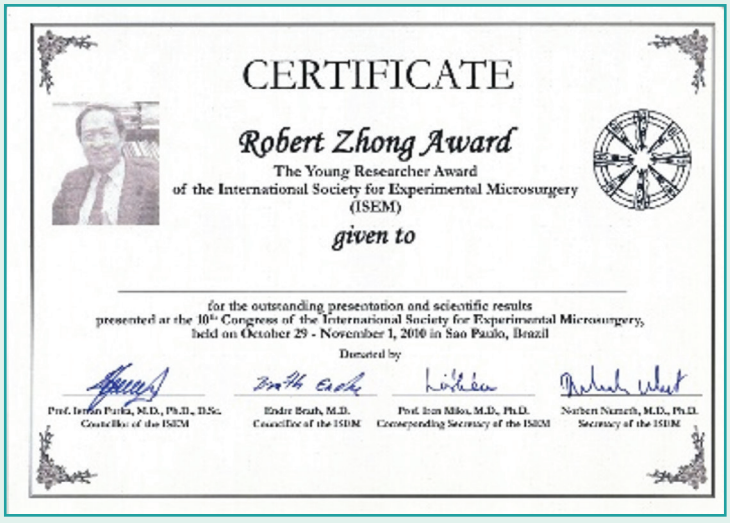
319. ábra a)-c) 2009. június 4. Prof. Dr. Mikó Irén átveszi az eredeti „Veres tű”-t Dr. Veres Jánosné Dr. Csörgey Mártától a Veres család tagjai, Prof. Dr. Sándor József és a Tanszék munkatársai jelenlétében.
d)-e) A Veres-tű a Kenézy Villa Orvos- és Egyetemtörténeti Múzeumában Dr. Veres Jánosnénak, bemutatja Dr. Kapusz Nándor egyetemi főtanácsos úr és Mikó Irén professzor

„ROBERT ZHONG DÍJ” LÉTREHOZÁSA

Tanszékünk részéről Prof. Dr. Mikó Irén, Prof. Dr. Furka István, Dr. Németh Norbert, Dr. Bráth Endre megalapította a *„Robert Zhong Díj”*-at, Robert Zhong Professzor emlékének tiszteletére (1946–2006), kifejezve ezzel munkásságának elismerését és egyben biztosította a díjazással járó jutalom összegét is (320. ábra).

A 2008. október 30. és november 2. között a Kínában, Shanghai-ban rendezett 9th Congress of the International Society for Experimental Microsurgery kongresszusán került sor első ízben ezen elismerés átadására.

A *„Robert Zhong Díj”*-at 2012-ben a nemzetközi zsűri értékelése alapján Dr. Klárik Zoltán Tanszékünk nappali PhD hallgatója nyerte el tudományos munkája elismeréseként (lásd korábbi 283. ábra).

CERTIFICATE

Robert Zhong Award

The Young Researcher Award
of the International Society for Experimental Microsurgery
(ISEM)

given to

for the outstanding presentation and scientific results
presented at the 10th Congress of the International Society for Experimental Microsurgery,
held on October 29 - November 1, 2010 in Sao Paulo, Brazil

Donated by

Prof. Istvan Furka, M.D., Ph.D., D.Sc.
Councillor of the ISEM

Endre Bath, M.D.
Councillor of the ISEM

Prof. Iren Miko, M.D., Ph.D.
Corresponding Secretary of the ISEM

Norbert Nemeth, M.D., Ph.D.
Secretary of the ISEM

320. ábra A Tanszékünk által 2008-ban megalapított „Robert Zhong Award” Oklevele

TEDDY MACI KÓRHÁZ PÁLYÁZAT PATRONÁLÁSA

Tanszékünk jelentős részt vállalt a 2011-ben indult Teddy Maci Kórház pályázat patronálásában. A Magyar Orvostanhallgatók Egyesületének felhívására beérkező pályaműveket háromtagú bizottság bírálta el, melynek elnöke Prof. Dr. Mikó Irén, tagjai Dr. Pető Katalin adjunktusnő és Dr. Klárik Zoltán egyetemi gyakornok volt. Rendkívül szellemes pályamunkák érkeztek, melyek bemutatása a „Műtéttani alapismeretek" tantárgy utolsó előadásán történt meg (321. ábra).

321. ábra A MOE „Teddy Maci Kórház" pályázatának eredményhirdetése 2011 és 2012 decemberében az utolsó tantermi előadásunkon

V. ÉVES HALLGATÓK BALLAGÁSI EMLÉKKÉPEI

Szép egyetemi hagyomány az V. éves orvostanhallgatóktól, hogy a félév végén elbúcsúznak az intézetektől, klinikáktól. Tanszékünket továbbra is mindig felkeresték – a Furka István intézetigazgatói fejezetben leírtakhoz hasonlóan –, ahol valamennyi munkatárs örömmel várta őket az intézetünk „A” épülete előtt (322. ábra).

2009. május 13-án nagyon kedves dallal köszöntöttek bennünket, melyet szeretnénk megosztani Olvasóinkkal is:

Műtéttan (Én elmentem a vásárba)

Én elmentem műtéttanra félénken
Bejáratnál várt már engem Irénke
Tanította: aszepszis
Kesztyűt húz és maszkot is,
bent várnak már a kutyák

Én elmentem műtéttanra bátrabban
Furka prof már ott várt rám az ajtóban
Feltéptem a Schimmelbuscht
Ettől lett ő mélabús
Az antiszepszist elszúrtuk.

322. ábra Ballagó V. éves hallgatók **a)-c)** 2009-ben, a régi „Felső ház” előtt és **d)-f)** 2011-ben, már az új „A” épület bejáratánál

„ARANYOKLEVÉL" ADOMÁNYOZÁSA FURKA ISTVÁN PROFESSZOR ÚRNAK

2009. szeptember 6-án Dr. Furka István „Ötven éven át kifejtett értékes szakmai tevékenységének elismeréséért" Aranyoklevelet vehetett át a Debreceni Egyetemtől (323. ábra) azzal a megtiszteltetéssel egyetemben, hogy volt évfolyamtársai Őt kérték meg egyetemünk vezetése felé a köszönőszavak tolmácsolására is, melyek a következők voltak:

„Mélyen Tisztelt Rektor Úr! Elnök Urak! Dékán Urak és Tisztségviselők!
Mélyen Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Meghatódva mondok évfolyamtársaim nevében köszönetet az Egyetem vezetésének azért, hogy bennünket alkalmasnak tartottak, hogy Jubileumi Arany Diplomát kaphassunk.

Meghatódva gondolok vissza arra az 1959 szeptemberi, számunkra nagyon szép napra, amikor esküt tettünk, megkaptuk a diplománkat és elindultunk, az akkor még általunk nem ismert útra, amely sok szépet, jót, eredményeket, de egyszer-egyszer szomorúságot és néha kudarcot is jelentett számunkra.

Meghatódva gondolok egykori volt Professzorainkra, Tanárainkra, Mestereinkre, akik kellő szigorral, de mély humánummal és szeretettel készítettek fel bennünket erre a csodálatos pályára. A laudációkban hallottuk, hogy mily sokfele állított bennünket a sors.

Az annak idején álomnak tűnő diagnosztikus és therápiás lehetőségek ma már rutin feladatok. A medicina fejlődésének csodálatos fél évszázadát éltük meg. Jó sorsom engedni láttatta, hogy szeretett Alma Materünk gyarapodását is követhettem, amely nemcsak a külsőkben (épületekben), hanem belső magasságra is emelkedett.

Meghatódva gondolok azokra az Évfolyamtársainkra, akik nem lehetnek már itt, mert elmentek a mindenélők útján. Nyugodjanak békében!

Különösen meghatódva gondolok Szüleinkre, Társainkra, Gyermekeinkre és még sokan másokra, akik segítettek, támogattak, lehetőséget biztosítottak számunkra, alkalmasint ápoltak, hogy megérhettük ezt a mai szép napot. Az Isten áldja meg őket vagy az emléküket.

Mélyen tisztelt Rektor Úr! Ismételten évfolyamtársaim nevében köszönetet mondok a Jubileumi Diplománkért."

[Részlet Mikó I., Furka I.: A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története (1951–2017). Gerundium 2017. 4/5. 71–87.]

Díszoklevél

Dr. Furka István

OKLEVELES ORVOSNAK, AKI

a

Debreceni Orvostudományi

EGYETEMEN

1959. ÉV szeptember HÓ 26. NAPJÁN

940-23/1958-59.

SZÁMÚ OKLEVELET KAPOTT

Ötven

ÉVEN ÁT KIFEJTETT

ÉRTÉKES SZAKMAI TEVÉKENYSÉGÉT

ELISMERJÜK

ENNEK BIZONYSÁGÁUL ÁLLÍTOTTUK KI

EZT AZ

Aranyoklevelet

MELYET A DEBRECENI EGYETEM

PECSÉTJÉVEL ÉS ALÁÍRÁSUNKKAL

HITELESÍTETTÜNK

Kelt: Debrecen, 2009. év szeptember hó 6-án.

P.H.

dékán rektor

323. ábra a)-b) 2009. szeptember 6. – Prof. Dr. Furka István „Aranydiploma” átvétele az ötven éven át kifejtett szakmai tevékenységéért, **c)** köszönőszavak tolmácsolása az évfolyamtársak felkérésére. **d)** Tanszékünk munkatársai részt vettek ezen a felemelő ünnepségen, **e)** Ünnepi tanszéki ebéd a Tanszék munkatársaival a kitüntetés tiszteletére

TESTVÉRINTÉZETEK LÁTOGATÁSA

Nagy örömünkre szolgált, hogy a pécsi, szegedi és az újraindult budapesti társintézetek és kutató sebészettel foglalkozó budapesti klinikák képviselői is elfogadták meghívásunkat és megtekintették az átalakult, új tanszéki „A" épületünket *2010. november 26*-án (324. ábra). Vendégeink voltak: Pécsről Rőth Erzsébet Professzornő, Dr. Lantos János tanár Úr és Borsiczky Balázs adjunktus Úr; Szegedről Prof. Dr. Boros Mihály, Dr. Kaszaki József tanár Úr; Budapestről Wéber György Professzor Úr és Dr. Ferencz Andrea tanárnő. A városmajori Érsebészetről Dr. Kékesi Violetta tanárnő, a Semmelweis Egyetem III. sz. Sebészeti Klinikáról Sándor József Professzor Úr tett látogatást. Közös ajándékukat az alábbi kedves szavak kíséretében adták át, melyet emléklapon is megörökítettek:

„További sikerekben és eredményekben gazdag éveket kívánunk
a Sebészeti Műtéttani Tanszék megújulása alkalmából:
magyar kísérletes sebészek, Debrecen, 2010"

A látogatást szerény tanszéki fogadással zártuk a „Fórum" oktatótermünkben, ahol további eszmecserét folytattunk jövőbeni oktatási együttműködésünkről is.

324. ábra Életképek a testvér intézetek látogatásáról az új „A" épület átadását követően

DR. HAGYMÁSI JÓZSEF EMLÉKÉREM PROF. DR. FURKA ISTVÁNNAK

2013. január 31-én Tanszékünk oktatótermében tartották meg a Magyar Orvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Szervezetének Közgyűlését. A közgyűlés megkezdése előtt adták át a MOK Területi Szervezetének kitüntető címét a „Dr. Hagymási József Emlékérmet" Furka Professzornak (325. ábra). Munkásságát az alábbiakban méltatta Dr. Körtvélyesi Andor a Kuratórium Elnöke.

„Tisztelt Küldöttgyűlés! Hölgyeim és Uraim!

Mint, a Dr. Hagymási József emlékezetére és tiszteletére alapított Emlékérem Kuratóriumának elnöke örömmel jelentem, hogy ez évben az Emlékérmet Dr. Furka István professzor Úrnak ítélte a Kuratórium.

– Tette ezt azért, mert Professzor Úr önzetlenül, kitartóan és eredményesen dolgozott hosszú időn át a Kamaráért és ez által mindnyájunkért. Hosszú időn át végzett jelentős munkát a MOK Etikai Kollégiumában. Nagy szerepe volt a Megyei Kamara struktúrájának a kialakításában is. Ma is segíti munkánkat tanácsaival és összekötő kapocs a DE OEC és Kamaránk között. Munkáján túl személyes tekintélyével is növelte a Kamara megbecsülését, társadalmi elismertségét, a köztestület presztízsét.

Kamarai munkájában is szerencsésen tudta ötvözni (a rá annyira jellemző) kitartó szívós munkát a lelki felüdüléssel. Jó humorával sokszor örvendeztetett meg bennünket, lendítve át a mélypontokon és adva új távlatot a munkánknak.

– Orvosi és emberi magatartásával példázta, hogy hivatásunk a legnemesebb SZOLGÁLATOK egyike, aminek alapvető célja ma sem lehet más, mint a beteg ember gyógyítása és szolgálata.

– Ezeken túl bámultuk és bámuljuk nagy tudását, a szakmájában kifejtett igen sokoldalú és nagyszerű eredményeket felmutató tevékenységét, minek egyik következménye, hogy számos társaságnak tagja, sőt elnöke is. Több mint négy évtizedes magas színvonalú oktató, kutató és szakmai munkája. Iskolát teremtett. Szakirodalom terén is igen jelentőset alkotott! Jelentős feladatokat kapott és vállalt az MTA keretei között. További érdeme, hogy mindig nagy gondot fordított a fiatalok támogatására, a tudományos utánpótlás nevelésére. Hála Istennek sok esetben rangos kitüntetésekkel el is ismerték érdemeit! Ezekhez képest a mi Emlékérmünk igen szerény, de szívünk teljes szeretetével, őszinte nagyrabecsüléssel adjuk!

– Köszönjük az értünk végzett munkát és kívánunk még – hosszú időre – jó egészséget!" (MOK Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezetének 2013.19. Hírlevele)

325. ábra Dr. Hagymási József Emlékérem" átadása Prof. Dr. Furka Istvánnak

SZAKMAI-BARÁTI KÖRBEN

Nagyon sok-sok igaz barátunk van, volt. Ezek a barátságok több 10 évre nyúlnak, nyúltak vissza.

Szeretnénk fényképek útján is emléket állítani ezeknek a barátságoknak (326. ábra), hiszen sokan már közülük sajnos elmentek a minden élők útján. Voltak, akikről fényképet nem találtunk, de sok-sok baráti levelet megőriztünk, s ez talán egy másik kötet tartalma lehet majd.

326. ábra Szakmai-baráti körben – Életképek **a)** Bükki „emlékezetes” villámzáporos kirándulás, **b)** Professzorok főztek a Barabás étteremben, **c)-d)** Tuba-tanyán, **e)** „Bográcsparti” **f)** Convention vezetőivel Hajdúszoboszlón, **g)** Zajácz professzornő 70 éves születésnapi köszöntésén, **h)** (felső két sor) egyéb baráti alkalmak a Barabás étteremben. **i)** Professzori baráti társaságunk kirándulása, **j)** az új év köszöntése barátok között. **k)** Rozsos professzor születésnapi köszöntése, **l)** Veres János családja körében, **m)** Debrecen-Nagytemplomi Gyülekezet lelkészi közösség látogatása 2011. február 17. **n)** Kertai professzor úr az intézetben, **o)** Sótonyi és Furka professzorok, **p)** Batár István tanár úrral Mikó Irén és Furka István a 100 éves fotóalbum szerkesztése kapcsán

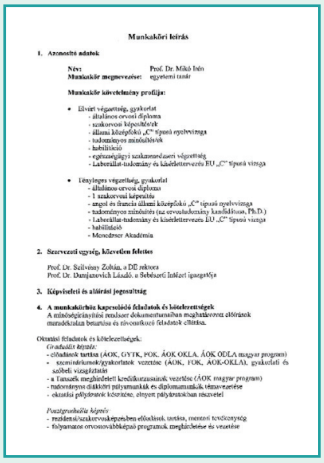
A SEBÉSZETI MŰTÉTTANI TANSZÉK MUNKATÁRSAI A TANSZÉKI TABLÓ 2010-BEN

Mikó Irén 10 éves tanszékvezetői jubileuma alkalmával készült tablót mutatja be a 327. ábra.

A TANSZÉKVEZETŐI TEVÉKENYSÉG ÁTADÁSA

2013. június 30-tól az érvényes törvények értelmében a tanszékvezetői megbízás megszűnt, ezt követően társprofesszorként folytatta munkáját az eddigi igazgató. A további időszakra vonatkozó feladatköröket a Sebészeti Intézet igazgatója és a Debreceni Egyetem rektora együttesen határozták meg [328. a)-b) ábra]. Majd a hetvenéves kor elérése után ugyancsak a magyar törvények értelmében az egyetemmel való közalkalmazotti viszony is megszűnt [328. c) ábra]. Az intézetigazgató a továbbiakban 70 éves koráig még aktív státusú egyetemi tanárként dolgozhatott, majd ezt követően Emeritus Professzorként folytathatta munkáját.

Munkaköri leírás

1. Azonosító adatok

Név: Prof. Dr. Mikó Irén
Munkakör megnevezése: egyetemi tanár

Munkakör követelmény profilja:

- Elvárt végzettség, gyakorlat
  - általános orvosi diploma
  - szakorvosi képesítések
  - állami középfokú „C" típusú nyelvvizsga
  - tudományos minősítések
  - habilitáció
  - egészségügyi szakmeneedzseri végzettség
  - Laborállat-tudomány és kísérlettervezés EU „C" típusú vizsga
- Lényeges végzettség, gyakorlat
  - általános orvosi diploma
  - 1 szakorvosi képesítés
  - angol és francia állami középfokú „C" típusú nyelvvizsga
  - tudományos minősítés (az orvostudomány kandidátusa, Ph.D.)
  - Laborállat-tudomány és kísérlettervezés EU „C" típusú vizsga
  - habilitáció
  - Monodisser Akadémia

2. Szervezeti egység, közvetlen felettes

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán, a DE rektora
Prof. Dr. Damjanovich László, a Sebészeti Intézet igazgatója

3. Képviseleti és aláírási jogosultság

4. A munkakörhöz kapcsolódó feladatok és kötelezettségek
A működésirányítási rendszer dokumentumaiban meghatározott előírások munkafeladatokra bontása és rövidtávú feladatok címkéje.

Orientáló feladatok és kötelezettségek:
Graduális képzés:
- előadások tartása (ÁOK, GYTK, FOK, ÁOK OKLA, ÁOK ODLA magyar program)
- szemináriumok/gyakorlatok vezetése (AOK, FOK, ÁOK-OKLA), gyakorlati és szóbeli vizsgáztatás
- a Tanszék meghirdetett kreditkurzusainak vezetése (ÁOK magyar program)
- tudományos diákköri pályamunkák és diplomamunkák témavezetése
- oktatási pályázatok készítése, elnyert pályázatokban részvétel

Posztgraduális képzés
- rezidens/szakorvosképzésben előadások tartása, mentori tevékenység
- folyamatos orvostovábbképző programok megtervezése és vezetése

Kutatási feladatok és kötelezettségek:
- tanszéki kutatási pályázatok (OTKA) témavezetése, részvétel hazai és nemzetközi kutatási pályázatokban
- külső tanszéki/klinikai kollaborációk szervezésében tanácsadás
- a Dékáni hivatal kereste hatóságok megnyilvánulásaira részvétel
- hazai és nemzetközi kongresszusok szervezésében részvétel
- tanszéki honlap tartalmának munkafolyamatokban részvétel

Egyéb megbízatások:
- a Tanszék értékmegőrző tevékenységének, kiállításainak, múzeumainak vezetője
- ISO auditorfeladatai
- hazai és külföldi szakmai társaságokban a felkért feladatok ellátása
- tudományos folyóiratok, pályázatok lektorálási feladatai

5. A munkakörhöz kapcsolódó jogkörök

6. Beosztásból következő

7. Helyettesítés

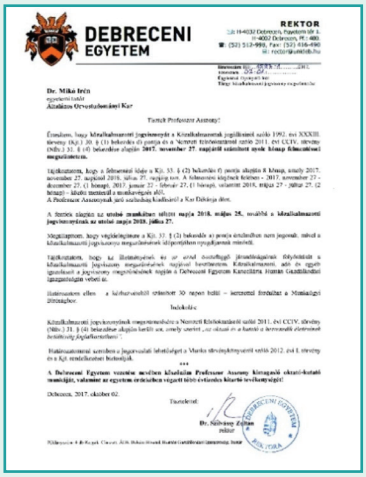
Debrecen, 2013. július 2.

Prof. Dr. Damjanovich László
egyetemi tanár
intézet-igazgató
munkáltató

Prof. Dr. Szilvássy Zoltán
egyetemi tanár
a DE rektora
munkáltató

Egy példányt átvettem: 2013. év július hó 18. nap

Prof. Dr. Mikó Irén
egyetemi tanár
munkavállaló

DEBRECENI EGYETEM

REKTOR

Dr. Mikó Irén
egyetemi tanár
Általános Orvostudományi Kar

Tisztelt Professzor Asszony!

Értesítem, hogy közalkalmazotti jogviszonyát a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 30. § (1) bekezdés d) pontja és a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CLIV. törvény (Nkt.) 32. § (4) bekezdése alapján **2017. november 27.** napjával szüntetni nyolc hónap felmondási **megidőzésével.**

Tájékoztatom, hogy a felmentési idő a Kjt. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján 8 hónap, amely 2017. november 27. napjától 2018. július 27. napjáig tart. A felmentési időbe beleszámít – 2017. november 27. - december 27. (1 hónap), 2017. január 27. - február 27. (1 hónap), valamint 2018. május 27. - július 27. (2 hónap) - időre mentesítő munkavégzés alól.
A Professzor Asszonynak járó szabadság kiadásáról a Kar Dékánja dönt.

A fentiek alapján az **utolsó munkában** eltölti napja **2018. május 25.**, továbbá a **közalkalmazotti jogviszonyának az utolsó napja 2018. július 27.**

Megtiltjuk, hogy végzőmunkáinak a Kjt. 33. § (2) bekezdés a) pontja értelmében nem jogosult, mivel a közalkalmazotti jogviszonya megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül.

Tájékoztatom, hogy az illetményével és az arról összefüggő járandóságainak folyósításáról a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének napjával határozunk. Közalkalmazotti adó és egyéb igazolásait a jogviszony megszűnésének napján a Debreceni Egyetem Kancellária Human Gazdálkodási igazgatóságán veheti át.

Illetménysem ellen a közlésétől számított 30 napon belül – személyesen fordulhat a Munkaügyi Bizottsághoz.

Tudomásul vette:

Közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetéséhez a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CLIV. törvény (Nkt.) 31. § (4) bekezdése alapján hozzájárulok, amely szerint „az oktató és a hatóság a tevékenysége ellátásával összefüggő jogállásváltozásáról".

Hozzájárulok ahhoz, hogy a közalkalmazotti jogviszonyával kapcsolatos személyes adataimat a Munkaügyi Bizottság a Kjt. rendelkezései betartásával kezelje.

Tudomásul veszem a jogorvoslati lehetőséget a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény és a Kjt. rendelkezései betartásával.

A Debreceni Egyetem vezetése mindkét félnek Professzor Asszony közegészségügyi-oktatói munkáját, valamint az egyetem értékeinek végzett hűtlen évtizedes kiváló tevékenységét!

Debrecen, 2017. október 02.

Tisztelettel:

Dr. Szilvássy Zoltán
rektor

328. ábra a)-b) 2013-ban Prof. Dr. Mikó Irénnek a tanszékvezetői megbízása,
c) 2018-ban az egyetemmel való közalkalmazotti viszonya is megszűnt

ZÁRSZÓ

Bevezetőként a *2012/2013 tanévet* bemutató *„Tények és Képek – Sebészeti Műtéttani Tanszék”* kiadványunk átlapozása elé az alábbiakat írtam, melyet most megismétlek ezen intézettörténeti könyv végén is:

„A 2012/2013. tanévet bemutató „Tények és Képek” kiadványunk eltér a korábbiaktól. Csak 10 hónapot ölel fel, 2012. szeptember 1-től 2013. június 30-ig. Ez ugyanis utolsó tanszékvezetői évem, hiszen az ún. „65 éves rendelet” miatt, e tisztségemről leköszönök, s társprofesszorként dolgozom tovább.

A tanszék vezetését 2013. július 1-től Dr. Németh Norbert egyetemi docens Úr veszi át. Egykori tanítványom, nappali PhD hallgatóm, majd sikeres PhD védését követően Intézetünk/Tanszékünk egyetemi tanársegéde, adjunktusa – az elmúlt évi sikeres habilitációját követően – egyetemi docense.

Ez idő alatt teljes mértékben elsajátította – az oktatási, tudományos tevékenysége mellett – a tanszék vezetésének „fortélyait” is. Egyéniségének formálásában jelentős szerepe volt Furka professzornak is.

Tehát 2013. július 1-től új, fiatal, tettrekész vezető kezébe adom át Tanszékünk irányítását. Kívánok ezúton is sok sikert jövőbeni munkájához. Oktatási, tudományos és zenei sikereket is, hiszen köztudott zenei tevékenysége is, a kedves Olvasók korábbi kiadványainkból is értesülhettek hazai és külföldi zenei sikereiről, újabb és újabb bemutatóiról is.

Kedves Németh Norbert Tanár Úr!

Őrizd Tanszékünk hagyományait. Fiatalos lelkesedéssel, s megbízható, szorgalmas, baráti hangulatban dolgozó munkatársainkkal érj el további szép szakmai sikereket. Ehhez a munkádhoz a jövőben is számíthatsz mind Furka Professzor Úrra, mind rám.

Ezúton köszönöm meg valamennyi Munkatársamnak az elmúlt 13 év együttdolgozását, hiszen odaadó – munkaidőt nem ismerő – munkájuk nélkül a könyvben felmutatandó oktatási, kutatási eredményeket nem érhettük volna el.

Debrecen, 2013. június 28.

Prof. Dr. Mikó Irén
tanszékvezető egyetemi tanár”

INTÉZETI TUDOMÁNYOS ÉS OKTATÁSI KÖZLEMÉNYEK JEGYZÉKE (2000–2013)

2001

461. Schwabegger AH., Kronberger P., Obrist P., **Bráth E.**, **Mikó I.**: Functional sphincter ani externus substitute using free innervated latissimus dorsi muscle (LDM) flap: An experimental study in dogs.
In: Reconstructive Microsurgery 2001. pp. 43-44.
Eds.: Fu-Chan Wei, David CC Chuang, Hung-Chi Chen, Bologna, Monduzzi Editore
462. **Mikó I.**, **Bráth E.**, **Furka I.**: Basic teaching in microsurgery.
Microsurgery 2001. 21. 121-123.
463. **Mikó I.**, **Bráth E.**, **Furka I.**, Kovács J., Zhong R.: Spleen autotransplantation in mice: A novel experimental model for immunology study.
Microsurgery 2001. 21. 140-142.
464. Gamal EM., Metzger P., **Szabó Gy.**, **Bráth E.**, **Pető K.**, Oláh A., Kiss J., **Furka I.**, **Mikó I.**: The influence of intraoperative complications on adhesion formation during laparoscopic and conventional cholecystectomy in an animal model.
Surg. Endosc. 2001. 15. 873-877.
465. Gamal EM., Metzger P., **Szabó Gy.**, **Bráth E.**, Seli A., Ender F., Polányi Cs., **Furka I.**, **Mikó I.**: Az intraoperatív szövődmények hatása a posztoperatív hasűri adhesiók kialakulására laparoszkópos cholecystectomiát követően: összehasonlító állat-kísérlet.
Magy. Seb. 2001. 54. 180-184.
466. Ender F., Labancz T., **Furka I.**, Gamal EM., Fűrész J., Rosivall L.: A pentoxifyllinum hatása a kísérletes bal colonfél anasztomózis gyógyulására.
Magy. Seb. 2001. 54. 185-190.
467. Szűcs G., Tóth I., **Bráth E.**, Gyáni K., **Mikó I.**: Nyelőcsővel készült süllyesztett és más gyakrabban alkalmazott anasztomózis változatok belső nyomástűrésének vizsgálata modell kísérletekben.
Magy. Seb. 2001. 54. 239-244.
468. Szűcs G., Tóth I., **Bráth E.**, Gyáni K., **Mikó I.**: Adatok a nyelőcső és a gyomor reszekciós műtéteinél kézzel varrt anasztomózisok korai fizikai varratbiztonságához.
Magy. Seb. 2001. 54. 325-330.
469. **Szabó Gy.**, Kovács J., **Bráth E.**, **Furka A.**, **Pető K.**, **Furka I.**, Gamal EM., **Mikó I.**: Morphological follow-up of the spleen autotransplants.
Eur. Surg. Res. 2001. 33. 177-177.
470. **Szabó Gy.**, **Pető K.**, **Bráth E.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Vörösvértestek deformabilitásának vizsgálata ischaemia-reperfusiót követő károsodások kimutatására.
Fol. Hepatol. Suppl. Nr. 1. 2001. 6. 8-8.

471. **Bráth E.**, Kovács J., **Mikó I.**, **Szabó Gy.**, **Pető K.**, **Furka I.**: Hogyan befolyásolja az E-vitamin, az Allopurinol és a praeconditionálás az ischaemia-reperfusio kapcsán kialakuló apoptosist a bélfalban.
Fol. Hepatol. Suppl. Nr. 1. 2001. 6. 15-16.
472. **Ács G.**, Furka A., **Lesznyák T.**, **Furka I.**, **Mikó I.**: Surgical consequences of the Polytrauma Equivalent Syndrome (PES) at the spleen injuries treatment.
Langenbeck's Arch. Surg. 2001. 386. 451-480.

2002

473. **Bráth E.**, **Furka I.**, **Németh N.**, **Szabó Gy.**, **Pető K.**, **Ács G.**, **Lesznyák T.**, Cserni T., Papp Szekeres J., **Mikó I.**: Changes of the red blood cells deformability caused by mesenteric ischemia-reperfusion injury. An experimental animal study.
In: Proceedings of the 37th Congress of the European Society for Surgical Research, 2002. pp. 281-285. Ed: Boros M., Bologna, Monduzzi Editore
474. Kerekes L., **ifj. Sipka S.**, Dezső B., Furka A., **Pető K., Bráth E., Mikó I., Furka I.**: Glükokortikoszteroid intravénás és intraductalis alkalmazásának hatásai kutyán kísérletesen előidézett akut pancreatitisben.
Magy. Seb. 2002. 55. 225-228.
475. Mikó L., Székely MG., Dobai GJ., **Mikó I.**, Csécsei IG.: Examination of naso-pharyngeal and tracheal somatosensory evoked potential recordings in dogs.
Am. J. Vet. Res. 2002. 63. 669-672.
476. **Mikó I.**, Furka A., **Ács G.**, **Németh N.**, Sipka S., V. Oláh A., **Bráth E.**, **Furka I.**: Laboratory follow-up of spleen autotransplants after experimental spleen injuries.
Eur. Surg. (Acta Chir. Austr.) Suppl. Nr. 189. 2002. 34. 10-12.
477. **Ács G.**, Furka A., **Lesznyák T.**, Pekár G., Bányai S., **Mikó I.**, **Furka I.**: The usage of the car seatbelt usually provides advantages. Is that true at the women's pregnancy also?
Eur. Surg. (Acta Chir. Austr.) Suppl. Nr. 189. 2002. 34. 12-13.
478. **Ács G.**, Furka A., **Lesznyák T.**, Záborszky Z., **Furka I.**, **Mikó I.**: Surgical consequences of the Polytrauma Equivalent Syndrome (PES) to the spleen injuries treatment.
Eur. Surg. Res. Suppl. Nr. 1. 2002. 34. 24-25.

2003

479. **Furka I.**: Műtéttani alapok.
In: A sebészet és traumatológia tankönyve 2003. pp. 3-9.
Eds: Flautner L., Sárváry A. Semmelweis Kiadó, Budapest
480. Szűcs G.: Az anastomosis készítési technika, valamint a nyelőcső-resectiók és gastrectomiák kiterjesztésének hatása a postoperatív kórlefolyásra. A süllyesztett anastomosisok gyógyulásának kísérletes vizsgálata. PhD értekezés, 2003
481. **Mikó I.:** 50 év a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Intézet történetéből, Debrecen, 2003.
482. Csízy I., **Furka I.**, Cserni T., Józsa T., Oláh Cs., **Pető K., Németh N., Mikó I.**: Szöveti microcirculatio mérése kísérletes ureter-neoimplantatiók során.
Orv. Hetil. 2003. 144. 25-28.

483. Menzel M., Soukup J., Henze D., Clausen T., Marx T., Hillman A., **Mikó I.**, Grond S., Rieger A.: Brain Tissue Oxygen Monitoring for Assessment of Autoregulation: Preliminary Results Suggest a New Hypothesis.
J. Neurosurg. Anesth. 2003. 15. 1. 33-41.
484. Szűcs G., Barna T., Tóth I., **Bráth E.,** Gyáni K., **Incze D., Mikó I.**: Süllyesztett anasztomózisok gyógyulásának vizsgálata állatkísérletekben.
Magy. Seb. 2003. 56. 73-79.
485. Pap Szekeres J., Cserni G., **Furka I.**, Svebis M., Cserni T., **Bráth E., Németh N., Mikó I.**: Transplantation and microsurgical anastomosis of free omental graft. Experimental animal model of a new operative technique in dogs.
Microsurgery 2003. 23. 414-418.
486. **Németh N., Lesznyák T., Bráth E., Ács G.**, Nagy Á., Pap Szekeres J., **Furka I., Mikó I.**: Changes in microcirculation after ischemic process in rat skeletal muscle.
Microsurgery 2003. 23. 419-423.
487. **Bráth E., Mikó I.**, Kovács J., Tóth F. F., Fachet J., **Furka I.**: Multiorgan transplantation with a new organ-chip technique in mice. Preliminary histological data.
Microsurgery 2003. 23. 466-469.
488. **Mikó I., Bráth E., Németh N.**, Tóth F. F., Sipka S. Jr., Kovács J., Sipka S., Fachet J., **Furka A., Furka I.**, Zhong R.: Hematological, hemorheological, immunological and morphological studies of spleen autotransplantation in mice: preliminary results.
Microsurgery 2003. 23. 483-488.
489. Szűcs G., Tóth I., Barna T., **Bráth E.,** Gyáni K., **Mikó I.**: Operation technique and healing process of telescopic ileocolostomy in dogs.
Acta Vet. Hung. 2003. 51. 539-550.
490. Szűcs G., Tóth I., Barna T., **Bráth E.**, Gyáni K., **Mikó I.**: Experimental examination of the healing process of the telescopic esophageal anastomosis.
Dis. Esoph. 2003. 16. 29-35.
491. **Németh N., Ács G.**, Szokoly M., **Nagy D., Lesznyák T., Bráth E., Furka I., Mikó I.**: Changes of haemorheological factors and microcirculation of skeletal muscle after ischamia-reperfusion. A summarized research report.
Exp. Clin. Cardiol. 2003. 8. 45-46.

2004

492. **Mikó I., Furka I.**: Basic Surgical Techniques (egyetemi jegyzet), Debrecen, 2004. ISBN 963 4728 065
493. **Mikó I., Furka I.**: Műtéttani alapismeretek (egyetemi jegyzet), Debrecen, 2004. ISBN 963 970 972
494. **Németh N.**: Haemorheologiai faktorok és a microcirculatio vizsgálata kísérletes végtagi ischaemia-reperfusiós modelleken. PhD értekezés, 2004.
495. **Németh N., Ács G., Lesznyák T., Bráth E.,** Imre S., Urbán FM., Menzel, **Furka I., Mikó I.:** A vörösvérsejtek deformabilitásáról nyert mérési tapasztalatok laboratóriumi állatfajokon. Magy. Állatorvosok L. 2004. 126. 225-230.

496. **Németh N., Szokoly M., Ács G., Bráth E., Lesznyák T., Furka I., Mikó I.:** Systemic and regional hemorheological consequences of warm and cold hind limb ischemia-reperfusion in a canine model.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2004. 30. 133-145.
497. Clausen T., Scharf A., Menzel M., Soukup J., Holz C., Rieger A., Hanisch F., **Bráth E., Németh N., Mikó I.,** Vajkóczy P., Radke J., Henze D.: Influence of moderate and profound hyperventilation on cerebral blood flow, oxygenation and metabolism.
Brain Res. 2004. 1019(1-2). 113-123.

2005

498. **Mikó I., Furka I.**: Műtéttani alapismeretek a Fogorvostudományi Kar hallgatóinak (egyetemi jegyzet), Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 572
499. **Mikó I., Furka I.**: Basic Surgical Techniques for Students of Dentistry Program (egyetemi jegyzet), Debrecen, 2005. ISBN 963 9070 599
500. **Furka I., Mikó I.**: Gyógyászati segédeszköz alap- és anyagismeret a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatói részére (egyetemi jegyzet), Debrecen, 2005.
ISBN 963 9070 645
501. Tóth A., Szűcs A., Harasztosi Cs., Matesz K., Pucsok K., **Mikó I.,** Sziklai I.: Intrinsic laryngeal muscle reinnervation with a nerve-muscle pedicle in animal experiments.
Otolaryng. Head Neck 2005. 132(5). 701-706.
502. **Mikó I.,** Serfőző J., Kappelmayer J., Sipka S., Furka A., Imre S., Galuska L., Kovács J., **Bráth E., Pető K., Németh N., Furka I.:** Megmenthető-e a sérült lép? 20 év kutatási eredményei.
Magy. Seb. 2005. 58. 69-73.
503. Ács G., **Furka I., Mikó I.,** Szendői T., Hajdu Z., **Sipka S. Jr.,** Baráth S., Alexa M., Csipő I., Baló E., **Bálint A.,** Fekete K.: Splenectomizált és lépautotranszplantált betegek összehasonlító haematologiai és immunologiai vizsgálatai.
Magy. Seb. 2005. 58. 74-79.
504. Svébis M., Pap Szekeres J., Venczel L., Gera L., Rajtár M., Sinkó M., **Furka I., Mikó I.:** Minimálisan invazív módszerrel végzett, lép autotranszplantált beteg posztoperatív követésére alkalmazott képalkotó eljárásokkal nyert kezdeti tapasztalataink. Esetismertetés.
Magy. Seb. 2005. 58. 80-83.
505. **Sipka S. Jr., Bráth E.,** Tóth F. F., Fábián Á., **Furka I., Mikó I.:** Lép autotranszplantáció és lépeltávolítás haematologiai és immunologiai hatásainak összehasonlító vizsgálata egerekben.
Magy. Seb. 2005. 58. 84-88.
506. Gamal EM., **Szabó Gy.**, Nagy P., **Bráth E., Pető K.,** Oláh A., Tamás R., Kovács A., **Mikó I.:** A peritoneum és a „kémény effektus" szerepe a port site metastasis kialakulásában. Furka féle lép suspensióval végzett új állatkísérletes modell.
Magy. Seb. 2005. 58. 89-92.

507. Gál I., **Mikó I., Furka I.,** Nagy D.: Cryopreservált pajzsmirigyszövet autotranszplantációja kutyákban.
Magy. Seb. 2005. 58. 93-99.
508. **Szabó Gy., Mikó I., Pető K., Bráth E.,** Nagy P., Gamal EM.: Laparoszkópos versus nyitott cholecystectomia: válaszreakciók a májágyban.
Magy. Seb. 2005. 58. 106-110.
509. **Bráth E., Németh N.,** Papp L., Békési L., Varga S., Tóth A., **Mikó I., Furka I.:** Mikrosebészeti oktatás a kutatás és a klinikai gyakorlat szolgálatában.
Magy. Seb. 2005. 58. 111-115.
510. Pap Szekeres J., **Pető K., Németh N.,** Cserni G., **Furka I.,** Svébis M., Cserni T., **Bráth E., Mikó I.:** Extraabdominalisan átültetett cseplesz lebeny mikrocirkulációjának intraoperatív vizsgálata laser Doppler flowmetria segítségével kutyán.
Magy. Seb. 2005. 58. 116-119.
511. Kerekes L., Antal-Szalmás P., Dezső B., Sipka S., Furka A., **Mikó I., Furka I.:** A tripszin és lipáz hatásának in vitro vizsgálata foszfolipáz A2 enzimekkel, endotoxinokkal és cytokinekkel előkezelt kutya pancreas metszeteken.
Magy. Seb. 2005. 58. 120-124.
512. Szabó Z., Domján Zs., **Pető K., Mikó I.,** Papp F., Danka R.: Vese reszekciókkal szerzett tapasztalatainkról különös tekintettel a sebészi segédanyagok alkalmazására.
Magy. Seb. 2005. 58. 125-128.
513. **Lesznyák T., Németh N., Bráth E., Pető K.,** Pekár Gy., **Nagy D., Ács G.,** Dinya Z., Pap Szekeres J., **Mikó I., Furka I.:** A vese neovascularizatiója a nagycseplesz felhasználásával omentális angiogén faktor előkezeléssel. Magy. Seb. 2005. 58. 129-133.
514. **Pető K.,** Oláh VA., **Bráth E., Németh N., Gulyás A.,** Szilasi M., Sárvári M., **Furka I., Mikó I.:** Ischaemia- reperfusiós vesekárosodás és az Allopurinol védő hatásának kimutatása vizelet NAG követésével.
Magy. Seb. 2005. 58. 134-137.
515. Szokoly M., **Németh N., Bráth E., Ács G.,** Hamar J., **Mikó I., Furka I.:** Kísérletes, funkcionális amputációs modell" lehetősége az ischaemia-reperfusio tükrében.
Magy. Seb. 2005. 58. 138-143.
516. **Németh N., Lesznyák T.**, Szokoly M., **Bráth E., Pető K., Szabó Gy., Gulyás A.,** Kiss F., Imre S., **Furka I., Mikó I.:** A haemorheologiai vizsgálatok jelentősége kísérletes végtagi ischaemia-reperfusiós károsodások kapcsán.
Magy. Seb. 2005. 58. 144-147.
517. Pap Szekeres J., Cserni G., **Furka I.,** Svébis M., Cserni T., **Bráth E., Németh N., Mikó I.:** A new concept for esophageal resection – prevascularization: An experimental study.
Dis. Esoph. 2005. 18. 274-280.
518. Cserni T., Papp Szekeres J., **Furka I., Németh N.,** Józsa T., **Mikó I.:** Hydrostatic characteristics of the ileocolic valve and intussuscepted Nipple valves.
J. Invest. Surg. 2005. 18. 185-191.

2006

519. **Mikó I.**: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék. 2000-2005. Debrecen, 2006. ISBN 963 9070 688
520. **Furka I. Mikó I.**: Mikrosebészet. Mikrosebészeti alapok. (egyetemi jegyzet) Debrecen, 2006. ISBN 963 9070 653
521. **Mikó I.**: Tények és képek. Sebészeti Műtéttan Tanszék 2005/2006. tanév, Debrecen, 2006. ISSN 1788-5434
522. **Mikó I.**: Történeti adatok a Sebészeti Műtéttani Intézetekről és tevékenységükről. In: 100 éves a Magyar Sebész Társaság, Budapest, 2006. pp. 188-189. Szerk.: Lukács G., Szállási Á., Gazda I.
523. **Mikó I.**: A Kísérletes Sebész Kongresszusok, az MST Kísérletes Sebész Szekciója és a Petri Gábor Emlékérem. In: 100 éves a Magyar Sebész Társaság, Budapest 2006. pp. 257-258. Szerk.: Lukács G., Szállási Á., Gazda I.
524. Pap-Szekeres J.: Prevaszkularizáció – Új modell a nyelőcsőreszekciók biztonságosabbá tételére cseplesz-lebeny mikrosebészeti módszerrel történő előzetes átültetésével. PhD értekezés, 2006.
525. **Németh N., Lesznyák T.**, Szokoly M., **Furka I., Mikó I.**: Allopurinol prevents erythrocyte deformability impairing but not the hematological alterations after limb ischemia-reperfusion in rats. J. Invest. Surg. 2006. 19. 47-56.
526. **Mikó I., Furka I., Németh N.**: Frontiers in Experimental Microsurgery: The 7th Congress of the Internatrional Society for Experimental Microsurgery, Debrecen, Hungary, September 1-4, 2004. Microsurgery 2006. 26. 1-3.
527. **Furka I., Bráth E., Németh N., Mikó I.**: Comparative data about the learning curve of microsurgical suturing and knotting techniques. Microsurgery 2006. 26. 4-7.
528. **Németh N., Gulyás A.**, **Bálint A., Pető K., Bráth E., Kiss F.**, **Furka I.**, Baskurt OK., **Mikó I.**: Measurement of erythrocyte deformability and methodological adaptation for small animal microsurgical models. Microsurgery 2006. 26. 33-37.
529. **Mikó I.**, **Németh N., Sipka S. Jr. Bráth E., Pető K., Gulyás A., Furka I.**, Zhong R.: Hemorheological follow-up after splenectomy and spleen autotransplantation in mice. Microsurgery 2006. 26. 38-42.
530. **Sipka S. Jr., Bráth E.**, Tóth F. F., Fábián Á., Krizsán Cs., Baráth S., Sipka S., **Németh N.**, **Bálint A., Furka I., Mikó I.**: Distribution of peripheral blood cells in mice after splenectomy or autotransplantation. Microsurgery 2006. 26. 43-49.

531. **Sipka S. jr., Bráth E.**, Tóth F. F., Aleksza M., Kulcsár A., Fábián Á., Baráth S., Balogh P., Sipka S., **Furka I., Mikó I.**: Cellular and serological changes in the peripheral blood of splenectomized and spleen autotransplanted mice.
Transplant. Immunol. 2006. 16. 99-104.
532. **Németh N.**, Soukup J., Menzel M., Henze D., Clausen T., Rieger A., Holz C., Scharf A., Hanisch F., **Furka I., Mikó I.**: Local and systemic hemorheological effects of cerebral hyper- and hypoperfusion in a porcine model.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2006. 35. 59-65.
533. **Furka I., Bráth E., Németh N., Mikó I.**: Gondolatok a mikrosebészeti oktatásról. Mire volt elég az 5460 óra a mikrosebészeti alapoktatásban?
Magy Seb. 2006. 59. 147-151.
534. Szokoly M., **Németh N.**, Hamar J., **Furka I., Mikó I.**: Early systemic effects of hind limb ischemia-reperfusion on hemodynamics and acid-base balance in the rat.
Microsurgery 2006. 26. 585-589.
535. Fülöp L., Bányász T., Gergely Sz., Tóth BI., Bíró T., Lőrincz I., Balogh Á., **Pető K., Mikó I.**, Nánási P.: Effects of sex hormones on ECG parameters and expression of cardiac ion channels in dogs.
Acta Physiol. Scand. 2006. 188. 163-171.

2007

536. **Mikó I., Furka I.:** Műtéttani alapismeretek. Általános Orvostudományi Kar hallgatói részére 2. bővített kiadás. Debrecen, 2007. ISBN 978-963-9070-72-1
537. **Mikó I., Furka I.:** Basic Surgical Techniques Faculty of Medicine. 2nd (enlarged) edition. Debrecen, 2007. ISBN 978-963-9070-73-8
538. **Mikó I.**: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2006/2007. tanév. Debrecen, 2007. ISSN 1788-5434
539. **Ványolos E.**: Minőségbiztosítás és betegelégedettség a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum klinikáin.
In: A Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Tudományos közleményei IV. Nyíregyháza, 2007. pp. 211-215.
Sorozatszerkesztő: Lukácskó Zsolt, Szerk: Fábry Zoltán, IMIPrint Nyomda Nyíregyháza HU ISSN: 1589-1860
540. **Cserni T.**: Kísérletes és klinikai adatok a ileocoecalis junctio gyermeksebészeti vonatkozásaihoz. PhD értekezés. 2007.
541. **Szokoly M.**: Az acut végtagi ischaemia-reperfusio vizsgálata kísérletes modelleken a végtagi traumás amputatumok életképesség megőrzésének lehetőségei. PhD értekezés. 2007.

2007

542. **Pető K.**: Az érfal és a veseparenchyma funkcionális és morfológiai változásainak elemzése a vese artéria átmeneti leszorítását követően. PhD értekezés. 2007.
543. **Sipka S.**: Az immunrendszer egyes elemeinek változásai splenectomizált és lép-autotransplantált egerekben. PhD értekezés. 2007.

544. Szabó G., **Mikó I.**, Nagy P., **Bráth E., Pető K., Furka I.**, Gamal EM.: Adhesion formation with open versus laparoscopic cholecystectomy: an immunologic and histologic study.
Surg Endosc. 2007. 21. 253-257.
545. Schwabegger AH., Kronberger P., Obrist P., **Bráth E., Mikó I.**: Functional sphincter ani externus reconstruction for treatment of fecal stress incontinence using free latissimus dorsi muscle transfer with coaptation to the pudendal nerve: preliminary experimental study in dogs.
J. Reconstr. Microsurg. 2007. 23. 79-85.
546. **Mikó I., Bráth E., Németh N.,** Furka A., **Sipka S. Jr., Pető K.**, Serfőző J., Kovács J., Imre S., Benkő I., Galuska L., **Sipka S., Ács G., Furka I.**: Spleen autotransplantation. Morphological and functional follow-up after spleen autotransplantation in mice: A research summary.
Microsurgery 2007. 27. 312-316.
547. Soukup J., Rieger A., Holz C., **Mikó I., Németh N.,** Menzel M.: Temperature gradient between brain tissue and arterial blood mirrors the flow-metabolism relationship in uninjured brain: an experimental study.
Acta Anaesth. Scand. 2007. 51. 872-879.
548. **Németh N.**: Microsurgery and music: parallel ideas and philosophy?
Microsurgery 2007. 27. 155-157.
549. Alexy T., **Németh N.**, Wenby RB., Bauersachs RM., Baskurt OK., Meiselman HJ.: Effect of Lanthanum on red blood cell deformability.
Biorheology 2007. 44. 361-373.
550. Szentkereszty Zs., Pósán J., **Pető K.**, Sápy P., Boros M., Takács I., Sz. Kiss S.: Sternoclavicularis ízület fertőzésének sebészi kezelése.
Magy. Seb. 2007. 60. 514-517.

2008

551. **Mikó I., Furka I.:** 50 éves a Tudományos Diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén 1957-2007. Debrecen, 2008. ISBN 978-963-9070-76-9
552. **Mikó I.:** Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2007/2008. tanév. Debrecen, 2008. ISSN 1788-5434
553. **Furka I.:** A sebészet tudomány! Levél a szerkesztőnek.
Magy. Seb. 2008. 61. 245-245.
554. Furka A., **Németh N., Gulyás A., Bráth E., Pető K., Takács E. I., Furka I.**, Sápy P., **Mikó I.**: Hemorheological changes caused by intermittent Pringle (Baron) maneuver in experimental beagle canine model.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2008. 40. 177-189.
555. Boros M., **Mikó I.,** Wéber G.: Szakképzés válaszúton. Szerkesztőségi közlemény.
Magy. Seb. 2008. 61. 111-115.

556. Juhász A., Szilágyi A., **Mikó I.**, Altorjay I., Kecskés G., Altorjay A.: Esophageal replacement using cryopreserved tracheal graft.
Dis. Esoph. 2008. 21. 468-472.

2009

557. **Mikó I.**: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2008/2009. tanév. Debrecen, 2009. ISSN 1788-5434
558. **Cserni T.,** Paran S., Kanyári Z., O'Donnell A. M., Kutasy B., **Németh N.,** Puri P.: New insights into the neuromuscular anatomy of the ileocecal valve.
Anat. Rec. 2009. 292. 254-261.
559. **Furka I.:** Spleen autotransplantation: The point of view for laboratory test animals. In: Proceedings of the CEELA-Conference, Budapest, 2009. pp. 13-17. „Pro Scientia Veterinaria Hungarica" Foundation, Budapest.
Ed.: Sandor Gy. Fekete
560. Uyuklu M., Cengiz M., Ulker P., **Hevér T.,** Tripette J., Connes P., **Németh N.**, Meiselman HJ., Baskurt OK.: Effects of storage duration and temperature of human blood on red cell deformability and aggregation.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 41. 269-278.
561. **Németh N.**: Blood stream in the art: Thoughts on music and hemorheology.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 41. 221-227.
562. **Bráth E., Németh N.**, Tamás R., **Hevér T., Sajtos E., Kiss F.**, Szokoly M.: Beszámoló a IX. Experimentális Mikrosebészeti Világkongresszusról.
Magyar Traumatológia, Ortopédia, Kézsebészet, Plasztikai Sebészet 2009. 52. 83-83.
563. Baskurt OK., Boynard M., Cokelet GC., Connes P., Cooke BM., Forconi S., Liao F., Hardeman MR., Jung F., Mieselman HJ., Nash G., **Nemeth N.**, Neu B., Sandhagen B., Shin S., Thurston G., Wautier JL.: New guidelines for hemorheological laboratory techniques.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 42. 75-97.
564. **Németh N.,** Alexy T., Furka A., Baskurt OK., Meiselman HJ., **Furka I., Mikó I.**: Inter-species differences in hematocrit to blood viscosity ratio.
Biorheology 2009. 46. 155-165.
565. **Németh N.,** Baskurt OK., Meiselman HJ, **Kiss F.,** Uyuklu M., **Hevér T., Sajtos E.,** Kenyeres P., Tóth K., **Furka I., Mikó I.**: Storage of laboratory animal blood samples causes hemorheological alterations: Inter-species differences and the effects of duration and temperature.
Korea-Aust. Rheol. J. 2009. 21. 127-133.
566. Szokoly M., **Németh N., Furka I., Mikó I.**: Hematological and hemostaseological alterations after warm and cold limb ischemia-reperfusion in a canine model.
Acta Cir. Bras. 2009. 24. 338-346.
567. **Németh N.,** Baskurt OK., Meiselman HJ., **Mikó I.**: Species-specific effects of anticoagulants on red blood cell deformability. Letter to the Editor.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 43. 259-261.

568. Connes P., **Németh N.**, Meiselman HJ., Baskurt OK.: Effect of tourniquet application during blood sampling on RBC deformability and aggregation: Is it better to keep it on?
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 42. 297-302.
569. Baskurt OK., Hardeman MR., Uyuklu M., Ulker P., Cengiz M., **Németh N**., Shin S., Alexy T., Meiselman HJ.: Technical report: Comparison of three commercially available ektacytometers with different shearing geometries.
Biorheology 2009. 46. 251-264.
570. Baskurt OK., Uyuklu M., Ulker P., Cengiz M., **Németh N.**, Alexy T., Shin S., Hardeman MR., Meiselman HJ.: Comparison of three instruments for measuring red blood cell aggregation.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2009. 43. 283-298.
571. Baskurt OK., Hardeman MR., Uyuklu M., Ulker P., Cengiz M., **Németh N.**, Shin S., Alexy T., Meiselman HJ.: Parametrization of red blood cell shear stress – elongation index curves obtained by ektacytometry.
Scand. J. Clin. Lab. Inv. 2009. 69. 777-788.

2010

572. **Mikó I.**: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005-2010. Debrecen, 2010. ISBN 978-963-06-9165-9
573. **Hevér T, Kiss F, Sajtos E, Mátyás L, Németh N**: Are there arterio-venous differences of blood micro-rheological variables in laboratory rats?
Korea-Aust. Rheol. J. 2010. 22. 59-64.
574. **Kiss F, Sajtos E, Hevér T, Németh N:** The power of slit-flow ektacytometry measurements for testing normal and heat treated red blood cells using various viscosity media in laboratory animals.
Korea-Aust. Rheol. J. 2010. 22. 81-86
575. **Németh N., Kiss F., Furka I., Mikó I.**: Gender differences of blood rheological parameters in laboratory animals.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2010. 45(2-4). 263-272.
576. **Mikó I., Németh N., Sajtos E., Bráth E., Pető K.,** Furka A., **Szabó Gy., Kiss F.**, Imre S., **Furka I.**: Splenic function and red blood cell deformability: the beneficial effects of spleen autotransplantation in animal experiments.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2010. 45(2-4). 273-280.
577. **Sajtos E., Németh N., Kiss F., Bráth E., Pető K., Hevér T., Mátyás L., Furka I., Mikó I.:** Application of leukocyte antisedimentation rate calculation in investigation of spleen salvaging experimental surgical techniques.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2010. 45(2-4). 289-294.
578. **Németh N.**: Crossroads of Experimental Microsurgery. A Preface to the Special Issue of the 9th Congress of the International Society for Experimental Microsurgery.
Microsurgery, 2010. 30(4). 253-255.

579. Tamás R., **Németh N.**, **Bráth E.**, Sasvári M., Nyakas Cs., Debreczeni B., **Mikó I., Furka I.**: Hemorheological, morphological and oxidative changes during ischemia-reperfusion of latissimus dorsi muscle flaps in a canine model.
Microsurgery 2010. 30(4). 282-288.
580. **Bráth E., Németh N., Kiss F., Sajtos E., Hevér T., Mátyás L.,** Tóth L., **Mikó I., Furka I.:** Changes of local and systemic hemorheological properties in intestinal ischemia-reperfusion injury in the rat model.
Microsurgery 2010. 30(4). 321-326.
581. **Kiss F., Németh N., Sajtos E., Bráth E., Pető K.,** Baskurt OK., **Furka I., Mikó I.:** Examination of aggregation of various red blood cell populations can be informative in comparison of splenectomy and spleen autotransplantation in animal experiments.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2010. 45(2-4). 273-280.
582. **Hevér T., Németh N., Bráth E.,** Tóth L., **Kiss F., Sajtos E., Mátyás L.,** Szaszkó J., Drimba L., Peitl B., Csiki Z., **Mikó I., Furka I.:** Morphological, hemodynamical and hemorheological changes of mature artificial saphenous arterio-venous shunt in the rat model.
Microsurgery 2010. 30(8). 649-656.
583. **Kiss F.**, **Sajtos E.**, **Mátyás L.**, **Magyar Zs., Furka I.**, **Mikó I., Németh N.**: Testing red blood cell deformability of laboratory animals by slit-flow ektacytometry in various viscosity media: Inter-species and gender differences.
Korea-Aust. Rheol. J. 2010. 22. 113-118.

2011

584. **Mikó I., Furka I.:** Műtéttani alapismeretek. Harmadik bővített kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2011. ISBN 978-963-318-135-5
585. **Mikó I., Furka I.:** Basic Surgical Techniques. Third enlarged edition. Debrecen University Press, 2011. ISBN 978-963-318-145-4
586. Mikó I., Németh N.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010/2011. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011. ISSN 1788-5434
587. **Hevér T.**: Művi arterio-venosus shunt-ök haemodinamikai és komplex haemorheologiai vizsgálata. PhD értekezés. 2011
588. **Kiss F.:** Vörösvérsejtek micro-rheologiai tulajdonságainak összehasonlító vizsgálata és méréstechnikai stanbdardizációja kísérletes sebészeti kutatásokhoz. PhD értekezés. 2011
589. **Németh N.**: A haemorheologia jelentősége az állatkísérletekben és lehetséges kapcsolata az állatorvos-tudományhoz.
Magyar Állatorv. L. 2011. 133(10). 612-619.
590. **Bráth E., Mikó I., Németh N.,** Kovács J., **Pető K., Furka I.:** Effects of allopurinol and preconditioning on apopotosis due to ischemia-reperfusion on a double jejunum-segment canine model.
Acta Cir. Bras. 2011. 26(3). 186-193.

591. Alexy T., Baskurt OK., **Németh N.**, Uyuklu M., Wenby RB., Meiselman HJ.: Effect of lanthanides on red blood cell deformability and response to mechanical stress: Role of lanthanide ionic radius.
Biorheology 2011. 48(3-4). 173-183.

2012

592. **Furka I., Mikó I.:** Műtéttani alapismeretek. Debrecen University Press, Debrecen. 2012. ISBN 978 963 318 257 4
593. **Mikó I.:** Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2011/2012. tanév. Debrecen, 2012. ISSN 1788-5434
594. Sun Lee: My Fifty Years of Microsurgical Organ Transplant Research. Szerk.: **Mikó I., Furka I., Németh N.** Debrecen University Press, Debrecen, 2012. ISBN 978 963 318 239 0
595. **Furka I., Mikó I.:** Intézetek, klinikák, önálló tanszékek rövid története, Sebészeti Műtéttani Tanszék
In: Oláh É. (szerk.): 100 éves a Debreceni Egyetem: Az Általános Orvostudományi Kar története. Debrecen, pp. 202-207. 2012.
596. **Furka I., Mikó I.:** „Oktató Egyetem" – Oktatás az ÁOK egységeiben, Sebészeti Műtéttani Tanszék.
In: Oláh É. (szerk.): 100 éves a Debreceni Egyetem: Az Általános Orvostudományi Kar története. Debrecen, pp. 328-331. 2012.
597. **Furka I., Mikó I.:** „Kutató Egyetem" – Kutató munka az Általános Orvoskar egységeiben, Sebészeti Műtéttani Tanszék.
In: Oláh É. (szerk.): 100 éves a Debreceni Egyetem: Az Általános Orvostudományi Kar története. Debrecen, pp. 449-450. 2012.
598. **Németh N.:** Thoughts on the relation of hemorheology and music.
In: Proceedings of the CEELA-II-2012 Conference Budapest, pp. 41-45. 2012. Ed.: Sándor Gy. Fekete
599. **Kiss F., Klárik Z., Mikó I., Németh N.:** The red blood cell aggregation parameteres of laboratory animals and their comparability using different measurement methods.
In: Proceedings of the CEELA-II-2012 Conference Budapest, pp. 95-96. 2012. Ed.: Sándor Gy. Fekete
600. **Klárik Z., Tóth E., Kiss F., Mikó I., Furka I., Németh N.:** Artificial end-to-side porto-caval anastomosis in laboratory rat: A preliminary report.
In: Proceedings of the CEELA-II-2012 Conference Budapest, pp. 97-98. 2012. Ed.: Sándor Gy. Fekete
601. **Németh N., Kiss F., Hevér T., Bráth E., Sajtos E., Furka I., Mikó I.**: Hemorheological consequences of hind limb ischemia-reperfusion difference in normal and gonadectomised male and female rats.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2012. 50(3). 197-211.
602. **Németh N., Kiss F.**, Magyar Z., Miszti-Blasius K., **Furka I.**: Following-up hemorheological consequences of gonadectomy in male and female rats.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2012. 50(4). 231-243.

603. **Németh N.**, **Mikó I.**, Furka A., **Kiss F.**, **Furka I.**, Koller Á., Szilasi M.: Concerning the importance of changes in hemorheological parameters caused by acid-base and blood gas alterations in experimental surgical models.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2012. 51(1). 43-50.
604. Kotán R., **Németh N.**, **Kiss F.**, Pósán J., Miszti-Blasius K., Tóth L., **Furka I.**, **Mikó I.**, Sápy P., Szentkereszty, Zs.: Micro-rheological changes during experimental acute pancreatitis in the rat.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2012. 51(4). 255-264.
605. **Sajtos E., Bálint A., Bráth E., Németh N.**, **Pető K.**, Kovács J., Galuska L., Varga J., Fodor Z., **Furka I.**, **Mikó I.**: Long-term following-up of viability of spleen autotransplants in the Beagle canine model.
Acta Cir. Bras. 2012. 27(2). 95-101.

2013

607. **Mikó I.:** Tények és képek. 2012/2013. tanév Tények képek nélkül 2000-2013. tanévek. Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2013. ISSN 1788-5434
608. **Mikó, I.**, **Németh, N., Furka, I.:** Spleen autotransplantation in mice.
In: Experimental Organ Transplantation.
Ed.: Huifang Chen, Shiguang Qian, Nova Science Publishers, Hauppauge NY, USA, pp. 107-120, 2013.
609. **Klárik Z.**, **Kiss F.**, **Mikó I.**, **Németh N.**: Aorto-porto-caval micro-rheological differences of red blood cells in laboratory rats: Further deformability and ektacytometrial osmoscan data.
Clin. Hemorheol. Microcirc. 2013. 53(3). 217-229.
610. **Klárik, Z., Tóth, E., Kiss, F., Mikó, I., Furka, I., Németh, N.:** A modified microsurgical model for end-to-side selective portacaval shunt in the rat. Intraoperative microcirculatory investigations.
Acta Cir. Bras. 2013. 28(9). 625-631.
611. Gamal EM., Szabó G., Metzger P., **Furka I., Mikó I., Pető K.,** Sándor J., Szentkereszty Z., Sápy P., Wéber G.: A trokárok helyén kialakult hasfali sérvekről (Trocar Site Hernia) laparoscopos cholecystectomia után: Incidencia és megelőzés – állatkísérletes tanulmány
Magy. Seb. 2013. 66(5). 270-273.
612. **Pető K.,** Szentmiklósi JA., Schmidt E., Kovács J., **Furka I., Mikó I.**: A veseműtétek során alkalmazott érleszorítás hatása a veseartéria funkcionális aktivitására - az érkárosodás farmakológiai prevenciója.
Magy. Urol. 25(4). 175-18. 2013.
613. **Furka I., Németh N., Mikó I.**: A lép a sebészi kísérletek tükrében.
Magy. Seb. 2013. 66(3). 156-160.
614. **Németh N., Kiss F., Furka I., Mikó I.**: A haemorheologiai vizsgálatok kísérletes sebészeti vonatkozásairól.
Magy. Seb. 2013. 66(3). 161-165.

615. Furka A., **Németh N., Pető K.,** Szentkereszty Z., Tóth L., **Furka I., Mikó I.**, Sápy P.: Adatok a ligamentum hepatoduodenale időleges leszorítása által kiváltott májenzim- és szövettani változások vizsgálatához kísérletes modellen.
Magy. Seb. 2013. 66(3). 166-170.
616. **Pető K., Németh N., Lesznyák T., Furka I., Mikó I.**: A DE OEC Sebészeti Műtéttani Tanszék oktatási tevékenységének főbb mutatói 2000-2013 között.
Magy. Seb. 2013. 66(3). 171-176.
617. **Németh, N., Furka, I., Mikó, I.**: Educational and research activity of the Department of Operative Techniques and Surgical Research, Institute of Surgery at the Medical and Health Science Center, University of Debrecen in Hungary.
Acta Cir. Bras. 2013. 28(5). 403-406.
618. Szluha K., Lazányi K., Furka A., **Kiss F.**, Szabó I., Pintye É., **Mikó I.**, **Németh N.**: Early micro-rheological consequences of single fraction total body low-dose photon irradiation in mice.
Clin. Hemorheol. Microcirc. Epub ahead of print (2013)
619. Szentkereszty Zs., Kotán R., **Kiss F.**, **Klárik Z.**, Pósán J., **Furka I.**, Sápy P., **Mikó I.**, **Pető K.**, **Németh N.**: Effects of various drugs (flunixin, pentoxifylline, enoxaparin) modulating micro-rheological changes in cerulein-induced acute pancreatitis in the rat.
Clin. Hemorheol. Microcirc. Epub ahead of print (2013)
620. Németh N., **Kiss F.**, **Klárik Z.**, **Pető K.**, **Ványolos E.**, Tóth L., **Mikó I.**, **Furka I.**: Testicular ischemia-reperfusion may alter micro-rheological parameters in laboratory rats.
Clin. Hemorheol. Microcirc. Epub ahead of print (2013)
621. Németh N., Furka I., Mikó I.: Hemorheological changes in ischemia-reperfusion: An overview on our experimental surgical data.
Clin. Hemorheol. Microcirc. Epub ahead of print (2013)
622. Németh N., **Kiss F.**, **Klárik Z.**, **Mikó I.**: Comparative osmotic gradient ektacytometry data on inter-species differences of experimental animals.
Clin. Hemorheol. Microcirc. Epub ahead of print (2013)

TÁRSPROFESSZORI, EMERITUS PROFESSZORI TEVÉKENYSÉGEKRŐL RÖVIDEN

BEVEZETŐ GONDOLATOK

„Németh Norbert 2013. július 1-től vette át a Sebészeti Műtéttani Tanszék vezetését egyetemi docensként. De ez már egy újabb periódus, melyet remélhetőleg a nevezett fogja idővel megírni." – Így fejeztük be Furka Professzor Úrral a Debreceni Egyetem Gerundium folyóiratában írt intézettörténeti közleményünket 2017-ben.

Németh Norbert tanszékvezető úr elgondolása 2020 augusztusában egy társszerzős 70 éves jubileumi kötet elkészítése lett volna, de mi csak az első 60 év történetének megírására vállalkoztunk az alábbi e-mailekben történt levélváltás alapján, meghagyva számára azt a lehetőséget hogy 10 éves tanszékvezető tevékenységét bemutathassa majd annak idején.

Tárgy: Felkérés – intézettörténeti kiadvány 1951–2021

Kedves Professzornő! Kedves Professzor Úr!

A Tanszék, illetve a jogelőd Intézet megalapításának 70. évfordulója alkalmából, 2021 őszére szeretném, ha Egyetemi kiadásában megjelenne a Tanszék/Intézet története 1951–2021 között. Tisztelettel szeretnélek felkérni Benneteket az Általatok már a Gerundium szaklapban is megjelentetett időszakra vonatkozó történet megírására.

Üdvözlettel:

Németh Norbert

Kedves Németh Professzor Úr!

Mint előtted már régóta ismert, a Gerundium cikk alapján folyamatban van az arra az időszakra vonatkozó intézettörténeti kiadványunk összeállítása, természetesen a Mikó Irén–Furka István szerzőpárosként, 6 fejezetet magában foglalva. Sajnos ez a hét hónap baleseti lábadozás miatti kiesés hátráltatott bennünket.

Mi ezt a könyvet szeretnénk megvalósítani, hiszen ahhoz van összegyűjtve minden anyaga Furka Professzor úrnak és nekem is – óriási energiát, gyűjtő munkát belefektetve éveken át. Nagyon jó állapotban található a képanyag is.

Semmiképpen nem szeretnénk egy 70 éves könyv megírásában részt venni.

A 2013 közepétől eltelt időszak anyagát, mint ahogy a Gerundium cikkben is jeleztük, kellene neked mindenképpen megírni, hiszen az közel 10 évet ölel fel. Amúgy is az intézetek igazi beindulása 1952/1953 tanévre vonatkozott.

Mi is az Egyetemi Nyomdával állunk ez ügyben kapcsolatban, természetesen pályázati úton megvalósítva a könyvet.

Ez így korrekt, gondolom/gondoljuk te is így gondolod. Kérjük ezt elfogadni. Erről nem kívánunk lemondani, túl sokat dolgoztunk ezért az intézetért, megőrizve ez idő alatt az értékeit is. Professzor úr 64 éve, én csak 48 éve…

Üdvözlettel,
Mikó Irén dr.
Furka István dr.

Kedves Professzornő! Kedves Professzor Úr!
Köszönöm a választ, tudomásul vettem, elfogadom.
Bizonyosan szép és gazdag kiadvány lesz.
Üdvözlettel:
Németh Norbert

Időközben a 60 éves intézettörténet megírása folytatódott, és úgy döntöttünk Furka Professzor Úrral, hogy néhány oldalon – főleg képes formában – fel-felvillantunk néhány fontosabb pillanatot emeritus professzori időszakunkból. Ezek is a tanszékkel összefüggő, de inkább személyünkhöz kötődő, azzal kapcsolatos események voltak.

Kérjük a Kedves Olvasót ezt a kis visszatekintést is fogadja szeretettel.

Lezárva a „Ráadás” posztumusz kötet megjelentetésével 2022. október 12-én.

Prof. Dr. Mikó Irén

FURKA ISTVÁN TANSZÉKI TEVÉKENYSÉGE 2005. MÁJUS 15-TŐL 2021. OKTÓBER 12-IG

Furka István 2005. május 15-től nyerte el a kitüntető Emeritus professzori címet. 2013. június 20-ig minden tevékenysége megtalálható a Mikó Irén tanszékvezetői tevékenysége alatt leírtakban.

Az azt követő periódus is a megszokott tevékenységekkel folytatódott, melyeket röviden kívánok összefoglalni képes dokumentációval.

OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Tantermi előadások

Nagyrészt azt a két-három előadást érintette, melyre az új tanszékvezető felkérte. Teltházas előadások voltak, mint korábban is (329. ábra). Közvetlen hangulatban, számtalan gyakorlati tapasztalatot is megosztva. A hallgatóságot mindig fiatal kollégáknak tekintette. Megadta nekik a bizalmat, de elvárta azt is, hogy aszerint cselekedjenek majd a beteg emberekkel.

Utolsó tantermi előadását 2017. decenber 17-én tartotta az új sebészeti technikai lehetőségekről, az elmaradhatatlan Maimonidesz ima felolvasásával (lásd 430. oldal).

329. ábra Életképek Furka István professzor tantermi előadásáról:
a) Sebészi vérzéscsillapítás témakörből tartott előadás a hallgatóság aktív bevonásával.
b) A Maimonidesz ima

Kötelezően választható kreditek tantárgyi koordinátora

Mindkét kurzusa, *„Mikrosebészeti alapismeretek”* és *„Laparoszkópos alapismeretek”* előadásainak tartását – amennyiben személyesen nem tudott részt venni – megszervezte, a tárgyak szubkoordinátorát vagy más társoktatót felkérve előadónak, és irányította azokat. A gyakorlatok vezetője, vagy az előadások technikai szerkesztője lakásra is kiment személyes konzultációra (330. ábra).

330. ábra Életképek **a)** mikrosebészeti kurzus Furka Professzor úr irányításáról, **b)** szakmai konzultáció Füzesi Róberttel és Ványolos Erzsébettel

Oktatási jegyzetek, tankönyvek javított, bővített kiadásainak szerkesztése

Mikó professzorral együtt mind a tankönyv, mins a syllabusz típusu jegyzetek tananyagainak naprakész bővítése is megtörtént (331. ábra):

1. Furka I., Mikó I.: Műtéttani alapismeretek 2015. évi javított kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015. 226 p. ISBN: 978-963-318-489-9
2. Mikó I., Furka I.: Műtéttani alapismeretek az Általános Orvostudományi Kar hallgatói részére. Negyedik javított, bővített kiadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2016. 198 p. ISBN: 978-963-318-590-2
3. Mikó I., Furka I.: Basic Surgical Techniques (Faculty of Medicine), 4th enlarged Edition, Debrecen University Press, 2019. 201 p. ISBN: 978-963-490-118-1

Tanulságosak a „Műtéttani alapismeretek” tankönyvhöz írt bevezető sorai:

„Bevezetés a javított kiadáshoz

Ha egy új kiadás készül egy könyvből, akkor többnyire a Szerzők azon gondolkodnak, hogy hogyan lehet jobbá, gazdagabbá tenni az eredetit. Az eltelt idő alatt mi változott, milyen új szempontokra kellene felhívni a figyelmet, hogy a biztos alap azért ne változzon.

A gyakorlóhelyek, más szóval a „szimulációs központok” vagy „skill laborok” egyre nagyobb szerephez jutnak, hogy jobb legyen a képzés hatásfoka. Az az új irányzat, hogy a szimulációs fantommodelleken és biopreparátumokon is minél többet lehessen gyakorolni. Erre is számos utalás van mind az újabb képanyagokban, mind az újabb videoblokkokban, bővítve ezzel a javított kiadást.

A fekete-fehér ábrák többnyire színesre változtak. A színek is a jó megértésre való törekvést tükrözik.

A fentiek szellemében újult meg ez a kiadás.

Ezeket az ismereteket nemcsak az orvostanhallgatók, hanem az állatorvos-hallgatók, biológusok is használhatják tanulmányaik, munkájuk során. Ennek biztos ismeretében lehet gyógyító, vagy kutató munkájuk során tovább építkezni.

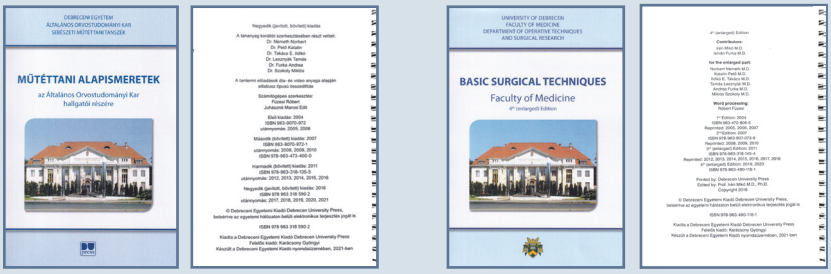
A könyv – hasonlóan az első kiadáshoz – egyben betét is, így az kivehető, kihajtható, megkönnyítve így a gyakorlati munkát. A CD nincs hangosítva, hogy csoportos tanulásnál ne zavarja a tanulótársát.

A könyv megújulásával az orvosképzés magasabb színvonalra való emelését kívánjuk szolgálni a betegek javára.

Debrecen, 2015. szeptember

Tisztelettel: a Szerzők”

331. ábra a)-d) A „Műtéttani alapismeretek” tanköny 2015. évi javított kiadása 225 oldal terjedelemben, 204 ábra – 591 képpel, 38 videoblokk 70 videóval – 114 perc időtartammal. **e)-h)** A magyar és angol nyelvű „Műtéttani alapismeretek” és a „Basic Surgical Techniques” jegyzetek negyedik, javított, bővített kiadásai, a belső oldalakon jól láthatók a tanévenkénti utánnyomások időpontjai.

Rezidens törzsképzésben részvétel

Az igényeknek megfelően történtek.

TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

Szerkesztőbizottsági megbízatások
A 2001 óta a Journal of Investigative Surgery (USA), 2009 óta a Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences folyóiratok szerkesztőbizottsági tagjaként végig folytatta ez irányú megbízatását.

Kongresszusi részvételek
A Magyar Sebész Társaság (MST) Kongresszusain, az MST Kísérletes Sebészeti Szekció két Kongresszusán, az MST Sebészeti Endoszkópos Szekció Kongresszusán, valamint az MST Észak-Kelet Magyarországi Szekció és a Miskolci Sebész Napok valamennyi rendezvényén részt vett. Számos kongresszusi előadás, poszter résztvevőjeként szerepelt. A kongresszusok egy részénél a Tudományos Bizottság tagja volt, üléselnöki teendőket is ellátott. Az International Society for Experimental Microsurgery (ISEM) 2018. évi Debrecenben megrendezett kongresszusán videoelőadást tartott.

Fenti kongresszusok közül kiemelkedő volt a Pécsett 2015. május 14–16. között tartott Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXV. Jubileumi Kongresszusa. Különleges hangulat vegyült a megnyitó programjába, ugyanis Furka István professzor a kongresszus résztvevői körében ünnepelhette 80. születésnapját (332. ábra). A szervezőbizottság részéről köszöntötte Dr. Jancsó Gábor, a kongresszus, és Dr. Takács Ildikó, a szervezőbizottság elnöke, Dr. Bursics Attila, a Magyar Sebész Társaság főtitkára. A Kísérletes Sebészeti Szekció nevében Prof. Dr. Rőth Erzsébet, a Magyar Urológiai Társaság nevében Dr. Villányi Kinga emlékezett vissza Furka professzor méltán híres munkásságára. A társintézetek nevében is hangzottak el köszöntések, Prof. Dr. Wéber György és Dr. Ferencz Andrea, Prof. Dr. Sándor József, valamint Prof. Dr. Boros Mihály részéről.

332. ábra A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXV. Jubileumi Kongresszusa, 2015 Pécs. Furka István köszöntése 80. születésnapja alkalmából

332. ábra A Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekció XXV. Jubileumi Kongresszusa. Furka István köszöntése 80. születésnapja alkalmából, az intézetek ajándékainak átadásával (1–3. sor). A Kísérletes Mikrosebész Világtársaság Vezetősége lakásán adta át Furka Professzornak a „Sun Lee Díj"-at (4. sor)

Ugyancsak emlékezetes volt a Debrecenben, a tanszék által 2018-ban rendezett, az előbb már említett ISEM-kongresszus, melyen személyesen nem tudott részt venni, ezért videokonferencia előadásban köszöntötte a konferencia résztvevőit és ily módon tartotta meg előadását. Az ISEM-vezetés tisztelete jeléül aznap este felkereste a lakásán Furka Professzort, s átnyújtotta számára a „Sun Lee Award"-ot (332. ábra 4. sor).

Rendszeresen részt vett a Magyar Sebész Társaság Észak-Kelet Magyarországi Szekció vezetőségi ülésein és rendezvényein, mint örökös tiszteletbeli Vezetőségi tag, nem feledve közel 15 évig tartó korábbi titkári megbízását (333. ábra).

333. ábra Életképek az MST Észak-Kelet Magyarországi Szekció üléseiről:
a) 2017. május 5. Miskolc – Vezetőségi ülés és **b)-c)** 2017. május 18. Miskolci Sebész Napok
d) 2017. október 28. Tudományos ülés a Miskolci Akadémiai Bizottságon.
e)-g) 2019. Berettyóújfalu – Vezetőségi ülés és vacsora **h)** A Szekció vezetősége 2019-ben
(Dr. Artner Géza főorvos fotómontázsa alapján)
g) Furka István, a Szekció Örökös Tiszteletbeli Vezetőségi Tagja

ORSZÁGOS ÉS EGYETEMI JELLEGŰ MEGBÍZATÁSOK

1. Magyar Tudományos Akadémia Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottság (MTA ÁOÁB) – Elnök

A 2012–2014, 2014–2017 ciklusban, majd a 2018–2021 évi periódusra is újraválasztották.

A kihelyezett ülések (Debrecen, Kaposvár, Mohács, Szeged, Zamárdi) szervezői munkálatait, mint az MTA ÁOÁB elnöke végezte és a lebonyolításban is aktív szerepet vállalt.

2. Az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) – Első Elnökhelyettes

Ez a megbízatása folyamatos 2002-től. Újraválasztották egyhangú szavazással a 2018–2023 közötti időszakra is immár negyedik alkalommal. Az ÁTET havonta ülésezett Budapesten, alkalmanként 20-30 kérelem elbírálásában vett részt. A DE MÁB elnökeként képviselte a Debreceni Egyetemet is (334. ábra).

A 2015. szeptemberi, a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatjóléti Bizottság (DE MÁB), az MTA Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottsági (MTA ÁOÁB) és az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET) együttes ülését megszervezte. A résztvevők megismerhették a Debreceni Egyetemen folyó állatvédelmi és állatjóléti tevékenységet, kutatómunkát. E három Bizottság egymás munkájával is megismerkedhetett [334. a)-b) ábra].

2016 májusában Bőszénfa-Kaposvár [334. c)-e) ábra], 2017-ben Mohács [334. f) ábra] adott helyt Magyarországon e három legfőbb állatvédelmi-állatkísérleti testület együttes üléseinek.

A 2019. májusi kétnapos hasonló jellegú tudományos ülést is Furka Professzor szervezte meg. Az ülést Dr. Pallós László, a NÉBIH képviselője vezette, Dr. Gyertyán István, az ÁTET elnöke és Furka professzor, mint az MTA ÁOÁB elnöke képviseletével. Az első napon szakmai előadásokra került sor az ország állatkísérletekkel kapcsolatos neves szakértőitől. A találkozó második napján az ÁTET zártkörű ülése, majd az MTA Állatkísérleti Osztályközi Állandó Bizottság (MTA ÁOÁB), az Állatkísérleti Tudományos Etikai Tanács (ÁTET), és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) együttes ülése zajlott, melynek témája volt: „Találkozások az állatkísérletekben érintett Kormányhivatalokban dolgozó állatorvosokkal". Új megoldások születtek, javaslattervek készültek [334. g)-j) ábra].

334. ábra MTA ÁOÁB – ÁTET együttes kihelyezett ülések: **a)-b)** Debrecen, 2015. szeptember 29. **c)-e)** Bőszénfa-Kaposvár, 2016. május 31. **f)** Mohács, 2017. **g)-j)** Zamárdi, 2019. május 29–30. – Az ÁTET tagjai, Dr. Pallós László a NÉBIH országos állatvédelmi főfelügyelője, Dr. Gyertyán István az ÁTET, Furka István az MTA ÁOÁB Elnökeként a Konferencia Megnyitóján, majd Furka István tartott felkért referátumot. Ez volt Furka professzor úr életének utolsó előadása, melyben legkedvesebb témájáról, a mikrosebészet rejtelmeiről beszélt.

3. Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatjóléti Bizottság (DE MÁB) – Elnök

1999-től, megalakulása óta – **rektori kinevezés alapján** – látta el az elnöki feladatokat. A DE MÁB általában negyedévente ülésezett, de pályázati periódusokban havonta.

A **Debreceni Egyetem** területén az állatkísérletek állatjóléti felügyelete a DE MÁB elnökeként is hatáskörébe tartozott, ugyanúgy mint az a 40/2013. (II.14) kormányrendelet által előírt „Az állatkísérletek elmélete és gyakorlata" EU-konform B-szintű 80 órás specializációs akkreditált képzések tanfolyamainak szervezése, lebonyolítása. 2014/2015-ben, 2016 áprilisában, 2017 szeptemberében és 2018 október-november folyamán (335. ábra). Miután 2016-tól az ÁTET akkreditálta ezeket a képzéseket, már a **DE MÁB önálló szervezésében** zajlottak összesen 219 fő számára. A képzések résztvevői a Debreceni Egyetemről az állatkísérletek vezetői, résztvevői és PhD hallgatói voltak, mivel a Debreceni Egyetem Doktori Iskolájának is felvehető PhD kredit kurzusaivá váltak.

Ugyancsak a DE MÁB saját szervezésében kísérleti állatgondozók és állatfelügyelők képzése 2018 márciusában zajlott, melyen 23 fő vett részt.

Mindkét képzésforma elvégzéséről **angol–magyar nyelvű bizonyítványok** készültek, melyet egész Európa területén elfogadnak.

335. ábra Életképek „Az állatkísérletek elmélete és gyakorlata" EU-konform B-szintű 80 órás és az A-szintű 40 órás specializációs akkreditált képzésről. **a)** Prof. Furka István 2014. november 26-i, **b)** Prof. Furka István DE MÁB elnök és Dr. Deák Ádám DE MÁB titkár 2015. május 7-i, **c)** Prof. Kertai Pál 2016. április 6-i, **d)** Prof. Szabó Gábor és Prof. Furka István 2016. április 8-i előadásai

A DE MÁB nemzetközi elismertségének növelése

Elnöksége alatt DE MÁB tudományos munkáit elismerte több magas színvonalú nemzetközi kongresszus (FELASA – 2016, Brussels; EUSAAT – 2016, 17th Annual Congress, Linz; Scand-LAS – 2017, Copenhagen; Central and Eastern European Laboratory Animal (CEELA IV.) Triannual Conference – 2018, Budapest; EUSAAT – 2018, 18th Annual Congress, Linz; LASA Annual Conference – 2018, Birmingham; FELASA – 2019, Prague) azzal, hogy munkáikat befogadta, elismerte.

2019-ben az egyetemi építkezések miatt a Debreceni Egyetem Munkahelyi Állatjóléti Bizottság (DE MÁB) több helyen lévő helyiségeit ki kellett üríteni.

A törvényileg előírt folyamatos tevékenységük és biztonsági okok miatt a III. sz. Nővérszálló földszinti részébe a DE Kancellárja beköltözésüket engedélyezte. 2019. november 21-én az új helyen megtartották az első DE MÁB ülésüket, 2021 májusában befejeződtek a DE MÁB új helyiségeinek kialakításai (336. ábra).

2019-ben megkezdődtek irányításával a Nemzetközi Állatvédelem, Állatkísérletek Oktató és Kutató Csoportjának létrehozásával kapcsolatos adminisztratív szervezések, és a leendő munkatársak javaslatának elküldése a rektori vezetés felé.

Sajnos ennek az elképzelésének a befejezését, a megvalósulását Furka professzor úr 2021. október 12-i halála megtörte. Az általa elképzelt álom teljes megvalósulása megállt, nem tudott teljessé válni.

336. ábra a) A DE MÁB iroda új helyiségeivel a III. sz. Nővérszálló földszinti részében – Furka professzor úr tervei alapján: **b)** Furka István az Elnöki szobában: 2019. november 21. **c)** Tanácsterem és **d)** Szemináriumi-gyakorlati terem 2021. június 16-án. **e)-g)** Online ÁTET ülésekről pillanatképek 2020 februárjától 2021. szeptember 29-ig

EGYÉB TEVÉKENYSÉGEK. INTÉZETTÖRTÉNETI SZÉPIRODALMI KIADVÁNYOK OKTATÁSRÓL-KUTATÁSRÓL, SZAKMAI KAPCSOLATOKRÓL

TV felvételek

2017. márc. 6. M1 Televízió – Minden Tudás: Mikrosebészet (5:06)
https://www.youtube.com/watch?v=l21whgc3SlY&feature=youtu.be

2017. márc. 30. Alföld Televízió – Furka István: A mikrosebészet rejtelmei. (47:41)
https://www.youtube.com/watch?v=dkLC3ZZw_ds
A Debreceni Egyetem Science Café rendezvény előadása (337. ábra)

2018. jún. 28. M5 Televízió – Mindenki Akadémiája: Furka István - Mikó Irén: A mikrosebészet csodálatos világa. (26:27)
https://www.youtube.com/watch?v=IR_9Lxn_Y1U

337. ábra Életképek a Science Café rendezvényről

Irodalmi alkotások megjelentetése

1. Furka István: Szösszenetek a Műtéttanról. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2014. 68 p. Változatlan utánnyomás 2018. ISBN 9789633184332
2. Furka István: Egy tű, amely körül forog a világ. Dr. Veres János orvos életútja. Debrecen – Kapuvár – Budapest. MTA Könyvpályázat részbeni támogatásával. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015. 208 p. ISBN 9789633184554
3. Furka István: Visszapillantó. Debrecen, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2017. 166 p. Változatlan utánnyomás 2019. ISBN 9789633187531
4. Furka István: Levelek. Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2018. 194 p. ISBN 9789633187609
5. Furka István: Visszanézek félutamról. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2019. 109 p. ISBN 9789633188446

6. Furka István: Mit tettem?! Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának részbeni támogatásával. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2021. 192 p. ISBN 9789633188941
7. Furka István: Ráadás. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2022. 310 p. ISBN 9789636150228
8. Mikó Irén – Furka István: A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története. Az 1951–2013 közötti időszak. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen – nyomdai szerkesztés alatt. ISBN 9789634904991

2018. május 3-án a Professzori Klub „*Orvosírók a Debreceni Egyetemen*” című rendezvényén az utóbbi időben az általa írt könyvekről (Szösszenetek a Műtéttanról; Visszapillantó; Egy tű, amely körül forog a világ: Dr. Veres János orvos életútja. Debrecen – Kapuvár – Budapest) részéről is előadás és könyvbemutatás történt, Imre László professzor úr közreműködésével (338. ábra I.).

338. ábra I. Furka István szépirodalmi kiadványai, melyek egy részéből bemutatás istörtént a Professzori Klubban az „*Orvosírók a Debreceni Egyetemen*” című rendezvényen

338. ábra II. Furka István szépirodalmi kiadványai.
A „Mit tettem" kötetet még kezébe vehette a halála előtti napon,
de a „Ráadás" már posztumusz kötet lett

80. ÉVES SZÜLETÉSNAPI KÖSZÖNTÉS A KENÉZY VILLÁBAN

Fotókkal elevenítjük fel a jeles eseményt (339. ábra), ahol számos köszöntés hangzott el meleg, családias. szakmai-baráti hangulatban:

Köszöntőt mondtak:
Oláh Éva – Professzori Klub; Sápy Péter – Baráti Kör; Fekete Károly Püspök Úr – Református Egyház; Csernoch László – Debreceni Egyetem rektorhelyettes; Mátyus László – Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar dékán; Kiss Csongor – DE OEC centrumelnök-helyettes; Hegedűs Csaba – Debreceni Egyetem Fogorvostudományi Kar dékán; Damjanovich László – Magyar Sebész Társaság elnök; Szabó Zoltán – Diákkörös Tanítványok; Miske László – színművész; Bende Sándor – Miskolci Akadémiai Bizottság elnök; Bezsilla János – Magyar Sebész Társaság Sebészeti Endoszkópos Szekció elnök; Erdődi Ferenc – Tudományos Diákköri Tanács elnök; Hamar Attila – Debreceni Egyetem ÁOK Hallgatói Önkormányzat és Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete; Csepura Olga – Magyar Orvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Szervezete; Tréfás György – színművész; László Ákos – grafikusművész; Németh Norbert – Sebészeti Műtéttani Tanszék igazgatója.

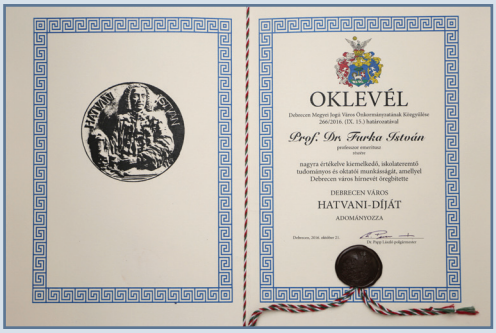

339. ábra 80. éves születésnapi köszöntés pillanatképei a Kenézy Villában – 2015

SZAKMAI ELISMERÉSEK

Furka István
Debrecen Város Hatvani Díja (2016) (340. ábra)
„The Sun Lee Award"/USA (2018) (lásd korábbi 332. ábra)
Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete (DOE) „Mindenkori Tiszteletbeli Tagja" (2018) [lásd korábbi 264. d) ábra]
60 éves Gyémánt Díszoklevél (2019) (341. ábra)
Magyar Érdemrend Tisztikeresztje (2020) (342. ábra)

DEBRECEN VÁROS HATVANI DÍJA

340. ábra a) Debrecen Város Hatvani Díja (2016) és **b)-c)** a kitüntetés átadása után készült fotó a civishír.hu hírportálról. **d)-e)** A filmet készítő DTV csapathoz sírig tartó barátság kötötte Furka professzort. **f)** Baráti „gratuláló pálinkák" a Hatvani Díjhoz Erdődi Ferenc professzortól és feleségétől, Kövér Katalin akadémikus asszonytól

GYÉMÁNT DÍSZOKLEVÉL ÉS A MAGYAR ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE KITÜNTETÉS ADOMÁNYOZÁSA FURKA ISTVÁN PROFESSZORNAK

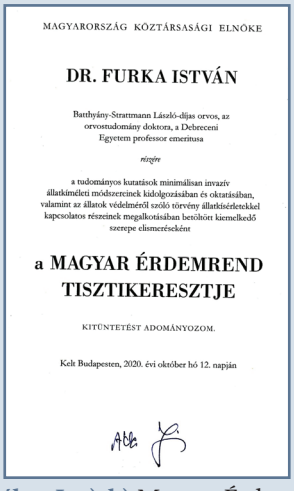

341. ábra A „Gyémánt Oklevél” átvétele 2019 szeptemberében

MAGYARORSZÁG KÖZTÁRSASÁGI ELNÖKE

DR. FURKA ISTVÁN

Barthyány-Strattmann László-díjas orvos, az orvostudomány doktora, a Debreceni Egyetem professor emeritusa

részére

a tudományos kutatások minimálisan invazív állatkíméleti módszereinek kidolgozásában és oktatásában, valamint az állatok védelméről szóló törvény állatkísérletekkel kapcsolatos részeinek megalkotásában betöltött kiemelkedő szerepe elismeréseként

a MAGYAR ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE

KITÜNTETÉST ADOMÁNYOZOM.

Kelt Budapesten, 2020. évi október hó 12. napján

342. ábra I. a)-b) Magyar Érdemrend Tisztikeresztje átadó ünnepsége 2020. október 29-én

A Tisztikereszt kitüntetéssel átadott Emléklapon az alábbi szöveg olvasható:

„Magyarország Köztársasági Elnöke

Dr. FURKA ISTVÁN
Batthyány-Stratmann László-díjas orvos, az
orvostudomány doktora, a Debreceni
Egyetem professor emeritusa
részére
a tudományos kutatások minimálisan invazív
állatkíméleti módszereinek kidolgozásában és oktatásában,
valamint az állatok védelméről szóló törvény állatkísérletekkel
kapcsolatos részeinek megalkotásában betöltött kiemelkedő
szerepe elismeréseként
a MAGYAR ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE
kitüntetést adományozom
Kelt Budapesten, 2020 évi október hó 12. napján

Áder János”

342. ábra II. c) Magyar Érdemrend Tisztikeresztje átadása Furka Istvánnak

MIKÓ IRÉN TANSZÉKI TEVÉKENYSÉGE 2013. JÚLIS 1-TŐL NAPJAINKIG

OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG

Graduális és posztgraduális szinten

Tantermi előadások, gyakorlatok, vizgáztatás. Kötelezően választható kreditek tantárgyi koordinátora, társkoordinátora. Rezidensképzésen előadások tartása, mikrosebészeti gyakorlatok vezetése. A DE MÁB „Állatkísérletek elmélete és gyakorlata" EU „B" típusú tanfolyamain műtéttani és mikrosebészeti gyakorlatvezetés. PhD képzésben saját kurzus vezetése és társkoordinátorként mikrosebészeti előadások tartása (342. ábra).

342. ábra Életképek **a)** Mikó Irén professzor ÁOK tantermi előadásáról, **b)** „Műtéttani alapismeretek" tantárgyi gyakorlatok tartásáról és **c)** a tárgy vizsgáztatásáról. Kreditkurzusok: **d)** „Műtéttani gyakorlatok" és **e)** „Sebészeti segédanyagok" kreditkurzusainak vezetése. **f)** Mikrosebészeti alapismeretek kredit-előadás tartása. **g)** Rezidensképzés: „Műtéttani gyakorlatok" blokk vezetése – 2019. január 7–25. **h)** DEMÁB „B" típusú EU-konform tanfolyam: mikrosebészeti gyakorlatok vezetése, 2018. **i)** Online DE MÁB „B" típusú előadás tartása több témakörben már az új Tanácsteremből, 2022 áprilisában

Oktatási jegyzetek, tankönyvek javított, bővített kiadásainak szerkesztése
Furka professzorral együtt mind a tankönyv, mind a syllabusz típusu jegyzetek tananyagainak naprakész bővítése is megtörtént, a korában leírtak szerint (lásd korábbi 331. ábra).

TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

Szerkesztőbizottsági megbízatások
A 2004 óta a Microsurgery (USA), az Annals of Plastic Surgery és 2013 óta a Türkiye Klinikleri Journal of Medical Sciences folyóiratok szerkesztőbizottsági tagjaként folytatta ez irányú megbízatását. 2014–2018 között a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományok Tudományterületi Habilitációs Bizottsági tag volt (346. ábra).

Kongresszusi részvételek
Teljes mértékben hasonlóak voltak a Furka professzornál is leírtakkal (344. ábra és lásd korábbi 332–333. ábrák). A Kísérletes Sebészeti Szekció munkájában mint tiszteletbeli vezetőségi tag mindig részt vett (344. ábra).

344. ábra a) 2015. május 15. Pécs, MST Kísérletes Sebészeti Szekció XXV. Jubileumi Kongresszusa – Bankett: Németh Norbert, Mikó Irén, Furka István, Harsányi Lászlóné Lia, Harsányi László. **b)** 2016. október Kísérletes Sebészeti Szekció vezetőségi ülés – szakmai-baráti körben. **c)** 2017. Herceghalom, MST Kísérletes Sebészeti Kongresszusa – Bankett: Mikó Irén a Tanszék munkatársaival Pető Katalin, Mester Anita, Magyar Zsuzsa, Deák Ádám, Szabó Balázs, Varga Gábor, Tóth Csaba Zsigmond

SZAKMAI ELISMERÉSEK

Magyar Sebész Társaság „Magyar Sebészetért Emlékérem” (2014) (345. ábra)
Laborállat-tudományi Társaság „Kállai László Díj (2014)
Debreceni Orvostanhallgatók Egyesülete (DOE) „Mindenkori Tiszteletbeli Tagja” (2018) (lásd korábbi 264. ábra)
Professor Emeritus 2018 [346. b) ábra]
MTA Közgyűlési Képviselő [346. c) ábra]
Aranydiploma 2022 (347. ábra)

Emléklap

Prof. Dr. Mikó Irén
egyetemi tanárnőnek,
a „Magyar Sebészetért” emlékérem átadása alkalmából,
melyet a Magyar Sebész Társaság kiemelkedő szakmai,
tudományos illetve oktatói tevékenysége
elismeréseként adományozott

Budapest, 2014. június 12.

Prof. Dr. Lázár György
a Magyar Sebész Társaság elnöke

Dr. Bursics Attila
a Magyar Sebész Társaság főtitkára

345. ábra A Magyar Sebész Társaság „Magyar Sebészetért Emlékérem” – 2014

A DEBRECENI EGYETEM
DOKTORI ÉS HABILITÁCIÓS TANÁCSA

MEGBÍZÓLEVÉL

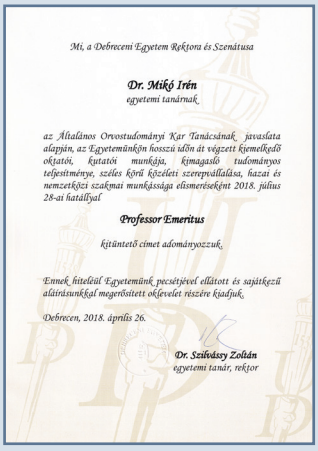
Dr. Mikó Irén
egyetemi tanár részére

Az Egyetemi Doktori és Habilitációs Tanács
2014. április 9-én hozott döntése alapján megbízom, hogy a

DE Orvos- és Egészségtudományok
Tudományterületi Habilitációs Bizottság

munkájában, *mint a bizottság tagja*, vegyen részt a
2014. április 10. és 2018. április 9. közötti időszakban.

Dr. Csernoch László
az EDHT elnöke

Mi, a Debreceni Egyetem Rektora és Szenátusa

Dr. Mikó Irén
egyetemi tanárnak

az Általános Orvostudományi Kar Tanácsának javaslata alapján, az Egyetemünkön hosszú időn át végzett kiemelkedő oktatói, kutatói munkája, kimagasló tudományos tevékenysége, széles körű közéleti szerepvállalása, hazai és nemzetközi szakmai munkássága elismeréseként 2018. július 28-ai hatállyal

Professor Emeritus

kitüntető címet adományozzuk.

Ennek hitelétül Egyetemünk pecsétjével ellátott és sajátkezű aláírásunkkal megerősített oklevelet részére kiadjuk.

Debrecen, 2018. április 26.

Dr. Szilvássy Zoltán
egyetemi tanár, rektor

Mikó Irén
kandidátus
részére

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló
1994. évi XL. törvény alapján megtartott, 2019. évi
nem akadémikus közgyűlési képviselő-választáson
az Orvosi Tudományok Osztálya
Klinikai Műtéti Tudományos Bizottságához tartozó
nem akadémikus köztestületi tagok Önt
képviselőjükké választották.

MEGBÍZÓLEVÉL

Budapest, 2019. március 1.

Lovász László
a Magyar Tudományos Akadémia
elnöke

346. ábra a) Habilitációs bizottsági tagság 2014–2018, b) Professor Emeritus cím – 2018
c) MTA Közgyűlési képviselő megbízás 2019–2022

347. ábra Mikó Irén Aranydiploma – Arany Díszoklevél átvétele Dr. Mátyus László Dékán úrtól 2022. szeptember 24-én az 50 éves szakmai tevékenység elismeréseként (Fotók forrása: https://alumni.unideb.hu/)

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Balázs Gy: Az I. Sebészeti Klinika története, DE OEC, 2012. 149 p.
2. Batár I., Tóth Cs.: Centenáriumi Emlékalbum. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Debrecen, 2012. 232 p. ISBN: 978-963-9070-91-2
3. Boros M.: 50 éves a Szegedi Tudományegyetem Sebészeti Műtéttani Intézete, Szeged 1951–2001, 2001.
4. Budapesti Orvostudományi Egyetem – Tanácsülések, 1951-1952. https://library.hungaricana.hu/hu/view/SOTE_ET_1951-1952/?pg=19&layout=s
5. Debreceni Orvostudományi Egyetem – Tanácsülések anyaga, 1951–1952–1953.
6. Faller J.: A kísérletes sebészet szerepe a graduális és posztgraduális sebészképzésben, Petri Gábor Emlékelőadás, MST Kísérletes Sebészeti Szekció XXIII. Kongresszusa, Budapest, 2011.
7. Forgon M.: Az I. Sebészeti Klinika 10 éve. 1958–1968. E Forgon M.: Az I. Sebészeti Klinika 10 éve. 1958-1968. Emlékkönyv. Debrecen, 1968. 225 p.
8. Furka I: Kék Füzet − Személyes feljegyzések, Debrecen, 1986–1987. 69 p.
9. Furka I.: Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézet 1986–1996. Számadás. Szerk.: Mikó I. Nyomdaipari Szolgáltató Kkt. és Könyv-garázs. Debrecen, 1996. 157 p.
10. Furka I., Mikó I. Sebészeti Műtéttani Tanszék. In: 100 éves a Debreceni Egyetem. Az Általános Orvostudományi Kar története. Intézetek, klinikák, önálló tanszékek rövid története. Szerk.: Oláh É. Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen, 2012. pp. 202–207.
11. Furka I., Mikó I. Sebészeti Műtéttani Tanszék. In: 100 éves a Debreceni Egyetem. Az Általános Orvostudományi Kar története. „Oktató Egyetem" – Oktatás az ÁOK egységeiben. Szerk.: Oláh É. Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen, 2012. pp. 328–331.
12. Furka I., Mikó I. Sebészeti Műtéttani Tanszék. In: 100 éves a Debreceni Egyetem. Az Általános Orvostudományi Kar története. „Kutató Egyetem" – Kutató munka az Általános Orvoskar egységeiben. Szerk.: Oláh É. Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen, 2012. pp. 449–450.
13. Furka I.: Szösszenetek a Műtéttanról. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2014. 68 p. ISBN 978 963 318 433 2, Utánnyomás 2018.
14. Furka I.: Egy tű, amely körül forog a világ. Dr. Veres János orvos életútja. Debrecen – Kapuvár – Budapest. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2014. 208 p. ISBN 978 963 318 4554
15. Furka I.: Visszapillantó. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2017. 166 p. ISBN 978 963 318 753 1, Utánnyomás 2019.
16. Furka I.: Visszanézek félutamról. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2019. 109 p. ISBN 978 963 318 844 6, Utánnyomás 2019.

17. Kapusz N., ifj. Barta J.: Az Orvostudományi Kar. In: Orosz I., ifj. Barta J.: A Debreceni Egyetem története 1912–2012. 213 p. Debreceni Egyetemi Kiadó, 2012.
18. Keresztessy T, Remenyik É.: A dermatológiai moulage története (The history of dermatological moulage). Bőrgyógyászati és Venerológiai Szemle 87(2). 43–47. 2011.
19. Lukács G.: Múlt és jelen 1906–1994, Magyar Sebész Társaság
20. Lukács G.: 90 éves a Magyar Sebész Társaság. Off-Set Stúdió Földváry, Debrecen, 1996. 132 p.
21. Lukács G, Szállási Á., Gazda I.: 100 éves a Magyar Sebész Társaság. Magyar Tudománytörténeti Intézet, MATI Kht. Piliscsaba, 2006. 302 p. ISBN 963 9276 56 1
22. Mikó I., Schmidt E.: 40 éves a Tudományos Diákköri munka a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kísérletes Sebészeti Intézetében. Nyomdaipari Szolgáltató Kft. Debrecen, 1998. 28 p.
23. Mikó I.: 50 év a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Intézet történetéből 1953–2003. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Intézet. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2003. 93 p.
24. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2000-2005. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2005. 144 p. ISBN 963 9070 68 8
25. Mikó I.: Tények és képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005/2006. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2006. 88 p. ISSN 1788-5434
26. Mikó I.: Történeti adatok a Sebészeti Műtéttani Intézetekről és tevékenységükről. In: 100 éves a Magyar Sebész Társaság, Budapest, 2006. pp. 188–189. Szerk.: Lukács G. Szállási Á., Gazda I.
27. Mikó I.: A Kísérletes Sebész Kongresszusok, az MST Kísérletes Sebész Szekciója és a Petri Gábor Emlékérem. In: 100 éves a Magyar Sebész Társaság, Budapest, 2006. pp. 257–258. Szerk.: Lukács G., Szállási Á., Gazda I.
28. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2006/2007. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis Copy Kft. Debrecen, 2007. 105 p. ISSN 1788-5434
29. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2007/2008. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis Copy Kft. Debrecen, 2008. 93 p. ISSN 1788-5434
30. Mikó I., Furka I.: 50 éves a Tudományos Diákköri munka a Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Sebészeti Műtéttani Tanszékén 1957-2007. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2008. 115 p. ISBN 978-963-9070-76-9
31. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2008/2009. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2009. 124 p. ISSN 1788-5434

32. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2005–2010. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Cívis-Copy Kft. Debrecen, 2010. 130 p. ISBN 978-963-06-9165-9
33. Mikó I., Németh N.: Tények és Képek Sebészeti Műtéttani Tanszék 2010/2011. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2011. 118 p. ISSN 1788-5434
34. Mikó I.: Tények és Képek. Sebészeti Műtéttani Tanszék 2011/2012. tanév. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2012. 112 p. ISSN 1788-5434
35. Mikó I.: Tények és Képek 2012/2013. tanév. Tények képek nélkül 2000-2013. tanévek. Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debreceni Egyetemi Kiadó. 2013. 151 p. ISSN 1788-5434
36. Mikó I.: Magyar Sebész Társaság Kísérletes Sebészeti Szekciója.
In: A Magyar Sebész Társaság elmúlt tíz éve (2006–2016). Szerk. Lukács G. Budapest, Alföldi Nyomda Zrt. Debrecen, 2016. pp. 61–94. ISBN 978-963-12-5652-9
37. Mikó I., Furka I.: A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története (1951–2017). Gerundium 2017. 4/5. 71–87.
38. Oláh É.: 100 éves a Debreceni Egyetem. Az Általános Orvostudományi Kar története, Debrecen, 2012. pp. 202–207, pp. 328–331, pp. 449–450
39. Prof. Dr. Furka István – 62 év a Debreceni Orvosegyetemen. 2015. május 15. Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debrecen, 48 p.
40. Prof. Dr. Furka István tudományos tevékenysége az MTA adatbázisa alapján 1962–2015. 2015. május 15. Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Sebészeti Műtéttani Tanszék. Debrecen, 48 p.
41. Rőth E., Lantos J.: *A* Pécsi Kísérletes Sebészeti Intézet 50 éve 1952–2002, Pécs, 2002.
42. Sun Lee: My Fifty Years of Microsurgical Organ Transplant Research. Eds.: Mikó I., Furka I., Németh N. Debrecen University Press. 2012. 110 p. ISBN 978 963 318 239 0
43. Wéber Gy., Bartos G., Lantos J., Takács I.: Volt egyszer egy Műtéttan Pécsett. Budapest, Semmelweis Kiadó 2023. 112 p. ISBN 978-963-331-590-3

MIKÓ IRÉN – FURKA ISTVÁN
A „Sebészeti Műtéttani Tanszék története. Az 1951–2013 közötti időszak" című írásáról

PROF. DR. SÁPY PÉTER egyetemi tanár lektori véleménye

Nagy kiterjedésű munkát végzett a professzori szerzőpáros a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszék történetének megírásával.

A könyv részletes ismertetést tartalmaz a különböző neveken szereplő tanszék megalakulásától csaknem a jelen időszakig terjedő tevékenységéről, fejlődéséről. Részletes leírás, több eredeti jegyzőkönyvmásolat olvasható az intézet 1951-es létrejöttéről, Dr. Nagy Dénes első igazgatói rövid, 1953 tavaszáig tartó időszakáról, a tanszék elhelyezéséről, az oktatás elindításáról.

Következő igazgató Dr. Bornemisza György 1953–986 közötti vezetői időszakában kialakította az intézeti struktúrát, fejlesztette az oktatást, kutatási területeket jelölt ki témavezetők irányításával. Ebben az időszakban akadémiai doktori és több kandidátusi értekezés került megvédésre. Tudományos Diákköri tevékenység eredményeként pályamunkák születtek. Az intézet Kísérletes Sebészeti Kongresszust szervezett, a Magyar Sebész Társaság és a Debreceni Akadémiai Bizottság keretei között tudományos üléseken rendszeres szereplés látható különböző eredeti dokumentumok másolatával igazolva, amelyekben Dr. Furka István, majd Dr. Mikó Irén aktív tevékenysége is kitűnik.

Dr. Furka István intézetigazgatása 1986-ban indult, amikor nagy, küzdelmes munkával elkezdte a mai intézeti struktúra kialakítását. A személyes feljegyzések és a korabeli dokumentumok alapján jól látható a szívós, idegörlő munka, amely során a mai épületi fejlesztés létrejött és kialakultak a mai oktatási és kutatási feltételek. Ezek eredményeként doktori disszertáció, több kandidátusi disszertáció, PhD értekezések, pályamunkák, diplomamunkák készültek, kongresszusi szervezések, tudományos elismerések, felkérések, megbízatások mutatják az eredményes intézeti tevékenységet.

Ezt a munkát tovább folytatta Dr. Mikó Irén professzornő, aki 2000–2013 között vezette az intézetet. Mikó Irén professzornő igazgatása idején az infrastruktúra tovább fejlődött, az oktatási tevékenység bővült, számos tudományos eredmény született. Kongresszusi szervezések, részvételek, tudományos felkérések,

megbízatások, rendszeresen megjelenő kiadványok, évkönyvek, szakmai elismerések, kitüntetések igazolják az intézeti munka színvonalát.

Magam az 1970-es évektől tartottam szoros szakmai, majd a későbbiekben baráti kapcsolatot Furka István, Mikó Irén professzorokkal, tudományos munkám egy része is ebben az intézetben készült. Mindketten sokban segítették munkatársaim kutatói tevékenységét is, így mint hiteles tanú is alátámaszthatom a könyvben leírtakat.

A könyv érdekes olvasnivaló, a stílusa, tartalma leköti az olvasó figyelmét. Ajánlható minden állatkísérletes kutatással foglalkozó oktató, kutató, klinikus és intézettörténeti érdeklődésű olvasó számára.

A könyv egyúttal tiszteletadás Furka István Professzornak, aki a könyv végső befejezése előtt sajnos végleg eltávozott közülünk és így Mikó Irén Professzorra maradt a könyv végső formába öntése.

Debrecen 2022. október 4.

Prof. Dr. Sápy Péter
egyetemi tanár
emeritus professzor

MIKÓ IRÉN – FURKA ISTVÁN
A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttan Tanszék története az 1951–2013 közötti időszakban

DR. KAPUSZ NÁNDOR ny. egyetemi főtanácsos lektori véleménye

Meglepődve vettem kezembe a tudós házaspár – Dr. Furka István és Dr. Mikó Irén egyetemi tanárok négy fejezetre osztható „A Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszékének története. Az 1951–2013 közötti időszakról" c. összeállított kéziratát, valamint a kötetek lektori feladatára irányuló felkérést.

A fejezetek:
1. Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Tájanatómiai és Műtéttani Intézet létrejötte után Nagy Dénes és Bornemisza György igazgatói korszakai (1951. december 1. – 1986. június 30.)
2. Furka István intézetigazgatásának történései (1986. július 1. – 2000. június 30.)
3. Mikó Irén tanszékvezetői periódusa (2000. július 1. – 2013. június 30.)
4. Társprofesszori, emeritus professzori tevékenységekről röviden (2013. július 1-től napjainkig)

A lektori felkérés meglepetésének okai:
1. Furka Istvánnal – a tőlem 1 nappal idősebb kortársammal – 1942–43. évben, az É-Borsod-Abaúj-Zemplén-vármegyei Rudabánya községben ismerkedtünk meg. Ő Egerből szüleivel, míg én szüleimmel és nővéremmel – Miskolc-Diósgyőrből – a szövetséges katonai csapatok gyakran bombázó repülői elől, rokoni segítségre szorulva, Ormospuszta, majd Izsófalva (bányászcsaládok lakta) községbe menekültünk, néhány km-re Rudabányától. 8-9 éves korunkban – Istvánnal – néhányszor találkoztunk, amit az újabb találkozásig (a Debreceni Orvostudományi Egyetemre történt felvételig) szinte, már el is felejtettünk.
2. Az orvosi egyetemre történő felvételem előtt, volt már a sebészet irányába mutató késztetésem – lábsérülést követően négy műtét, a sebész orvosok és a munkatársaik irányába mutatkozó együttérzésem és szimpátiám. Ezt követően jelentkezett életemben – a családom akarata ellenében – valamely, a manuális orvosi szakma felé irányuló – érdeklődésem.

3. Egyetemi tanulmányi időm alatt külsősként bejártam a Megyei Kórház Urológiai Osztályra, az urológiai-sebészek munkáját figyelni, tanulni. Számomra ezen egészségügyi, orvosszakmai munka megismerése eredményes, tanulságos volt.
4. Az egyetemi tanulmányok negyedik évétől az Igazságügyi Orvostani Intézetben – szakkörösként dolgoztam. Az egyetemi Gyógyszertani épület – bal oldalán a Gyógyszertani Intézet, míg az épület – jobb – szárnyában az Igazságügyi Orvostani Intézet kapott elhelyezést. Ez utóbbi részleg alatt a földszinten és alagsorban, a Sebészeti Műtéttani Intézet került elhelyezésre.
   A tanszék munkatársaival csaknem naponta találkoztunk a tőlem egy nappal idősebb Dr. Furka Istvánnal, „ESTVÁN" bátyámmal, az akkor még egyetemi tanársegéddel és intézetvezetőjével: Bornemisza György intézet igazgató egyetemi tanárral.
5. Az Igazságügyi Intézet II. emeletén volt az Ökrös Sándor professzor vezetése alatt kialakított „állatműtő" (2,5 m × 2,0 m, hideg-meleg vizes csap, betonaljzat, lefolyó, műszer szekrény, eszközök, a kísérletre előkészített állatok műtéteihez. A műtőt az intézet-, alkalmanként más-más szervezeti egység munkatársai is igénybe vették.

Orvostanhallgatóként én is bekapcsolódtam a társintézetben – kis állatokon végzett – műtéti eljárásokba. Kezdetekben, a sok tanulás mellett a sebellátás gyakorlásával, a sebészeti alapműveletek elvégzésével, majd a Kísérletes Sebészeti Intézet munkatársaival, műtétek asszisztálásával, végzésével kapcsolódtam be a közösen végzett munkába.

A műtéti eljárásokat, melyek készítésében részt vettem, orvosi folyóiratokban közlésre kerültek.

1. Jávor Tibor, Nagy György, Kiss Lajos, Kapusz Nándor: Műtéti eljárás krónikus belső epe-sipoly készítésére kutyán. Kísérletes Orvostudomány 13/3., 225. 1961.
2. Jávor Tibor, Nagy György, Kapusz Nándor: Műtéti eljárás kanülálható belső hasnyálsipoly készítésére kutyán. Kísérletes Orvostudomány 14., 337–339. 1962.
3. M. Forgon, N. Kapusz, I Morvay: Bruchlinienverlauf – eine Prognose für Kopfnekrose nach der Schenkelhalsfraktur? Aktuelle traumatologie. 5 (1975) 223–229. Stuttgart.

Az Igazságügyi Intézetben töltött – több mint két évtizedes – tevékenységem során, számos esetben kerültem kapcsolatba a „sebészettel", mint orvosi szakmával.

A mindennapok intézeti rutinfeladatai jelentős része a sebészettel kapcsolatos tevékenység volt.

Dr. Nagy János intézetigazgató, igazságügyi orvosi szakvizsga mellett, bírósági-vegyész szakképesítéssel is bírt. Egyetemi tanári kinevezését követően –1961. július 1-től – előírta, majd segítette az Intézet diplomás munkatársait további más-más szakvizsgák letételére.

Így, a szakmai érdeklődésüknek megfelelően, Dr. Szabó Imre az Igazságügy Orvostani szakvizsga után, radiológus, Dr. Nagy László belgyógyász, Dr. Kapusz Nándor általános sebész, Dr. Szabó Miklós ideg- és elmegyógyász szakvizsgát szerzett. Ezen újabb ismeretek birtokában tovább segítették és javították – az igazságügyi orvosi esetek – intézeti és bírósági szakértői – véleményezését. Ezen ismeretek megszerzése lehetővé tette más klinikák munkájának megismerését, esetleg ilyen klinikának a tevékenységébe történő bekapcsolódást is.

Prof. dr. Furka István és Prof. dr. Mikó Irén a Debreceni Egyetem Sebészeti Műtéttani Tanszék emeritus professzorai az egyetemi tanulmányaik, valamint az orvosi diploma átvételét követően az Intézetben is kiemelkedő szakmai, tudományos, vezetői, és emberi ismeretekről tettek tanulságot. Ezzel a belső „énjükből" adódó tulajdonsággal, egymást is túlszárnyaló eredményekre, sikerekre lettek képesek.

Furka István emeritus professzor, szakmai pályája kezdetén egy jó alapra épülő, de még alakulóban lévő egyetemi intézetet fejlesztett sikerrel, nemzetközi elismerést is kivívó intézménnyé.

Az általa irányított szervezeti, szerkezeti, személyi változtatások, az oktatásszervezés modernizálásába bevezetett új elméleti, és gyakorlati eljárások, a kísérletekben, majd a gyakorlatban is eredményes beavatkozások megmutatták szakmai tudását, rátermettségét, hozzáértését.

Természetesen ilyen kiterjedő, szakmai és emberi buktatókkal is nehezített életúton, csak megfelelő személlyel, munkatársakkal lehet végigmenni. Ez is sikeres volt Furka professzor életében.

Professzor Furka István életét és munkásságát megismerni, a magáról írt szakmai és irodalmi tevékenységének dokumentumait olvasva, valamint a hozzá legközelebb álló személy, a volt tanítvány, munkatárs, házastárs, a szakmában – az egyetemi és tudományos világban is mellette kiálló – őt jól ismerő, példaképként is tisztelő Dr. MIKÓ IRÉN egyetemi tanár írásaiból lehet.

A professzor úr életútját megismerni, szakmai ismereteinek elsajátítását (tudományos szintű, rendkívül precíz, a helyszíneket, személyeket, napra-órára pontos és fontos részleteket is rögzítő) szakmai ismertetőiből, az intézeti, egyetemi és kongresszusi beszámolókból, előterjesztésekből, személyes feljegyzéseiből stb.) lehetséges. Ennek az írásban rögzített anyagnak az áttekintése, nem egyszeri „beleolvasást", hanem komoly szakmai elmélyedést is igényel.

A lektori véleményem további részében a házastárs, Dr. Furka Istvánné, Dr. Mikó Irén emeritus professzor – ugyancsak nem egyszerű – életútját foglaltam össze.

Az emberi élet rejtelmei vezették mindkettőjüket arra az – előre ki nem taposott útra, melyre ráléptek és mentek – az általuk nem ismert, közös céljuk, irányába. A megismerkedésük, hasonló szakmai érdeklődésük, a kölcsönös egymás iránti személyes szimpátiájuk, a mind szorosabb emberi kapcsolatuk, majd a kitűzött, közös céljaik megvalósítása, meghatározta az előttük álló közös életük irányát.

Házasságot kötöttek! Életük, leányuk megszületését követően, kiteljesedett!

Energiája nagy részét a szakmája fejlesztésére fordította!

(Számos, a volt intézetigazgatóval megkezdett, ill. megvalósított oktatási, technikai eljárást tovább fejlesztett, így a video-konferencia tartás lehetőségét, valamint új műszerek, eszközök beszerzését biztosította stb.)

Folyamatossá tette az – angol és magyar nyelvű – előadásokra és gyakorlatokra a szükséges – bemutató anyagok készítését, a manuális állatkísérletek gyakorlásának lehetőségét.

A professzornő vezetése és irányítása mellett megújult az intézeten belül létesített művészi szintű muzeális anyagok további gyűjtése, rendezése, kiállítása tovább folytatódott, bővült.

Dr. Mikó Irén a Debreceni Egyetem emeritus professzora nyugállományba helyezését követően is számos feladatnak – az Egyetem, az MTA, a Sebészeti Műtéttani Tanszék stb. felkérésnek – eleget tesz. Így munkájával a Magyar egészségügynek nagy szolgálatot tesz!

Ajánlom ezt a könyvet mindazoknak, akik életük, tanulmányaik, munkájuk során kapcsolatba kerültek a Debreceni Egyetem Műtéttani Tanszék tevékenységével, két emblematikus egyetemi tanárával (Dr. Furka Istvánnal és feleségével, Dr. Mikó Irénnel) és tevékenységükkel.

Ajánlom azon kollégáknak, akik az Intézetben tanultak, dolgoztak, szakmai sikereket értek el, mindazoknak, akik a sebészeti szakma ismeretén túl, a „tudás – akarás", a szorgalom, a kitartás, a munka megszállottjai.

Debrecen, 2022. november 3.

Dr. Kapusz Nándor
ny. egyetemi főtanácsos